

IEZECHEL PROPHETA

cum ioachim rege iuda captiuus ductus est in
babilonem ibiq; his quicu eo ducti fuerunt prophetae ac
paenitentib; quod ad hieremias uaticiniū se ultro aduer-
sarius excedidissent & uiderent adhuc urbem hierusolima
stare quam ille casuram praedixerat. Trice simo autē
aetatis suae anno & captiuitatis quinto exorsus ē ad com-
pauos loqui Eodem tempore licet posterior hic nichal. *Cane*
dea hieremias in uideapha & auerunt sermo eius necessitas di. *Esserel.*
seruus nec admodum rusticus ē sed & utroque media & temperate
uix sacerdos & ipse sicut hieremias principia uoluminis & fi-
nem magnis habens obscuritatib; inuoluta. Sed & uulgata eius
editio pōmulum distat ab ebraica Unde satis miror quidē cause se
stitit ut si eosdem in uniuersis libris habem; in tēp; ut in alius
eadem in alius diuersa transtulerint. Legite igitur & nunc
iuxta translationem nostram quia p̄cola scribitur &
commota manifestiore sensum legentib; uoluit. Si au-
tē amicum & hunc subsanna uerint dicite eis quod nemo
eos compellat ut scribant sed uere eos se illud eis euemat quod
grece significantius dicitur ut uocentur; φηγολι Δοροι

FACTUM EST IN TRICE

simo anno in quarta in quinta mensis. Cum essem in cap-
tiuitate iuxta flumen chobar. & p̄risunt caeli &
uidi uisiones di in quinta mensis ipse ē annus quintus Trans-
migrationis regis ioachim; Factum ē uerbum dñi ad
iezechiel filium bōri sacerdotem in terra chaldeorum se-
cus flumē chobar. & factae ibi sup eum manus dñi; & uidi
& ecce uentus uis binus uenibat ab aquilone & nubis

magna. & ignis inuoluens & splendor in circuitu eius; & de
medio eius quasi species electri. id est de medio ignis & de medio
eorum similitudo quatuor animalium. & hic aspectus
eorum similitudo hominis in eis. & quatuor facies uni &
quatuor pinnas uni. & pedes eorum pedes recti. & plan
ta pedis eorum quasi planta pedis uiruli. & scintille quasi
aspectus eriscan dentis; & manus hominis supponit eo
rum in quatuor partibus; & facies & pinnas per quatuor
partes habebat. uincte que erant pinnas eorum alteri
us ad alterum; non reuertebantur. Cum incederent
sed unum quodque ante faciem suam gradiebatur; Si
militudo autem uultus eorum facies hominis & facies leo
nis. A dextris ipsorum quatuor facies autem bouis a si
nistris ipsorum quatuor. & facies aquile ipsorum quat
tuor. & facies eorum & pinnas eorum & tunc desuper;
Duae pinnas singulorum iungebantur. & duas legebant cor
porum eorum. & unum quodque coram facie sua ambulabat;
ubi erant impetus spiritus illuc gradiebantur; nec reuerteban
tur cum ambularent; & similitudo animalium aspec
tus eorum quasi carbonum ignis ardentium & quasi
aspectus lampadarum; Haec erant uisio discurrens in me
dio animalium. splendor ignis. & de igne fulgore egrediens;
& animalia ibant & reuertebantur. In similitudine ful
guris corus cantus; Cumque aspicerent animalia apparu
it rota una super terram iuxta animalia. habens quat
tuor facies. & aspectus rotarum & opus earum quasi ui
siomaris. & una similitudo ipsarum quatuor; & aspec
tus earum & operis earum ^{earum} quasi sit rota in medio rote. per quat
tuor partes earum. Cunctes ibant & non reuertebantur.

Cum ambularent, stature quoque erant rotas & altitudo
horribilis aspectus. & totum corpus plenum oculis
in circuitu ipsarum quattuor; Cumque ambularent
animalia ambularent pariter & rotas
ta ea. Et cum eleuarentur animalia de terra
eleuabantur simul & rote; Quocumque ibat spiritus illius
eunte spiritu & rote pariter leuabantur sequentes
eum; Spiritus enim uere erant in rotas; cum euntibus ibant
& cum stantibus stabant. & cum eleuarentur a terra
pariter leuabantur & rote sequentes ea, quas spiritus uere
erant in rotas; & similitudo super caput animalium
firmamentum quasi aspectus cristalli horribilis & ex
tenti super capita eorum; desuper firmamento autem
pinnas eorum recte alterius ad alterum. Unum
quodque duabus alis uelabat corpus suum. & alterum simili
ter uelabatur; & audiebam sonum alarum quasi sono-
rum aquarum multarum. quasi sonum sublimis
dei; Cum ambularent quasi sonus erant multitudinis
ut sonus castrorum; Cumque starent dimittebantur
pinnas earum; Nam cum fieret uox super firmamen-
tum quod erant in rotas super caput eorum sta-
bant & sub mittebant alas suas; & super firmamen-
tum quod erant inminens capitibus eorum quasi aspectus
lapidis sapphiri. similitudo throni. & super similitu-
dinem throni similitudo quasi aspectus hominis
desuper; & uidi quasi speciem electri. uelut aspectum
ignis in circuitu eius per circuitum alumbis eius
& desuper. & alumbis usque deorsum. Uidi quasi spe-
ciem ignis splendentis in circuitu uelut aspectum.

arcus cum fuerit in nubae in die pluuiae; hinc erit aspectus
splendoris p^rimum. Haec uisio similitudinis glo-
riae dñi. & uidi & cecidi in faciem meam & audiui uocem lo-
quentem & dixit ad me, fili hominis sta super pedes tuos & lo-
quar tecum. Et ingressus est in me spiritus postquam locutus est
mihi. & statuit me super pedes meos. & audiui loquen-
tem ad me & dicentem, fili hominis mitto ego te ad filios
isrl. Ad gentes apostatras, quae recesserunt a me. Patres
eorum peruerarunt pactum meum usque ad diem hanc.
& filii duri facie & indomabili corde sunt, ad quos ego
te mitto; & dices ad eos, Haec dicit dñs siforte ut ipsi au-
diant & siforte quiescant quoniam domus exasperans est &
sicut quia propheta fuerit in medio eorum, Tu ergo
fili hominis noli timeas eos neque sermones eorum & uas-
tam increduli & subuersoris sunt te cum & cum ser-
pionibus habitas; Verba eorum noli timeas, & uultus eo-
rum ne formides, quia domus exasperans est; Loque-
ris ergo uerba mea ad eos siforte audiant & qui-
escent quoniam irritatores sunt. Tu autem fili homi-
nis audi quaecumque loquor ad te. & noli esse exas-
peratus sicut domus exasperans est; Aperit ostium
& comede quaecumque ego doro tibi; & uidi & ecce manus
missa ad me, in qua erant in uoluntatis liber & panis
illum coram me quae erant scriptae intus & foris, & scrip-
tae erant in eo. Lamentationes & carmen lute;
& dixit ad me, fili hominis, quodcumque inueneris come-
de. Comede uolumen istud & uadens loquere ad filios
isrl; & aperui os meum. & cibauit me uolumine illo &
dixit ad me, fili hominis uenter tuus comedet & uiscerum

4
qua complebuntur. uolumine isto. quod ego tibi. & comē
dullud. & factum ē in ore meo sicut mel dulce. & dix
ad me fili hominis. uade ad domum isrl. & loqueris uer
bamea ad eos. Non enim ad populum pfundis sermo
nes. & ignore linguarum mittis ad domum isrl. ne
que ad populos multos pfundis sermones. & ignore lingue.
quorum non possis audire sermones. & si ad illos mit
teris ipsi audirent te. Domus autem isrl. noluit
audire te. quia noluit audire me. Omnis quippe do
mus isrl. atria fronte ē & duro corde. Ecce dedi
faciem tuam ualentorem frontibus eorum. & ut ad
a manem & ut silicem de faciem tuam. nōa meas eos
neq; me uas eos a facie eorum. quia domus exasperans
est. Et dixi ad me fili hominis. omnes sermones meos quos
ego loquar ad te ad sume in cor de tuo. & auribus audi & uade
de ingredi ad uentis migratione ad filios populi tui.
& loqueris ad eos & dicis eis. Haec dicit dñs dñs sifozie
audiant & quiescant. & adsumpsit me sps. & audiui
post me uocem comotionis magnae. bene dicta gloria
dñi de loco suo. & uocem alarum animalium pcutien
tium. aliter ad alterū. & uocem rotarum sequentium
animalia. & uocē como uonis magnae. Sps quique
leuauit me adsumpsit me. & abiamarus in indignatio
ne sps mei. manus enim dñi erant mecum confortans
me. & ueni ad uentis migratione. a ceruum no uarum
frugū
fructum ad eos qui habitabant iuxta fluum cho
bar. & sedi ubi illi sedebant. & mansi ubi septem dieb.
merens in medio eorum. Cum autem ptransissent
dies. factū ē uerbum dñi ad me dicens. fili hominis

in facibus eorum. & frontem tuam duriorē

specula osrem de dno domini uirtutibus dicit deo et meo uerbu
et adnunciabis eis semper. Si autem tu adnunciaveris morte
mori et si non adnunciaveris ei neque locutus fueris ut
aues iatur a uasua impia. et uia uis ipse impius iniqui
ta resua morietur sanguinem autem eius de manu tua
requiram. Si autem tu adnunciaveris impio. et ille
non fuerit conuersus ab impietate sua. et impia uasua
ipse quidem iniquitate sua morietur. Tu autem ani
mam tuam liberaesti. sed et si conuersus iustus a iustu
a sua fecerit iniquitate. ponam offendiculum contra eo.
Ipse morietur quia non adnunciasti ei in peccato suo
moriatur. Et non erunt in memoria iustitiae
quas fecit sanguinem uero eius de manu tua requi
ram. Si autem tu adnunciaveris iusto ut non peccet ius
tus. et ille non peccauerit uiuens uiuet quia adnun
tiasti ei. et tu anima tuam liberaesti. Et facta est super me
manus dno et dixit ad me. surgens egredere in cam
pium et ibi loquar tecum. et surgens egressus sum in
campum. et ecce ibi gloria dno stabat quasi gloria
quam uidi uisita flumem chobar. Et cecidi in facie
mea. et ingressus est in me sps. et statuit me super pedes
meos. et loquutus est mihi et dixit ad me. ingrederis in me
dio domus tuae. et uisili hominis. ecedata sunt super te
uincula et ligabunt te in eis. et non egredieris in me
dio eorum. et linguam tuam adere. re faciam pa
lato tuo. et eris murus. nec quasi uis oburgens ^{ans} quia
domus et aspernans e. Cum autem locutus fuero tibi.
Aperiam ostium et dices ad eos. Haec dicit dno dsi qui
audiit audiat. et qui quiescit quiescat. qui a domus

hec dicit dñs conuer

& asperent est & ^{hec dicit dñs conuer} iusili hominis sume tibi laterem & pones
 eum coram te & describis in eo ciuitate hierusalem &
 ordinabis aduersus eam obsidionem & aedificabis muniti
 ones & conportabis aggerem & dabis contra eam castra
 Et pones aria & in gero & tunc sume tibi sarraginem fer
 ream & pones eam murum ferreum inter te & in
 ciuitate & obfirmabis faciem tuam ad eam & erit
 in obsidionem & circumdabis eam signum domus ista
 & tu dormies sup lauis tuam sinistrum & pones
 iniquitates domus ista sup eum ^{dicit} puerum qui dor
 miet sup illud & adsumes iniquitates eorum;

Ego ^{dedit} tibi annos iniquitates eorum nume
 ro dierum trecentos & nonaginta dies & portabis
 iniquitates domus ista ^{dexteru} Et cum compleueris haec
 dormies sup lauis tuum secundo & adsumes iniqui
 tatem domus iuda quadreginta diebus die panno
 diem inquam panno dedit tibi & ad obsidione hieru
 salem conuerter faciem tuam & brachium tuum ^{hec dicit dñs} erit
 extendum & pphelabis aduersus eam; Ecce circūde
 dite uinculis & nocte conuerter alacris tuo in lauis
 aliud donec compleas dies obsidionis tuae; Et iusu
 meli frum tuum & ordeum & fabam & lentem
 & milium & uiciam & mites ea in uas unum
 & facies tibi panes numero dierum quibus dormies
 sup lauis tuum trecentis & nonaginta diebus comedes
 illud; Cibis autem tuis quo uesceris erit in pondere
 uiginti sextis in die a tempore usq; ad tempus
 comedes illud & aqua in mensura bibes sextam
 partem hin in a tempore usq; ad tempus bibes

illud. & quasi subcinerium hordeaceum comedes
illud. & stercore quod egreditur de homine operies
illud in oculis eorum; & dixit dominus; sic comedent filii israhel
panem suum pollutum in gentes ad quas eiciam eos; &
dixi; ha ha ha; ^{Ecce} anima mea non est polluta; & mortu-
cinum & laceatum abestus non comedi ab infanci-
a mea usque nunc; & non est ingressa in os meum omnis
caro immunda; & dixit ad me; ecce ego dedit tibi si-
numbo um pro stercore humani; & facies panem tuum
in eo; & dixit ad me; fili hominis; ecce ego conterem ba-
culum panis in hierusalem; & comedent panem in pon-
dere & in sollicitudine; & aquam in mensura; &
in angustia bibent; ut deficientibus; pane & aqua
corpuz unusquisque ad stragem suam; & contra-
bescant in iniquitatibus suis; **E**ratu fili hominis; sume
tibi gladium acutum; & denota templum; adsume scutum
& duces pro caputuum & pro barbam tuam; & ad-
sume tibi statenam ponderis; & divide eos; terra
am partem igne combures in medio civitatis; iux-
ta completionem dierum obsidionis; & adsumes
tertiam partem; & concides gladio in circuitu eius;
tertiam vero aliam disperdes in ventem; & gla-
dium nudabo post eos; Et sumes inde parvum
numerum; & legabis eos in sumitate palli-
um; & ex eis rursum tolles; & proicies in medi-
o ignis; & combures eos igni; & ex eo egre-
dietur ignis in nomine domum israhel; **H**aec dicit
dominus deus; ista est hierusalem; in medio gentium posui
eam; & in circuitu eius terrens; & contempsit.

iudicia mea ut plus esset impia quam gentes. & precepta mea
 ultra quam terrene quae in circuitu eius sunt. Iudicia enim mea
 que ceperunt & in preceptis meis non ambulauerunt. Ideo haec
 dicit dominus deus quia super istis gentibus quae in circuitu uestro sunt
 in preceptis meis non ambulastis & iudicia mea non fe-
 cistis. Et iuxta iudicia gentium quae in circuitu uestro sunt non
 estis operati. Ideo haec dicit dominus deus ecce ego ad te & ipse ego
 faciam in medio tui iudicia in oculis gentium & faciam ire
 quae non feci. Et quibus similia ultra non faciam propter omnes
 abominaciones tuas. Ideo patres comedent filios in medio
 tui & filii comedent patres suos. Et faciam ire iudicia
 & uentilabo uniuersas reliquias tuas in omnem uentum.
 Quartis uiuo haec dicit dominus deus nisi peo quod sem meum uiolens
 tu in omnibus offensionibus tuis & in omnibus abominacionibus
 tuis. Ego quoque confringam & non parca oculis meis &
 non miserebor. Tercia pars tui ^{est} pro memoria tua & fame consu-
 metur in medio tui & tertia pars gladio cadet in circuitu
 tuo. Tertiam uero partem tuam in omnem uentum ~~uenerunt~~
 dissipam; & gladium euaginabo post eos & compleam furo-
 rem meum & requiescere faciam indignationem meam
 in eis & consolabor & scient quia ego dominus locutus sum in
 zelomeo. Cum impleuero indignationem meam in eis &
 dabo te in desertum & obprobrium in gentibus quae in cir-
 cuitu uestro sunt & in conspectu omnis p̄teruentis. Et erit
 obprobrium & blasfemia & exemplum & stupor in gentibus
 quae in circuitu tuo sunt. Cum fecero in te iudicia in furo-
 re & in indignatione & in increpacionibus ire ego dominus
 locutus sum; quando miseris agnitas famis pessimas
 in eos quae erunt mortifere & quas mittam ut dissipata

comedi
 operis
 filiis
 an eos
 atque
 abis
 in omni
 dicitur
 ne tuum
 uerem
 nem in
 suras
 & aqua
 & contra
 nisi sunt
 adu me
 m. & ad
 eos aert
 uratus
 ad sum
 rcuru
 n. & gl
 par uer
 e palli
 s in me
 eo egre
 aec dicit
 tua posu
 n tempu

uos. & famem congregabo sup uos & continem uobis baculum pa-
nis. & inuitam in uos famem & bestias pessimas usq; ad intermi-
tionem. & pestilentiae. & sanguis transibunt pre. & gladium in-
ducam sup te. ego dñs locutus sum. Et factus ē sermo dñi ad me
dicem; fili hominis pone faciem tuam ad montes isrl. & pphie-
tabis ad eos & dicis; montes isrl. laudate uerbum dñi dī; haec
dicit dñs dī. montib; & collib; rupib; & uallib; Ecce ego
inducā sup gladium. & dissipā & celsa uestre & demoliar
anus uestros. & confringentur simulacra uestre. & deiciā
inter fectos uestros ante idola uestre. & dabo cadauere filio-
rum isrl ante faciem simulacrorum uestrorum. & dissipā
ossa uestre circum anus uestros in omnib; habitationib; uestris;
urbes deser tacerunt & ex celsa demouentur. & dissipabun-
tur & interibunt ante uestre. & confringentur & ces-
sabit idola uestre. Et conterentur delubra uestre &
delebuntur opera uestre. & cadaē interfectus in medio
uestri. & scietis qm̄ ego dñs; & relinquam in uob eos qui
fugerunt gladium in gentibus; Cum dispero uos in
terris. & reced dabitur me in libere u uestri. in gentibus
ad quas captiui ducti sunt. quia ego contempsero cor eorum sicut
means post idola sua. & displicebunt sibi. & sup malis
quae fecerunt in uniuersis abominationib; suis. & sci-
ent quia ego dñs non frustra locutus sum. Ut facerem
ei malum hoc; haec dicit dñs dī; Percute manum
tuam & ad lide pedem tuum & dic heu. ad omnes ab-
ominationes malorum domus isrl. Qui gladio fame
peste. ruitur isrl; qui longe ē peste morietur. qui au-
tem ppe gladio corruet. & qui relictus fuerit & obst-
sus fame morietur. & conpleam indignationem mea

7
mes. & scietis quia ego dñs. Cum fuerint in interfectu uestri in medio
idolorum uestrorum in castris aut in arboribus uestris in omni colle
& celo; in caudis summitatibus genium & subius omne lignum nemo
rosam. & sup̄ uniuersam quercum frondosam locam ubi accende
runt tunc redolentia uniuersis idolis suis. Et extendes manu
meam sup̄ eos. & faciam terram desolatam & destructam. ad e
sero debeat hanc omnibus habitationibus eorum. & scient qui
a ego dñs. Et factus est sermo dñi ad medicent; & iusili ho
minis. haec dicit dñs d; terrae istae; uenit finis sup̄ quatuor
uoc plagas terrae. Hunc finis sup̄ te & emittam fu
rorem meum in te. & iudicabo te iuxta uastuas. &
ponam contra te abominationes tuas. & non parces oculus
meus sup̄ te. & non miserebor. sed uastuas ponam sup̄ te.
& abominationes tuas in medio uerant. & scietis quia
ego dñs. Haec dicit dñs d; ad afflictionem una ecce uenit.
ad afflictionem finis uenit. uenit finis. erigilauri aduersa
te. Ecce uenit. uenit contra te sup̄ te qui habitas in
terra. uenit tempus. p̄p̄e dies occisionis & non glo
riae montium. nunc de propinquo effundam iram
meam sup̄ te. Et compleam furorem meum sup̄ te. & iu
dicabo te iuxta uastuas. & inponam ubi omnia scete
re tua. & non parces oculus meus neque miserebor. sed
uastuas inponam ubi. & abominationes tuas in medio ui
erunt. & scietis quia ego dñs p̄ ciciens. ecce dies. ecce ue
nit. egressae contra te. floruit uirga. germinauit sup̄
bia. iniquitas surrexit in uirga impietatis. non gl̄is &
non gl̄is populo. neq; & somnueorum. & non erit requies in
eis; uenit tempus. adpropinquauit dies. qui erit non le
uis & qui uendit non luceat. quia irae sup̄ omnem populum

1307 III

+

eius. quia qui uendit ad id quod uendit non reuertetur. & adhuc
inueniuntur uirae eorum. Uisio enim ad omnem multitudinem eius
non reuertetur. & uir iniquitate uitae suae non confortabitur. Caru-
te tuba: praeparantur omnes & non est qui uadat ad proelium. ira enim
mea super omnem populum eius. gladius foris pestis & famis intrinsecus.
qui in agro est gladio morietur. & qui in ciuitate pestilentia & fa-
me deuorabuntur. & saluabuntur qui fugerint se eis. Ceterum
in montibus quasi columbae conuallium. omnes stupidi uisusque in
iniquitate sua. Omnes manus dissoluentur. & omnia genera fluem
aquis. & accingent scilicet. & operiet eos formido. & in omni facie
confusio. & in uniuersis captiuis eorum caluitium. argentum eo-
rum. & aurum eorum ponualebit libenter eos. in dies furor domini.

Animam suam non satiabunt. & uentres eorum non implebun-
tur. quia scandalum iniquitatis eorum faciem. & orna-
mentum manuum suorum in superbia posuerunt. & imagines abo-
minationum suarum. & simulacrorum fecerunt se eis.

Propter hoc dedit eis illud in mundiciam. & dabo illud in ma-
nus alienorum addisipiendum. & impius terrene inpre-
dam. & contaminabit illud. & auertam faciem meam ab
eis & uiolabunt arcana meum. & introibunt in illud
emissarii & contaminabunt illud. fac conclusionem quoniam
terre plenae iudicio sanguinum. & ciuitas plena iniquita-
te. & adducam pessimos de gentibus. & possidebunt domus
eorum. & quiescere faciam superbia potentium. & possidebunt
sanctuarium eorum. Angustia super ueniente requirent
pacem & non erit conturbatio super conturbationem uenientem.
& auditus super auditum. & querent uisionem de prophetia. &
lex peribit a sacerdote. & consilium a senioribus. Rex luge-
bit. & princeps induetur in errore. & manus populi tre-

fontes spiritus. aurum eorum in stequilinum erit.

conuababuntur. secundum uiam eorum faciam eis. & secundum
 iudicatorum iudicabo eos. & scient quia ego dñs. **E**t factum e
 in anno sexto. mens quinta. mensis. ego sedebam. **I**ndo **E**mo me a se
 nes iuda sedebant coram me. & cecidit sup me sibi manus dñi dicit & uidi.
 Et ecce similitudo quasi aspectus ignis ab aspectu lumborum eius. & deor
 sum ignis. & alumbi eius sursum quasi aspectus spendoris.
 & uisio electri. Et emissa similitudo manus adprehendit me in cin
 cinno capitis mei. Et eleuauit me sps inter **ter**ra & celum.
 Et adduxit in iherusalem in uisionedi. iuxta ostium interius
 quod respiciebat aquilonem. ubi erat statutum idolum zel ad puo
 candam aemulationem. & ecce ibi gloria dñi isrl secundum uisio
 nem quam uideram in campis. & dixit ad me. fili hominis. leua ocu
 lostuos ad uiam aquilonis. & leua uoculas meas ad uiam aquilonis.
 Et ecce ab aquilone postae altaris. idolum zel in ipso introitu.
 Et dixit ad me. fili hominis. putasne uidestu quid isti faciunt. Abomi
 nationes magnas quas domus isrl facit. Hic in pcul recepta
 a sanctuarii meo. & adhuc conuersus uidebis abominatio
 nes maiores. & introduxit me ad ostium atrii & uidi.
Ecce foramen unum in pariete. & dixit ad me. fili hominis
 fode parietem. & cum pfo dissem parietem. Apparuit ostium
 unum. & dixit ad me. Ingredere & uide abominationes
 pessimas quas isti faciunt hic. & ingressus uidi. & ecce om
 nis similitudo reptilium. & animalium abominatio.
 Et uniuersa idola domus isrl. depicta erant in pariete
 in circuitu portuum. & septuaginta uiri de semoribus
 domus isrl. & zezonias filius saphan stabat in medio eorum
 stantium ante pectus. & unusquisq; habebat tubum
 in manu sua. & uapor nebulae de uisibus consurgebat. & dixit
 ad me. Certe uides fili hominis. quas semores domus isrl

h...

faciunt tenebris. unusquisque in abscondita cubiculi sui dicunt
enim non uideat dominus nos. Dereliquit dominus terram; & dixit dominus ad
me; Adhuc conuersus uidebis abominations maiores
quas isti faciunt; & introduxit me postium portae domus domini
quod respicebat ad aquilonem. Et ecce ibi mulieres se de
bant plangentes ad dominum; & dixit ad me; Certe uidisti
filii hominis. Adhuc conuersus uidebis abominations maio
res his; & introduxit in atrium domus domini interioris. in ostio
templi domini inter uestibulum & altare. quasi uirgines quinque uiri
dorsa habentes contra templum domini & facies ad orientem. &
adorabant ad orientem solis. & dixit ad me; Certe uidisti fili
i hominis. Numquid leue est hoc domui uelut facerent abomi
nationis istas quas fecerunt hic quia repleti sunt iniqui
tate. conuersus sum ad irritandum me. Et ecce adplicauerunt
ad nares suas; Ergo & ego faciam in furore. non parces oculos
meos nec miserebitur. Et cum clamauerint ad aures meas
uocem magna non exaudiam eos; & clamauerunt in auribus meis uo
cem magna dicens; Appropinquauerunt uisitationis urbes. & unus
quisque uas interfectionis habet in manus sua; & ecce sex uiri
ueniebant de uia portae superioris quae respicit ad aquilonem.
& unius cuiusque uas in teritis in manu eius; Uir quoque
unus in medio eorum uestitus lineis. & atrium atrium scripto
ris ad renes eius. & ingressi sunt & steterunt iuxta altare
aereum. & gloria domini esset adsumptioe de cherub. qui tenet
super eum ad lumen domus; & uocauit uirum qui indutus
erat lineis. & atrium atrium scriptoris habebat in lum
bissuis. & dixit dominus ad eum; Triens per mediam ciuitatem in
medio hierusalem. & signa thau super frontes uirorum
gementium. & dolentium super cunctis abominacionibus

quaesunt in medio eius, & illis dixit. Audite me, transite per medium
ciuitatem sequentes eum & percurrete non parcat oculus uester ne-
que miser eam nisi senem. adolentem uuluum. & uirginem. paru-
lum & mulieres. miser facite usque ad interituonem.
Omnes autem super quem uideritis thau ne occidatis. & ascen-
dario meo incipite. Caeperunt ergo auris senioribus qui uenerunt
ante faciem domus. & dixit ad eos. contaminate domum. & im-
plete atria interfectis. Et redimunt & egressi sunt. & percu-
ebant eos qui uenerunt in ciuitate. & caede completa. reman-
si ergo uir qui super faciem meam. & clamans ait. heu heu
heu. dñe dñs. ergo ne despicias omnes reliquias isrl. Effun-
dens furor em tuum super hierusat. & dixit ad me. iniqui-
tas domus isrl & iuda magnaē ualde. & repletaē ter-
re sanguinibus. & ciuitas repletaē a uersione. Dixerunt
enim. dereliquit dñs terram. & dñs non uideat. Igitur &
meus non parcat oculus neque miserebor. uiam Ieorum
super caput eorum reddam. ecce uir qui indutus erat
lineis. qui habebat atramentarium in dorso suo. Respon-
dit uerbum dñi cens. feci sicut praecipisti mihi. & uidi & ecce
infirmam in eo quod erat super caput cherubin quasi lapis
sapphirus. quasi species multitudinis solis. apparuit super
eam. & dixit ad uirum qui indutus erat lineis & ait.
ingredere in medio rotarum quaesunt sub uis cherubin.
& imple manum tuam prunis ignis quaesunt sub uis che-
rubin. & effunde super ciuitatem. Ingressus ^{est} in con-
spectu meo. cherubin autē stabant ad lateris domus. Cū
ingredere uir. nubes impleuit atrium in seruis.
& eleuataē gloria dñi desuper cherubin ad limen domus.
& repletaē domus nube. & atrium repletaē splendore.

gloria dñi. & sonitus alarum cerubin audiebatur usque ad atri-
um & ierusalem quasi uox omnipotentis dñi loquentis; Cumq; precepisset
uero qui induitus erat lineis dicens. Sume igne de medio ro-
tarum quae sunt inter cherubin. ingressus ille stetit iuxta
rotam; Et extendit cerubin manum de medio cherubin ad ima-
ginem qui erat inter cerubin & sumpsit & dedit in manus eius
qui induitus erat lineis. qui accipiens egressus est; & apparuit
inter cerubin similitudo manus hominis subius pinnas eorum
& iudicet ecce quattuor rote iuxta cerubin unum. & rota alia
iuxta cerubin unum; Species autem erant rotarum quasi
uisio lapidis crisoliti & aspectus earum similitudo una quat-
tuor. quasi si rota in medio rotae; Cumq; ambularent
in quattuor partibus grediebantur. non reuertebantur am-
bulantes. sed ad locum ad quem in uede inclinabat que prima
erat seq; bantur & eas uere. nec reuertebantur; & omne
corpus earum & colla & manus primae. & circuli plena erant
oculis in circuitu quattuor rotarum; & rotas istas uocauit
uolubiles audiente me; quattuor autem facies habebat
una facies facies cherub. & facies secunda facies ho-
minis. & inter duo facies leonis. & quattuor facies aquile.
& eleuata sunt cerubin ipsum est animal quod ducit nrem
iuxta fluum chobar. Cumq; ambularent cherubin
ibant pariter & rotae iuxta ea & cum leuarent cerubin
alassuas ut ex altis aentur a terra non resedebant rote
sed ipse iuxta aent stantibus illis stabant & cum ele-
uantur leuabantur sps enim unae erant in eis. & egres-
sa est gloria dñi a limbo templi. & stetit super cerubim &
eleuanti a cerubin alassuas. Exalta sunt aetne coram
& illis egredientibus; rotae quoque subsequentes. & stetit

In rotam iuxta cerubin. J.

10.
in introitu portae domus dñi orientalis & gloria dñi isrlt erit super ea
Ipsū est animal quod uidi sup dñm isrlt iuxta fluum chobar & intellexi quia cerubin essent quattuor, per quattuor
uultus unū! & similitudo uultuum eorum, ipsi uultus quos uide-
nem iuxta fluum chobar, & intuitus eorum, & impetus singu-
lorum, ante faciē suam ingredi, & eleuauit me sps, & intro-
duxit me ad portam domus dñi, ad orientalem, quae respicit solis
ortum, & ecce in introitu portae, uiginti quinque uiri, & uidi
in medio eorum, hieroniam filium azur, & felciam filiam ba-
naiaē, principes populi, Dixitq; ad me, fili hominis, hi uiri qui
cogitant iniquitatem, & inuētant consilium pessimum, in urbe
ista dicentes, nonne dudum aedificatae sunt domus? Haec est
lebes, nos autem carnes, Idcirco uaticinare de eis, Uaticinare
fili hominis, & inruit, in me sps dñi, & dixit ad me, loquere, Haec dicit
dñs, sicut locuti estis domus israhel, de cogitatione cordis uestri,
conouit plurimos, occidistis in urbem haec, & implestis uias eius
interfectis, Propter ea, haec dicit dñs dñs, interfecti uestri
quos posuistis in medio eius, hi sunt carnes, & haec est le-
bes, & educam uos in medio eius, gladium & uistis, & gladium
inducam sup uos, a dñs dñs, & eiciam uos de medio eius, daboq;
uos in manus hostium, & faciam in uobis iudicia gladio ca-
deat, in finib; isrlt iudicabo uos, & scietis quia ego dñs, haec
nonne erit uobis in bēlem, & uos non estis in medio eius in car-
nes, in finib; isrlt iudicabo uos, & scietis quia ego dñs, quia
in pceptis meis non ambulastis, & iudicia mea non fecistis, sed
iuxta iudicia gentium que in circuitu ur̄o fecistis operari, Et
factum ē cum pphāzarem, phetias filius banaie mortuus
ē, & cecidi in faciem meam, clamans uocem magna, & dixi, heu
heu, heu dñe dñe, consumationē tuā facis reliquias um isrlt,
& factum ē uerbum dñi ad me dicens, fili hominis, fixi manū

in manus hominis sub alis eorū, & similitudo

uini p[ro]p[ri]etate & omnes domus isrl. uniuersi quibus dixerunt habita-
tori h[er]usalem; longe recedite ad d[omi]n[u]m; nobis datae sunt in possessione.
Propter ea haec dicit d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s; quia longe feci eos in gentibus; & qui
dixi eos in gentibus; si ero eis in iustificatione modicam in terra ad quas uene-
runt; propter ea haec dicit d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s; loquere; congregabo uos de popu-
lis; & adunabo de terris in quibus; dispersi estis; daboque uobis humum israhel.
& ingredientur illuc & auferent omnes offensiones; cunctasque abo-
minationes eius de illa; & dabo eis cor unum & sp[iritu]m nouum tribuam;
inuiserabis eorum; & auferam cor lapideum de carne eorum &
dabo eis cor carneum; ut in praeceptis meis ambulent; & iudicia mea
custodiant; faciantque ea. & sint mihi in populum & ego sim eis in
d[omi]n[u]m; quoniam cor post offendicula & abominationes suasambu-
lat; hoc unum in capite suo ponam; dicit d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s; & eleuauerunt
cherubim alas suas & rore cum eis; & gloria dei isrl. erit super ea;
& gloria d[omi]n[u]i ascendet ^{medio} decem milibus; stetitque super montem qui est
ad orientem urbis; & sp[iritu]s leuauit me adduxitque in chaldeam ad
migracione[m]; omnia uerba d[omi]n[u]i que ostendit mihi; Et factus est
sermo d[omi]n[u]i ad me; sicut in medio domus ^{uani} & aspicientis
tu habitas; qui oculos habent ad uidendum & non uident; &
aures ad audiendum & non audiunt; quia domus & aspicientis est;
Tu ergo fili hominis; factibus uasa intrans migracionis; &
intrans migracionis p[er] diem contra eos; intrans migracionis autem de loco
ad locum aliterum in conspectu eorum; si forte aspiciant quod domus
& aspicientis est; & efferes foras uasa tua quasi uasa intrans migracionis
tuas; p[er] diem in conspectu eorum; Tu autem egredieris uespere contra
eos; sicut egreditur migrans ante oculos eorum; p[er] foras tibi
parietem & egredieris p[er] eum in conspectu eorum in ueris por-
tibus; in caligine efferes facient tuam; uelabis & non uidebis
terram; quia portentum dedit domus isrl.; feci sicut prae-
ceperat mihi uasa mea p[er] tui quasi uasa intrans migracionis p[er] diem

inuisio in sp[iritu] di. & sublata a me inuisio quam uidero; & locutus su

& uespe reper fode mibi parietem manu; in caligine Egressus sum & in
 numeris portau in conspectu eorum. Et factus e sermo dñi ad me manens
 dicens; fili hominis. Numquid non dixerunt ad te domus ista do
 mus & asperans. quid tu facis die adeos; Haec dicit dñs dñs sup duceim
 onus istud qui est in iherusalem. & sup omnem domum ista quae
 e in medio eorum; dic ergo patientum uestrum; quomodo feci sic
 fia illis intrans migrationem & captiuitatem ibunt; &
 dux qui e in medio eoru in numeris portabitur in caligine. Egre
 ditur parietem p fodiens ut educant eum. facies eius parietem
 operi & ut non uideat oculo terram. & gerendam faciem
 meum sup illum. & capietur in sagena mea. & adducameum
 in babilonem in terra chaldeorum. & ipsam non uidebit ibique
 morietur. & omnes qui circa eum sunt p praesidium eius. & agmina
 eius disperam in omnem uentum. & gladium euaginabo post eos. &
 scient quia ego dñs. Quando dispero illos in gentibus. & dissemi
 nauero eos in terris. & relinquam eos uiros paucos a gladio &
 fame & pestilentia. ut narrent omnia scelera eorum in gentibus ad quas
 ingredieris. & sciant quia ego dñs; & factus e sermo dñi ad me
 dicens; fili hominis. panem tuum in conturbatione comede. sed & aqua
 tuam in festinatione & merore bibe. & dices ad populum terrae.
 Haec dicit dñs dñs. ad eos qui habitant in iherusalem in terra ista.
 panem suum in sollicitudine comedent. & aqua sua in desolatio
 ne bibent. ut desoleatur terra a multitudine sua ppter iniquita
 tem omnium qui habitant in ea; & ciuitates quae nunc habi
 tantur. desolatae erunt. terraque deserta. & scietis quia ego
 dñs. Et factus e sermo dñi ad me dicens; fili hominis. quod e p
 uerbum istud uobis in terra ista dicentium. in longum disse
 rentur dies. & peribit omnis uir. ideo dic ad eos; Haec dicit
 dñs dñs. quiescere facis p uerbum istud neq; uulgo dicatur ul
 tne in israel; Et loquere ad eos quod ad ppinqua uer in dies

dixerunt bo
 me in posse
 ingentibus
 ad quas
 bo uos dep
 humum in
 anctas que
 ouum in bo
 me eorum
 ut e uideat
 & egre
 nes suas
 eleuaueru
 it eueru
 montem q
 chaldeam
 Et factus
 se asper
 non uide
 se asper
 uonis &
 de locis
 in q
 in eis in
 uespe re
 der fode
 numeris
 & non uide
 ex facie p
 ugentibus
 & locis in

& sermo omnis uisionis non enim erit uultus omnis uisio cassa neque diu-
natio ambigua in medio filiorum isrlt quia ego dñs loquar. Quod
cumq; locutus fuero uerbum & factum non prolongabitur amplius.
sed in dieb; uestris domus & asperans loquar uerbum & facia illud
dicit dñs dñs. Et factus e sermo dñi ad medicem filii hominis ecce do-
mus isrlt dicentium uisio quam uidet in dies multos & in tempo-
ralonga iste propheta. Propterea dic ad eos; haec dicit dñs dñs;
non prolongabitur ultra omnes sermo eius uerbum quod locutus
fuero complebitur dicit dñs dñs. Et factus e sermo dñi ad medicem
filii hominis uaticinare ad prophetas isrlt qui prophetae & dicit
prophetae de corde suo. Audite uerbum dñi; haec dicit dñs
dñs; uae prophetae insipientib; qui secutus spm suum & nihil ui-
dent quasi uulpis in deserto propheta & uisio isrlt. erit; Non
ascendistis & aduerso; neq; opposuistis murum pro domo isrlt
ut staretis in proelio in die dñi; uident uana & diuinant mendaci-
um dicentes ait dñs. Cum dñs non miseriteos & perseuerauerint
confirmare sermanem. Numquid non uisionem cassam uideatis &
diuinatione mendacem locuti estis ^{& dicitur} ait dñs. Cum ego non sim locu-
tus. Propterea haec dicit dñs; quia locuti estis uana & uul-
tis mendacium. Ideo ecce ego ad uos ait dñs dñs & erit manus
mea super prophetas qui uident uana & diuinant mendacium
in concilio populi mei non erunt & in scripturis domus isrlt non
scribentur. nec in terra isrlt ingredientur. & factis quia ego
dñs dñs eo quod deceperint populu meum dicentes pax & non
e pax; Et ipse aedificabat parietem illi arietis linebae uero lato
absq; paleis dic ad eos qui uolunt absq; temperantia quod casu
fussit erit enim imber mundans & dabo lapides ⁱⁿ gnen-
tis desup inruentes & uentu p celle dissipantem siquidem
ecce cecidit paries. Numquid non dicebam uobis ubi e litura
qua linuistis. Propter haec dicit dñs dñs & erum pere faciam

12.

spem tempestatu^m indignatione mea. & imbuti in undas in furore meo erit.
& lapides grandes viram in consummationem & destruiam parietem
quem le^uisti absq; temperamento. & adaequabo eum terrae. & reuela
bitur fundamentu eius & cadet & consumetur in medio eius. & scias quia ego
dn^s; & complebo indignationem meam in pariete. & in his qui inuenerunt eum
absq; temperamento. & dicamque uobis non est paries. & non sunt qui
linunt eum; prophetae istⁱ qui prophetae ad hierusalem. & uidentur in
sione pacis. & non est pax. an dn^s dn^s. Et uisuli homin^u. pone faciem tuam
contra filios populi tui qui prophetae decordes uo. & uacinare sup
eas & dic. haec dicit dn^s dn^s. uae qui consument puluillos sub omni cubito
manus. & faciunt ceruicalia sub ap^{te} uniuersae ael^{is}. ad capiendas
animas. Cum caperent animas populi mei. uiuificabant animas eoru.
& uiolabant me ad populu meum. propter pugillum hordei & frug
men panis. ^{mostrifica re me.} ut animas quae non moruntur. & uiuificarent animas
quae non uiuunt. mentes populi meo. credentia mendacis. Prop^{ter} hoc
haec dicit dn^s dn^s. ecce ego ad puluillos uestros. quib; ^{te in.} ius capi
tus animas uolantes. & dn^s rupam eos de brechis uestris. & dimi
tam animas quas uos captis. animas ad uolandum. & dn^s rupam cer
uicalia uestra. & liberabo populu meum de manu uestra. neque
erunt ultra in manib; uestris ad p^{te} dandum; & scias quia ego
dn^s. pro eo quod merere fecistis cor iusti mendaciter quem ego non
contulisti. & confortastis manus impⁱ. ut non reuertentur anima
sua mala & uiuent; propter haec uana non uidebitis. & diuinitio
nis non diuinabitis amplius. & eriam populu meum de manu uestra.
& scias qm ego dn^s. & uenerunt ad me uiri seniorum istⁱ. & sede
runt coram me. Et factus e sermo dnⁱ ad medicen^u filii homin^u.
Isti posuer^u in mundicia suas in cordib; suis. & scandalum in qui
tatis suae. stauerunt contra faciem suam; Numquid in
rogatus respondebo eis. Prop^{ter} hoc loq; re eis. & dices ad eos.
haec dicit dn^s dn^s; homo de domo istⁱ qui posuerit in mundicia suas in

in corde suo & scandalum iniquitatis suae statuerit contra faciem
suam: & uenerit ad prophetam interrogans per eum me. Ego dñs respon
debo ei, in multitudine inmundiciarum suarum. Capiteur domus
isrl in corde suo, quo recesserunt a me in cunctis idolis suis. Propter
ea dicit domus isrl, haec dicit dñs dñs, conuertere a mini & recedite ab
idolis uestris, & ab inueteris contaminationibus uestris. Auerte
facies uestras, quia homo de domo isrl & de prae seclis, quicum
q; ad uena fuerit in isrl, si alienatus fuerit a me, & posue
rit idola sua in corde suo, & scandalum iniquitatis suae stauit
rit contra faciem suam, & uenerit ad prophetam interrogans p eu
me, ego dñs. Respondebo ei p me, & ponam faciem meam sup ho
mine illum, & faciam illum in exemplum & in opprobrium, & dispdam
eum de medio populi mei, & sciet is quia ego dñs, & propheta cum terra
uerit & locutus fuerit uerbum mendacium, ego dñs decepi propheta
illum, & extendam manum meam sup eum, & delebo eum de medio popu
li mei isrl, & peribunt iniquitates suae, iuxta iniquitatem in
terrogantis, sic iniquitas p prophetae erit, ut non emulset domus
isrl a me, neq; polluetur in inueteris praeparationibus suis, sed sit
mihi in populum, & ego sim eis in dñm, ait dñs exercituum. **T**er
factus est sermo dñi ad medicos, filii hominis, terra cum peccauerit
mihi ut preuaricetur praeparans. Extendam manum meam su
p eam, & conteram uirgapanus eius, & mittam in eam fame
& in inficiam de ea homine, & uimta, & si fuerint resurusti
in medio eius, noe, daniel, & iob, ipsius iusticia sua libera bunt animas
suas, ait dñs exercituum. Quod si bestias pessimas induxero sup
terram, ut uastem eam, & fuerit in uia eo quod non sit ptransi
ens ppe bestias, resurusti qui fuerint in ea, uino ego dicit dñs dñs,
quia nec filios nec filias libera bunt, sed ipsi soli libera buntur.
Terra autem desolabitur, uel si gladium induxero sup terram isrl,
& dixerō gladio ptransi p terram, & interfecero de ea homine

15
Et uenerunt. & tresuristi fuerunt in medio eius. Unio ego dicit dñs dñs. Non libe-
rebunt filios neq; filias sed ipsi soli liberebuntur; Gaudent & pestilentiam
in misero sup illam. & effudero indignationem meam super eam in sangui-
ne. ut auferam ex ea hominem & uim uim & noe & danhel & iob. fuerunt
in medio eius. unio ego dicit dñs dñs. Quia filium & filiam non liberebunt.
sed ipsi iusticia sua liberabunt animas suas; quoniam haec dicit dñs dñs. quod si &
quatuor iudicia pessima mea. gladium & famem & bestias malas. & pes-
tilentiam misero in hierusalem. ut interficiam de ea hominem & pecus.
Tamen relinquetur in ea pluuatio educentium filios & filias; ecce ipsi
egredientur ad uos & uidebitis uiam eorum. & ad inuentiones eo-
rum. & consolamini sup malo quod induxi in hierusalem. In omnibus
que in portam super eam; & consolabuntur uos. Cum uideritis ui-
am eorum & ad inuentiones eorum. & cognoscetis quod non frustrate
fecerim omnia que feci in ea. ait dñs dñs. Et factus est sermo dñi ad
me dicens. fili hominis. quidem lignum uisus est & omnibus lignis nemo
rum. que sunt in lignis siluarum. Numquid tollatur de ea lig-
num ut fiat opus. aut fabricabitur de ea paxillus. ut dependeat
meo. Quod cumq; uas. ecce ignidatum est in seca utraq; parte me; &
consumisti ignis. & medietas eius redacta est in fauillam. Numquid
utile erit ad opus. & iam cum est integrum. non erit aptum ad
opus. Quanto magis cum ignis illud deuorauerit & combuserit.
nihil ex eo fiet opus. Propterea. haec dicit dñs dñs. quomodo
lignum utis in lignis siluarum. quod de dignis ad deuorandum.
sic tradidi habitatores hierusalem. ut ponam faciem meam in eos.
de igne egredientur & ignis consumet eos. & scietis quia ego dñs.
Cum posuero faciem meam in eos. & dedero terram inuiam & desolatam.
eo quod per uariationes & iterum dicit dñs dñs. Et factus est sermo
dñi ad me dicens. fili hominis. nota fac hierusalem abominationes
suas & dices. haec dicit dñs dñs. hierusalem. rex uia & genentio
tua de te chananea. pater uisus amorteos & mater uia de hea.

& quando nata es indit' ostentui non ē p'precisus umbilicus tuus & in
aqua non ē lota salutem. Nec salis allita nec inuoluta pannis.
non peperit sup'te oculus ut facerem tibi unum deus miser tuus
sed p'icta es sup' faciem terrae p' abiectione animae tuae. Indie qua
nata es. Transiens autem p'te uidit' conculcari in sanguine & uo' &
dixit tibi cum esses in sanguine & uo' uiue; dixi quātibi in sanguine
tuo uiue. multiplicata quae sicut in agris dedit' & multiplicata es
& gaudis effecta. & ingressa es & puenisti ad mundū mulierem.
uberata a uirum uerum & pilus tuus germina uirum & eras nuda
& confusione plena & transiens sup'te & uidit'. & ecce impustus
ut impus amantium & expandi amictū meum sup'te & operui igno
minā tuā & iurauit tibi & ingressus sum pactū tecum a dñs dñs;
Et facta es mihi & laute aqua & emunda uis sanguinem ex te & uncti
te oleo & uestiuit te discoloribus & caltra uirum ianuo & emex te
bissis & induit te subtilibus & ornauit te ornamento & dedit ar' mallas
in manibus tuis & tor' quē circa collū tuū & dedit in aurem sup' ostiū.
& circulos auribus tuis & coronā decoris in capite tuo & ornata es auro
& argento & uestita es bissis & polymito & multis coloribus.
Similā & mel & oleū comedisti & decora facta es uehementer nimis.
& p'fecisti in regnū & egressum ē uomen tuū in gentes propter speciem
tuā quia p'fecta eras in decore meo quem posueram sup'te dicit dñs dñs.
& habens fidutiā in pulchritudine tua fornicata es in nomine tuo.
& expulisti fornicationē tuā omni transiuita ut eius fieres.
& sumens de uestimentis meis fecisti tibi excelsa hinc inde con'suta
& fornicata es super eis sicut non ē factū neque futurū ē & tulisti
uasa decoris tui de auro meo & de argento meo quae dedit tibi & fecisti
tibi imagines masculinas & fornicata es in eis & sump'sisti uesti
menta tua multicoloria & uestita es eis & oleū meum & thymia
ma meū posuisti coram eis & panem meum quē dedit tibi similā
& oleum & mel quibus enutriu'te posuisti in conspectu eorum.

in odorem suavitatis, Et factum est ante dominum, & tulisti filios tuos & fili-
 as tuas quas generasti mulierum & immolasti eis ad deorum cultum. Nunc
 quid parvae fornicatio tua immolans filios meos, & dedisti
 illos consecrari eis; & post omnes abominationes tuas & fornicationes
 non es recordata dierum adulescentiae tuae, quando
 eras nuda & confusione plena conculcata in sanguine tuo.
 & accidit post omnem malitiam tuam. uae uae tibi. ait dominus.
 Et aedificasti tibi lupanar. & fecisti tibi prostibulum in cunctis
 plateis. ad omne caput uiae. Aedificasti signum prostitutionis
 tuae. Et abominabilem fecisti decorem tuum. & dimi-
 sisti pedes tuos omnium transiuntium. Et multiplicasti fornicationes
 tuas. & fornicata es cum filiis aegypti ut in istis
 magnarum carnum. & multiplicasti fornicationem tuam
 ad irritandum me. Ecce ego extendi manum meam super te.
 & auferam iustitiam. & dabo te in anima odientium tuorum. filia
 rum palestinarum quae erubescunt in uia tua scelerata.
 Et fornicata es in filiis asyriorum. eo quod necdum fueris seplea.
 & postquam fornicata es nec sic es satiata. & multiplicasti for-
 micationem tuam in terra chanaan cum caldaeis. & nec sic satura-
 ta es in quo mundabo cor tuum ait dominus. Cum facias omnia haec
 opera mulieris meretricis & peccas quia fabricasti lupanar
 tuum in capite omnis uiae. & excelsum tuum fecisti in om-
 ni platea nec facta es quasi meretrix fastiduo augens praecium.
 sed quasi mulier adultera quae super uirum suum inducit alienos.
 omnibus meretricibus dantur mercedes. Tu autem dedisti mer-
 cedes cunctis amatoribus tuis. & donabas eis ut intrarent ad te
 undique. Ad fornicandum te cum. Factum ^{que} in te est contra con-
 suetudinem mulierum in fornicationibus tuis. & post te non
 erit fornicatio. In eo enim quod dedisti & mercedes non accepisti.

factum est autem in te contrarium. propter te ames & rex. audi
uerbum dñi; haec dicit dñs dñs quia effusum est aestuum. & reu
lata est ignominia tua in fornicationib; tuis sup amatores tuos.
& sup idola ad inuentionum tuarum; in sanguine filiorum quos de
distis. Ecce ego congregabo omnes amatores tuos quib; commix
taes. & omnes quos diligisti cum uniuersis quos oderas. & congre
gabo eos sup te undiq; & nudabo ignominiam tuam coram eis. & in
debunt omnem uis prudentiae tuae. & iudicabo te iudicis adul
terum & effudent tui sanguine. & dabo te in sanguinem
furoris teli. & dabo te in manus eorum. & defruent lupinar
tuum, & demolietur prostibulum tuum. & denudabunt te.
uestimtus tuus. & auferent uasa decoris tui. & derelinquent
te. nuda plenaq; ignominia. & adducent sup multitudi
nem. & lapidabunt te lapidib; & trucidabunt te gladius suis.
& comburent domus tuas igni. & facient in te iudicia in oculo
lis mulierum plurimarum. & desines fornicari & mer
cede futura non dabis. & requiescat in te indignatio mea.
& auferetur telus meus a te. & quiescam ne iras cor amplius
Coquod non fueris recordata dierum adulescentiae tuae. &
puocastime in omnib; his quae ppter. & ego uias tuas. in capi
te tuo ardent dñs. Et non feci iuxta scelera tua in omnib; abo
minationib; tuis. Ecce omnis qui dicit uulgo puerbum in te
adsumet. illi dicens; sicut mater. tra & filia eius. filia ma
tris tuae est; quae ptecit uirum suum. & filios suos. & ^{soror} sor
tam tuarum. quae ptecit uirum suum. & filios suos; mater
uestra celi haec & patetiam orraed. & soror tua maria
samarita. ipse & filiae eius. quae habitat ad sinistra tua.
soror autem tua minor te. quae habitat ad dextra tua. so
roma. & filiae eius. sed nec in uis earum abulatu. neq; recun

scelerum vestra earum fecisti; paucillū minus, paene scelera tuora
 fecisti illis in omnibus iustis; uiuere ego dicendum est quia non fecit
 sodoma soror tua ipsa & filiae eius, sicut fecisti tu, & filiae & uae;
 ecce haec fuit iniquitas sororis tuae sodom & supbia, saturitas pa
 nis, & abundantia & otium ipsius, & filiarum eius, & manus ege
 no & pauperi non porrigebant & eleuatae sunt, & fecerunt
 abominaciones coram me, & abstuli eas sicut iudisti & samaria
 dimidium peccatorum tuorum non peccauit, sed iustitia scele
 ribus tuis, & iustificasti sorores tuas, in omnibus abominacioni
 bustuis, quas operataes; Ergo & tu porta confusionem tuam,
 quae iustitiam sorores tuas peccasti tuis, scelera tuas agens ab eis;
 Iustificatae sunt enim a te; ergo & tu confundere & porta
 ignominiam tuam; quia iustificasti sorores tuas, & conuers tam
 res tuas eas, conuersione sodomorum, cum filiabus suis, & con
 uersione samariae, & filiarum eius; & conuers tam reuersio
 nem tuam, in medio earum! Ut porres ignominiam tuam, & con
 fundaris in omnibus, quae fecisti consolans, & soror tua sodoma
 & filiae eius reuertentur ad iniquitatem suam, & samaria &
 filiae eius, reuertentur ad iniquitatem suam, & tu & filia
 tuum reuertimini ad iniquitatem uestram; non fuit autem sodo
 ma soror tua, audita in ore tuo, in die supbia & uae! Antequam
 reuelaretur malicia tua, sicut hoc tempore, in opprobri
 um filiarum siriae, & cunctarum in circuitu tuo filiarum pu
 lestinarum, quae ambiunt te per iram; Scelustuum & ignomi
 niam tuam non portasti antichris, quia haec haec haec, & facta
 ab usque in die, & isti uiram tuam, ut irruat faceret pactum, & re
 cordaber ego pactum me tecum in diebus, ad adulescentiam & uae, &
 suscitabo tibi pactum sempiternum, & recordaberis uiam
 tuarum, & confunderis cum receperis sorores tuas.

cum minoribus uis, & dabo eas tibi in filias, sed non & pactum tuo. & iurabo
bo ego pactum meum tecum, & scies quia ego dñs. Ut recorderis &
confundaris, & non sit tibi ultra aperi re os, pre confusione & uia
cum placatus fuerit tibi in omnibus quae fecisti a dñs, & factum
uerbum dñi ad me dicens, fili hominis, ppone ignominiam tuam.
& narra para^{bo}la ad domum istr. & dices, haec dicit dñs dñs, Aquila mag
na grandis, magnarum alarū longometu broru ductu plena plumis &
uariat. uenit ad libanū & tulit medullā cedri. Summitatem fran
dum eius euellit & transportabit eā in terrachanaan in urbem nego
ciatorū posuit illā & tulit de semine terrae, & posuit illuc inter se
p semine, ut fir mare & iudice sup aquas multas, in superficie posuit il
luc. Cumq; germinasse creuit in uineā latiore. Humilis stata
ra respicientibus, remisit eis ad eā & radices eius sub illa erant, facta est
Ergo uinea & fructificauit in palmites. Remisit ppagine, & fac
ta ē aquila grandis altera magnis alis multisq; plumis, & ecce uinea
ista quasi mit tens radices suas ad eā palmites suas extendit a illi.
Ut intrigat eā de arboris germinis sui inter se bona sup aquas multas
plantata ē, ut faciat frondes & postea fructu, ut sit in uineā angustā
de. Dic haec dñs dñs, ergo ne sperabitur, non ne radices eius euellit,
& fructus eius dstringet, & siccabit omnis palmites germinis eius,
& arescet & non in brachio grandine q; in populo multo, ut euellit
eam radicitus, ecce plantata ē, ergo ne prosperabitur. Nonne cum
telligerit eum uentus urens siccabitur, & in arboris germinis sui arescet.
Et factū est uerbum dñi ad me dicens, dic ad domum & aspernitē ne sei
tis quid ista significent die, ecce uenit rex babilonis hierusale, & ed
sumet regem & principes eius & adducet eos ad semetipsum in babilonē
& tollet de semine regni, si & quecum eo foedus, & accipiet ab
eo ius iurandi, sed & fortes terrae tollet, ut sit regnum humile, & in
eleuetur, sed cūstodiat palteus, & seruet illuc, qui recedens ab eo

misit nuntios ad aegyptum ut darent sibi aequos & populum mulum & iumentum
 quid sperentur. uel conseruiant salutem. quia facit haec. & quid solati pac
 tam. non quid effugis. uiuo ego dicit dñs. qm̄ in loco regis qui constituit eū
 regem. cuius fecit irritum iuramentum. & soluit pactum. quod habebat
 eum eo. in medio babilonis moris eū. & non in exercitu. quod dicitur. popu
 lo multo. faciet contra eum phario proelium. in actu aggeris. & instructio
 ne uallorum. ut interficiat animas multas. spreuerit enim iuramentum.
 ut solueret foedus. Et ecce dedit manum suam. & cum omnia haec fecerit.
 non effugis. Propterea haec dicit dñs. uiuo ego qm̄ iuramentum quod
 spreuerit & foedus quod p̄ce uaricatus ē. ponam in capite eius. & sepā
 tā sup eum. & conprehendetur in sagittis meis. & adducā
 eum in babilonem. & iudicabo illum ibi in p̄ce uaricatione. qua des
 pserit me. & om̄s p̄fugientis. cum uniuerso agmine gladio cadent. Re
 sidua autem. in omnem uentū dissipentur. & scis is. quia ego dñs. locu
 tissim. haec dicit dñs. & sumam ego de medulla cedri sublimis.
 & ponā de ueruce ramorum eius tenerū. destringā & planta
 bos sup omnem montem ex celsum & eminentē. in monte sublimi isst
 plantabo illud. & erumpet in germ̄ & faciet fructum. & erunt
 caedru magna. & habitabunt sub eo omnes uolucres. uniuersū
 uolatile. sub umbra frondum eius nichificabit. & scient omnia
 ligna regionis. quia ego dñs. humiliaui lignum sublyone. & exal
 tau lignum humile. & siccaui lignū uiride. & fronderes fecit lig
 num aridum. ego dñs. locutissim. & feci. & facit ē sermo dñi
 ad medicos. quide quod in uos parabola ueritatis. in puerbū
 isst. ueritate isst. dicitur. patres comedent uiam aceruam. &
 dentes filiorum. obstupescunt. uiuo ego dicit dñs. Si in uobis ul
 tino parabola haec. in puerbū isst. Ecce omnes anime meae sunt.
 ut anima patris. ita & anima filii mea ē. Anima que peccauerit.
 ipsa morietur. & uisus fuerit iustus. & fecerit iudiciū & iusticiam.

in montibus non comederit. & oculos suos non leuauerit ad idola domus isrl. & uxorem proximi sui non uolauerit. & ad mulierem mens
+ truatam non accesserit. & hominem non contristauerit. pignus
debitori reddiderit. per um nihil rapuerit. panem suum esurienti
dederit. & nudum operuerit uestimenta. & ad usum non eo
modo dauerit. & amplius non acceperit. & ab iniquitate auerit
rit manum suam. iudicium uerum fecerit inter uirum & uirum.

In preceptis meis ambulauerit & iudicia mea custodierit.
Et faciat ueritate. In ciuitate est uita uiu & archis dr; Quod si genu
erit filium latronem effundentem sanguinem. & fecerit unum de
istis. & haec quidem omnia non facientem. sed in montibus; come
dentem. & uxorem proximi sui polluentem. Egenum & pauperem con
tristantem. nepientem nepinas. pignus non reddentem. & ad idola
leuantem oculos suos. abominationem facientem. ad usum dante
& amplius accipientem. Numquid uiu & non uiu & cum uniuersa
dolesda. Haec fecerit. morte morietur. sanguis eius in ipso erit.

Quod si genuerit filium. qui uidens omnia peccata patris sui quae
fecit. timuerit & non fecerit simile eis. super montes non comede
rit. & oculos suos non leuauerit ad idola domus isrl. & uxorem
proximi sui non uolauerit. & uirum non contristauerit. pignus
non reuenerit. & rapinam non rapuerit. panem suum esurienti
dederit & nudum operuerit uestimenta. A pauperis iniuria
auerterit manum suam. usum & super habundantiam non acce
perit. iudicia mea fecerit. in preceptis meis ambulauerit. In non
morietur in iniquitate patris sui. sed uita uiu &; Patris qui
calumniatus est uirum fratrem & malum operatus est in medio po
puli sui. Ecce mortuus est. in iniquitate sua & dicitur. quare non
portauit filius iniquitatem patris. uidelicet quia filius iudici
i & iusticia operatus est. omnia precepta mea custodiuit & fecit.

17
vita uiuere; Si anima quae peccauerit ipsa morietur; filius non porta-
bit iniquitatem patris; & pater non portabit iniquitatem filii. Iustitia
iusti super eum erit; & impietas impii erit super eum; Si autem impius ege-
rit penitentiam; ab omnibus peccatis suis quae operatus est; & custodi-
erit omnia praecepta mea; & fecerit iudicium & iustitiam; uita uiuere
& non morietur; Omnium iniquitatum quas operatus est non recorda-
bor; iniustitias suas quas operatus est uiuere; Numquid uoluntas
meae est mors impii dicit dominus deus; & non ut conuertatur animus
suis & uiuat; Si autem auerterit se uultus a iustitia sua; & fe-
cerit iniquitates; secundum omnes abominaciones quas operatus est so-
lus impius; Numquid uiuere; omnes iustitiae eius quas fecerit
non recordabuntur; in parte uariatione qua praueuarius est;
& in peccato suo quod peccauit; in ipsis morietur; & dicit dominus; non est
aequa uia domini; audite domus israhel; Numquid uia mea non est
aequa; & non magis uiae uestrae praue sunt; Cum enim auer-
terit se uultus a iustitia sua; & fecerit iniquitates; morietur in
eis; in iustitia qua operatus est morietur; Cum auerterit se
impius; ab impietate sua quam operatus est; & fecerit iudicium
& iustitiam; ipse animam suam uiuificabit; Considerans enim &
auerterit se ab omnibus iniquitatibus suis quas operatus est; uita ui-
uere; non morietur; & dicitur filius israhel; non est aequa uia domini; Num-
quid uiae meae non sunt aequae domus israhel; & non magis uiae ue-
strae praue sunt; Idcirco unumquemque uiae suas iudicabo domus
israhel; dicit dominus deus; Conuertere anima & agere penitentiam ab omnibus
iniquitatibus uestris; & non erit uobis in ruinam iniquitas p-
icite; auos omnes praueuaciones uestras in quibus praueua-
ricati estis; & facite uos cor nouum & spiritum nouum; & qua-
re moriemini domus israhel; quia nolo mortem morientis dicit
dominus deus; Reuertere anima & uiuere; & uadite plangentium super

cipes isrl. & dices, quare mater tua leena vit leones cubabit in medio le
unculorum enitruunt catulos suos. & edux unum de leunculis suis
& leofacius e & didicit capere pnedam homine que comedere. & d
cherunt de eo gentes. & non absq. uulneribus suis caepit eum. &
adduxerunt eum in carceris inter rex aegypti; Que cum uidisset
infirmata e & perit spectatio eius. tulit unu de leunculis suis le
ne constituit eum quum cedebat inter leones. Et facius e leo dicit
pnedam capere & homines se leuonere didicit in duas facere &
ciuitates eorum in desertum adducere. & desolata est terra &
plentitudo eius auocer uiguis illius. & conuenerunt aduersu
eum gentes undiq. ^{de} punicis. & expande runt sup eum roes suum in
uulnerib; earum captus e; & miserunt eum in caua am in carceris
adduxer eum ad regem babilonis. Miserunt que eum in carceris
pae audire uox eius uline sup montes israhel; Mater tua quasi
tinea in sanguine suo. sup aquam plantata fructus eius. & ut fron
des eius creuerunt s; aquis multis. & facta est uer uirgae solida
in septe dominante. & altata e. stauit eus inter frondes;
& iudit altitudinem suam in multitudine palmitum suorum
& euulsa e ^{inire} in terram que plecta. & uentus urens siccauit fru
tum eius; marcuerunt & arfacta sunt uirgeboris eius
nis comedit eam; & nunc urens plantata e. in desertum in terra
in uia. & seient. & egressus e ignis de uirgane morum eius qui
fructum eius comedit. & non sunt mea uirga for us septrum
dominantium; plactus est. & erit in plantum;

Et factum est. in anno septimo in quinto in decima mensi. uene
coram
re se uerib; isrl. ut interrogarent dnm. & selet
re se uerib; isrl. & dices ad eos; Haec dicit dnm d; ^{na} ad in terro
dum meos uenistis. uiuus ego. quia non respondebo uob arctis

18.
iudicas eos. iudicas fili hominis! Abominaciones patrum
eorum ostende eis & dices ad eos; haec dñs dñs; Iudice quae legi
sunt. & leuaui manū meā. p̄st̄ in p̄te domus iacob. & apparui
eis in terra egypti & leuaui manū meā. pro eis dicens. ego
dñs dñs uester. in die illa leuaui manū meam ut educerem eos
de terra aegypti in terram quam prouideram eis fluentē
lacte & melle. quae est. egyptia vter omnes terras; & dixi
ad eos; unusquisq; offensiones oculorū suorum abiciat.
& in idolis aegypti nolite pollui. ego dñs dñs uester; & irrita
uerunt me. noluerunt me quae auidire; unusquisq; abomi
naciones oculorū suorū. non proiecit. nec idola aegypti dereli
querunt; & dixi ut effunderē indignationē meā super eos.
& implerē irā meā in eis in medio terre aegypti; & feci p̄p̄t̄
nomen meū. ut non uolaretur corā gentibus in quarū medio
erant. & inter quas apparui eis ut educerem eos de terra
aegypti; & eieci eos de terra aegypti. & dixi in deserto cum
& dedis eis p̄cepta mea & iudicia mea ostendens. quae faciat
homo & uiuat in eis; in sup̄ & sabata mea dedis ut esset signū
in me & in eis. & scirent quia ego dñs sanctificans eos; & irrita
uerunt me domus israel in deserto. & in p̄ceptis meis non
ambulauerunt. & iudicia mea proiecerunt. quae faciens
homo in uel̄ meis & sabata mea uolauerunt uolenter.
Dixi ergo ut effunderē furorē meū super eos in deserto. & consum
marem eos; & feci p̄p̄t̄ nom̄ meū. ut non uolaretur coram
gentib; de quib; eieci eos in conspectu earū. ego igitur leua
ui manū meam sup̄ eos in deserto. ut in clacerem eos in terrā
quae dedit eis fluentem lacte & melle. praecipuā terrarum
om̄. in quia iudicia mea proiecerunt. & in p̄ceptis meis

non ambulauerunt & sabbata mea uolauerunt. Post idola enim
cor eorum gradiebatur. & pepercit oculos meos super eos ut non
interficerem eos nec consumpsi eos in deserto. Dixi autem ad
filios eorum insolitudine, in praeceptis patrum suorum nolite
credere. Nec iudicia eorum custodiam, nec idolis eorum polluamini
ego dominus deus uester. In praeceptis meis ambulato, & iudicia mea
custodite & facite ea; & sabbata mea sanctificate, in sit signum
inter me & uos, & sciat quia ego dominus deus uester, & exacerba
uerunt me filii in praeceptis meis non ambulauerunt, & iudicia
mea non custodierunt. Ut facerent ea quae cum fecerit homo
in eis, & sabbata mea uolauerunt. & comminatus sum
ut effunderem furorẽ meũ super eos. & implerem iram meam
in eis in deserto. Aueri autem manũ meã & feci propter
nomen meũ. ut non uolaretur corã gentib; de quib; creari
eos in oculis earũ iterum leuaui manũ meã in eos insolitu
dine ut dispergerem eos. In nationes. & uentilarem in
terras eo quod iudicia mea non fecissent. & praecepta mea
reprobassent. & post idola patrum suorum fuissent oculi eorum.
Ergo & ego dedi eis praecepta non bona. & iudicia in quibus
non uiuent. & pollui eos in muneribus suis. cum offerret omne
quod aperit uulua. propter auiditiam suã. & scierunt quia ego dominus;
Quã obrem loquere ad domũ israhel. fili hominum. & dice ad
eos; haec dicit dominus deus adhuc & in hoc blasphema uerunt.
in patris uestri. Cũ sprecuissent me contemnentem. & in
duxissem eos in terrã super qua leuaui manũ meã ut darem eis.
Uiderunt omnem collem excelsũ. & omne lignũ nemorosũ
& immolauerunt ibi uictimas suas. & dederunt ibi irritatione
oblaciones suas. & posuerunt ibi odorem suauitatis suae.
& libauerunt libationes suas; & dixi ad eos; quid est excelsus

Et sabbata
mea uolasse.

Ad quod in grege dicitur & uocatum est nomen eius excelsu usq; ad hanc die
propter ea die addomum ist; haec dicit dñs. Corremina patrum uorū
uos pullagim; ^{ni. 6.} post offendicala eorum uos fornicamini; & in
obliuione donorum uorū; Cū transdultis filios uros pigne uos
polluimini in omnib; idolis uris usq; hodie; & ego respondebo uobis;
domus: uiuo; haec dicit dñs; quā respondebo uob; neq; cogitatio
mentis urae fia dicentis; Erimus sicut gentes; sicut cognationes traē
ut colamus ligna & lapides; uiuo ego dicit dñs; Quā in manus fortis
& brachio extento; & in furore effuso regnabo super uos; & educa
uos de populis; & congregabo uos de terris; in quib; dispersi estis; in manu
ualida; & brachio extento; & in furore effuso regnabo super uos; &
adduca uos in desertū populorū; & iudicabor uobiscū ubi facies ad
facies sicut iudicio contendit aduersus patres uros in deserto traē
aegypti; sic iudicabo uos dicit dñs; & subiciam uos scepero meo; & in
ducam uos in uinculis foederis; & elegam de uobis; transgressores &
impios; & de terris incolatis eorū educam eos; & terrā isrl non ingredientis;
& sciaſ quia ego dñs; Dicit dñs; singuli post idolatū ambulato; &
seruite eis; quod si & in hoc non audieritis me; & nom; meū polluertis
ultra in muneribus uris; in monte scō meo; in monte excelsō isrl; ait dñs; dñs;
Ibi seruietis mihi omnis domus isrl; omnes inquam; in terrā in qua placebunt
uobis; & ibi quaeram primitias uestras; & in uis decimarum in omnib;
scificationibus uris; in odore suauitatis suscipiam uos; Cum eduxero uos
de populis; & congrega uero uos de terris; in quas dispersi estis; & scificabo
in uobis in oculis nationū; & sciaſ quia ego dñs; Cum duxero uos ad terrā
isrl; in terram p qua leuaui manū meam; ut darem eam patribus uestris;
& recordamini uicium uorū & omnia scelerū uorū quib; polluti
estis in eis; & displicemini uob in conspectu uro; in omnib; malitiis
uris quas fecistis; & sciaſ quia ego dñs; Cū benefecero uobis
ppter nom; meū non secundu uias uestras; malas neq; secundu scelerū uorū;

peffima domus isrlt ait dñs dñs. Et factus e sermo dñi ad medicens; fili
hominis. pone faciem tuam contra euam austru & filla ad austru &
pphãa ad saltem agri meridiam. & dices saltui meridiano. Audi
uerbu dñi. Haec dicit dñs dñs. Ecce ego succendam in te ignem
& comburam in te omne lignu uiride. & omne lignu aridu non ex
tinguetur flamma succensionis. & comburetur in ea omnis facies
ab austro usq; ad aquilonem. & iudabit unuersa caro quia ego dñs
succendi eam nec exinguetur; & dixi. & a dñe dñs. ipsi dicunt dom
Numquid ñ p parabolas loquitur iste. Et factus e sermo dñi ad
medicens; fili hominis. pone faciem tuam ad hierusalem. & filla ad
scũaria & pphãa contra humu isrlt; Haec dicit dñs dñs. Ecce
ego ad te & ericium gladiu meũ deuagina sua. & occidi in te iustum
& impiu; Idcirco exreducitur gladius deuagina sua ad omnem
carnem ab austro quia ego eduxi gladiu meũ deuagina sua in
reuocabilem. & tu fili hominis ingemisce in contritione lum
borum. & in amaritudinib; in gemisce conuulsi; Cumq; dixerint
ad te quare tu gemes dices pauidus quia uent & tabesca omne cor & dissol
uentur unuersa manus. & infirmabitur omnis. & p cuncta genua fluat
aqua. ecce uenit. & fia. ait dñs dñs; Et factus e sermo dñi ad me
dicens; fili hominis. pphãa & dices; Haec dicit dñs dñs. Loquere.
gladius gladius exacutus & limatus ut cedat ultimas exacutus est
ut pendeat limatus est. qui moris sceptru fili mei succidisti omne
lignu & dedi eu ad leuigandu. Ut teneatur manus ista & acutus e
gladius & isto limatus. ut sit in manu interficientes; Clama &
ulula fili hominis. quia hic factus est in populo meo. hic in cun
tis ducib; isrlt qui fugerunt gladio. traditisunt eu populo meo.
Idcirco plaude sup femur. quia pbatus est. & hoc sceptru
subuertit. & non erit dicit dñs dñs. Tu ergo fili hominis.
pphãa & percutito manu ad manu. & duplicetur ^{gladius} ac triplicetur

90
gladius interfecturū; hic est gladius occisionis magnae. qui obstupescere
effraget. & corda abescere. & mulatiphicet ruinas; In omnibus portis
eorū dedit conturbationē. gladii accuti & limati ad fulgendum.
amicti ad caedē & acuerē. Ua de ad dexteram suam ad sinistram.
quocūq; faceret uas est appāit; quin & ego plaudam manū ad manū.
& implebo indignationē meā. ego dñs. locutus sum; & factus est sermo
dñi ad me dicens; & tu fili hominis. pone tibi duas uias. Ut ueniat gladius
regis babilonis de terra una egredientur ambo. & manu caput
conuertatur in capite uia. & ciuitatis cōicē uia pone. Ut ueniat gladius
ad rabach filiorū ammon & ad iuda in hierusalem unctissimam;
Sicut enim rex babilonis in bino. in capite duarū uiarū diuinationem
querens comiscens sagittas. interrogauit idola. & ea consuluit.
Ad dexterā eius facta est diuinaio supra hierusalem. Ut ponat arides.
ut aperiat os incedē. & telenā uocē in uul. ut ponat arides
contra portā ^{con} portā aggerē. Ut edificet munitiones; erit que
quasi consulens frustra oraculū in oculis eorū. & sabbatorū
ora imitans. Ipsi autē recordabitur iniquitatis ad capiendū iudicū.
Hæc dicit dñs dñs. pro eo quod recordati estis iniquitatis uestrae.
& reuelastis praeuarias uestras. & apparuerunt pec
ca uestra. omnibus cogitabū uestris. pro eo in quā quod recor
dati estis manu capiēmini; Tu autem ysaie impias dux
istius cuius uenit dies. in tēpore iniquitatis praeferita.
Hæc dicit dñs dñs. auferet dārim. tollet coronā; nonne hæc est.
homine subleuauit. & sublimem humiliauit iniquitatē.
ponā eise hoc nunc factū est. donec ueniat cuius est iudicū.
Et radamer. & tu fili hominis ppheta & dic. Hæc dicit dñs
dñs ad filios ammon & ad ybroum eorū & dices macro macro
eua zimate ac occidendū limatē ut int ficias & fulgeas.
cū tibi uiderentur uana & diuina rentur mendacia.

ut clareris super colla uulneratorū impiorū quorū uenit dies.
in tempore iniquitatis praefinita. & euertere ad uaginitū
in loco in quo creatus es in terranatiuitatis tuae iudicabo te.
& effundam super indignationē meā in igne furoris mei suffla
inte. Dabo quae in manus. hominum insipientium. & fa
bricantiū interitum. igneris erbus. sanguis tuus. erit in me
dio terre. obliuioni traderis. Quia ego dñs locutus sum.
& factū est uerbum dñi. ad me dicens; & tu fili hominis. num
iudicas ciuitatē sanguinū. & ostendisti ei abominationes suas
omnes & dices. Haec dicit dñs dñs; ciuitas effundens san gui
nē in medio sui. & ueniat tempus eius. & quae fecit idola
contra semetipsam. Ut polluerentur in sanguine tuo. quate
effusus est; deliquisti. & in idolis tuis quae fecisti polluta es.
& ad propinquam fecisti dies tuos. & adduxisti tempus an
norum tuorū; propter ea obprobrium dedite in genibus.
& in risionē uniuersis terris quae iuxta sunt. & quae procubitu
phabunt de te. Sordida mobilis. grandis interitu. ecce principes
isti singuli in brachijs suis fecerunt ad te. ad effundendum sanguinē.
patrem & matrem contumelias affecerunt. inte. Ad ueniam
calumniati sunt in medio tui. pupillā & uiduā contristauerunt
apud te. Sedaria mea spreuisti & sabbata mea polluisti. uiri
de radtatores fuer. inte. ad effundendum sanguinē. & super montes
comederunt inte. Scelus operati sunt in medio tui. ue & cundi
ora patris discooperuerunt. in muniā menstruate h. i. nihil aut
inte. & unusquisq; in uxore proximi sui operatus est abomi
nationem. & socer nurū suā polluit. nefariū est. Frater
sororem suā filiā patris sui oppressit inte. Munera accepisti
apud te. ad effundendum sanguinem; usurā & super habu
dantiā accepisti. & auarā proximos tuos. Calūmab. ris me.

quāq; bl̄ta es ait dñs dñs. Ecce completo manus meas super.
auaricia tua quam fecisti. & super sanguinē. qui effusus est.
in medio tui; Numquid sustinebit cor tuū. aut preualebunt ma-
nus tuae, in diebus quos ego faciā tibi. ego dñs locutus sum & faciā;
& disperga te in nationes. & uenti labore interras. & deficient:
faciā immundiciā tuā ate. & possidebore in conspectu gentiū.
& scies quia dñs, Et factū est uerbū dñi ad medicens, fili ho-
minis. uersa est mihi domus ista in scoriā. omnes isidēs & stagnū.
& ferū & plumbum. in medio fornacis. scoria argenti facta sunt.
dicit dñs dñs. eo quod uersi estis omnes in scoriā. ecce congregabo
uos in medio hierusalem. congregationē argenti & gr̄is. &
ferri & stagni & plumbi. in medio fornacis. ut succendam in ea
ignē ad conflandum. sic congregabo in furore meo. & in
iramea & requiescā. & conflabo uos & congregabo uos. & suc-
cendam uos in igne furoris mei. & conflagabimini in medio
eius. ut conflatur argentū in medio fornacis. sicut eritis in medio
eius. & scitis quia ego dñs. Cum essu derim indignationem
meā super uos. & factū est uerbū dñi ad medicens; fili
hominis dicei; Tu es terra immunda non computa in die
furoris. conturbatio prophetarum in medio eius. sicut leonens
capiens quae praedam. animā deuorauerunt inopis. & prae-
cium acciperunt. uiduas eius multiplicauerunt in medio illius.
acerdotes eorum contempserunt legem meā. & polluerunt
sanctuariā meā. inter sē & profanū non habuerūt distan-
tiam. & inter pollutū & mundū non intellexerunt. & sas-
baus meis auerterunt oculos suos. & quo inquinabar
in medio eorū. principes eius in medio illius. quasi lupi
rapientes praedam ad effundendum sanguinem. & perden-
das animas. & auare sectanda lucra. Ppheta autem

eius luebat eos absq; tempore in dentes uana. &
diuantes mendaciu dicentes. Haec dicit dñs dñs.
Cum dñs non sit locutus. ^{uñ} populi uersae terrae calum
niabantur calumnia. & rapiabant uehementer.
egenū & pauperē adfligebant. & aduenā opprimebant
calumnia absq; iudicio. & ^{facebant.} quesiui deis uirum qui inter
poneret spem. & staret oppositus contra me. Propterea
ne dissipare meā & non inueni. & effudi super eos indig
nationē meā. inigne irae meae consumpsi eos. in aeorū
incapud eorū reddidit dñs dñs. & factus est sermo
dñi ad me dicens. filii hominis. duae mulieres filiae ma
tris unius fuerunt. & fornicatae sunt in aegypto in adulter
cencia sua. fornicatae sunt tibi sub alta uerba earū. & fractae
sunt māne pubertatis earū. Nomina autē earum
ōlā maior. & oliba sorore eius. & habueas & peperit
filios & filias. Porro nomina earū. samaria oōlā
& hierusalem. oōlā fornicatae sunt. igitur oōlā
super me insanuit in amatores suos. in a sirios pro
pinquantes. uestitas hincinto. Principes & magistratus
iuuenes. Cupidi & uniuersos. & equites ascensores
aequorū. & dedit fornicationes suas super eos. elec
tos filios assiriorū uniuersos. & in omnibus in quos in
sanuit. in mundiciis eorū polluta est. & in super & forni
cationes suas quas habuerat in aegypto non reliquit.
Nam & illi dormierunt cum ea in adultescencia eius.
& illi confregerant ubera pubertatis eius. & effuderunt
fornicationem suā super eam. Propterea tradidi
eā in manū amatorū suorū. in manus filiorum
Assur. super quorū insanuit libidinē ipsi discoperunt.

ignominia filios & filias tulerunt & ipsam occiderunt gladio
 & facte sunt famosae mulieres. & iudicia perparauerunt
 mea; Quodcumque dixi & sorore eius o oliba plus quam illam
 sanxit libidinem & fornicationem suam super fornicationem
 sororis suae. Ad filios assiciorum praebuit in
 p uolenter duabus & magistratibus; adseuerantibus in dicitur
 uelut uarias quibus quieiebantur equis. & adulescentibus
 forma cunctis egregia. & uidi quod pulla uita esset
 una & ausit fornicationes suas; Cumq; uidisset
 uiros depictos in parietibus & imagines chaldeorum expressas
 coloribus & accinctus balteis renes & thiaras stultas
 incipitibus eorum. formam ducam omnium similiter dicitur
 filiorum babilonis. Terrae quae chaldeorum in qua ortus sunt
 insanunt super eos concupiscentia oculorum suorum
 & misit nuntios ad eos in chaldaea; cumq; uenissent ad eam
 fili babilonis ad cubile mammaram; Polluerunt eam
 stuprissimis & polluta est ab eis & saturata est anima eius
 ab illis; denudabit quoque fornicationes suas & discoperit
 ruit ignominia sua & recessit anima mea ab ea sicut
 recesserat anima mea a sorore eius; Multiplicauit
 enim fornicationes suas recordans dies adulescentiae
 suae quibus fornicata est in terra aegypti & sanxit
 libidine super concubitu eorum quorum carnes sunt
 ut carnes asinorum sicut fluxus aequorum fluxus aequorum
 & uisitasti scelus adulescentiae tuae quando subiacuisti
 in aegypti uberata propterea & confracta mammae
 pubertatis tuae; o oliba haec dicit dominus deus
 ecce ego suscitabo omnes amatores tuos contra te
 de quibus saturata est anima tua & congregabo eos

res uana
 tans dicit
 rnas ca
 hementes
 opprimere
 um quom
 Propos
 per eos in
 eos iudic
 est for
 res filio
 ppro ma
 earu & fr
 ante dicit
 uitas dicit
 maria dicit
 gnam dicit
 nasirorum
 es & mag
 ascensorem
 super eos
 bus inquit
 super dicit
 non reliquit
 centia dicit
 us & effa
 rea dicit
 us filio
 fidis dicit

aduersum te incertum, filios babilonis & uniuersas chaldeos
nobiles, thirannosque & principes, omnes filios assiriorum,
iuuenes forme egregie, duces & magistratus, uniuersos
principes principum & nominatos ascensores aequorum,
& ueniam super te instructur rota, multitudo populorum
loricis & clipeis & zalea, armabuntur contra te undique,
& dabo coram eis iudicium & iudicabunt te iudicis suis.
& ponam telum meum in te quem & ercent in te, cum furore
nasuntium & aurestus praecident & quae manserint gladio
concidant. Ipsi filios tuos & filias tuas capient, & nouissi-
mum tuum deperabitur igne; & deuodabunt uestimen-
tis tuis & tollunt uassa gloriae tuae, & quiescere faciam
scelus tuum deae & fornicationem tuam de terra aegypti, ne
leuabis oculos tuos ad eos, & aegypti non recordaberis,
amplius, quia haec dicit dñs dñs; Ecce ego tradam te
in manus eorum quos odisti in manu de quibus, satiata est
anima tua & agent tecum in odio, & tollent omnes labo-
res tuos, & domit ^{te} nudam & ignominia plena, reuela-
bitur ignominia fornicationum tuarum, scelus tuum &
fornicatio nestuae, fecerunt haec tibi quia fornicata es
in idolis eorum, in uia sororis tuae ambulasti, & dabo ca-
licem eius in manu tua, haec dicit dñs dñs, calicem soror-
is tuae bibes profundum & lateris in derisum.
& in subsannatione, quae es a pacis, in aebriitate & dolore
repleberis, calice moeroris & tristitiae, Calice soror-
is tuae samariae, & bibes illum & potabis usque ad feces,
& fragmenta eius deuorabis & ubera tua lacerabis,
quia ego dñs locutus sum, ait dñs dñs, propterea haec
dicit dñs dñs, quia oblitas me & proiecisti me post te
tui

& post gentes, iniquas pollutaes

Tu quoque portas celus tuas & fornicationes tuas; & ait dominus ad
 medicens; fili hominis nunquid iudicas. O olam & o libam. & ad
 nuntias eis scelera earum. quia adulteres sunt. & sanguis in ma-
 nibus earum. & cum idolis suis fornicatae sunt; in super & filios suos
 quos genuerunt mihi. Optulerunt eis ad deum orandum; sed hoc
 fecerunt mihi; polluerunt sanctuarium meum in die
 illa & sabbata mea profanauerunt; Cumque immolaret;
 filios suos idolis suis. & ingredirentur sanctuarium meum in die
 illa ut polluerent illud. & iam hoc fecerunt in medio domus
 tuae; miserunt ad viros uenientes de longe; ad quos nuncios
 miserunt; Itaque ecce uenerunt; quibus telamisti & circum leuisti ubi
 oculos tuos. & ornata es mundo muliebri; sedisti in lecto pulcherrimo.
 & mensa ordinata est. ante thronum amatam eam & un-
 guentum meum posuisti super eam. & uox multitudinis exultantis
 erat mea & in uiris qui de multitudinis hominum adducebantur.
 & ueniebant de deserto; posuerunt armillas in manibus eorum.
 & coronas speciosas in caputibus eorum. & dixit ^{ecce}is; quae ad tri-
 ta est in adulteris. Nunc fornicabitur in fornicatione sua
 & iam haec! & ingressi sunt ad eam quasi ad mulierem meretricem.
 sicut ingrediebantur ad olam & libam; mulieres nefarias;
 uirergo iustus sunt. hi iudicabunt ea iudicio adul-
 terarum. & iudicio effundentur sanguinem quia adulteres.
 & sanguis in manibus earum; haec enim dicit dominus deus; adduc
 ad eas multitudinem. & trade eas in tuum multrum & in rapinam.
 & lapidentur lapidibus; populorum filios & filias eorum interficient.
 & domus earum in igne suo censeat. & auferam
 scelus de terra & discent omnes mulieres; nesciant
 secundum scelus earum; & dabunt scelus uestrum super uos.
 & peccata Idolorum uestrorum portabitis; & scabietis quae fuerunt dominus;

Et factum est uerbum dñi ad me. in anno nono. in mense de-
cimo. decima mensis dicens; fili hominis. scribe tibi nomen
dier huius. in qua confirmatus est rex babilonis aduersus
hierusalem. o die. & dices per prouerbia ad domum
irritatricē parabolā & loqueris ad eos, haec dicit
dñs dñs; pone ollā pone inquit. & mit te in eā aquā conge-
frusta eius in eā omnem partē bonā femur & ar muni.
eleta & ossibus plena. pinzissimū pectus adsume.
Compone quoq; strus ossū sub ea. effer inuit coctio eius.
& discoltasunt ossa illius in medio eius; propterea haec
dñs dñs; uacuitata sanguinū. ollae cuius robigo mea est.
& robigo eius non cecidit deā per partes. & per partes suas
eius. non cecidit super eā fors sanguis enim eius in medio
eius est; ^{sup}limpidissimā pētrā effudit illū. non effudit
illum super terrā. ut possit operari puluere. ut super
inducere indignatiōe meam. & uindicta ulciscere
de sanguine eius super terrā limpidissimā. ne
operiretur propterea. haec dicit dñs; uacuitata
sanguinū. cuius ego grandem faciem pirā. conge-
ossa quaeigni succendā. consumentur carnes. & lo-
quetur uniuersa compositio. & ossa tabescent.
Pone ^{quo} quae eā supprinas uacuā. ut incalēat. & lique-
fiat aes eius. & conflatur in medio inquinamenti
eius. & confirmatur robigo eius; multo labore sub-
latū est. & non quiescit de anima robigo eius. neque
per ignē immunditiae tuae & detrahibilis. quia mundare
te uoluit. & non es munda a sordibus tuis. sed mun-
daberis prius. donec quiescere faciā indignatiōe
meā in te. Ego dñs loquutus sū; uenit & faciem non

24
transes ne parca. ne plaeabor iuxta iustitias. & iuxta adin
tentionis tuas. iudicante dicit dñs; & factus est uerbu dñi ad
medicem. fili hominis. ecce ego tollo a te desiderabile
oculoru tuoru in plaga & non planges neq; plorabis. neq;
fluent lacrima aca. In gemis & tacens. mortuorum luctu.
non facies. coronata circū ligata sit tibi. & calceamenta
tua erunt in pedibus tuis. Nec amittora uelabis. nec cibos
luzentiū comedes; Locutus sū ergo ego ad populū manā.
& mortua uxor mea uesperē feci q; mane sicut p̄perat
mihī & dixit ad me populus. quare non iudicas nobis. quid
ista significent. quare tu facis. & dixi ad eos; Sermo dñi factus ē
ad me dicens. loquere domui sūt. haec dicit dñs dñs ecce
ego polluā sanctuariū meū. superbiā imperii uestri & de
siderabile oculoru uestroꝝ. & super p̄ pauca anima ur̄a.
filii uestri & filie quas reliquistis. gladio cadent. & faci
ent sicut feci. Ora amittā non uelabitis. & cibos lignūum
non comedatis. coronas habebitis in capitibus uestris. & cal
tamenta in pedibus; non plangeis neq; flebitis. sed ta
bescatis iniquitatibus ur̄is. & unus quis que gemet ad
fratrem suū. erit q; hierzechil uobis in portentū. iuxta
omnia quae fecit facientis cū uenerit. & scietis quia ego
dñs dñs. & tu fili hominis. ecce in die quae tollā ab eis for
titudinē eorū. & gaudiū dicitur. & desideriu oculoru eorū.
sup quo requiescunt animae eorū. filios & filias eorū. in die
illa. Cū uenerit fugiens. ut adnūta & tibi in die in qua
illa. aperietur. Ostendit. cū eo quis agit. & loqueris & non
fletis ultra. ueris que eis in portentū. quia ego dñs; & fac
tū est. sermo dñi ad me dicens. fili hominis. pone facientis

contra filios ammon & prophetas de eis & dices filius ammon
Audite uerbum dñi dñi. haec dicit dñs dñs; pro eo quod dixisti egergo
super sanctuarium meum quia pullatum est. & super terram isrl. quia
desolata est. & super domum iuda quoniam dudum sunt in capti-
uitate. Idcirco ego tradam te filius orientalibus in hereditatem.
& collocabunt causas suas inter te & ponent inter-
tentoria sua ipsi comedent fruges tuas. & ipsi bibent
lactum. daboque rabbath in habitaculum camelorum.
& filios ammon in cubile pecorum. & scitis quia ego dñs;
Quia haec dicit dñs dñs; pro eo quod plausisti manu & per-
cussisti pede. & gausisti. & toto affectu super terram
isrl. Idcirco ecce ego extendam manum meam super te.
& tradam te in direptionem gentium. & interficiam te de populo
& perdam de eorum. & conteram. & scitis quia ego dñs;
Haec dicit dñs dñs; pro eo quod dixerunt moab & seir.
ecce sicut omnes gentes. domus iuda. Idcirco ecce
ego aperiam uentum moab. de ciuitatibus; inquam eius.
& de finibus; eius inclitos. terram beeloth & beel-
meon. & cariatharim. filios orientis cum filijs ammon.
& dabo eam in hereditatem. ut non sit memoria ultra filijs
amon in gentibus; & in moab faciam iudicia. & scient quia
ego dñs; Quia haec dicit dñs dñs; pro eo quod fecit idu
mea ultionem. ut se uindicaret de filijs iuda peccauit quia
delinquens. & uindictam & peccauit de eis. idcirco. haec dicit
dñs dñs; extendam manum meam super idum meam. & auferam
de ea hominem summum. & faciam eam desertam ab austro.
& qui sunt in dae dan gladio cadent. & dabo ultionem
meam super idum meam per manum populi mei isrl. & fa-
cient in domum iuxta iram meam & furor meum.

& scient iram meam dicit dñs dñs; haec dicit dñs dñs ppeo
 qd fecerunt palestini iram meam & abisunt seculo animo
 interficientes. & implentes inimicitias ueteres ppter haec
 dicit dñs dñs; ecce ego extendam manum meam super palestinos.
 & interficiam inter secutores. & perdam reliquias maritimas
 regionis; faciãq; inter ultiones magnas. arzuens in furore.
 & scient quia ego dñs. Cã dederõ iram meam super eos;
 & factũ est in undecimo anno prima mensis factus est sermo
 dñi ad mediam; fili hominis pro eo quod dixit turus de
 hierusalem. euge in plebor deser ta est ppter haec
 dicit dñs dñs; ecce ego super te are. & ascende faciã super
 gentes multas. sicut ascendit mare fluctans. & desisti
 pabunt muros sup & destruentur terref eius. & tradam
 puluerũ eius de ea. & dabo eã in limpidißimam pe
 trã. siccatio sanguis erit in medio maris. quae ego locu
 tussim ait dñs dñs; & erit in reptione gentib; filiae quoq;
 eius quae sunt in agro. gladio interficientur. & scient
 quia ego dñs; Quia haec dicit dñs ecce ego adducã.
 ad arũ. nabo dno donosor & zembabilonis ab aqu
 lone re zem rezum. Cũ equis & currib; & equitib; &
 cõku populo quem agno. fira suas quiesunt in agro gla
 dio interficient. & circa dabunt te munitionibus.
 conportabunt azzere in giro; & deuabit contrate
 chipũ. & ur neas & amiles temporabit in muros tuos.
 & arres tuas destruet. in armatura sua inundationem
 equorum & rotarum. & curruum mouebuntur murt
 tudum ingressus fuerit postas tuas quasi p mtronus
 urbis dissipat; unguis equorũ suorum conculeabit
 omnes plateas tuas. populum tuum gladio cadet. & stant

filius amon
 d dicit dñs
 terrã isrl
 du dicit dñs
 talibus
 ponent
 & ipse
 camelone
 qua ego
 manu
 per terre
 eã super
 eã te de
 a ego dñs
 no ab dñs
 dicit dñs
 quã am
 dicit dñs
 filius amon
 na ultra
 & dicit
 uoluerit
 pauca
 co. la
 mã. la
 eã ab
 so ultra
 nes ipse
 prout

F

nobis in terra. Cum ruent, castra bunt opes tuas, diripient
negotiationes tuas, & destruent muros tuos, & domus tuas
Prædarias subvertent, & lapides tuos & ligna tua & pulvis
tuus in medio aquarum ponent, & quiescere faciam in
titudine cantuum tuorum. & somnus ochararum tuarum
non audietur amplius, & dabo te in limpi diffimam per am
siccatio sazinarum eris. Non edificaueris ultra, quia ego
locutus sum dicit dñs dñs, haec dicit dñs dñs, tunc nunquam
non asonit uine tuas, & gemitu interfectorum tuorum. Cum oc
cisi fuerint in medio tui, cum mouebuntur insulas, & descende
des de cubus suis. Omnes principes maris, & auferent quae
uinas suas, & uestimenta sua uaria adicient, & induentur
stupore in terra sedebunt, & accipiant super respiciendo casu
tuo admirabuntur. & adfuerint super te lamentum
dicent tibi, quomodo peristi, quare habitas in mari, cum ha
bitatoribus tuis, qui formidabant, uideris, nunc est super te
naues, in die periculis tuis, & turbabuntur insulas in mari.
Et quod nullus exrechatur de te, quia haec dicit dñs dñs,
Cum dederero te urbem desolatam, sicut ciuitates quae non ha
bitantur, & adduxero super te abyssum, & operabor in
te aquae multae, & dextraxero te in his qui descendunt in
lacum, ad populum serpiter nū, & conlocauero inter
nouissima, sicut solitudines uacuas. Cum his quid dabo cantus
in lacu, ut non habitentis, prope dederero gloriam in terra uacua
tuum, nihilum reliquum eris, & non eris, & requisita non in
uenieris ultra in sempiternum, dicit dñs dñs. & factum
uerbum dñi ad me dicens, tu ergo fili hominis, assume
super te uerba lamenti, & dices tunc quare habitas in mari, in
maris in negotiatione populorum, & insulas multas.

Haec urbs inclinata, quae fuita fortis in mari

Haec aedificasti, & ex opere facta decoris & gloria sum. & in corde
 maris sita finitima tui quae aedificauerunt, impleuerunt
 de aere mentis ab ubi ab; & exans & puerunt tecum.
 Et omnibus tabulatis maris caedrum delibana tulerunt.
 ut facerent abimalum. Quercus de basan dolauerunt
 in montibus tuis. transstratua fecerunt tibi & ebore indicor & pro
 turrolade insulas italiae, & biffus uirga de aegyptu, & ta est
 tibi in uelum. ut poneretur in malo, & iacintos & purpura.
 & infulas helisa factis sunt. operimentum aurum, & bitatores.
 sidonis & karachi fuerunt remissos in sapientes tui tunc factis sunt.
 gubernatores tui. Senes bibli & prudentes eius habuerunt
 nauas. ad ministerium uariae super belilestuae. Omnes
 naues maris & naues earum fuerunt in populo negotiationis tuae.
 per se & liberos libu orant in generatio tua in rebellatores tui de peum
 & galeam suspendederunt. In te pro ornata tuo filii. & radu cum
 & ueritate orant super montes tuos. in ueritate sed & pignori qui
 erant in turribus tuis. & firatas suspendederunt in muris tuis p
 zura; Ipse compleuerunt pulchritudinem tuam charzagenen
 & os negociatorum & turamulacudine. cunctarum dimciarum.
 argento, ferro, stagno. Plumbo quo repleuerunt nudinas
 tuas, graecia, tubal, & mosoch ipsi infatatores tui mancipia
 & uasa aerea adusserunt populo tuo de domo thorgom.
 equos & equites & mulas adduxerunt ad forum tuum in siludadan
 negociatores tui in silumulto. negociantium manus tuas.
 Dentis eburneos & ebebinos, commutauerunt in praecio tuo.
 sinus negociatorum tuos, propter multitudinem operum tuorum.
 zemmam purpuram, & scutulata & biffum & sericam. &
 & hoc chos proposuerunt in mercato tuo, uida & terra.
 & ipsi infatatores tui in frumento primo, balsamum & mel.

& oleum & resinam. propulerunt in mundum istum; damascenae
negocium tuos. in multitudine operum tuorum. in multitu-
dine diversarum operum; in uno pinguis coloris operum.
Dante gratia. & mozel. in mundum istum propulerunt ferrum
fabre salum. fractis & calamus. in negociatione tua; Dadan
institutor. in ista in pedibus; ad sedendum. in Arabia & uniuersi prin-
cipes caedar. Ipsi negocium res manustae. cum agnis & arida
& hedi. uenerunt. ad hunc negocium istum; uenditores sabae & reem.
Ipsi negocium res tu. cum uniuersis primis aromatis. & lapide
precioso & auro quod propulerunt in mercatum tuum. &
omnia & edon. negocium res sabae sur. chelma. ad uendendum istum.
Ipsi negocium res tu. in multitudine arum in uoludis iachinti & polim-
torum. in gazarum que preciosa sunt. que obuoluit & adstricta
erant fimbriis; cedros quoque habebant in negociatione tuis. in
naui maris. Principes sunt in negociatione tua & replent
glorificata in multis in corde maris; in aquis multis ad duxerunt
terram. in gascariuentis. in ster. contrunt te; in corde maris diu-
ci & ue. & thesauri tui. & multiplex instrumentum tuum; nau-
ta & in gubernatorum tui. Qui tenebant super leuilem tuam
& populosque praerant; uniuersosque bellatores tui. quereant
in te. cum uniuersa nauitate tua. quereant. in mechorum. in cadet
in corde maris. in cheru. in uia tua. in sonitu. in amoris gubernatorum
tuorum. concurbabuntur classes. & descendunt de nauibus
suis. Omnes qui tenebant rem in nauitate & uniuersi guber-
natores maris in terra stabunt. & heulabunt super te. uocem agnam
& clamabunt amare. & superiacent. Puberem captabunt. in
& anere conspiciuntur. & tradent super te caluicium & accingent
alios. & plorabunt te in amaritudine animae. plorata amaris-
simo. & adsument super te carne ^{men} lugubre. & plangent te;

quae est ucturus. Quae omnia tunc in medio maris. quem in manu neque
 tacionu tuaru de mari implas. populus multus in multitudine
 dunciaru tuaru. & populoru tuoru. dicitur rege terre. nunc
 contritas amarum profundis aquarum; Opestuae. & omnis
 multitudo tua. que erant in medio tui ceciderunt uniuersi
 habitatores insularu. obstupuerunt super te. & reges earum omnes
 tempestate percussu mutauerunt uultus neque taciones populorum
 sibi lauerunt. super te ad nihilum deducta es. & non sis usq; in ppe. Quia;
 factus est sermo dñi ad medicem fili hominis. che principi tui;
 aedicit dñs dñs. eo quod eleuatus est. cor tuu. & dixisti. dñs ego sum.
 & in corde maris. cū sis homo. & non dñs. & de
 ductu cor tuu quasi cor dñi. Ecce sapientior est u danieli. Omnis
 secretu non est absconditu ad te in sapientia. & studora tua
 fecisti tibi fortitudinē. & adquisisti aurū & argentū in thesa
 ristuis. in multitudine sapientia tuae. & in nequicia aom
 tus multiplicasti tibi fortitudinem. & eleuatus est. cor tuu in robusta
 rapanea. haec dicit dñs dñs. eo quod eleuatus est. cor tuu quasi cor dñi.
 ideo. ecce ego adducā super te alienos. robustissimos gentium. &
 nudabunt gladios suos super uultu tuu sapientia tuae. & pullu
 ent decorē tuu. & inuadient & derabent te. & morientis in manu
 occisoru in corde maris. numquid decens loquaris. dñs ego sum. corā
 mēficienabuste. Cū sis homo & non dñs. in manu occidentiu te. morte.
 in circa cisoru morientis. in manu alienoru. quia ego locutus sum. ait.
 dñs dñs; & factus est sermo dñi ad medicem. fili hominis leua
 plantu. super regem tui & dices ei; Haec dicit dñs dñs. tu signaculu
 similitudinis. plenus sapientia. & pfectus decore. in deliciis pastu dñi
 di fuisi. Omnis lapis ppreciosus operimtu tuu sarchus & robazus.
 & iaspis. chris solitus & onyx. & bernillus. saffirus. & carbunculus.
 & smaragdus. aurū opus decoris tui. & seramina tua indiae.

rē aegypti draconem magne quicubas in medio fluminis tuorum & dices in eis
 fluminis ē. ego feci in eis sicut & ponā ssemū in maxillis tuis & ad cla
 tinabo pisces fluminū tuorum sicut in tuis. & perahā te de medio
 fluminū tuorum. & universi pisces tuis quamvis tuis adherentur.
 & proiciāte in desertū. & omnes pisces fluminū tui; sup faciem
 terre cades non colligeris. neq; congregaveris. be fassiterra & uola
 tibus caele delecte ad deorandum. & scient omnes habitatores
 aegypti quia ego dī speo quod fusti baculus harundineus domusisit.
 Quando adprehenderunt te manu. & confraxeris. & lacer
 rasti omnem erum eorū. & inueneris; eis sup te comminutus es.
 & dissolueris omnes steges eorū. Propterea haec dicit dñs dī; ecce ego
 adducā super te gladiū & interficiā de te hominem & uimentū.
 & in terra aegypti in deserto. & solitudine. & scient quia ego dñs.
 & quod dixerit fluminis tui ē. & ego feci. Idcirco ecce ego addu
 & ad luminaria daboque terrā aegypti in solitudine gladio dis
 sipatā a iurresines usq; ad terminos adthiopias. non transit
 eam hominis neq; pumentū gradie turinea. & non habitabitur
 quadraginta annis. daboque terrā aegypti desertā in medio terra
 rū desertarū. & civitates eius in medio urbium subvertarū erunt
 desolate qua draginta annis. & dispergam aegyptios in nationes
 & uenclabo eos in terras quia haec dicit dñs dī; post finem quadra
 ginta annorū congregabo aegyptiū de populis quib; dispersisuerit.
 & reducā captiuitatem aegypti. & conlocabo eos in terra patria
 res in terra natiuitatis suae. & erunt ibi in regnum humile.
 in regna & seruaerunt humilia. & non leuabitur uera super
 nationes. & inuenerit eos ne impereat gentibus. neq; erunt uera
 domus nri. in confidentia docentis. Iniquitate in fugiant
 & sequentur eos. & scient quia ego dñs dī; & factū est in iuici
 lino. & primo anno in primo muna mensis factū est usq; bñ dñi

ad me dicens fili hominis nabochodonosor rex babilonis seruit fecit
exercituum suum seruitutem magna aduersum eum. Omne caput decalua
tum. Dominus unguis depilatus est. & merces nomine. reddita e neq;
exercituum eius aduersum seruitutem quas seruitus mihi aduersum eam.
Propterea haec dicit dominus deus ecce ego dabo nabochodonosor regem babil
lonis in terra aegypti. & multiplicabo multitudinem eius. & desolabitur
manibus eius. & diripiet spolia eius. & erit merces exercituum illius &
operi. pro quo seruit aduersum eam. De die terra aegypti.
pro quo laborauit. ait mihi dominus deus. In die illo pollulabit cornu
domus eius. & tibi dabo agnumos in medio eorum. & scient quia ego dominus.
Facta est uerbu domini ad me dicens fili hominis propheta & dicit haec
dicit dominus deus. ululate uas uas de. quia in praesens dies. & adpropinquabit
dies domini. dies nubis tempus gentium erit. & ueniet gladius in aegyptum
& erit pauor in aethiopia. Cum ceci derint uuluerati in aegypti.
& ablata fuerit multitudo illius. & destructa fundamenta eius in
aethiopia. & liberabitur. Domine reliquum uas & nubis plurimae
foederis. cum gladio cadent. Haec dicit dominus deus. & carruent.
fulcra aegypti. & destruetur superbia imperu eius acurrerit.
senes gladio cadent in terra. ait dominus deus. exercituum. & dissipabuntur.
in medio terrarum. & urbes eius in medio ciuitatum desertarum erunt.
& scient. Quia ego dominus deus de roignem in aegypti. & aduersum facient.
omnes auxiliatores eius in die illa egredientur in aegypti. & facient in
erieribus. & ad conuertendam aethiopiae confitentia. & erit pauor.
in eis in die aegypti. quia absque dubio ueniet. Haec dicit dominus deus. & as
sare faciam multitudinem aegypti in manu nabochodonosor regis babilonis
ipse & populus eius cum eo fortissimi gentium. Adducentur ad dissipandam
terram. & uas uas abunt gladios suos super aegyptum. & implebunt terram
intra fectus. & faciam aluos fluminum aridos. & gradam terram.
in manu pessimorum. & dissipabo terram & plenitudinem eius in manu

alienorū ego dñs locutus sum. Haec dicit dñs dñs. Et disperdam
 lacra & cessare faciā idola demenphis. Et dux de terra aegypti
 non erit amplius. Et dabo terram in terra aegypti. Et disperdam
 terrā faciā. Et dabo ignem in caelis. Et faciā iudicia in aegyptia.
 Et effundam indignationem meā super pelusiū regem aegypti.
 Et interficiā multitudinem alexandriae. Et dabo ignem in ae
 gypti quasi parturientis dolebit pelusiū. Et alexandriae erit
 dissipata. Et in memphis angustiae coracū in iuvenes heliapo
 leos. Et bulas & gladii cadent. Et ipse captivus ducentur. Et in caelis
 in igne scilicet sicut in uero oibis ceptis aegypti. Et defecit mea superbia.
 potentia eius sicut nubes operiet filius autem eius in captiuitatem du
 centur. Et faciā iudicia in aegypti. Et scient qui a ego dñs. Et fac
 tū est in undecimo anno primo in septima mensis. factū est uer
 bū dñi ad medicen filii hominis. brachium faraoris aegypti con
 fraxit. Et ecce non est obuolutū ut restitueretur eis anima sicut ligatur
 panis. Et fascis tur linteolis. Et cepto robore possit tenere gladiū.
 propterea haec dicit dñs dñs. ecce ego ad pharaonem regem aegypti. Et
 comminā brachiū eius. sed confractū. Et dicit gladiū de manu eius.
 Et dispergam aegyptū in gentibus. Et uentilabo eos in terris. Et con
 fortabo brachiū regis babilonis. Daboq; gladiū meū in
 manu eius. Et confringam brachia faraonis. Et gement & ge
 mitibus interfecti corā faciā eius. Et confortabo brachia
 regis babilonis. Et confringam brachia pharaonis. Concident
 Et scient quia ego dñs. Cum dederō gladiū meū in manu regis
 babilonis. Et stentat super terrā aegypti. Et dispergam aegyptū.
 in nationes. Et uentilabo eos in terris. Et scient quia ego dñs.
 factum est undecimo anno tercia in mensis. factum est
 uerbu dñi ad medicen filii hominis dicit faraoni regi aegypti
 Et populo eius. Cuius similitudo es in magnitudine tua ecce assin

Quasi cedrus in libano pulcherrima. & frondibus in memorosus & ceteris
quae salitudine. Inter condensas & frondis elevatio. cacum
eius. aquae nutritiae nutritur in illis abissis. & altitudo eius. flumina
eius manabant in circuitu radicis eius. & rivus suos emisit ad unum
saluam regionis. Propterea. elevata est altitudo eius super om
nem lignam regionis. & multiplicata sunt arbuta eius. & eleva
ta sunt rami eius. & aquae multae. Cumque extendisset ambram suam in
ramis eius. fecerunt in eos omnia volatilia caeli. & sub frondibus
eius genuerunt omnes bestiae saluum. & sub ambraculis eius.
habitabat coetus gentium plurimarum. & erat pulcherrimus
in magnitudine sua. & in dilatione arbutorum suorum. erat
enim radix illius iuxta aquas multas. & cedri non fuerunt altiores
illo in paradiso dei. & abissus non adequaerunt summam
eius. & plateam non fuerunt aequae frondibus illius. Omne lignum
paradisus dei. non est ad similitudinem illius. & pulchritudinis eius. quoniam
speciosus receit & multas condensas quae frondibus. & emulata
eum omnia ligna voluptatis quae erant in paradiso dei.

Propterea haec dicit dominus deus. quod sublimatus est in altitudine
& dedit summam suam. in sententia atque condensam & elevatam
eius. coram in altitudine sua. & tradidit eam in manus fortissimi
gentium faciens faciem eius. iuxta impietatem eius. & erant autem & suc
ciderunt illi alieni. & crudelissimam nationem picem cum super man
tes. & in cunctis conuallibus. currerunt rami eius. & confringentur
arbuta eius in unum & in rupibus. & cetera. & cetera. & cetera. & cetera.
Locas omnes populi terrae. & relinquent eum in ruina eius. In
bitauerunt omnia volatilia caeli. & in ramis eius fuerunt
universe bestiae regionis. quae obrem non elevabitur in alti
tudine sua. omnia ligna aquarum. neque ponent sublimitatem
sua. In quo memorosa. atque frondosa. & non stabunt in sublimitate.

eorum omnia que irrigantur aquis. quia omnis traditus est ad mortem
 Ad terram ultimam in medio filiorum hominum. ad eos quid descendit in lacum.
 et cecidit dominus et sanctus quando descendit ad inferos in die iudicium
 operum. Abrisse et prohibui flumina eius. et circumdavi
 multas. contristatus est super libanum. et omnia ligna agrum
 concussit. Non in ordine eius commouit gentes se de iudicio.
 et ad infernum cum his qui descendebat in lacum. et consolatus sum in
 terra. Infirma omnia ligna voluptatis. egyptia. atque parte
 clara in libano amara que irrigantur aquis. nam et sic cito.
 descendent ad infernum ad interfectos gladio. et brachium unius
 cuiusque se debet. sub umbraculo eius in medio nationum. Cui ad simi
 latusef. omelthe. atque sublimis inter ligna voluptatis fecerit
 deductus est cum lignis voluptatis. Ad terram ultimam in me
 diam in circulo fori dormios. cum his qui interfecti sunt gladio.
 pfectus pharao. et omnis multitudo eius dicit dominus deus. et factus est.
 duodecimo anno in mense duodecimo unamensis. factus est.
 uiginti ad medicos. filii hominis. ad summo lamento suppha
 rao. regem egypti. et dices ad eum. Leonem gentium ad simi
 latusef. et draconem quem in manu. Quomodo labas cornu in
 fluminibus tuis. et conturbabas aquas pedibus tuis. et concu
 cabas flumina eius. Propterea haec dicit dominus deus. et pandam
 super te medam in multitudine populorum multorum.
 et extrahente in saenam. et proiciate in mare super
 faciem agrum. et habitare faciam super te omnia uo
 lantia caeli. et faciam de te bestias unius segetis. et
 dabo carnes tuas super montes. et implebo colles tuos samaria
 irrigabo terram fletore sanguinis tui super montes. et ual
 les implebuntur. et tracto peria. Cum et tunc fueris sa
 las. et nigrescere faciam stellas eius. Solenniter regnum luna

nondabit lumen suum. Omnia luminaria caeli mergere facia super-
te. & dabo tenebras super terram tuam dicit dñs dñs. & irritabo cor popu-
lorum multorum. Cum duxero contricionem tuam in gentibus super
terras quas nescis. & stupere facia super te populos multos. & re-
ges eorum: horrore nimio formidabunt super te. cum uolabit caeperit
gladius meus super facies eorum. & obstupescunt repente singuli per animas
inchoerum suarum. Quia haec dicit dñs dñs. gladius regis babilonis ue-
ni ad te. in gladius forcum. Deiciam multitudinem tuam. insepugnabiles
gentes omnes hae. Quasi abiciam superbiam aegypti. & dissipabitur
multitudo eius. & perdam omnia uimenta eius quas erant super aquas
plurimas. & non conturbabit eas pes hominis ultra. Neq; ungula
umentorum turbabit eos. Tunc purissimas reddam aquas eorum.
& flumina eorum quasi oleum adducam. ait dñs dñs. Cum dero terram
aegypti desolatam. desertum autem terra plenitudine sua.
Quando percussero omnes habitatores eius. & sciant quia ego dñs plan-
tus es. & plangent eum. filias gentium plangent eum super aegyptum.
& super multitudinem eius plangent eum. ait dñs dñs. & factum est.
in duodecimo anno. in quinta decima mensis. factum est. uerbum dñi.
ad medicos. fili hominis. canel uigilabit super multitudinem
aegypti & detrahe eam. ipsam & filias gentium robustarum ad terram
ultimam. Cum his qui descendunt in lacum. Quo pulcrios est.
descenderunt. & dormierunt cum eis. in medio interfectorum.
gladius incidit. gladius datus est. adtra xerunt eam. & omnes popu-
los eius. loquentur ei potentissimi. robustorum. de medio. inferni.
Quicunq; auxiliatoribus eius descenderunt. & dormierunt in circuitu
eius. interfecti gladio. & brassarum. & omnis multitudo eius in cir-
citu illius sepulera eius. omnes interfecti. & qui ceciderunt gladio
quorum data sunt sepulera in nouissimis lacis. & facta est
multitudo eius per gremium sepulchri eius. uniuersi interfecti quae ceciderunt

31
Quid dederunt quandam formidinem inter rauuentium. Ibi aelam &
omnis multitudo eius per ziru sepulchrisui; Omnes hu interfecti ruentes.
quae gladio quidescenderunt. Incircūsi ad terram ultimam. Quipo
fuerant terrosissimi in terra uuentū & portauerunt ignominiam
suā cum his quidescendunt in lacum in medio interfectorum;
posuerunt cubites eius. in uniuersis populis eius. sepulchrū illius omnis
hu incircūsi interfecti gladio dederunt enim terrores in terra
uuentium. & portauerunt ignominiam suā. Cū his quidescendunt.
in lacū in medio interfectorū positusunt. ibi mosoch. & tubal. & omnis
multitudo eius incircūsi eius. sepulchrū eius; Omnes hu incircū
cisi interfecti quae cadentes gladio quae dederunt formidinem suā
in terra uuentū. & dormient cū fortibus cadentibus quae. & incir
cūcisi qui discederunt ad infernum. Cum armis suis; & posuerunt
gladios suos sub capitibus suis. & fuerunt iniquitatis eorū in os
sibus eorū: quia terrorem fortiū factis. in terra uuentū. & in
medio incircūcisorū contigerunt. & dormies cū interfectis gla
dio; ibi idumea & reges eius. omnes duces eius quidati sunt cum
exercitu suo cum interfectis gladi & quicū incircūcisi dormies.
& cum his quidescendunt in lacū ibi principes aquilonis. Omnis
& uniuersi uenatores. qui ducti sunt. cū interfectis pauentes &
in sua fortitudine confusi. qui dormierunt incircūcisi. cū inter
fectis gladio. & portauerunt confusionem suā cum his qui dis
cendunt in lacum; Uidit eos farao. & consolatus ē. super uniuersam
multitudinem suā. quae interfecta ē. gladio farao. & omnes ex
ercitus eius ait dñs dñs. Quia terrorem meum in terra uuentū.
& dormiuit. in medio. incircūcisorū. cū interfectis gladio farao.
& omnis multitudo eius. . ait dñs dñs; & factū ē. uerbū dñi
ad me dicens; fili hominis. loquere ad filios populi tui. & dices
ad eos; terra cū duxero super eam gladium. & tulerit populus

terre denouissimissus. & constituerit eam super se speculatorem.
Et ille uiderit gladium uenientem super terram. & cecinerit bucinam. &
adnunciauerit populo; audiens autem quisquis ille est. sonum
bucine non se obseruauerit, ueneritque gladius. & uulerit.
Sanguis ipsius super caput eius erit. sonum bucinæ audiuit. & non se
obseruauerit. sanguis eius in ipso erit. si autem e custodierit.
Anima sua saluabit. quod si speculator uiderit gladium
uenientem. & non insonuerit bucinam. & populus se non
custodierit. uenerit quæ gladius. & uulerit deos animam
ille quidem iniquitates sua captus est. sanguinem autem
de manu speculatoris requirã. & uisus hominis speculatore
dedite domui isrl; audiens ergo ex ore meo sermonem. Adnunc
es & me. ^{en} Si me dicite ad impiu. impiem mortem mor. ^{en} non
fueris locutus ut se custodiat impius anima sua. Ipse impius
iniquitates sua morietur. ^{en} Sanguinem eius de manu ^{en} requirã.
si autem ^{en} adnunciantale. ad impiu. ut auissus ^{en} e. uerit autem
non fuerit conuersus anima sua. Ipse iniquitates sua morietur.
Porro tu anima tua liberasti. tu ergo fili hominis. dic ad domum
isrl; sic locuti estis decem. iniquitates nræ. & peccata nræ
super nos sunt. & impiis nostris abesimus; quomodo ergo uiuere
potestis. ^{en} Dic ad eos; uiuo ego dicit dñs dñs; nolomortem.
impu. sed ut reuertatur impius anima sua. & uiuat. conuertimini.
animi uestris pessimi. & quare morimini domus
isrl; tu itaque fili hominis. dic ad filios populi iustitia
iusti. liberabit eum; in qua cuq; die peccauerit. & si autem dixit
no iusto. quod iustitiam uat. & confusus iniusticia sua fecerit
iniquitatem. Omnes iusticiae eius obliuione tradentur.
& iniquitates sua quæ operatus est. in ipsa morietur.
Si autem dixerit impio mortem morieris. & egerit penitentiam

apocato suo. feceritq; iudiciū & iusticiā pignus restituerit ille
impus rapinam que reddidit. & in mandatis uite ambulauerit.
quinquā in iustu ^{uoluerit} uitam uel. & non morietur. Omnia peccata
eius quae peccant non impotabuntur ei iudiciū & iusticiā
fecit uitam uel. & dixerit fili populitui. non ē. aequi ponderis.
ui ad dñm. & p̄sor uia mustae. Cū enim recesserit iustus.
iusticia sua. feceritq; iniquitatis morietur in eis. &
cū recesserit impius ab impietate sua fecerit que iudicium.
& iusticiā uiuē in eis. & ceteris non est recta ui ad dñm. unum
quemq; iuxta uias iudicabo de uobis domus israt. &
factū ē. in duo decimo anno in dno de cimo mensis. in quinta
mensis transmigracionis nr̄ae. uenit ad me qui fugerat
gerusalem dicens. uastata ē. ciuitas manus autē dñi fac
ta fuerat ad me uespere. antequā ueniret qui fugerat.
aperuiq; os meum donec ueniret ad me mane. & ap̄to.
cremeo. non silui amplius. & factū est uerbum dñi
ad me dicens. fili hominis. qui habitant in ruinosis his
sup̄ humū israt loquentes. Aunt unus erat habraham.
& hereditate possedit terra nos autem. multi nobis data
ē. terra in possessionē. Idcirco dices ad eos. Haec
dicit dñs d̄s. qui in sanguine. comeditis. & oculos uestrōs le
uatis ad inuicem uas uestras. & sanguinē funditis.
iniquā terrā hereditate possidebitis. stultis. in gla
diis uestris. fecistis abominaciones. & unusquisq; uis
uorem proximi sui pullunt. & terrā hereditate possidebitis.
& ecce dicit ad eos sic dicit dñs d̄s. uiuo ego. qui a ego quia
qui in ruinosis habitant gladio cadent. & qui in agro.
habitant tradentur ad deo orandū quia autem in spel
cuis. & in speluncis sunt pestem morientur. & dabo.

terram insolitudinem. & desertam. & desiccat supba fortitudo
eius. & desolabuntur montes isrl. eo quod nullus sit qui
per eos transeat. & scient quia e zodiis. Cū dederō terrā
desolatam & desertam. propter auersas. Abomina
tiones sua quas operatus. & tu fili hominis. fili populitui.
qui locuntur de le iuxta muras. & in ostiis domorum. &
dicunt unus ad alterū iura ad proximum suū. loquentes.
uenite. & audiamus q̄ sit sermo e zodiis ad dñō. & ue
nunt ad te quasi si n̄ zodiatur populus. & sedent corā
te populus meus. & audiunt sermones tuos. & non fa
ciunt eos quia in canticum moris inuertunt illos. & lauari
ciā suā sequitur coreorū. & est ei quasi carm̄ musicū quod
suau. Dulci que cantur sona. & audiens uerbatua &
non facient ea. & cū uenerit quod predictum ē. ecce
enī uenit. Tunc nescient quod prophetae fuerit inter eos.
& factum ē. uerbum dñi ad medicos filii homines propheta
de pastorib; isrl ppheta & dices pastorib; Hae dicit
dñs dñs uae pastoribus isrl qui pascebant semet ipsos. non ne
grezes pascebantur a pastoribus. lac comme debatis &
lanam operiebamini. & quod crassum erat occidebatis.
grezem autem meū non pascebatis. quod infirmū fuit non
consolidastis. & quod ezruū non sanastis quod fractū
ē. non alligastis & quod abiectū ē. non adduxistis.
Quod perierat non quesistis. sed cū austeritate impera
bistis eis. & cū potentia. & disspesunt oves meae.
eo quod non esset pastor. & factesunt in deuoratione
omniū bestiarū agri. & desperses. & errauerunt grezes
mei in cunctis montib; & in uniuerso colle & excelso. &
sup omne faciem terre desperses grezes mei. & non erat

qui requirere non erant inquam qui requirunt & propter ea pastores
 audite uerbum dñi. in uocem dicit dñs. Quia pro eo quod factum
 est greges mei in rapinā. & oues meas in deuoratione omnium
 bestiarū agrī. eo quod non esset pastor. neq; enim quaesierunt
 pastores gregem meū. sed pascebant pastores semel ipsos.
 & greges meos non pascebant. Propterea pastores.
 audite uerbum dñi. Haec dicit dñs dñs. ecce ego ipse
 sup pastores requiram. gregem meum de manueorum.
 & cessare faciā ut ultra non pascent gregem. nec pascant
 amplius. pastores semel ipsos. & liberabo gregem meum
 de manueorū. & non erit ultra eis. mesca. quia haec dicit
 dñs dñs. ecce ego ipse requirā oues meas. & uisitabo eas sicut
 uisitauit pator gregem suū. In die quando fuerit in medio
 uinum suarum dissipatarum. sicut uisitabo oues meas. & libe
 rabo eas de omnibus locis in quod dispersae fuerunt. in die nubis
 & caliginis. & adducam eas de populis. & congregabo eas
 de terris. & adducam eas in terram suam. & pascam eas
 in montibus israhel. in uis & in cunctis sedibus terre.
 in pascuis uberrimis pascam eas. & in montibus & celsis israhel
 pascuis eorum; In his quiescent in herbis uiridibus. &
 in pascuis pinguibus pascentur sup montes israhel. Ego
 pascam oues meas. & ego eas acubare faciā dicit dñs dñs.
 quod perierit sequar. & quod abiectum erat reducam.
 & quod cum fuerit fuerit alligabo. & quod infirmum erit consolidabo.
 & quod pingue & forte custodiam. & pascam illas in iudicio.
 oues autem greges mei. Haec dicit dñs dñs. ecce ego iudico
 inter pecus & pecus agrī & tunc & tunc corū. non nos factus uobis erat.
 pascua bona de pasce in sup & reliquas pascuarū uestrarum.
 in cul castis pedibus uestris. & cū purissimam aquam

liberatis. Reliqua pedibus uestris turbata
& oues meae hisque conculcata pedibus uestris fuerant
pascabantur, & quo pedes uestri turbauerat. Haec
libebant. propterea, haec dicit dominus deus deus, ecce ego
iudico inter pecus pingue, & macilentum pro eo quod la-
teribus, &umeris inpingebatis, & cornibus uestris uen-
tilabatis. omnia infirma pecora donec dispergantur
foras, saluabo gregem meum, & non erit ultra in rapina
& iudicabo inter pecus & pecus, & suscitabo super ea
pastorem unum qui pascat ea seruum meum dauid ipse
pascet ea, & ipse erit eis in pastorem, ego autem dominus ero
eis in dominum, & seruus meus dauid princeps in medio
eorum, ego dominus locutus sum, & faciam cum eis pascuam,
& cessare faciam bestias pessimas de terra, & qui ha-
bitant in deserto securi dormient in palatibus, & ponam
eos in circuitu collis mei benedictione, & deducam
in borem in borem, in tempore suo, pluuie benedic-
tionis erunt, & dabit lignum agrum fructum suum,
& terra dabit germen suum, & erunt inter rasua
absque timore, & scient quia ego dominus, cum contriuero
catenas iugum eorum, & eruero eos de manu imperantium
sibi, & non erunt ultra in rapinam gentibus neque bestie
terra deuorabunt eos, sed habitabunt confidenter,
absque ullo terrore, & suscitabo eis germen nomi-
num, & non erunt ultra in iniuria, fame inter rasua neque
portabunt amplius opprobria gentium, & scient quia
dominus deus eorum, cum eis & ipse populus meus, domus
dicit dominus deus, uos autem greges mei greges pascuae meae ho-
nori estis, & ego dominus deus, uester, dicit dominus deus

& facies sermo dñi ad medicos; fili hominis. pone faciã
 tuã aduersus montes ser. & prophetaibus deo. & dicit illi;
 h. & dicit dñs dñs; ecce ego ad te mons ser. & extendã manũ
 meã sup. & dabo te desolatũ atq; desertũ; urbes tuas
 demoliar. & tu desertus eris. & scies quia ego dñs. eo qd
 fueris inimicus sempiternus. & coneluserit filios isrl in manus gla
 dii in tempore ad afflictionem seorũ. in tempore iniquitatis. & tunc
 & ppter inuicem ego dicit dñs dñs. Quis sanguinem tuũ dabit. & san
 guis te psequatur. & cum sanguine morieris, sanguis te psequatur
 & dabo montem ser desolatũ & desertũ in causa senũ meo
 euntem & redeuntem & implebo montes eius occisõrum suorum
 in collibus eius. & in ualibus eius. atque in aduentibus interfecit
 gladio cadent. in solitudine sempiterna sine clamore. & ciuitas ista
 n̄ habitabitur. & scies quia ego dñs dñs eo qd dixeris. Duo gentes
 & duæ erũ mee erunt. & hereditate possidebo eas dicit dñs dñs;
 Quia faciã iuxta iuramentũ & secundum legem tuã quã
 fecisti o chobabenses & nota se efficiat. per eos. Cum te iudicauerũ
 & scies quia ego dñs audiuim uersa obprobriatua qd locutus
 es de montibus isrl. dicens deserti nobis datus sunt ad deuõnem tuã.
 & insurrexisti sup me & iustro. a irogastis aduersum me
 uerba uerba. ego audiuĩ haec dicit dñs dñs letante uniuersa terra
 in solitudine terechizã. sicut gaususes sup hereditatem domo
 isrl eo qd fuerit dissipata sic faciã tibi. Dissipatus eris mons
 ser & idumea omnis & scies quia ego dñs. Tu autem fili hominis
 pphã sup montes isrl & dices montes isrl. Audite uerbum dñi
 haec dicit dñs dñs eo qd dixerit de uobis inimice uerũ at tunc
 sempiterna in hereditate sunt nobis propã. Uacemate.

& dicitur dñs dñs; propterea qđ desolatibz & concuſſis caribz. percuti
cunt & faciem hereditatem. Reliquis gentibus & ascendit in supradictis
linguis. & obprobrium populis; propterea montes isrl. Audite uerbum dñi dñi.
Hæc dicit dñs dñs montibus & collibus. torrensibus uallibus q; & desertis.
supparia inis & urbibus derelictis qđ depopulati sunt & subſanata
ca reliquis gentibus per circuitum; Propterea hæc dicit dñs dñs qm in gre
zelime locutus sum dereliquis gentibus & de idumea uniuersa qui
dederunt terram meam sibi. in hereditatem cum gladio & tototo
de ex animo & ceterum eam in uisum. Idcirco uacua sunt sup
humu isrl & hæc montibus & collibus in gre & uolantibus; Hæc dicit
dñs ecce ego in zelomeo & in saron meo locutus sum
eo qđ confusionem gentium susceperitis; Idcirco hæc dicit dñs dñs
ego eleuauit manum meam. in gentes quem circuitu ueſtros sunt
Ipse confusionem suam portentus autem montes isrl ramos ueſtros
germinatis. & fructum ueſtram adſeruetis populom eo isrl pro
peſtem in ueniat; Quia ecce ego ad uos & conuertar ad uos
& in urbim & accipietis ſementem. & multiplicabo in uobis
homines omnemque domum isrl. & habitabuntur ciuitates &
in ea inſtaurabuntur. & replebuntur hominibus & uimentis; &
multiplicabuntur & crescent. & habitare uos faciam ſicut a principio
bonis que donabo maioribus quam habuistis ab inicio. & ſcien
quid ego dñs; Et adducam ſuper uos homines. populum meum isrl.
& hereditate poſt ſidebunt te. & eritis in hereditate; & non deſ
ultre uabſque eſſis; hæc dicit dñs dñs pro qđ dicunt de uobis.
de uentre hominum & ſuffocans gentem meam. Propterea
mines nō comedes amplius & gentem tua nō necabis ultre aut dñs
dñs. nec auaritiam faciet amplius confusionem gentium & obprobrium
populorum nequaquam portabis. & gentem tuam nō amittes am
plius aut dñs dñs; & factus eſt uerbum dñi ad me dicens;

liboni ms. domus isrl. habitauerunt in humo suo. & polluerunt eam
 sanguis & stercus suis iuxta mundiciam mensurae factae est
 eorum conuictio & effudi indignatio mea super eos & sanguine
 uenerunt super terram. & in idolis suis polluerunt eam.
 & dissipatos in gentes & dissipatos in terras iuxta uias eorum & in uen
 tiones iudica uos. & ingressi sunt ad gentes ad quas in circuitu
 polluerunt nomen sanctum meum. Cum dixerunt deus populi dnm.
 & deterruerunt egressi sunt. & perit nomen meum scio quod polluer
 mus isrl in gentibus ad quas ingressi sunt. Ideo dicit dominus isrl. Sed
 accidet dnm dnm non propter uos ego faciam domus isrl. Sed propter nomen
 meum quod polluestis in gentibus ad quas ingressi sunt. & sanctificabo nomen
 meum magnum. Quod pollutum est inter gentes. quod polluestis in medio earum.
 scilicet gentes. Quia ego dnm. aut dnm exercituum. Cum sanctificatus fue
 rit uobis conuictio. Tolle quippe uos de gentibus & congregabo
 uniuersos terris. & adducam uos in terram uescenem. & es
 cendam super uos aquam mundam & mundabimini ab omnibus iniquita
 tibus uestris. & ab uniuersis idolis uestris mundabo uos. & dabo uobis
 nouum & spiritum nouum ponam in medio uestrum. & auferam cor lapideum
 carne uestra. & dabo uobis cor carneum. & spiritum ponam in medio uestrum.
 faciam ut in preceptis meis ambulatis. & iudicia mea custodiat
 & operamini & habitabitis in terra quam dedi patribus uestris. &
 eris mihi in populum. & ego ero uobis in dnm. & saluabo uos.
 & uniuersis iniquitatibus uestris. & uocabo frumentum. & mul
 tiplicabo illud. & non ponam in uobis famem. & multi
 plicabo fructum ligni. & gemma agrum. ut non portetis
 ultra obprobrium famis in gentibus. & recordabimini ui
 am uestram pessimam. studiorum que non bonorum. &
 displicebit uobis iniquitas uestra & scelerum uestrorum.

ergo faciam autem dominus deus. Notum est uobis. confundemini & erubescite. superius ueris. Domus ista. haec dicit dominus deus. in die quam mundauero uos & omnibus iniquitatibus uestris. & habitauerint uerbes. & instaurauero ruinosam. & terra deserta fuerit & culta quae condemerat desolata in oculis omnis uator uatoris dicent. terra illa in culta facta est in hortos uoluptates & ciuitates deserte & destrueturque; fossosque. ruinites sederunt & scient quia Quaecumque derelicta fuerint in ueracu uro. quia ego dominus & edificauit dissipatas. planta inque in culta ego dominus locutus sum & fecerim. haec dicit dominus deus. adhuc in hoc inuenient me domus ista. ut faciam eis multiplicabo eos sicut greges hominum ut gregem sem & gregem iherusalem in solent iniquitatibus eius. sicerunt ciuitates deserte pleneque gregibus hominum. & scient quia ego dominus. & facta est super me manus domini & eduxit me in spiritu domini & demisit me. in medio campo quiescit plenus ossibus & arcum duxit me per in gyro. & tunc autem multauit de super faciem terrae siccaque; uehementer. & dixit ad me fili hominis putas ne uenient ossa ista & dixit dominus deus tunc ad me & dixit ad me nationare de ossibus istis & dices eis. ossa arida audite uerbum domini haec dicit dominus deus ossibus istis ecce ego intro mittam in uos spiritum & uiuatis & dabo super uos nervos & succrescere faciem super uos carnes. & super extendam in uos cutem & dabo uobis spiritum & uiuatis & scietis quia ego dominus & propheta autem sicut per uerbum

factū ē. ac tē sonitus prophēante me & ecce commotio &
accesserunt ossa ad ossa unūquodq; adiuncturā suā & iudi
& ecce super ea nerui & carnes ascenderunt & extēta ē. in eis
cuius de sup & spm non habebant & dixit ad me uaticinare.
Ad spm uaticinare fili hominis & dices ad spiritam. Ha
ec dicit dñs dñs aqua tuor uentis uenit sps & insus la super
interfectus istos & reuincant. & pphā am sicut pte
ceperat mihi & ingressus ē. mea sps. & iuxerunt &
steterunt sup pedes suos & exercitus nimis ossa haec. gran
dis dalde. & dixit ad me fili hominis ossa haec uniuersa
domus isrl. est. Ipse dicit aruerunt ossa nostra & parit
spes nra & absisimus. Propterea uaticinam &
dices ad eos. Haec dicit dñs dñs ecce ego aperia tumulos
uestros & educa uos de sepulcris uestris populos meos &
induca uos Intra isrl & scitis quid ego dñs. Cū apar uero
sepulcra ura & eduxero uos de tumulos uestros popu
los meos & dedero spm meū in uobis & iuxeritis &
requiescere uos faciā sup humū uestra & scitis quia
ego dñs locutus sum & feci ait dñs dñs. & factus ē.
sermo dñi ad me dicens & tu fili hominis sum tibi lig
nū unū & scribe illud ioseph lignū effram. & cum de
domus isrl sociorū que eris & adunge illa unū ad alterū
tibi. in lignū unū & erunt in uisione in manu tua.
Cū autē dixerint ad pphā populū loquentes nonne
indica nobis quid in his tibi uelis loqueris ad eos haec
dicit dñs dñs. ecce ego adsumam lignū ioseph quod est.

Et iude & filiorū isrl & iocans & tolle lignū & dicit & scribe sup illud.

In manu effraun & tribus isrl quinctaerunt ei; & da
bo eas pariter cum ligno iuda & faciam eas lignum unū
& erunt unum in manu eius erunt autem ligna super
quae scribitur in manu tua. In oculis eorum. & dices ad eos.
haec dicit dñs dñs. ecce ego adsumam filios isrl de manu
nationum ad quas abierunt & congregabo eos undiq;
& addu cum eos ad humum suam & faciam eos gentem unā
in terra in montibus isrl. & rex unus erit in perennis
& non erunt ultrae duae gentes nec diu dent amplius
& duo regna neq; pulluent ultrae in dolissus & ab omni
nationibus suis; & in carnis iniquitatibus suis & saluis
eos faciam de unueris seculis suis. In quibus peccauerunt
& mundabo eos & erunt mihi populus & ego ero eis dñs.
& seruus meus dñs sup̄ isrl eos & pascet uos erit omnium
eorum iudex meus ambulabunt & mandata mea custodient & faci
ent ea & habitabunt super terram quam dedi seruo meo iacob
in quam habitauerunt patris sui isrl. & habitabunt super eam
i p̄p̄a filiorum & filii filiorum eorum usque in sempiternum. & clauis
seruus meus princeps eorum in p̄p̄a eorum & p̄cucia nullis fedus pacis
pacis sempiternum erit eis & fundabo eos & multiplicabo
& dabo scificationem meam in medio eorum in p̄p̄a eorum. & erit
tabernaculum meum in eis & ero eis dñs & ip̄s erunt mihi populus;
& scient gentes quia ego dñs scane. facta est isrl cum fuerit sanctificatio
mea in medio eorum in p̄p̄a eorum. & facit se sermo dñi
ad me dicens filio m̄i ponam faciem tuam contra eos & erit
magoz principem capitis mosoch & tubal & uaticinaria deo
& chiesadeum. haec dicit dñs dñs ecce ego ad te eoz principem capi
tis mosoch & tubal & circūazante & ponam frenum in maxillis

7
salis & educante & omne in exercitum tuum, Equos & equitum vestra
regulones uniuersos multitudine magna hastam & clipeum
um arripitotum & gladium p[er]trahebunt & habiescunt omnes
feruati & galeati gomer & uniuersa agmina eius domus togae
malacem aquilonis & totam robur eius populiq[ue] multitudine
ppara infante & omnem multitudinem tuam que coarctata
est ad te & esto eis in preceptum: post dies multas uisita bery
in nouissimo annorum uenies ad terram quam uersa e[st] ga dia
congregata e[st] de populis multis ad iunctes isrl qui fuerunt
deserti iugiter. haec de populis educta e[st] & habitauerunt
mea confidenter uniuersi. Ascendens autem quasi tempestas
uenies & quasi nubes ut operire sterorem. Tu & omnia a zam
nata uo populimultitudine haec dicit d[omi]n[us] d[omi]n[us] in die illa ascendon
sermone super coituum & cogitab[is] cogitacionem pessimam
& dices ascendam ad terram absque uim[us] Ueniam ad quiescen
tes habitantes q[ui] securi. Omnes habitant in nemuro & uer[ba] res
& porte n[on] sunt eis ut diripias spolia & inuadas predam & in
feras manum tuam super eos quid deserti fuerunt: & postea
estituti & sup[er] populum quid congregatus gegeritibus qui pos
sident cepit & esse habitatozem uiliter re seba & dedan
& negotiatores thar sis & omnes leues eius dicent tibi
nunc quid ad sumenda spolia tu uenis ecce ad d[omi]n[us] prendam
predam Congregasti multi tudinem tuam ut tollas argentu[m]
& aurum auferas sup[er] lectilem ad que sub substantiam & diripias
ma nu bias infimas Propterea uaticinas filio hominis & dices ad
og haec dicit d[omi]n[us] d[omi]n[us] nunc q[ui] n[on] in die illo. Non habitauerunt
populus meus isrl confidenter. scies a uenies de loco tuo a lateri
bus aquilonis. Tu & populi multi tecum ascensores equorum
uniuersi. Cetus magnus & exercitus uehemens & ascendes

super populum meum isrlt quasinahor utoperas ternm. in nouis sicut
diebus eris & adducam te super terram meam ut sciant gentes me. Cum
fueris in oculis eorum. Orog haec dicit dñs dñs tuor go ille
decolocutus sum in diebus antiquis in manus tuorum meorum
yphaxarum isrlt. Quib yphaxa uerunt in diebus illorum temporum ut
adducerem te super eos & erit in die illa in die illa aduentus eorū sup
terram isrlt atqñ dñs dñs ascendat in indignatione mea in furore meo in
lomeo in igne meo. locutus sum quia in die illa. Erat commota
in magna super terram isrlt & commouebuntur. In facie mea pisces
maris & uolucres celi & bestie agri & omne in ipse qd mouetur
sup humum. Cunctique homines qui sunt sup facie in terra &
subuertentur montes & cades pes. & omnis murus in terra mea
ruit & conuocabo aduersum eum in cunctis in uincibus meis gladiū
atqñ dñs dñs gladius unus cuiusque in furorem suum dirigatur
& iudicabo eum peste & sanguine & in imbris uehementi & lapidibus
inmensis ignem & sulphorem pluam super eam & super exercitum eius.
Et sup populum multum qui sunt cum eo & magnificabor & sanctificabor
& notus eris in oculis gentium multarum & scient quia ego dñs.
Tu autē fili hominis uacillare aduersum eorū & dices haec dicit dñs
ecce ego super te eorū principem. capitis mo sach & tubal & circumagā
& reducam te & ascendam in faciem de lateribus aquilonis & adducam
te sup montes isrlt & p̄ uicium arcum tuum in manus inest in tua & p̄
sicut a scuas de manu dextere tua deiciam sup montes isrlt cades
tu & omnia & populi qui sunt tecum feris auibus omneque uolati
li & bestie terre deditur dabo non tū dñs sup faciem agri cades quia
ego locutus sum atqñ dñs dñs & emittam ignem in mazog & in his quibus
bitan in insulis confidenter & scient quia ego dñs & nomen scō me dñs
notum faciam in medio populi mei isrlt & n̄ pullum nomen scō
meum amplius & scient gentes quia ego dñs sc̄ isrlt. ecce ueni

& factum est ad dñs dñs haec est dies in qua locutus sum & exierunt
 habitatores de civitatibus suis & succendent & comburent arma clipeum
 & ascas arcum & sagittas & baculus manus & contes & succendent
 ea in septem annis & non poterunt ligna de regionibus
 Neque succident de saltibus quoniam arma succident ignem & depre-
 dabuntur eos quibus preda fuerint & eripient vastatores
 quos ait dñs dñs. Et erit in die illa clabo goz locū nominatum
 se pulchrum in ista Vallem in aeternam ad orientem maris quae ob
 superare facit praedecurrentes & sepelient ibi & omnes multitudines eius.
 Quocabitur uallis multitudinis goz. & sepeliant eos domus isrl. ut mun-
 dent terrā septē mensibus. Sepeliet autē omnis populus terrae & erit
 is nominata dies in qua glorificatus sum ad dñs dñs. Quos uiginti
 constituent lustrant terram. qui sepeliant & requirant eos quae
 manserant sup facie terrae ut emundent eam. Post menses autem
 septem quaerere incipient & circūbunt per agrantē terrā ;
 Cūq; uiderent os hominis statuent iuxta illud titulum donec sepe-
 liant illud pollinosores in ualla multitudinis goz nom autē ciuitatis.
 amona & mundabunt terrā. tunc goz filii hominis haec ait dñs dñs ;
 Die omni uolucris & uniuersis aibus cunctisq; que bestes agrantē
 Præparate currite undiq; ad uictimam meam. quā ego immolo uobis
 uictimā grandem sup montes isrl ut comedatis carnes & bibatis.
 sanguinem carnis forcū comedatis & sanguinē principū terrae bibatis
 & hircorū taurorū abulū & uicū omniū &
 comedatis adipem in saturitatem. Bibatis sanguinem in ebrietate.
 de uictima quā ego immolabo uobis & satu rabinū sup men surā
 neā. de equo & de equite forte. & de uniuersis uiris bella torib;
 ait dñs dñs. & ponā gloriā meā in genibus & uidebunt omnes gen-
 tes iudiciū meū quod fecerim & manū meā quā posuerim sup eos. &

ruf terra. min
 u. i. u. g. u. f. n.
 col. d. n. s. f. r. u. r.
 s. f. r. u. r. u. m. u. e. r. u.
 d. l. l. o. r. u. m. t. e. n. e. r. a.
 d. i. e. i. l. l. a. c. h. u. e. n. t. i. u.
 e. a. i. n. f. u. r. o. r. u. m.
 e. i. l. l. e. r. i. c. a. n.
 u. f. a. c. i. e. m. e. a. r. u.
 u. r. u. l. e. q. d. n. e.
 s. e. p. e. l. i. e. n. t. e. r. u.
 m. u. r. u. s. i. n. t. e. r. r. a.
 m. u. n. d. i. b. u. s. m. e. n. s. u.
 e. m. s. u. m. o. r. i. u.
 u. e. h. e. m. e. n. t. i. a.
 e. p. e. r. t. i. t. i. m. e.
 u. g. n. i. f. i. c. a. b. o. r. u. m.
 e. s. c. i. e. n. t. i. u. m.
 & d. i. c. e. s. h. a. e. c.
 h. a. t. u. d. a. l. i. a. m.
 t. u. s. a. q. u. i. l. o. n. i.
 m. a. n. u. s. i. n. f. e. r. a.
 s. u. p. m. o. n. t. e. s.
 u. i. b. u. s. o. m. n. i. b. u.
 f. a. c. i. e. m. a. g. r. i.
 i. m. m. a. g. i. s. d. i.
 d. n. s. & n. o. m. i. n. a.
 p. u. l. l. a. m. n. o. m. i. n. a.
 t. e. s. p. r. e. t. e. r. a.

& scient domus isrl quia ego dñs dñs eorū a cheilla & clemepe & p
ent gentes quoniam iniquitate sua captasit domus isrl. Eo quod re
liquerit me & abscondam faciem meā ab eis & tradiderim eos in ma
nus hostiū & ceciderunt in gladio uniuersi iuxta mundiciā eorū.
& sceler fecerit & abscondi faciem meā ab illis. Propterea habet
dicit dñs dñs nunc reducā captiuitatem iacob & miserebor omnis
domus isrl & adsumam zelum pro nomine scō meo & portabunt
confusionē suā & omnem suaricationē quā preuaricati sūt in me.
Cūa bitauerint in terra sua confidenti nemine formidantes & sedu
xerunt eos de populis. & congrega uero de terris inimicorū suorum
& sanctificatus fuero in eis. In oculis gentiū plurimarū. & sciet
quia ego dñs dñs eorū. Eo quod transfulum eos in nationes & congre
ga uero eos supra terrā suā & non dederē liquorem quemquā & eis ibi. &
non abscondā ultra faciem meā ab eis eo quod effuderim spm meum
sup omnem domū isrl ait dñs dñs. In uicesimo & quinto anno trans
migrationis nrā in quarto anno decima mensis quarto decimo die
Postquā percussa est ciuitas ipsa hac die facta est sup memariū dñi.
& adduxit me illuc in uisib; dñi adduxit me in terrā isrl. &
dimisit me in montē excelsū nimis quem erat quasi aedificium
ciuitatis uergentis ad austrū. & introduxit me illuc. & ecce
cuius erat species quasi species aeris & funiculus leneus in manu
eius. & calamus mensuræ in manu eius. Stabat autem in porta
& locutus ē. ad me idem uis filii hominis in de oculis tuis & auribus
tuis audi & pone cornū in omnia quae ego ostendā tibi quae
ut ostendantur tibi adductus est huc a dñi omnia quae cū uideret
domus isrl. & ecce muros forinsecus in circuitu domus in diebus
& in manu uis calamus. mensura se cubitorū & palmo & mensura
est. latitudine aedificii calamo uno altitudinem quoque calamo

uenit ad portā quae respiciet uia orientalem. & a facie portae
 & mensus est linea portae calamo uno latitudinem defflumen
 o calamo uno in latitudine. & calamum uno calamo in longum
 uno calamo in latum. & inter thalamos quinq; cubitos & li
 en portae iuxta uestibulum portem transsecus calamo uno &
 mensus uestibulū portis octo cubitorū & frontem eius duobus cu
 uestibulū autem portis erat intrinsecus. Porro thala
 porte ad uia orientalem tres hinc. & tres inde mensura una
 um. & mensura una frontem quaque parte & mensus
 latitudinē lominis portis decem cubitorū & longitudinem
 tredecim cubitorū & imaginem ante thalamus cubiti
 of. & cubitus unus fuit utrimq; thalami autem sex cubi
 & gratiae & inde & mensus ē. portā a tecto thalami usq;
 a tectis alitudinē uiginti & quinq; cubitorū & ostiū
 trahostū & fecit frontem p̄saginta cubitos & ad fron
 am̄ portae undiq; percutū. & ante faciem porte
 p̄tingebat usq; ad faciem uestibuli portem inferioris.
 quaginta cubitos & fenestras obli quas in thalamis
 frontib; eorū quae erat in tra portā undiq; percutū.
 ulū autē erat & in uestibulis fenestras & percutū in
 secus & ante frontem pictura palmarū & eduxime
 tū exterior & ecce zazo filatia & p̄mittā strata la
 magis percutū triginta zazo filatia in uer cuta pa
 ti & p̄mittā in fronte portarū erat in syrius &
 fū ē. latitudinē a facie portae inferioris usq; ad frontē.

ella. & dēnoy
 omis sit. & d
 & dēnoy
 uia in manu
 ubi. Proport
 ubi & mensur
 & sūmē dēnoy
 ā p̄reua
 re formidat
 r̄ immo
 plurnmā
 Inna dōnē
 uenit ad
 d effuderim
 o & quāto
 n̄ quāto
 est p̄mittā
 tūmē in s̄p
 m̄ t̄rāquā
 tūmē u. l. u
 m̄culas lēn
 Stalut autē
 u. dēnoy
 u. dēnoy
 a omnia quā
 p̄mittā dōnē
 tūmē dēnoy
 dēnoy quāto

ad orientem & transversus centū cubitos ad orientem & ad aquilonem
portā quoque quae respiciebat in aquilonem ad orientem & ad orientem
est. tā longitudine & thalamus eius hinc & ex eo inde. Qu
tem eius & vestibulum eius secundum mensuram portae prioris. Qu
zinta cubitorum longitudinem eius & latitudinem viginti quinque
cubitorum fenestras autem eius & vestibulum & sculpturas
mensuram portae quae respiciebat ad orientem & septem gradibus
ascensus eius & vestibulum antea & portam atrii interioris contra
portam aquilonis & orientalem & mensus est a porta usque ad por
tam & centū cubitos & duxit ad ianā australem & ecce portae
quae respiciebat ad austrum & mensus est. frontem eius & vestibulum
eius iuxta mensuras superiores & fenestras eius & vestibula
eius sicut fenestras quinquaginta cubitorum longitudine &
latitudine viginti quinque cubitorum & in gradibus septem ascen
datur ad eam & vestibulum antea eius & celare palmas tra
iua hinc & altera inde in fronte eius & portam atrii interioris
in iua australi & mensus est a porta usque ad portam in iua
centū cubitos & introduxit in atrium interioris ad portam
australem & mensus est. portam iuxta mensuras superiores
mum eius & frontem eius & vestibulum eius isdem mensuris
fenestras & vestibulorum eius in arcu quinquaginta cubito
longitudinis & latitudinis viginti quinque cubitos & vestibulum
Perzina longitudine viginti quinque cubitorum & latitudi
ne quinque cubitorum & vestibulum eius ad atrium
& palmas eius in fronte. & octo gradus erant quibus ascen
debat per eam & introduxit in atrium interioris per ianā.

mensus est portam secundum mensuras superiores thalamum eius
 frontem eius & vestibula eius sicut supra & fenestras eius &
 bulucius in circuitu longitudine quinquaginta cubitorum & la-
 tine xxiii cubitorum & vestibulum eius id est ante exterioris
 alme caelate in fronte eius hinc & inde & in octo gradibus
 mensus est & introduxit me ad portam quae respiciebat ad
 lonem & mensus est secundum mensuras superioris thalamum
 in fronte eius vestibulum eius & fenestras eius per quatuor lon-
 dine quinquaginta cubitorum & latitudine in dextera quinque
 torum vestibulum respiciebat matrum exterioris & caela
 palmarum in fronte illius hinc & inde & in octo gradibus
 mensus est & per singula gazo filia ostia in frontibus porta
 ubi lababunt holocausta & in vestibulo portae duae men-
 sae & duae mensae inde ut immolentur superas holocausta
 peccato & pro delicto & ad latos & terius quae ascendit ad
 portam quae perit ad aquilonem duae mensae quatuor men-
 sae de platea portae domus erant super quas immolabant
 atque autem mensae ad holocaustum de lapidibus quadris & terue
 longitudine unus cubiti & dimidii & latitudine cubitum
 quas ponant uassa in quibus immolatur holocaustum & in cetera
 uia earum palmum repleta utrinque per circuitum super
 as autem carnis oblationis & & tra portam inferiorem za-
 luam cantorem matris in quod erat in latere porte orienti
 respiciens ad aquilonem & facies eorum contra matrem austram
 una ex latere porte orientales quae respiciebat ad matrem

Aquilonis & dixit ad me hoc est zaphiratum quod
uia meridiana. Sacerdotum que cubabant in cubitibus
parozaphiratum quod respicit ad uiam aquilonis super domum
que cubabant ad ministrum ad aram. Ipsi sunt filii sacerdotum qui
desunt leui ad domum. ut mensura est et mensura est ad aquilonem
ducentum cubitorum & latitudinem centum cubitorum quad
plum & ante altare faciem templi. & inro dixit me inuesti
templi & mensura uestibulum quinque cubitorum hinc & quinque
cubitorum inde longitudinem autem uestibuli uiginti cubitorum & la
tudine portae trium cubitorum hinc trium cubitorum inde & lat
tudinem undecim cubitorum & octo gradibus ascendebatur
ad eam & columnae erant in frontibus una hinc & una inde
inro dixit me in templum & mensura est frontem sex cubito
latitudinis hinc & sex cubitorum latitudinis. In de latitudine ma
naculi & latitudo portae decem cubitorum erant & latera
quinque cubitis hinc inde quinque cubitis & mensura est
longitudinis eius quadraginta cubitorum. & inro dixit
trans eum mensura est in fronte portae duos cubitos & porta decem
cubitorum & latitudinem portae septem cubitorum. & inro
est longitudinis eius uiginti cubitorum & latitudinis eius
cubitorum ante faciem templi. & dixit ad me hoc est mensura
& mensura est parietem domus sex cubitorum & latitudinem
lateris quatuor cubitorum undique parietem domus lateris
ante laeum ad laeum bis triginta tria & erant eminentiae
quem ingrederebantur parietem domus in lateribus par
ta ut uincant erent & non adtingerent parietem templi

& platea erat in rotundum & ascendens super ecclesiam & inter
 raculum templi deferrebant per gradum. Idem colatus erat
 templum in superioribus & sic in inferioribus; ascendebatur ad
 superiora in me diu & in di altitudinem per circuitu fundata
 latera ad mensuram calami sex cubitoru. Spacio & latitu
 dinem parietem lateris forinsecus quinque cubitoru &
 interior lateribus domus & inter graduum lacu latitudinem
 viginti cubitoru in circuitu domus undique & ostium lateris
 ad orationem ostium unu ad uiam aquilonis & ostium unum
 ad uiam australem & altitudinem loci ad orationem. Quinque
 cubitoru in circuitu & aedificiu quod erat separatu uer
 sumq; ad uiam respicientem ad mare latitudinis septuaginta
 cubitoru. Parietes autem aedificii quinque cubitoru la
 titudinis per circuitu & longitudo eius nonaginta cubitoz
 & mensus est domus longitudinem centu cubitoru & quod
 separatu erat aedificiu & parietis longitudinis centu cu
 bitoru latitudo autem ante faciem domus & eius quod erat
 separatu contra orientem. centu cubitoru & mensus est la
 titudine aedificii contra faciem eius quod erat separatu
 ad orientem & thesauro a se utraq; parte centu cubitoru & templi
 Interius uestibula atriolum & fenestras obliquas &
 thesauro in circuitu per tres partes contra unum cuiusq; limen
 stratumq; lignu per gradum in circuitu tra autem usque ad fenest
 ras & fenestre claus supposita & usq; ad domu interio
 rem. & forinsecus portam parietem in circuitu
 intrinsecus forinsecus ad mensuram & fabrefacta cherubim
 & palmae intrinsecus & forinsecus ad mensuram. & fa
 brefacta cherubim & palmae & palmae inter cherub
 & cherub. Duasq; facies habebat cherub. facies hominis.

nuxta palma & alia parte & faciem leonis iuxta palma
& alia parte de extrahisq; ad superiora per techeru
bim & palmae celae erant in parietem templi limen
quadrangulū & facies sanctuarium aspectus contra as
pectū altaris ligneturū cubitorū altitudo & longu
li eius & longitudo eius & parietes eius lignez & lo
cutus ē. ad me. Haec ē mensa corā dño & duo ostia
erant in templo & scōario & in duob; ostiis & utraq;
parte bina erant ostiolaq; semineem plicabantur bi
na enim. Ostia enim & utroque parte ostiorum & celae erant
in ipsi ostia templi. Cerubin & scalturum palmarum sicut in
parietib; quoque & pnesaerant quomodo erant & grossi
ora ligna in uestibula fronte fornice eius super que fenestra
oblique & similitudo palmarum hinc atq; inde in humeru
lis uestibuli secundum latorem domus latitudinem que parietum
& eduxit me in atrium exterius per viam ducentem ad aquil
lonem. & eduxit me in gazo filatum qd erant contra se
paratum a edificium & contra eadem uergentem ad aquilonē
in faciem longitudinis. Centum cubitus foris aquilonis
& latitudinis quinquaginta cubitus contra uiginti cubitus foris
interioris & contra pauimentum scortum lapideum angu
rioris ubi erant porticus iuncta porticum triplicem & ame
gazo filacia deambulatio decem cubitorū. Latitudinis ad
interiorē respiciens uic cubituum & ostia erant ad a
quilonem ubi erant gazo filacia in superioribus humili
hora quia sub portabant. porticus que ex illis eminebant
de inferioribus & de medius edificii triseptem in metrum
& n̄ habebant columnas sicut erant columnae aegyptiorū
ita eminebant. De inferioribus & de medius a ter re

& peribulus exterior secundum zozofilatio que erant in via
 atrii exterioris ante zozofilatio longitudine eius quinquaginta
 cubitorum quia longitudine erit zozofilatioque atrii exterioris
 quinquaginta cubitorum & longitudine antefacientem templi.
 Centum cubitorum & erit subter zozofilatia hae introitus
 ab oriente ingredientium in eadem atrio exteriori in latitudine
 vestibuli atrii quod erit contra viam orientalem in facie aedificii
 separata. & erant ante aedificium zozofilatia & una ante
 faciem eorum iuxta similitudine zozofilatio suam quae erant
 in via aquilonis secundum longitudine eorum sic & latitudo
 eorum & omnis introitus eorum & similitudines. & ostia eorum
 secundum ostia zozofilatio suam quae erant in via respiciente
 ad notum ostium in capite viae quae via est ante vestibulum
 separatum super viam orientalem ingredientibus. & dixit ad me
 zozofilatia aquilonis & zozofilatia austris quae sunt ante
 aedificium separata. Haec sunt zozofilatia scilicet in quibus
 uestantur sacerdotes qui ad populum quant ad dominum in sanctis eorum
 ibi ponent sanctis eorum & oblationes pro peccato & pro dilecto locus
 enim sanctus est cum autem ingressi fuerint sacerdotes non ingredientur
 descendit in atrium exterioris & ibi reponent uestimenta sua in quibus
 ministrant quia sancti sunt uestientur questamentis alius & sic
 procedent ad papulum. Cumque complexisset mensuras domus in te-
 oris eduxit me per viam postae quae respiciebat ad viam orientalem.
 & mensus est ea mundi quae per circuitum mensus est autem est contra ve-
 uentum orientalem calamo mensus est quingentus calamus in calamo
 mensura per circuitum & mensus est contra uentum aquilonem
 quingentus calamus in calamo mensura per circuitum & ad uentum austris
 lem mensus est quingentus calamus in calamo mensura per circuitum
 & ad uentum occidentalem mensus est quingentus calamus in calamo

mensure percurtam & aduentum occidentalem mensure quin-
quaginta calamus & calamo mensure per quatuor uentus mensure
illud mirum eius undiq; percurtu longitudine quingentum
cubitorum diuidentem in seo asu & uulgi locu & eduxit me
ad portam que respiciebat ad uiam orientalem. Et ecce
gloriam ista in se diebatur per uiam orientalem & uox erat ei
quasi uox aquarum multarum & cetera splendebat amantate.
Cumq; uisionem secundum speciem quam uiderem quando uenit
ut dicitur & ciuitatem. & species secundum aspectum
quem uiderem iuxta fluum cholab & cetera supra uiam meam
& amantate dñi ingressa & templum supra uiam portae quae respi-
ciebat ad orientem & leuauit me spiritus & intro duxit in atrium
interius. & ecce repletae gloriā dñi domus & audiui
loquens ad me de domo. Et uis quistabat iuxta me
dixit me fili hominis locus huius & locus uestigiorum pedum
meorum ubi habito in medio filiorum ista in aeternum si non
pulluent ultra domus ista nomen semine ipsi & regis eorum
in fornicationibus suis & in uinis. Regum suorum & in excelsis quia
bysta sunt huiusmodi iuxta lumen meum & potes suos iuxta
potes meus & unus est factus inter me & eos & pullus nomen
semineum in abominationibus quas fecerunt propterea quod
consumpsi eos in ira mea nunc ergo repellat specul fornicatio-
nem suam & uinas. Regum suorum ante & habitabo in medio
eorum semper. Tu autem fili hominis ostende domus israhel
templum & confundantur ab iniquitatibus suis & in metantur
sicut brycam & erubescant ex omni subiectis quas fecerunt. & figuram
domus & absque eius exitus & introitus & omnem decretum
eius & uniuersa precepta eius. Cum dicitur quod ordine eius & omnes
leges eius ostende eis & scribas in oculis eorum & custodiam

omnes descriptiones eius & precepta illius & faciant ea. **I**ta est
 locdomus. in summitate montes omnes sine eius. in circuitu sanc
 torum. **H**aec ergo locdomus ista autem mensurae altaris in cu
 bito uerissimo. Qui habebat cubitum & palmum in sinu eius. **E**t cubi
 tus & cubitus in altitudine. & definitio usque ad labium eius. mensura
 palmus unus. haec quoque erant fossa altaris & definitio usque
 ad crepidinem nouissimam duo cubita & latitudo cubita unus
 & crepidinem maiorem usque ad crepidinem minorem. **Q**uattuor cubita
 & latitudo unus cubita. **I**psi autem arithel quattuor cubitum
 & ab arithel usque sursum. **C**ornua quattuor & arithel duo
 decem cubitorum in longitudine & decem cubitus latitudinis.
Quatuor angulorum aequis lateribus & crepido quattuor
 decem cubitorum longitudinis & quattuor decem latitudinis
 in quattuor angelis eius. & corona in circuitu eius dimidia
 cubitus. **E**t sinus eius unus cubita in circuitu. **P**roclus autem
 eius uersi ad orientem. & dixit ^{ad} me fili hominis. **H**aec di
 diis. huiusmodi altaris. in quacumque die fuerit fabri
 catum. ut offerretur sup illud holocaustum. & effundatur sanguis.
 & dabis sacerdotibus leuitis qui sunt de semine adoe.
Qui acciderint ad meatum diis. **U**t offerant mihi uirtulum
 de armento pro peccato. & adsument de sanguine eius spones
 sup quattuor cornua eius. & sup quattuor angulos crepi
 dinis. & sup coronam in circuitu. & mundabis illud & expiabis.
 & tolles uirtulum qui oblati fuerint pro peccato. & combures
 illum in separato loco domus. **S**ecunda secunda. **I**n die
 secundo offeres hircum caprarum in manu laetam pro peccato.
Et expiabis altare sicut expiauerunt in uirtulo. **C**umque
 compleueris expians illud offeres uirtulum de armento
 immaculatum. & aspidem de grege immaculatum & offeres
 eos.

in conspectu domini. & mittent sacerdos super eos sale & offerent
holocaustum domino septem diebus. facies hircum pro peccato totius
die. & vitulum de armento. & arietem de pecoribus immaculatos of-
ferent septem diebus. & piabunt altare & mundabunt illud & imple-
bunt manum eius. & postea autem diebus. in die octava & ultra facient sa-
cerdotes super altare holocaustum arietem. & que pro pace offerunt. & pla-
tatis erouobis autem dñs; & conuertere ad uiam portae sanctua-
ri. & exterioris quae respiciebat ad orientem & erat clausa. &
dixit dñs ad me porta haec clausa erit. non aperietur & uir non
transit per eam. Quia dñs dñs isrl ingressus est. per eam erit clausa.
principi princeps ipse sedebit mea ut comedat panem coram dño.
pui autem stabuli portae ingredietur & per uiam eius egredietur.
Ad duxis tunc puiam portae aquilonis in conspectu domus &
uidi & ecce impleuit gloria dñi domum domini & cecidi in faciem
meam & dixit ad me dñs. fili hominis pone cor tuum & uide oculis tuis
& auribus tuis audi. Omnia quae ego locor^{qu} ad te de ueris
cerimoniis domus dñi. & cunctis legibus eius & pone cor tuum
in uisus templi. Per omnes circuitus sanctuarii. & dices ad quos peruen-
te in domus isrl; Haec dicit dñs dñs. sufficiant uobis omnia sceler-
um domus isrl. Eo quod inducitis filios alienos in circuitus corde.
& in circuitus carne. ut sint in sanctuario meo & polluant domum meam; &
offeratis panem meum adipem & sanguinem. & dissoluitis pactum meum
in omnibus uisus. & non seruastis praecepta sanctuarii mei. & posuistis
custodis^e obseruationum mearum in sanctuario meo uobis me ipsis;
Haec dicit dñs dñs omnis alienigena in circuitus corde. & in circuitus car-
ne. non ingredietur sanctuarii meum. Omnis filius alienus qui est
in medio filiorum isrl. sed leuitae qui non gerentes serunt a me in terra
filiorum isrl. & errauerunt post idola sua & portauerunt iniquitatem
erunt in sanctuario meo aeditui & uanitores portarum domus. & inuis

44
tri domus ipsi mactabunt holocausta
sine uictimis populi. & ipsi stabunt in conspectu
eorum ut ministrent eis. Pro eo quod ministraverunt illis.
in conspectu idolorum suorum; & faciunt domui istae in offen-
diculum iniquitatis. idcirco leuavi manum meam super eos dicit
dominus deus. & portauerunt iniquitatem suam. & non adpropinquauerunt
ad me ut sacerdotes fungantur. mihi neque accedent ad domum
sanctuarium meum. uix sacerdotes. sed portabunt confusionem suam
& scelerum suorum quae fecerunt. & dabo eos in antro domus in omnibus
terris eius. & cum uersis quae sunt in ea sacerdotibus aut leuitae filii
sadoe qui custodierunt caerimoniae sanctuarium. Cum
errarent filii istae a me ipsi accedent ad me. ut ministrent
mihi. & stabunt in conspectu meo ut offerant mihi adipem
& sanguinem auctoris dei. Ipsi ingrediantur sanctuarium meum.
& ipsi accedent ad mensam meam. ut ministrent mihi.
& custodiant caerimoniae meas. Cumque ingrediantur por-
tas atrii interioris uel subus lineis. induentur. nec ascendent
super os quicquam lineum. quando ministrent in portis atrii
interioris intrensibus. uestes lineae gerunt in capite eorum.
& femoralia lineae erunt in lumbis eorum. & non accin-
gentur in sudore. Cumque egrediantur atrium exterius
ad populum. & uent. se uestimenta sua in quibus ministrent
& reponent ea in gazo filatio sanctuarium. & uestient se uesti-
mentis alius. & non sanctificabunt populum in uestibus suis.
capitulum autem suum non tecedent. neque comam nutrient. facton-
dent ad dandum caput suum. & unum non bibent omni sacerdos.
quam de ingressu se atrium interius & induam egerpucliam
non accipient uxoribus. sed uirgines de semine domus israel;
sed & uirgines quae fuerint uiduae a sacerdotibus. accipient de populo meo

docebunt. Quod si videri fecerit
lutum. & inter mundum & mundum. Osten-
dent eis. & cum fuerit controuersia stabunt iudi-
cius meus. & iudicabunt leges meas. & precepta mea in hominibus
sollemnizabitur; meis custodient. Sabbata mea sanctificabunt.
& ad mortuum hominem non ingredientur. ne pulluantur nisi
ad patrem & matrem & filium & filiam & fratrem & sororem quae
terum usum non habuit in quibus contaminabuntur. Et post
quam fuerit emundatus: septem dies numerabuntur ei & in die
introitus sui in sanctuarium ad atrium interius ut ministrum
mihi in sanctuario offerat pro peccato suo ad dominum deum. Et
autem eis hereditas ego hereditas eorum. & possessio eius da-
bitur eius inquit ego enim possessio eorum uictimam & pro peccato
& pro dilecto. Ipsi comedent & omne uotum inquit ipsorum erit
& primitiua omnium primo genitorum & omnium animalium & omnium
in quibus quae offeruntur sacerdoti erunt & primitiua ciborum
uestrorum dabitur sacerdoti ut reponat benedictionem domus
suae & omnem mortuum & captum ab aetia de aetia; & de peccatis
suis non comedentur sacerdotibus. Cumque ceperitis terminum
diuidere sortito separato primitias domini sanctificationem de
terre longitudinem uirgini quinque milia & latitudinem decem
milia sanctificatum erit in omni termino eius per circuitum.
& erit & omni parte sanctificatum quingentis per quingentos
quadrisaginta per circuitum & quinquaginta cubitis in subur-
bana eius per circuitum. & mensura ista in cubitis longitudinem
uiginti quinque milium. & latitudinem decem milium.
Et in prope erit templum sanctum quod sanctum sanctificatum
deus erit sacerdotibus ministris sancto atri quia accedat
ad ministrum domini. & erit eis locus in domo & in sanctuario

46
separatis viginti quinque autem milia longitudinem & decem
milia latitudinis erant leuitis quinquiescentis domus
Ipsi possidebunt gazofilatiam viginti & possessionem civitatis
Et dabitur quinque milia latitudinis & longitudinis
viginti quinque milia secundum separationem sancto aru
omni domui isrlt principi quoque hinc & inde in separationem
seuarit & in possessionem civitatis: Contra faciem separationis
omni sancto aru & contra faciem possessio urbes alatere
maris usque ad matrem. & alatere orientes usque ad lo
nen. Longitudinem autem iuxta una quamque partem
a termino occidentali usque ad terminum orientalem:

De terra eritis possessio & in isrlt & non de populabur & us
altre: Princeps populum meum sed terra dabitur domui
israhel secundum tribus eorum: Haec dicit dñs dñs sufficiat
vobis: principes isrlt iniquitatem & rapinas intermitte
& iudicium & iusticias facite separate confirmate vestre
a populo meo. ait dñs dñs: stat terra iusta et oesi iustum & ba
tus iustus iustum erit vobis oesi & batus aequalia & uni
us mensura erunt ut capiat decimam partem coribatus
& decimam partem cori oesi iuxta mensuram cori erit aequali
bretio eorum. sicut autem viginti obelus habeat. Porro
viginti sicut & viginti quinque sicut & quindecim sicut homine
facient. & haec sunt primitiae quas tolletis septimam
partem oesi decimo frumenti & septimam partem oesi decimo
hordei mensura quoque olei batus. Olei decimam partem cori
est & decem batus eorum faciunt quatuordecim bati implent
eorum & arietem unum de grege ducentorum. Ovis quini
truit isrlt in sacrificio & in holocaustum & in pacifica
ad capiendum. peris ait dñs dñs omnis populus;

Terrae tenebitur primicius his principi iussit. & supprincipe
erunt holocausta & sacrificiū & libamina in solemnitatib; & in ca
lendis. & in sabbatis in uniuersis sollempnitatib; domusit. Ipse
faciat p peccato sacrificium & holocaustū & pacifica ad expianda
p domo isit. Haec dicit dñs dñs in primo mense unamensis sumis
uitulum de armento immaculatum & expiabis sanctu a sū & tolle
sacer dos de sanguine qd erit p peccato & ponit in postib;. & in que
tuor angulis eripudim saltas. & in postib; atri interioris & sic fa
cies in septima mensis punc quoq; qui gnorxuit. & rō vede
ceptus ē. & expiabis p domo in primo mense. Quarta deca
ma die mensis erit uobis paschae sollempnitas septem dieb;
azuma comedentur & faciat princeps in die illa p se & p uniuers
so populo tē rōe uitulū p peccato & in septem dieb; sollempnitate
faciat holocaustum dño septem uitulos & septem arietis immaculatos
cotidie septem dieb; & p peccato. Hircum caprē rō cotidie & sacri
ficiū oesi p uitulum & oesi p arietē faciat & oler hīn p singula
oesi septima mense quinta decima die mensis in sollempnitate
faciat sicut supradicta sunt per septem dies tam p peccato
quam holocausto & in sacrificio & in oleo. Haec dicit dñs dñs
posta atri interioris quae respicit ad orientem erit clausa
sex dieb; in b; o pos sit die autem sabbata aperiatur sedes in die kalen
darum aperiatur & introiit princeps p uiam uestibuli postae
de foris & stabit in lumine poste & facient sacerdotis holo
caustum eius & pacifica eius; & adorebit sup lumen poste
& egredietur porta autem non claudetur usq; ad uesperem
& adorebit populus tē rōe. Vestium poste illius in sabbatis
& in kalendis coram dño. Holocaustū autem hoc offeret
princeps dño in die sabbata sex agnos immaculatos & arietē
immaculatum & sacrificium oesi p arietē agnus autem sacrificiū

quod dederit manus eius & olei hinc p singula oesi in die autem kalen
 dayum utulum de argento immaculatū & agni & arietes immaculati
 erunt & oesi p utalū oesi quoq; p arietem facis & sacrificiū Agnus
 autem sicut inuenit manus eius & olei hinc p singula oesi. Cumq;
 ingresus fuerit princeps p uiam uestibuli poste ingrediatur & p
 eandem uiam exeat & uentus uentus populus terrae in conspectu dñi
 in sollemnitate; qui ingreditur post aquilonem ut ad orientem egredi
 atur p uiam post meridiane. Postero qui ingreditur per uiam
 poste meridiane egredietur p uiam poste aquilonem non re
 uertetur p uiam porte aquiloni p quā ingresus est sed e regione
 illius egredietur. Princeps autem in medio eosū. Cum ingre
 dientib; ingreditur & cum egredientib; egredietur & in unum die
 nis & in sollemnitate; erit sacrificium oesi p utulum & oesi p arietē
 agnus enim erit sacrificium sicut inuenit manus eius & olei hinc p sin
 gula oesi. Cum autem fecerit princeps spontaneū holocaustum
 aut pacifica uoluntaria dño aperietur ei porta que respicit ad ori
 entem & facis holocaustum suum & pacifica sua sicut fieri solent
 in die sabati & egredietur cludetur q; postea postquam scierit & ag
 num eiusdem anni immaculatum facis holocaustum cotidie dño
 semper mane facis illud & sacrificium facis super catamane sexta
 partem oesi & de oleo tertiam partem hinc ut miscetur simul ac
 sacrificium dño legitimum uige adq; p pœuum. Facis & agnum
 & sacrificium & oleum catamane mane holocaustum sempiternum;
 Haec dicit dñs dñs si dederit princeps donum alicui de filiis suis here
 ditas eius filiorum suorum erit possidebunt ea hereditas sua si au
 tem dederit legatum com recte de hereditas sua unius seruus suorum
 erit illius usq; ad annum remissionis & reuertetur ad prin apem.
 Hereditas autem eius filius eius erit. & non accipiet princeps de he
 reditate. Populi p uoluntaria & de possessione eorum sed de possessio
 nesu a.

hereditatem dabit filius suus & non disperdetur populus meus
unusquisque a possessione sua. & intro duxit me pinguissimum
vix ex latere porte in gaza filata scōa aqua ad sacerdotem q̄
ciebant ad aquilonē & erat ibi locus uersus ad occidentem
dixit ad me iste est locus ubi coent sacerdotis dilecto & p̄ pec
cato ubi coent sacrificium ut non effugant in agro exteriori
& sanctificetur populus. Et duxit me in agro exteriori
& circumduxit me p̄ quatuor angulus agru. & ecce atria
erat in angulo agru & atria singula p̄ singulus agru in qua
tuor angulis atria disposita. Quadragesima cubitorum lon
gum & triginta latum mensu hae. Unius quatuor
& paries p̄ circuitū ambiens quatuor atria & culinae fabricate
erant subter porticus p̄ agrum & dixit ad me. Haec est domus
culinarum in qua coent ministri domus dñi uictimas populi
& conuertit me ad portam domus. Et ecce quae egredie
bantur sup̄ limen domus ad orientem facies enim domus sp̄
ciebat ad orientem aquae autem descendebant in latere
dextrum ad meridie altaris. & duxit me p̄ uiam post
aquilonis & conuertit me ad uiam fosses postam exteriori
uiam quae respiciebat ad orientem & aquae redundantes sa
tere dextro. Cum egredere uisus uir ad orientem qui habe
bat funiculum in manusua & mensus ē mille cubitos & duxit
me p̄ aquam usq; ad tolā sursumq; & mensus ē
mille & trans duxit me p̄ aquā usq; ad renes & mensus ē mille
totientem quem non potui p̄transire q̄m uicium aeris
aquaē p̄funda & torrentis qui non potest transuadari. &
dixit ad me. Certe uidisti fili hominis & duxit me & conuertit
ad ripam torrentis. Cumq; me conuertisset in ripa turren
tes ligna multa nimis & duxit me p̄ aquam. & ait ad me aquae

istae que egredientur ad gulon mulas sabuli gambre orientales
& descendent ad plana deserti intra bunt mare & bunt & sabum
tur a q; & omnis anima inua que quo cum que uenerit torrens
inua. & erunt piscis multas postquam uenerunt illuc adq; iste
& sanabuntur & uiuent omnia adque uenerit torrens uiuent
& sanabuntur supilla piscatorum ab engadidi usq; engallim sic adu sagi
nasum erunt plusime species erunt piscium eius sicut piscis maff
magni multitudinis nunt; In litoribus autem eius & in palustrib;
genibus non sanabuntur. Quia in salinis dabantur & sup tor
rentem oritur in ripis eius & uicibus parte. Omne lignum pomi
ferum non defluet folium suo. & non deficiet fructus eius p sin
gulis menses ad sepe & primitiua quia aqua eius de sancto ario
egredientur. & erunt fructus eius in cibum & folia eius ad me
dicinam. Haec dicit dñs dñs hic est terminus in quo possidebitis terram
induo dicem trib; ista quia ioseph duplicem funiculum habet. Pos
sidebitis autem eas singi aquas ut fixeritis sup qua leuau ma
num meam ut daretur patrib; uestris. & cadat testis haec uobis
in possessionem hinc & uentem terminus terre ad plagam septen
trionalem amari magno uab & ha lonuenentibus; sadaclahemath
berotha & sabarum que est inter terminum damasti & confinium
hemath domus acti conque. iuxta terminus auyem & erit ter
minus amari usque ad auyem aenon terminos damasci & a qui
lone ad aquilone m & terminus. hemath plaga orientalis deme
dio auyem. & demedio damasci & demedio galaad & demedio
terre ista. Jordanes disterminans origis fcedor ad mare ori
entale metaemuni & iam plaga in orientalem. Plaga autem
austrius meridiana a thamar usque ad aquas conuictionis
ades. & torrens ad mare magnum. & plaga ad merichem
austrius. & plaga amari meste magnum a confinio phiditū
plaga septem trionalis potto.

donec uenias hemath. Haecce plaga maris & diuisio est
istam uobis perib; ista committetis eam in hereditatem uobis. & adueni
qui accesserunt ad uos quique erunt filios in medio uestru & erunt
uobis sicut in digne inter filios ysr. Uobiscum diuident possessionem
in medio tribubum ysr. Tribu autem quacumq; fuerit ad ueniam ibi do
tis possessione nulli accensit. & haec nomina tribuum a sim; aquila
nis iuxta uiam aethlon per gentibus hemath atrium aenontem
nus damasci ad aquilone iuxta aemat. & erit ei plaga orientalis
mare danuna. & ad terminum dan plaga orientalis usq; ad plagam
maris aser. & super terminu aser. a plaga orientali usq; ad plagam
maris nephtalimuna & super terminu neptalim a plaga orientali usq;
ad plagam maris. Manasse una & super terminu manasse a plaga
orientali usq; ad plagam eframuna. & super terminu efram
a plaga orientali usque ad plagam maris. Ruben una & super ter
minum ruben a plaga orientali usq; ad plagam maris
Erunt primiciae quas separabitis milibus uiginti quinque la
titudinis & latitudinis sicut singule partes a plaga orientali usq;
ad plagam maris & erit sanctuarium in medio eius primiciae
quas separastis dno. Longitudo uiginti quinque milibus & lati
tudo decem milibus. Haec autem erunt primiciae sanctuarii
sacerdotu ad aquilone uiginti quinque milia & ad mare latitu
dinis decem milia. sed & ad orientem latitudines sex milia
& ad meridiem latitudines uiginti quinque milia. & erit sanctu
arium dñi. in medio eius sacerdotib; in sanctuarium erit de filiis
saddoc qui custodierunt ceremonias meas & non errauerunt. cu
errarent filii ysr. sicut errauerunt & leuiti & erunt eis primiciae
de primiciis terrarum sanctoru iuxta terminu leuitaru sed &
leuitas similiter iuxta finis sacerdotu uiginti & quinque milia
longitudinis & latitudinis decem milia & omnes longitudo

uiginti & quinque milium & latitudo decem milium. & neque ueniam
 dabunt. & ego neque mutabunt. nec transferuntur primiciae eius.
 Quia sanctificati sunt. & ego quinque milia autem quas suppositum in latitudine
 per uiginti quinque milia & sanerunt urbis in habitaculum & in sub
 urbana & erit ciuitas in medio eius. & haec mensurae eius ad plagam
 septentrionalem quingenti. & quatuor milia & plagam orientalem
 quingenti & quatuor milia. & ad plagam occidentalem quingenti
 & quatuor milia erunt autem suburbana ciuitatis ad aquilonem
 ducenti quinquaginta & in mediae ducenti quinquaginta. &
 ad orientem ducenti quinquaginta. & ad mare ducenti quinquaginta.
 Quod autem reliquum fuerit in longitudinem secundum primicias
 sanctuarii. & erunt fruges eius in panes his qui seruiunt
 ciuitati. serui autem ciuitatis operabuntur. & omnibus
 tribubus. & erit. Omnes primiciae uiginti quinque milium pur
 gata quinque milia in quadrum separabuntur in primicias
 sanctuarii. & possessione ciuitatis quod autem reliquum fuerit
 principes erit. & omne parte primiciarum sanctuarii. & posses
 siones ciuitatis. & regione uiginti quinque milium primicias usque
 ad terminum orientalem. sed & ad mare & regione uiginti quin
 que milium usque ad terminum maris. similiter in partibus prin
 cipes erit. & erunt primiciae sanctuarii. & sanctuarii templi
 in medio eius. De possessione autem leuitarum. & de possessione
 ciuitatis in medio partium principes erit inter terminum beni
 amin. & ad principem partem & reliquis tribubus. a plagam
 occidentali usque ad plagam occidentalem. beniamin una. &
 contra terminum beniamin a plagam orientali usque ad plagam
 occidentalem simeon una. super terminum simeonis a plagam
 orientalis usque ad plagam terminum occidentis isachar una.
 & super terminum isachar a plagam orientali usque ad plagam.

occidentalem unam zabolon una & per terminum zabolon a plagis
orientali usq; ad maris plagam gaduna. & sup terminum gad ad
plagam austri in meche. & erit finis de ha mar usq; ad aquas cen
tra diccionis. Cades con mare maguū. haec est terra quā mē
tis. insor tem. Tribub; isrl. & haec partitiones earū. dicitur
& hui; egressus ciuitatis. a plaga septentrionali quingentos
quatuor milia. mensurabis. & porte. ciuitatis. momib; tri
bul; isrl. Portares a septentrione. porta. zarubina. porta
rada una. porta leuuna. & ad plagam orientalem. Quingentis
& quatuor milia. & portae tres porte ioseph una porte beniamin
una. porta dan una. & ad plagam meridianam quingentos
& quatuor milia mē ieris postam simeonis unam postam isachar
unam. Postam zabolon unam & ad plagam occidentalem quin
gentis & quatuor milia postae eorum tres poste gaduna poste
aser una poste neptalim una. per circuitum decem & octo
milia & nomen ciuitatis gelladio dñs ibidem. amen

EXPLET HIEZEL DEL PROPHETA

INCIPIT PROLE LVSE

Qui helem prophētā iuxta septuaginta interpretēs
dñi saluatoris. ecclesie. non legunt. utentes theodocionis
editione. & hoc cur acciderit. nescio. siue enim quia sermo
chaldaicus est. & quibusdam propriis azib; a nostro eloquio dis
crepat. Noluēr septuaginta. interpretēs a se dem. lineas in
translatione seruare. siue sub nomine eorum abatione facio.
quoniam satis. chaldeam. linguam. sciente. editis editis libris
siue aliud quid cause. & tūc it ignorans. hoc unū adfirmare

Possum quod multum a ueritate discordat: & rectius iudicio repudi
 atus sit. sciendum quippe danielis magis hebraicis
 quid latinis. Sed chaldaei. eo sermone conscriptus. & unam hie
 meae. pericopen iob quoque cum arabis; calingua habere plurimam.
 sociatē demque. & ego. adulescentulus post quintilianam & tullius
 cionem. ac flores. & horatius. Cum me in lingua huius pistri
 num. & clusissim. & multus sudor. multoq; tempore. in excipis
 sem hamillantiis tridentia que uerba resonant. & quasi per
 scripta ambulans rarū desup lumen aspiceret. In pezi nouissime
 indamelem. & tanto tedio affectus sum ut desperatione subita omnē
 uiderem laborem uolueri contemnere aerum ador tantem
 hebraeo. & illud mihi sua lingua gregorius inzeret. labor om
 ma uicē improbus. quum hu uidebar scilos inter eos caepi rursum dis
 cipulus esse chaldaicus. & ut uesatear usq; ad presentem diem.
 Magis possum sermonem chaldaicū legere. & intellegere quam
 sonare. haec accidit ut de difficultate uobis danielis ostenderem.
 quia apud haebreus nec susanna habet historia. nec innum.
 triū puerorū. nec belis draconis que fabulas. Quas nos quia in to
 to. orbet desperserunt. Uer uante possit easq; uigulantes ubi
 cemus. ne uideremur apud imperitius magnam partem. uolu
 minis de truncasse. Audiu ego quendam de praeeptoribus.
 iudaorū cū susanne deridete historia. & agite zone scio
 quod dicit esse confictam. illud oppert quod origine quoque.
 africanus opposuit. Et oim. ομοια χασι τω το γειν in εξι
κακ ιτιο το υτι πινος τι πι κα ι; De grego sermone.
 descendente. cuius rei nos intellegentiā nr̄is hanc possumus.
 dare. ut uerbi gratia dicamus ab arbore ilice dixisse eu.
 ilice percas. & alenta scilicet mentem te comminuat. Angelus.

uel non leuiter per eas audientur id est flexibilis ducantur ad mortem.
siue aliud quid ad arbores nomen conueniens. Deinde tantum fuisse
omnibus; pueris caui labatur. Ut in camino aestuantis incendii
trouiderent. & per ordinem ad laudandum. elementa omnia puocasset.
Aut quod miraculum diuine aspirationis indicium. uel draconem
intersecum offapicis. uel sacerdotum belis. Machinas de praehon
sas. quem magis sollicita prodicis uiri. quam prophetae essent son
pposita. Cum uero ad habacuc uenerat. & de uidea ad chal
deam raptum dico foru lectuabat. Quae rebat exemplum ubi
legissemus in toto ueteri testamento quemquam scorum. Grauiolas
set corpore. & in puncto hore tanta terrarum spacia transisse.
Cui cum quidam enostris sauis promulos ad loquendum. he
zechiel adduxisset in medium. & chices eum de caldea in
deam fuisse translatum derisit hominem. & quipso uolummi
demonstrauit hezechielem in spiritu fuisse transpositum.
Denique & apostolum nostrum uidelicet ueterudicum uirum. &
qui legem ab hebraeis de discipulis non fuisse causum affirmare.
Sed raptum in corpore sed dixisse. siue in corpore. siue & tra cor
pus nescio de scit. His & talibus argumentis apocryphas in
libro de esse famulas arguebat super quare lectoris arbitrio
iudicium relinquens. Illud amoneo non haberi damelem.
apud hebreos inter prophetas. sed inter eos qui. ANO. IPAD.
a gio grapha conspserunt in tres siquidem partes omnes.
abeis scriptura diuiditur. In legem in prophetas in a tiopa.
id est in quinque. & octo & undecim libros. de quo non est huius
temporis desistere quae autem. & hoc propheta immo contra
hunc librum porphirius obicit testes sunt me & hudius euse
bius appollinaris quimultis. Uersuum milibus eius. Uae samae.

respondentes nescio an gurgulio latoris satis fecerint unde obsecro
 uos. Opaula. & cythotium fundatis prome addum plices.
 unquam in hoc corpore culosum. Semiam aliquid gratum uobis.
 unde ecclesiae dignum posteris praesentium quippe iudicis
 non satis mouetur. Quae in utraque parte aut amore labun-
 tur aut odio; **EXPLICIT PLOLOCYS**

INCEPIT DANIEL HELV PROP

DNO. Tercio regni ioracim ^b redi iuda uenit nabu-
 chodonosor rex babilonis hierusalem & obsedit
 eam; & tradidit eam in manu eius. ioracim ^b
 regem iudae. & partem uasorum domus di.
 & asportauit eam in terra sennar ^a in domum di sui.
 & uasa intulit in domum thesauri di sui.
 & ait rex assanaz praeposito eunuchorum
 suorum. Ut introduce res de filiis isrl & de semine regio.
 & aramorum. Pueros in quibus nulla est macula de oros forma.
 & eruditos omni sapientia. Carios scientia & doctos consi-
 plina. & qui possint stare in palatio regis. ut doceret eos literas
 & linguam chaldeorum. & constituit eis rex ^b ammona ^b p singulos
 dies decibus suis & de uino unde bibebat ipse utenit ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
 postea starent in conspectu regis. fuerunt ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
 iuda danibel annamas misahel & ariarath & imposuit eis praepo-
 situs eunuchorum nomina. Daniela balasar. & annama
 strach. misahel misach. & ariarath abdenago. Pro-
 posuit autem danibel in corde suo ne pollueretur mensa regis

neque deum potius eius, & rogavit eunuchorum prae-
positum. ne contaminaretur. Dedit autem dñs danieli
gracia & misericordia. in conspectu principis eunucho-
rum. & ait princeps eunuchorum addamhelem. Ti-
mido ego dñm meum regem qui constituit uobis cibum &
potum. quasi uiderit uultus uestros macilentiores. p-
caeteris adolescentibus coaetuis uestris. Condemnabit
caput meum regi, & dixit daniel ad malassar. quem
constituerat princeps eunuchorum sup daniel. ama-
niam. misahel. & azariam. Temptanos obsecro ser-
uostuos diebus decem. & dentur nobis legumina ad ues-
cendum & aqua ad bibendum; & contemplare uultus
nostros. & uultus puerorum qui uescuntur ^{de} cibo regio; &
sicut uideris. facies cum seruis tuis; qui audito sermo-
ne huius modi temptauit eos diebus decem. Post dies autem
decem. apparuerunt. uultus eorum meliores & corpore
leniores praecomnibus pueris qui uescuntur ^{de} ci-
bo regio. Porro malassar tollebat cibaria & uinum potus
eorum; dabatque eis legumina. Pueris autem his dedit
scientiam & disciplinam in omni libro. & sapientia. Dani-
heli autem intellegentiam omnium uisionum & somniorum.
Conplexis itaque diebus post quos dixerat regi ut intro-
ducerentur. Introduxit eos praepositus eunuchorum
in conspectu nabuchodonosor. Cuius locutus fuisse &
non sunt. inuenta deum uersis. Talis ut daniel & azaria

Nite terunt in conspectu regis & omne uerbum sapientiae
 & intellectus quod disciscitur est ab eis & inueniunt in eis
 decuplum super cunctos haruolos & magos quierant in unum
 uerso reyno eius. Fuit autem ^{lat} danihelus que ad annum
 primum ^{cyri} ~~et~~ regis, ^{qui} JHANNO ^{tristac?} secundore nabo cho nosor.
 Uidit nabochodinosor somnū & ^{tristac?} coniecturatus est sps eius &
 somnū eius ^{cyri} fugit ab eo. Praecepit ergo ^{tristac?} ut conuocarentur
 haruoli & magi & malefici & cal dei & indicarent
 regi omnia sua. Quicū uenissent. ^{tristac?} steterunt corā rege;
 & dixit ad eos rex. Uidit somnū & nō te confusus. Ignoro
 quid uiderit. Responderunt quae chaldei regi syriace;
 R & macedonū unius die somnū seruis tuis & interpretatio
 tionem eius indicabimus. & respondens rex ait chaldaeis;
 Sermo recessit a me nisi indicaueritis mihi somnū & con
 iecturam eius. Peribitis uos & domos uestrae publica
 buntur. Si autem somnū & coniecturā eius narraueritis.
 praemia & dona & honore. multū accipietis. ame
 somnū igitur & interpretationē eius. indicate mihi. Re
 sponderunt secundo atq; dixerunt. rex somnū dicat ser
 uis suis. & interpretatio nē illius indicabimus. Respondit
 rex. & ait. certonoui quia tempus redimitis. scientes quod
 recesserit a me sermo. Si ergo somnū non indicaueritis.
 mihi unā ē. de uobis sententia. Quod interpretatio nē
 quoq; fallacem & deceptione plenam composueritis ut lo
 quamini mihi donec tempus pertransseat. somnū itaque
 dicite mihi ut sciam quod interpretatio nē eius ueram.
 loquamini. Respondentes ergo caldeae corā rege dixerunt.

Non est homo super terram qui sermonem tuum recipere possit implere.
Sed neque regum quisquam magnus & potens uerbum hu-
iusmodi suscitatur ab omni hariole & mago & caldeo.
Sermo enim quem tu queris rex grauis est. nec reperitur.
quisquam quindies illum in conspectu regis. & ceptis die-
bus quorum non est cum omnibus conuersatio. Quo audi-
to. rex in furore. & ira magna. praecepit ut periret
omnes sapientes babilonis. & egressa sententia sapi-
entes interficiebantur. Querebatur quaedam hel & socii
eius ut periret. Tunc daniel requisit de lege atque
sententia ab ariohe. principem iudicis regis. Qui egressus fue-
rat ad interficiendos sapientes babilonis. & interrogauit eu-
m quia rege acceperat potestatem. Quam ob causam tamen crudelis
sententia a facie eius & regis egressa. Cum ergo rem in-
dicasset arioche danieli. Daniel ingressus rogauit regem.
Ut tempus daret sibi ad solitudinem indicandam regi. & in gre-
sus est domum suam annaniaeque misaheli & azariae sociis suis
indicauit negocium. Ut quaerent misericordiam a facie dei. Cae-
lisa per sacramentum isto. & non periret. daniel & socii eius. Comestores
sapientibus babilonis. Tunc danieli per uisionem nocte
mysterium reuelatum est. & daniel benedixit deo celi & locutus
est. Sic nomen dei benedictum. a seculo & usque in seculum.
Quia sapientia & fortitudo eius sunt. & ipse mutat tempora
& aetates transiit. regna adque constituit. Datur sapi-
entiam intelligentiam. disciplinam ipse reuelat profunda
& abscondita & nouit in tenebris constituta. & lux cum eo.
Tibi idem patrum meorum confiteor rex; laudo quia sapientiam.

& fortitudine dedisti. & nunc ostendisti mihi quaero zaimmus.
 Quia sermonem regis aperuisti nobis. Post haec daniel ingressus.
 ad ariocho. quem constituerat rex ut perderet sapientes babilonis.
 Sic locutus est sapientes babilonis nephas. Introduc me in conspec
 tum regis. & solutionem reginarum rabo. Tunc ariocho festinus intro
 duxit daniellem ad regem & dixit ei. Inveni hominem.
 desiliis transmigrationis iudeae. qui solutionem regi adnun
 cia. Respondit rex & dixit danieli cuius nomen erat.
 baltasar. Putas ne uere potes indicare mihi somnium.
 quod uidi. & interpretationem eius. & respondens daniel
 coram rege ait. Misertum quod rex interrogat. sapientes.
 magi & arioli & haruspices non queunt indicare regi.
 Sed deus in caelo reuelans misteria. Qui indicauit tibi rex.
 nabocho donosor que uentura sunt. nouissimis temporibus.
 omnium tuum. & uisionis capitis tui in cubilitu tuo huius in memo
 ris sunt. Turge cogitare coepisti in stratu tuo. quid esset.
 futurum post haec. & qui reuelat misteria ostendit tibi.
 que uentura sunt. mihi quoque non in sapientia quae est.
 in me plusquam in cunctis uiuentibus. sacramentum hoc re
 uelatum est. Sed ut interpretatio regi manifesta fieret.
 & cogitationes mentis tuae scires. Turge uidebas & ecce
 quasi statua una gradis statua illa magna. & statura sub
 i^{mi} stabat contra te. & intuitus eius erat terribilis. huius sta
 tuae caput & auro optimo erat. Pectus autem & brachia
 de argento. porro uenter & femina ^{ora} scere. tibiae autem.
 ferreae. potum quaedam pars erat ferrea quaedam ficti
 lis. Uidebas ita donec abscessus est lapis sine manibus.

in reposita
 orans uerum
 mago & cal
 t. nec repen
 ds. & cep
 acio. Qu
 accepit m
 a sententia
 quedam h
 fuit de re
 gis. Que
 & interroga
 causam tam
 Cum ergo
 fuis rogau
 in regi. D
 asariae sc
 in a facie
 foci eius. Com
 rusionem noc
 at de celi & loc
 isq; in fecul
 lapsu mutat
 dicit. Dan
 reuelat prof
 ta & lat
 laudo qd ap

& percussit statuam in pedibus eius ferreis & stercilib;
& comminuit eos. Tunc contritasunt pariter ferrum
testas argentum & aurum. & redacta quasi in fauillam.
aestuae autem aere raptasunt uento. nullusque locus inuen-
tus est eis. Lapis autem qui percussit statuam factus est
mons. ^{Tunc rex} daniellem in sublimem & tulit. & munera magna
& multa dedit ei. & constituit eum principem super omnes
prouentias babilonis. & praefecit magistrum super
cunctos sapientes babilonis. Daniel autem postula-
uit a rege. & constituit super opera pueritiae babilonis
sedrac. misach & abdenago. ipse autem daniel erat in fo-
ribus regis. j.

Nabuchodonosor rex fecit statuam auream altitu-
dinem cubitorum sexaginta latitudinem cubito-
rum sex. & statuit eam in campo dor & in prouincia
babilonis itaque nabuchodonosor rex. misit ad con-
gruos satrapas. magistratus & iudices du-
ces & arrannos. & praefecit. Omnesque principes re-
gionum. ut conuenirent ad dedicationem statuam quam posuerat
nabuchodonosor rex. Tunc congregati sunt satrape ma-
gistratus & iudices duces & arranni & optimates qui erant
in potestatibus constituti. & uniuersi principes regionum
ut conuenirent ad dedicationem statuam quam excoerat.
nabuchodonosor rex. stabat autem in conspectu statuam
quam posuerat. nabuchodonosor rex. & protereo clamabat
ualentibus uobis dicitur populis. tribus & linguis. In hoste
qua audieritis sonitum tibiae & fistulae & charye sambucarum.

& psalterii. & simfoniae & uniuersi generis musicorū
cadentes adorant statuā aureā quam constituit nabu
chodonosor rex. si quis autē non prostatus adstrue
rit. Eadem ora mittetur in fornacē ignis ardentēs

Dost haec igitur statem. ut audierunt omnis.
populi sonitū tubae fistulae & cithare.
sambucae & psalterii & simphonie & omnis
generis musicorum. Cadentes omnis populi
& tribus & linguae adstruer. statuā auroam.
quam statuerat nabochodonosor rex. Statimque
& in ipso tempore accedentes iurichal daei accusaue
runt iudaeos. Dixerunt que nabuchodonosor.
reg. iherosolymorum. Tunc posuisti decretum ut
homines homo qui audierit sonitum tubae fistulae & cith
arae sambucae & psalterii & simfoniae & uniuersi ge
neris musicorū. prosternat se & adorast statuā auroam
si quis autē non procedens adorauerit mittatur in fornacē
ignis ardentēs. sunt ergo iurudei quos constituisti super
opera regionis babiloniae sedrae misach & abdenago. U
i iusti contempsit serunt & decretum tuū dī tuus non colunt.
& statuā aureā quam constituisti non adorant. Tunc nabue
chodonosor in furore & ira p̄cepit ut adducerent. sedrach
misach & abdenago. qui festim adducas. in conspectu tuo.
Pronunciatis que nabuchodonosor dixit eis. uerene sedrach
misach & abdenago deos meos non colitis. & statuam
auroam quam constituisti non adoratis. Nunc ergo si estis pa
ra. quacūq; hora audieritis sonitū tube fistulae & citharae

sambucarum & salterii & simphonie omneque generis musici.
Proderunt uos & adorare statuam quam feci. quod si non adoste-
neritis. Eadem horam te in fornace ignis ardentis & quem
deus queripiat uos de manu mea.

Respondentes. sedrach & abdenago dixerunt regi. na-
buchodonosor non oportet nos deactis responderi.
Ecce enim deus noster quem colimus potest torquere nos
de camino ignis ardente & de manibus tuis & liberare.
Quod si noluerit notum sit tibi rex quia deus tuos non colimus
& statuam autem quam existis non adoramus. Tunc nabucho-
donosor repletus est. furore & aspectus faciei illius immutatus
est super sedrach. misach. & abdenago. & precepit ut succende-
retur fornax septuplum. quam succendi consueuerat. & uiris
forassimis de exercitu suo iussit ut ligatis pedibus sedrach.
misach. & abdenago. mitterent eos in fornacem ignis ardente.
& confestim uiri illi uincula cum braciis suis. & caryis & calca-
menas. & uesibus missisunt in medium fornacis ignis ardente.
Nam iussio regi surgebat. fornax autem succenderat nimis.
Horro uero illos qui miserant. sedrach misach. & abdenago inter-
fecit flamma ignis. Uiri autem hiis de. tres. sedrach misach.
& abdenago. ceciderunt in medio camini ignis ardentis colligati.

Quas saguustur: IN ABBATIS. uoluntatibus: non uer-
peri: STABULABANT. In medio platee laudantes deo
& benedicentes domino. stans autem azarias orauit. sic aper-
tens que os suum in medio ignis ait. Benedictus es domine.
patrum nostrorum. & laudabilis. & gloriosum nomen tuum in seculo
quia iustus es in omnibus. quae fecisti nobis. & in uersa opera tua
uera. & in ueritate. & omnia iudicia tua. uera.

Judicia enim uera fecisti iudex omnia quem dixisti super &
 super ciuitatem sciam patrum nostrorum hierusalem. quia
 inuerritate & iudicio in dixisti omnia haec propter peccata
 nostra. Peccaui enim & inique egimus. recedentes
 a te & deliquimus in omnibus. & precepta tua non audiuimus
 nec obseruauimus nec sciamus sicut preceperas nobis ut bene
 nobis esse. Omnia ergo quem dixisti super nos. & unuer
 sa quae feces nobis uero iudicio fecisti. & stradixisti nos in
 manibus inimicorum iniquorum & pessimorum pauariorumq;
 & regi iniusto & pessimo ultra omnem terram & nunc nos pos
 simus aperire. Confusio & obprobrium facti sumus ser
 uis tuis & his qui colebant te. Neque sumus tradas nos in
 palium propter nomen tuum & ne dissipet testamentum. neque
 auferas misericordiam tuam a nobis. Propter abraham
 di lectum & isaac seruum tuum. & israhel sem tuum quibus locu
 tus es pollicens. Quod multiplicares semen eorum sicut stal
 las caeli. & sicut arenam quae est in litore maris. qui adne
 imminuti sumus plus quam omnes gentes sumus quae humiles
 in uniuersa terra hodie propter peccata nostra. & non est
 in tempore hoc princeps & ppheta & dux. neque holocaustum
 neque sacrificium. neque oblatio. neque incensum neque locus
 primiciarum coram te ut possimus inuenire misericordiam.
 sed mamma contrita & spiritu humilitatis suscipiamur.
 sicut in holocausto. arrium. & taurorum. & sicut in milibus.
 agnorum pinguium sic fiat sacrificium nostrum. in conspectu tuo.
 hodie ut placeat tibi quoniam non est. in confusio. confidentibus
 in te. & nunc sequimur in toto corde. & amemus te. & que
 rimus.

— faciem tuam ne confundas nos sed fac nobiscū iuxta.
— mansuetudinē tuā. & secundum multitudinem misericor-
— diae tuae. & seruos in mirabilibus tuis. & da gloriā no-
— minis tuo dñe. & confundantur omnes quos tenent ser-
— uis tuis mala. Confundantur in omnipotentia. & robur
— eorū conteratur. sciant quia tu es dñs d̄s solus & glorio-
— sus super bē terrarū. & non cessabat. qui miserat.
— eos ministri regis succendere fornacem naphtha & stipula
— & pice & malleolis. & effundebatur flamma super forma-
— cem cubitas quadraginta nouem. & erupit & incendit
— quo repperit iuxta fornacem de chaldeis. Angelus autem
— dñi descendit cū azaria & focus eius in fornacem & percussit
— sit. flammam ignis de fornacem. & fecit medium fornacis.
— quasi uentum roris flantem. & non caēgit. eos omnino ignis.
— neq; contristauit. nec quicquam molestiae intulit.
— Tunc tres quasi ex uno ore laudabant. & glorificabant.
— & benedicebant dō in fornace. dicentes;

Benedic tus es. dñs d̄s patrum nostrorum. &
— laudabilis. & sup exaltatus in sc̄ta. & bene-
— dictum nom̄ glorie & lae. quod ē. sc̄m & lau-
— dabile. & sup exaltatū in omnibus sc̄t̄is.
— Benedic tus es. in templo sancto glorie & lae
— & sup laudabilis. & sup gloriosus. in sc̄ta.
— Benedic tus es. in throno regni tui. & super lauda-
— bilis. & sup exaltatus. in sc̄la. Benedic tus es.
— qui intueris. abyssos. & sedes sup cherubim & lau-

& sup exaltatus in secula. Benedictus es. infirmam tu caeli.
& laudabilis & gloriosus. in saecula ;

Benedicite omnia opera dñi dño. Laudate & sup
& exaltate eum in secula ; Benedicite angeli dño laudate
& super exaltate eum in secula ; Benedicite caeli
dño laudate & sup exaltate eum in secula ; Benedicite aque omnis
quae sup caelos sunt dño. laudate & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite omnes iurantes dñi dño laudate & sup exaltate eum in secula.
Benedicite sol & luna dño laudate. & sup exaltate. eum in secula ;
Benedicite stelle caeli dño laudate & sup exalta eum in secula ;
Benedicite omnes in beretros dño laudate & sup exaltate eum in se.
Benedicite omnis sps dño laudate. & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite ignis & aestus dño. laudate & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite frigus & aestus dño laudate. & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite rores & pruinae dño laudate & sup exaltate eum in secula.
Benedicite gelu & nubes dño laudate. & sup exaltate. eum in secula ;
Benedicite glacies & nives dño t. & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite noctes & dies dño laudate. & sup exaltate. eum in secula ;
Benedicite lux & tenebre dño laudate & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite fulgura & nubes dño laudate & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite terra dño. laudate. & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite montes & colles dño laudate & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite universa quae in terra dño laudate & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite fontes dño laudate & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite maria & flumina dño laudate & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite caeli & omnia quae moventur in aquis dño laudate & sup exaltate eum in secula ;
Benedicite omnes uolucres caeli dño laudate & sup exaltate eum in secula ;

Benedicite omnes bestia & pecora dño laudate & super exaltate
eum in secula. Benedicite filii hominū dño laudate & super
exaltate eū in secula. Benedicat isrl dño laudate & super exal
tate eū in secula. Benedicite sacerdotes dño laudate & super
exaltate eum in secula. Benedicite serui dñi dño laudate &
super exaltate eū in secula. Benedicite sps & anima iustorū
dño laudate & super exaltate eum in secula. Benedicite sc̄i &
humilis corde dño laudate & super exaltate eū in secula
Benedicite annania. azaria misahel dño laudate & super
exaltate eū in secula. Qui eruit nos de inferno & saluos fecit
nos de medio ardentis flammæ & de medio ignis eruit nos.
Confitemine dñe qm̄ bonos qm̄ in seculum misericordia eius.
Benedicite om̄s religiosi dño & deorū laudate & confitemini

quia in omnia secula misericordia eius.

Hucusque non habet in hebreo & que p̄sumus de heo dno
nis edicione translata sunt.

Tunc nabucho donosor rex obstupuit & surrexit
propere & ait opamatus suis. nonne tres viros mi
simus. in mediū ignis conpediatis. qui respondentes
dixer̄ regi. uere rex respondit & ait. ecce ego uideo
uiros quatuor solutus & ambulantes in medio ignis
nihil corruptionis in eis est. & species quarta similis
filio dī. Tunc accessit nabucho dinosor. ad ostium
fornas ignis ardentis. & ait. sedrach. misach. & abdenago
serui dī. & celsi. egredimini. & uenite. statim que exiit sunt
sedrach. misach. & abdenago. de medio ignis. & con
gatus. sacrapiae. magistratus. & iudicis & potentes. regis.

Contemplabantur viros illos quoniam nihil potestatis ha-
 buisset ignis in corporibus eorum. & capillus capitis eorum
 non esset adustus & sara baraeorum non fuisse immutata.
 & odor ignis non transisset per eos. & erumpens nabucho
 donosor ait. **B**enedictus deus eorum sedrach. in deluca.
 misach. & abdenago. qui misit angelum suum & eruit seruos su-
 os. quia crediderunt in eo. & uerbum regis immutauerunt.
 & raderunt corpora sua. Ne seruirent. & ne adorerent.
 omnem deum. & excepto deo suo. Ame ergo positum est. hoc decretum
 ut omnis populus & tribus & lingua. Quaecumque locuta fuerit blas-
 phemia contra deum. sedrach. misach. & abdenago dispareat.
 & domus eius. uastetur. Neque enim est deus alius qui possit ita
 saluare. Tunc rex. promouit sedrach. misach. & abdenago.
 in prouincia babilonis. Nabuchodinosor rex omnibus
 populis. & gentibus. & linguis quae habitabant in uniuersa
 terra. Pax uobis. multiplicetur signa. & mirabilia fecit.
 apud me deus excelsus. placuit ergo mihi. predicare signa
 eius. quia magna sunt. & mirabilia eius quia fortia. &
 regnum eius regnum seculi. & potestas eius in genera-
 tionem. & generationem. **E**go nabucho donosor
 qui susseram in domino. mea. & florens in palatio mea.
 somnium uidi. quo desperaverunt me. & cogitationes mea est.
 instratum meo. & uisionis capitis mei. conturbauerunt me.
 & pro me propositum est. deestum. ut intro ducerentur in conspec-
 tum meo. cum sapientis. babilonis. & ut solutionem. somni. indi-
 carent mihi. Tunc exierant huiusmodi. magi. chaldei. & a-
 rus pisces. & somnium narraui. in conspectu eorum & solutionem.

eius non in di caueſ. mihi. Donec collega in greſſu
in conſpectu meo daniel. cuius nom baltasar. ſecun
dum. nom dimer. quia b e ſpm deoru ſerim in ſem
ipſo. & ſomnu corameo locutus ſum. baltasar. prin
ceps hariolorum. quem ego ſcio quod ſpm ſcorum.
habeas in te. & omne ſacramtum non eſt in poſſibile
tibi. Viſiones ſomnioru meoru quas uidi & ſolu
eorum naſſe. uisio capitis mei. incubili meo. Uidi
& ecce arbor. in medio terrae. & altitudo eius. in

Magna arbor. & foras. & proceritas eius con
ſpex. caelum. 7. Aſpectus illius erat uſq; ad ter
minos. u. uerſa terrae. 7. Folia eius pulcer
& fructus eius. nimirum. & ex ea uerſoru. in
ſup ea. habitabant animalia & beſtae. & in
mis eius. conuerſabantur uolucres caeli. & ex
ueſcebatur omnis. caro. Uidebam. in uisione capiti
mei. ſuper ſtratū meū. & ecce unguis. & ſc̄s decede
diſcendit. clamauit forator. & ſic ait. ſuccidite. ar
borem. & p̄cidite ramis eius. & eu dicit. ſoluite
& diſp̄zite fructū eius. ſu ḡiant beſtae.
— quae ſub ter. oas. & uolucres. deramiſ. eius.
— Uerum tam. ſerim. radicū. eius in terra ſinte
— & alligetur unguis. ferro. terre. in herbis.
— quae foris ſunt. & rore caeli. tingatur.
— & cum ſeris. pars eius. in herba terrae.
— cor eius. ab humano commutetur. & cor
— fere. de ſurei. & ſeptem. tempora mutantur.

superum in sententia uigilum. decretum est. & sermo sanctorum
 & patrum donec cognoscatur uiuentes. quoniam dominatur excel-
 sus in regno hominum. & cuiuscumque uoluerit dabit illud.
 & humilimum. hominem constituit super eos. Hoc somnium.
 uidi egypti nabucho donosor. tu ergo balasar. Interpretatio
 nonem narra festanus. Quia omnes sapientes regnum ei.
 non queunt solutione medicorum. Tu autem potes quia
 spiritus sanctorum deorum uincit est. Tunc daniel cuius nomen balasar.
 Caepit intra semetipsum. tacitus cogitare quasi hostium.
 & cogitationes eius. conturbabant eum. Respondens autem.
 reuocauit balasar. somnium. & interpretatio eius non con-
 turbat eum. Respondit balasar & dixit dominum somnium tuum
 his qui te oderunt. & interpretatio eius hostibus tuis.
 Arborem quam uidisti sublimem atque robustam
 cuius altitudo pertransit ad caelum & aspectus illius in
 omnem terram. & ramus eius pulcherrimus. & fructus eius.
 nimis & esca omnium in ea. super eam habitantes.
 bestias agri. & ramus eius. commorantes aues caeli.
 Tu es iste qui manifestatus es. & inualuisti. & magnitudo
 tua. erouit. & peruenit usque ad caelum. & potestas
 tua. inter terminos uniuersae terrae. quod autem uidi-
 stis uigilem & somnum descendere de caelo. & dicere. suc-
 cidite arborem. & dissipate uillam atque caem. germen.
 radicum eius. in terra dimittite & inuincatur ferro.
 & aere in herbis foris. & rore caeli. conspergatur.
 & cum feris suis pabulum eius donec. septem. tempora.
 commorentur super eum. haec est interpretatio senten-
 tiae. atque signi. quae superuenit super dominum meum regem.
 & eicient te ab hominibus & cum bestis feris erit habitatio tua.

recollega m...
 nom balasar...
 coru som m...
 sum balasar...
 quod som s...
 non est m...
 quas uide...
 incubilime...
 & alitudo...
 proderat...
 us erat...
 oia eius...
 amuer...
 & bestiae...
 cresca...
 rom inu...
 euzil...
 fic ac...
 e. & cu...
 angant...
 deram...
 eius inter...
 t...
 i. tin...
 yba terr...
 m...
 pora m...

& fenum urbos comedas & rores caeli infunderis. septem
quoque tempora donec scias quod dominetur excelsus super reg-
num hominum & cumque uoluerit de illud; Quod autem
precepit. ut reliqueretur germen radicem eius de arbori
regni tui tibi manebit postquam cognoueris potestate.
esse caelestem; Quam obrem. hoc consilium meum placeat
tibi. & peccata tua elemosinis redime. & iniquitas tua
misericordus pauperum forsitan ignoscat delictis tuis om-
nia. uenerunt super nabuchodonosor regem; Post finem
mensium duo dicem in aula babilonis deambulabat
respondit querebat. nonne haec est babilon magna
quam ego aedificavi in domum regni. in robore fortitudinis
meae. & in gloria decoris meae. Cum adhuc sermo es-
set in terris uox de caelo ruit tibi dicitur nabuchodo-
nosor rex regnum. transit a te. & ab omnibus. te erui-
ent. & cum bestis. feris erit habitatio tua; Fenum quasi
bos. comedas & septem tempora mutabuntur super te.
donec. scias quod dominetur excelsus in regno homi-
num. & cumque uoluerit. de illud; Eadem horam ser-
mo repletus est. super nabuchodonosor. & omnibus erui-
tus est. & fenum urbos. comedit. & rores caeli corpus eius
infecit; Donec capilli eius in similitudinem. aquilarum.
crescerent. & unguis eius. quasi auium; Igitur post finem
dierum ego nabuchodonosor oculos meos ad caelum
leuaui & sensus meus. redditus est mihi; & lassimus
benedixi. & inuentem. in sempiternum laudaui &
glorificavi. quia potestas eius. potestas sempiterna
& regnum eius. in generationem. & generationem
& omnes habitatores terrae. apud eum in nihilum reputantur

iuxta uoluntatem enim sua facit in infirmitatibus caeli quam ha
 bitatoribus terrae. & non est qui resistat manui eius & dicat
 ei. quare fecisti. In ipso tempore sensus meus. reuersus ad
 me. & ad honorem regni mei decorum que uenerunt. & si
 guramea reuersa est ad me. & opamatus mei. & magistra
 tus mei requisierunt me. & in regno meo constructus sum.
 & magnificencia. amplior reddita est mihi.

Tunc igitur ezechabacho donosor laudo & magnifico. & glo
 rioso regem caeli. quia omnia opera eius uera & iuae
 eius iudicia. & gra dientes in superbia potest humiliare.
 Baltasar rex facit grande conuiuū opamatus suis mille.
 & unusquisque secundum suam bibebat ad laetiam. Praecipit
 ergo tam remulentis. ut affererentur uasa aurea & argentea.
 quae sportauerat nabuchodonosor pater eius de templo quod
 fuit in iherusalem ut biberent eis. & opamates eius.
 & uxores quae eius. & concubinae. Tunc ablata sunt
 uasa. aurea quae sportauerat de templo quod fuerat
 in iherusalem. & biberant eis. & opamates eius.
 uxores & concubinae eius. bibebant uinum. & laudabant
 deos suos aureos & argenteos & aereos. Ferreos. lig
 neos quae. & lapideos. In eadem horam appaeruerunt
 digiti quasi manus hominis. scribentes contra candelabrum.
 in superficie parietis aulae regiae. & rex as
 picebat arculos. manus scribenas. tunc regis fa
 cies commutata est. & cogitationes eius perturbabant
 eum. & conpates uinum eius. soluebantur. & genua eius
 ad se inuicem conlidebantur. & clamauit ita quae
 forator. ut introducerent mazos chaldaeos & harospi
 ces. & proloquens rex ait sapientibus. babilonis.

quicumq; legere scribaturam hanc & interpretationem
eius manifestam mihi fecerit. Purpuram uestidum
& torquem auream habebit in collo & ter tuis in regno
meo erit. Tunc ingressi omnes sapientes regis non po-
tuerunt. scripturam legere nec interpretationem indi-
care regi. Unde & baltasar satis confusus est. &
vultus illius immutatus est sed & opamatus eius turba-
bantur. Regina autem prostrata cacci deuit regi & op-
matibus eius domum conuiuii ingressa est. & proloquens
ait. *q̄* ego in regnum uenenon conturbent cogitationes tuae
neque facies tua immutetur est uir in regno tuo quis sim
daeorum scorum habet in se. In diebus patris tui scien-
tia & sapientia inuentus. in eonam & isenabochodo-
nosor pater tuus. principem maiorum incantatorum
chaldeorum & aruspicum constituit eum pater in qua-
tuus. *o*ise quia sp̄s amplior & prudentia intellegen-
tiaque interpretatio somniorum & ostencio secretorum
ac solutio legatorum inuentus in eo hoc est in damhel
Cuius posuit nomen baltasar nuncque damhel uoce-
tur. & interpretationem narrabit. Itur intro-
ductus est. damhel costum rege ad quem prouator.
rege ait. Tu es damhel de filius captiuitatis iudae.
quam ad duxit rex pater meus da iudaea. Audiui.
d&e quom sp̄m deorum habes & scientia intelligen-
tia que ac sapientia. amplior inuentus sit in te. & nunc
in uocatus sis in conspectu meo sapientes magi ut
scripturam hinc legent. & interpretationem eius
indicarent mihi. & nequi uerunt sensus sermonem
huius edicere. Porro ego audiui d&e quod possis

obscuram interpretari & ligata dissolvere. sic ergo
 ualis scripturam legere & interpretationem indicare
 mihi. Purpura uesti eris & torquem auram circa
 collum tuum habebis. & tertius in regno meo prin
 ceps eris. adque respon dens daniel ait coram rege.
 Munera tua sint tibi & dona domus tuae alterida.
 scripturam autem legam tibi & interpretationem
 eius ostendam tibi. Orax dñs altissimus regnum &
 magnificenciam & honorem dedit nabuchodonosor
 patri tuo. & propter magnificenciam quam dederat ei.
 uniuersi populi tribus & lingue tremebant. eum.
 Quos uolebat interficiebat & quos uolebat percuciebat
 quos uolebat. exaltabat & quos uolebat humiliabat.
 quando autem eleuatus est cor eius. & sps illius of
 firmatus est. ad sup biam. Depositus. e. desolio.
 regni sui & gloria eius ablata est. & asilus hominu.
 erectus e. sed & cor eius cum bestis positum est & cu
 onagri erat habitatio eius. & fenem quoq; urbos
 comedebat. & rore caeli corpus eius. infecum est do
 nec cognusset quo d potestate habeat altissimus.
 in regno hominum. & quecuque uoluerit suscitabit
 sup illos. Tu quoque filius eius baltasar non humi
 liasti cor tuum. cum sares haec omnia. sed aduer
 sum dominatorem caeli eleuatus es. & uasa domus
 eius. allata coram te. & tu. & opamatis. tu &
 uxoris tuae. & concubinis unu bebistis. in eis
 Deos quoque argenteos & aureos. & aereos ferros.
 ligneosq; & lapideos. quonon uider. neq; audiu.
 Neq; sen eum. & laudasti. Porro dñm qui habet flammam

qui in manus sua & omnes vias tuas non glorificasti,
Iudaeo a beomissus est articulos manus qui scripsi hoc
quod & aratum est. Haec autem scriptura quaedam
gesta est. mane. thecel. phares. & haec interpre-
tatio sermones. mane. numeravit de regnum tuum.
& compleuit. illud thecel appensum est. & statum. &
muentum est. minus habens. phares. diuisum est.
regnum tuum & datum est medis & persis. Tunc iuben-
ter. eze induit. est. daniel purpura & circumda-
ta est. torques aurea colloquus. & predicatum est
deo quod habere potestatem. tercius in regnum
Eadem nocte interfectus est. baltasar rex chaldeos
& darius medus successit in regnum annus natus saezin
radnos. Placuit dario & constituit super regnum su-
um. satrapas. xx. Ut essent in toto regno suo & super
eos. principes tres. & quibus daniel unus est
Ut satrapae illius redderet rationem. & sic non sus-
tinet molestiam;

Signatur daniel superabat omnes principes. & sa-
trapas. quia spiritus dei amplior erat in eo. Porro
sic cogitabat. constituit eum super omne regnum
in de principes. & satrapae quaerebat occasionem.
Ut inueniret danieli & laetate regni nullam quae-
santiam. & supinatione. sepperire potuerunt. Et quod
si delis. & omnis culpa & suspicio. non inueniretur.
meo. Dixerunt ergo viri illi non inueniemus danieli
huic aliquam occasionem. nisi forte. in lezodisu;
Tunc principes. & satrapae subleperunt. regi. & sic
locati sunt. ej. Dariae sic. in aeternum in uas;

Consilium inierunt cuncti principes regni magistratus &
 sacripes & seniores & iudices ut decretum imperatorum &
 eat. & edictum ut omnis qui peccaverit aliquam peccationem
 a quo cuq; dō. & omne usq; ad dies xxx. Nisi ad tunc
 mutator in lacu leonū; Nunciatq; rex. confirma senten-
 tiam. & scribae decretum ut non immutetur, quod
 statum est a medis atque persis; Nec suaricase cuiquam
 liceat; Porro rex darius proposuit edictū & statuit quod
 cum danielem conperisset; Id est statutu legem; Ingressus
 fuit domum suā & fenestris aperas in caenaculo suo;
 contrahierusalem tribus temporib; in die flectebat.
 genua sua; & adorabat confitebatur que coram dō suo
 sicut ante consueverat; Viri igitur illi curiosius inqui-
 rentes inuenerunt danielem orantem & obsecran-
 tem dñm suum; & accedentes locuti sunt rez super dicto;
 & numquid non constituit ut omnis homo qui roga-
 rit quemquā. de die & omnibus usque ad dies triginta;
 Nisi tunc mittatur in lacum leonū ad quod rex respondens
 ait. Uerum sermo iuxta decretum medorum atque persarum.
 quod suari non licent; Tunc respondentes dixerunt cor-
 rex danielem de filiis captiuitatis iudae non curuit.
 de lege tua. & de edicto quod constituiti; sed tribus
 temporibus per diem. orabat obsecransque sua.
 Quod uerbum cum audisset rex. factus est contristatus est.
 & per danielem posuit cor. ut liberaret eum. & usque
 ad occasum solis laborabat. ut eruerit illum.
 Viri autem illi intellegentes regem dixerunt sermo
 qualis. medorum. atque persarum; Ut omne
 decretum. quod constituerit non liceat. immutari;

Tunc rex precepit. & ad duxerunt danhelem
& miserunt eum in lacum leonum. Dixitque rex
danheli d's tuus quem colis. ipse liberabit te
allatus quod est lapis unus & positus super os lacu.
Aquem obsignavit rex anulo opama
tum suorum. Nequid fierit. contra danhel
& habuit rex in domum suam & dormiunt incena
tus ab inon sunt allati conameo. Insuper & somnus re
cessit ab eo. Tunc rex primo de luculo consurgens
festinus ad lacum leonum perxit. Adpropinquans
quod elacu danhelem uoce lacrimabili inelamant.
& affatus est eum. Danhel serui diuinentes d's tuus
cui tu seruis semper putas ne ualeat liberare te leo
nibus. & danhel respondens ait rex in aeternum
in uae. D's meus misit angelum suum & conclusit
hominum leonum. & non nocuerunt mihi quia conameo. in suam
inuenta est in me. sed & conameo rex delictum non feci
Tunc rex uehementer iratus est. super eo & danhelem.
precepit. educi de lacu. Eductus que est. danhel.
& lacu de nulla laesio inuenta est. meo quia credidit
de suo. Iubenti autem regi adducti sunt uiri illi qui
accusauerunt danhelem & in lacum leonum mis
si sunt. ipsi & filii. & uxores eorum & non perue
nerunt usque ad pavementum lacu. Donec eriperent
eos leones omnia ossa eorum comminuerunt.
Tunc darius rex scripsit uniuersis populis tribus
& linguis habitant in uniuersa terra. Pax uobis mul
tiplex cur a me constitutum est. deest cum. ut in uniuerso
imperio & regno meo. tremescant. & pauescant d'm dant

Ipse ē. cum dī uiuent & aeternus in secula & innumerans.
Non dissipabitur & potestas eius usque in aeternum
Ipse liberator atque saluator faciens signa & mirabilia
in caelo & in terra. qui liberavit danielem de manibus
regum. Porro daniel perseueravit usque ad regnum
darii. regnum. que erri. persae.

No primo balthasar regis babilonis daniel.

A somnium uidit. uisio autem capitis eius in cu-
bilisuo & somnium scribens breui sermone
comprehendit. summatim que per rimas ait.

Uidebam uisione ea nocte & ecce quat-
tuor. uento caeli pugnant in mare magno; & quat-
tuor bestiae. gradibus ascendebant de mari diuersimode
inter se; prima quasi leaena & alas habebat aquilae.
aspiciebam donec. auulsa sunt alae. eius. & sub-
uolata ē de terra. & super pedes quasi homo stetit
& cor eius datum ē ei. & ecce bestia. alia similis urso.
in parte stetit. & tres ordines erant in ore eius &
in dentibus eius. & sic dicebant ei. surge comede car-
nes plurimas; post hoc aspiciebam & ecce alia.
quasi pardus & alas habebat auis quatuor super
se. & quatuor capita erant in bestia & potestas da-
ta ē ei. post hoc aspiciebam in uisionem noctis.
& ecce bestia quarta terribilis ad quem inuicibilis.
& fortis nimis. dentes ferreos habebat magnos.
comedens atque comminans & reliqua pedibus
suis. conculcans. Dissimilis autem erat
caeteris bestiis quas uideram ante eam.
& habebat cornua decem considerabam.

cornua & ecce cornu aliud paruulum ortum ē de medio caeli
& tria decem tribus euulsas a facie eius; & ecce oculi qua-
si oculi homines erant in cornu isto. & os loquens in gentes;
Aspicebam donec trompositi sunt & antiquos cherus sedit;
Vestimētum eius quasi nix candidum & capilli capitis eius quasi
lana munda; Troñus eius flammæ ignis rotæ eius ignis
accensus; Flumen igneus rapidus que. egrediebatur a facie
eius: nullia nullium ministrabant ei. & decies milies centena
milia adsistebant ei. Iudiciū sedit & libri apertus. Aspice-
bam propter uocem sermonū. Intendium quos cornu illud
loquebatur & in di quā interfecta esset bestia. & pers-
secti corpus eius & tritiditum esset. a deo combustum
igni; aliarum quoque bestiarum ablata esset. potestas;
& temporum te constituta essent eis. usque ad tempus
& tempus; Aspicebam. ego. in uisione noctis. & ecce
cum nubibus caeli quasi filius homines ueniebat;
& usque ad antiquum dierum puenit. & in conspectu eius
opulerunt; & dedit ei potestatem & honorem.
& regnū & omnes populi tribus ac lingua ipsi seruiert;
Potestas eius potestas aeterna. que non aufertur
& regnū eius quod non corrumpitur; horruit sp-
ritus meus. ego danhel. territus sum in his. & uisiones capi-
tis mei conturbauerunt me. accessi ad unū de ad sistētib;
& ueritatem quærebam ab eo de omnibus his quæ dixi tibi
interpretacionem. & docuit me habere & magnæ quat-
tuor; Quattuor regna consurgent de terra suscipient.
autem regnum scī dī altissimū. & obtinebunt regnū usque
in seculum. & seculū seculorum; Post hoc uolui diligen-
ter. discere de bestia quarta que erit dissimilis ual de.

ab omnibus & terribilis nimis; dentes & ungues eius ferreos
 comedebat & comminuebat. & reliquas pedibus suis concu-
 cabat & decoribus decem quae habebat in capite & dea-
 lio quod ostium fuerat; ante quod ceciderunt tria cornua.
 Decurro illo quod habebat oculus & os loquens zarchia
 & maris erat caeteris. aspiciebam & ecce cornu illud fa-
 ciebat bellum aduersum sanctos & preualebat eis. donec
 uenit ante quos dierum & iudicium dedit sanctis excelsi.
 & tempus aduenit. & regnum. obtinuerunt sancti & sancti;
 bestia quae ta. regnum quae tam erit in terra quod manus erit.
 omnibus regibus & deo arbitrio uniuersam terram & concu-
 cabit & comminuit eam. & per cornua decem ipsius.
 regni decem regerunt. & alius consurgens post eos &
 ipse potentior erit prioribus & tres reges humiliabit &
 sermones contra excelsum loquetur. & sanctos alios simul conteret;
 & putabit quod possit mutare tempora & leges & in-
 dentur in manu eius. usque ad tempus & tempus & dimi-
 dium temporis; & iudicium sedebit & auferentur poten-
 tia. & contestatur & disperdat usque in finem. regnum autem.
 & potestas & magnitudo regni quae est. subter omne caelum;
 datur populo sanctorum alios simul cuius regnum sempiternum
 est. & omnes reges seruient ei. & oboedient. hucusque.
 finis uerbi. ego daniel. multum cogitationibus meis con-
 turbabar; & facies mea mutatae. in me uerbum autem.
 in corde meo. conserua uis

In tertio regem baltasar regis uisio apparuit mihi
 Ego daniel post id quod uideram in principio;
 Uidi. in uisione mea cum esset in insulis castro quod
 est. in helam ciuitatem; in autem. in uisione esse me.

suppor tam ulai. & leuauit oculus meus & uidi & ecce
aries unus stabat ante paludem habens cornua
ex celsa & unum excelcius altero atque succrescens.
Postea uidi arialem cornib; uentilantem contra
occidentem & contra aquilonem & contra meridiem
& omnes bestiae non poterant resistere ei. neque liberum
de manu eius; factusque secundum uoluntatem suam. & mag
nificatus est. & ego intellegebam; ecce autem hircus
capistrum ueniebat ab occidente sup faciem totius
terrestre. & non tangebat terram; porro hircus
habebat cornu in signae inter oculos suos & uentusq;
ad arialem illum cornutum quem uidebam. stantem
ante portam. & cucurrit ad eum. in impetu for
titudinis suae. Cum que adpropinquas se propter
arialem. effortatus est. in eum. & percussit arialem
& comminuit duo cornua eius & non potest aries
resistere ei; Cūque eum missus se in terram concul
cauit; & nemo quibat liberare arialem de ma
nu eius; hircus autem capistrum magnus factus est
nimis; cum que cretuis se. & strictum est cornu magnum
& ostas cornua quattuor subter illud. per quattuor
uentus caeli; De uno autem ex eis exisset sum est. cornu
unum modicum & factum est grande. Contra meridiem & con
tra orientem & contra fortitudinem; & magnificatus est
usque ad fortitudinem caeli; & deiecit de fortitudine.
& destitit & conculcauit eas; & usque ad principem
fortitudines magnificatus est; & ab eo tulit iugum
sacrum. & deiecit locum sanctificationis eius; Robor autem
datum est. contra iugum sacrificium propter peccata & propter

83
necatur ueritas inter ra, & facies & prosperabitur.
Audiui unū de sc̄is loquentem. & dixit unus sc̄s alteri
nescio cui loquenti. Usquequo uisio & iuge sacrifici
cū & peccatū desolationis que factae sanctu a
rium & fornicatio conculcabitur? & dixerit usque
ad uesperē & mane duomilia trecenti & mundabitur
sanctuarium; 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

Factum est autē cum uiderem ego daniel uisionem.
& quere rem intelligentiam ecce stetit in cōspectu
meo quasi species uiri; & audiui uocem uiri inter uelam;
& clamauit & ait, gabriel fac intelligere istum
uisionem. & uenit & stetit iuxta ubi ego stabam.
Cumque uenisset & pauens corū in faciem meā & ait.
Ad me, intellige fili hominis quoniam in tempore finis con
plebitur uisio. Cumque loqueretur ad me conlapsus
sum pronus in terram. & cōtigit me & statuit me in gra
dineo. Dixitque mihi. Ego ostendam tibi que futura
sunt in nouissimo maledictionis. quoniam habet tempus
finem suū. & scies quem uidisti habere cornua & &
medorū est atque psarū. Porro hircus caprerum
& gregorū est & cornu grande quod erat inter
oculos eius ipse est rex primus. Quod autē fracto
illo surrexerunt quattuor reo. Quattuor reges
de gente eius consurgent. sed non in fornicatione
eius. & post regnum eorū cum creuerint iniquita
tes consurgat rex impudens facie & intelligens pro
positionis & roborabitur fornicatio eius sed non in uiribus suis.

Supra quā credi potest uniuersa uastabit. & prospera
bitur & facies & interficiet robustos. & populū seorū
secundū uoluntatē suam. & dirigetur dolus in manu
& corpus magnificabit. & incipiarerū omnium oc
cidit plurimus & contrax principem, principum con
surget & sine manu conteretur. & uisio uespere
& mane que dicta ē uera est. Tu ergo signa uisionem
quia post dies multos est; & ego dāniel langui. & e
grotavi per dies. Cumque surrexissē faciebam
operaregis. & stubebam ad uisionem & non erat
qui inter precā recū;

In anno primo dāni filii iasueri de semine medorum
Anno uno regni eius. ego dāniel intellexi in libris
numeri annorum. De quo factus ē sermo dñi
ad heremiam prophētā. Ut conplerentur desola
tiones hierusalem. septuaginta annis. & posui faci
em meā ad dñm dñm rogare & deprecare in uisus
sacco & cinere. & orauī dñm dñm meū & confessus
sū & dixi. Obsecro dñe dñm magna. & terribiles.
custodiens pactū & misericordiam. diligenā tua
& custodiens mandata tua; Peccauimus inique
fecimus impie. ezimus & recessimus. & dedinauimus
a mandatis tuis. ac iudicis non obēdimus seruatis
prophētis qui loasunt in nomina tuo regibus nostris.
principibus nostris patris nostris; Omnia que populo
terre. tibi dñe ius facia nobis autem confusio faci
sicut ē. hodie. uir iuda & habitatoribus hierusa
lem. & omnis isrl. his qui prophesunt. & his qui
procul in uniuersis terris ad quas eiecisti eos ppter
quod impetrauit super regnū chaldeorum;

iniquitates eorum in quibus peccauerunt in te dñe. nobis
confusio facia ei. regibus nostris principibus nr̄is. & pa-
tribus nostris. Qui peccauerunt tibi autem dño dō nr̄m.
misericordia & propiciatio; quia recessimus a te &
non audimus uocem dñi dñi nr̄i. Et ambulauimus in lege
eius quam posuit nobis p̄ seruos suos prophetas. & om̄is
iust. p̄ seruaria usunt in legem tuā & dedinauerunt. ne au-
dient uocem tuam & nullam super nos maledictio &
deus tano quae scripta ē. in libro mor̄si. serui dñi quia pec-
cauimus ei. & statuit sermones suos quos locutus est
sup nos & sup principes nostros qui iudicauerunt nos ut
sup inducere in nos malum magnū quale nunquam fuit
sub omni caelo. secundum quod faciamus. in hierusalem
sicut scribitur. ē. in lege mor̄si omnem malum hoc uenit
super nos. & non rogauimus faciem tuam dñe dñi nr̄i.
ut reuerteremur ab iniquitatibus nostris. & cogitarem;
ueritatem tuā. & uigilauit dñs & adduxit eam sup nos;
Ius aut dñs dñs noster in omnibus operibus suis quae fecit.
non enim audiuimus uocem eius. & nunc dñe dñi nr̄i.
qui eduxisti populum tuū de terra egypti. in manus forti.
& fecisti tibi nomen secundum. diem hanc. peccauimus
iniquitatem. fecimus dñe in omnem uis facia tuā; auer-
tatur obsecro ira tua. & furor tuos ac uirtute tua
hierusalem & monte scō tuo; propter peccata enim
nr̄a & iniquitates patrum nostrorum;

Nunc ergo exaudi dñi nr̄i. orationem seruiti &
p̄staces eius. & ostende faciem tuā sup sanctuari-
um tuum quod deserta ē. Propter rem & ipsū.
inclina dñi nr̄i aures tuas & audi; & aperio oculos tuos

& unde desolationem nostram & ciuitatem super
quam inuocatum est nomen tuum. Neque enim iusti-
ficationibus nostris post terminus precum ante fac-
iem tuam secundum satisfactionibus tuis multas & audidit
placare se ad te & faciem nostris. propter rem
ipsam dicitur quia nomen tuum inuocatum est super ci-
uitatem. & super populum tuum. Cumque adhuc
loqueretur. & orationem. & confiteatur peccata mea
& peccata populi mei. Ut prosternebam pre-
ces meas in conspectu domus. promitte scio di me.
Adhuc meloquente in oratione. Ecce uir gabri-
hel quem uideram in uisionis principio. Citouo-
lans tunc me. in tempore sacrificii uesperam.
& docuit me. & locutus mihi dixitque. Danhel.
nunc. egressus sum. ut docerem te. & intellexeris
ab eocordio huius. precum tuarum. egressus est sermo
Ego autem ueni. ut iudicarem tibi quia uis deside-
riorum es. Tuerge anim aduerte sermonem.
& intellege uisionem. Septuaginta ebdomades
ad breuitates sunt super populum tuum & super ieru-
salem tuam. Ut consumatur preuaricatio & finem
accipiat peccatum. & deleatur iniquitas & addu-
catur iusticia sempiterna. & impleatur uisio
& prophetae. & iungatur scos scorum. Sicut
ergo & anim aduerte ab exitu sermonis uiteru
edificatur hierusalem usque ad christum ducem. ebdo-
mades septem. & ebdomades septuaginta duces.
& rursum a edificabitur platea. & muri man-
na. temporu. & post ebdomades septuaginta duces.

occidat xps. & non erit eius & ciuitatem & sanctuarium.
dissipabit populus cum duce uenturo & finis eius uastitas & post
finem belli statuta desolatio; Confirmabit autem pactum multas
ebdomadas una. & in dimidio ebdomades deficiat hostia & sacri
ficium. & in templo erit abominatio desolationis; & usque ad con
summationem & finem perseuetabit. desolatio;

INNO tertio ceteris regis psarum; Uerbum reuelatum est danieli.
coznomento bathasar; & uerbum uerbum & fortitudo
magna intellexit que sermone; Intellegenda enim est
opus in uisione; In diebus illis ego. Daniel lucebam.
trium ebdomadarum diebus; Panem desiderabilem non
comedi & caro & uinum non introierunt os meum; sed neque
unguento unctus sum donec completentur trium ebdomadarum
dies; Die autem uicesima & quarta mensis primi etiam iuxta
flumen magnum quiescit rex; & leuauit oculos suos & uidi &
ecce uir unus uestitus lineis & stipes eius acancti auro obrizo;
& corpus eius quasi crisolitus & facies eius uelut species fulzu
ris. & oculi eius ut lampas ardens; & brachia eius & quae de
orsum usque ad pedes quasi species aeris; candentes; &
uox sermonum eius ut vox multitudinis. Uidi autem ego
daniel solus uisionem; Porro uiri qui essent mecum non
uiderunt sed terror nimius intruit super eos & fugerunt in
absconditum; Ego autem relictus solus uidi uisionem grati
dembanc. & non remansit in me fortitudo sed & species mea
mutata est in me; & emarcui ne habui quicquam uirum;
& audiui uocem sermonum eius & audiens tacebam conster
natus in faciem meam; Uultus quom eius habebat terrene;
& ecce manus tetigit me. & erexit me super genua mea & su
per arculos manum mearum & dixit ad me; Daniel

uir desiderabilis. Intellege uerba quae ego loquor ad te
ista in introitu tuo. Nunc enim ad te missus sum. Cumq;
dixisset mihi sermone istud stetit tremens & ait
ad me uolime uere daniel quia & ecce primo quo
posuisti cor tuum ad intellegendum ut te ad fugeris
in conspectu dei tui. & audita sunt uerba tua
& ego ueni propter sermones tuos. Princeps autem
regni per sarum restat mihi uiginti & uno diebus.
& ecce michahel unus de principibus primus uenit in
adiutorium meum. & ego remansi ibi iuxta sezem per
sarium. Veni autem ut loquerer te que uenturae sunt
populo tuo in nouissimis diebus quoniam adhuc uisio in
diebus. Cumq; loqueretur mihi huiusmodi uerbis de
re uultum meum ad terram & tacuit. & ecce qua
similitudo filii hominis & cecidit labia mea. & aperient
os meum locutus sum & dixi ad eum quid habes contra
me. & tunc in uisionem dissoluta sunt conpax
meae. & nihil in me remansit uirium & quomodo
poterit seruus domini loqui cum domino meo. Nichel
enim in me remansit uirium sed & alius meus inter
dudatur. **P**uerum erzogor & cetera me quasi uisio
hominis. **I** & confortauit me & dixit. Noli timere
uir desideriorum pax tibi confortare & estorubus
Cumq; loqueretur mecum conualui & dixi loquere
domini quia confortasti me. & cum quid scis quare
uenerim ad te. & nunc reuertar ut proeliet aduer
sus principes terrarum. Cum enim ezedest appa
ruit princeps erzogor ueniens. Uerum tamen ad
nunciabo tibi tibi quod scripsit sum est inscribam uerba

66
Nemo est adiutor meus in omnibus his. nisi michael princeps
uester. Et ego autem ab anno primo darumedi stabam ut con-
fortarer. Et roborer. Et nunc ueritatem adnunciabo tibi.
Ecce adhuc tres reges stabunt in perside & quartus ditabitur
opibus nimis super omnes & cum ualuerit duncius suis con-
citabit omnes aduersum regnum zithrae. surget uero rex for-
tis & dominabitur potestate multa & faciat quod placuerit
ei. Et cum steterit conteretur regnum eius & diuidetur
inquit tuor uentus caeli. sed non in barthio posteror eius.
neque secundum potentiam illius quae dominatus est. lace-
rabitur enim regnum eius & iam in partem nos exceptis his.
& confortabitur rex austri. & de principibus eius preua-
lebit super eum. & dominabitur diuisione multa enim do-
minatio eius. & post finem annorum foederentur.
filius quae regis austri ueniet ad regem aquilonis facere
amicitiam. & non obtinebit. forditudinem barthio. nec
stabit regnum eius. & trahetur ipsa & qui adduxerunt
eam adulescentes eius. & qui confortabant eam in tempo-
ribus. & stabit de germine iudicum eius plancatio. & ue-
niat cum exercitu. & ingredietur prouinciam regis aquil-
onis. & abietur eis & obtinebit in super & deos eorum.
& scilicet. Uasa quoque preciosa argenti & auri. captiua
duca in egyptum ipse preualebit. aduersus regnum. aquil-
onis & intrabit in regnum rex austri & reuertetur ad terram suam.
Filius autem eius prouocabuntur & congregabunt mul-
titudinem exercituum plurimorum & ueniet prope
Ierusalem in mundum & reuertetur & concitabitur & congre-
diatur cum robore eius. & prouocatus rex austri. Egre-
diatur. & pugnabit aduersum regnum aquilonis. & pre-

parabit multitudinem nimiam & dabitur multo de
manus eius. & capiet multitudinem & exaltabitur cor eius.
& deiciat multa milia sed non preualebit. Conuertetur enim
in aquilonis & preparabit multitudinem multo maio
rem quam prius & in fine temporu annoru que ueni &
propertus cum exercitu magno & opibus nimis. & in tem
porib; illis multa consurgent aduersum regem austri.
Fili quoq; p[ro]uaricatoru populi tui & tollentur ut
impleant uisionem. & congruent. & ueni & rex aquilonis
& conportabit aggerem & capiet urbes munitissimas. &
brachia austri non sustenebunt & consurgent electi eius.
ad resistendum. & non erit fortitudo. & faciet ueniens
super eum iuxta placidum suum & non erit quista con
tra faciem eius. & stabit inter rex inclita & consumone
tur. in manu eius & p[ro]ne faciem sua ut ueniat ad
tenendum uniuersum regnum eius & recte faciet cu eo.
& filiam feminaru dabit ei ut ueritat illum & non sta
bit. nec illius erit. & conuertat faciem sua ad im
p[er]atorem & capiet multas & cessare faciat principem ob
probrium sui. & ob probrium eius. conuertetur in eu.
& conuertat faciem sua ad imperium terre sue &
& in pinzel. & corruet & non inuenietur. & stabit
in loco eius uilis simus & indignus de cor regio.
& in paucis diebus conteretur. non in furete neq;
in proelio. & stabit in loco eius de spectus & non
tributur ei honor regius & ueni & clam & obti
nebit. regnum. In fratu dulencia & brachia pug
natas & pugnabuntur a facie eius & conterentur
in sup & dux foederis & post amicitias cu eo faciet.

67
dolum. & ascende. & superbit in modico populo. Abundan-
tes & uberes urbes in gredietur. & faciet quae non fecerunt. patres eius
& patres patrum eius. & pueras & puellas & diuicias eorum diffi-
pabit & contrahet firmissimas cogitationes in se. & hoc usque ad tem-
pus & conerabitur fortitudo eius. & cor eius aduersum regem
austri in exercitu magna, & in castris prouocabitur ad
bellum multas auxilium & fortibus nimis; & non stabunt quia
inibunt aduersum eum consilia. & comedentes panem cum eo
contestent illum exercitus quae eius opprimatur & cadent inter-
fecti plurimi. Duorum quoque regum cor erit. ut male faciant
& ad mensam unam mendacium loquentur. & non proficiant quia
adhuc finis in alio tempore & ueruerunt inter se suam
cum opibus multis; & cor eius aduersum testamentum.
sem. & faciet & reuertetur & ueniet ad austrum inter se sua
statu tempore reuertetur & ueniet ad austrum & non
erit prior simile nouissimum. & uenient superum trietes
& romam & percucietur & reuertetur & indignabitur con-
tra testamentum sanctuarium; & faciet & reuertetur que & cogi-
tabit aduersum eos qui deliquerint. testamentum sanc-
tuarium; & brachia & eos stabunt & polluent sanctuarium
fortitudinis; & auferent iuges sacrificium. & dabunt abomina-
tionem in desolationem. & impii testamentum simulabunt
fraudulenter. Populus autem sciens dominum suum obtinebit
& faciet & docti in populo docebunt plurimos. & reuertent
in gladio & inflammam in captiuitate & septina dierum;
Cum que corruerint subleuabuntur. auxilio paruulo. &
appla cabuntur eis plurimi fraudulenter & de eruditis
ruent; ut conflentur & olizantur & dealbentur usque ad
tempus presinitum quia adhuc aliud tempus erit.

& facia uirta uoluptatis sua & eleuabitur & magnificabitur
aduersum omnem dñm. & aduersum dñm deorum loquetur magni-
fica & dirige donec compleatur uirtutia ppe uirtutis. quippe
definitio & dñm patrum suorum non reputabit & erit in concupiscenti-
is feminarum nequamquam deorum curabit. Quia aduersum uni-
uersa consurgas. Deum autem maxime in loco suo uenerabitur
& dñm quem ignorauerunt patres eius colat auro & argento &
lapide pretioso rebus que pretiosiss. & tacet ut inuocat maxime
cum dō alieno quem cognouit & multiplicabit gloriam & dabit
eis potestatem ymulas. & terra diuidet in riuo & in tempore
pre finito proeliabitur aduersum eum ex austris & quasi tempestas
ueniet contrarium ex aquilonis. Incurribus & in equitibus &
in classe magna & in yndictis terrarum & conterit & pertransit &
introibit in terram gloriosam & multa conuenit hac autem solae
saluabuntur de manu eius. Edom & moab. & principium filiorum
ammon. & mittat manū suā in terram in terram egypti. non effugiet
& dominabitur thesaurorum auri & argenti in omnibus precio-
sis egypti. Per libeas quoque & acahi. operansabit & fa-
ma turbabit eum ab oriente. & aquilonae & ueniet multitudo
magna ut tectis & interficiat plurimos. & sige taberna-
culū suū. dñe dño. in terra maria. k. sup montem inclitum &
scm. & ueniet usque ad summam uerticem eius. & nemo auxiliabitur ei.
In tempore autem illo consurgat michahel princeps magnus
quis stat pro filiis populi tui. & ueniet tempus quale non fuit
ab eo quo gentes esse coeperunt usque ad tempus illud. &
in tempore illo saluabitur populos tuos omnis qui uenit
fuerit scriptus in libro. & multa debis quid dormiunt in terra
puluere emiglabunt. Alii in uitam aeternam alii in obprobri-
um. ut uideant semper quauitiam docti fuerint fulgebunt.

quasi splendor firmamenti & quoad iusticiam erudiunt multos
 quasi stilla imperpatias ad eternitatis. Tu autem danhel
 claudes sermones & signa librum usq; ad tempus statutum per
 transibunt plurimi. & multi plixerit scientia. & iudi ego danhel.
 & ecce quasi duo alii stabant unus hinc super ripam fluminis
 & alius inde & altere ripa fluminis & dixi uirō quinquidatus
 erit lineas quae stabat super aquas fluminis usquequo finis horū
 mirabiliū. & audiui uirū quinquidatus erit lineas quae stabat sup
 aquas fluminis. Cum eleuis & dextera & sinistra in suam
 in celum & iunxit & peruenientem in aeternum. Quia in tempus
 temporū & dimidium temporis & cum completa fuerit disper
 sio manus populis cōplebuntur uniuersa haec. & ego audiui
 & non intellexi & dixi dñem quid erit post haec. & ait. uade.
 danhel quia clausi sunt signata quae sermones usq; ad tempus
 p̄finitum. Eligentur & dealbabuntur & quasi ignis pro
 labuntur multi. & impie agent impii neq; intellegent omnes
 impii. Porro docti intellegent & a tempore cum ablatum
 fuerit in sacrificium & posita fuerit abominatio in desula
 tione. Dies mille ducenti nonaginta. Beatus qui respicit
 & peruenit ad dies millae trecentis. xxxv. Tu autem uade
 ad p̄finitum & requiesce. & stabis in sorte tua in fine dierum
 hic usque danhel in hebreo uoluntate Legionis ce
 terra. Quae sequuntur usque ad finem libri de heo
 doctōnis editione. TRANSLATA SUNT.

Et erat uir habitans in babilone & nomen eius ioachim &
 accepit uxorem. nomine susannam filiam chelchiae
 pulcherrimam & amentem dñm. Parentes enim illius
 eum essent iusti. Erudierunt filiam suam secundum legem
 moysi. Erat autem ioachim diues ualde & erat ei pomariū.

uicinum domus suae & ad ipsum confluebant iudeos quod esset
honorabilior omnium & constituerunt duos senes iudices in anno
illo de quibus locutus est dominus. Quia egressae iniquitas de
babilong a senioribus iudicibus qui in debantur rezeze popu
lum istis frequentabant domum ioachim. & ueniebant ad eos
omnes qui habebant iudicia. Cum autem populus reueras
se pmeridie inzyediebatur susanna & deambulabat in
pomario uirisui. & uidebant eam senes cotiche inzyedien
tem. & deambulantem. & carserunt in concupiscentia
eius & euerterunt sensum suum. & dedinauerunt oculos
suos ut non uiderent caelum. Neq. recordarentur iu
dicatorum iustorum. **E**rat tergo ambo uulnestrā amo
re eius nec in dicauer sibi in assem dolorem suum. Cru
bescabant enim in dicare concupiscentiam suam uolentes
concumbere cumea. & obseruabant cotidie sollici
tus uiderē eam. Dixitq. alter ad alterum. eam uel domū
quia pruridi hoste est. & egressi si seceserunt ame. Cumq.
reueras sent uenerunt in unum & sciscitantes ad inuicem
causam conuersisunt concupiscentiam suam. & tunc in
communem statuerunt tempus quando eam possint.
inuenire solam. factum est tergo cum obseruarent diem.
aptum. Inzyes sa ē. aliquando sicut heri. & nudus ter
cius cum duabus solis puellis uoluit que lauare in pomario.
Estus quippe erat & non erat. tibi quisquam pster
duos senes absconditis. & contemplatos eam. Dixit tergo
puellis. asser tē mihi oleum & smezmata. & ostia poma
rii claudite ut lauem. & fecerunt sicut pcepent
clauserunt quae ostia pomarii & egressesunt per post
cium. ut asserent que uis serret nesciebant que senes.

cum

69
maius esse absconditos. Cum autē egressse essent puellas
supplexerunt duos senes & adcurrerunt ad eā & dixerunt
adeam. Ecce ostia pomerii clausa sunt & nemo nos uidet
& in concupiscentia acti sumus. Quam obrem adferre nobis
& committere nobiscū quod insolueris dicemus testimonium
contra te quod fuerit tecum iuuenis & ob hanc causam
demiseris puellas acce. Ingemuit susanna & ait. Angustia
mihi undique. si enim hoc egero mors mihi est. si autem
non egero non effugiam manus uestras. Sed melius mihi
est absque opere incidere in manus uestras quam pec-
care in conspectu dñi. & exclamauit uoce magna susanna
& clamauerunt autem & senes aduersus eam,
& cucurrit unus & aperuit ostia pomerii. Cum ergo
audisset clamorem in pomerio famuli domus irru-
erunt posticam ut uiderent quidnam esset. Postquā
autē senes locuti sunt erubuerunt serui uehementer
quānumquā dictus fuisset sermo huiuscemodi de su-
sanna. & facta est dies crastina. Cumque uenisset popu-
lus ad iurū iachim. Uenerunt & duo presbiteri pleni
iniqua cogitatione aduersum susannam ut interfici-
cerent eam. & dixerunt corā populo mitte ad
susannā filiam chelchia uxore iachim & statim
miserunt & uenit cum parentibus & filiis & uniuersis
cognatis suis. Posito susanna exiit dilixata animis &
pulchre specie. At iniquillius serunt ut discoperiret
& exiret enim coopta ut uel sic facerentur de core eius.
Flebant igitur sui & omnes qui uiderant eā. Consur-
gentes autem duo presbiteri in medio populi posu-
erunt manus suas super caput eius. Que flens susanna

ad caelum. Erant enim coreus fiducia abens in dño &
dixerunt presbiteri cum deambularem in pomariis solum
gressa e. haec cum duabus puellis & clausit ostia pomarii
& dimisit puellas. Venit que ad eam adulescens quae abscon-
ditas & concubuit cum ea. Porro nos cum essemus in anzu-
lo pomarii uidentes iniquitatem cucurrimus ad eos &
uidimus eos pariter commisceri. & illum quidem non quui-
mus comprehendere quia fortior nobis erat & aperit ostium
& filuit. **H**anc igitur cum adprehendissimus inter-
rogauimus quam name esse & adulescens. & noluit indicare nob.
huius rei testes sumus. Creditis multatudo quasi semibus.
populi & iudicib; & condempnauerunt ad mortem. & cla-
mauit autem uocem magna susanna & ait. **D**ñs aeternae
qui absconditorum es cognitor qui nosti omnia antequam fiat.
Tusci quoniam falsum conturme tulerunt testimonium.
& ecce morior cum nihil horum fecerim quae ista maliciose
conposuerunt aduersum me. & audiuit autem dñs uocem
Cum que ducebat ad mortem suscitauit dñs spm scm pueri
iuniores cuius nomen daniel; & exclamauit uocem magna
mundus ego sum a sanguine huius & conuersus omnes
populus ad eum dixit; Quis est sermo istae quam locu-
tus es. qui cum staret in medio eorum ait; sic facti filii
isrl. non u dicantes neq; quod uerum est cognoscentes.
Reuertimini ad iudiciu quia falsum testimoniu locutus sum
aduersum ea; Reuersus e. ergo populus cum festinatio-
ne & dixerunt eis senes ueni & sede in mediu nostru & in-
dica nobis. Qui tibi dedit dñs honorem senecaras; &
dixit ad eos daniel sperante illos ab iniuce procul.
& iudicabo eos; Cui ergo diuisi esset alit ab altero. uocant.

unum deis & dixit ad eum. In uentate dierum malorum nunc uenerunt peccata tua quae operabaris prius. Judicans iudicia iniusta. innocentes opprimens & dimittens reos. dicente dno innocentes & iustum non interficies. Nunc ergo fundisti eam dic sub qua arbore uideris eos loquentes sibi qui ait sub chino. Dixit autem daniel. recte mentatus es. in capud tuum. Ecce enim angelus di. accepta sententia ab eo scindit te medium. & amoto eo iussit uenire alium & dixit ei. Semen chanaan & non iuda species decepit te & concupiscentia subuersit cor tuum. sic faciebas filiabus; isrl. & illa & iumentis loquebantur uobis sed non filia iuda sustinuit iniquitatem uestram. Nunc ergo dic mihi sub qua arbore comprehenderis eos loquentes sibi qui ait sub primo. Dixit autem ei daniel recte mentatus es. & tunc capud tuum. Manet enim angelus di gladium habens ut secet te medium. & interficiat uos; & clamauit itaque omnis coelus uocem magna & benedixit do qui saluat sperantes. in se. & consurrexerunt aduersu duos presbites eos conuincit enim eos daniel. & cor suo falsum dixit sceleris momu. Precerunt que eis sicut male egerunt. aduersum proximum. ut facerent secundum legem morfi. & interfecerunt eos & saluatus est sanguis innoxius. in die illa. Chelcias autem & uxor eius. laudauerunt dm pro filia susanna cum iochim marito eius. & cognatis omnibus. Quia non esse in uentanea. restituerunt. Daniel autem. factus est. magnus in conspectu populi ad chella & dem cepit. & rex astazes apposuit se. a patris suos. & suscepit eum rex p sif regnu eius. Erat autem daniel.

conuiuia regis & honoratus super omnes amicos eius;
Erant quoque idolum nomine bel apud babilonium. & in
pendebantur in eo per dies singulos similes artabas XII.
& oues quadringenta. Unusq; anforas sex. sex quoque co-
lebat eum. & bibat per singulos dies adotabat eum. Porro daniel
adotabat dominum suum;
Dixitque ei rex. quare non otas bel.
qui respondens ait ei. quia non colo idola manufacta, sed ui-
uentem dominum qui creauit caelum & terram & habet potesta-
tem omnis carnis. & dixit ad eum rex. non tibi in deum esse
bel uiuentis dominum. Annon uides quanta comedat & bibat coti-
diane. & tu daniel adridens. neeresis rex. iste enim in-
trinsecus luteus est. & uentris eius aereus; Neque comedit
aliquando & intrinsecus rex uocauit sacerdotes eius & ait eis;
Nisi dixeritis mihi quis est qui comedit in pensas has. mo-
riemini si autem ostenderitis quoniam bel comedit;
Haec morietur daniel quia blasphemauit in bel. & dixit
daniel regi. fiat uerba uerbum tuum; Erant ergo sa-
cerdotes bel. septuaginta & ceptas uxoribus & paruo-
lis & filiis. & uenit rex. cum danihele in templum beles.
& dixerunt sacerdotes beles. Ecce nos ezechiel mur furor
& tu ego pone aescas & unum misce. & clade ostium. &
sina anulo tuo. & cum in tres sus fueris manem nisi inue-
neris omnia. comesta abel moriemur uel daniel qui
mentatus est aduersum nos. Contempnebant autem
quia fecerunt submensa absconditum. introitum. &
illum in tres diebantur super & deo uerbant ea. Factum
igitur postquam egressus sunt illi. & repositus ante bel.
Praecipit daniel pueris suis & attulerunt cinerem
& cribauit. per totum templum castam regis;

& reges clauerunt ostiū & signantur anuloregis sifunt nocte.
 iuxta consuetudine suam uxores & filiorū & comederunt
 omnia & biberunt. surrexit autem rex primo diluculo &
 danhel cum eo & artax saluane. signa danhel qui respondit
 saluare. statimq; cum aperuisset ostium intutus rex men-
 sam. & clamauit uocem magna magnus est bel. & non est apud
 te dolus quisquam. & risit danhel. & tenuit regem nec
 in grede cur intro & dixit. Ecce paumentū anim ad
 uerte cuius uestigia sunt hinc. & dixit rex uide o uestigia
 uirorū ac mulierū & infantū. & ita uis rex tunc ad pre-
 hendē sacerdotes & uxores & filios eorū. & ostenderunt
 ei abscondita ostiola per que ingrediebant uir & consume-
 bant quae erant super mensam. Occidit ergo illos rex
 & tradidit bel. in potestatem danheli qui subuertit eum
 & templum eius. **T**ertio draco magnus in loco illo.
 & colebant eum babiloni. & dixit rex danheli ecce nunc
 non potes dicere quia non sit ista dñi uiuens adote ergo eum;
 Dixit que danhel. Dñm dñm meū adoro quia est dñi uiuens.
 Tu autem rex danheli potestatem & interficio draconem
 absq; gladio & fuste & ait rex do tibi. Tulit ergo danhel
 picem & adipem & pilos & coxit pariter. fecit quem
 assas & dedit mos drachoni. & dirupauit. ē. draco & dixit
 ecce quam colebas. Quod cum accidissent babiloni indig-
 nati sunt uehementer. & congregati aduersum regem dixe-
 runt. In deus factus ē. rex bel destruxit draconem inter-
 fecit sacerdotes occidit. & dixerunt cum uenissent
 ad regem. tradenobis danhelem alioqui interficiemus
 te. & domum tuā. Uidit ergo rex quod iruerent meū ue-
 hemiter & necessitate compulsus tradidit eis danhelem.

qui miserunt eum in lacum leonū. & extra bi diebus facti.
Porro in lacu erant septem leones & dabatur eis con-
die. duo corpora. & duae oues & tunc non datur sunt
eis. ut deuorerent danhelem. Erat autem abacuc.
p̄pheta. in iudaea. & ipse coxerat pulm̄tam & intrauerat
panes al uedlo &ibat in campum ut ferret messoribus.

Dixitq; angelus dñi ad abacuc ser p̄m̄ dium quod
habes in babilone danhelis qui est in lacu leonum
& dixit abacuc dñem in babilonem non uidi & lacū
nescio. & adprehendit eū angelus dñi in ueruceis
& portauit illum capillum capitis sui. Posuitque
eū in babilone sup lacū in imp̄u sp̄s sui. & clamauit
abacuc dicens. Danhel tolle p̄ndiū quod misit
tibi d̄s & ait danhel recordatus es mei d̄s & non reliquisti
diligenter te. & surgens quod danhel comedit. Porro
angelus dñi. restituit abacuc confesam in loco suo
Uenit ergo post die septima ut luzeret danhelem
& uenit ad lacū & intraspeixit. & ecce danhel
sedens. & exclamauit uocem magna dicens. &
Magnus es dñe d̄s danhelis & exiit eum.
Porro illos qui perditionis eius causa fuerunt.
intra misit. & deuorati sunt in momento confecto.

72

NEPT PRLE^{VS} HIERNM

PRBRI^{VS} ISAIM PROPHE^T

Vemo cū pph^{et}as uiderit uersibus esse descriptos. magis eos aestima apud hebreos ligari. & aliquid simile habere de psalmis uel operib; salomonis; Sed quod inde mostene & tullio sol & fieri ut percola scribantur & commata qui utique prosa & non uersibus conscribent; Nos quoq; utilitate legendū prouidentes inter p^{re}lationem nouam nouo scribendi genere distinximus; & primū de esaiā sciendū. qd̄ in sermone suo disertus sit; Quippe ut uis nobilis & urbanae eloquentiae. nec habens quicquam in eloquio ruficitatis admixtū; Unde accedit ut prae ceteris florissimes eius translationis non potuerit conseruare; Deinde etiam hoc adiciendū. quod non tam pph^{et}ia dicendus sit. quam euangelista; Ita enim uniuersa xpi ecclesiae quae misteria ad liquidū p^{re}sentat. ē. ut non eū putes de futuro uaticinari. sed de praeteritis historiam t^{er}gere; Unde conicio noluisse. tunc temporis septuaginta interpretēs fidei suae sacramenta perspicuae & hincis prodeire. nec sc̄m cambus & margaritas porcis darent; Quae cū hanc editione legeritis. ab illis animi aduersas abscondita. nec ignoro quanti labores sit pph^{et}as intellegere. ne facile quempiam posse iudicare de interpretatione. nisi intellexerit antequam legens. nos quae patere morsibus plurimorum. qui stimulante inuidia quod consequi non ualent dispiciunt; sciens ergo & prudens inflammā. mitto manū. & nihilominus hoc a fastidiosis lectoribus p^{re}cor. ut quomodo g^{re}cipost

septuaginta translatores, aquilam & simmachum & theodo-
tione legunt uel obstudium doctrinae suae uel ut septuaginta
magis ex conlatione eorum intellegunt; sic & isti saltem unum
post priores habere dignentur interpretem; Legant prius
& postea despiciant. ne uideantur non ex iudicio sed ex odii praesump-
tione ignota damnare; Prophetauit autem esaias in
hierusalem & iudaea nec dum decem tribubus in captiuitatem
ductis. ac de utroque regno nunc cum mixtum nunc separatum
uixit oraculum. Cum inter dum ad praesentem respiciat
historiam. & post babiloniam captiuitatem reditum populi
significat in uideam. Tamen omnis ei cura deuotione gentium
& de aduentu christi est; Quem quanto plus amatis. O paula
& eostochum. tanto magis ab eo peccate utpote obreccatione
praesenti quae me indesinenter aemulati lamam. Ipse
mihi restituat mercedem in futuro. Quis est me ob hoc in pes-
grinae linguae eruditione sudasse. ne iudaei de falsitate
scripturarum ecclesius eius duras insubstantent;

EXPLICIT PROLOGVS

INCIPIUNT ESAYAS PRORPHETA

Visio esayae filii amos quam uidit super iudam & ierusalem in diebus ozie ioacham achat hezechie regum iuda; Audite caeli & auribus percipite terra quoniam dominus locutus est; Filias enutriui & exaltavi ipsae autem spreuerunt me; Cognouit me uos possessorem suum & asinus praesepit dominum suum; Israhel non cognouit & populus meus non intellexit; Uae gaudia peccatrices populo graui iniquitate semini nequam; Filii sceleratis; Dereliquerunt dominum blasphemauerunt sanctum israhel ab alienatis sunt retrorsum; Super quo percussio uos ultra ad dentes praeparatione. Omne capud languidum & omne cor merens a planta pedis usque ad uerticem non est in eo sanctas; Uulnus & liuor & plagatum mens non est & circum ligatum ne curata medicaminae neque fota oleo; Terra uestra deserta ciuitates urae succense igni; Regione uestra coram uobis alieni deuorant & desolabitur sicut in uisitate hostili; Et derelinquetur filia sion ut umbra culum in uinea & sicut tugurium in cucumerario sicut ciuitas que uastatur; Nisi dominus exercituum reliquisset nobis semen quasi sodoma fuisset & quasi gomorra similis essemus; Audite uerbum domini principes sodomorum percipite auribus legem dei nostri populus gomorre; Quo mihi multitudine uicinarum uestrarum dicit dominus; plenus sum olocausta aris & accipio pinguium & sanguinem uitulorum & agnorum & hircorum nolui; Cum ueneritis ante conspectum meum quisquis uiuit haec de manibus uestris ut ambularetis in atriis meis.

firmata. cum de
uae uel ut sap
sic & ista facta
presens; Littere
n. & iudicio sed
ph. & aut. aut
ribus in capite
mixtam non
praesentem
uitatem red
uere deuotione
plus amari. On
te ut p. ob
di. lamiam
uiscer me ob
ne uideret
ultasem;

LOG

ne afferat uera sacrificium frustra in censum abominatio est.
 Ne omnia & sabbatum & festiuitates alias non feram. Inquisunt
cos uos uestri; Kalendas uestras & solem nitates uestras. odium
anima mea facta sunt mihi molesta. Laboraui sustinens; Et cum
extenderis manus uestras. auerit oculos meos a uob; Et cum
multi plicaueris orationem. non audia; Manus uestrae
sanguine plene sunt. Leuamini munda estote. auferemala
cogitationu uestrarum ab oculis meis. Quiescite agere per
uersae. discite bene facere. Querite iudiciu subuenite
ob praesse. Iudicate pupillo. defende te uidua. & uentis
car gite me dicit dñs; Si fuerint peccata uestra ut coccinū
quasi nix de alba buntur; Et si fuerint rubrae quasi uer meū
lupae sicut lana alba erunt. Si uolueris & audieris me
bona terra comedat. Quod si nolueris & me uocaueris
ut ad iracundia. gladius deuorabit uos. quia os dñi locuta est.
Quomodo factae meae iuxta ciuitas fidelis. plena iudicio. Iusti
cia habitauit in ea. Nunc autē homocida; Argentū tuum
uer sume in scoria. Unū tuū mixtum ē. aqua; Princi
pes tui in fideles. socii furum; Omnes diligunt munera.
sequuntur retributiones; Pupillo non iudicant. & causa uidue
non greditur ad eos. Propter hoc ait dñs exercituum.
foras ista. heu. consolabor sup oculos meos. & iudicabo
de inimicis meis. Et conuertā manū meam ad te. & ex
co qua ad purū scoria tuā. & auferē omne stagnū tuum.
& restatū iudices tuos ut fuerint prius. & consolarios tuos
sicut antiquitus; Post haec uocaberis ciuitas iusta. uerbs
fidelis; Sion in iudicio redimetur. & reducent eam in
iusticia. Et contra & scelestos & peccatores simul
quidē re. quer dñm consumentur; Confunden
tur

enim ab idolis quib; sacri ficauer. & erubescetis sup hortas
 quos elegeratis. cum fueritis uelut quercus defluentibus
 folijs. & uelut hortus absq; aqua. Et erit fortitudo uestra
 ut fauilla stuppe. & opus uestrum quasi scintilla. & succen
 detur utrūq; simul. & non erit qui se tinguat. Verbu
 quod in die esaias filios amos sup iuda & hierusale. Et
 erit in nouissimis dieb; praeparatus mons domus dñi in uer
 uacem montium. & eleuabitur sup colles. & fluent ad eum
 omnes gentes. & ibunt populi multi & dicent. Venite
 ascendamus ad montem dñi. & ad domū dñi iacob. & docebit
 nos uias suas. & ambulabimus in semitis eius. Quia de sion
 scribitur. & uerbu dñi de hierusale. Et iudicabit gen
 tes. & arguet populos multos. & conflabunt gladios suos
 in uomeres. & lanceas suas in falces. Non leuabit gens
 contra gentem gladiū. nec exercebuntur ultra ad p
 heliū. Domus iacob uenite & ambulemus in lumine dñi.
 Proiecisti enim populū tuū domū iacob. quia repleti sunt
 uolūm & augures habuerunt philistinim. & pueri alieni
 adhaeserunt. Et repleta ē terra argento. & auro. & n
 est finis thesaurorū eius. & repleta ē terra eius equis.
 innumera uis quadrigae eius. Et repleta ē terra
 eius idolis. opus manuum suarum adorauerunt quod fecer
 digita eorū. Et in cur uauit se homo & humiliatus est uir.
 Ne ergo dimittas eis. ingredere in petra. absconde te fossa
 humo. a facie moris dñi. & a gloria maiestatis eius. Oculi
 sublimis hominis humiliati sunt. & incur uabitur altitudo
 uisus eius. exaltabitur autem dñs solus in die illa. quia
 dies dñi exercitū sup omnem supbum & excelsū. & sup
 omne arrogātem & humiliabitur. & sup omnes ceteros

libani sublimis & erectas. & sup omnes quercibus basan.
& sup omnes montes excelsas. & sup omnes colles eleuata
& sup omnē turrē excelsam. & sup omnē murum mu
nitū. & sup omnes naues charsis. & sup omne quod usū
palerumē. Et incuruabitur sublimitas hominū. & hu
miliabitur altitudo uirorū. Et eleuabitur dñs solus in cie
illa. & idola penitus conterentur. & introibunt in spelun
cas petrarū & in uoragine terrae. a facie formidinis
dñi. & gloria maiestatis eius. cū surrexerit percutere
+ terrā. In die illa piciat homo idola argenti sui. & simul
agra aurisui que fecerat sibi. ut adoraret talpas & uesp
aliones. & ingredietur fissuras petrarū & caernas
saxorum. a facie formidinis dñi. & a gloria maiestatis eius.
cū surrexerit percutere terram. Quiescite ergo ab homi
ne. cuius sps in narib; eius. quia excelsus reputatus ē ipse.
Ecce dominator dñs exercitū auferat ab hierusalē & ab
iuda ualidū & fortem. Omne robōr panis & omne robōr
aque. fortem & uirum bellatorem. ludicē & pphesam
& ariolā & senē. principem sup quinquaginta. Et ho
norabile uultu. & consiliariū sapientem de archiepis.
& prudentē eloqui mystici. & de bo paeras principis
corrupti & effeminati dominabuntur eis. Et iruet
populos uir ad uirū. unusquisq; ad proximū suū.
Tam altuabitur puer contra senē. & ignobilis contra
nobile. Adphendit enim uir fratrem domesticū patris
sui. Vestimentū tibi ē. princeps esto noster. p uina
autē haec sub manu tua. p uispondebit in die illa. dicens.
Non sum medicus. & in domo mea non ē panis neq; uesti
mentū. Nolite constituere me principē populi.

Ruit enim hierusalem & iudus concidit. quia lingua eorum
& ad inuentiones eorum contra dnm. Ut puocarent oculos
maiestatis eius; Agnitio uultus eorum respondit eis.
& peccatum suum quasi sodoma praedicauerunt. nec abscon-
derunt; Uae animae eorum. quoniam redditas sunt eis mala;
Dicit iusto quoniam bene. quoniam fructus ad inuentionem suam
comedit; Uelut in malum & tribuatio enim manuum
eius. fidelis; Populum meum & auctores suis spolia uerum
& mulieres dominatas sunt eis; Populus meus qui
beatum redicunt ipse te decipiunt. & uiam gressuum tuorum
dissipant; Sicut ad iudicandum dnm. & sicut ad iudi-
candum populos; Dns ad iudicium ueniet. cum senibus po-
puli sui & principibus eius; Uos enim depastis estis
uinea. & pigna pauperum in domo uestra; Quare
aterritis populum meum. & facies pauperum con-
funditis. dicit dnm deus exercituum.

Et dicit dnm pro eo quod deuotus sunt filii sion & ambulauerunt
in collo & nutibus oculorum. Ibant & plauderunt
& ambulabant & in pedibus suis composito gradu in-
ce debant; Vocauit dnm ueracem filiarum sion.
& dnm crine earum nudabit; Indie illa auferet dnm or-
natu calceamentorum. & lunulas & torques & munilia
& armillas. & mitras. & discriminalia & peris celidas.
& murenulas & olfactoria & in aures & anulas. & gem-
mas in fronte pendentes; Et mutatoria & pallia & lin-
teamina. & acus & specula & sindones & uittas & therisera
Et erit pro sua uoluntate foetor. & pro zona funiculus. & pro
pana crine caluitium. & pro fascia pectorali cilitium.
Pulcherrimi quoque uiri tui gladio cadent. & fortissimi
in praelio;

& merebunt adq; lucebunt portae eius & desolata in
terra sedebit, Et adprehendent septē mulieres
uirū unū in die illa dicentes, Panē nostrū comedemus
& uestimentis nr̄is operiemur. tantō modo uocetur
nomen tuū sup nos. aufer opprobriū nostrum. ^{bea die} In die illa
erit germen dñi in magis in fidentia & in gloria. & fructus
terrarū sublimis. & exultatio his qui saluati fuerint
de isrl; Et erit omnis qui electus fuerit in sion & re
sidiuus in hierusalem. Sōs uocabitur. omnis qui scriptus ē
in uita in hierusalem. Si abluerit dñs sordes filiarum sion
& sanguinē hierusalem. Lauet de medio eius. spū iudicis & spū
ardoris, & crepauit dñs sup omnē locū montis sion & ubi
inuocatus ē. nubes p̄ diem. & fumū & splendor ē ignis.
flammanis in nocte. sup omnē enim gloria protectio.
& tabernaculū erit in umbraculū diei ab est & in securitate
& absconsione a curbine & pluuia.

Cantabo dilecto meo canticū patrueli meo uineae suae.
Uinea facta ē dilecto meo in cornu. filio olei.
& sepuit eā. & lapides elegit scilla. & plantauit eam
electā. & edificauit turrem in medio eius. Et or
cular extruuit in ea. & expectauit ut faceret uuas.
& fecit labruscas. Nunc ergo habitatores hierusalem
& uiri iuda. iudicate inter me. & inter uineam meam.
Quid est quod debui ultra facere uineas meas. & non feci
ei. an quod expectaui ut faceret uuas. & fecit labruscas.
Et nunc ostendam uobis quid ego faciam uineas meas.
Auferā sepem eius. & erit in derelictione. Diruam ma
ceriā eius. & erit in conculcatione. & ponā eā deseruā.
nō habitabitur. neq; foditur. & ascendent uepres & spine.

Anubib; mandabo. Ne pluuant super eam imbres.
Uinea enim dñi exercitu. ù domus isrl. & iuda.
germen delectabile eius; Et exspectaui ut faceret iudiciū.
& ecce iniquitas. & iusticia. & ecce clamor; Uae qui coniu-
gat domū ad domū. & agrū agro copulatis. usq; ad terminū
loci; Numquid habitabis soliuos. in medio terrae. in aurib;
meis sin; haec dñi exercitū; Nisi domus multae deserte fue-
rint. grandes & pulchre. absq; habitatore. decem enim iugera
uinearum facient lagunculā unam. & triginta modisementis.
facient modios tres. Uae qui consurgit mane. ad ebrietatē
sedanda. & potandū usq; ad uesperam. ut uino aestuetis;
Cithara & lira. & tympanū & tabia & uimū. in conuiuio uris;
& opus dñi n̄ respicias. nec opera manū eius consideras;
Propterea captiuus ductus ē populus meus. quia n̄ habuit
scienciā. & nobiles eius in terier fama. & multitudo eius
scit & caruit; Propterea dilatauit infernus animā suam.
& aperuit os suū. absq; illo termino. & descendit fortēs
eius & populus eius & sublimis. gloriosus. que eius ad eum.
& incur uabitur homo. & humiliabitur uir. & oculi sublimū
hominū deprimentur. Et exaltabitur dñs exercitū in iu-
dicio. & di. ses. sc̄i. ficabitur in iustitia; & pascen. ur. agni.
iuxta ordinē suū. & deserta in ubertate uersa. ad uenē.
comedent; Uae qui trahitis iniquitatē. in funiculis uani-
tatis. & quasi uinculū plaus. in peccatum. Qui dicitis festi-
nel. & cito ueniat opus eius ut uideamus. & ad p̄p̄ia. & ueniet.
consiliū sc̄i isrl. & sc̄iemus illud; Uae qui dicitis malum
bonū. & bonū malū. Ponentes tenebras lucē. & lucem
tenebras. Ponentes amarū in dulce. & dulce in amarū.
Uae qui sapienter estis in oculis uris. & coram uob. in etipsis.
prudentes.

Uae qui potentes estis ad bi-
for tes. ad miscendū obri-
impīū p munerib; . & iusticia iusti. auferas ab eo.
Proprior hoc. sicut deuorat stipula lingua ignis. & calor
flamme exurit. sic radix eorū quasi fauilla erit. & ger-
mene eorū ut puluis ascendet. Abiecer enim legē dñi exor-
cituū. & eloquiū scī isrl. blasphemauer. Ideo iratus
furor dñi in populos. & extendit manū suā sup eos. & per-
cussit eum. & conturbauit montes. & factas moricina eorū
quasi sterous in medio platearum. In omnib; his. non ē
auesus furor eius. sed adhuc manus eius ex tēta.
Et leuabit signū. in nationib; pcul. & sibilabit ad eum.
de finib; terrae. & ecce festinus uelociter uenit.
Non est deficiens neq; laborans in eo. non dormitabit.
neq; dormitabit neq; solusur cingulū renū eius. nec
rumpetur corrigia. calciamenta eius. Sagittae eius
acute. & omnes arcus eius ex tēta. Ungulae aequorū
eius ut filix. & rotas eius. quas impetus tempestatis.
Rugitus eius ut leonis rugit. ut catuli leonū & frendit. ste-
nebit pyxida. & ampl exabitur. & nērit queruat. Et
sonabit sup eū in die illa. sicut sonitus maris. Aspiciemus
in terra. & ecce tenebr tribulationis. & lux obtenebrata
ē. in caligine eius. In anno quo mortuus ē. rex oziās uidi
dñm sedentē sup sol. in excelsū & eleuatum. & ea que
sub eo. erant implebant templum. seraphim stabant sup
illud. sex a leuā. & sex a d. a le uerū. Duab; uelabant
faciem eius. & duab; uelabant pedes eius. & duab; uelabant
Et clamabant. alter ad alterū & dicebant. Sēs. Sēs. Sēs
dñs dñs exer. citū plena ē omnes terra gloria eius.

Et commotae sunt sup liminaria caridinum auoce clamato f
Et domus impleta e fumo; & dixi. Uae mihi quia tacui. quia im
pollutus labus ego sum. & in medio populi polluta labia ha
bens ego habito. & regem dnm exercituum uidi oculis meis.
Et uia uic ad me. uias deseram. & in manu eius calculus.
que forci petulor ad de altari. Et tetigit os meum & dixit.
Ecce tetigit hoc labia tua. & auferetur iniquitas tua & pec
catum tuum mundabitur. **E**t audiui uocem dmi dicentes.
quem mita. & quis ibit nob. & dixi. ecce ego mitabo me.
& dixi. Uade & dices populo huic. Audite audientes.
& nolite intellegere. & uide uisione. & nolite cognoscere.
Ecce caecor populi huus. & aures eius ad graua. & oculos eius
claude. ne forte uideat oculus. & auribus suis audiat. & cor desuo
intellegat. & conuertatur. & sanem eum. & dixi. usq; quo dne.
Et dixit. Donec desolentur ciuitates absq; habitatore. & domus
sine homine. & terra relinquetur deserta. & longo facies dms
homines. Et multiplicabitur que de relictis fuerat in me
dio terrae. & adhuc mea decimatio; & conuertatur & erit
in ostensionem. sicut ter ebrius. & sicut quercus quae span
de pomos suos. semensum erit id quod. steterit mea.
Et factum e. in diebus ahar filii ioathan filii ozis regis iuda
ascendit iherosalem. & facce filius romelio rex iher
iherosalem ad preliandum contra eam. & non potuit debellare
eam. Et nuntiauerunt domui dauid dicentes. Requirit
sirma sup effraim; & commotum e. cor eius. & cor populi eius.
sicut mouentur ligna siluarum. a facie uenti. Et dixit dms
ad esaiam. Regredere in occurr sum a har. tu & quider e hic case
us sub filius tuus. ad extremum aquae ductus piscine superioris.
in uisus agris fallom. & dices ad eum. Uide ne sileas. nolite mepere.

Am 11
v

& cor tuum ne formides ad duobus caudis tunc non sumus animum
israel. In hoc furor is rasi & syriae. & filii romelie
eoque consilia pariter contraxerunt. Syria mala. efram & filii
romelie dicentes. Ascendamus ad iudam. & suscitemus eum.
& euellamus eum ad nos. & ponamus in medio eius filium tabael.
Haec dicit dominus deus. Non stabit & non erit istud. Sed capud sy-
riae. damascus. & capud damasci rasi. Et adhuc sexaginta
& quinque anni. & desinet effroyim esse. populus. & capud
effroyim samariae. & capud samariae. filius romelie.
Si non credideritis. non permanebis. Et dicit dominus. loquitur
ad abaz dicens. pax tibi signa ad nos dicitur. in profundo inferni.
sicut in excelsum supra. Et dicit abaz. Non per am. & non
temptabo dominum. ^{ad dei} Audiet ergo dominus dauid. Num quid para-
uobis. molestus es hominibus. quia molestus es tuis & domo.
Propter hoc dabit dominus ipse uobis signum. Ecce uirgo concipiet.
& pariet filium. & uocabitis nomen eius emmanuel. Butir
& mel comedat. ut sciat respicere malum & eligere bonum.
Quante quae sciat puer. respicere malum & eligere bonum.
Derelinquetur terra quam tu desertis. a facie duorum
regum suorum. Adducet dominus super te. & super populum tuum. & super
domum patris israhel. dies qui non uenerunt. ad heb. separacionem efram
iudae. & regem assyriorum. Et erit in die illa. sicut dicit
dominus. musae. quae est in extremo fluminis aegypti. & apertus est
in terra asur. & uenient. & requiescent omnes in torrente
ab uallum. & cauerunt per raram. & in omnibus frutecibus
& in uniuersis foraminibus. In die illa. rade dominus in rogacula
conducat in his qui trans flumen sunt. & in regem assyriorum
capud & pilos pedum. & barbam uniuersam. Et erit in die illa.
natus homo uicam boni. & duas oues. & puer rade lacus.

comedet butyrum. Butyrum enim & mel manducabit. omnes
qui felictus fuerit in medio terrae. Et erit in die illa omnis
locus ubi fuerint mille uites, mille ar gentes & inspinas & in
uepyres erunt. Cū sagittis & arcibus ingredientur illuc.

Ueprenum & spine erunt in uniuersa terra & omnes montes
qui in sarculo sarientur. Non ueniet illuc terror spinarum
& uenturam. Et erit in pasca bouis & in conculatione pecoris.

Et dixit dñs ad me. Sume tibi librum grande & scribe in eo stilo
hominis. Uelociter spolia de irabe cito praedare. Et ad
hibui mihi testes fideles. huriam sacerdotis & zaccharia filium
barachae & accessi ad p̄ seissam. & concepto & peperit
filium. Et dixit dñs ad me. Uoca nomen eius accelera spolia
de irabe. festina praedare. Quia ante quam sciat puer
uocare patrem suum & matrem suam. Auferat. solitudo da
masci & spolia samariae eorum rege assiriorum.

Et adiecit dñs loqui ad me adhuc dicens. Pro eo quod abiicit
populus istae aquas filios. que uadunt cum silentio & ad
sumpfit magis ioseph & filium romeliae. Propter hoc ecce
dñs adducte super eos aquas fluminis. fontes & multas.

Regem assiriorum & omne gloria eius. & ascende super omnes
montes eius. & fluit super uniuersas ripas eius. & ibit p̄ uiam
inundans & transiens usque ad collum ueniae. Et erit & tensio
alabastrum eius. implens latitudinem terrae tuae. Oemambel
congrega omni populi & uincimini. & audite uniuersae p̄ totam
terram. Confortamini & uincimini. accingite uos & uincite
inimicum. In die consilium & dissipabitur. loquimini uerbum & non
fiet. quia nobis cum deo. Haec enim ait dñs ad me. sicut infor
mam erudiuit me. Ne iram in uia populi huius dicatis.
Non dicatis conuictio. omnia enim quae loquitur populus

iste conuictio est. & amorem eius non timeatis, neque paveatis.
Omnis exercituum ipsum sanctificat, ipse pavor uester, & ipse terror
uester, & erit uobis in sanctificationem. In lapidem autem offen-
sionis, & in petram scandalum duabus domibus, iuxta in laqueum & in ruina
habitantibus, hierusalem. & offendent & eis plurimi, & cadent
& conterentur, & inreicientur & capientur. Hic est testimonium
signa legem in discipulis meis, Et expectabo dominum, qui abscondit
faciem suam a domo iacob, & prestolabor eum. Ecce ego & pueri
quos mihi dedit dominus, in signum & in portentum israelis ad nos
& exercituum qui habitant in monte sion. & cum dixerint
ad uos, querite apr thomb, & ad uim, qui seridunt in incan-
tationibus suis. Numquid non populus ad os suo requirit uisio-
nem, per uiuis ac mortuis. Ad legem magis, & ad testimonium.
Quod si non dixerint, iuxta uerbum hoc non erit eis matutina
lux, & transibit per eam. Corruet & esuriet, & cum esuri-
erit irascitur, & maledicat regi suo & deo suo, & suspiciet sursum,
& ad terram intuebitur, & ecce tribulatio & tenebre, dissolutio
& angustia, & caligo persequens, & non poterit auolare de angustia

Primo tempore alleuiata est terra zabulon, & terra
nephtalim, & nouissimo adgrauata est, uiam maris transior-
danem galileae, gentium populus qui ambulabat in tenebris
uidit lucem magnam, habitantibus in regione umbrarum
lux orta est eis, multiplicasti gentem, non magnificasti laudem,
Laetabuntur coram te, sicut laetantur in messe, sicut & uictores
uictores capti praeda quando diuidunt spolia. Iesu enim ontus
tuus, & uir zam uenerius, & sceptrum exactor eius super
pasta, sicut in die madian, Quia omnis uolenta praedatio cum
ta multum, & uesimentum mixtum sanguine, erit in con-
bustione, & ab ignis. Par uulus enim natus est nobis, filius da-

nobis & factus est principatus super humerum eius & uocabitur
 nom eius admirabilis. consiliarius. dr. fortis. pater futuri saeculi.
 princeps pacis. Multiplicabitur eius imperium & pacis non erit
 finis. Super solium dauid & super regnum eius sedebit. ut confir
 ma illud & corrobora in iudicio & iustitia a modo & usq. in sepe tercia.
 Zelus dñi exercituum. faciat hoc. Uerbu misit dñs in iacob & ce
 cidit in isrl & scia populus omnis effraim. & habitantes
 samaria in supbia & magnitudine cordis dicentes. Latere
 ceciderit sed quadris lapidibus aedificauimus. Si comoras suc
 ciderit sed cedros immutabimus. & eleuabit dñs hostes rasin
 sup ea & inimicos eius in cumulum uerda. syriam ab ori. ento.
 & philistin ab occidente. & deuorabunt isrl toto oye. In omnib.
 his non est auersus furor eius. sed adhuc manus eius extenta.
 & populus non est reuersus ad pcientem se & dñm exercituum.
 non inquisierit. & dispda dñs ab isrl caput & cauda. incuruante
 & ressuante. die una. Longe eius & honorabilis. ipse e caput.
 & ppheta docens mendaciu ipsi & caudae. Eterunt qui beati
 ficant populum istum seducetes. & qui beatificantur praeci
 tata. Propo hoc sup adalescentulis eius. non laeabitur dñs.
 & pupillorū eius & uiduorum. non miserebitur. Quia omnis hr
 pocrita e. & nequam. & uniuersum os. locutu e. stultitiam. In omnib.
 his non e. auersus furor eius. sed adhuc manus eius extenta. Suc
 censae. omni quas ignis impiclas. uepreu & spinas uorabit.
 Et succendatur in densitate salus & conuoluatur supbia fumi. Irra
 dñi exercituum concurbata e terra. & erit populus. quasi esca ignis.
 Ut frater suo n̄ parca. & declinabit ad dectro & esuria. Et comedet
 ad sinistra. & non saturabitur. Unusquisq. carne brachii sui uora
 bit. Manaser effraim. & effraim manaser. simul ipsiq. contra iudam.
 In omnib. his. n̄ e. auersus furor eius. sed adhuc manus eius extenta.

Uae qui condunt leges iniquas & scribentes iniustitiam scripserunt
ut opprimerent in iudicio pauperes. & cum facerent causas
humilium populorum mei. Ut essent iudicium pro uia eorum & pupillae
diriperent. Quid facias in die uisitationis. & calamitatis de longe
uementis. Ad cuius fugiam auxilium. & ubi dero linquis
gloria uestre. Ne in cur ue mini sub uinculo. & cum inter fecas
cadatis. Sup omnib; his non e auersus furor eius. sed ad huc
manus eius & tenet. Uae assur. uir za furoris mei & baculus
ipse. in manu eorum ut dignatio mea. Ad gentem fallacem
mittam eum. & contra populum furoris mei mandabo illi.

Ut auferat spolia & deripiat praedam. & ponat illam in concu-
tatione. quasi lutum platearum. Ipse autem non sic arbitrabitur
& cor eius non ita est amabit. sed ad coterendum erit cor eius.

& ad interuentionem gentium non pauca erunt. dicit enim. ut quid
in principes mei simul rezes sunt. Non quid non in charochanis.
sic chalanno. & ut arfad. sic math. & in quid non ut damasco.
sic samaria. Quomodo inuenit manus mea regna idoli. sic & fru-
ctus eorum de hierusalem & de semaria. Num quid non sicut
feci samariae & idoli eius. sic facia hierusalem & simulacris eius.

Uenit cum impleuerit dominus cuncta opera sua in monte sion & in
hierusalem. uisitabo super fructum magnifici cor dii regis assur.
& super gloria altitudinis oculorum eius. Dixi enim. in fir-
mitudine manus meae feci. & in sapientia mea intellexi. & ab-
tulit in nos populos. & principes eorum depre-datus
sum. Et detraxi quasi potens in sublime residentes. & inuenit
quasi nidum manus mea fortitudinem populorum. & sicut cel-
liguntur oua quae derelicta sunt. sic in uersam terram ego con-
gregaui. & in fuit qui mouerit pennam & aperit os. & gan-
niet. Num quid gloria bitur securus contra eum qui secatur.

Aut exaltabitur terra contra eum a quo trahitur. Quo modo siele
 uentus uirga contra eleuantem se. & exaltetur baculus qui uirga
 lignum est. Propter hoc mittet dominator dñs exercituum in pinguib.
 eius temuta. & subtus gloria eius succensa ardebit quas comibus
 ue ignis. & erit lumen. sicut in igne & scis eius inflamma. & succen
 deat & deuorabitur spina eius. & uepres in die una. & gloria sal
 tus eius & car meli eius. ab anima usq. ad carnem consumetur.
 Veritatem ore pfugus. & reliquiae ligni saltus eius. p paucitate
 numerabuntur. & puer scribet eos. Et erit in die illa. non ad
 ciet residuum. & in qui fugerint de domo iacob. in nia sup eo. quip
 caat eos. sed in nite. & ur sup dñm. sem. & ur. In ueritate reliquiae con
 uer tentur. reliquiae in qua iacob. ad am fortem. Si enim fuerit
 populus tuus. quasi harena maris. reliquiae conuer tentur. & eec.
 Consumatio ad byzantia. inundabit iustitia. Consumatione omni. & ad
 byzantia. dñs dñs exercituum facies. in medio omni. terrae.
 Propter hoc. haec dicit dñs dñs exercituum. Nolite timere populus meus.
 habitator sion ab assur. In uirga percussit te. & baculum suum leuabit
 sup te. in uia egypti. Adhuc enim paululum modicum. & consuma
 bitur indignatio. & furor meus sup scelus eoru. & suscitabit super
 dñs exercituum flagellum. iuxta plagam madian. in pectus horeb. & uir
 ga sua sup mare. & leuabit eam in uia aegypti. Veritatem in die illa.
 auferetur onus tuus. & iugum tuus decollatio. & compu
 tresca iugum. a facie olei. Uenia in iah. transibit in magrom.
 Apud magrom. commendabit uasa sua. Transierit cursim gabeel.
 sedes nostra. Obstipuit rama. gabaas saulis fugit. Inimice tua.
 flagellum. adtende lais. a pauper cula anathoth. Migravit
 meleman. habitatores gubim. confortamini. adhuc dies. ut nob
 fitur. Agitabit manu sua. sup montes filie sion. colle hierusal.
 Ecce dominator dñs exercituum. confringet legumcula in errore
 suo

Et excelsi statim succidentur. et sublimes humiliabuntur. Et
uercentur condensa sicut us ferro. et libanus cum excelsis cada
Et egredietur uirga de radice iesse. et flor de radice eius ascendet.
Et requiescat super eum spiritus domini spiritus sapientiae et intellectus.
spiritus consilii et fortitudinis spiritus scientiae et pietatis. et replebit eum
spiritus amoris domini. Non secundum uisionem oculorum iudicabit. Neque
secundum audientiam aurium arguet. sed iudicabit iniustitiam pauperes.
et arguet inaequitate. per manus eius terrae. et percussit terra uirga
oris sui. et spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit uis
uicia cingulum lumborum eius. et fides cinctorium renum eius.
Habituabit lupo cum agno. et pardus cum hedo accubabit. Utrulus
et leo et ouis simul morabuntur. et puer paruulus manabit eos.
Utrulus et uisus pascentur simul. requiescent catulorum. et leo
quasi bos comedet paleas. et delectabitur infans ab ubere super
foramine aspidis. et in caueris. reguli qui ab lactatus fuerit
manu sua mictet. Non nocent. et non occident in uniuerso
monte sancto meo. quia repleta est terra scientia domini sicut aqua maris
operum eius. In die illa predicta iesse qui stat in signum populum
ipsam gentes deprecabuntur. et erit sepulchrum eius gloriosum.
Et erit in die illa adiciet dominus secundo manum suam ad possidendum
residuum populi sui quod relinquetur ab assiris et ab aegypto. et ab
thros. et ab aethiopia. et ab elam et a sennar. et ab emath. et ab insula
maris. et eleuabit signum in nationes. et congregabit profugos assiris
et dispersos iuda colligat. et quatuor plagis terrae. et auferentur
zelus ephraim. et hostes iuda peribunt. Ephraim non emulabitur
iuda. et iudas non pugnabit contra ephraim. et uiolabunt in uniuersa
et philistinim per mare simul praedabuntur filios orientis. Iam
mea et moab proreceptum manus eorum. et filii ammon obedi
tes erunt. et desolabit dominus linguam maris aegypti. et eleuabit

87
manu sua sup flumen in fortitudine sp[iritu] sui & percuciet eum
in septem riuis. ita ut transeant per eum caltaati & perit uia & officina
populo meo. qui relinquetur ab assiris. sicut fuit isrl in die qua
ascendit de terra aegypti. & dices in illa die.

Confitebor tibi d[omi]ne qm iratus es mihi. conuersus es furor tuus. & con-
solatus es me. Ecce d[omi]s saluator meus. fiducialiter agam & non
timebo. ^{hec die} Quia fortitudo mea & fortitudo mea d[omi]s d[omi]s. & factus es mihi in
salute. Hauris uis aquas in gaudio de fontib[us] saluatoris. & dices in
illa die. confitemini d[omi]no. & inuocate nomen eius. Notas facite in popu-
lis. ad inuentiones eius. memento te. qm excelsum e[st] nomen eius.

Cantate d[omi]no qm magnifice fecit. ad nuntiate hoc in omni terra.
Gulata & lauda habitatio sion. quia magnus in medio turris isrl.

ORATIO BABYLONIS. QUOD UIDIT ESAIAS FILIUS AMOS.

Sup montem calyosum leuate signum. & exaltate uocem. leuate manum.

& in gradiantur portas duces. ego mandauit scificatis meis. & uo-
caui for d[omi]s meos in iram meam. exultantes in gloria mea. Uox multi-
tudinis in montib[us] quasi populorum frequentium. uox sonitus regu-
& gentium congregataru[m]; D[omi]s exercituum p[re]cepit milicie bellie uo-
mentib[us] de terra p[er] cul[um] a summitate caeli d[omi]s. & uasa furoris eius.
ut disperdat omnem terram; ululate quia p[er] dies d[omi]ni quas uas
ut as ad d[omi]no ueniet. Propt[er] hoc omnes manus dissoluentur. & omne
cor hominis tabescet. & conteretur. Torcones & dolores tenebunt
quasi parturient dolobunt. Unusquisq[ue] ad proximu[m] suu[m] stupe-
bit facies combustae. aultus eorum; Ecce dies d[omi]ni ueniet. cru-
ditas & indignatione plenus. & ire & furorisq[ue] adponenda terra
insolitudine. & peccatores eius conterendos de ea qm stellae
caeli & splendor earum. non expandent lum[en] suu[m]; & obtine-
bit uisus sol in ortu suo. & luna splendet in lumine suo.
& uisitabo sup urbes mala. & contra impios iniquitate earum.

Et quiescere faciam. supbia infidelium. & arrogantiam forquum
humiliabo; Praeciosior erit uir auro. & homo mundo obrixi.
sup hoc caelum turbabo. & mouebitur terra de loco suo. Propter
indignationem dñi & exercituum. & propter diem ire furoris eius.
& erit quasi dammula fugiens. & quasi ovis. & non erit qui congre
gat; Unusquisq; ad populū suū conuertetur. & singuli ad terrā
suā fugient; Omnis qui inuentus fuerit occidetur. & omnis qui
sup uenerit. cades in gladio. Infantes eorum allidentur oculis
eorum diripientur domus eorum. & uxores eorum uiolabuntur.
Ecco ego suscitabo sup eos in aedā. qui argentum si que serant. nec au
rum uellent sed sagittas par uolo si interficient. & lactantib; uer
non misereantur. & sup filios non parcat oculi eorum. & erit
babilon illa gloriosa in regnis inclinata in supbia chaldeorum sicut
sub uos ac dñs so domū & gomarram. Non habitabitur usq; in
finem. & n̄ fundabitur usq; ad generationem & generationem.
Nec pona ibi tentoria arabs. nec pastores requiescent ibi. Gedi
requiescent ibi bestiae. & replebuntur domus eorum dyu comb;
& habitabunt ibi struaciones. & pilosi saltabunt ibi; & respondebunt
ibi ululū in aedib; eius. & sirenac. in delubris uoluptatis. Prope est
ut ueniat tempus eius. & dies eius non elongabuntur. miserebitur
enim dñs iacob. & eligit adhuc de isrl. & requiescere eos faciet super
humerum suam. Adiungetur ad uena ad eos. & ad hereditatem domus iac
cob. & tenebunt eos populi. & adducent eos ad locū suū. & posside
bit eos domus isrl. sup terrā dñi in seruas & ancillas. & erunt capien
tes eos qui se coeperant. & subiciant & actores suos. Ceterum dicit
illa. cū requiem tibi dederit dñs. a labore tuo & a concussionē tua.
& a seruitute dyu qua ante seruisisti. sumes partem balaam isrl.
contra regē babilonis & dices. Quomodo cessauit & actores qui
erunt tributum. Contruit dñs baculū impiorum uirgam

dominantium caedentem populos indignatione. plaga insanabili.
 subiciens infurores gentes. persequentem crudeliter. Conquies-
 uit & silat omnis terra gaudere. & exultavit; ab eis quoque laeta
 est super te. & cedri libani & quo dor misti non ascendit quis suc-
 cidens nos. Infernus subter conat batus e in occursum aduentus tui.
 suffocabit tibi gigantes omnes principes terrae; Surrexerunt deso-
 lus sui omnes principes nationum uniuersi principes respon-
 derunt. & dicent tibi; & tu uulneratus es sicut nos nostri similis effe-
 ruses; Detracta est ad inferos supbia tua. concidit cadauer tuum.
 Subter te sterneretur cinis & operimentum tuum erunt uermes; Quo-
 modo cecidisti de caelo lucifer. qui mane oriebaris. Corruisti in terra
 qui uulnerabas gentes. Qui dicebas in corde tuo. in caelum conscendam.
 super astra dei scaltabo solum meum. sedabo in montibus testamena in lateri-
 bus; aquilonis conscendam super altitudinem nubium. similis eris altissimo.
 Verum tamen ad inferum destraheris. In profundum lacu. Quae uiderunt
 ad te inclinantur. teque prospicient. Numquid ista erant. qui con-
 turbauit terra. qui conculcavit regna qui posuit orbem desertum.
 & urbes eius destruxit; uinctus eius non aperuit carcerem. Omnes
 reges gentium conuenerunt in gloria. ut in domo sua. Tu
 autem pietas es de sepulchro tuo quasi serps inualis. pollutus.
 & uolutus cum his qui interfecerunt gladio. & descenderunt
 ad fundamenta lacu quasi cadauer putridum. Non habebis con-
 foratum. neque cum eis in sepultura. **¶** Uenim te dixit disperdit
 tu populum occidisti non uocabitur in aeternum semen pessime-
 rum. **¶** Dixit patre filios eius occisioni. iniquitate patris sui. ut
 non confortentur nec hereditabunt terram. neque implebunt
 facies orbis ciuitatum. & confortam super eos dicit dominus exercituum.
 & dabitur laniis nomen & reliquias & germen. & per gemem arboris.
 & ponam eam in possessione erion & in paludes aquarum. & scopabo

eam in scopas eris. dicit dñs exercituum; Juravit dñs exercituum dicens.
Sicut putavi traerit & quomodo mente traxi. sic euenit.
ut conteram asyrium in terra mea & in montib; meis. conculem eam.
& aufere arabeis iuga eius & onus illius ab umero eorum tolletur.
Hoc consilium. quod cogitavi super omnem terram. & hæc est manus
extenta super uniuersas gentes; Dñs enim exercituum decreuit. & quis
poterit infirmare. & manus eius extenta & quis auertere eam.
In anno quo mor tuus est rex abaz. factus est onus istud. Ne laceret
philistea omnia qm comminuta est uir zapcussoristai. De ra-
dice enim colabry regredietur regulus & sem eius absorben; uoluerit.
& pascetur primo genia pauperum. & pauperes. fiducialiter requi-
escent; & interire faciam in fame iudicem tuam & reliqua tuas
interficiam; Ulula porta. clama ciuitas. prostrata est philistea
omnes; Ab aquilone enim fumus uenit. & nescit qui effugit
a zmon eius; & quid respondebitur nunciis gentes. quia dñs
fundauit sion. & in ipsa sperabunt. pauperes populi eius;

ONUS MOAB;

Quia nocte uastata est ar. moab conticuit. quia nocte uastatus est mu-
rus. moab conticuit; Ascendit domus & edibon ad excelsa in plan-
tatione. supernabo & super meclaba moab ululabit. In concisio pi-
tibus eius colutauit. omnes barbari aduersus. In trunus eius. & in castro
sacco. super tecta eius. & in plateis eius omnes ululatus descendit
in flolum; Clamabit. sebon & eleale. usq; iasa audita est uox eoru.
Super hoc & pectus moab ululabunt. anima eius ululabit sibi; cor
meum ad moab clamabit. uectes eius usq; ad segor. uiculam con-
sternante. Per ascensum enim luth. flens ascendit. & in
uia. pondam. clamorem contritionis leuabunt; A que enim
nemi. deseruæ erunt. quæ aruit herba. defecit germen.
& uir or omnis interit; Secundum magnitudinem operis & iustitiam
eorum

Adiungentes in silicibus ducunt eos. qm̄ circa te clamor. et in nu-
mosy. usq; gallim. ululatus eius. Et usq; ad puteum elum. clamor
eius. quia aquae dibon repletae sunt sanguine. Ponam enim sup
dibon additamenta. his qui fugerunt de moab. leonem & reliquias
terrae. Emitte agnum dominatorem terrae. de p̄trae deser-
ti ad montem filiae sion. & erit sicut auffsazient. et pulla de mado auo-
lanis. Sicut autem filii moab intranscensuar non. In consilio roze con-
clamipone quasi nocite um bram tuam in meridie. Absconde fugier-
tes. & uagos neprodas. habitabunt p̄ fugi mei moab. esto latibulum
eorum a facie uostatoris. Fumus est enim puluis consumatus est.
miser. defecit qui concubabat terram. & praeparabitur in mise-
ricordia solum. & sedebit super eum in ueritate. in tabernaculo
dauid. Iudicans & querens iudicium. & uelociter reddens quod iustum est.
Audimus sup̄bia moab. sup̄buse ualde. sup̄bia eius & arrogancia
eius. & indignatio eius plusquam fortitudo eius. Idcirco ululabo mo-
ab. moab uniuersus ululabit. His qui laesantur sup̄ muro cocci-
laxeris. loquimini plagas suas. qm̄ subarbane esse bon deseruistis.
& lineas ab amad omni gentium exciderunt. Flagella eius usque
ad iazer puenit. errauerunt in deserto. Propagines eius retic-
tae sunt transierunt mare. Sup̄ hoc plorabo. & iazer uinea
ibana. Inebriabo te lacrima mea. esse bon. & elealo. qm̄ sup̄
undam tuam. & sup̄ messem tuam. uox calcantium irruit. & au-
ferunt lacticia & exultatio decar melo. & in uineis non exultabit
neque iubilabit. Unum in corculari non calcabit. qui calcare
consueuerat. uoce calcantium abstuli. Sup̄ hoc uenter meus
ad moab quasi cithara sonabit. & uiscera mea ad murum cocci-
laxeris. & erit cum appa puerit. quod laboro ut moab super
excolis suis. & impediatur a se sua ut obsecrat. & non ualebit
hoc uerbum quod locutus est dñs ad moab. & tunc. & nunc locu-
tus est.

dominus dicens. In tribus annis quasi anni mer cennaru auferetur gloria moab, super omni populo multo. & relinquetur par uis & modicus. nequaquam multus. **ONIS DAMASCUS**
Ecce damascus desinet esse ciuitas. & erit sicut acer uis lapidei in ruina. & derelictae ciuitatis arbor gregibus erunt. & requiescent ibi. & non erit qui ex terra eat. & cessabit adiutorium ab ephraim. & regnum ad damasco. & reliquie syriae sicut gloria filiorum israhel erunt. dicit dominus exercituum. Et erit in die illa & tenuabitur gloria iacob. & pingues carnes eius emarcescent. & erit sicut congrezans in messe quod restiterit. & brachium eius spicas legat. & erit sicut querens spicas in ualle passim. & relinquetur in eo sicut nocentis. & sicut excussio oliuae. duarum aut trium oliuarum in summitate rami. siue quattuor aut quinque in cacuminibus eius fructus eius. dicit dominus deus israhel.
In die illa inclinabitur homo ad factorem suum. & oculus eius ad semetipsum respiciet. & non inclinabitur ad altaria que fecerunt manus eius. & que operati sunt digiti eius. non respiciet uicos & delubra. **I**n die illa erunt ciuitatis fortitudinis eius derelictae. sicut aratra & segites. quae derelictae sunt a facie filiorum israhel. & eris deserta quia oblitus es di saluatoris tui. & fortis adiutoris tui non es recordata. Propter ea plantabis plantationem infidelem. & germen alienum seminabis in die plantationis tuae labrusca. & mane semen tuum florebit. & ablatae messis hereditatis. & dolebit grauius. **Uae** multitudi populorum multorum. ut multitudi maris sonantis. & tumultus turbarum. sicut sonitus aquarum multarum. sonabunt populi. sicut sonitus aquarum in unda. & ananiam. & increpabit eum. & fugiat percul. & ut perculus sicut puluis montium a facie uenti. & sicut turbo coram tempestate.

24
In tempore ues pere. & ecce turbatio in matutino & non sub
sistat; Haec est pars sorum qui uastauerunt nos & fors diripi
entia nos; Uae terrae erubescat quae est trans flumina &
hiopie quae mittat in mari legatos & in uasis papiri sup aquas
I & angeli ueloces ad gentem conuulsam & dilaceratam ad po
pulum terribilem post quem non est alius; Gen^{tes} & peccantem
& conculcatam cuius diripuerit flumina terram
eius; Omnes habitatores orbis qui mori minime in terra. camele
uatum fuerit signum in montib; uidebitis & clangorem tube auditis
Quia haec dicit dñs ad me; qui escam & considerabo in loco meo
sicut meridiana lux clara est. & sicut nubes roris in die mesis
Ante messem enim totus effloruit & in matura perfectio germi
nabit; & praecedent uirram uel culieus falci; & quae dere
licta fuerint absidentur; & excucientur & relinquentur si
milibus montium & bestias terrae; & estate per paua
erunt super eum uolucres & omnes bestiae terrae sup illum
hiemabunt; In tempore illo deferaur munus dño exercituum
A populo diuiso & displacento. A populo terribili post quem
non fuit alius; Agente & expectante & conculca
ta cuius diripuerit flumina terra eius ad locum ne minus
dñi exercituum monte sion; **ONUS AEGYPTI.**

Ecce dñs ascendit super nubem louem & ingredietur aegy
ptum; & mouebuntur simulacra aegypti a facie eius &
cor aegypti tabescit in medio eius & concurrere facia aegy
ptus aduersum aegyptios; & pugnantius contra fratrem
suum & uir contra amicum suum; Cuius aduersum ciuitatem &
regnum aduersum regnum & dirumpetur sps aegypti in uiscer
ibus eius & consilium eius praecipitabo; & interrogabunt
simulacra sua & diuinos suos & phriones & hiamolos & tracta
aegypti

in manu dominorum eradeli. & reges fortis domi habitur
eorum. dicit dñs dñs exercituum; & arescat aqua de mari. & fluvius
adq; siccabitur. & deficient flumina. & attenuabuntur. & siccaban
tur riuus aegyptum. Calamus & iuncus marcescit. nudabitur
alues riuus a fonte suo; & omnes semences in riuo siccabitur.
arescat añ erit; & merebunt piscatores. & lazebunt omnes
mittentes in flumen hamum; & expandent esre e sup faciem
aque marcescent. Confundentur qui operabatur lino plec
tentes & tacentes sub alio; & erunt in riuo eius flacciditas
omnes qui faciebant lacunas ad capiendos pisces. Stulti prin
cipes taneos. sapientes consilium farao dederunt consilium insi
piens; Quomodo dicitis faraoni filius sapientium ego filius anti
coru regum. Ubi sunt nunc sapientes tui adnuncient tibi
indicent quid cogitauerit dñs exercituum sup aegyptum; scuta
facti sunt principes taneos. emarcuerunt principes mem
brorum. deceperunt aegyptum angulum populorum eius; Dñs stet
in medio eius spm ueruginis. & errare fecerunt aegyptum in om
ni opere suo. sicut errat ebrus & uomens. & neri aegypto
opus quod faciat. capud & caudam incuruant & refrenan
tem. **I**ndie illa erit aegyptus quasi mulieres. & stupebunt &
timebunt a facie commationis manus dñi exercituum. quam ipse
mouebit super eam; Et erit terra uada aegypto infestitate.
Omnes qui illius fuerit recordatus. pauebit a facie consilij dñi
exercituum quod ipse cogitauit super eam; Indie illa erunt quinque
ciuitates in terra aegypti loquentes lingua chanaan & iuran
tes p dñm exercituum. ciuitas solis uocabitur una; Indie illa
erit altare dñi in medio terrae aegypti. & titulus uoca
bitur terminus dñi. & erit in signum. & in testimonium dño ex
ercituum in terra aegypti. Clamabunt enim ad dñm a facie

tribulantis & mitte eis saluatorem & pugnatores qui libera-
 eos; & cognoscat dñs ab aegypto & cognoscent aegypci
 dñm in die illa. & colent eum in hostiis & muneribus, & uocauoue-
 bunt dño & soluent; Et percussit dñs aegyptum plaga & sanabit ea
 & reuertentur ad dñm & placabitur eis, & sanabit eos; In die illa
 erit uia de aegypto in assyriam, & intrabit assyrius aegyptum
 & aegypci in assyrios & seruient aegypci assyrius; In die illa
 erit isrl terra aegypto & assyrio benedictio in medio terrae
 Cui benedixit dñs in medio terrae exercituum dicens, Benedic-
 tus populus meus aegypci, & opus manuum mearum assyrio, he-
 reditas faciem meam isrl. In anno quo ingressus est charthan in a-
 zotum cum misisset ea sargon rex assyriorum & pugnasset contra
 azotum & cepisset eam, in tempore illo locutus est dñs in manu isaie
 filii amos dicens; Uade & solue saccum de lumbis tuis, & calcia-
 menta tua tolle pedibus tuis, & fecit sic, uadens nudus & discalciatus.
 & dixit dñs; Sicut ambulauit seruus meus isaia nudus & discalcia-
 tus triam annorum, signum & portentum erit sup aegyptum,
 & super & thopiam, sic minabit rex assyriorum captiuitate
 aegypti & transmigratione & thopiae iuuenam & senum, nuda
 & discalciata discoperis nates, ignominia aegypci, & timebunt,
 & confundentur ab & thopia spes sua, & ab aegypto gloria sua.
 Et dicit habitator insulae thumae in die illa; Haec erit spes nostra
 ad quos confugimus in auxilium ut liberar' & nos a facie regis assyri-
 orum, & quomodo effugere poterimus nos?

OPUS DE SEPTU

Sicut turbini ab africa ueniunt de deserto uenit de terra orribili.
 uisio dura nuntiatae mihi. Qui incredulus e. infideliter agit.
 & qui depopulator e. uastat. Ascende a lam obseme de om-
 nem zemitum eius cesare feci. Propterea reple sunt lumbi mei
 dolore, angustia parientis possedit me, sicut angustia parientis

Corru cum audire. conturbatus sum cum uiderem. emarcuit cor
meum. tenebre stape fecerunt me. babilon dilecta mea pe si
ta est mihi in in specula. Ponem enim contemplate in specula.
comedentes & bibentes sur gite principes arripite clipeum & haec
enim dixit mihi dñs. Uade & pono speculatorem. & quodcumq; uide
rit adnuntia. & uidit curum duorum aequitum. Ascensorem asinus
& ascensorem cameli; & contemplantus est diligenter. multo in
tuitu; & clamauit. deo. Sup specula dñi. ego sum stans iugiter
per diem. & sup custodia meam. ego sum stans totis uocab; 7. Ecce
iste uenit. ascensor uir bigae aequitum; & respondit & dixit.
Cecidit. cecidit babilon. & omnia sculpalia deorum eius. conuertat
in terram. tritura mea. & filia areae meae. quae audiu a dño. Ser
citraum do isrl. adnuntia ui uob; **ONUS DUODA**

Ad me clamat ex seir. custas quid denocet. custas quid denocet.
Dixit custas. Venit mane & nox. si queris querite. conuertimini
uenite 7.

ONUS INARA BIA

In saltu ad uesperam dormi. in semitas dodani. occurrentes scien
te ferre. & quam. qui habitatis terram austricamparum; occurrite
fugientia; a facie enim gladiorum fugerunt. a facie gladii im
nentis. a facie arcus & tenti. a facie grauis pro elu. qm haec dicit
dñs ad me; Adhuc in uno anno. quasi in anno mercinarii. & auste
retur omni gloria cedat. & relique numeri sagittariorum
fortium de filiis cedat. & relique numeri. imminuentur 7

ONUS UALLIS UISIONIS

Quidnam tibi quoq; e. qui ascendisti & uionis in tecta. clamor & ple
Indubis frequens. ciuitas & cultans. Interfecti tui non in ter feci
gladio. Nec mortui in bello. Cuncta principes tui fugerunt. simul
dure que ligati sunt; Omnes qui in uenti sunt. uini sunt pariter
procul fugerunt. propterea dicit. recedite a me amare flebo.

174
volite incumbere ut consolemini me super uastitatem filii populi
mei; Dies enim interfectionis & conculcationis & flauum dno
do exercituum in ualle uisionis scrutans murum & magnificus sup
montem; & aelam supsit far & ram currum hominis equit & pa
riolem nudauit clipeus; & erunt electe uales tuae plene quadri
garam & equites ponent sedes suas in porta & reuelabitur ope
rimentu iuda; & uidebis in die illa armamentarium domus sal
tis & scissuras ciuitatis dauid uidebitis quia multiplicatae sunt
& congregatae aquae piscinae inferioris & domus hierusale
numeratae & destruxistis domus ad munendum murum
& lacu fecistis inter duos muros & aquam piscine ueteris & non
suscepistis ad eum qui fecerat eam; & operiretorem eius de longem
uidistis; & uocauit dñs dñs exercituum in die illa ad flauum & ad plau
etam ad caluitium & ad cingulam sacci; & ecce gaudiu & laetitia
occidere utulas & iugulare arietes comedere carnes & bibera
uinu; Comedamus & bibamus cras enim moriemur; & reuela
tas in auribus meis uox dñi exercituum; si dimittetur iniquitas
haec uob donec moriamini dicit dñs dñs exercituum; Haec dicit dñs
dñs exercituum; Vade in gredere ad eum qui habitat in taberna
culo ad somnam p̄repositum templi & dicis ad eum; quid tu hie
aut quasi quis hic; Quia excidisti tibi hic sepulcrum excidisti in ex
celso memoria diligenter impetra tabernaculum tibi; Ece dñs
asportare te faciet sicut asportatur gallus gallinatus & quasi
amictum sic subleuabit te; Coronans coronabit te tribulatione
quasi pila mittet te in terra lata & spaciosam; Ibi morieris & ibi
erit currus gloriae & uae; Ignominia domus dñi tua; & expellat
te de statione tua & de ministerio tuo deponam te; & erit in die
illa uocabo seruum meum eliacim filium helciae & induam illu
tomea tua & cingulo tuo confortabo illu & potestate tua dabo

in manu eius. & erit quasi pater habitantibus hierusalem. & domus
iuda; & dabo claue domus dauid super umerum eius & aperiet
& non erit qui claudat. & claudet. & non erit qui aperiat.
& figa illum paxillum in loco fideli & erit in solium gloria domus pa-
tris sui. & suspendent super eum omne gloriam domus patris eius.
Uasorum diuersa generis. omne uas paruum uas & cratera
usque ad omne uas musicorum. In die illa dicit dominus exercituum. au-
feretur paxillus qui fixus fuerat in loco fideli & frangeur
& cades. & peribit quod pependerit in eo quia dominus locutus est.
Ululate nauis maris. quia uas statae domus. **LOQVVS TYR**
unde uenire consueuerat de terra caelium reuelatus est. Tace-
as qui habitatis in insula. negociatio sidonis. Trans fretantes
mare repleuerunt te in aquis multas. sementi mli. messis fluminis
fruges eius. & facta est negociatio gentium; & exubescit sidon
at enim mare. fortitudo maris dicens. Non parturui & non
peperi. & non enutriui iuuenes. nec ad incrementum produxi uir-
gines; Cum auditum fecerit in aegypto dolebunt. cum audierint
de tyro; Transite maria. ululate qui habitatis in insula; Num
quid non haec uestra est quae gloriabatur adiebus pristinis in an-
tiquitate sua. ducent eam pedes sui longe ad peregrinandum.
Quis cogitauit hoc super tyrum quondam coronatam. Cuius negotia-
tores principes. institutores eius in clivis terrae; Dominus exerci-
tuum cogitauit hoc. ut destraheret & superbia omnis gloriae. & adig-
no nomina deduceret & uniuersos in clivis terrae; Trans terra
tua quasi flumen. filia maris. non est ultra tibi cingulum manum
sua extendit super mare. conturbauit regna; Dominus mandauit
aduersum canaan. ut contereret fortis eius & dixit;
Non adicies ultra ut glorieris. calumnia sustinent. uirgo filia
sidonis; In chechim consurgens trans freta. ibi quoque nescit

requiescib; Ecce terra chaldeorum talis populus n̄ fuit
Assur fundauit eam. in captiuitatem transdixerunt in bustos
eius. suffoderunt domus eius. posuerunt eam in ruinā. Ululati
uauit maris. quia ad eam stata est foratudo uestra. & erit in
die illa in obliuione eris O terre. septuaginta annis. sicut dies
regis unius. Post septuaginta autem annos. erit terra quasi
canticum meretricis. Sume citharam. circum ciuitate mere
tricis obliuione tradita. Bene cane. frequenta canticum ut
memoriatus sit. & erit post septuaginta annos uisitabit
dn̄s terram & reducet eā ad mercedes suas. & rursum for
nicabitur cum uniuersis regnis terrae. super faciem terrae. & erunt
negotia eius & mercedes eius sanctificatae dno. Non condentur
neq; reponentur. quia his qui habitauerint coram dno. erit nego
tatio eius. ut manducent in saturitate. & uestiantur usque ad uis
tate. Ecce dn̄s dissipabit terram & nudabit eam. & affliget faciem
eius & disperget habitatores eius. Et erit sicut populus sic sacer
dos. & sicut seruus sic dn̄s eius. sicut ancilla. sic domina eius. sicut
emens. sic ille qui uendit. sicut fenerator. sic is qui mutuum acci
pit. Sicut qui reperit. sic qui debet. dissipatio dissipabitur
terra. & direptione depraedabitur. Dn̄s enim locutus est. ue
rum hoc. luxit & defluxit terra & infirmata est. defluxit
orbis infirmatae. altitudo populit terrae. & terra inter
fectae. ab habitatorib; suis. quia transgressi sunt leges. mu
tauerunt. dissipauerunt foedus sempiternum. Propter hoc
maledictio uorabit terrā. & peccabunt habitatores eius.
Ideoq; insument cultores eius & relinquentur homines pau
ci. Luxit uindicta infirmatae uis. ingemuerunt om̄i
quia labantur corde. Cessauit gaudium tympanorum. qui
euit sonitus lauantium. contucuit dulcedo citharę. Cū cantico

non bibent unum. amara erit potio bibentibus; illa; Accreta
ciuitas uanitas. clausa e omnis domus. nullo introeunte; Cla
mor erit super uisum implacitum; deserta e omnis laetitia. tran
situs e quod uisum terrae; Relicta est in urbe solitudo. & ual
murae opprimunt portas. quia haec erant in medio populorum
quo modo si paucis oliuae que remanserunt excutiantur ex olea
& racemum fuerit finita uindemia; Inleuabunt uocem
suam adq; laudabunt cum glorificatus fuerit dñs in mentem
demari; Propt hoc in doctrinis glorificatus dñm in insulis
maris. mo nre dñi di isrl. A finibus terrae laudes audiuimus.
gloriam iustitiae; & dixi; secretum meum mihi secretum meum
Uae mihi praeuaricantes praeuaricati sunt. & praeuaricati
one transgressorum praeuaricati sunt. formido & foueae
& laqueus super te. qui habitator es terrae; & erit qui fugerit
a uoce formidinis. cades in foueam. & quis se explicuerit de fo
uea tenebitur laqueo. Quia cetera te de excelsis aperta sunt.
& concutentur fundamenta terrae; Confractioe confringe
tur terra. Conuulsione conteretur terra. commotione commo
uebitur terra. Agitatione agitabitur terra sicut ebrius
& auferetur sicut tabernaculum unius noctis; & grauabit eam
iniquitas sua. & corrues. & non adiciet ut resurgat; & erit in die
illa. uisitabit dñs sup milicia caeli in excelsis. & sup reges terrae
qui sunt sup terra. & congregabuntur in congregationem
unius fascis in lacum. & cludentur ibi in carcerem. & post
multos dies uisitabuntur. & erubescet luna & confundetur
sol. cum regnauerit dñs exercituum in monte sion. & hierusalem
& in conspectu senum suorum fuerit glorificatus; Dñe dñs meus
estu exaltabote. confitebor nomini tuo. qm fecisti mirabilia
cogitationes antiquas fideles amari; Quiaposuita ciuitate

in tunc mul. in iur. bem. for. tem. in ruina. domum. alieno. r. un. it.
 non sit. ciuitas. & in sempiternum non edificetur. Sup hoc lau.
 dabit. te. populus. for. as. ciuitas. gentium. robustarum. timebit. te.
 Quia. factus. es. for. tudo. pauperi. for. tudo. e. gena. in tribulatio.
 nes. tua. spes. atur. bine. umbraculum. ab. estu. spes. enim. robust.
 torum. quasi. turbo. in. pellens. par. & tem. Sicut. estu. in. sta.
 tum. cum. alieno. ru. humiliabis. & quasi. calore. sub. nube. tor.
 rente. p. pagine. for. tum. marcescere. facies. & facies. dñs. ex.
 er. citium. omni. b. populis. in. monte. hoc. Conuiuui. pingui. con.
 uiui. unde. me. conuiuui. pinguium. medollatorum. unde.
 me. defecato. & praecepit. ab. in. monte. isto. faciem. uincu.
 li. conligati. super. omnes. populos. & telam. qua. or. ditus. est.
 sup. uniuersas. nationes. praecepit. ab. in. morte. in. sempiternu.
 Et. auferat. dñs. ds. lacrima. ab. omni. facie. & opprobriu. populi.
 sui. auferat. de. uniuersa. terra. quia. dñs. locutus. e. & dice. in.
 die. illa. Ecce. dñs. noster. iste. expectauimus. eum. & saluabit.
 nos. Iste. dñs. sustinimus. ea. exultabimus. & laetabimur.
 in. salutare. eius. quia. requiescit. manus. dñi. in. monte. isto.
 & erit. turabitur. moab. sub. eo. sicut. teruntur. paleae. in.
 plastro. & extendet. manus. suas. sub. eo. sicut. extendit. na.
 tans. ad. natandu. & humiliabit. gloriam. eius. cum. ad. lisione.
 manu. eius. & munimenta. sublimiu. muroru. tuorum. con.
 cident. & humiliabuntur. & de. trahentur. in. terram. usq.
 ad. puluere. In. die. illa. cantabitur. canticu. istud. in. terra. iuda.
 Urbis. for. tui. dñs. noster. ^{siom.} saluator. ponetur. in. ea. murus.
 & ante. mure. Aperite. portas. & ingredietur. gens.
 iusta. custodiens. ueritatem. Vel. ^{or.} ser. uabit. ser. uabis. pace.
 pace. in. qua. in. te. sperauimus. Speras. in. dño. in. saeculis.
 a. eter. in. dño. do. for. a. in. per. po. uum. Quia. in. cur. uauit.

habitantes in excelsis. ciuitatem sublimem humiliabit.
humiliabit eam usque ad terram. & detrahet eam usque ad pul-
uerem; Conculcauit eam pes pedes pauperis. grossus egeno-
rum; semitauisti rectas. & rectas callis iustas ad ambulandum.
& in semita iudiciorum tuorum domine sustinui misere. Nomen
tuum & memoriale tuum in desiderio anime; Anima mea
desiderauit te in nocte. sed & spiritu meo in precordis meis.
de mane uigilabo ad te; Cum feceris iudicia tua in terra
iusticia discant habitatores orbis; miser eamus impio &
non discas iusticia in terra scorum inique gessit & non
uidebit gloria domini; Domine exaltetur manus tua & non ui-
deant uideant & confundantur zelantes populi; & ignis
hostes tuos deuoret; Domine dabis pacem nobis. omnia enim opera
nostra operatus es nobis; Domine deus noster. possederunt nos
domini absque te. tantum in te recor demur hominibus; mori-
entes non uiuant gigantes non resurgant; Propterea
uiscata & contriuisa eos & perdidisti omnem memo-
ria eorum. Indulisti genti domine indulisti genti. Num
quid glorificatus es. & longasti omnes terminos terrae.
Domine in angustia requisierit te. in tribulatione murmuris.
doctrina tua. Sicut quae concepit. cum ad propinquauerit
ad partum dolens clamat in doloribus suis. sic factum est
a facie tua domine; Concepimus. & quasi parauerimus & pe-
perimus. spiritum salutis non fecimus in terra. Ideo non ce-
ciderunt habitatores terre; Vuent mortui interfecta
mei resurgent; Expergiscimini & laudate. qui habitatis
in puluere. quia ros lucis ros tuus. & terra gigantum
detrahet in ruina; Uade populus meus. intra cubiculatum
claudere ostia tua super te. Abscondere modicum ad momentum.

89
doneo per transeat indignatio; Ecce enim dñs egredietur de loco
suo: ut uisite & iniquitatem habitatores terrae contra eum;
Et reuelabit terra sanguinem suum & non periet ultra inter fecos
suos; In die illa uisitabit dñs in gladio suo duro & grandi & forti
super leuchan serpentem uectem & super leuiathan serpentem
toruosum & occidat coelum qui in mari est. In die illa
uinea mericantabit ei. Ego dñs qui seruo eam; Repente pro
pinnabo ei. Ne forte uisiteur contra eam. Nocte & die seruabo
eam: indignatio ñ est mihi. Quis dabit me spinam & ueprem
impelio & graduar super eam succendā eam pariter; An po
tius tenebit fortitudinem meam faciat pacem mihi: pacem
faciat mihi; Qui ingreduntur impetu ad iacob. florebunt &
germinabit isrl & implebunt faciem orbis semine; Num
quid iuxta plagam percussentur sep culus sit eum. aut sicut oc
cidit interfectus eius stoccisuse. In mensura contra men
suram. cum abiecta fuerit iudicabit eam. Meditata est
in spū suo durus p diem aestus. Idcirco sup hoc dimittelur
iniquitas domus iacob. & iste hominis fructus: ut auferatur
peccatū eius. cum posuerit omnes lapides altaris. sicut lapides
cineris allisos. Non stabunt luci & delubra. ciuitas enim mu
nita desolata erit; speciosa relinquetur & dimittelur quasi
desertum. Ibi pasceat uiculus. & ibi accubabit & consumeat
summitates eius; In siccitate uessis illius conterentur. muli
eres uementes & docentes eam; Non est enim populus sapiens.
propterea non miserebitur eius qui fecit eum. & qui forma
uit eam non parca ei; & erit in die illa percussio dñs ab
aluo fluminis usq; ad torrentem aegypti & uos congre
gabimini unus & unus filii isrl; & erit in die illa clange
tur in tuba magna & uenient q̄ perdita fuerant de terra

assiriorum & qui eiecerant de terra aegypti & adorabunt
in montes sicut in hierusalem. 7. Tunc corona superbie ebrius & ephron
& flori decidenti gloria exultationis eius. quierant in uer
tice uallis pinguis sime errantes auino; Ecce ualidus & fortis
dominus sicut impetus grandinis turbo constringens. sicut impetus
aquarum multarum inundantium. & emissarum super terram
spaciosam. Pedibus conculcabitur corona superbiae ebriorum
effraim. & erit flos decidens gloria exultationis eius.
Quiescit super uerticem uallis pinguium. quasi temporaneum
ante maturitatem autumnum. 7. Quodcum aspexerit uidentem.
statim ut manu tenuerit. deuorabit illud. 7. In die illa erit
dominus exercituum corona gloriae. & sericum exultationis
residuum populisui. & spiritus iudicis sedentis super iudicium.
& fortitudo reuertentibus; de bello ad portum; Verum hi
quoque per uino nescierunt & per ebrietate errauerunt.
Sacerdos & propheta nescierunt per ebrietate. absorpsi
auino. errauerunt in ebrietate nescierunt uidentem. igno
rauerunt iudicium; Omnis enim mensis repleta sunt
uomitibus sordibus. ita non est ultimus locus; quem docebit
scientiam. & quem intellegere facies auditum. ab lacta
tus a lacte. apulsus ab uberibus; quia manda re-manda
manda re-manda ^{expecta} re-expecta re-expecta
modicum ibi. modicum ibi. 7. In loquella enim labii & lin
gua alterius. loquetur ad populum istum. Cui dixit haec
Requiesce ^{ce} reficite lassum. & hoc est meum refrigerium. & noluerit
audire; & erit eis uerbum domini manda re-manda man
da re-manda ^{expecta} re-expecta re-expecta modicum
ibi. modicum ibi. Ut cadant & cadant & rorsum
& conterantur & inlaqueentur. & capiantur 7. 7.

Propter hoc audite uerbum dñi uirginulosos. quid dominam
 in super populū meum quē in hierusalē dixistis enim
 Percussimus foedus cum morte & cū inferno fecimus pac
 tum. flagellum inundans cū transierit nūemus super
 nos. quia posuimus mendacium spem nostram. & mendacio
 protecti sumus; Ideo haec dicit dñs dñs. Ecce ego mitram
 infundamentis sion lapidem. lapidē p̄batum angulārē.
 p̄ otiosum infundamento fundatam. qui crediderit don
 tur bētur. & p̄nā iudiciū in pondere & iusticiā in men
 sura. Et subuertat & grandis spem mendaciu. & p̄tectionē
 aque mundabunt. & delebitur foedus uestrum cū mor
 te & pactū uestrum cū inferno non stabit; Flagellū
 inundans cū transierit. erit ei in conculcatio nē. quando
 cumq; per transierit. tolla uos. qm̄ mane diluculo p̄transi
 bitis die & in nocte. & tantū modo sola uox. in intellectū
 dabitur auditui. Co angustatum ē enim fratum. ita ualē
 decidat & palliū breue. utrumq; operire non potest.
 Sicut enim in monte diuisionum. stabit dñs. sic in ualle
 quae ē in gabao irascetur. Vt faciat opus suum. alienu
 opus eius. ut operetur opus suū peregrinū ē opus eius
 ab eo; & nunc nolite in ludere. ne forte constringantur
 uincula uestra. Consummatione enim & adbruitione.
 audiua dño dō exercituum. super uniuersam terram.
 Aurib; percipite. & audite uocē meā ad tendite & audite
 eloquiū meū. Numquid tota die arabit arans ut serat
 p̄scindat & saris & hamū suam. non ne cum ad aequauerit
 faciem eius fertit. & crinum spargit & ponit tri
 acum per ordine. & ordeum & milium & uitam in sinib;
 suis & apud iudicū eū iudicatio dñs suis docebit illum; Non enim.

inferis iri curabitur ꝑꝑ. Nec rota plaustrum sup er minū
circueat. sed in uirga & euicetur ꝑꝑ. & cum in baculo.
panis autem comminuetur. uerum non in perpeuum tritu
ranspicietur illum. neque uocabit eum rota plaustrum. nec
in uigulis suis comminuet eum. & hoc ad nō dō & exercituum & uic.
ut mirabile faceret consilium & magnificaret iustitiam. Uae
aribel. aribel ciuitas quae & pugnauit dō. additus ^{est} annus
adamum. sollemnitates a uolucrae sunt. & circum uallabo
aribel & erit tristis & merens. & erit tibi quasi aribel.
& circum dabo quasi speram in circuitu tuo. & iaciam contrate
ae gerem. & munimenta ponam in obsidionem tuam.
& humiliaberis. & terra loqueris. & de humo audietur
eloquium tuum. & erit quasi per thonis de terra uox tua. &
de humo de eloquium tuum musicabit. & erit sicut puluis tenuis.
multitudo uentilantū te. & sicut fauilla pertransiens mul
tudo eorum qui contrate praualuer. erit que repente
confestim. ad nō & exercituum uisitabitur in tonitruo & com
mouione terrae. & uoce magna turbinis & tempestatis.
& flammae ignis deuorantis. & erit sicut somnium uisionis
nocturnae. multitudo omnium gentium quae dimicauerunt
contra aribel. & omnes qui militauerunt & obsederunt.
& praualuerunt aduersus eam. & sicut somnium esurientem
& comedit. cum autē fuerit & pergescit uacuae anima eius.
& sicut somnium sciens & bibit. & postquā fuerit & ꝑꝑ.
factus lassus adhuc sit. & anima eius uacua est. Sicut
multitudo omnium gentium. quae dimicauerunt contra mon
tem sion. Obstupescite & admiramini. fluctuate &
uacillate. inebriamini & n̄ auino. mouemini & non ebrie
tate. qm̄ miscuit uob dñs spm̄ soporis. Claudite oculos.

91
uestras prophetas & principes uestros qui uident uisio-
nis operis. & erit uobis uisio omnium sicut uerba libri signati.
Quaecum dederint scientia litteras dicent, lege legetur & res-
pondebit. Non possum signatus est enim & dabitur liber nesci-
entia litteras dicatur que ei. Lege & respondebit. Nescio lit-
teras & dixit dominus eo quod adpropinquat populus iste cor-
pore suo & labiis suis glorificat me. Cor autem eius longe est a me.
& timuerunt mandata hominum & doctrinas. Ideo ecce
ego addam ut admirationem faciam populo huic miraculo gran-
di & stupendo. Peribit enim sapientia a sapientibus eius
& intellectus prudentium eius abscondetur. Uae qui profun-
di estis corde: ut ad domino abscondatis consilium quorum sunt in te-
nebris operare & dicunt. Quis uideat nos & quis nouit nos per-
uersa est haec uestra cogitatio. Quasi silutium contra figulum
cogit & dicat opus factoris suo non fecistime. & figmentum
dicat fictoris suo non intellegis. Nonne adhuc in modico
& in breui conuertetur libanus in cher mel & cher mel in
solum reputabitur & audient in die illa surdi uerba libri
& de tenebris & caligine oculi caecorum uidebunt & ad-
dent mites in domino laetitia & pauperes homines in conspectu
deultabunt. Quoniam defecit qui praeualebat consumatus est
in lusor & succisunt omnes qui uigilabant super iniquitate
Quia peccare faciebant homines in uerbo & arguentem in por-
ta subplantabant & declinauerunt frustra a iusto. Propter
hoc haec dicit dominus ad domum iacob qui rediit abraam. Non
modo confundetur iacob. Nec modo uultus eius erubescet.
Sed cum uiderit filios suos opera manuum mearum in medio
suis sanctificantes nomen meum & sanctificabunt seminem iacob
& dominus ipse praedicabunt & scient errantes spiritu intellectum.

& musicatores dicent legem; Uae filii desertores dicit dñs.
ut faceritis consilium & non ex me. & ordi remum telam &
non per spm meum. ut adder & is peccatum sup peccatum.
Qui ambulatis ut descendatis in aegyptum & os meum non inter
rogastis. sperantes auxilium in fortitudine faraonis & habentes
fiduciam in umbra aegypti; & erit uobis fortitudo faraonis in
confusionem. & fiducia umbrae aegypti in ignominiam.
Erant enim in chams principes tui & nunc tui usque ad canes
pueuerunt. Omnes confusi sunt super populo qui eis prodesse
non potuit. Non fuit in auxilium & in aliquam utilitatem
sed in confusionem & obprobrium. 7

OPUS IUMENTORUM AUSTRI;

In terra tribulationes & angustiae lae aena & leo & ex
eis uipera & regulus uolans. Portantes super umeras
iumentorum diuitias suas & super gibbum camelorum
thesauros suos. ad populum qui eis prodesse non poterit.
Aegyptus enim frustra & uane auxiliabitur. Ideo clama
uis super hoc. superbia tantum est quiesce. Nunc ingressus es
super buxum & in libro diligenti & auxillud. & erit
in die nouissimo in testimonium usque in aeternam. Populus
enim ad iracundiam prouocans est & filii mendaces. filii
nolentes audire legem dei. Qui dicunt uidentibus nolite uidere
& aspicientibus nolite aspiciere nobis ea que recta sunt. 7

Loqui mihi nobis placencia uide & nobis errores. Auferre
a me uiam declinate a me semitam. cessa a facie nostra scis
Propterea haec dicit dñs dñs. scis isrl. Pro eo quod disprobastis
uerbum hoc & sperastis in calumnia & in tumultu & in
mixi estis super eo. Propterea erit uobis iniquitas haec. sicut
interruptio cade in. & requisita in muro excelsis. In subito

dum non speratur ueni & contritio eius & cum minuetur
 sicut conteritur lazarena figuli contritione per ualida
 & non inueniatur de fragmentis eius testis in qua portatur
 igniculus de incendio aut auriatum parum aquae de fo
 uea; quia haec dicit dñs dñs isrl. Si reuer tamini & qui
 escatis salueritis; In silentio & in spe erit fortitudo
 uestra & nolueris & dixistis; Nequaquam sed ad aequos
 fugiemus; Ideo fugietis; & super ueloces ascendemus ideo
 uelociores erunt qui persequentur uos; mille homines
 a facie terrores unius & a facie terroris quinque fugietis
 donec relinquamus quasimalus nauis nauis in ueracem mon
 tis & quasi signum super collem; Propterea expectat dñs
 ut misereatur uestri & ideo exaltabitur parcens uob
 quia dñs iudex dñs beati omnes qui expectant eum; Popu
 lus enim non habitabit hierusalem & plorans nequaquam
 plorabis miserans miserebitur tui; Ad uocem clamoris
 tui statim ut audierit respondebit tibi; & dabit tibi dñs
 panem artem & aqua breuē & n̄ faciet uolare te ultra
 doctorem tuum; & erunt oculi tui uidentes praecceptorem
 tuum & aures tuae audient uerbum post tergum monentis
 Haec uia ambulate in ea neq; ad dextram neq; ad sinistram
 & contaminabis lamminas scultaliū argenti tui & uesti
 mentum conflatis auribus & disperges ea sicut in mun
 ditia menstruate; egredere diceser; Et dabitur pluuia
 seminitio ubi cum q; seminaueris in terra & panis fru
 gum terrae erit uberrimus & pinguis; Pasceur in pos
 sessione tua in die illa agnos spatiose & auribus & pulli
 asinorum qui operantur terrā conmixtum mizma come
 dent sicut in araea ut uentilatum ē; & erunt super omne

montem & celsum & super omnē collē eleuatū riuicur-
rentium aquarum. In die interfectionis multorum cecide-
runt turre; & erit lux lunae sicut lux solis. & lux solis
erit septemplex sicut lux septem dierum; In die qua al-
ligauerit dñs uulnus populis sui. & percussuram plagae
eius sanauerit; Ecce nomen dñi uenit de ^{2m} ben quō; ardens
furor eius. & grauis ad portandum; Labia eius repleta sūt
indignatione. & lingua eius quasi ignis deuorans; Sp̄s eius
uelut torrens inundans usq; ad medium colli. ad p̄dendas
gentes in nihilum. & frenū erroris q̄derat in maxillis
populorum; Canticū erit uob sicut uox sanctificatio sol-
lemnitatis. & laetitia cordis sicut qui p̄git cū tabia ut inq̄
in monte dñi ad fortem isrl̄; & auditū faciat dñs gloriā
uocis suae & terrorem brachii sui ostendit in comminatione
furoris. & flāma ignis deuorans; Allidet̄ in turbine & in
lapide grandinis. A uoce enim dñi pauebit assur uirga
p̄cussus; & erit transitus uirge fundatus. quā requiescere
faciat dñs sup eum in citharis & in tympanis & in bellis
p̄decipuis & pugnabit eos; P̄p̄reparata ē enim ab her-
thof & h̄. aēzē p̄reparata p̄funda & dilatata; Nutri-
menta eius ignis & ligna multa; flatus dñi sicut torrens sul-
phuris succendens eam; Uae quidiscendunt in aēgyptum
ad auxiliū in aequis sperantes. & habentes fiduciam super
quadrigis quia multae sunt. & sup aequas; quia p̄reualdi-
tūnis. & non sunt confisi sup sem̄ isrl̄. & dñm non requisierunt.
Ipsē autem sapiens adduxit malum. & uerba sua non abstulit.
& consurgit & contra domū pessimorū. & contra auxiliū
operantiū iniquitatem; Aēgyptus homo & non dñs. & aequi
eorum caro. & non sp̄s; & dñs inclinabit manū suā & corrūa-

93
auxiliator & cadit cui praestatur auxilium: simulq; om-
nes consumentur; Quia haec dicit dñs ad me; quomodo strugiat
leo & extulit leonem sup praedam suam: cū occurreret ei multa-
tudo pastorum auoce eorum non formidabit. & amulitudine
eorum non pauebit: sicut discendit cñs exercituum ut p̄eligeretur
sup montem sion & sup collem eius; sicut aues uolantes sic p̄-
terget dñs exercituum hierusalem. Protegens & liberans.
transiens & saluans; Converter animi: sicut in p̄fundum: pece-
ditus filii israhel; Indie enim illa abiecit & uiridola argenti
sui & idola auri sui quae fecerunt uobis manus uestrae.
in peccatum. & cades assur in gladio non uiri: & gladius
non hominis uoxebit eum; & fugiet n̄a facie gladii: & iu-
uenes eius ut agales erunt. Et foratudo eius a terrore tran-
sibit. & pauebunt fugientes principes eius; Dixit dñs cuius
ignis est in sion & caminus eius in hierusalem; ecce iniusta
ta regnabit rex & principes in iudicio praeeerunt; & erit
uir sicut qui absconditur a uento & celat se tempestate;
Sicut riuus aquarum in siccitate & umbra p̄trae p̄minentis
in terra deserta; Non caligabunt oculi uidentium &
aures audientium diligenter auscultabunt & cor stultorum
intellegat scientiam & lingua balborum uelociter loquetur
& plane; Non uocabitur ultra is qui insipiens est princeps
neq; fraudulentus appellabitur maior. Stultus enim
fatua loquetur & cor eius facit iniquitatem ut p̄ficiat
simulatione & loquatur ad dñm fraudulenter & uacue
faciat anima esurientis & pocum scientis auferat; Frau-
dulenti uasa pessima sunt; Ipse enim cogitationes con-
cinat ad perdendos mites in sermone mendacii
cū loquetur & ut paup̄ iudicium. Princeps uero ea q̄ digna s̄t.

principi cohabitabit. & ipse super duces stabit. mulieres opu-
lente surgite. & audite uocem meam: filiae confidentes:
precipite auribus eloquium meum; post dies enim & annum.
& uos conturbabimini confidentes: consummatae enim uin-
demia: collectio ultio non ueniet. & obstupescite opulente:
conturbabimini confidentes. & uerte uos & confundimini. &
Accingite lumbos uros super ubera: plangite super regione
desiderabilem super uinea feralem; super humum populimej
spinam & uestra ascendunt: quanto magis super omnes do-
mas gaudium ciuitatis & cultant. Domus enim dimissae.
multitudo urbis relictae. tenebrae & palpato factae
sunt super speluncas usque; mater enim & gaudium in agro
rurum pascua gregum donec effundatur super nos spiritus de excel-
so. & erit desertum incher mel. & cher mel in saltum
reputabitur. & habitabit in solitudine iudicium. & ius-
ticia incher mel sedebit; & erit opus iustitiae pax.
& cultus iustitiae silentium. & securitas usque; in semper
num; & sedebit populus meus in pulcritudine pacis.
& in tabernaculis fiduciae. & in requie opulenta; gran-
do autem in descensione salutis. & humilitate humiliabitur
ciuitas. Beati qui seminatis super omnes aquas. imittentes
pedem bouis & asini; Vae qui prope daris nonne & ipse sper-
neris. cum consummaueris de praedatione. de praedatione.
Cum a gazas desideris contemneris contemneris. & dicit
miserere nostri. & expectauimus. esto brachium nostrum
in mane. & salus nostra in tempore tribulationis; & uoce
angeli fugerunt populi ab exaltatione tua disper-
sae gentes; & congregabuntur spolia uestra. sicut colligi-
tur brucis. uelut cum fossae plene fuerint de uero.

94
Magnificatus est dominus quoniam habitabit in excelsis. implebit sion
iudicio & iusticia. & erit fides in temporibus tuis. diuitiae
salutis sapientia & scientia. timor domini ipse thesaurus eius.
Ecce uidentes clamabunt foris. angeli pacis amare flebunt.
Dissipatae sunt uiae. cessauit transiens per semitam. inri-
tum factum est pactum. proiecit ciuitates. non reputauit
homines. luxit & elanguit terra. confusus est libanus
& obsorduit. & factus est saron sicut desertum. & concussa est
basan. & carmelus. Nunc consurgam dicit dominus. nunc exal-
tabor. nunc subleuabor. concipiam ardorem. pariauis
supulam. spiritus uest ut ignis uorabit uos. & erunt populi
quasi de incendio cinis. spinae congregatae igne combussen-
tur. Audite qui longe estis quae fecerim. & agnoscite uici-
ni fortitudinem meam. conterriti sunt in sion peccatores.
possedit tremor hypocritas. Quis poterit habitare deo
uiscum igne deuorante. quis habitabit & uobiscum ardo-
ribus sempiternis. qui ambulat in iusticia & loquitur ueri-
tatem. qui picit auaricia & calumnia. & excutit manus
suas ab omni munere. qui operatur aureas suas ne audiat
sanguine. & cludit oculos suos ne uideat malum. Item
in excelsis habitabit. munimenta saxorum in sublimitate eius.
Panis ei datus est. aquae eius fideles sunt. Regem indecore
suo uidebunt oculi eius. cernit terram de longe. eorum
meditabitur timorem. Ubi est litteratus. ubi uerba legis
ponderans. ubi doctor paruulorum. Populum inpru-
dentem non uidebis populum a latronibus. Itaue non pos-
sis intellegere dissertata domine linguae eius. in quo nulla
est sapientia. respice sion ciuitatem sollemnitatis nostrae.
oculi tui uidebunt hierusalem. habitationem opulentam.

taber naculum quod nequaquam transferri poterit. Neque
auferentur clauis in sempiternum. & omnes funiculi
eius non rumpentur. quia solum modo ubi magnificus dñs
noster. locus flauior & riuulatus & patentes. Non
transibit pedum nauis remigum. neque trigeris magna
transgredietur eum. Dñs enim iudex noster. dñs le
gifer noster. dñs rex noster. ipse saluabit nos. Laxate
funiculi tui. sed non preualebunt. sicut malus tuus
ut dilatare signum non quaeas. Tunc uidentur spolia
precedarum multarum. claudi diripient popinam. Nec
dicat uicinas elangui. / populus qui habitat mea. aufere
tur ab eo iniquitas. Accedite gentes & audite & popu
li attendite. Radiat terra & plenitudo eius. orbis
& omne germen eius. Quia indignatio dñi super omnes gen
tes & furor super uniuersam militiam eorum. Interfecit
eos & dedit eos in occasionem. Interfecti eorum praecedentur
& decadaueribus eorum ascendit furor. Tabescunt montes
sanguine eorum & tabescunt omnes militiae caelorum.
& complicabuntur sicut libri caeli. & omnis militia eorum
defluet sicut defluit folium de uinea & deficiet. qm̄ inebri
atus est in caelo gladius meus. ecce sup̄ idum meam descendit.
& sup̄ populum interfectionis meae ad iudicium. Gladius
dñi replatus est sanguine. in cretissatus est adipe. de sanguine
agnorum & hircorum. & de sanguine medullatorum
arietum. Vicima enim dñi in bos iuxta. & interfectio magna
in terra edom. & descendunt unicornes cum eis. & tauro
cum potentibus. Inebriabitur terra eorum sanguine.
& humus eorum adipe pinguium. Quia dies ultionis dñi.
annus retributionis iudicis. & conuertentur torrentes

eius in picem & humus eius in sulphur & erit terra eius
 in picem ardente nocte & die. non exanguetur in sem-
 piternum & ascendet fumus eius a generatione in gene-
 rationem desolabitur in secula saeculorum & non erit
 transiens per eam & possidebunt illam onocrotalus &
 irucius & ibis & coruus habitabunt in ea & extendetur
 super eam mensura ut redigatur ad nihilum & ppendi-
 culum in desolationem; Nobiles eius in erunt tibi: regē
 potius inuocabunt & omnes principes eius erunt in
 nihilum; & orientur in domibus eius spinas & urticae
 & palurus in munitionibus eius & erit cubile draconum
 & pascua struccionum & occurrent demonia onocen-
 tauris & pilosus clamabit alter ad alterum; Ibi cuba-
 bit lamma & inuenit sibi requiem & ibi habuit foueam
 aritius & enuerunt caculos & circum fodit & fouit in
 umbra eius; Illae congregatae sunt milui alter ad al-
 terum; Requirit te diligenter in libro dñi & legitur
 unum & eis non defuit; alter alterum non quesit
 quia quod ex ore meo pcedit ille mandauit ille sp̄s eius
 ipse congregauit ea & ipse misit eis sortem & manus eius
 diuisit ea in illis in mensura; Usq; in aeternu possidebunt
 eam in generatione & generatione habitabunt in ea;
 Haec habitur deserta & inuisa & exultabit solitudo & flo-
 rebit quasi lilium & germinans germinabit & exulta-
 bit laeta abunda & laudans; gloria libani datae ei decor
 carmeli & saron; Ipsi uidebunt gloria dñi & decorem
 dñi nostri; Confortate manus desolatas & genua debi-
 lia roborate; Dicite pusillanimes confortamini
 & nolite timere; ecce dñs uester ultionem adducet

retribuentis. disperserunt & saluabit vos. Tunc aperien-
tur oculi caecorum & aures surdorum patebunt. Tunc
sicut ^{sicut} ceruus claudus & aperta erit lingua mutorum,
quia scisse sunt in deserto aquae & torrentes in soli-
tudine. & que erant arida in stagnum & scissis in fon-
tes aquarum. Incubilib; in quib; prius dracones habita-
bant. orietur uiror calami & tunc & erit ibi semita
& uia & uia sc̄a uocabitur. Non transibit p̄ eā pollu-
tus. & haec erit nobis directa uia. Itaut stulti non er-
rent p̄ eā. non erit ibi leo & malabestia non ascendit
p̄ eam. nec inuenietur ibi. & ambulabunt quilibet
recti fuerant & redempti a dño. conuertentur & uenient
in sion cum laude & lacrima sempiterna sup capita
eorum. gaudiū & laetiam obtinebunt. & fugiet dolor
& gemitus. Et factū ē in quarto decimo anno regis
ezechie. ascendit sennacherib rex assiriorum sup omnes
ciuitates iuda munitas & coepit eas. & misit rex assiri-
orum rabsechen. de lachis in hierusalem ad regem
ezechiam in manu graui. & stetit in aquae ductu piscine
superioris in uia ^{agri} fullonis. & egressus ē ad eum eliacim
filius chelchis. qui erat sup domum. & somna scriba & iode-
filius asaph a comen taris. & dixit ad eos rabseces. Di-
cite ezechie. Haec dicit rex magnus rex assiriorum.

Quae ē ista fiducia quae confidit. aut quo consilio uel for-
titudine rebellare disponis. sup quem habes fiduciam quia
recessisti a me. ecce confides sup baculum harundineū
confractum istum sup aegyptum. cui si inuisus fuerit homo
intrabit in manum eius. & perforabit eam. sic pharao rex
aegypti omnib; qui confidunt in eo. qđ si responderis mihi

in dno de nostro confidimus. nonne ipse e. cuius abstulit
 ezechias excelsa & altaria & dixit iudae & hierusalem coram
 altari isto ad ore bratis & nunc trade te dno meo regi assyrio-
 rum & dabo tibi duo milia aequorum nec poteris & te p'sae-
 bere & censores eorum & quomodo sustinebis faciem iudicis
 unius loci & seruis dñi mei minorib; Quod si confidis in aegip-
 to in quadrigas & in aequis & nunc numquid sine dno as-
 cendat terra istam ut disperderem eam. Dñs dixit ad me. ascen-
 de sup terram istam & disperde eam; & dixit heliaem &
 somna & ioae ad rabsaces; Loquere ad seruos tuos syra
 lingua intellegimus enim; Ne loquaris ad nos iudaice in
 aurib; populi que e. sup murum; & dixit ad eos rabsaces.
 Numquid addominatum & actum misit me dominus meus. ut lo-
 querem omnia uerba ista & non potius ad auris quiseclent.
 in muris ut comedant stercore sua & bibantur in ampecu-
 dum suorū uobiscum. & stetit rabsaces & clamauit uoce
 magna iudaice & dixit. Audite uerba regis magni regis
 assyriorum; haec dicit rex. non seducat uos ezechias quia
 non poterit erue uos & non uob tribuat fiducia eze-
 chias sup dno dicens. eruent liberabit nos dñs. non dabitur
 ciuitas haec in manu regis assyriorum; nolite audire eze-
 chiam; haec enim dicit rex assyriorum; Facite mecum
 benedictionem & egredie mini ad me & comedite unus
 quisq; uineam suam & unusquisq; ficum suam & bibite unus
 quisq; aqua cisterne suae donec ueniam & tolla uos ad terra
 quae e. ut terra uestra. terra firamenta & uini terra
 panu & uinearum; Ne conturbet uos ezechias dicens.
 dñs liberabit nos; Numquid liberauerunt du gentium
 unusquisq; terra sua de manu regis assyriorum ubi est;

deusemach & arfach ubi deus se faruam. Nunquid
liberauerit samariam de manu mea. Quis est ex omnibus, diis
terrarum istarum qui eruerit terram suam de manu mea.
uter uat dñs hierusalem de manu mea. & filierunt. & r̄
responder̄ ei uerbum; mandauerat enim rex dicens.
Ne respondeatis ei; & ingressus est heliacim filius helcie
qui erat sup domum. & somna scriba. & ioe filius asaph
acomentarius ad ezechiam scissis uesibus. & nuntiauer̄
ei uerba rabsaces. & factū ē cum audisset rex ezechias
scidit uestimenta sua. & ob uoluitas ē. sc̄to. & intrauit
in domū dñi. & misit heliachim qui erat sup domum. &
somnā scribam & seniores de sacerdotibus op̄tassaces ad
isaiam filium amos p̄phetam. & dixerunt ad eum;
Haec dicit ezechias; Dies tribulationis & correptionis
& blasphemiae. dies haec. quia uenerit filiusq; ad partum
& uirtus n̄ ē. parienti. Si quomodo audiat dñs d̄s tuus uer
ba rabsaces quem misit rex assiriorum dñs suus ad blasphe
mandum dñm uigentē. & opprobriū sermonibus quos au
diuit dñs d̄s tuus. Leua ergo orationem p̄ reliquos quia se
percaesunt. & uenerunt serui regis ezechie ad esaiam.
& dixit ad eos esaias; Haec dicit dñs d̄s uestro. Haec dñs;
Ne timeas a facie uerborum quas audisti. quibus blasphe
mauerunt pueri regis assiriorum. Ecce ego dabo ei
sp̄m. & audiet nuntium. & reuertetur ad terram suam.
& corruere eū faciam gladio in terra sua. Reuersus est
autem rabsaces. & inuenit regem assiriorum proeli
antem aduersus lobnam. audierat enim quia p̄secutus
ē. de lachis. & audiuit de haraca rex & hioprae
dicentes. egressus ē. ut pugnet contra te. quodcum

Michae misit nuntios ad zechiam dicens; haec dicit d[omi]n[us] zechiae
 regni iudaee loquentes; non te decipiat d[omi]n[us] tuus in quo tu confides
 dicens; non dabitur hierusalem in manu regis assiriorum.
 Ecce tu audisti omnia quae fecerunt regis assiriorum in omnibus
 terris quas subuerterunt & tu poteris liberari. Numquid
 erueris eos ducentium quas subuerterunt patres mei; zochan
 & aran & jeseph & filios eden quorum in dhalasar. Vbie
 re emath & jeseph & jeseph & jeseph & jeseph & jeseph & jeseph
 & talit ezechias libros de manu nuntiorum & legit eos & ascen
 dit in domum d[omi]ni & expandit eos ezechias coram d[omi]no; & dixit
 ezechias ad d[omi]n[um] dicens; D[omi]ne exer[ci]t[us] d[omi]ni s[er]v[us] qui sedis sup[er] cerubim
 tu es d[omi]n[us] solus omnium regnorum terrae tu fecisti caelum & terra.
 Inclina d[omi]ne aurem tua[m] & audi; aperid[omi]ne oculos tuos & uide & au
 di omnia uerba sennacherip quae misit ad blasphemandum
 d[omi]n[um] uiuentem; Vere enim d[omi]ne desertas fecerunt regis assirio
 rum terras & regio nesearum & dederunt deos earum igni.
 Non enim erant dii sed opera manuum hominum ligna & lapides.
 & comminuer[unt] eos; & nunc d[omi]ne d[omi]n[us] noster saluans de manu eius
 & cognoscant omnia regna terrae quia tu es d[omi]n[us] solus; & misit
 esaias filios amos ad ezechiam dicens; haec dicit d[omi]n[us] d[omi]n[us] s[er]v[us]
 Pro quib[us] rogasti me de sennacherib rege assiriorum; haec est
 uerbum quod locutus est d[omi]n[us] super eum; Despicite sub sanna
 uitate uirgo filia sion post te capud mouet filia hierusalem
 qui exprobrasti & quem blasphemasti & sup[er] quem exultasti
 uocem eleuasti a latitudine oculorum tuorum ad s[er]m[en] i[er]u[sa]l[em]
 In manus seruatorum tuorum exprobrasti d[omi]no & dixisti; In multi
 tudine quadrigarum mearum ego ascendi a latitudine
 montium iuzalibani & succida excelsa caedrorum eius & de
 lectas ab eis illius; & introibo a latitudine summitatis eius

saluum car meli eius; ego fodi & bibi aquam
siccaui uisagio pedes mei omnis ruos aggerum; Na
quid non audisti quae olim fecerim ei & dieb; antequam
ego blasphemauerim illud & nunc ad duxi; & factum
e in eradicacione collum conpugnatum & ciuita
tem munitarum; Habitatores earum breuiata manu con
tremuerunt & confusi sunt facti sicut fenu agri & gra
men pascuae & erba tectorum quae exaruit antequam
matura resceret; Habitationem tuam & egressum tuum
& introitum tuum cognoui & insania tuam contra mecum
superes aduersum me & supbia tua ascenda in aures meas;
Pona ergo circulum in auribus tuis & frenum in labus tuis & re
ducate in uia per quam uenisti; Tibi autem hoc erit signum;
Comede hoc anno quae sponte nascuntur & in anno secundo
pomis uescere; In anno autem tertio seminate & molate
& plantate uineas & comedite fructum earum; & mitte
id quod saluatum fuerit de domo iuda & quae reliqua e. reduce
deorsum & facias fructum sursum; Quia de hierusalem
scribitur reliquiae & saluatio de monte sion; Zelus dñi exer
citiuum facias istud; Propterea haec dicit dñs de rege assy
riorum; Non introibit ciuitatem hanc & non iaciat ibi sa
gittam; & non occupabit eam clipeus; & non mittet in
circum ueris aggerem; In uia qua uenit per eam reuertetur
& ciuitatem hanc non ingredietur dicit dñs; & protega
ciuitatem ciuitatem istam ut saluemea prope me & propter
laudem seruum meum; Egressus est autem angelus dñi & percussit
in castris assyriorum centum octo zinta. quinq; milia
& surrexerunt mane & ecce omnes cadauera mortuorum
& egressus est & abiit; & reuersus est senna cherip ^{recessit}
orum

& habitavit in ninive & factum est cum adoraret in templo
 nes rabi dñi suum adrama lech & sarasar filius eius percusserunt
 eum gladio fugeruntq; in terram ararat & regnavit assor addon
 filius eius p eo; In dieb; illis egrotavit ezechias usque ad mortem
 & introiit ad eum esaias filius amos ppheta & dixit ei haec dicit
 dñs; Dispone domum tuam quia morietur tui non uiuas; & conuer-
 tit ezechias faciem suam ad parietem & orauit ad dñm & dixit

Obsecra dñe memento quae ego quomodo ambulauerim coram
 in ueritate & in corde perfecto & quod bonum est in oculis tuis fecerim

augur e
 qui inspicit
 augur.
 d'rolus.
 qui inspicit
 adorando
 simulacro
 ru apas.
 d'ruspic.
 qui deza
 inspicit

Et fleuit ezechias fluxum magno & factum est uerbum dñi ad
 esaiam dicens; Vade & dic ezechiae; haec dicit dñs d's dauid
 patris tui; Audiui orationem tuam & uidi lacrimam tuam; Ecce
 ego adicia super dies tuos quindecim annos & de manu regis as-
 syriorum eruam te & ciuitatem istam & protegam eam; hoc autem
 erit tibi signum a dño quia faciat dñs uerbum hoc quod loquitur se
 Ecce ego reuertam faciem umbram linearum p quas descenderat
 in horo logio ai haz in sole & reuertam decem lineis; & reuertam
 sese sol decem lineis p gradus quas descenderat;

**SCRIPTURA EZECHIE REGIS IUDAE CUM EGROTAS.
 SIT ET CONUALVISSET DE INFIRMITATE SUA.**

Ego dixi in dimidio dierum meorum uada ad portas inferi; quesiui
 residuum annorum meorum dixi non uidebo dñm dñm in terra
 uiuentium; Non aspiciem hominem ultra & habitatorem;
 Quaeuit generatio mea ablata est & conuoluta est a me quasi ta-
 bernaculum pastorum; Praecisa est uelut accedente uirga mea
 dum adhuc ocleret succidit me; De mane usq; ad uesperam finis
 me sicut pullus hirundinis sic clamabo; meditabor ut colu-
 ba, attenuata sunt oculi mei suspicient ues in excelsum; Dñe.
 uimpator responde p me quid dica aut quid respondebit mihi

De mane usq; ad uesperam finis me spiritum usq; ad mane quasi leo sic
 conuertit omnia ossa mea

com ipse fecerim. **R**ecogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee, dñe sicut uiuitur & in talibus, ut a sps mei corripies me & uiuificabis me. Ecce in pace amaritudo mea amarissima. **T**ua autē eruisit animā meā ut non periret. **P**recisti sermones meos post te & tuū omnia peccata mea. **Q**uia n̄ infernus confitebitur tibi neq; mors laudabit te. non exspectabunt qui descendunt in lacū ueritatis tuam. **V**iuens uiuens ipse confitebitur tibi sicut & ego hodie pater filius. **N**ota facias ueritatem tuam. **D**ñe saluos nos fac & psalmos nostros cantabimus cunctis diebus uite nostre in domo dñi.

Et iussit isaias ut tollerent massam deficiis & cata plasmas et sup uulnus & sanaretur, & dixit ezechias, quod erit signum quā ascendam in domo dñi. **I**n tempore illo misit mar dach baldan filius baldan rex babilonis libros & munera ad ezechiam audierat enim qd egrotasset & conualuisset. **L** & datus ē autē super eis ezechias & ostendit eis cellam aromata & argenti & auri & odora mentorum & ungenti obtinui & omnes apothecae sup pellectalis suae & uniuersaq; inuenta sunt in thesauris eius. **N**on fuit uerbu quod dñs ostenderit eis ezechias in domo sua & in omni potestate sua. **I**trōit autē in dñm isaias ppheta ad regem ezechiam & dixit ei, quid dixerunt uiristi & unde uenerunt ad te & dixit ezechias, de terra longinqua uenerunt ad me de babilone & dixit, quid uiderunt in domo tua & dixit ezechias, omniaq; in domo mea sunt uiderunt. **N**on fuit res quā non ostenderim eis in thesauris meis, & dixit isaias ad ezechiam, audi uerbum dñi exercituum, ecce dies uentur & auferentur omnia quae in domo tua sunt & quae thesauri & aueruent patris tui usque ad diem hanc in babilonem. **N**on reliquatur quicquā dicit dñs, & de filius.

tuis quibz ibunt dare quos genueris tollent & erunt eunuchi
 in palatio regis babilonis; & dixit ezechias ad esaiam
 Bonauerbum dñi quod loquitur e; & dixit; Fiat tantum pax
 & ueritas in diebus meis; Consolamini consolamini popule
 meus; dicit dñs ueriter; Loquamini ad cor hierusalem & auo
 cate ram; qm̄ complaxit malitia eius; dimisit iniquitas illius;
 suscepit de manu dñi duplicem poenitentiam; peccatissus; Vox cla
 mantis in deserto; parate uiam dñi; rectas facite in solitudi
 ne semitas dñi nostrae; Omnis uallis & altabitur & omnis
 mons & collis humiliabitur; & erunt praua indirecta
 & aspera in uias planas; & reuelabitur gloria dñi & uidebit om
 nis caro pariter qd̄ os dñi loquitur e; Uox dicentis clama
 & uerit; Quid clamabo omnis caro faenum & omnis gloria
 eius quasi flos agri; & siccatum e foenum & cecidit flos quia
 sp̄s dñi sufflauit in eo; uere fenume populus; & siccatum e
 fenum & cecidit flos uerbu autem dñi nostri manet in aeternu
 nu; Sup montem & celsum ascende tu qui euan gelizastion
 & alta infortitudine uocem tuam qui euan gelizast hiero
 salem; & alta nolit amere; dicitur tibi; iuda; Ecce dñs ues
 ecce dñs dñs infortitudine ueniet & brachiu eius domina bi
 tur; Ecce merces eius cum eo; & opus illius corameo;
 sicut pastor gregem suum pascet & in brachio suo congrega
 bit agnos; & in sinu suo leuabit faetas ipse portabit;
 & in sinu suo pugillo aquas; & caelos palmo pondeuunt
 & appendet tibi digitus molem terrae; & lib reuic in
 pondere montes & colles instatera; quis adiuuic sp̄m dñi
 aut quis consiliarius eius fuit & ostendit illi cum quomodo
 consiliu; & instruxit eum & docuit eum semitam iusticie
 & erudit eum scientia & uia prudentiae ostendit illi

mnes amos meos
 ar & intali ap
 e in pace amar
 una mea ut non
 i tau om ma paco
 q mor flaudat
 ertate uam; V
 die pater flud
 & psalmos na
 in domo dñi
 fias; & caza p
 chias; Quod
 ello misit me
 brof & muner
 alass; In
 on apomata dñ
 ti obtin; & om
 in uenca sunt
 lerit & dñs
 & dñs in dñs
 dixit; & uer
 tra longinqua
 pnt in domo
 ut uidey ont
 aris meis; &
 pccatum; &
 e in domo rati
 a usque ad
 equa dicit dñs

Ecce gentes quasi stillae siculis & quasi mommentum staterae
reputatae sunt. Ecce insulae quasi puluis exiguus &
libanus non sufficiens ad succidendum. & animalia
eius non sufficient ad holocaustum. Omnes gentes quasi
non sint sicut sunt cor meo. & quasi nihilum & inane repu-
tatae sunt ei. Cuius zosimilem fecit is dñs. aut quam
imaginem ponit ei. Nūquid sculpsit aere conflavit faber
aut arte auro figuravit illud. & laminitus argenteus
argentarius. fortelignum & impetibile elegit ar-
te sapiens. quaerit & quomodo statuatur simulacrum
quod dñs moueatur. Numquid nescitis. nūquid nā au-
distis. nūquid ab initio adnuntiatum ē. uob. nūquid
non intelligistis fundamenta terrae. quisedit super girum
terrae. & habitatores eius sunt quasi locustae. qui
tendit uelut nihilum caelos. & expandit eos sicut taber-
naculum ad inhabitandum. quid ad secretorum scrutato-
res quasi non sint. iudices terrae uelut inane fecit. & qui
de neque plantatus neque satus. neque radicatus in terra.
truncus eorum. repente flauit in eos & ruerunt.
& turbo quasi stipulam auferet eos. & cui ad similes
asme & ad equas dicit scilicet. leuate in excelsum oculos
uestros. & uide. quis creauit haec. Qui educit in nu-
mero militiam eorum. & omnes ex nomine uocat.
Praemulacudine fortitudinis & roboris uir quis
quae eius. Neque unum reliquum fuit. Quare dices iacob &
loqueris isrl. & abscondita ē. uia mea ex dño. & ad o meo iu-
diciam meum transibit. Numquid nescis aut non audisti
dñs semper nūus dñs qui creauit terminos terrae. non deficiet
neque laborabit. nec est inuestigatio sapientia eius.

Quidam lassos uirtute & his qui non sunt fortitudinem & ro-
 bor multiplicat, Deficient pueri & laborabunt & iuuenes
 infirmitate cadent; qui autem sperant in dno mutabunt for-
 titudine adsumunt pennas sicut aquile; Currunt & non labo-
 rant ambulabunt & non deficient, Taceant ad me
 in sole & gentes motent fortitudinem; Accedant & tunc
 loquantur simul in adiudicium propinquemus; Qui sus-
 ceperunt de boriem & iustum uocauit eum ut sequeretur se
 dabit in conspectu eius gentes & reges obtinebit
 Dabit quasi puluerem in gladio eius sicut stipulam uento rap-
 tam arcum eius; Persequetur eos & transibit in pace semita
 impedib. eius non apparebit; quis haec operatus est & fecit uo-
 catus generans ab exordio; Ego dñs primus & nouissimus
 ego sum; Videtur in salae & timuerunt & trematae
 obstiterunt appropinquauerunt & accesserunt; Unusquisq;
 proximo suo auxiliabitur & frater suo doceat confortare;
 Confortauit faber aerarius percutiens malleo eum qui euade-
 bat tunc temporis dicens glutino bonum est & confortauit
 eum claus ut non moueretur; & tuisit seruum eius iacob
 quem elegi; semes abraham amicum meum in quo ad praehen-
 dit ab ex gemis terrae & a longinquis eius uocauit &
 dixit tibi; Seruus meus es tu elegit & non abiecit; Ne ti-
 meas quia tecum sum ego ne declines quia ego dñs tuus; Con-
 confortate & auxiliatus sum tui & suscepit te de cetera iusti
 mei; Ecce confundentur & erubescunt omnes qui pugnant
 aduersum te; erunt quasi non sint & peribunt uiri
 qui contradicunt tibi; Quereseos & non inuenies uiros
 rebelles tuos; erunt quasi non sint & uelut consumptio
 omnes bellantis aduersum te; quia ego dñs dñs tuus ad praehen-
 dens.

manū tuam dicens quae tibi; Ne timeas ego adiuuante, nolite
reuer nisi iacob qui mortuus estis & isrl. Ego auxiliatus su
tui dicit dñs & redemptor tuus isrl. Ego posuisti quasi plan
strum triturans nouum habens frustra & ferrantia; trita
rabis montes & comminues & colles quasi puluerem ponies
Ventilabis eos & uentus tollat & turbo dissipat eos, & tu & altaris
iudicio isrl. Laaberu? ezechi & pauperes quae
rento aquas & non sunt. Lingua ipso rōn. si aduē
Ego dñs & audia eos. dñs isrl. non dēre linquam eos; aperiam
in superius collab; flumina & in medio camporū fontes; Pona
desertum in stagno aquarum & terram inuisa in uisibilia aqua
rum; Dabo in solitudine caedrum & spinā & mirram &
lignum oliuae. Pona in deserto ab iacob em ulmam & buxū
simul ut uideant & sciant & recogitent & intellegant paritē
quia manus dñi fecit hoc & isrl. creauit illud; Prope
facite iudiciū uestrum dicit dñs ad se. si quid forte habe
tis dixit rex iacob; Accedant & nuntient nob quaecumq;
uentura sunt. priore quae fuerunt nuntiate; & ponem
cor nrm & sciemus nouissima eorum & q; uentura sunt
indicate nob; Adnuntiate quae uentura sunt in futurum
& sciemus quia du estis uos; Bene quoq; aut male si potestis
facite & loquamur & audiamus simul; Ecce uos estis &
nihilō & opus uestrum ex eo quod non ē; abominatio ē
quae legit uos; suscitauit ab aquilone & uenit ab ortu solis. uo
ca bit nom meū & adducit maiestratus quasi lutum & ue
lut plastes conculcans humum; quis adnuntiauit ab ortu
dño ut sciamus & a principio ut dicamus iustus es; Non
est neq; adnuntians neq; p̄dicans neq; audiens ser
mones uestros; Primus ad sion dicit ecce adsum & iheru
salem

101
euangelistam dabo; & iudicium non erit neque existis quisquam
quintus & consilium & interrogatus responderet uerbum; ecce
omnes iniusti & uana operum eorum uentus & inane simulacra
eorum; Ecce seruus meus suscipiam eum / electus meus conpla-
cat sibi nullo animam eam; Dedi spiritum meum super eum / & iudicium
gentibus proferet; Non clamabit neque accipiet personam / nec audi-
bit foris uox eius; Calamum quasi scitum non conteret / & lignum
fumigans non extinguet; In ueritate educa iudicium / non erit
tristis neque turbulens; Donec ponat in terra iudicium / & le-
ge eius insulae expectabunt; Haec dicit dominus deus creator caelos & ex-
tendens eos / firmans terram & quae germinant ex ea; datus
saxi populo quae super eam / & spiritum calcantib; eam; Ego dominus
uocante iniustitia & ad praehendi manu tua; & seruauit &
dedit in foedus populi in luce gentium / ut aperiret oculos caeco-
rum & educeret de conclusione uinctum / de domo carceris
sedentes in tenebris; Ego dominus hoc est nomen meum / gloria
meam alteri non dabo / & laudem eam sculpatib; Quae prima
fuerunt ecce uenerunt / noua quoque ego adnuntio antequam
nuntiatur audita / uobis faciam; Cantate domino canticum nouum
laus eius ab extremis terrae; qui descendit in mare & pleni-
tudo eius / in insulae & habitatores earum; Subleuetur de-
sertum & ciuitates eius in domibus habitabit caedar; Lau-
date habitatores eius per uice de uertice montium clamabunt
Ponent domino gloriam / & laudem eius in insulis nuntiabunt; Dominus
sicut fortis egredietur / sicut uir proeliatior suscitauit zelum;
Vociferabitur & clamabit / super inimicos suos confortabitur;
Vacuus semper silui patiens fui / sicut pariens loquar; Dissipabo
& absorbebo simul desertas faciam montes & colles / om-
ne gram eorum desiccabo / & ponam flumina in insulis

& stagna arefaciam; & ducam caecos in uia qua nesciunt; &
in semitis quas ignorauerunt ambulare eos faciam; Pona tene-
bras coram eis in lucem & praua in directa; Haec uerba fecit
& non dereliquit eos; conuersi sunt retrorsum; Confundantur
in confusione qui confidunt in sculptra; quid dicunt conflatiuos
dum nri; Surdi audite; & ceci in tuemini ad uidentium; Quis
caecos nisi seruus meus; & quis surdus nisi ad quem nuntias meas
misi; quis caecus nisi quae uenundatus est; & quis caecus nisi seruus
dñi; qui uidit multa non ne custodit; qui aperitas habet au-
res nonne audias; & dñs uoluit ut sanctificaret eum &
magnificaret legem & extolleret; Ipse autem populus direp-
tus & uastatus; laqueus iuuenum omnium; & in domibus carce-
rum abscondita sunt; Facta sunt in proposita nec est qui eruat
in direptionem & non est qui dicat pedde; Quis est in uobis qui
audiat hoc attendat & auscultet futurum; Quis dedit in di-
reptionem iacob; & isrl uastantibus; nonne dñs ipse cui pec-
cauimus; & noluerunt in uisibus ambulare & non audierunt legem
eius; & effudit super eum indignationem furoris sui & forte
bellum; & conbursit eum in circuitu & non cognouit; & suc-
cendit eum & non intellexit; & nunc haec dicit dñs creans iacob
& formans isrl; Nolite timere quia redimite; & uocauit
nomine tuo meus isrl; Cū transieris per flumina aquas tecum
ero; & flumina non operiente; Cū ambulaueris in sinu-
nem non combureris; & flamma non ardebit te; quia ego dñs
dñs tuus; scis isrl saluator tuus; De dippitationem tuam
aegyptum & thopiam & saba pte; & quo honorabilis
factus es in oculis meis & gloriosus; ego diligente; & dabo ho-
mines pte; & populas panimata; Nolite timere quoniam tecum
ego sum; Ab oriente adducam sementiu; & ab occidente

congregabo te, dica a quilon da & austronoli phibere
 offer filios meos de longinquo & filias meas ab extremis terrae
 & omne qui inuocat nomen meum; In gloria mea creauit eum for
 matus eum & fecit eum; & duc foras populum caecum & oculos habentem
 sic da & aures eius sunt; Omnes gentes congregatae sunt simul &
 collectae sunt tribus; Quis in uobis adnunciauit istud & quae prima sunt
 audire nos faciat; Deus testis eorum & iustificentur & audiat
 & dicant uere; Vos testes mei dicit dominus & seruus meus quem elegi
 ut sciat & credatis mihi & intellegatis quia ego ipse sum; Ante
 me non est formatus deus & post me non erit; ego sum ego sum dominus & non
 est absque me saluator; Ego adnunciaui & saluaui & auditu feci & non
 sum in uobis alienus; Vos testes mei dicit dominus & ego deus; ab initio
 ego ipse & non est quidem manus mea eruat; Operabor & quis auer
 tatur illud; Haec dicit dominus redemptor uester scisist; Propter
 uos emisi babilonem & destraxi uectes uniuersos & cetera Chaldeos
 uenditibus suis gloriantes; ego dominus scisist uester creansist rex uester
 Haec dicit dominus qui dedit in mari uiam & in aquis torrentibus sem
 ita; Qui eduxit quadrigam & aequum agmen & robustum
 simul; Obdormierunt ne resurgent conuersa sunt quasi lignum
 & exarida sunt; Nemo meminerit priorum & antiqua ne in
 uiamini; Ecce ego facio noua & nunc orientur; utique cog
 noscat israhel; Ponam in deserto uiam & in inuio flumina;
 glorificabit me bestia agri & dracones & struebiones; Quia
 dedi in deserto aquas flumina in inuio ut darem potum
 populo meo electo meo; Populum ^{israhel} meum formaui mihi
 laudem meam narrabit; Non me inuocasti iacob & ne clabo
 rasti in me israhel; Non obtulisti mihi harenam holocausta
 tua; & uictimam tuam non glorificasti me; Non te deserui re
 feci in obliuione & ne claborem tibi procebi in tempore;

Non emisa mihi ar gento calamum & adipe uictimarum tuarum
non in ebriastime; Verumtamen seruire me fecisti in pecca-
tis tuis; praecebuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis; Ego sum ego sum
ipse quid deo iniquitates tuas prope me & peccatorum tuorum
non recordebor; Reduc me in memoriam & iudicemur simul
narra siquid habes ut iustificeris; Pater tuus primus peccauit
& inter praecedentes tui praeeuaricati sunt in me & contaminaui prin-
cipe scos; De diadinter mentionem iacob & isrl in blasphemiam
Et nunc audi iacob serue meus & isrl quem elegi; haec dicit dñs
faciens & formans te ab utero auxiliator tuus; Nolite timere ser-
ue meus iacob & rectissime quem elegi; Effundā enim quas sup
sicientem & fluentia supra ridam; Effundā spm meū sup sementiā
& benedictionē meā sup stirpem tuam; & germinabunt inter
herbas quasi salices iuxta praeter fluentes aquas; In dicit dñs
ego sum & ille uocabit in nomine iacob; & hic scribit manus uadno
& in nomine isrl ad similitudinem; Haec dñs dixit isrl & redemptor
eius dñs exercituum; ego primus & ego nouissimus; & absq; me
non ē dñs; quis similis mei uocet & adnunciet or dñe exponat mihi
& quo constitui populū antiquū; uentura & quae futura sunt
adnunciant eis; Nolite timere neq; conturbemini; & tunc
audire te feci & adnunciaui uos estis testes mei; Numquid
est dñs absq; me & formator quem ego non nouerim;

Plaster doli omnes nihili sunt & amantissima eorum non
derunt eis; Ipsi sunt testes eorum quia n̄ uident; neq; intel-
legunt ut confundantur; Quis formauit dñm & sculpsit
conflauit admirabile uale; Ecce omnes participes eius confun-
dentur; fabri enim sunt & hominibus conuenient omnes
stabant & pauebunt & confundentur simul; faber fer-
rarius lima operatus ē in prunis & in malleo formauit

illud operatus est in brachio fortitudinis suae; esurio & de
 non bibit aquam & lassescit; arbor lignarius ascendit
 forma; formavit illud in rancina; fecit illud angularibus; & in
 quo tornavit illud; & fecit imaginem viri quasi speciosum ho
 minem habitantem in domo; succidit cedros tulit ilicem; & quae
 cum quae terat inter ligna saltus; plantavit pinum quam pluvia
 nutrit; & factus est in hominibus in se eum; Sumit gressus & cale
 factus est; & succendit & coxit panes; De quo autem operatus
 est dominus & adoravit; fecit sculpale & curvatus est ante illud; me
 dium eius combussit igni; & de medio eius carnes comedit; Coxit
 pulmentum & saturatus est; calefactus est & dixit; uia calefac
 tus sum uidi focum; reliquum autem eius dominus fecit & sculpale sibi;
 curvatus ante illud & adoravit illud; & obsecrat dicens; Libera
 me quia si meus est tu; nescior neque intellexerunt; oblitae enim
 sunt ne videant oculi eorum; & ne intellegant cor de suo; non
 cogitant in mente sua; neque cognoscunt; neque sentiunt ut di
 cat; medietatem eius combussit igni; & coxit super carbones eius panes;
 & coxit carnes & comedit; & de reliquo eius idolum faciam; ante
 truncum ligni per eam pars eius cinis est; cor insipiens adoravit
 illud; & non liberavit animam suam; neque dicit forte mendacium
 est in dextera mea; memento horum iacob & israhel; quoniam servus
 meus est tu; formavit te; servus meus est tu israhel non oblitisceris
 mei; Deleui ut nubem iniquitates tuas; & quasi nebula peccata
 tua; seuertere ad me quoniam redemite; Laudate caeli quoniam fecit
 dominus; iubilate extrema terrae; resonate montes laudatione
 saltus & omne lignum eius; quoniam redemit dominus iacob; & israhel glo
 riabitur; Haec dicit dominus redemptor tuus; & formator
 tuus ex tunc; ego sum dominus faciens omnia; ascendens caelos
 solus; stabiliens terram; & nullus mecum; Irrita faciens

signa diuinoꝝ & variolus in furorẽm uertens; Com
sapientes retrorsum & scienciã eorum stultam faciem
tans uerbum seruis sui; & consiliũ nuntiorum suorum comple
Quid dico hierusalẽ habitaberis; & ciuitatib; iuda aedificabimur
& deseret a eius suscitabo; Quid dico p̄ fundo desolare & fluminat
are faciam; quid dico t̄ro pastor meus es; & omni uoluntate me
complebis; Quid dico hierusalem aedificaberis; & templũ fuit
beris; haec dicit dñs xp̄o meo c̄ro; cuius adprehendi dicit
ut subiciã ante faciem eius gentes & dorsa regum uertam; &
aperiam corameo ianuã; & portæ non claudetur; Ego dicit
terbo; & gloriosus terrae humiliabo; portas aereas uertam
& uectes fereos confringã; & dabo tibi thesaurus abscondit
& arcana secretorum reuelabo; ut scias quia ego dñs qui uoco sa
m̄ tuũ dñs isrl̄; Propt̄ seruũ meũ iacob; & isrl̄ electũ meũ
& uocauit in nomine tuo ad similitudine & n̄ cognouit similitudine
Ego dñs & n̄ e alius; & c̄p̄ me non est dñs; Accinexite & n̄
cognouistis me; Ut sciant hi qui ab ortu solis; & qui ab occidu
te qm̄ absq; me non e; Ego dñs & n̄ e alter; Pro manũ
lucem & creans tenebras; faciens pacem & creans malum
Ego dñs faciens omnia haec; **R**orate caelidesuper; & nu
bes pluant iustum; aperiatuꝝ **R** terra & germinet salu
toyem; & iusticia oriatur simul; ego dñs creans omnia
Vae qui contempnit dicit sic tibi tuo; testa desamisti terrae; Nũ
quid dicit lutũ figulo suo; quid facis; & opus tuũ absq; ma
nũ; e; Vae qui dicit patri quid generas; & mulieri quid
parturis; haec dicit dñs sc̄s isrl̄; plasmus eius; Ventura
in te; & ḡate me sup filios meos & sup opus manũ mearũ
mandastis mihi; ego feci terra; & hominem sup eã; & ḡauit
Ego manus meae tetenderunt caelos; & omni milicia eorũ
mandauit

104
Ego suscitauimus ad iusticiam & omnes uias eius dirigam; ipse
edificabit ciuitatem meam & captiuitatem meam dimittet; non
in proelio neque in muneribus dicit dominus deus exercituum; haec
dicit dominus. Labor aegypti & negotio ciuitatis ethiopiae & sabaim
uiris sublimes ad te transibunt & tueruntur. Post te ambula
bunt uicini tuis pergent & te adorabunt teque depre
cabuntur. Tantum in te est deus & non est absque te deus. Vere tu es
deus absconditus deus israel saluator. confusi sunt & erubuerunt
omnes simul abierunt in confusione fabricatores errorum.
Istus saluator est in domino. Saluator te aeterna
non confundemini & non erubescitis usque in seculum scitis.
Quia haec dicit dominus. Creans caelos ipse deus. formans terram & fa
ciens eam. Ipse plasmans uisum non in uanum creauit eam ut ha
bitaretur formans eam. Ego dominus & non est alius. Non in abscon
dito locutus sum in loco terrae tenebroso. non dixi semini
iacob frustra querite me. Ego dominus loquens iusticiam ad
nuncians peccata congregamini & uenite. & accedite simul
quis saluati estis ex gentibus. Nescierunt qui leuant signum sculp
turae suae & rogant dominum non saluatorem. Adnunciate &
uenite & consiliamini simul. quis auditum fecit hoc; ab initio
& tunc praedixi illud. Numquid non ego dominus & non est ultra
deus absque me; deus iustus & saluator. non est praeter me. Con
ueramini ad me & saluaueritis omnes fines terrae. Quia
ego dominus & non est alius. in me & ipso iuravi. Egre dicitur &
opimeo iusticiae uerbum & in re uertetur. quia mihi cur ua
bunt omnia genia & iurabit omnes lingua; ergo in domino
dicitur; meae sunt iusticiae & imperium ad te uenient &
confundentur omnes qui repugnant ei. In domino iustifica
bitur & laudabitur omnes semen israel. conflatus est

bel. contritus ē. nabo. facta sunt simalacteo eorum
bestias & iumenta onere uestra graui pondere usq;
ad lassitudinem. contabuerunt & contrita sunt simul.
non potuerunt saluare portantem. & animae eorum in
captiuitatem ibit. Audite me domus iacob. & omne resi
duū domus isrl. qui portamina meo utero. qui gestami
na mea uolua. Usq; ad senectam ego ipse. & usq; ad ca
nū ego postabo. Ego feci. & ego feram. & ego postabo.
& salua bo; cui ad simulas me. & ad aequastis. & compa
rastis me. & fecistis similem; qui confestis aurum de
sacculo. & argentum stateris ponderatis. conducen
tes aurificem ut faciat dñm. & pcedunt & ad opent.
Portant illud in numeris gestantes & ponentes in loco
suo. & stabit ac de loco suo non mouebitur; sed & cum
clamauerunt ad eum non audiet. & de tribulatione non sal
uabit eos; memento te istud. & confundamini. redite p̄ tua
mirationes ad cor. recordamini priores saeculi; qm̄ ego
sum dñs & non ē. alter dñs. nec est similis mei; ad nuncios
ab exordio nouissima. & ab initio que nec dum facta sunt.
Dicens; consiliū meū stabit. & omnes uoluntas mea fia.
Vocans ab oriente auem. & de terra longinqua uirū uo
luntatis meae. & locutus sum. & adducā illud. creau.
& faciā illud. Audite me duro corde. qui longe estis
a iusticia; prope feci iusticiā meā non elozgabitur.
& salus mea non moribitur; Dabo in sion salutem & isrl.
gloriā meā. descende sede in puluere uirgo filiā babilon.
sede in terra non ē solum filiā chaldeorum; quia ul
tra non uocaberis mollis & teneris tolle molam & mole
farinā. denudatur p̄tudinē tuā. discoperi uerū;

105
reuela crux transi flumina, reuelabitur ignominia
tua & uidebitur opprobrium tuum; ultione capiam & non resistam
mih homo. Redemptor noster dñs exercituum nomen illius
fessit. **sedetate** & in crantenebras filiae chaldeorū quia nō
uocaberis ulterio domina regnorum; Incursum sup populū meū
contaminaui hereditatē meā & dedi eos in manu tua; Non posu
isti misericordias super senem adgrauasti iugum tuū ualde
& dixisti in sempiternū ero dominus; Non posuisti haec sup cor
tuū neq; reor data es nouissimi tui; & nunc audi haec dilicata
& habitans confidenter quae dicis in corde tuo; ego sum & nomen
praeter me amplius; Non sedebo uidua & ignorabo sterilitatē;
Vementib; duohaec subito inche una sterilitas & uiduitas; uni
uersa uenerunt sup te propter multitudinē maleficorū
tuorū & propter duriciā incantatorū tuorū uehementē
& fiducia habuisti in malicia tua & dixisti non ē qui uideat me;
Sapientia tua & sciencia tua haec decepit te; & dixisti in
corde tuo; ego sum & praeter me nō est altera; **V**enit
sup te mala & nescies ortū eius; & irruat super te calamitas
quam non poteris excipere uenia super te repente misere
ria quā nescies; **Ita** enim incantatoribus ^{tuis} & cū multitudine
maleficorum tuorū in quib; laborasti ab adulescentia tua
si forte quid sit tibi aut si possis fieri fortior; Defecisti
in multitudine consiliorū tuorum stent & saluent te
augures caeli qui contemplantur sidere & subputabant
mensēs ut sceris adnuntiarent uentura tibi; ecce facti sūt
quasi stipula ignis conbuscit eos; Non liberabunt animā
suā de manu flāmae non sunt prunae quib; calefaciam
nec focus ut sedeant ad eum; sic facta sunt tibi in quibus
cūq; laboraueras; **N**egotatores tuae ab adulescentia tua

unus quisq; in uia sua errauerunt non est qui saluete, Audite
hoc domus iacob qui uocamini nomine isrl. & de aquis iuda
& isrl. qui uisus in nomine dñi & de isrl. recor damini non
in ueritate neq; in iustitia, Decuitate enim scia uocati sunt
& sup dñi isrl. constabliati sunt dñi exercituum nomen eius,
Proroxe & tunc adnuntiavi & core meo scierunt & lauda
fecerunt repente operuissum & uenerunt, Sciu enim quia
durus est u & neruus ferreus ceruix tua & frons tua & rea,
Proroxe dixi tibi & tunc antequa uenirent indicavi tibi, ne
forte dices idola mea fecerunt haec & scultalia mea &
conflatalia madauerunt ista quae audisti, Vide omnia
uos autem non adnuntiastis, Audita fecit tibi noua & tunc
& conseruata quae nescis, Nunc creata sunt & nō & tunc &
Antedie & non audistis ea ne forte dicas ecce cognoui ea
neque audistis neq; cognouisti neq; & tunc opercae aures
tua, Scio enim quia proroxe uaricans proroxe uaricabis & trans
gressorem & uentis uocauite, Propter nomen meū longe
faciam furorē meū & laudē meā infrenabo te ne inte
reas, ecce & coxite sed non quasi argentum elegite in
camino paupertatis, Propt̄ me faciam ut nō blasphemet
& gloriā meā alteri non dabo, ~~Autē~~ dicit iacob
& isrl. quē ego uoco, ego ipse ego primus & ego no
uissimus, manus quoq; mea fundauit terrā & dextera
mea mensa est caelos, Ego uocabo eos & stabunt simul con
gregamini omnes uos & audite, quis de eis adnuntiavit haec
Dñs diligit eum, facie & uoluntatem suam in babilone & brychiū
suum in chaldes, Ego locutus sum & uocaui eum, ad daxeum
& directā est uia eius, Accedite ad me & audite hoc, non
a principio ⁱⁿ abscondito locutus sum & tunc antequam

106
fieri tibi eram. & nunc dñs dñs misit me & sp̄s eius. Haec
dicit dñs dñs redemptor tuus sc̄s isrl̄ ego dñs dñs tuus docens
te uclia gubernans te in uia qua ambulas. Vtina accendis
sc̄s mandata mea facta fuisset sicut lumen pax tua & ius
ticia tua sicut zur zitis maris & fuisse quasi harena semen
tuum & furps uteritui ut capilli eius non interisset & n̄ fuisset
Ad tritum nomen eius a facie mea. Egredimini de babilone
fugite a chaldeis in uoce exultationis ad nuntiante. Audite
facite hoc & offer te illud usq; ad extremam terrae dicite
redemit dñs seruum suum iacob. Non traerunt in deserto cum
educeret eos aqua de petra p̄duxit eis & scidit petra & flux
erunt aquae. Non e pax dicit dñs impius. Audite iusalae:
& attendite populi de longe. Om̄s ab utero uocauit me de
uentre matris meae recordatus e nominis mei. & posuit
hos meum quasi gladiu acutum in umbram manus suae prote
xit me & posuit me sicut sagittam electam. In pharaona sua
abscondit me & dixit mihi seruus meus est tu isrl̄ quia in te
gloriabor. & ego dixi in uacuu laborau sine causa & uane
fortitudine mea consumsi. Ergo iudicium meum cum dño. & opus
meum cum dño meo. & nunc dicit dñs formans me ex utero
seruum sibi & reduca iacob ad eum & isrl̄ congregabitur.
& glorificatus sum in oculis dñi & dñs meus factus e. fortitu
do mea. & dixit. Parum e ut sis mihi seruus ad susortan
das tribus iacob & fecit isrl̄ conuertendas. Ecce dedit in
lucem gentium ut sis salus mea usq; ad extremum terrae.
Haec dicit dñs redemptor isrl̄ sc̄s eius ad contemibilem
animam ad abominatam gentem ad seruum dominorum.
Reges indebunt & consur gent principes & adorabunt
propter dñm quia fidelis est & sc̄m isrl̄ qui elegit te.

Haec dicit dñs in tempore placis & audiuere & in die salutis
auxilium tuum tuum, & serua ueritate & dedit in foedus populi
ut suscitaret terram & possideret hereditates dissipatas;
Ut diceret his qui uincasunt: exite & his qui in tenebris uen-
lamini super uias pascentur & in omnibus planis pascuat eorum;
Non esuriunt neque sicient & non percuciet eos aestus & sol;
Quia miseratur eorum regit eos & ad fontes aquarum potabit
eos; & ponam omnes montes meos in uiam & semitae madae
exaltabuntur; ecce ista de longe uenient & ecce illi ab aqui-
lone & mari & ista de terra australi; Laudate caeli & ex-
ultate terra iubilato montes laudem; quia consolatus est
dñs populum suum & pauperum suorum miserabitur; & dicit
sion: dereli quid me dñs & dñs oblitus est mei; Nūquid obli-
uisce potest mulier infantem suum ut non misereatur filio
uteri sui & si illa oblita fuerit ego tamen non obliuiscar
tuum ecce in manibus meis describisce: munitur cor a oculis
meis semp. Veni structores tui destruente te & dis-
sipantes a te geribunt; Leua incit cuttias oculos tuos &
uide omnes ista congregati sunt uenerunt tibi; Quia
ego dicit dñs quia omnibus his uelut ornamento uestieris.
Dicir cum dabis tibi eos quasi sponsa; quia deserta tua & soli-
tudinis tuae & terra ruinae tuae nunc angusta erunt
pro habitatoribus & longe fugabuntur qui absorbebant te;
Adhuc dicent in auribus tuis filistei uirtus tuae; Angustus
mibi est locus fac spatium mihi ut habitem; & dices in corde
tuo; Quis genuit mihi istos ego sterelis & non pariens: trans-
migrata & captiua & istos quis seruiturunt? ego desolata
& desolata & ista tibi huerant. Haec dicit dñs dñs ecce
leuo ad gentes manum meam & ad populum exaltabo signum meum;

104
Affertent filios tuos in ulnis: & filias tuas sup umer os por-
tabunt; & erunt reges nutricum: & reginae nutrices tuae;
Vultu in terra dimisso adorabunt te: & puluerem pedum tuorum
lingent; & scies quia ego dñs: sup quo non confundentur qui ex-
pectant eum; Numquid tollatur a forte praeda: aut quod captu
fuerit a robusto saluum ee poterit; quia haec dicit dñs; Equidem
& captiuitas a forte tollatur: & quod oblatu fuerit a robusto
saluabitur; eos uero qui iudicauerunt te: ego iudicabo: & filios
tuos ego saluabo; & cibabo hostes tuos carmb; suis: & quasi mus-
to sanguine suo inebriabuntur; & sciet omnis caro quia ego
dñs saluans te: & redemptor tuus fortis iacob; haec dicit;
Quis est hic liber repudi matris uestre: quod die misi eam aut
quis est ex ditor meus cui uendidi uos; Ecce iniquitates uestras
uenditi estis: & in scelerib; uestris dimisi matrem uestram;
Quia ueni & non erat uir: uocaui & non erat qui audiret; nu-
quid ad breuiata & paruula factae manus mea ut non
possim redimere: aut n̄ est in me uirtus ad liberandu;
Ecce in increpatione mea: desertum faciam mare: ponā
flumina in siccum: conputrescent pisces sine aqua: & mo-
rientur in siti; Iudua caelos tenebris: & siccū ponā operi-
mentum eorum; dñs dedit mihi linguam eruditam:
ut scia sustentare eū: quia lassus est uerbo; erigit mane
mane erigit mihi aurem: ut audia quasi magistrum;
Dñs dñs apparuit mihi aurem: ego autem non contradico:
r & rorsum n̄ habui; corpus meū dedit pro ciuitatib;
& gentes meas uellentib; ; Faciē meam non auer-
ta ab increpantib; & conspuentib; ; dñs dñs auxiliator
meus ideo non sum confusus; Ideo posui faciē meam ut pe-
trā durissimā: & scio qm̄ non confundar; luxta est.

qui iustificat me quis contradicit mihi. Stamus simul
quis est aduersarius meus accedat ad me, ecce est auxiliator
meus quis est qui condemnat me, ecce omnes quasi festi-
mentum contempnentur. tinea comedet eos, quis ex uobis timens
dominum audiens uocem serui sui, quis ambulauit in tenebris
& non est. lumen ei spera in nomine domini & inuitatur
super dominum suum, ecce omnes uos accedentes ignem accendi-
flamini ambulat in ambulat in lumine ignis suri & infla-
mis quas succedistis, de manu mea factum est hoc uobis in dolo-
ribus dormitis, audite me quis est qui mihi quod iustum est &
queritis dominum, aduertite ad pericula unde excisistis & ad ca-
uernam lacrimarum de qua procecisistis, aduertite ad abraham
patrem uestrum & ad sarram quae peperit uos quia unum
uocaui eum & benedixi ei & multiplicauimus eum, consola-
bitur ergo dominus sion & consolabitur omnes ruinas eius,
& ponet desertum eius quasi delicias & solitudinem eius quasi
hortum domini, gaudium & letitia inuenietur mea gratiarum
actio & uos laudis, aduertite ad me populus meus & tribus
meae audite, quia lex mea exiit & iudicium meum in luce
populorum requiescat, prope est iustus meus exressus est
saluator meus & brachia mea populus iudicabunt,
me insulae expectabunt & brachium meum sustinebunt,
Leuate in caelum oculos uos & uidebo sub terra deorsum,
quia caeli sicut fumus liquefcent & terra sicut uestimentum
accidetur & habitatores eius sicut haec interibunt,
Salus autem mea in sempiternum erit & iusticia mea non de-
ficiet, & uadite me quis citis iustum populus lex mea in cor-
de uos, nolite timere obprobrium hominum & blasphemias
mentium eorum ne metuatis, Sicut enim uestimentum

108
sicut medea eos uer mis. & sicut lana sic deuorabit eos tinea. Salus
autē mea in sempiternū erit. & iusticia mea in generatione ge-
nerationum; Consurge & consurge induere fortitudine brachiū **Consur**
dñi; Consurge sicut diebus antiquis in generationibus; saeculorum
Numquid n̄ tu percussisti superbum uulnerasti draconem. Numquid
non tu sicca fac mare a quā abissi uehementis qui posuisti pro-
fundum maris uiam ut transirent liberati; & nunc qui re-
dempti s̄ ad dñm reuertentur & uenient in sion laudantes
& laetitia sempiterna super capita eorum; gaudium & lae-
ticia tenebunt fugi & dolor & gemitus; ego ego ipse consolabor
uos; quis tu ut timeres ab homine mortali & a filio hominis qui
quasi fenum ita arefecit; & oblitus es dñm factorem tuum qui te-
tendit caelos & fundauit terram; & formidasti iugiter
tot die a facie furoris eius qui te tribulabat. & perauerat
ad perdendum; ubi nunc ē furor tribulantis cito ueniet
gradiens ad aperendum & n̄ interficiet usque ad inter-
nitionem ne deficiat panes eius; Ego autem sum dñs distans
qui conturbo mare & intumescunt fluctus eius. dñs ex-
ercitū nomen meum; posui uerba mea in ora tuo. & in
umbra manus maeae protegit te. ut plantes caelos & fon-
des terram & dicas ad sion populus meus es tu; eleuare
eleuare consurge hierusalem quae bibisti de manu dñi
calicem irae eius; usque ad fundum calicis soporis bibisti
& potasti usque ad fecis; non ē. quis sustentet & eam & omnibus
filis quos genuit. & n̄ est qui adprehendat manum eius;
& omnibus filis quos enutrit; Duo sunt qui occurrerunt
tibi. quis contristabitur super te. uastitas & contritio
& fames & gladius. quis consolabitur te. filii tui p̄ peccata san-
dor muerunt in capite omnium uiarum sicut bestia in laqueata.

plem indignatione dñi increpatione dñi tui. Idcirco audi
hoc pauper eula & ebria non aumo, haec dicit dominator
tuus dñs & dñs tuus qui pugnabit p̄ populosuo; ecce tali de manu
tua calicem soporis fundū calicis indignationes in eae non
adicies ut bibas illud ultra; & ponā illū in manus eorum qui
te humiliauerunt & dixerunt animae tuae incutua re ut
transeamus; & posuisti ut terrā corpus tuū confurget
& quasi uia transeuntib; confurget confurget induere for
titudine tua sion induere uestimentas gloriae tuae
Hierusalem ciuitas sc̄i quia non adicies ultra ut pertransiet
p̄ te incircumcisus & immundus; & cutere de puluere
confurget sede hierusalem solue uincula collitau captiua
filia sion; quia haec dicit dñs; gratis uenundati estis & sine
argento pedime mini; quia haec dicit dñs dñs in aegip
tū descendit populus meus in principio ut colonus esse debet
& assur absq; ulla causa calumniatus ē eum; & nunc quid
mibi est h̄c dicit dñs qm̄ ablatu s̄. populus meus gratis;
Dominatores eius inique agunt dicit dñs & iugiter tota die
nomen meum blasphematur; propter hoc sc̄ia & populus
meus nomen meum in die illa quia ego ipse qui loquebar
ecce adsum; quam pulchri super montes pedes adnun
ciantes & predicantes pacem adnunciantes bonum pre
dicantes salutem; dicentes; Sion regnabit dñs tuus uox
speculatorum tuorum leuauerunt uocem simul laudabunt
Quia oculum a oculū uidebunt cum conuerterit dñs sion;
gaudeat & laudate simul deserta hierusalem quia con
solatus est dñs populū suū pedem it hierusalem; pax erit
dñs b̄ rexchum sanctū suum in oculis omnium gentium & uidebunt
omnes fines terrae salutare dñi nostri; Recedite recedite

109
sicut inde pollutum nolite tangere. Ecce de medio eius mandamini
qui feratis uasa dñi. Quia non intumulta & libitatis necis
fuga properabitis. Praecedat enim uos dñs. & congregabit uos
et erit. Ecce intellegat seruus meus. & exaltabitur & ele
uabitur. & sublimis erit ualde. Sicut obstipuerunt super te
multa. sic in gloriosus erit in uisus aspectus eius. & forma
eius inter filios hominum. Iste asperget gentes multas.
super ipsam continebunt reges os suum. Quia quibus non est
narratum de eo uideri. & qui non audierunt contemplati sunt.
Qui se dicit audiat uos. & brachium dñi cui reuelatum est.
Et ascendet sicut uir uultum coram meo. & sicut riuus
de terra sitientis. Non est species ei neque decor tuus. & in dñi
eum. & non erit aspectus. & desiderauimus eum despectum
& nouissimum uirorum. Uirum dolorum & scientem infirmitatem
& quasi absconditus uultus eius. & despectus. Unde nec
reputauimus eum. Uere languores nostros ipse tulit.
& dolores nostros ipse portauit. & nos putauimus eum
quasi leprosum. & percussum ad oculos & humiliatum. Ipse autem
uultu uentus est propter iniquitates nostras. Attritus est
propter scelera nostra. Disciplina pacis nostrae super eum
& luore eius sanati sumus. Omnes nos quasi oues fer
rauimus. unusquisque in uiam suam declinauit. & dñs
posuit in eo iniquitatem omnium nostrarum. Oblatus est
quia ipse uoluit. & non aperuit os suum. Sicut ouis ad
occisionem ducatur. & quasi agnus coram tundente.
& obmutescat & non aperiat os suum. De angustia & de
iudicio sublatus est. Generationem eius quis enarrabit.
quia abscessus est de terra uiuentium. Propter scelus po
puli mei percussit eum. & dabit impios pro sepulchris.

& diuites pro morte sua. eo quod iniquitate non fecerit. neque dolus
fuerit in ore eius. Et dominus uoluit conterere eum infirmitate.
Si posuerit pro peccato animam suam uidebit semen longeuum.
& uoluntas domini in manu eius dirigetur. Pro eo quod labo
ravit anima eius uidebit & saturabitur. Inscientia sua iustificauit.
Ipse iustus seruos meos multos. & iniquitatis eorum ipse ostabit.
Ideo disperciam e plurimos & fortium diuida & spolia
pro eo quod tradidit in mortem animam suam. & cum sceler
tatis reputatus est. & ipse peccatum multorum tulit
& pro eorum gressibus rogauit. Et vii.
Lauda stetit que non parit decanta laudem & hinni
quae non parit ebas. Quoniam multi filii deserte
magis quam eius quae habebat uirum dicit dominus. Dilata
locum tentorii tui. & pelles tabernaculorum tuorum
extende ne parcas. Longos fac funiculos tuos. &
clauos tuos consolida. Ad desertam enim & ad leuam
pene uerbis. & sementium gentes hereditabit. & ciuitates
desertas inhabitabit. Nolite timere qui non confundentis.
neque erubescas non enim tepudebit. Quia confusione
adulescentiae tuae obliuisceris. & obproprium uultu
tuae non teor daberis amplius. Quia dominabitur tu
quiescit te. dominus & erit tuum nomen eius. & de
demptor tuus. sed israhel. & omnes terrae uocabitur
quia depluetur & merentem spiritu uocabit te dominus. & uxor
Ab adulescentia abiectam dixit dominus tuus. Ad punctum
in modico deliquit. & in misericordibus magnis con
gregabit. In momento indignationis abscondi faciem
meam parum peccate. & in misericordias sempiterna
misertus sum tui. Dixit sedemptor tuus dominus.

110
Sicut in diebus noe istud mihi est cui iuravi ne induerem aquas
Noe ultra sup terram; sic iuravi ut non irascar tibi & non in cre-
pente. Montes enim commouebuntur. & colles contremescent.
Misericordia autem mea non recedat a te. & foedus pacis meae
non mouebitur. Dixit misericors tuus dñs. Percutit te
tempestate conuulsa absque ulla consolatione. Ecce ego
sternam per ordinem lapides tuos. & sandabo te in saphiris;
& ponam iaspidem ppugnacula tua. & portas tuas in lapides
sculptos. & omnes terminos tuos in lapides desiderabiles.
Uniuersos filios tuos doctos ad dño & multitudinem pacis filius
tuus & iniustitia fundaberis. Recede procul a calumnia
quia non timebis. & a pauore quia non adpropinquabit tibi.
Ecce accola ueni & quia non erat mecum. Aduena quondam
tuus adiuuatur tibi. Ecce ego creau fabrum sufflantem
in ignem prunas & pferentem uas in opus suum. & ego cre-
aui interfectorem ad disperdendum. Omne uas quod fictum e-
rat contra te non dirigetur. & omnem linguam resistentem
tibi in iudicio iudicabis. Haec hereditas ser uorum
dñi. & iustitia eorum apud me dicit dñs. Omnes scientes
uenite ad aquas. & qui non habeatis argentum. properate
emite & comedite. Uenite emite absq. argento. &
absq. ulla commutatione uinū & lac; Quare appenditis
argentum non in panibus. & laborem urum non in satu-
ritate. Audite audientes me & comedite bonum. & de-
lectabitur in crassitudine anima uestra. Inclinate aure
uestram & uenite ad me. Audite & uiuēt anima uestra.
& feriam uobiscum pactum sempiternū. misericordias
dauid fideles. Ecce testem populis dedi eu ducem
ac praecceptorem gentibus; Ecce gentem quam nesciebas

uocabis. & gentes quae non cognouerunt te ad te current.
Propter dñm dñm tuum & sem isrl quia glorificabit te.
CL. Quae rite dñm dñm inueniri potest. inuocate eum dum ppe
est. Derelinquat impius uiam suam. & uir iniquus
cogitationes suas; & reuertatur ad dñm & miserabit
eius. & ad dñm nr̄m qm̄ multus est ad ignoscendum.
Non enim cogitationis meae cogitationes ur̄ae. neq; uae
uestre uae meae dicit dñs; Quia sicut exaltantur
caeli à terrene. sic exaltate sunt uae meae a uis uis
& cogitationes meae à cogitationib; ur̄is; & quomodo
descendit imber & nix de caelo & illuc ultra non
reuertitur. sed inebriat terram & infundit eam.
& germinare eam facit. & dat semen serenti & pane
comedenti. sicut uerbum meū qd̄ egredietur de
ore meo; Non reuertatur ad me uacuum. sed faciat
quaecumq; uolui. & prosperabitur in his atq; in filiis.
Quia in lacrima egredimini. & in pace deducemini;
Montes & colles cantabunt coram uobis laudem. &
omnia ligna regionis plaudent manu; pro saluicula
ascendit abies. & pro uirtute crescit myrtus; &
erit dñs nominatus in signum aeternum. qd̄ non aufer
retur. haec dicit dñs; Custodite iudicium. & facite
iustitiam. quia iuxta est salus mea ut ueniat. & iusticia
mea ut reueletur; beatus uir qui facit hoc. & filius
hominis qui adprehendit istud; Custodiens sabbatum
ne polluat illud. Custodiens manus suas ne faciat omne
malum; & non dicat filius ad uenē qui ad heret & dño
CL. dicens. separatione diuidet me dñs a populo suo; & n̄
dicat eunuchus ecce ego lignum aridum. quia haec dicit

dñs. Cunctis qui custodierint sabbata mea. & elegerint que uolui.
 & tenuerint foedus meum. dabo eis in domo mea & in muris meis locum.
 & nom melius a filiis & filiabus. Nom sempiternum dabo eis. qd
 non peribit. & filius aduenas qui adherent dño ut colant eum.
 & diligunt nom eius ut sint & in seruos. Omnem eos tocidentem
 sabbati ne polluat illud. & tenentem foedus meum. adducam
 eos in montem sem meum. & laetificabo eos in domo orationis
 meae. Holocausta eorum & uictima eorum. placebunt
 mihi sup altare meo. Quia domus mea domus orationis uocabitur.
 cunctis populis. ait dñs dñs. Qui congregat disper sor urt ..
 Adhuc congregabo ad eum congregatos eos. Omnes
 bestiae agri uenite ad deuorandu. uniuersae bestiae saluus.
 Speculatores eius caeci omnes nescierunt. uniuersae canes
 muti non ualentes latrare. uidentes uana dormientes
 & amantes somnia. & canes impudentissimi nescierunt saturi
 tatem. Ipsi pastores ignorauerunt intellegentiam.
 omnes in uiam suam dedinauerunt. unusquisq; ad auaritiã
 suam. ^{Numquid usq; ad nouissimũ.} Uenite sumemus uinum & impleamus aebriã.
 & erit sicut hodie sic & eras & multo amplius. Iustus perit dñs
 & nemo est qui recogitat in corde suo. & iuri misericordiae
 colliguntur. quia non est qui intellegat. A facie enim
 malitiae collectus est iustus. Ueniat pax requies eat in
 cubili suo. Quia ambulauit in directione sua. Uos autem
 accedite huc filii augu dyaboli & semina adulteri & formi
 cariae sup quem ^{ly} iustus super quem dilatatus os & erectus
 lingua. Numquid non uos filii scelesti semina mendax.
 Qui consolamini in dñis sub omni lignum frondosum. Im
 molantes paruulis in iur rentibus sub per imminentes petras.
 in paribus torrentis post uia. haec est fors tua & ipsi

Effudisti libamen obtulisti sacrificium. Numquid super
his non indignabor. Super montem excelsi & sublimem
posuisti cubile tuum. & illuc ascendisti ut immolares hos-
tias; & post hostiam & retro postem. posuisti memoriale
tuum; Quia iuxta me discoperuisti & suscepisti adulterum.
dilatasti cubile tuum & pepezisti cum eis; Diluxisti stratum
eorum manu aperta. & ornasti teretio unguento. &
multiplicasti pigmenta tua; Misisti legatos tuos specul-
& humiliata es usque ad inferos; In multitudine uiae
 tuae laborasti non dixisti. quiescam. uita manus tuae
 inuenisti. propterea non rogasti. pro quo sollicita timuisti.
 quia mentita es. & mei non es recordata; Neque cogi-
 tasti in corde tuo. quia ego tacens & quasi non uident & mei
 oblita es. Ego adnuntiaui iustitiam tuam. & opera tua non
 pdes tibi; Cum clamaueris libera me te congregati tui.
 & omnes eos auferre uentus tollat aurum. Qui autem ficticia
 habet mei hereditabit terram. & possidebit montem sem-
 meum; & dicam. uiam facite. praebete iter. declinate
 de semita. aufer te offendicula de uia populi mei; Quia
 haec dicit excelsus & sublimis habitans ad extremum
 & sem nomen eius in excelsis & in seculo habitans & cum con-
 trito & humili spiritu. ut in uisicee spiritum humiliu. & in
 ficee cor contritorum; Non enim in semper inu litigabo
 neque usque ad finem irascar; Quia spiritus a facie mea
 egredietur. & flatus ego faciem; Propter iniquitatem
 auaritiae eius iratus sum & percussi eum. abscondi
 ad te & indignatus sum. & abiit uagus in uia cordis sui.
 Uias eius uidi & dimisi eum & redixi eu & reddi conso-
 lationes ipsi. & lugentibus eius. creauit fructu laborum

elijah

Pacem pacem ei qui longe est & qui ppe dixit dñs. & sanau eum
 impu autem quasi mari feruens qd quiescere non potest &
 recludat fructus eius in conculationem & lutu; Nonē pax
 dixit dñs meus impijs; Clama ne cesses. ^{tuba} quasi ^{alta} uocem
 tuam; & adnōtia populo meo scētera eorum. & domui
 iacob peccata eorum; Mea enim dedie in diem querunt. & scire
 uias meas uolunt. Quasi gens quae iustitiam fecit. & quae
 dñm dñm suū non dereliquit. Rogant me iudicia iustitiae.
 & dñm propinquare dō uolunt. Quare ieiunauimus & non aspexisti.
 & ieiunauimus animas nostras & nescisti; Ecce in die ieiunij ur̄i inuentus
 est uisus uisus. & omnes debitorēs ur̄os reperisti; Ecce ad lites
 & contentiones ieiunatis. & p̄ cūctis pugno impie. Nolite ieiunare
 ut usq; ad hanc diem. ut audiatur in caelso clamor uester.
 Numquid tale ē ieiunium qd elegi. p̄ diem affligere hominē.
 & ieiunium suū. Numquid contorqueat quasi circulum capud suū.
 & sacū & cinerem sternere. Numquid istud uocabis ieiunium.
 diem acceptabilem dō. non ē hoc ē. magis ieiunium qd
 elegi. Dissolue colligationes impietatis. solue fasciculos de
 rimentes. Dimitte eos qui confracti sunt liberos. & omne onus
 strūpe. & frange esurienti panem tuū. & renes uos uos
 & induc in domum tuam. Cum uidēris nudum op̄ri eum.
 & carnem tuā ne disprexeris. Tunc erumpet quasi mane lumen
 tuum. & sicut astita cicutus oriētur. & sicut iob faciem
 suā iustitiae tuae. & gloria dñi colliget te. Tunc in uocabis
 dñm & gaudiate. Clamabis. & dicit ecce ad sum. & dicit
 & abstulisti de medio tui catenam. & desieris extendere digitū.
 & loqui quod non potest. Cū effuderis esurienti animā tuā
 & animam afflictam repleueris. oriētur in te nebris lux tua.
 & tenebrae tuae erunt sicut meridies. & requiem tibi dabit

dn̄s semp. & implebit splendoribus animam tuam. & ossa tua
liberabit; & eris quasi ortus irriguus. & sicut fons aquarum
cuius non deficient aquae. & aedificabuntur in te deserta
saeculorum. fundamenta generationis & generationis suscitabit.
Et uocaberis aedificator saepius. auertens semitas iniquitatis.
Si auerteris & sabbato pedu tuu facere uoluntate tuam. in die
sc̄o meo. & uocaberis sabbatum de ligatu & sc̄m dñi gloriosu
& glorificaberis eū dñi non facis uias tuas. & non inuenitur
uoluntas tua ut loquaris sermonem. Tunc delectaberis sup
dño. & sustollam te sup altitudines terrae. & erubabo te hereditate
iacob patris tui; Os enim dñi locutu e. haec. ecce
non est ad breuiata manus dñi ut saluare nequeat. neq; ad grauiata
est aures eius ut non exaudiat; sed iniquitates ur̄ae diuiserunt
int̄ uos & dñm ur̄um. & peccata ur̄a absconderunt faciem eius a
ne exaudire. Manus enim uestrae pollute sunt sanguine.
& digiti ur̄i iniquitate; Labia ur̄a locuta sunt mendacium.
& lingua uestra iniquitatem facit; Non e qui inuocet iustitiam
neq; est qui iudicet uere. sed confidunt in nihili & loquuntur uanitates;
Conceperunt laborem. & pepererunt iniquitatem. Quasi
aspidu ruperunt. & telia saranae texerunt; Qui comederit de ossibus
eoru morietur & qui confutam est erumpet in regulum. Testes
eorum non erunt in uestimentum. neq; operientur operibus suis
opera eoru opera inuoluita. & opus iniquitatis in manibus eorum.
pedes eorum ad malu currunt. & festinant ut effundant
sanguinem innocentem; Cogitationes eoru cogitationes
inimales. uastitas & contritio inuis eoru. uiam pacis nescierunt.
& non e iudicium ingressibus eoru; semitae eorum
incuruatae sunt eis. omnis qui calcat in ea ignorat pacem.
Propt̄ hoc elongatu est iudicium a uobis. & non adprehendat

uos iustitia / ^{nun} Expetauimus lucem & ecce tenebrae splen
 dorem. in tenebris ambulauimus; palpauius sicut caeciparide.
 & quasi absq; oculis ad trectauimus; Inpezimus meridie
 quasi in tenebris. in zalizosis quasi mortui; Ruziemus quasi
 urfi omnes. & quasi columbae meditantantes zememus;
 Expetauimus iudiciu & non est. salutem & elonzatae. a nob;
 Multiplicatae sunt enim iniquitates nostrae conuente. & pec
 cata nostrae responder nob; Quia scelere nostrae nobis cum.
 & iniquitates nostras cognouimus; Peccare & mentire
 contra dñm auer si sumus ne iremus post er za di nostri. ut
 loqueremur calumniam & transgressionem; Concepim
 & locuti sumus de corde uerba mendaciu. & conuersum
 e rorsu. iudiciu. & iustitia longe stetit; Quia corruptu
 implata ueritas & equitas non potuit ingredi; & facta est
 ueritas in obliuionem. & qui recessit a malo praede patuit.
 Quidit dñs. & malu apparuit in oculis eius quia non est
 iudiciu; & uidit quia non est iur. & aporiatu e. qui non est
 qui occur rat; & saluabit sibi brachiu suum. & iustitia eius
 ipsa confir mabit eum; Indutus est iustitia ut lorica. &
 galea salutis in capite eius. Indutus est uestimtis ultionis. &
 oper tus est quasi pallio zeli. sicut aduindictam. quasi ad uen
 butionem indignationis hostib; suis. & uicissitudine inimicis suis;
 nsulis uicem reddet. & timebunt qui ab occidente nom dñi. &
 qui ab ortu solis gloria eius; Cum uenerit quasi fluuus uolenti
 quem sps dñi cogit. & uenerit sion redemptor. & eis qui re
 deunt ab iniquitate in iacob dicit dñs. Hoc foedus meu cu eis
 dicit dñs. sps meus qui e in te & uerba mea quae posui in ore
 tuo. non recedent de ore tuo & de ore seminis tui. Dixit dñs.
 A modo & usque in sempiternum.

lx
Surge in lumine se hierusalem. quia ueni lumen tuum & glo-
ria in super te orta e; quia ecce tenebrae operient terram.
& caligo populos; Super te autem orietur dominus. & gloria eius in te
uidebitur; & ambulant gentes in lumine tuo. & reges in
splendore. Hostus tu; Leua hinc curtu oculos tuos & uide. omnes
isti congregati sunt uenerunt tibi; Filii uide longe uement. & si-
licue de latere suae genti; Tunc uidebis & affluēs. & mirabitur
& dilabitur costuum; Quando conuersa fuerit ad te multitudo
maris. solitudo gentium uenerit tibi; Inundatio camelorum
operiet te. dromedarum machan & paha; Omnes desabauem-
ent. aurum & ris deferentes. & laudem domino adnunciantes; Om-
nis pecus cedari congregabitur tibi. arides nabaioth ministrabunt
tibi; Offerentur super placabili altari meo. & domum ma-
gificatis meae glorificabo; Qui sunt isti qui ut umbes uolant. &
quasi columbae ad fenestras suas. me enim in sole expectant
& naues maris in propeo. ut adducam filios tuos de longe;
Argentum eorum & aurum eorum cum eis; pro munitu dicitur & scio
istis. quia glorificauit te; & edificabunt filii peregrinorum
muros tuos. & reges eorum ministrabunt tibi; In indignati-
one enim mea percussus sit. & in re conciliationem eam in festus
sum tuus; & aperientur post solue uigiles die & nocte & non clau-
dentur. ut afferatur ad te solitudo gentium. & reges eorum
adducantur; Gens enim & regnum quod non ser uerit tibi
peribit. & gentes solitudine uas tabuntur; Gloria libam
ad te uenit. & abies & buxus & pinus simul adorandum. locum
sanctificationis meae. & locum pedum meorum in gloria
bo. & uenient ad te curu filii eorum qui humiliauerunt te
& adorabunt uestigia pedum tuorum. omnes quidem & habebant
tibi; & uocabunt te ciuitatem domini sion. scilicet israhel; pro eo quod

fusti derelicta & odio habita & non erit qui te transire. ponā
 te in supbia saeculorum. gaudium in generatione & generationem.
 & fuges laggenam. & in amilla regū lactaberis; & scies quia ego
 dñs. saluans te. & redemptor tuus foras iacob; pro ere
 afferam aurum. & pro ferro afferam argentum; & pro lignis
 aes. & pro lapidib; ferrū; Et ponam iustitiam tuam pacem
 & praepositos tuos iustitiam; Non audietur ultra iniquitas
 in terra tua. uastitas & contritio in terminis tuis; & occupa
 bit salus muros tuos. & portas tuas laudatio; non erit tibi.
 amplius sol ad lucendum p diem. nec splendor lunae illuminabo
 te; sed erit tibi dñs in lucem sempiternam. & dñs tuus in gloria
 tuam; Non occidet ultra sol tuus. & luna tua non minuetur;
 quia dñs erit in lucem sempiternam. & complebuntur dies luctus
 tui; populus autem tuus omnes iusti. in perpetuo heredita
 bunt terram; germen plantationis meae. opus manus meae
 ad glorificandum; Minimus erit in mille. & paruulus in gente
 fortissimam; Ego dñs. in tempore eius subito faciam istud.
 Sps dñi sup me. eo qd in xert dñs me. ad adnunciandum mansu
 etis misit me; ut mederer contritis corde. & praedicare
 captiuis indulgentiam. & clausis aperiopem; ut pdicarem
 annū placabilem dñi. & diem ultionis dñi nostro; ut consolaretur
 omnes lugentes. ut ponerem lugentibus sion; & darem eis
 coronam pro cinere. oleū gaudii pro luctu. palliū laudis pro spu
 meroris; & uocabuntur in ea foras iustitiae. plantatio
 dñi ad glorificandum; & aedificabunt deserta a saeculo.
 & ruinas antiquas erigent. & instaurabunt ciuitates de
 fertas. dissipatas in generatione & generatione; & stabunt
 alibi & pascent pecora uestra; & filii peregrinorum agri
 culae & uinitoris ur̄i erunt; Uos autem sacerdotes dñi.

uocabuntur ministri dñi, dicetur uobis. fortitudinem gentium
comedetis. & gloria earum super uos; p̄ confusione uerā duplici
& rubore. laudabunt partem eorum; p̄pter hoc in terra sua du-
plicia possidebunt. letitia sempiterna. Exiteis; quia ego dñs dili-
gens iudicium. & odio abens rapinam in holocausto; & dabo opus
eorum in ueritate. & foedus perpetuum feriam eis; & scidur in
gentes; semeneorum. & gemeneorū in medio populorum; Om̄sq̄
uiderint eos cognoscent eos; quia isti sunt semen cui benedixit dñs;
Gaudens gaudebo in dño. & exultabit anima mea in dño meo;
quia induit me uestimentū salutis. & indumento iustitiae circum-
dedit me. Quasi sponsus decoratum corona. & quasi sponsus in-
ornatum in munitibus suis; Sicut enim terra p̄fert germen suum
& sicut hostis semen suum germinat. Sic dñs dñs germinabit iusti-
tiam suam. & laudem coram uniuersis gentibus; p̄pter sion non
tacebo. & p̄pter iherusalem non quiescam; Donec egrediatur
ut splendor iustus eius. & saluator eius ut lampas accendatur;
& gaudebunt gentes iustitiam tuam. & cum dñs reges inclinet tuum.
& uocabitur tibi nomen nouum; quod os dñi nominabit; &
eris corona gloriae in manu dñi. & diadema regni in manu dñi;
non uocaberis ultra derelicta. & terra tua non uocabitur ampli-
us desolata; sed uocabitur uoluntas mea mea. & terra tua in-
habitabitur; quia conplacuit dño in te. & terra tua inhabitabitur;
habitabit enim iuuenis cum uirgine. & habitabunt in te filii matris.
& gaudebit sponsus super sponsam; gaudebit super redemptorem; Super
muros tuos iherusalem construisti odes. tataris & totanoc
te perpetuo non tacebunt; qui semini in sinu dñi ne taceant;
& nedeus silentium erit; Donec stabiliet & donec ponat iherusa-
lem laudem in terra; iurauit dñs in dextera sua. & in brachio
fortitudinis suae; si de derelicta in tuum ultra cibum in munitibus

& sibi biberint filii alieni uinum tuum in quo laborasti; Quia qui con-
 gregabunt illud comedent & laudabunt dominum. & qui conpor-
 tabunt illud bibent in atris sanctis meis. Transite transite p-
 portas. praeparate uiam populo; planum facite iter
 & elezite lapides. & leuate signum ad populo; Ecce dominus au-
 dit fecit in extremis terrae; Dicite filiae sion; ecce sal-
 uator tuus uenit. ecce merces eius cum eo & opus illius coram
 illo; & uocabunt eos populus sanctus redempti a domino; Tu autem
 uocaberis quaesita ciuitas & non derelicta; Quis iste est
 qui uenit de edom. tinctis uestibus de bosra; Iste formosus
 in uolafua. procedens in multitudine fortitudinis suae; Ego
 qui loquor iustitiam. & puginator sum ad saluandum; Quare
 ergo rubrum est indumentum tuum. & uestimenta tua sicut
 calcantium in torculari; Torcular calcavi solus. & de-
 gentib; non est uir mecum; Calcavi eos in furore meo. & con-
 culcaui eos in ira mea; & aspersus est sanguis eorum sup
 uestimenta mea & omnia indumenta mea inquinam; Dies
 enim ultionis in corde meo. Annus redemptionis meae uenit.
 in cuius spei & non erat auxiliator. quaesiu. & non fuit qui
 adiuuaret; Et saluauit michi brachium meum. & indignatione
 mea ipsa auxiliata est michi; & conculcaui populos in fu-
 rore meo. & in haebraiam eos in indignatione mea; Et
 dixi in terram uirtutem eorum. Miseratione domini
 recordabor. laudem domini sup omnib; quae reddidit nobis dominus;
 & sup multitudinem bonorum domini sunt. quae largitus est
 eis secundum indulgentiam suam. & secundum multitudinem
 misericordiarum suarum; & dixi. uerum tempus populus
 meus est filii non negantes. & factus est saluator; In omni
 tribulatione eorum non est tribulatus. & angelus faciei eius

saluauit eos; In dilectione sua & in indulgentia sua ipse
redemit eos. & portauit eos & leuauit eos cunctis dieb;
seti. Ipsi autē ad inuicem diuina prouocauerunt & adflixerunt spiritum sanctum.
Et conuersus est eis in inimicum & ipse debellauit eos. &
reuerteretur datus est diebus seti. mori populo suo; Ubi est qui eduxit
eos de mari cum pastoribus; gregis sui. Qui eduxit ad dexteram
moysen brachio maiestatis suae. Qui scidit aquas ante eos
ut faceret sibi nomē sempiternum; Qui eduxit eos per abissiis quasi
aequum in deserto non impingentem. quasi animal in campo
descendens; spiritus domini ductor eius fuit; Sic adduxisti popu-
lum tuum. ut faceres tibi nomē gloriae tuae; Ubi est zelus
tuus & fortitudo tua multitudo uiscerum tuorum & mise-
rationum tuarum. super me continuerunt se; Tu enim patrem nostrum
& abraham nesciuit nos. & israhel ignorauit nos; Tu domine pater nostrum
redemptor nostrum. aseto nomē tuum; Quare errare nos fecisti domine
deus tuus; Indurasti cor nostrum ne timeamus te; Conuertere
propter seruos tuos. tribus hereditatis tuae; Quasi nihil posside-
runt populum seminum tuum. hostes nostri. concalcauerunt sanctifica-
tionem tuam; facti sumus quasi in principio cum non dominaretur
noster. neque in uolucram nomē tuum super nos; Utinam disrum-
peres caelos & descenderes. a facia & uia montes defluerent
sicut & ustio ignis tabescerent atque arderent igni; Ut non tum-
fieret nomē tuum inimicis tuis. a facia & uia gentes turbarentur.
Cum feceris mirabilia non sustinebimus; Descendisti. &
a facia & uia montes defluerent; Aseto non auerteret. neque
auribus preceperet; Oculis non uidit deus absque te. quae praer-
parasti super peccata tua; Occurristi lacrima & faciem
iustitiam. inuis tuis recordabuntur tui; Ecce tu
inertus es & peccauimus. in ipsis sumus semper & saluabimur.

Ubi est qui posuit in medio eius spiritum sanctum

& facti sumus ut immundus omnes nos. quasi pannus menstruatus
 uniuerse iustitiae nrae. & cecidimus quasi folium uniuersi. &
 iniquitates nostrae quasi uentus abstulerunt nos; Non est qui inuocet
 nomen tuum qui consurgat & teneat te. Abscondisti faciem tuam
 a nobis & allisisti nos in manu iniquitatis nrae. Et nunc dno
 patet nos estis. nos uero lutum; & fictor nos & opera manuum
 tuarum omnes nos; Ne irascaris dno satis & ne ultra memineris
 iniquitatis; Ecce respice. populus tuus omnes nos ciuitas sci
 tu facta est deserta sion. deserta facta est hierusalem. deso
 lata domus sanctificationis nrae & gloriae nostrae; Ubi lau
 dauerunt patres nri facta est in excusione igni. & omnia desidera
 bilia nostra uersa sunt in ruinas; Numquid super his continebit te
 dno. tacebis & adfluges nos uehement; Quaesierunt me qui ante
 non interrogabant. in uenerunt qui non quaesierunt me. Dixi; ecce
 ego ecce ego. ad gentem quae non inuocabat nomen meum;
 Expandi manus meas tota die ad populum incredulum. Qui gra
 ditur in uia non bona post cogitationes suas; Populus qui ad inu
 cundiam pro uocat me. Ante faciem meam semp; Qui immo
 lant mortuos & sacrificant super lateres. qui habitant in se
 pulchris. & in delubris idolorum dormiunt; Qui comedunt
 carnem suillam. & uisum profanum in uasis eorum; Qui dicunt re
 cede a me. non adpropinquas mihi quia immundus es; Isti sumus
 erunt in furore meo. ignis ardens tota die. Ecce scriptum est
 coram me. non tacebo sed reddam & retribuam in sinu eorum
 iniquitates uestras. & iniquitates patrum uestrorum simul
 dicit dno; Quia sacrificauerunt super montes. & super colles sep
 brauerunt mihi & semetipsum opus eorum primum in sinu eorum;
 Haec dicit dno. Quomodo si inueniatur thurenum in botro &
 dicatur ne dissipet illud quoniam benedictio est sic faciam propter

seruos meos ut disperdam totū; & deducam de iacob semen
& de iuda possidente montes meos; & hereditabunt eam electi
mei. & serui mei habitabunt ibi. & erunt campestris in
caulis gregū. & uallis achor in cubile armentorum. populo
meo qui requisier me. & uos quid reliquistis dñm. qui oblitus
estis nom̄ sem̄ meum; qui ponitis fortunam mensam & libatis
sup̄ eam numerabo uos in gladio. & omnes in caede corrueatis.
Pro eo quod uocaui & non respondistis. Locutus sum. & non audistis
& faciebatis malum in oculis meis. & quae nolui elegistis.
xxxij. Propt̄ hoc haec dicit dñs dñs; Ecce serui mei comedent
& uos esuriatis; Ecce serui mei bibent & uos sitietis.
Ecce serui mei laetabuntur. & uos confundentur. Ecce
serui mei laudabunt prae scultatione cordis & uos clama
bitis prae dolore cordis. & p̄ contritione sp̄s ululabitis; & di
mittetis nom̄ uestrū in iuramentū electis meis. & interficiet
dñs dñs. & seruos suos uocabit nomine alio. in quo qui benedictus
est sup̄ terram. benedicatur amen; & qui uiuat in terra
iurabit in dō am̄; Quia obliuioni tradite sunt angustiae pri
oris & quia abscondite sunt ab oculis nostris; Ecce enim
ego creo caelos ^{novos} & terram. & non erunt in memo
ria priora & non ascendent sup̄ cor; sed gaudebitis & scul
tabitis usq; in sempiternū. in his quae ego creo; Quia ecce
creo hierusalem scultationem. & populū eius gaudium;
xxxij. Et scultabo in hierusalem & gaudebo in populo meo. & non
audietur in eo ululatus. Uox flatus & uox clamoris; Non erit
ibi amplius infans dierum. & senex qui non impleat dies
suos; Quis puer centū annorum morietur. & peccator
centū annorū maledictus erit; & aedificabunt domos
& habitabunt. & plantabunt uineas & comedent fructū.

earum; Non aedificabunt & alius habitabit. non plura habitabunt
 & alius comedet; Secundum dies enim ligni erunt dies populi
 mei. & operentur manuum eorum miserabunt electis meis. Non
 laborabunt frustra neque; & ne turbentur in conturbatione.
 quia semper benedictio domini est. & nepotes eorum cum eis.
 & non erunt antequam clament. ego exaudiam. Adhuc illis lo
 quentibus; ego audiam; Lupus & agnus pascentur simul
 & leo & bos comedent paleas. & serpenti pulvis pedum eius
 non nocebit neque; occident. in omni monte sancto meo dicit dominus.
 Haec dicit dominus; caelum sedis meae. & terra scabellum pedu
 meorum; Quae ista domus quam aedificastis mihi. & quis
 iste locus qui est meae. Omnia haec manus mea fecit.
 & facta sunt universa ista dicit dominus; Ad quem respiciam
 nisi ad pauperculam & contritum spiritum. & trementes sermones
 meos; Qui immolat bovem quasi qui interficiat vitulum. qui
 immolat asinum quasi qui interficiat asinum. qui immolat
 ovem quasi qui interficiat ovem. qui immolat pecus quasi qui
 interficiat canem. qui offert oblationem quasi qui sanguinem
 suillum offerat. qui recordatur turris. quasi qui benedicat idolo.
 Haec omnia eleger in visceribus suis. & in abominationibus suis anima eorum
 detestata est. Unde & ego elegam in iustificationes eorum. & qua
 timebam adducam eis quia vocavi & non erat qui responderet.
 & loquutus sum & non audierunt; feceruntque mala in oculis meis &
 quae nolui eleger. Audite verbum domini qui tremunt ad verbum
 eius. dixerunt fratres vestri odientes vos & abicientes; propter
 nomen meum glorificabit dominus. & ridebimus in laetitia vestra
 ipsi autem confundentur. Vox populi de civitate vox de
 templo. Vox domini reddentis retributionem inimicis suis.
 Antequam peperit. Antequam veniret partus eius peperit
 masculum. Quis audivit unquam tale. & quis vidit huic

simile. Numquid parturiet terra in die ut parturiet gens
simul? Quia parturuit & peperit filios suos? Numquid
ego qui alios parere facio ipse non pariam dicit dñs. Sicut
qui generationem caeteris tribuo sterolis ero ait dñs dñs.
Ladāmin cum hie ierusalem. & exultate in ea omnes qui dili-
gitis eam; Gaudeat cum ea gaudio uniuersi qui lugent sup ea
ut sugatis & repleamini ab ubere consolationis eius. ut mulgeatis
delicias effluatis ab omni moda gloria eius; Quia haec dicit dñs
Ecce ego declinabo sup eam quasi fluum pacis & quasi torrentem
inundantem gloriam gentium quam sugatis; & dubeat porta
bimini & sup genua blandientur uob; Quomodo sicut mater
blandiatur. ita ego consolabor uos & in hierusalem consola-
bimini; Uidebitis & gaudebit cor urum & ossa ura quasi herbae
germinabunt; & cognoscent manus dñi seruus eius. & indig-
nabitur inimicus suus; Quia ecce dñs in igne uenit. & quasi
turbo quadrigae eius; Reddere in indignatione furor em suum
& increpationem suam in flamma ignis; Quia in igne dñs
di iudicabitur. & in gladio suo ad omnem carnem; & multi-
pliabuntur interfecti ad no qui se iustificabantur. & mundos
sepatabant in hortis post unam intrinsecus; Qui comedebat
carnem suillam & abominationem & murem. simul con-
sumentur. dicit dñs; Ego autem aperire eorum & cogitationes
eorum. uenio ut congregem cum omnib; gentib; & linguis.
& uenient & uidebunt gloriam meam; & ponam in eis
signū. & mitam & eis qui saluati fuerint ad gentes;
in mari. & in affrica. & in india. tenentes sagittam. in
italiam & greciam ad insulas longe a deos qui non audierunt
de me. & non uiderunt gloriam meam. Et adnuntiabunt
gloriam meam gentib;. & adducent omnes fratres suos

decunabuf gentibus donum dno; Inequis & inquadrigis. &
 in electis & in mulis & in caprucis. Ad montem sem meum
 iherusalem dicit dñs. Quomodo si in ferant filii isrl
 in iherusalem in domum dñi. Et ad summam sceis
 in sacerdotib & in leuitas dicit dñs; Quia sicut caeli
 nouis & terra noua quae ego facio stare conuemo
 dicit dñs. sic stabit semen urum & nomen urum. & uer
 mensis & mensis. & sabbatu & sabbato. & ueniet
 omnis caro ut adore coram facie mea dicit dñs. Et
 egredientur & uidebunt cadauera uirorum qui perueu
 rati sunt in me. uermis eorum non morietur.
 & uisus eorum non & tinguetur. & uerunt usq; ad sa
 tuatatem uisionis omni carni;

EXPLICIT ESIAE PRPHET

unafo

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

XP[IST]I ET SA[VA]E BR[IT]ANNIAE

202

F

INCEPT PR^o LO GAVSHDER

mae prophetae.

Jeremias propheta cuius hic plogus scribitur sermone
 quidem apud hebreos esaias & osee & quibusda propheas
 videtur esse rusticior sed sensibus pars est quip pe qui eodem
 spu propheta uerit, Porro simplicitas eloqui de loco in quo
 accidit fuit enim anathotites qui est usquae hodie uiculus tri
 bus ab hiera solimis distans milibus sacerdos ex sacerdotibus &
 in matris utero sanctificatus uir zinitatis suae uangelicum uisu
 xpm ecclesiae dedicans, Hic uaticinari exorsus est puer & cap
 tuitate urbis ad quae iudaeae non solum spu sed & oculis cordis
 Intuitus est iam de decem tribus israhel assiru in medos transtu
 lerunt iam terras earum coloniae gentium possidebant un
 de iudaeorum & beniamin prophetauit & ciuitates suae
 ruinas quadruplices planxit ad sabao quod nos mensurae me
 tri uersibus querredidimus, praeter ea ordinem uisionum
 qui apud grecos & latinis omnino confusus est Ad pristina
 fidem correxi mus librum autem baruch notarii eius qui ap
 pud hebreos ne glizitur nec habetur praeter missimus pro
 his omnibus maledicta ab aemulis prestulantes, quibus me
 ne esse est per singula opuscula respondere, & hoc patior qui
 uos cogitis caeterum ad conpendium mali rectius fuerat
 modum furore eorum silentio meo ponere quam cotidie
 uo ut aliquid scriptitatem in uidorum insaniam prouocare;

VERBA HEREMIAE FILII HELCHIAE.

De sacerdotibus qui in anathoth ^{cu erunt} inter sa beniam quod
factum est uerbum dñi ad eum in diebus iosiae filii amon
rezi iuda. Inter cio decimo anno regni eius; & factum est
in diebus ioachim filii iosiae rezi iuda usque ad consummationem
undemi anni sede ciae filii iosiae rezi iuda usque ad
transmigrationem hierusalem in mense quinto; & factum
est uerbum ^{dñi} ad me dicens; Priusquam te forma rem in uer
no uerba & antequam exires de uulua scyfica urte [&] propheta
tam in gentibus dedit te; & dixi; Dñe dñs; ecce nescio loqui apu ^{qui}
ego sum; & dixit dñs ad me; noli dicere quia puer sum qm ad om
nia quae mit tam te ibis; & uni uersa ^{quicumque} ^{qui} manda uerba
loqueris; Nomi eas a facie eorum qui a tecum ego sum ut
eru ante dicit dñs; & misit dñs manum suam & tetigit os meum
& dixit dñs ad me; Ecce dedi uerba mea in ore tuo; ecce conf
turtur hodie super gentes & super regna ut euellas & destru
& disperdas & dissipes; & aedifices & plantes; & factum est uer
bum dñi ad me dicens; quid tu uides hieremias; & dixi; uirga
uigilantem ego uideo; & dixit dñs ad me bene uidisti; qui a uig
labo ego super uerbo meo; ut faciam illud; Et factum est ut
bon dñi secundo; ad me dicens; quid tu uides; & dixi; ollam succent
ego uideo & faciem eius a facie aquilonis; & dixit dñs ad me;
Ab aquilone pandetur malum super omnes habitatores terrae
Qui ecce ego; conuocabo omnes cognationes regnorum a qui
lo nesciat dñs; & uenient & ponent unusquisque solum suum
introitu portarum hierusalem; & super omnes muros eius in
circuitu & super uniuersas urbes iuda; & loquar iudiciamea

cum eis super omni malicia eorum quiderelinquerunt me
 & liberauerunt dis alienis. & adorauerunt opus manuum sua
 rum, Tuerzo accinzelum bos tuos. & surge & loquere ad
 eos. omnia quae ego praecipio tibi, Ne formides a facie
 eorum. nec enim time re uultum eorum. Ego quippe dedi tibi
 hodie in ciuitatem munitam. & in colum nam ferream. & in
 murum aere um super om nem terram. rezi. bus iuda. princi
 pi bus eius. & sacer do tibus. & po pulo ter rae, & bel labunt ad
 uer sum te. & non prae uale bunt qui a te cum ego sum. ait dñs ut li
 berem te. Et factum est uer bum dñi ad medi cens, Va de. & cla
 ma in auri bus hieru salem. di cens; haec di cit dñs, re cor datus
 sum tui. mi se rans ad holi s cen tiam tu am. & ca ritatem tu am. & ca
 ritatem dis ponsa ti o ni stuae. quan do se cuta me es in de ser to. in
 terra quae non se mi natu r. scōs isrl dño. pri mi ae fru zum eius.
 om nes qui de uo rant eum delin quunt. mala uenit su per
 eos. di cit dñs; Au di te uer bum dñi do mus ia cob. & om nes cog
 nati o nes do mus isrl; haec di cit dñs; quid in ue runt pa tres
 uestri in me ini qui ta tis. quia e lon za ue runt a me. & ambula
 uerunt post ua ni ta tem. & uani fac ti sunt. & non dixerunt;
 ubi est dñs. quia sen dere nos se cit dex tera ae zri ppi. qui trans
 duxit per de ser tum. per ter ram in ha bilem & in ui am. per
 ter ram si tis & i ma gi nem mor tis. per ter ram in qua non
 am bu la uit uir. ne quae ha bi ta uit ho mo. & in duxi uos in ter
 ra car me le. ut co me deret is fru ctum eius. & opti ma illius;
 & in gres si. con ta mi na stis ter ram me am. & he re di ta tem
 me am po suistis in ha bo mi na ti o nem. sa cer do tes non dixer
 ubi est dñs. & te nen tes le gem. nesci erunt me. & pas to res
 prae uari ca ti sunt in me. & pro ph & ae pro ph & ae ue runt

in ba hal & in idola secuti sunt. Propterea iudicio ad huc con-
ten dam uobiscum. ait dñs: & cum filius uestris discep tabo; trans-
si te ad insulas cethim & iudae: & in cedar mitte te. & conside-
rate uehementer: & uideat si factum est huius ce modo disimu-
tauit zens deos: & cer te ipsi non sunt di; Populus uero me os
mutauit gloriam suam in idolum; Obstupefite caeli super
hoc: & portae eius desolami ni uehementer: dicit dñs; duo enim
mala fecit populos meos; me de reliquaerunt fontem aquae-
ui uae. & foderunt sibi cisternas dissi patas: quae continere non
ualent aquas; Numquid seruus est isrl: aut uer naculos: quare ergo
factus est in preedam super eum ruzierunt leones: & dederunt
uocem suam posuerunt terram eius in solitudinem; Ciuitates
eius exuste sunt & non est qui abite & in eis; Filii quo quae mem se o-
& taf nes constupra uerunt e us quae ad uer ticem; Numquid no-
istud factum est tibi; qui adere liquisti dñm dñm tuum: eo tempo-
quoducebat te per uiam: & nunc quid tibi uis in uia aegypti: ut bi-
bas aquam turbidam: & quid tibi cum uia assyriorum: ut bibas
aquam fluminis ar zuit te maliciatua: & auer siotua in crep-
bit te; scito & uide: quia malum & amarum e: reliquissae dñm
dñm tuum: & non esse ti morem mei apud te: dicit dñs ds & ereta
a seculo con frezisti iugum meum: rupisti uincula mea: & disti-
ser uiam in omni enim colle sublimi: & sub omni ne ligno frondo-
tu pro ster nebaris meretrix; Ergo autem planta uite uinea
e lectam: omne semen uerum: quomodo ergo conuersa es
in pro uo uinea aliena: silaueris te nitro: & multipli ca ueri-
tibi herbam borch; maculata es iniquitate tua corā me
dicit dñs ds; quomodo dicis non sum polluta post ba alim non
ambula ui. Uide uias tuas in con ualle: scito quod seceris

cur sor leuis & plicans uias tuas. o nazer ad su & us in solitudine
 in desiderio animae suae adtraxit uentum amoris sui. Nullus
 auertit eam. omnes qui quae runt eam non deficient. in men
 struis eius in uenient eam. prohibe pedem tuum a iudicia
 te. & guttur tuum a situ. & dixisti. desperaui nequaquam faciam.
 ad amauim quippe alienos. & post eos ambulabo. quomodo
 confunditur fur quando deprehe henditur. sic confusi sunt
 domus isrl. ipsi & reges eorum principes & sacerdotes &
 prophetae. dicentes ligno pater meus est u. & lapidi
 tu me genuisti. uerterunt ad me terzum & non faciē
 & in tempore afflictionis suae dicenti surge & libera nos.
 ubi sunt dii tui quos fecisti tibi. surgant & liberent te.
 in tempore afflictionis tuae. secundum numerum quip
 pe ciuitatum tuarum. erant dii tui iuda. quid uultis iudici
 cio contendere. omnes dereliquisti me dicit dñs. frustra
 percussisti filios uestros. disciplinā non receperunt. de uora
 ut gladius uester pph & as uestros quasi leo uastatur gene
 ratio uestra. Uide & uerbum dñi. Num quid solitudo fac
 tussum isrl. aut terra serotina. Quare ergo dixit po pu
 lus meus recessimus. non uenimus ultra ad te. Num quid
 obliuiscitur uirgo ornamenti sui. spon sa fasciae
 pectoralis suae. populus uero meus oblitus est mercedibus
 in numeris. quid niteris bonam ostendere
 uiam tuam ad quae rendam delectationem. in super & ma
 licia tua. docuisti uias tuas. & in alis tuis in uentus est sanguis
 animarum pauperum. & in nocentium. non in fossis in ueni
 eos sed in omnibus quae super memo rasti. & dixisti. absque
 peccato & in nocens ego sum. & propterea auertatur

furore tuo domine. Ecce ego iudicio contendam tecum. eo quod dixeris
non peccauiquam uilis es facta nimis. iterans uias tuas. & abaez
confunderis sicut confusa es ab assur. Nam & ab ista exredie
& manus tuae erunt super caput tuum. Quoniam obtruit dominus con
denti am tuam. & nihil habebis prosperum. uulzodicitur si dimisi
uir uxorem suam. & recedens ab eo duxerit uirum alterum innumqu
re uertatur ad eam ultra. Numquid non polluta & contaminata
erit mulier illa. Tu autem fornicata es cum amatoribus mul
tamen reuere ad me dicit dominus. Leua oculos tuos in di
tum. & uide ubi non prostrata sis. in uis se debas. & pectans es
quasi latro in solitudine. & polluisti terram in fornicatio
bus tuis. & in maliciis tuis. quoniam ob rem prohibita sunt stille
pluuiarum. & sero tibi nubes imber non est. frons mulieris
meretricis facta est tibi. Noluisti erubescere. sal tim
amodo uocame pater meus. dux uirginitatis meae tu es.
Numquid irasceris in perpeccu. aut per se uerabis in sine.

& dixit dominus ad me
in diebus iosiae regis. numquid uidisti quid fecerit a uer sa
trix isrl. abiit sibi in super omne montem & celsum. &
sub omne lignum frondo sum. & fornicata est ibi. & dixi
cum fecisset haec omnia. ad me conuere & non est re
sa. & uidit pater uariatrix soror eius iuda qui a pro eo quod
moeata esset a ueratrix isrl. dimissem eam & declissem
libellum repudii. & non timuit pater uariatrix soror eius
iuda. sed abiit & fornicata est & iam ipsa. & facilitatis for
cacionis suae contaminauit terram. & moeata est cum la
pide & cum ligno. & in omnibus his non est re uer sa ad me
pater uariatrix soror eius iuda in toto corde suo. sed

IN MENDATIO AIT DNS; & dixit dns ad me; Justificavit anima
 suam auer satrix isrlt. comparacione ppre uariatricis iuda
 & dicit; uade & clama sermo nes istos. contra aquilonem & dicit;
 reuertere auer satrix isrlt. ait dns; & non auer tam faciem mea
 auobis quia scos ego sum dicit dns. & non iras car in per peuum;
 tamen scito iniquitatem tuam quia in dnm dntu um ppre uari
 cata es; & dis persisti uias tuas ali enis. sub om npliz no frondo so.
 & uocem meam non audisti ait dns; Conuer timini filii
 reuertentes dicit dns. Quia ego uir uester. & adsumam uos.
 unum de ci uitate. & duos de cognatione; & intro ducā
 uos in sion; & dabo uobis pasto ris iuxta cor meum & pas
 cent uos scientia & doctrina. Quecum multiplicata
 fueris. & creueritis in terra. In diebus illis ait dns Non di
 cent ultra ar catesta menti dnm neque ascen des si per cor.
 neque re corda buntur illius. nec uisitabitur nec fiet ultra.
 In tempo re illo uocabunt hie rusalem solium dnm & congre gabun
 tur ad eam om nes zen des in no mi ne dnm in hierusalem & non
 ambulabunt post prauitatem cordis sui pessimi; In diebus illis
 ibat ^{dux} dux iuda ad domum hierusalem & ueni ent simul
 de terra aquilonis ad terra quam dedi patribus uestris
 Ego autem dixi; quo modo po nam te in filius. & tribu am
 tibi terra de si de rabi lem. he reditatem pre claram ex
 er cito um zen tium. & dixi; patrem uocabis me & post me
 in cre di non cessa bis. sed quo mo do si con tem nat mulier
 amato rem su um. sic con tem nit me do mus isrlt dicit dns
 Vox inuis au dita est plo ratus & ululatus fili orum isrlt
 qm iniquam se ce runt uiam suam. obli ti sunt dnm do sui
 Conuer timini filii re uer ten tes. & sanabo auer siones

alio dicitur...

uestras. Ecce nos uenimus ad te. tu enim es dñs dñs noster. Uere
mendaces erant colles. multitudine montium. uere in dño
dño nro salus isrl. confusio cōmede & laborum patrum nostro
rum. ab ad hūliscentia nostra. grezes eorum & armenta eorum.
filios eorum & filias eorum. Dormiēmus in confusione nostra.
& operi & nos ignominia nostra. qm̄ dño dño nro peccaui
mus. nos & patres nostri ab ad hūliscentia nostra usque ad
diem hanc. & non audiui mus uocem dñi dñi nostri. si con
uerteris isrl ait dñs ad me. Conuertere. si ab stuleris
offendiculatua a facie meae. non com mo ueberis. & iura
bis uiuēt dñs in ueritate & iudicio & iusticia. & benedicent
eum gentes. ipsum que laudabunt. haec dicit dñs. Uiri
iuda & hierusalem. no uate uobis. no uale. & nolite serere
super spinas. circumcidimini dño. & aufer te prepuia cor
dium uestrorum. uiri iuda & habitatores hierusalem.
Ne forte egre diatur ut ignis indignatio mea & succen
datur & non sit qui extinguat. p̄t maliciam cogitatio
num uestrarum. Adnuntiate in iuda & in hierusalem
auditiū. in facite. loqui mini & canite tuba. in terra clama
te fortiter & dicitē. congrezā mini & leuate signum
in sion. confortamini. nolite stare. quia malum ego addu
co ab aquilone. & contricionem magnā. ascendit leo de
cubile suo. & predonem se leuabit. egressus est de loco
suo. ut ponat terram suam in desolationem. Cui testua
uastabuntur. remanentes ab quae habitatores. super hoc
accingite uos cilicis. plangite & ululate. qui a non est auer
sa ira furoris dñi a uobis. & erit in die illa dicit dñs. peri
bit. cor rezis & cor primicipum. & obstupescet sacerdo

123
tes & prophetae conster nabuntur; & dixi; he uheu heu dñe dñs;
Et ego nede cipisti populū istū. & hierusalem dicens, pax
erit uobis. & ecce per uenit gla dius. usque ad a n n m m m.
In tempore illo dicetur populo huic & hieru salem. uen
tus urens. in uis quae sunt in deserto uiae filiae po
populi mei. non ad uentilandum & ad pur zandū. sp̄ ple
nus & his uem & mihi; & nunc ego lo quar in iudicia mea
cum eis. Ecce quae a sinubes ascen da. & quasi tem pestas
currus eius. uelociores aquilis illius. Uae nobis. qm̄ uasta
ti sumus. laua a malici a cortuum hieru salem. ut sal ua
fiat. usque quo morabuntur in te. cogitationes noxiae
Uox enim ad nuntiantis adan. & notum facientes idolum
de monte effraim. con citate gentes. Ecce auditum est
in hieru salem. custo des uenire de er ralon zin qua & dare
super ci uitates iuda uocem suam quasi custo des agro rum.
facti sunt super eam in z̄ ro. quia me ad ira cundiam pro
uocauit ait dñs. Uiatuae & cogitatio nistuae. fecerunt
haec tibi ista malicia tua quia amara quia tēz̄it cor
tuum. uentrem meum. uentrem meum doleo. sensus cor
dis mei turbati sunt in me. non tacebo. qm̄ uocem bu cinae
audiuit anima mea. clamorem proelii. Contritio super con
tritione uocata est. & uastata est om̄ n̄ ista. repente uas
tata sunt taber nacula mea & subito pe lles meae. usque quo
ui de bo fuzi entem. audiam uocem bu cinae. quia stultus po
polus meus me non cogno uit. Filii in sipientes sunt ut faci
ant mala. bene autem facere nescierunt. Aspxi ⁱⁿ terra.
& ecce uacua erat & nihil. & caelos. & non erat ^{lux} in eis.
Uidi montes. & ecce mo uebantur. & omnes colles contur

batifunt. Intutus sum & non erat homo & omne uolatile
caeli recessit. Aspeci. & ecce carmelus desertus & omnes ur-
bes eius destructae sunt. a faciae dñi & a faciae irae furoris eius.
haec enim dicit dñs. Deserta erit omnis terra sed tamen con-
summationem non faciam. Luzebit terra & mare rebunt caeli
desuper eo quod locutus sum. Cogitavi & non penituit me.
nec auersus sum ab eo. auoce equitum & mittentis sagittas.

fugit omnis ciuitas. Ingressi sunt ardua & ascenderunt
rupes. uniuersae urbes derelictae sunt. & non habitat in eis
homo. Tu autem uastata quid facis. cum uesti eris te coccino.
cum ornata fueris murali aureo. & pinxeris tibi oculos
tuos frustra conponeris. contempserunt te amatores tui.
animam tuam quaerunt. Uocem enim quasi parturientis
audiui. An iustus ut puer pereat. uox filiae sion in terra mori-
entis. & pandentesque manus suas. Uae mihi qui ad fecit
animam meam propter interfectos. Circumite uias hieru-
salem. & aspiciate & considerate & quaerite in plateis eius.
An in ueniatis uirum facientem iudicium. & querentem
fidem. & propicius ero eius. quod si & iam uiuit dñs dixe-
runt & hoc falso iurabunt. Dñe. oculi tui respicient fide-
percusisti eos & non doluerunt. adtristi eos. & renu-
erunt accipere disciplinā. indurauerunt facies suas sup-
perā noluerunt reuertere. Ego autem dixi. forsitan pau-
peressunt & stulti. ignorantes uiam dñi. iudicium di suum.
Ibo igitur ad opti matres. & loquar eis. ipse enim cognou-
erunt uiam dñi. iudicium di sui. & ecce magis hi simul con-
freguerunt iugum. rupe runt uimcula idcirco percussit eos
leo de silua. lupus ad uesperam uastauit eos. pardus uigi-

124
lans super ciuitates eorum; Omnis qui egressus fuerit & eis
capietur qui a multiplicata sunt preuaricationis eorum
confortatae sunt auersio nis eorum; super quod propici
us esse potero. Filii tui de reliquerunt. & iurant in his
qui non sunt di; sacra ui eos & moecatisunt. & in domo
meretricis luxuriabuntur. & quaedam matores & admissa
ru. unus quisque ad uxorem proximi sui inuicibat. Numquid
super his non uisitabo dicit dñs. & in gentetali. non uisita
bitur anima mea. Ascendite muros eius & dissipate.
consummatio nem autem nolite facere. aufer te pro
paginis eius qui a non sunt dñs. preuaricatione enim
preuaricata est in medio mus isrl. & domus iuda ait dñs.
Nezauerunt dñm & dixerunt non est ipse neque ueni &
super nos malum gladium & famem non uidebimus.
prophetae fuerunt in uenti. & responsum non fuit
in uentu. haec ergo euenient illis; haec dicit dñs ds exer
cituum; qui alo cuti estis uerbum istud. Ecce ego dabo
uerba mea in ore tuo in ignem & populum istum ligna.
& uorabit eos. Ecce ego adduco super uos gentem de lon
ginquo; domus isrl ait dñs; gentem robustam & gentem
antiquam & gentem cuius ignorabis linguam nec intel
leges quid loquatur; factura eius quasi pulcrum patens.
uniuersi fortes. & comedent segetes tuas & panem tuum
de uorabit; filios tuos & filias tuas comedent & gregem
tuum & armenta tua comedent. uineam tuam & ficu
tuam & conteretur bestias tuas; in quibus tu ha
beris fiduciam gladii; Verum tamen. in diebus illis ait dñs.
Non faciam in uos consummationem; quod si dixeritis.

qua refecit dñs dñs nr̄. nobis haec omnia dices ad eos. sicut
dereli quis tisme. & ser iustis deo alieno inter ra uestra sic
ser ui & is alienis. inter ra non uestra. Ad nuncia hoc do mu
iacob. & facite in iuda dicentes. Audi populus stulte. qui
non habes cor. qui habentes oculos non uidetis. & aures non
audietis. Me er go non timebitis ait dñs. & afa ciama
non dolebitis. quipo sua re nam ter mi num mari pre
ceptum sem pi ter num quod non pre teri bit. & con mo
uebuntur & non poterunt. & intu mis cunt fluctus eius.
& non tran sibunt illud. Populo autem huic factum est
cor in credu lum. & ex as perans. re cesse runt & habier
r & ror sum. & non dixerunt in cor de suo. me & ua mus dñm
dñm nr̄m. qui dat no bis plu ui am tem po ra ne am & se ro
ti nam. in tem po re suo. plen tu di nem an na ae mes sis.
custo dien tem no bis. ini quitates nrae de cli na ue runt
haec & pec cata nostra pro hi bue runt bo num a nobis.
Quia in uen ti sunt in po pulo meo im pu. in si di an tes quasi
a ucu pes. la que os po nen tes & pe di cas. ad ca pi en dos ui
ros. sicut deci pula plena aut bos. sic do mus eorum ple
ne do lo. Idem ma gni si cati sunt & di tati. in cras sati sunt
& in pin zu ati. & pre te rie runt ser mo nes meos. pes si me
causam non iu dica uerunt. causam pe p illi non dixe runt.
& iudicium paupe rum non iudi ca uerunt. Num quid sup
his non ui si ta bo dicit dñs. aut super zen tem huius ce modi
non ul cis ce us. anima mea stu por & mi rabilia facta sunt
in ter ra. pro phetae pro pheta ue runt men da tum & sa
cer do tes plau de bant manibus suis. po pulos meos di lecti
ta lia. Quid igitur fiet po pulo. in no uis si mo eius.

conforta mihi si lubeniam in medio hierusalem & in uacua
 & super beche carem. Leuate uox illum quia malum uisum
 est ab aquilone & contricio magna speciosa & dilectae.
 ad simi laui filii sion. Ad eam ueni ent pasto res. & grezes
 eorum fixerunt in ea tentoria incircuitu pasce unus
 quis que eos. con surzite & ascen damus in meridi e.
 Uae nobis qui a de cli nauit dies. qui a lonziores factae s
 umbra uespere. surzite & ascen damus in nocte. & dissi
 pemus domus eius. Quia haec dicit dñs ex er cituum. cae
 ditae lignum eius. & funditae cir ca hieru salem az zere m.
 haec est ciuitas uisionis. omnis calum nia in medio eius.
 si cut fri zidam se cit maliciam suam. iniquitas & uastitas
 audi & ur in ea cora me sem per. infirmitas & plazae rudi re
 hieru salem. ne forte re cedat anima mea a te. Ne for
 te po nam te de ser tam. uiam inhabi tabile m. Haec dicit
 dñs ex er cituum. us que ad ra uer num colligent. quasi in
 uinea reli qui as isrl. Con uer te manum tuam. quasi um
 demiator ad car tellum. cui lo quar. & quem contes tabor
 ut audi at. Ecce in cir cum se aures eorum. & audi re non
 possunt. Ecce uer bum dñi fac tum est in ob probium. & n
 suscipient illud. Idcir co fu rore dñi plenus sum labora ui
 sustinens. Effunde super par uulum foris. & super con ci
 lium iuue num si mul. Uir enim cum mul iere capi & ur.
 senex cum ple no die rum. & trn si bunt do mus eorum ad
 alteros. az ri & uxores pariter. quia ex tendam manum
 meam super habitato res ter rae. dicit dñs. a mi no re
 quippe us que ad maio rem. Omnes auari cia stu dent.
 & a propheta us que ad sacer do tem. cuncti faci unt do

lum. & curabant contricionem filie populi mei. cum igno-
minia dicentes. Pax pax. & non erat pax. confusi sunt quia abo-
minacionem fecerunt. Quia potius confusione non sunt
confusi. & erubescere nescierunt. quā ob rem cadent in ter-
ruentes. in tempore uisitacionis suae corruent. dicit dñs.
Haec dicit dñs. state super uias & uide. & interrogate
de semitis antiquis. quae sit uia bona & ambulate in ea.
& inueniētis refrigerium animabus uestris. & dixerunt.
non ambulabimus. & constitui super uos speculatores. audi-
te uocem tubae. & dixerunt. non audiemus. Ideo audite gen-
tes & cognoscite. & congregatio. quanta ego faciam eis. audite
terra. Ecce ego adducam malum super populum istum. fructum
eius. cogitationum. Ut quid mihi tus de saba ad fer-
tis. & calamum suaues. & oleum de terra longinqua.
holocausta maza uestra non sunt accepta & uictimae
uestrae non placuerunt mihi. propterea haec dicit dñs.
Ecce ego dabo in populum istum ruinas. & ruent in eis.
patres & filii simul uicini & proximi. & peribunt.
Haec dicit dñs. ecce populus uenit de terra aquilonis.
& gens magna consurgat a finibus terrae. sicut tam & scu-
tum arripit. Crudelis est & non miserebitur. uox eius
quasi mare sonabit. & super equos ascendent. praeparati
quasi uir ad proelium. aduersum te filia sion. audiuimus
fama eius. dissolutesunt manus nostrae. tribulacio ad-
prehendit nos. ut parturientem. noli te exire ad agros.
& in uineam ne ambules. quoniam gladius inimici patet in in-
cursum filiae populi mei. accinze re. cilicio & conspergere
cineres. luctum unigeniti facti tibi. planctum amarum.

126
qui a repente uenit & uastator super nos pro ba rem de dicit
populo meo robustum & scies & p babis uias eorum
Omnes isti principes de cli nã qum ambulantes frau dulentes
des & fer rum uni uer si cor ruptisunt; dese cit sufflato riũ
miz ne con sumptum est plum bum frustra con fla uit con
flator; mali ciae enim eorum non sunt con sumptes; ar zen
tum repro bum. uo ca te eos. qui ad n̄s pro iecit illos. Ver bũ
quod factum est ad hie rem i am. ad n̄o di cens; sta in por ta
domus dñi & praedi ca uer bum istud & dic; au di te uer bum
dñi omnis iuda qui in gre di mi ni per por tas h
re us dñi. haec dicit dñs & er ciuum dñs isrl. as. ut ad o
ci te uias uestras & studia uestra & habi tabo uo bis cum in lo
co isto. nolite con fi de re in uer bis men da ci di centes. templum
dñi. tem plu dñi. templum dñi est. Qu m si bene dixe rit is uias
uestras & stu dia uestra fe ce rit is iudici um in ter ui rum
& pu imum eius. ad ue ne & pu pul lo & ui dua e non fe ce rit is
ca lom i am. nec san zui nem in no centem ef fu de rit is in loco
hoc & post deos alie nos non am bu la ue rit is in ma lum uo bis
mã ip sis. habi tabo uo bis cum in loco isto. in terra quam de
di pa tri bus ue stris. a sae culo us quae in sae culum.
Ecce uos con fi d̄is in ser mo ni bus men da ci. qui non pro
erunt uo bis. fu ra ri. oc ci de re. ad hul te ra re. iu ra re. men
da ci ter. li ba re ba al i. & ire post deos alie nos quos igno
ra tis & uenistis & ste istis coram me in do mo hac. in
qua in uo ca tum est no men me um & dixistis li be
ra ti su mus. eo quod fecer i mus om nes abo mi na cio nes
istas; et zo spelun ca ma tro num. facta est do mus ista
in qua in uo ca tum est no men me um. in oculis ue stris.

ego sum ego sum ego uidi dicit dñs. Ite ad locum meum in silo. ubi ha-
bita uic nomen meum a principio & uideae quae fecerim ei ppter
maliciam populi mei isrl. & nunc quia fecistis omnia opera
haec dicit dñs. & locutus sum ad uos mane con sur gens & lo-
quens. & audistis. & uoca ui uos & non respon distis. faciam do mu-
huc in qua in uocatum est no men meum. & in qua uos habetis
fiduam. & locu quem dedi eis & patri bus uestris. sicut fe ci-
silo. & proiciam uos a facie mea sicut pro iei om nes fratres
uestros. uni uer sum semen effra im. T uer zo noli orare p
populo hoc. nec ad su mas pro es lau dem & orati o nem.
& non ob sistas mihi quia non ex au diam te. non ne ui di-
quid isti faciant in ci uita tibus iuda & in placeis hierusale m.
filii colli gunt li gna & patres suc cedunt iz nem. & mulier
conspexerunt ad i pemi ut fa ciant pla cen tas re zi ne caeli.
& libent dus ali enis. & me ad ira cun diam pro uo cent.
Num quid me ad ira cun diam pro uo cant ne seme ip sos in
fuso nem uul tus sui. Ido haec dicit dñs dñs. ecce fu ro r me us &
di gna tio mea con flat or super locum istum super ui ros &
ui men ta & li gna re zionis. & super fru zes ter rae & suc da
& non ex tin gu entur. haec dicit dñs dñs & er ci tu um dñs isrl.
ho lo causta mata uestra ad dite ue ti mis uestris. & com e-
car nes. quia non sum lo cu tus cum pa tri bus uestris. & non p-
cipi eis. in clia e qua dixi eos de er ra ae gyp ti. de uer bo
ho lo causta matum & ue ti ma rum. sed hoc uer bum
p re ci pi eis di cens. audite uo cem meam. & ero uobis
dñs. & uos eritis mi hi po pulus. & am bu late in omni
uia qua manda ui uo bis. & bene sit uobis. & non au die-
nec in cli na ue runt au rem suam. sed ha bie runt in

127
uoluptatibus & prauitate cordis sui mali facti quiesunt
reus sum & non in ante ad e qua egressi sunt pa-
tres eorum de terra aegypti usque ad diem hunc &
misi ad uos omnes seruos meos pph&as per diem
consurgens dilu culo & mittens & non audierunt me
nec inclinauerunt aurem suam sed indura uerunt
ceruicem suam & peius operati sunt quam patres
eorum. & loque ris ad eos omnia uerba haec & non
audient te & uocabis eos & non respondebunt tibi
& dicis ad eos haec est gens quae non audit uocem dñi
dñi sui nec recepit disciplinam. Perit fides & ablatæ
de ore eorum tunc de ca pillum tuum & proice &
sume in directum planetum quia pie cit dñs & re-
linquid generationem furoris sui quia fecerunt
filii iuda malum in oculis meis dicit dñs; posuerunt
offendiculum suum in domino in qua in uocatum est nomen
meum ut polluerent eam & aedificauerunt excelsa
filii tho f&h qui est in ualle filii en non ut in cen derent
filios suos & filias suas igni quae non precepi nec cogitaui
in corde meo; Idō ecce dies ueni ent dicit dñs & non di-
cetur amplius tho f&h & uallis filii en non sed uallis
filii interfectionis & sepeli ent in tho f&h eo quod
non sit locus & erit morticinum populi huius in cibum
uolucris caeli & bestis terrae & non erit qui abigat
& quiescere faciam deurbibus iuda & de plateis hieru-
salem uocem gau dii & uocem læticiae uocem sponsi &
uocem sponsae. Inde solatione enim erit terra in tem-
pore illo ait dñs. Eici ent ossa regis iuda & ossa prin-
cipum eius & ossa sacerdotum & ossa pph&arum.

& ossa eorum quia bita uerunt hieru salem de sepul
cris suis. & ^{ex}pan dent ea ad solem & lunam. & om nem mili
ciam caeli quaedam legerunt. & quibus ser uerunt. & post
quae am bu la uerunt. & quae q; si erunt & ado ra uer
non colligentur & non sepe li entur. inter qui li num
super fa cia e rrae erunt. & ely gent magis morte
quam uitam. Om nes qui re si di ui fu erunt. de cog na tio
ne haec pessima. in uer sis lo cis que de re lic ta sunt.
ad que eieci eos. dicit dñs & er ci tuum. & dices ad
eos. haec dicit dñs. Num quid qui ca dñs non re sur
gēs. & qui a uer sus est non re uer tētur. Quare er go
a uer sus est populus iste in hieru salem. a uer sio
ne conten ciosa. ad p re hen dē runt men da cium. &
no lu erunt re uer ti. Ad ten di & abs cul ta ui. nemo
qđ bo num est lo qui tur. nullus est qui agat penitenciam
super pec cato suo di cens. quid feci. Om nes con uer si
sunt ad cur sū suum. quasi equus im pēu uadens in proe
lio. mil uis in caelo cog no uit tem pus suum. tur tur &
hi rundo & ci. co ni x. custodi erunt tem pus ad uentus
sui. po pulus autem meus non cog no uit iudicium dñi.
quo mo do di ci tis. sa pi en tes nos si mus. & lex dñi nobis
cum est. uer uen da cium ope ra tus est. stilus men dax
scri barum. con fusi sunt sa pi en tes. per ter rēti & cap ti
sunt. Uer bum enim dñi pro ie ce runt. & sa pi en tia
nulla est in eis. pro pte rea dabo muli e res eorum
& ter nis. agros eorum heredi bus. am mi mo us que
ad maximum. om nes auari ciam se quun tur. a pro phēa
us que ad sacer do tem. cuncti faci unt men da cium.
& sana bant con tri cio nem filiae populi me r ad i gno

22
minimam dicentes pax pax cum non esset pax confusi sunt quia
abominacionem fecerunt quum in mo confusio ne non
confusi & erubescere nescierunt idcirco cadent interruen
tes in tempore uisitacionis suae corruent dicit dñs; Con
grans congrezabo uos ait dñs non est uua in uiribus & non
sunt ficus in siculnea folium defluxit & dedi eis quae
praetergressa sunt; Quare sedemus conuenite & ingre
diamur ciuitatem munitam & si leamus ibi quia dñs
nr silere nos fecit & potum dedit nobis aquam fellis;
peccauimus enim dño & expectauimus enim pacem & non
erat bonum tempus medelae & ecce formido;

Adan auditus est fremitus aequorum eius
a uoce innituum pugnatorem eius Com mota est omnis
terra & uenerunt & deuotaerunt terram & ple
nitudinem eius urbem & habitatores eius quia ecce
ego mittam uobis serpenes rezulos quibus non est incan
tacio & mordebunt uos ait dñs; dolor meus super dolore
in me cor meum maerens; Ecce uox clamoris filiae populi
merde terra longinqua; num quid dñs non est in syon aut
rex eius non est in ea; Quare ergo me ad iracundiam
concita uerunt in sculptilibus suis & in uanitatibus
alienis; non sicut messis si nra est aestas & nos saluati
non sumus; super contricione filiae populi mei con
tritus sum & contristatus; stupor obtinuit me innum quid
resina non est in galad aut medicus non est ibi;
Quare igitur non e obducata ciatrix filiae populi mei;
quis dabit capiti meo aqua & oculis meis fontem lacri
marum & plorabo die ac nocte interfectos filiae
populi mei; quis dabit me in solitudinem diuersorium

uarum & de relin quam populam meum: & recedam
ab eis: quia omnes ad huc sunt: & usque per uari ca
torum: & exten derunt linguam suam qua si ar cum
men datii: & non ueritatis: Confor tati sunt in terra
qui a de malo ad malum egres si sunt: & me non cogno ue
runt dicit dñs. Unus quis que se approxi mo suo custo
diat: & in omni fra trisuo non ha beat fidu am.
Qui a omnis fra ter suplan tans supplan ta lit: & om
nis ami cus frau dolenter incedet: & uir fratrem
suum de ri debet: & ueritatem non lo quentur.
Docuerunt enim linguam suam loqui men datiu
ut inique & gerent laborauerunt: habitati o tua
in medio idoli: in do lo ren nuerunt scire me dicit dñs.
Propterea haec dicit dñs & exercituum ecce ego con
flabo & probabo eos: quid enim aliud faciam a faciae
filiae populi mei: sicut ta uul nerans lingua eorum
dolum locuta est in ore suo pacem cum amico suo
loquitur & oc cul te po net ei in si dias: Num quid
super his non ui si ta bo dicit dñs: aut in gen tem huius
ce modi non ul cis ce ur anima mea super mon tes ad
sumam fle u ac la men tum: & super speciosa de ser ti
planc tum: qm in cen sa sunt: eo quod non sit uir per
trens i ens: & non au die runt uocem possi dentes: a uo
lu cre caeli us que ad pecora trans mi gra ue runt
& recesserunt: & dabo hieru salem in a cer uos are
nae: & in cubilia dra conum: & ciui tates iuda dabo
in de solationem: eo quod non sit habi tator.
Quis est uir sapiens qui intellegat hoc: & ad quem
uer bum oris dñi fiat: ut ad nunci & istud: quare

129
perierit terra & sustasit quasi de seruum: eo quod non sit.
qui pertranseret: & dixit dñs: quia dereliquerunt lege
meam quam dedi eis: & non audierunt uocem meam.
& non ambulauerunt in ea & habuerunt post pra
uitatem cordis sui & post ba alim. quos didicerunt apa
tribus suis. Idcirco haec dicit dñs exercituum dñs isrl:
Ecce ego cibabo populum istum ab sctio & potum.
dabo eis fellis: & dispergam eos in gentibus. quas non no
uerunt ipsi & patres eorum: & mittam post eos gladium.
donec consumantur: haec dicit dñs exercituum.
Contemplantini: & uocate lamentatrices & ueniant.
& ad eas quae sapientif sunt mittite & prope rent. festi
nent. & ad sument super nos lamentum: deducant oca
lunt lacrimas: & palpebre nostrae defluant aquis.
Quia uox lamentationis. audita est desion: quomodo
uastati sumus. & confusi uehementer. Quia dereliqui
mus terram: qm̄ deiecit sunt tabernacula nostra.
Audite ergo mulieres uerbum dñi. & ad sumat auris
uestra sermone oris mei. & doceat filias uestras la
mentum. & una queq; proximam suam planctum. quia
ascendit mors per fenestras nostras. ingressa est do
mus nostras. disperdere par uulos de foris. in uenas de pla
teis. haec dicit dñs: & cadet morticinum hominis. quasi
stercus super faciem regionis. & quasi fenum post tergum
meentis. & non est qui colligat: haec dicit dñs: non glori
etur sapiens in sapientia sua: & non gloriatur fortis in for
titudine sua: & non gloriatur diuis in diuitiis suis: sed
in hoc gloriatur qui gloriatur. scire & nos se me. quia
ego sum dñs qui facio misericordiam & iudicium & iusticiam in terra.

Haec enim placent mihi ait dñs, Ecce dies ueniunt
& uisitabo super omnem qui in circumcisum habet & pre-
putium, super aegyptum & super iudam & super edom &
super filios amon & super moab & super omnes qui at-
tonsi sunt in comam habentes in deserto. Quia omnes habent
preputium, omnes autem domus isrl. in circumcisum sunt
corde, Audite uerbum quod locutus est dñs super uos domus
isrl; haec dicit dñs, iuxta uias gentium nolite disce-
re & a signis caeli nolite metuere, quae timeant gentes, quia
leges populorum uanae sunt, qui a lignum de saltu pre-
ciat opus manus artificis. In ascia argento & auro deco-
rauit illud, clavis & malleis conpinxit ut dñs sol uatur,
in similitudinem palmarum fabricatae sunt & non loquentur,
portata tolluntur, quia incedere ualent, Nolite ergo time-
re ea, quia nec male possunt facere nec bene, Non similitu-
dine, magnus est u & magnu nomen tuum in fortitu-
dine, quis non timebit te. Rex gentium tuu est enim decus
inter cunctos sapientes gentium, & in uni uersis regnis eoru.
Nullus est si militum, pariter insipientes & fatui probatur,
doctrina uanitatis eorum, lignum est, Argentum inuo-
lutum de thesauris adfertur, & aurum de ofaz, opus arti-
ficis & manus aera rubiacintus & pupura indumentu
eorum, opus artificum uni uersa haec, Dñs autem dñs
uerus est ipse est dñs uiuens, & rex sempiternus, Ab indigna-
tione eius commouebitur terra, & non sustinebunt gentes,
conminationem eius, sic ergo dicetis eis, di qui caelos &
terra non fecerunt, pereant decerunt, & de his quae sub ce-
lis sunt, qui facit terra in fortitudines sua pparat orbe
in sapientia sua & prudentia sua extendit caelos, ad uocē

suam dat multitudine aquarum in caelo & eleuat nebulas ab & tremitatibus terrae; fulgora in pluuiam fecit & educit uentos de thesauris suis; stillicidium factus est omnis homo a conscientia. Confusus est omnis uir in seculis; quoniam falsum est quod confluxit & non est spiritus in eis; uana sunt & opus in superbia; in tempore uisitationis suae peribunt. Non est his similis pars iacob; qui enim forma uis omnia ipse est & israhel uir hereditatis eius; dominus & exercituum nomen illi. Congregata de terra confusione tuam que habitas in obsidione; quia haec dicit dominus; ecce ego longe proiciam habitatores terrae in hac uice & tribulabo eos; ita ut non inueniantur. Uae mihi super contritione mea; pessima plaza mea; ego autem dixi; plane haec infirmitas mea est & portabo illam; tabernaculum meum vastatum est; omnes funiculi mei disrupti sunt; filii mei exierunt a me & non subsistunt; non est qui extendat ultra tentorium meum & erizat pelles meas; quia stultus est ezer pastoris & dominum non quesierunt. Propterea non intellexerunt & omnes tres eorum dispersus est; uox audientium ecce uenit & commotio magna de terra aquilonis; ut ponat ciuitates iuda solitudinis & habitaculum draconum; scio domine; quia non est hominis uiae eius; nec uiri est ut ambulat; & dicit tres suos; Corripe me domine uerum tamen in iudicio & non in furore; uo ne forte ad nihilum redigas me; Effunde in dignatione tua super gentes quae non cognouerunt te & super prouincias quae non inuocauerunt; qui a comederunt iacob & deuorauerunt eum & consumperunt illum & decus eius dissipauerunt. Uerbum quod factum est ad hieremiam ad domino

dicens. Audite uerba pacti huius & loquimini ad uiros iuda
& ad habitatores hierusalem & dicit eis ad eos. Haec dicit dñs dñs
isrl; male dicitur uis. qui non audierit uerba pacti huius.
quod precepi patribus uestris. in die qua eduxi eos de terra
aegypti de fornace ferrea dicens. audite uocem meam. &
facite omnia quae precipio uobis. & eritis mihi in populū.
& ego ero uobis in dñm. ut suscitem iuramentum. quod iuravi
patribus uestris. Daturū me eis terrā fluentem lac & melle.
sicut dicit haec. & respondi & dixi amen dñe. & dixit dñs ad
me. uociferare omnia uerba haec. in ciuitatibus iuda &
foris hierusalem dicens. Audite uerba pacti huius & fa
cite illa. quia contestans contestatus sum patres uestros.
in die qua eduxi eos de terra aegypti. usque ad diem hanc.
ma ne surgens contestatus sum & dixi. Audite uocem meā
& non audierunt. nec inclinauerunt aurem suam. sed ha
buerunt unusquisque in prauitate cordis sui mali. & in
dixi super eos omnia uerba pacti huius qđ precepi ut fa
cerent. & non fecerunt. & dixit dñs ad me. Inuenta est
coniuratio in uiris iuda & in habitatoribus hierusalem.
peuer si sunt ad iniquitates patrū suorū prioris. qui nolū
erunt audire uerba mea. & hierzo habierunt post
deos alios. ut seruirent eis. in ritum fecerunt domus isrl.
& domus iuda pactum meum. quod pepēgi cum patribus
eorum. Quam obrem. haec dicit dñs. Ecce ego induco
super eos mala. de quibus & ipse non poterunt. & clama
bunt ad me & non exaudiam eos. & ibunt ciuitates iuda
& habitatores hierusalem. & clamabunt ad deos quib;
libant. & non saluabunt eos in tempore afflictio
nis eorum. secundum numerū enim ciuitatū tuarū.

731
erant dii tui iuda & habitatores hierusalem & secundum
numerum uiarum hierusalem posuisti aras confusionis. aras
ad liban dum bahalim; Tu er go. no li orare p populo hoc & ne
adsumas pro eis laudem & orationem. quia non ex audiam in te
pore clamoris eorum ad me. in tempore afflictionis eorum;
Quid est qd dilectus meus. in domo mea fecit scelera multa.
Numquid carnes scæ auferent a te. malicias tuas in quibus glo
riax es. O quam uberem pul cram fructu ferax speciosa uoca
uit dñs nomen tuum. ad uocem loque le gran dis & ar sic ignis
mea & combusta sunt fructe ta eius. & dñs exercitu um qui
planta uit te. locutus est super te malū. pro malis domus
isrl. & domus iuda quae fecerunt ad ir ritan dū me liban
tes bahalim; Tu autem dñe demon strasti mihi & cog no ui
tu. ostendisti mihi studia eorum; & ego quasi agnus man
susus. qui portator ad uictimā & non cog no ui. Quia supra
me cogita uerunt consilia. Mitamus lignū in pax nem
eius. & eradamus eū de terra ui uentium. & nomen eius. p me
mor & ur am plius; Tu autem saba oth. qui iudic as iustas.
& probas re nes & corda. Uideā ultionē ex eis. tibi enī
reuelauit causā meā. propterea haec dicit dñs. ad ui ros
anathot. qui que runt animā tuā & dicunt. non propheta
bis in no mi ne dñs. & non mori eris in manibus nostris;
ppter ea haec dicit dñs exercituū. ecce ego uisita bo sup
eos. iu ues morientur in gladio. filii eorum & filiae eorum
morientur in fame. & reliquiae non erūt ex eis; In dū cā
enim malū super ui ros anathot. an nū uisitati omnes erūt.
Iustus quidem tu es dñe. si dñs putem tecum. uerūm tamen
iusta loquar ad te; quare uia impi orum. pro spe ratur. bene
est om nibus qui pre uari cantur. & iniquae agunt.

plantaſti eos & radicem miſerunt. proſiciunt & faciunt fruc
tū pro pe. eſta ori eorum & longe are nibus eorū. & tudne
noſti me & uidiſti me. & probaſti cor meum tecum. Congre
ga eos quaſi gregem ad uic timā & ſciſi ca eos indi eoc ſi
omniſ; uſ que quo lu zebit terra & herba om niſ; rezi omniſ;
ſiccabitur pp̄t mali ciā habitantium in ea. Conſumptū eſt
animal & uolucre qm̄ dixerunt non ui debet no uiſſi ma
noſtra; ſicam pedibus curra. Laboraſti; quo modo contē
dere poteris cum aequis. Cū autē interra pacis ſe cura
fueris; quid facies in ſu p̄bia ior danis. Nā & frat reſtui
& domus patris tui. & iā ipſi pugna uerunt aduer ſū te.
& clama uerunt poſt te plana uoce. ne cre das eis; cū lo
cuti fuerint bona; reliqui domū meā. di mi ſi here ditatē
meā. dedi lectā ani mā meā in manu mi mi corū eius.
facta eſt mihi hereditas mea quaſi leo in ſil uā. dedit con
tra me uocem. Jdo audi ui eā; Numquid auis diſ color here
ditas mea mihi; numquid auis diſtincta p̄ totum. Uenite
congreza mihi omniſ; beſti. & ter rae p̄ pe rāte ad de uo ran
dum; paſto res multi; de moli ti ſunt uineam meā. con cul
ca uerunt partem meā. de derunt por cio nē meam de ſide
rabilē in de ſerto ſolitudi niſ; poſuerunt eā in diſſi pati
one. luxit q; ſuper me; de ſo latio ne de ſolata eſt om niſ;
terra; quia nullus ē qui re cogitat corde. ſuper om neſ; ci aſ.
De ſer ti uenerunt uaſtatores. qui a gla di uſ dñi de uo ra
bit. ab ex tre mo terrae uſ que ad ex tre mum eius. Non ē
pax u ni uer ſe car ni; ſe mi na uer̄ triti cum & ſpi naſ meſſu
erunt. hereditatē acce per̄. & non eis pro derit. con fun
di mi mi a fructibus ueſtris. pp̄t iram furo riſ; dñi. haec di
cit dñs; aduer ſus om neſ; uici noſ meoſ; peſſi moſ; qui tan

zunt hereditatem, quam distribui populo meo isrl. ecce ego
 euellam eos de terra eoru, & domum iuda euellam de medio eoru
 & cum euellero eos, conuertar & miserebor eorum, & re
 duca eos iurum ad hereditatem suam, & iurum in terra suam;
 & erit, si eruditi dedicerint uias populi mei, ut iurent in no
 mine meo uiuit dñs, sicut docuerunt populum iurare in bahal,
 aedificabuntur in medio populi mei, quod si non audierint
 euellam gentem illam euulsionem & proditionem, ait dñs.
 haec dicit dñs ad me, Uade, & posside tibi lumbarum lineum,
 & pones illud super lumbos tuos, & in aqua non infers illud,
 & possides lumbarem iuxta uerbum dñi, & posui circa lumbos
 meos, & factus est sermo dñi ad me, secundo dicens, tolle
 lumbarem quod possedis, quod est circa lumbos tuos, & surgens
 uade ad eu fratrem, & absconde illud in foramine perae,
 & habu, & absconde illud in eu fratrem, sicut praeceperat
 mihi dñs, & factum est post dies plures, dixit dñs ad me,
 surge, uade ad eu fratrem, & tolle inde lumbarem, quod precepi
 tibi ut absconderes illud ibi, & habu ad eu fratrem, & fodi
 & tuli lumbarem de loco ubi absconderam illud, & ecce con
 putruerat lumbarem, ita ut nulli usus aptus esset, & factum
 est uerbum dñi ad me dicens, haec dicit dñs, sic putrescere
 faciam super biam iuda, & super biam hierusalem, mul
 tam, populum istum pessimum, qui nolunt audire uerba
 mea, & ambulat in prauitate cordis sui, habuerunt
 quod post deos alienos ut seruirent eis, & adorarent eos,
 & erunt sicut lumbarem istud, quod nullo usus aptus est,
 sicut enim adheret lumbarem ad lumbos uiri, sic ad glutina
 ui mihi omnem domum isrl, & omnem domum iuda
 dicit dñs, ut esset mihi in populum, & in nomen, & in lau

dem & in gloriam. & non audierunt; dices ergo ad eos. sermo-
nem istum; haec dicit dominus deus israel; omnis lazuncula implebi-
tur uino. & dicent ad te; Numquid ignoramus. qui a omnis
lazuncula impleatur uino. & dices ad eos; haec dicit
dominus; ecce ego in plebe omnis habitatores terrae huius.
& rezes destruxerit pedauit. qui se dent super thronum eius. & sacer-
dotes & prophetae. & omnes habitatores hierusalem ebri-
tate. & disperzant eos uirum a fratre suo. & patres & filios par-
ter ait dominus; non parcam & non comedam neque miserebor. &
non disperzant eos; Audi te & auribus percipite. nolite
eleuare. quia dominus locutus est. date domino de uestro gloriam anti-
quam con tenebris car. & ante quam offendant pedes uestri
ad montes calizos. & peccabitis luce & ponet eam in u-
bra mortis. & in caliginem; Quod si hoc non audieris. in ab-
sccondito plorabit anima mea. a facie superbiae. plorabit
plorabit. & deducet oculos meos lacrimam. qui a captus est
grex domini. de crezi & dominatrici humili amini. sed de qm des cen-
dit decapite uestro corona gloriae uestrae; Ciuitates austru-
clausae sunt. & non est qui aperiat; Translata est omnis iudaea
trans migratione per facta. leuate oculos uestros & uide-
qui uenit ab a quilo ne; ubi est grex quidam tui est tibi
pecus inclituum. Quid dices cum uisita uerit te. tu enim
docuisti eos ad ueritate & erudisti in capud tuum; Num-
quid non dolores adprehenderunt te; mulierem parturi-
entem; Quod si dixeris in corde uo; quare uenerunt
mihi haec. propter multitudinem iniquitatum tuarum. reuela-
ta sunt uere cuncti ora tua pollutae sunt plateae tuae;
si mutare potest. & opus pellem tuam aut pardus uari-
& atq; sua. & uos poteritis benefacere. cum dixeritis malu;

& dissipabo eos quasi stipulam quae a uento rapitur in deserto.
 haec fors tua pars quae in mensura tuae a me dicit dñs. Quia
 oblitus es me & confuisti in mensura datio unde & ego non daui
 femora tua contra faciem tuam & apparuit ignominia tua
 ad uentera tua & in natus tuum. scelus fornicationis tuae
 super colles in agro uidi ab hominatio nestuas. Uae tibi hieru-
 salem non munda beris post me usque adhuc. Quod fac-
 tum est uerbum dñi ad hieremiam desermoni bus sic citatis.
 lux in daea & portae eius corruerunt & obscuratae sunt
 in terra & clamor hierusalem ascendit; maior res miserunt
 minor res suos ad aquam uenerunt ad aurum endum non in ue-
 nerunt aquam. re portauerunt uasa sua uacua; propter
 terram uastitates. quia non uenit pluuia in terra confusis
 agricolae operuerunt capita sua. Na & cerua in agro pe-
 perit & reliquid. quia non erat haerba & onazri steterunt
 in rupibus. traxerunt uentum quasi dracones; de se sunt
 oculi eorum quia non erat herba; si iniquitates nostras
 responderunt nobis. dñe fac propter nomen tuum qm
 multae sunt auersiones nostrae. tibi peccauimus.
 & peccatio isrl. saluator eius in tempore tribulationis;
 quare quasi colonus. futurus es in terra & quasi uiator. de-
 clinans ad manendum. Quare futurus es uelut uir uazus
 & fortis. qui non potest saluare. Tu autem in nobis es dñe.
 & nomen tuum super nos in uocatum est. ne de relin quas nos.
 haec dicit dñs populo huic qui diligit mouere pedes meos.
 & non qui euit & dño non placuit. nunc recordabitur
 iniquitatem eorum; & uisitabit peccata eorum; & dixit dñs
 ad me; Noli orare pro populo isto in bonum. cum ieiuna uerint
 non exaudi am precibus eorum; & si obtulerint holocausto

mata & uentimas non suscipiam eas. Quia gladio & fame & peste
ego consumam eos. & dicitur hā hā hā dñe dñs. pphēae dicunt. non ui
debitis gladium. & fames non erit uobis. sed pacem uerandabi
uobis in loco isto; & dixit dñs ad me, falsoprophetiae uaticina
tur in nomine meo. non misi eos & non precipies ne quelo
tussum adeos, Uisonem mendacem. & diuinationem &
fraudulentiam & seductionem cordis sui. prostant uobis,
Ido haec dicit dñs. De prophetis. qui prophēant in nomine meo
quos ego non misi dicentes, gladius & fames non erit in terr
hac. in gladio & fame consummentur prophēae illi. & po
puli illi quibus prophēant. erunt proieciti in uisus hierusalem
prope fame & gladio. & non erant qui sepeleat eos ipsi & uxore
eorum. filii & filiae eorum; & essendam super eos malum
suum. & dicit ad eos uerbum istud, de ducant oculi mei lac
rimam per noctem & diem. & non taceant. Quia contricione
magna contrita est uirgo filia populi mei. Iaza pessima
uehementer. si egressus fuero ad agros. ecce occisi gladio
& si introiero ciuitatem. ecce adtenuati fame. Prophēae
quoque & sacerdotes. abi erunt in terram quam ignora
bant; Num quid picrens abiecasti iudā aut si on ab homi
nata est animata. Quare ergo percusti nos. ita ut nulla
sit sanitas. & expectauimus pacem. & non est bonum & ten
pus cupationis. & ecce turbatio; Cognouimus dñe impie
tates nostras. iniquitate patrum nostrorum. quia peccau
imus tibi; ne nos des in obprobrium propter nomen tuum.
neque facias nobis contumeliam, solum gloriae & ue
dare. ne irritū facias. fedust uobis; Num quid sunt
in sculptilibus gentium qui pluant aut caeli possunt dare
imbres. Non ne times dñe dñs nr. quae expectauimus. Tu enim

fecisti omnia haec; & dixit dñs ad me; sicut & erit mor ses &
 samu hel coram me non est amma mea ad populum istum, eice
 illos a facie mea & egrediantur; quod si dixerint ad te; quia
 egrediemur; dices ad eos; haec dicit dñs; qui ad mortē ad mor
 tem; & qui ad gladiū ad gladium; & qui ad famem ad famem; &
 qui ad captiuitatē ad captiuitatem; & uisitabo super eos
 quatuor species; dicit dñs; gladium ad occisionem; & canes
 ad lacerandum; & uolatilia caeli & bestias terrae ad de
 uorandum & dissi pandum; & dabo eos in ser uorem uni uer
 sis regnis terrae; propter manus sem filium eze chiae regis
 iuda super omni bus quae fecit in hierusalem; quis enim misere
 bitur hierusalem; aut quis contristabitur te; aut quis ibit
 ad rogandum pro peccata tua; Tureli qui stitit me dicit dñs;
 Reor sum abisti; & ten dam manum meā super te; & inter
 ficiam te; laboraui rogans; & desperaui eos; uentilabro; in for
 tis terrae inter feci; & per dedi populum meū; & tamen auis
 suis non sunt re uer si; multiplicatae mihi uiduae eius super
 harenā maris; induxi eis super matrē ad hulis centis; castato
 rem me ri die; nisi super ciuitates; re pen te ter ro rem; infir
 mata est quae pe per te septem; de fecit anima eius; occidit ei
 sol cū adhuc esset dies; confusa est & erubuit; & re si duos eius
 in gladio dabo; in conspec tu inimicorum eorum ait dñs;
 Uae mihi mater mea; quare genuisti me; uirū rixae; uirū
 discor diae; in uni uer sa terra; non fenera uo; nec fenera uit
 mihi quisquā; om nes male dicunt mihi; dicit dñs; si non reli
 quiae uae in bonum; si non occurreret tibi in tempore ad
 fluctationis; & in tempore tribulationis; ad uer sum inimicū;
 Num quid sederabitur ferrū ferro; ab aquilone & aes
 diuicias tuas; & thes auris tuus; in direptionem dabo gratias;

in omnibus peccatis suis. & in omnibus terris tuis, & ad du
m in eos tuos dixeris quam nescis. quia ignis succensus est in fu
rore meo super uos & debet, tu scis dñe recorde me. &
uisita me & eru me. ab his qui persecuntur me, noli impaci
entia tua suscipere me. scito quoniam sustinui pro te obprobrium;
in uentem sunt sermones tui & comedi eos. & facta est mihi
uerbum tuum in gaudium & in leticiam cordis mei quoniam
in uocatum est nomen tuum super me. Dñe dñs & exercituum n
sed in conuicio ludem cum. & gloriatum sum a facie manus
tua; solus sedebam quoniam comminatione replesti me. quare
factus est dolor meus. per praeuul. & plaga mea disperabilis
permuta cura ^{anima mea.} facta est mihi quasi mendacium. aquarum
in fidelium; propter hoc haec dicit dñs; si conuerteris conu
tante. & ante faciem meam stabis. & si separaueris pro te
a me quasi deus meus eris; conuerterentur ipsi ad te. & tu non
conuerteris ad eos. & dabo te populo huic. in murum aereu
fororem. & destruent aduersum te. & non preualebunt qui
tecum sum. ut saluem te. & eriam dicit dñs; & liberabo te de
manu pessimorum. & redimam te. de manu forcium; & fac
tum est uerbum dñi ad me dicens; non accipies tibi uxorem.
& non erunt tibi filii & filiae in loco isto. Quia haec dicit dñs
super filios & filias qui generantur in loco isto, & super ma
tres eorum qui genuerunt eos. & super patres eorum de quo
rum stirpe sunt nati in terra hac. moribus egrotatio
num morientur. Non plantentur. & non sepelientur.
in sterquilinum super faciem terrae erunt. & gladio & fa
me consummentur. & erit cadauer eorum in escam uolatili
bus caeli & bestiis terrae. Haec enim dicit dñs. Ne exredia
ris domum conuine neque uadas ad plantandum. neque conso

135
le ris eos. quia abstuli pacem meam a populo isto dicit dñs.
mi serri cordiam & miserationis & morientur grandes. & parui.
in terra ista non sepelientur. neque planzetur. & non se inci
dent. neque caluicium fi & pro eis. & non frangent inter eos.
luzenti panem ad consolandum super mortuo. & non dabunt
potum calicis ad consolandum super patre suo & matre. & do
mum conuiui non ingredieris. ut sedeas cum eis. Et comedas
& bibas quia haec dicit dñs exercituum dñs isrl. Ecce ego auferam
de lo isto mo culis uestris & in die bus uestris uocem gau
di. & uocem lacrimae. uocem sponsi & uocem sponsae. & cum
ad nunciaueris populo huic omnia uerba haec. & dixerint
tibi. Quare locutus est dñs super nos omne malum grande.
istud. quae iniquitas nostra. & quod peccatum nostrum. quod
peccauimus dño dō nro. dices ad eos. Quia reliquerunt pa
tres uestri me dicit dñs. & habebunt post deos alienos. &
seruierunt eis. & adora uerunt eos. me de reliquerunt. &
legem meam non custodierunt. sed & uos peius ope rati
estis quam patres uestri. Ecce enim ambulat unusquisq;
post pra uisatam cordis sui mali. ut me non audiat. & eiciam
uos de terra hac in terram quam ignoratis uos. & patres uestri.
& seruietis ibi diis alienis die ac nocte. qui non dabunt uobis
requiem; propterea ecce dies ueniunt dicit dñs. & non di
cetur ultra uiuit dñs. qui eduxit filios isrl de terra aegypti.
sed uiuit dñs qui eduxit filios isrl de terra aequilo. nisi de
um uersis terris ad quas eici eos. & reducam eos in terram
suam quam dedi patribus eorum. Ecce ego mittam pisca
tores multos dicit dñs. & piscabuntur eos. & post haec mit
tam eis multos uenatores. & uenabuntur eos. de omni monte
& de omni colle. & de caueris pexarum. quia oculus mei

super omnes uias eorum non sunt abscondite a facie mea.
non fuit occulta iniquitas eorum ab oculis meis, & reddam
duplices primum iniquitates, & peccata eorum. quia contamina-
uerunt terram meam in morticinis, idolorum suorum, & ab om-
nibus suis impleuerunt hereditatem meam. Oue fortitudo
mea & robor meum, & refugium meum in die tribulationis.
Ad te gentes ueniunt ab extremis terrae, & dicent, uere men-
datum possederunt patres nostri ueritatem quae eis non pro-
nam quid facies sibi homo deos & ipsi non sunt dii. Idcirco ecce
ego ostendam eis & uicem manum meam & uirtutem meam.
& scient quia non enim mihi dñs, peccatum iuda scriptum est stilo
seruorum unguae ad amaritino, & aratum super latitudinem cor-
eorum, & in cornibus ararum eorum. Cum recorderentur filii
eorum ararum suarum & lacorum lignorum que frondentium in
montibus, & celsis, sacrificantes in agro fortitudinem tuam, &
omnia thesaurus tuus in direptionem dabo, & celsa tua propter
peccata in uniuersis finibus tuis, & relinqueris sola ab here-
ditate tua quam dedi tibi, & seruire te faciam inimicis tuis.
in terra quam non noras, quoniam igne succentur distis in furore meo, usque
ma & erit nuda, ardebit, haec dicit dñs, male dictus homo qui
confidit in homine, & ponit carnem brachium suum, & ad dno
recedit cor eius, erit enim quasi myrricae in deserto, & non
in debet cum uenerit bonum, sed habitabit in siccitate in deser-
to, in terra salinis & inhabitabili, Bene dicitur uir qui con-
fidit in dño, & erit dñs si duci a eius, & erit ^{quasi} lignum quod
transplantatum est super aquas, quod ad humorem mittit
radices suas, & non timebit cum uenerit aestus, & erit foli-
um eius uiride, & in tempore siccitatis non erit sollicitum,
nec aliquando desinet facere fructum, paruum est

cor omni um & inscrutabile. quis cognoscat illud ego dñs ser u
 zans cor da & bñs re nes. quid ueni cui qua iuxta uiam. & iuxta
 fructum ad in uentionum suarum. Per dñs fo uit. & non peperit.
 fecit diuicias & non in iudicio. in diuicio dierum suorum dere
 linquit eas. & in no uis simo suo erit insipiens. solum gloriæ alti
 tudinis appropio. Locu scifi cationis nrae. & expectatio isrl.
 Dñe. omnes qui te de re linquunt confundentur. recedentes a te
 in terra scribentur. Quia dereliquerunt uenā aquarum uiuifi
 cantium dñm. sana me dñe & sanabor. saluum me fac & saluus ero.
 quia laus mea tua est. Ecce ipsi dicunt ad me. ubi est uerbum dñi.
 ueniat. & ego non sum turbatus. Te passio rem sequens. & diem
 hominis non desideraui. Tu scis. quod exressum ē delatans me is. rec
 tum in conspectu tuo fuit. Non sis mihi tu formidinis. spes mea
 tu in die afflictionis. confundantur qui persecuntur me & non
 confundar ego. paueant illi. & non paueam ego. induc super eos
 diem afflictionis. & duplici contricione contere eos.
 haec dicit dñs ad me. Uade. & sta in porta filiorum populi. per qua
 ingrediuntur rezes iuda & egre diuntur in cunctis portis
 hierusalem. & dices ad eos. Au dicit uerbum dñi rezes iuda. &
 omnis iudaea. cuncti que habitatores in hierusalem. qui in gre
 diuntur per portas istas. Haec dicit dñs. Custodite animas uestras.
 & nolite portare pondera in die sabbati. nec in feratis p portas
 hierusalem. & nolite eicere onera de domibus uestris in die
 sabbati. & omne opus non faciatis. scifi cate diem sabbati. sicut pre
 cepti patribus uestris. & non audierunt. nec in clina uerunt
 aurem suam. sed in dura uerunt cer uicem suam ne audirent
 me. & ne acciperent disciplinam. & erit si audieritis me
 dicit dñs ut non in feratis onera p portas ciuitatis huius in die
 sabbati. Et si scifi caueritis diem sabbati. ne faciatis in ea

omne opus ingredientur per portas ciuitatis huius reges & principes
sedentes super solum dauid & ascendentes in curribus & equis ipsi &
principes eorum iuda & habitatores hierusalem & habitabitur
ciuitas haec in sempernum; Et uenient de ciuitate iuda & de circuitu
hierusalem & de terra beniamin & de cum pestribus & de montuosis
& ab austro portantes holocaustum & uictimam & sacrificium &
tus & inferatis oblationem in domum dñi; si autem n̄ audierit̄ me ut
sc̄ificatis diem sabbati & ne portetis onus & ne inferatis per portas hie
rusalem in die sabbati succendam ignem in portis eius & deuorabit
domos hierusalem & non ex tinguetur. Verbum quod factum est
ad hieremiam ad dño dicens; surge & discende in domum figuli &
ecce ipse faciebat opus super rotam; & dissipatum est uas quod ipse
faciebat & luto manibus suis; conuersus fecit uas alterum sicut
placuerat oculis eius ut faceret; & factum est uerbum dñi ad
medicum; Numquid sicut figulus iste non potero facere uobis
domus ista ait dñs; Ecce sicut lutum in manu figuli sic uos in ma
nu mea domus ista; Repente eloquar aduersum gentem & aduer
sum regnum ut eradicem & dispergam illud; Si pen
itentiam egerit gens illa a malo suo quod locutus sum aduersum
eam; azam & ego penitentiam super malo quod cogitauit & subito
loquar de gente & regno; ut aedificem & plantem illud; & si fe
cerit malum in oculis meis ut non exaudia uocem meam
penitentiam azam super bono quod locutus sum ut facere ei
Nunc ergo dicit iudaeis & habitatoribus hierusalem dicens;
Haec dicit dñs; Ecce ego fingam contra uos malum & cogito contra
uos cogitationem; Lec p̄ lege n̄ die iouis ad s̄ax; Reuertan
tur unusquisque anima sua mala & dirigent uias uestras & stu
dia uestra qui dixerunt; desperauimus post cogitationem
enim nostras ibimus & unusquisque prauit cor̄e cordis sui

121
mali faciamus; Jdo haec dicit dñs, In ter ro zate zen tes quis au-
odi ut talia horribilia quae fecit inimis uir zo isrl; Num quid
deficia de parra agri nix libani; aut e uelli pos sunt aquae erum-
pentes frigi de & defluentes; qui a oblitus est mei populus meus
frustra libantes & impingentes in uis suis in se mitis sae culu-
ut ambularent per eas in tunc ne re non trito; ut fieret terra
eorum in desolationem & in sibilum sem piter num; Omnis
qui praeterit per eam obstupesca; & mouebit capud suum;
sicut uentus urens disper zam eos; coram inimico; dor sum & non
faciem; Osten dam eis in die per ditionis eorum; & dixerunt.
Uenite & cogitemus contra hie remiam cogitacionis;
Non enim peribit lex a sacerdote; neque consilium a sa-
piente; nec sermo a propheta; uenite & percu ciamus eum
lingua; & non ad ten damus ad uni uersos sermo nes eius;
Ad ten de dñe ad me; & audi uo cem ad uersariorum
meorum; Num quid red ditur pro bono malo; qui a fo-
derunt fo ueam ammae mae; re cordare quod sta erim
in conspectu tuo ut lo querer pro eis bonum; & auer te re
indignationem tuam ab eis; propterea da filios eoru
in famem & deduc eos in manus gla di; fiant uxo res eoru
absque liberis & uiduae & uir eorum inter fician-
tur morte; Ju uenese eorum con fodi antur gla dio
in proelio; Audi atur cla mor de do mi bus eorum ad du-
ces enim super eos la tronem re pente; qui a fo de runt
fo ueam ut caperent me; & la queos abscon derunt
pedibus meis; tu au te dñe scis omne consili um eorum;
ad uersum me in mor tem; ne pro piceris ini quitati eoru;
& peccatu eorum a facia tua non deleatur; fiant con-
uer tentes in conspectu tuo; in tem po re fu ro ristur

ab utere eius; haec dicit dñs; uade accipe lazum cu
lā figuli testeam. & ase ni oribus populi. & ase ni orib;
sa cerdotū. & egredere ad uallē fili en non quae est
iuxta introitum porte fictilis. & predi cabis ibi
uerba quae ego loquor ad te. & dices; au dicit uerbum
dñi rezes iuda & habitatores hierusalem; haec dicit
dñs & exercituum dñi; Ecce ego inducam afflictionem sup
locum istum; ita ut omnis qui audi erit illam timent
aures eius. eo quod dereliquerunt me. & alienum fece
runt locum istū. & liba uerunt in eo diis alienis quos nesci
erunt ipsi & patres eorum & rezes iuda. & repleuerunt
locum istum sanguinem innocentium. & aedificauerunt
excelsa babilim ad comburendos filios suos igni in ho
locaustum babilim. quae non p̄cepi nec locutus sum. nec
ascenderunt in cor meum; propterea ecce dies ueni
unt dicit dñs; & non uocabitur locus iste tho sech uallis
fili en non. sed uallis occisionis; & dissipabo consilium
iudae & hierusalem in loco isto. & subuertam eos gla
dio in conspectu inimicorum suorum. & in manu quaer
entium animas eorum. & dabo cadauera eorum
escam uolatilibus caeli & bestiis terrae. & ponā ciuitatē
hanc in stuporem & sibilum; Omnis qui p̄teri erit per eā
obstupescet. & sibilabit super uniuersa plaza eius. & ciba
bo eos carnis filiorum suorum & carnis filiarū
suarum. & unusquisque carnes amicisui comedet in ob
sisione & in angustia in qua concludent eos inimici eorū.
& querunt animas eorum. & contes lazum culam
in oculis uirorum qui ibunt tecum & dices ad eos;
haec dicit dñs & exercituum; sic contes ram populum

istum & ciuitatem istam sicut conteratur uas figuli quod
non potest ultra in stau rario in tho fah se peli entur.
eo quod non sit alius locus ad se peliendum; sic faciam
locum huic ait dñs. & habitatores eius. & ponam
ciuitatem istam sicut tho fah & erunt domus hieru
salem & domum regum iuda sicut locus tho fah.
in munde omnes domus. in quarum domatibus sacri
fica uerunt omni maliciae caeli. & liba uerunt
liba mina dñs alienis; Uenit autem hieremias
de tho fah quo miserat eum dñs ad pph&andum
& stetit in atrio domus dñi & dixit ad omnem popu
lum; Haec dicit dñs exercituum; dñs isrl. ecce ego
inducam super ciuitatem hanc & super omnes urbes
eius unuerfam mala quae locutus sum ad uersum eam
quoniam indurata uerunt ceruicem suam & non audierunt
sermone meos & audiuit fasur filios emmer sacerdos
qui constitutus erat princeps in domo dñi. hieremia
pph&antem sermones istos; & percussit fasur hieremiam
pph&am & misit eum in neruum quod erat in porta ben
iamin. in superiore in domo dñi. Cum que in luxis se
in cressinum eduxit fasur hieremiam de neruo &
dixit ad eum hieremias non fasur uoca uit nom
inum sed pauorem ^{un} di que; quia haec dicit dñs;
Ecce ego dabo te in pauorem te & omnes amicos tuos
& corruent gladio in micorum suorum. & oculi tui ui
debunt & omnem iuda dabo in manu regis babilonis
& inducet eos in babilonem & percuet eos gladio.
& dabo unuersam substantiam ciuitatis huius & om
nem laborem eius. omnemque praecium & cunctis thes

Auros regum iuda dabo in manu inimicorum eorum
& diripient eos & tollent & ducent in babilonem tu
autem fatur & omnes habitatores domus tuae ibitis in
captiuitatem & in babilonem uemes & ibi morieris
ibi que sepeli eris tu & omnis amicitui quibus pph&asti
mendatum; seduxisti me dñe & seductus sum forcior
me fuisti & in ualuisi factus sum in derisu totadie omis
sub sanabant me quia iam olim loquor uociferans in
quitatem & uastitatem clamo & factus est mihi ser
mo dñi in obprobrium & in risum totadie & dixi non re
cordabor eius neque loquar ultra in nomen eius
& factus est in corde meo quasi ignis & aestuans clausus
quae in ossibus meis & de feci ferre non sustinens.
Audiui enim contumelias multorum & terrorem
in circuitu persequimini & persequamur eum ab om
nibus uiris qui erant pacifici mei & custodientes latas
meum si quo modo decipiantur; & preualeamus ad
uersus eum & consequamur ultionem ex eo dñs autē
me cū est & fortis & non timebo. Idcirco qui per se
cuntur me cadent & in firmi erant confundentur
uehementer qui non intellexerunt obprobrium sem
piternum quod nunquam delibitur; & tūcne & erit u
probator iusti qui in dis renes & corda uideamus
que p̄ ultionem tuam & eis tibi enim reuelauit cau
sam meam. Cantate dño laudate dñm qui libera
uit animam paupe res de manu malorum; mala
dic tadies in qua natus sum dies in qua pepercit me
mater mea non sit benedicta, male dicitur uir
qui ad nunciavit patri meo dicens; Natus est tibi

139
puer masculos & quasi gaudium lacti si cauit eum sic homo
ille ut sunt ciuitates quas subuertit dñs & non pene tuit
eum; Audi at dāmo rem mane & ululatum in tempore
meridiano quoniam me inter fecit auulua ut si eret
mibi mater mea sepulchrum & uulua eius conceptus
aeternus quare de uulua egressus sum ut uiderem
laborem & dolorem & confummentur in confusione
diei mei; Verbum quod factum est ad hieremiam
ad dñm quando misit ad eum rex se decias fassur filium
filium melchiae & soforniam filium maasiae sacer
dotē dicent; Interroga pro nobis dñm quia nabuchodo
nosor rex babilonis peroratur ad sum nos si for
te faciat dñs nobis cum se cundū mirabilia sua & re
cedat a nobis; & dixit hieremias; sic dicitis se decias
haec dicit dñs dñs isrl; ecce ego conuertam uasa bella
quae in manibus uestris sunt & quibus uos pugnatistis
ad uersum regem babilonis & caldeos qui obsident
uos in circuitu murorum & congrebabo ea in medio
ciuitatis huius & de bella bo ego uos in manu & ten
ta & burchio forti & in furore & in indignatione
& in ira gredi & percutiam habitatores ciuitatis
huius homines & bestiae pestilentia magna morien
tur; & post haec ait dñs; Dabo se deciam regem iuda
& seruos eius & populum eius & qui me de relictis
in ciuitate hac. A peste & gladio & fame in manu
nabuchodosor regis babilonis. & in manu inim
icorum eorum & in manu quae renitum animam eorum
& percutiet eos more gladii & non mouebitur neque
parca nec miserebitur & ad populum hunc dicens;

Haec dicit dñs; Ecce ego do coram uobis uiam uitae &
uiam mortis qui habitauerit in urbe hac morietur
gladio & fame & peste qui autem egressus fuerit & trans
fuerit ad chal deos qui ob sident uos uiuet & erit ani
masua quasi spoliu; posui enim faciem meam super
ciuitatem hanc in malum & non in bonum ait dñs; in ma
nu regis babilonis dabitur & exuret eam igni & domui
reze iuda; Audi te uerbum dñi domus dauid; Haec dicit
dñs iudicate mane iudicium & erue oppres sum
de manu calumniantes ne forte egre diatur ut ignis
indignatio mea & succen datur & non sit qui extinguat
ppt̄ maliciã studiorum uestrorum. Ecce ego ad te
habitacem uallis soli de aquae cam pestrif ait dñs
quid dicitis quis percutit & nos & quis ingrediatur domus
nostras & uisitabo super uos iuxta fructu studioru
uestrorum dicit dñs; & succendam igni in saltu eius
& de uorabit omnia in circuitu eius; haec dicit dñs;

Desiden in domum regis iuda & loque ris ibi uerbum
hoc & dices; Audi uerbum dñi rex iuda qui se des super
solum dauid tu & seruitui & populos tuum qui ingredi
min per portas istas; haec dicit dñs; facite iudicium &
iusticiam & liberate oppres sum de manu calomniatoris
& aduenam & pupillam & uiduam nolite contristare
neque opprimatis iniqui; & sanzui nem innocentem ne fun
datis in loco isto si enim facientes feceritis uerbum istud
ingredientur p portas domus huius reze sedentes
de re ne re dauid super thronum eius & ascenden tes
curros & equos ipsi & serui & populos eorum; Quod si
non audieritis uerba haec in me ipso iura iudicat dñs

148
quam solitudinem erit domus haec; Quia haec dicit
dominus super domum rezes iuda zala ad tu mihi capud
libani si non posuero te solitudinem urbem inhabita-
bilem & scificabo super te interfici entem iurum
& arma eius & succident electam cedrum tuam & precipi-
tabunt in ignem & pertransibunt gentes multae per
uitate hanc & dicet unusquisque proxiimo suo quare fecit
dominus sic civitati huic zarn di & respondebunt; Eo quod
de reliquerint pactum domini dei sui & ad ora uerunt deos
alienos & serui erent eis; Nolite flere mortuum
neque lugeatis super eum fleu plantate eum quie-
re dicitur quia non reuertetur ultra nec uidebit
terram natiuitatis suae; Quia haec dicit dominus ad sellum
filium iosuae regem iuda qui regnauit piosia patri suo
qui egressus est de loco isto non reuertetur hic ampli-
us sed in loco ad quem stransitulum ibi morietur
& terram istam non uidebit amplius; Uae qui edifi-
cavit domum suam in iniusticiam & caenacula sua
non in iudicio amicum suum opprimet & frustrat &
mercedem eius non reddet ei quid dicitur aedificabo
mihi domum latam & caenacula spatiosa quia sibi
se nescit & facit laquearia cedrina pingit quia si nopide-
num quid regnabis conseru te es cedro pater tuus
num quid non comedit & bibit & fecit iudicium & iusticia
Tunc cum bene erat iudicant causam pau peris &
ezem in bonum suum num quid non ideo qui acognouit
me dicit dominus; Tu uero oculus & cor ad auariciam
& sanguinem ad innocentem fundendum ad ca-
lum malum & ad cursum mali operis; Propterea

Haec dicit dñs ad ioachim filium iosiae rezeem iuda non
plantent eam uae frater & uae non con cre ma
bunt ei uae dñe & uae inclitae sepultura a sim sepe
li & ur putre factus & p iectus & tra porta hierusa
lem ascende libanum & clama & in basan da uocem
tuam & clama ad tran se untes quia contriti sunt
omnes amatores tui. locutus sum ad te in habundantia
tua dixisti non audiam; haec est uatua ab adulis
centiatua quia non audisti uocem meam omnis pasto
restu os pasco & uentus & amatores tui in captiuitate
ibunt & tunc confunderis & erubescas ab omni mali
tate tua que sedes in libano & edificas in cedris; Quomo
do conze misisti conuenissent tibi dolores quasi partu
rentis; Uiuo ego dicit dñs; quia si fuerit ie comas
filios ioachim rezeis iuda anulus in dextera mea in de
uellam eum & dabo te in manu que reuertum
Annam tuam & in manu quo rñ tu for midas facie
& in manabucho nos for rezeis babilonis & in manu
baldeorum & mit tante & matrem tuam que genuit te
in terra alienam in qua nati non estis ibi qñ mo rñ enim
& in terram ad quam ipsi le uant manum suam ut reuer
tantur illuc non reuertentur. Numquid uas fictile
aquae contritum ut iste ie comas numquid uas absq;
omni uoluptate quare ab iecti sunt ipse & semen eius
& p iecti in terram quam ignorauerunt;
Terra terra terra audis sermone dñi; Haec dicit dñs
scribe uirum istu ste rolem uirum qui in diebus suis non
p sperabitur nec enim erit de se mi ne eius ut quise
deat super solium dauid & potestatem habeat ultra
in iuda; Uae pastoribus qui disperzunt & dilacerant

141
grezem pascuarum mearum dicit dominus. Ideo haec dicit dominus deus
israhel ad pastores qui pascunt populum meum.
Vos dominus per sistis grezem meum & eiecistis eos & non
uisitastis eos ecce ego uisitabo super uos malitiam
fructuorum uestro rum ait dominus. & ego congrebo reli
quias grezes mei de omnibus terris ad quas eieceram
eos illuc & conuertam eos ad rursus sua & crescent &
multiplicabuntur. & suscitabo super eos pastores
& pascunt eos non formidabunt ultra & non paue
bunt & nullus querat ex numero dicit dominus. ecce dies
uenient dicit dominus & suscitabo dauid zer men iustum
& regnabit rex & sapiens erit. & faciet iudicium &
iusticiam inter rex. In diebus illis saluabitur iuda & israhel
habitabit confidenter. & hoc est nomen quod uoca
bunt eum dominus iustus noster. propter hoc ecce dies uen
iunt dicit dominus & non dicent ultra uiuit dominus qui e duxit
filios israhel de terra aegypti sed uiuit dominus qui e duxit &
adduxit seminem domus israhel de terra aquilonis & de cun
ctis terris ad quas eieceram eas illuc & habitabunt in terra
sua. Contritum est cor meum in medio mei contremuerunt
omnia ossa mea factus sum quasi ebrius & quasi
homo machatus uino a facie domini & a facie uerborum
sanctorum eius quia adulteris repleta est terra quia
a facie maledictionis luxit terra are facta sunt
arua deserti factus est cursus eorum malus & for
tudo eorum dissimilis. propheta namque & sacerdos
polluti sunt & in domo mea inueni malum eorum ait
dominus. Idcirco uia eorum erit quasi lubricum in tenebris
impellentur enim & currunt in eam ad feram eorum sup

eos mala annum uisitacionis eorum ait dñs. & in
prophetis sa mariae uidi fatu itatem pphabant
inbaal & decipiebant populum meum isrl. & in
pphais hierusalem uidi similitudinem adulterium
& iter mendaciu & confor ta uerunt manus pessi
morum ut non conuerteretur unus quisq; a malicia
sua factasunt mihi omnes sodo ma & habitatores
eius quasi zo morra, propterea haec dicit dñs exerci
tuum ad pphas, ecce ego cibabo eos ab simithio &
potabo eos felle apphais enim hierusalem est egressa
pollutio super omnem terram, haec dicit dñs exerci
tuum, Nolite audire uerba ppharum qui prophetaut
uobis & decipiant uos uisio nem cordis sui loquunt
non de ore dñi canthi qui blas phe munt me lo cutus est
dñs pax erit uobis, & omnis qui ambulat in punitate
cordis sui dixerunt non ueni & super uos malum,
quis enim ad fact incon silio dñi & uidit & audiit
sermone m eius quis con si de ra uit uerbum illius
& audiit ecce dicitur bo do minice indignationis ego
dixi uos contempseris etiam pens super caput impio
rum ueni & non reuertetur furor dñi usque dum
faciat usque dum compleat cogitationem cor
dis sui in nouis simis diebus intellegitis con silium
eius non mittebam pphas & ipsi cur rebant non lo
quebar ad eos & ipsi pphabant si stas sent incon silio
meo & nota fecis sent uerba mea populo meo auer
tissem utique eos. aua sua mala & a pessimis cogita
tionibus suis, putas ne dñs euicino ego sum dicit dñs.
& non dñs de lon ze sic occultabitur uir in absconditis.

142
Ego non uidebo eum dicit dñs numquid non cae-
lum & terram ego impleo dicit dñs; Audi uero quae
dixerunt pphete pphantes in nomine meo menda-
tium ad que dicentes somnia somnia uisusque quo-
istud in corde est prophetarum uaticinatum men-
dium & pphantium seductiones cordis sui qui uolunt
facere ut obliuiscatur populos meos nomines mei
pp̄t somnia eorum quae narrat unus quisque ad pxi-
mum suum sicut oblitisunt patres eorum nomines
mei pp̄t baalim; pro ppha qui habet somnium nar-
rat somnium. & qui habet sermonem meum loquatur
sermonem; Uere quid paleis adorti cum dicit dñs;
Numquid non uerba mea sunt quasi ignis ait dñs; &
quasi malleus conterens conterens petram; prop-
terea ecce ego ad pphetas ait dñs; qui furantur uerba
mea unus quisque ad proximum suo; ecce ego ad pphetas
ait dñs; qui adsumunt linguas suas & aiunt dicit;
ecce ego ad pphetas somniantes mendacium ait dñs;
Qui narrauerunt ea & seduxerunt populum meum in
mendacioso & in miraculis suis. Cum ego non mi-
sissem eos nec mandassem eis quicquid p̄fuerit populo
huic dicit dñs; si igitur interroga ueritate popu-
lus iste ut ppha aut sacerdos dicens quod est
onus dñi dices ad eos; ut quid uobis onus p̄iciam
quippe uos dicit dñs; & pphetes & sacerdos & popu-
los qui dicit onus dñi uisitabo super uirum illum & su-
per domum eius; haec dicit unus quisque ad pxi-
mum suum & ad fratrem suum; quid respondit dñs
& quid locutus est dñs & onus dñi ultimum

non memorabitur qui aonus erit um cui que sermosius
& per uer tistis uerbadi uuentis dñi exercitu um di
nostri haec dicis ad proph&am quid respon dit tibi dñs
& quid locutus est dñs si autem onus dñi dixeris pp̄t
hoc haec dicit dñs, qui adixisti ser monem istum onus
dñi & misi ad uos dicens, Nolite dicere onus dñi pp̄
te rea ecce ego tollā uos portans & derelin quam
uos & ciuitatem quam dedi uos bis & patri bus uestris
a fa ci e mea & dabo uos in ob ybrium sem piter nū
& in inno mi nam a&er nam quae num quā obli uio
ne de le bitur; Ostendit mihi dñs & ecce duo car
thalli ple ni ficis positi ante tē plum dñi; post quam
transiit nabu cho do nos sor rex babr lonis ie cho
mam filium io achim reze iuda & principes eius &
fabrum & in clu so rem de hieru salem & adduxit
eos in babr lonem & zalatus unus ficus bo nus habe
bat ni mis ut solent fi cus esse pri me tem po ris & za
latus unus ficus habe bat malas ni mis que co medi
non poterant eo quod essent male; & dixit dñs ad me;
quid tu uides hie re mi as & dixi ficus fi cus ualde & malas
malas ualde quia co medi non possunt eo quod sint malae;
& factū est uer bū dñi ad me dicens; haec dicit dñs dñs isrl;
sicut ficus hae bo ne sic co gnus cam transi migratione
iuda quam emisi de lo co isto in ter ram chal deo rum
in bo nū; & po nā oculos meos sup eos ad plazan dum
& redu cam eos in ter rā hanc & edi si cabo eos & non
dis tru am & plantabo eos & non e uellam & dabo eis
cor ut sciant me quia ego sum dñs & erunt mihi in
populum & ego ero eis in dñs; quia re uer tentur ad me

in toto corde suo; haec dicit dñs & sicut ficus pessime quae co
 medi non possunt eo quod sint male; haec dicit dñs sic dabo sede
 diam regem iuda & princa pes eius & reli quos de hierusale
 quire manserunt in urbe hac & qui habitant in terra aegypti
 & dabo eos in vexationem ad afflictionem q̄. omnibus regnis
 terrae in obprobrium & in parabulā & in p̄ uerbum & in
 maledictionem in uniuersis locis ad quos eieci eos & mit
 tam in eis gladium & famem & pestem donec consumenda
 terra quam dedi eis & patribus eorum; **U**erbum qđ fac
 tum est ad hieremiam de omni populo iudae; In anno quarto
 ioachim filii iosiae regis iuda ipse est annos primus nabucho
 donosor regis babilonis quando cecus est hieremias p̄pheta
 ad omnem populum iuda & ad uniuersis habitatores hieru
 salem dicens; a tertio decimo anno iosiae filii amon regis
 iuda usque ad diem hanc isti est tertius & uicesimus an
 nis; **F**actū est uerbum dñi & locutus sum ad uos de nocte
 con surgens & loquens & non audistis & misit dñs ad uos
 om̄s seruos suos p̄phetas con surgens diluculo mittens q̄
 & non audistis neque inclinastis aures uestras ut audiretis
 cum diceret; **R**e uertimini unusquisque a uia sua mala &
 a pessimis cogitationibus uestris; & habitabitis in terram
 quam dedit dñs uobis & patribus uestris a saeculo & usq; in se
 culum; & nolite ire post deos alienos ut seruiatis eis ad
 oratis que eos neque me ad iracundiam p̄ uocetis in operi
 bus manuum uestrarum in malū uestrum; **P**ropterea
 haec dicit dñs exercituum pro eo quod non audistis uer
 ba mea ecce ego mittam & adsumā uniuersas cogna
 tionis aquilonis ait dñs & nabucho nosor rexē
 babilonis & adducā eos sup̄ terrā istā & sup̄ habit

tatores eius & super omnes nationes qui in circuitu illius sunt
& interficiam eos & ponam eos in stuporem & in sibilum & in
solitudines semperternas propterea quod ex eis uocem zaudii & uo-
cem laetitiaue uocem sponsae & uocem sponsi uocem mo-
lae & lucerne, & erit uniuersa terra eius in solitudi-
nem & in stuporem & seruient omnes gentes isti regi ba-
beloni septuaginta annis; Cumque implae fuerint
anni septuaginta uisitabo super regem babilonis & super
gentem illam dicit dominus iniquitatem eorum & super terram
eorum & ponam illam in solitudines semperternas;
& adducam super terram illam omnia uerba mea quae
locutus sum contra eum omne quod scriptum est in li-
bro isto. quia cumque propheta uit hieremias aduersum
omnes gentes quia serui erunt eis, cum essent gentes
multae & reges magni & redam eis secundum opera eorum
& secundum facta manuum suarum; Quia sic dicit dominus exerci-
tuum deus israhel, sume calicem uini furoris huius de manu
mea & propinabis de illo cunctis gentibus ad quas
ero mittente & bibant & turbabuntur & insanient
a facie gladii quem ero mittente inter uos & accipi calicem
de manu domini & propinabis cunctis gentibus ad quas misit
me dominus hierusalem & ciuitabus iudae & regibus eius
& principibus eius ut dare eos in solitudinem & in stuporem
& in sibilum & in maledictionem sicut est dies iste pharaoni
omni regi aegypti & seruis eius & principibus & omni
populo eius & uniuersis generaliter cunctis regionibus
terrae aegypti & cunctis regionibus terrae philis-
tinae & ascaloni & gazae & accharoni & reliquis azoti
idumea & moab & filis ammon & cunctis regionibus;

& cunctis regionibus si domus & regionibus terrae insu-
 larum qui sunt trans mare & dan & the man & bux &
 uniuersi qui ad ton si sunt in comam & cunctis regionibus
 arabiae & cunctis regionibus occidentis qui habitant in de-
 sero & cunctis regionibus lamri & cunctis regionibus helā
 & cunctis regionibus medorum & cunctis regionibus aqui-
 lonis & de prope & de longe un cuiq; contra fratrem suum
 & omnes regnes terrae que sunt super faciem terrae & rex
 susach bib & post eos; & dices ad eos; haec dicit dñs exerci-
 tuū dñs isrl; bibete & inebriamini & mo uece & cadete
 neque surgetis a facie gladii quē ego mittam inter uos.
 Cumque noluerint accipere calicem de manu ut bibant
 dices ad eos; haec dicit dñs exercituum bibentis bibetis;
 Quia ecce in ciuitate in qua inuocatum est nomen meū ego
 incipio ad fluzere & uos quasi innocentes in munis eritis
 Non eritis in munis gladium enim ego uoco super omnes
 habitatores terrae dicit dñs exercituum; & tu pphēa
 bis ad eos omnia uerba haec dices ad illos; Dñs de excelso
 ruzia & de habitaculo scō suo dabit uocē suam; Ruziens
 ruzia super decor em suum caeleum aqua sical cantium
 concinētur aduersum omnes habitatores terrae p uenit
 sonitus usque ad extre ma terrae quia iudicium dño cū
 gentibus iudicatur ipsecū omni carne impius tpedi dit
 gladio dicit dñs; haec dicit dñs exercituum, ecce ad fluc-
 tio egredietur de gente in gentem, & turbo magnus
 egredietur a summitatibus terrae; & erunt interfecti
 dñi indie illa a summo terrae usq; ad sum mū eius
 non plangentur & non collegentur neque sepelientur
 in ster qui limum super faciem terrae iacebunt; Ululate

pastores & clamate & asperzite uos cinere optimates regis
quia conplexi sunt dies uestri ut interficiamini & diffi-
pationes uestre & cadetis quasi uasa pretiosa & peribit
fuzza a pastoribus & saluatio ab optimatibus regis uox da-
mores pastorum & ulatus optimatum; Regis qui auasta
uit dñs pas cua eorum & conticuerunt arua pacis afa-
ciae irae furoris dñi de relinquit quasi leo umbraculū
suum facta est terra eorū in desolatione a faciae ire
columbae & a faciae irae furoris dñi. In principio regis
ioachim filii iosiae regis iuda factū est uerbū istud
ad dño dicens. Haec dicit dñs. Ita in atrio domus dñi & lo-
queris ad omnes ciuitates iuda de quibus ueniunt ut
adorent in domo dñi uniuersos sermones quos ego man-
do ut loquaris ad eos noli subtertere uerbum si forte
audeant; & conuertantur unusquisque a uia sua mala
& penetret me mali quod cogitauit facere eis propter
maliciam studiorum eorū; & dices ad eos; haec dicit dñs.
Si non audieritis me ut ambulatis in lege mea quam dedi
uobis ut audiatu sermone ser uorum meorum ppheta-
rum quos ego misi ad uos de nocte con surgens & dirigens;
& non audistis dabo do mū istam sicut silo & urbem hanc
dabo in maledictionem cunctis gentibus terrae;
& audierunt sacerdotes & pphete & omnis populus
hieremiam loquentem uerba haec in domo dñi; Cumq;
complis s& hieremias loquens omnia quae p̄ ceperat ei
dñs ut loqueretur ad uniuersum populum adprehē-
derunt eum sacerdotes & pphetae & omnis populus
dicens morti mori & ur quare pphetauit in nomine dñi
dicens sicut silo erit domus dñi & urbs ista desolabitur.

et quod non sit habitator & congre-
 gatusest omnes populus
 aduersum hieremiam in domo dñi & audi-
 erunt principes iuda uerba haec & ascen-
 derunt de domo regis in domum dñi
 & sederunt in introitu portae dñi nouae
 & locati sunt sacerdotes & prophetae ad
 principes & ad omnem populum di-
 centes. Iudicium mortis est uro huic
 quia prophetauit aduersum ciuitatem
 istam sicut au distis auribus uestris;
 & ait hieremias ad omnes principes
 & ad uersum populum di-
 cens. Dñs misit me ut propheta-
 rem ad domum istam & ad ciuitatem
 hanc omnia uerba quae au distis;
 Nunc ergo facite bonas uias
 uestras & studia uestra & audite uo-
 cem dñi di uestri & penitebit dñm
 mali quod locutum est ad uersu
 uos; Ego autem ecce manibus uestris
 sum facite mihi ut bonum & rectum
 est in oculis uestris; Verum tamen
 scitate & cor nuscite quod si occi-
 deritis me sanguinem innocentem
 traditis contra uos me & ipsos &
 contra ciuitatem istam & habitatores
 eius; In ueritate enim misit dñs
 me ad uos ut loquerer in auribus
 uestris omnia uerba haec; & dixerunt
 principes & omnes populus ad sa-
 cerdotes & prophetas; Non est uro
 huic iudicium mortis qui a in no-
 mine dñi dñi nri locutus est ad nos;
 surreperunt ergo uiri de senio-
 ribus terrae & dixerunt ad om-
 nem coetum populi loquentes mi-
 chias de morasthim fuit propheta
 in diebus ezechie re-
 gis iudae & ait ad omne
 populum iudae di-
 cens; haec dicit dñs
 exercituum si on
 quasi azer arabitur
 & hierusalem inacer
 uum lapidum erit &
 mons domus & celsa
 siluarum; num quid
 morte condempnauit
 eum ezechias

regi iuda & omnis iuda numquid non timuerunt dominum
& deprecati sunt faciem domini & pacem fecerunt dominum mali quod
locutus fuerat aduersum eos; Itaque non factus est
malum grande contra animas nostras: fuit quoque uir
propheta in nomine domini urias filius se mei de ariatha
rim & prophetauit aduersum ciuitatem istam & ad
uersum terram hanc iuxta uerba uerba hieremiae
& audiuit rex ioachim & omnes potentiores & principes
eius uerba haec & quasi uult interficere eum
& audiuit urias & timuit fugitque & ingressus est in
aegyptum; & misit rex ioachim uiros in aegyptum elna
than filium acho bar & uiros cum eo in aegyptum
& eduxerunt uriam de aegypto & adduxerunt eum ad re
gem ioachim & percussit eum gladio & proiecit eum
uer eius in sepulchris uulgis ignobilis; Itaque manus
achicam filii fasan fuit cum hieremiae ut non trade
retur in manus populi & interficeret eum; In prin
cipio regni ioachim filii iosiae regis iuda factum est uer
bum istud ad hieremiam ad domino dicens; haec dicit dominus
ad me fac tibi uincula & catenas & pones eas in collo
tua & mittes eas ad regem edom & ad regem moab
& ad regem filiorum amon; & ad regem tyri & ad regem
sidonis in manus nuntiorum qui uenerunt in iherusalem
ad sedechiam regem iuda & precipies eis ut ad dominos
suos loquantur; haec dicit dominus exercituum deus israel; haec
dicitis ad dominos uestros ego feci terram & hominem & ui
menta quae sunt super faciem terrae in similitudine
mea magna & brachio meo extento & dedi eam ei qui
placuit in oculis meis; & nunc itaque ego dedi omnes uirtutes

istas in manu nabucho nosfor regis babilonis serui mei sup
 & bestias agri dedi ei ut seruiant illi & serui erit ei omnes gen
 tes & filios eius & filio filii eius, Donec ueniat tempus terrae
 eius & ipsius & serui erit ei gentes multae & reges magni regis
 autem & regnum quod non serui erit nabucho do nosfor regis
 babilonis, & quicumque non curauerit collum suum sub iugo
 regis babilonis fame & peste uisitabo super gentem illam
 ait dominus donec consumam eos in manu eius, Vos ergo autem noli
 te audire prophetas uestros & diuinos & somnatores & auzu
 res & maleficos qui dicunt uobis non serui estis regi babilonis
 qui a mendacium prophetant uobis ut longe faciant uos de terra
 uestra & eiciant uos & pereatis, Porro gens quae sub iecerit
 ceruicem suam sub iugo regis babilonis & serui erit ei di
 mittam eam in terram suam dicit dominus & colam eam & habita
 bit in ea, Et ad sedeciam regem iuda locutus sum secundum
 omnia uerba haec dicens, subicite colla uestra sub iugum
 regis babilonis & seruite ei & populo eius & uiuatis, quare
 moriemini & populos tuos fame & gladio & peste sicut
 locutus est dominus ad gentem quae seruire noluerit regi babilonis,
 Nolite audire uerba prophetarum dicentium uobis non ser
 uicis regi babilonis quia mendacium ipsi loquuntur uobis
 quia non misit eos ait dominus, & ipsi prophetant in nomine meo men
 daciter ut eiciant uos & pereatis tam uos quam prophetae
 qui uaticinantur uobis & ad sacerdotes & ad populum istum
 locutus sum dicens, haec dicit dominus, Nolite audire uerba p
 phetarum uestrorum qui prophetant uobis dicentes, ecce uasa
 domini reuertentur de babilone nunc cito mendacium enim
 prophetant uobis, Nolite ergo audire eos sed seruite regi ba
 bilonis ut uiuatis, quare datur haec ciuitas insolitudine

& si prophetae sunt & est uasa quae relida fuerunt in domum
dñi & in domum regis iuda & in hierusalem in babilonem; quia haec
dicit dñs exercituum ad columnas & ad mase & ad bases & ad reli
qua uasorum quae remanserunt in ciuitate hac quae non tulit nabu
chodonosor rex babilonis cum transiret ierusalem filium ioachim
regem iuda de hierusalem in babilonem & omnes optimates iuda
& hierusalem; quia haec dicit dñs exercituum dñs israhel ad
uasa quae relida sunt in domo dñi & in domo regis iuda &
in hierusalem in babilonem transferent & ibierunt usque
ad diem uisitationis suae dicit dñs & ad ferri facia mea & restitua
in locum istum; & factum est in anno illo regni sedechiae regis
iuda in anno quarto in mense quinto dixit ad me ananias fili
us ozae propheta dezabao in domo dñi coram sacerdotibus
& omni populo dicens. haec dicit dñs exercituum dñs israhel con
triuuzum regis babilonis adhuc duo annis hierum & ego re
uesti faciam ad locum istum omnia uasa dñi. quae tulit
nabuchodonosor rex babilonis de loco isto & transtulit ea in
babilonem & iechonia filium ioachim regem iuda & omnem
transmigrationem iude qui ingressi sunt in babilonem & ergo
conuersam ad locum istum dicit dñs contemnem in iuzum regis
babilonis; & dixit hieremias propheta ad ananiam prophetam
in oculis sacerdotum & in oculis omnes populi qui stabat in
domo dñi. & ait in mi propheta amen sic faciat dñs sicut
dñs uerba tua quae prophetae ut referent uasa in domo dñi
& omnis transmigratione de babilone ad locum istum uerum tamen
audi uerbum hoc quod loquor in auribus in auribus ^{uni uersi} populi prophetae
qui fuerunt ante me & ante abinitio & prophetae uerunt super
terras multas & super regna magna de proelio & de adflictione
& de fame propheta qui uaticinatus est pacem cum uenerit
uerbum dñi in eis occurrunt dño exercituum ut nouerunt;

uerbum eius scilicet propheta quem misit dñs in ueritate. & tulit
 ananias ppheta catenas decollo hieremias & confringit eam
 & ait ananias in conspectu omnes populi dicens; haec dicit dñs
 sic confringam iugum nabuchodonosor regis babilonis post duos annos
 dierum decollo omnium gentium & habit hieremias propheta in
 uiam suam; & factum est uerbum dñi ad hieremiam postquam
 confregit ananias ppheta catenam decollo hieremie pphetae dicens
 uade & dices ananias haec dicit dñs catenas ligneas contriuisi
 & facies pphetae catenas ferreas quia haec dicit dñs & erit uerbum dñi
 iugum ferreum posui sup collum eundarum gentium iustarum
 ut seruiant nabuchodonosor regis babilonis & seruient ei ius
 sup & bestias terre dedecus; & dixit ad me hieremias ppheta
 ad ananiam pphetae audi anania non misit te dñs &
 confidere fecisti populum istum in mendacio; Idcirco
 haec dicit dñs ecce mittante a facias terre hoc anno
 morieris aduersum dñm enim locutus es & mortuus e
 ananias ppheta in anno illo mense septimo. & haec
 sunt uerba libri que misit hieremias ppheta de hierusalem
 ad reliquias seniorum trans migrationis & ad sacerdotes
 & ad pphetas & ad omnem populum quem trans duxerat
 nabuchodonosor de hierusalem in babilonem postquam egressus est
 iechonias rex & eunuchi & principes iude & hierusalem
 & fauer & inclusor de hierusalem ellasa fili fasan & zamaliae
 fili elchiae quomisit sedecias rex iuda ad nabuchodonosor regem
 babilonis in babilonem aedificate domus & habitate & plantate
 ortus & comedite fructus eorum accipite uxores & generate filios
 & filias. Date filis uestris uxores & filias uestras date uiris &
 parant filios & filias & multiplicamini ibi & nolite ee pauci
 numero & quaerite pacem ciuitatis ad qua trans migrare uos
 feci

& non te pro ea ad dñm quia in pace illuſerit pax uobis.
Hæc enim dicit dñs exercituum dñs iſrahel non uos ſed u
cari prophete ueſtri qui ſunt in medio ueſtrum & diuini
ueſtri & ne ad tendatis ad ſomma ueſtre quæ uos ſomniant
quia falſo ipſi prophetauit uobis in nomine meo & non miſi eos
dicit dñs. Quia hæc dicit dñs cum coeperint implere in
babylone ſeptuaginta anni uiſtabo ſup uos & ſuscita
bo ſup uos uerbum meum bonum ut reducam uos ad locum
iſtum. Ego enim ſcio cogitationes quas cogito ſup uos ait
dñs cogitationes pacis & non ad ſtultiones ut dicit uobis boni
finem & pacem & inuocabitis me & ibitis & orabit me
& audiam uos quaeritis me & inueniſis cum quaeritis me
in toto corde ueſtro & inueniar ad uos ait dñs.

& reducam captiuitatem ueſtre & congregabo uos de uniuersis
gentibus & decurſis locis ad quos & paly uos dicit dñs & reue
tuos faciam ^{ad loco} ad quem trans migrare uos feci quia dixiſti ſuscita
bit nobis dñs pphetaſ in babylone. Quia hæc dicit dñs
ad regem qui ſedit ſup ſolum dauid & ad omne populu
habitatoſ in urbis huius ſcietis ueſtri qui non ſunt egreſſi
uobiſcum in trans migrationem. Hæc dicit dñs
& exercituum ecce mittam eis in gladium & famem &
peſtem & ponam eis quaſi ſicis malas quæ come dñs non
poſſunt eo quod peſſime ſint & perſequar eos in gladio in
fame & in peſtilentia & dabo eos in uexationem uniuersis
regniſ terre in maledictionem & in ſtuporem & in ſibillum
& in obprobrium cunctis gentibus ad quaſ ego eieci eos
eo quod non audierunt uerba mea dicit dñs quæ miſi
ad eos ſup ſeruos meos prophetaſ de node conſurſurgens
& mittens & non audis tis dicit dñs 777

Vos ergo audite uerbum dñi. Omnis transmigration quae misit
 de iherusalem in babilone. Haec dicit dñs exercituum dñs isrl
 ad abub filium chuliae & ad sedeciam filium maasiae qui
 prophetauit uobis in nomine meo mendaciter. Ecce ego tradam
 eos in manu nabuchodonosor regis babilonis & percussit eos in oculo
 uisus & ad sumeaur ges malechatio. omni trans migrationi
 iuda quae est in babilone dicitur & ponat te dñs sicut
 sedechiam & sicut abub quos frigit rex babilonis in igne eo quod
 fecerunt stultitiam in isrl & moechati sunt in uxores amicorum
 suorum & loquuti sunt uerbum in nomine meo mendaciter &
 quod non mandaueris ego sum iudex & testis dicit dñs & ad
 seneiam neellamitem dicit & Haec dicit dñs exercituum
 dñs isrl pro eo quod misisti in omni nauo liberos ad omnem
 populum quae est in iherusalem & ad sofoniam filium maasiae
 sacerdotem & ad uniuersos sacerdotes dicens dñs dedit uobis
 sacerdotem pro ioracle sacerdote ut sit dux in domo dñi
 super omnem uirum de pte iudae & prophetaem ut mittas eam
 in neruum & in carcerem & nunc quare non crepisti hieremia
 anathothitem qui prophetauit uobis qui super hoc misit ad nos
 in babilonem dicens longum est aedificare domus & habitare
 & plantare ortus & comedite fructus eorum & legit ergo
 sofonias sacerdos librum istum in auribus hieremiae prophetae
 & factum est uerbum dñi ad hieremiam dicens mitte ad
 omnem transmigrationem dicens haec dicit dñs ad
 seneiam neellamitem pro eo quod prophetauit uobis semias
 & ego non misieum & fecit uos confidere in mendatio &
 dicit haec dicit dñs ecce ego uisitabo super semiam
 neellamitem & super semen eius non erit qui uisus sedens
 in medio populi huius & non uidebit bonum quod ego facia populo
 meo ait dñs

meo ait dñs

quapite uariationem locutus ē aduersum dñm. ;
Hoc uerbum qđ factum est ad hieremiam ad dño dicens haec
dicit dñs dñs isrl dicens scribe tibi omnia uerba quae locu-
tus sum ad te in libro ecce erum cheuement dicit dñs & con-
uertam conuersionem populū meū isrl & iuda ait dñs.

& conuertam eos ad terram quā dedi patribus eorum &
possidebunt eam. ; & haec uerba quae locutus est dñs ad
israhel & ad iudam qm̄ haec dicit dñs uocem terro-
ris & uulsum formido & non est pax Interrogate & uidete
si generet masculos quasi ego uidi omni uiri manu
sup lumbum suum quasi parientis & ponens quasi parturien-
tis & conuersi sunt uniuersae facies in aurigine.

Uae qui magnachis illa necessitas eius tempus quae tribu-
lationes est iacobus & ex ipso saluabitur. ; & erit in
die illa ait dñs & exercituum contem̄m lūzum eius decollo-
tuo & uincula illius dirumpam & non dominabuntur
ej amplius alieni sed seruiant dño dō & claud regis suo quon-
sus erit ab eis. ; T uergero ne timeas seruum meū iacob ait dñs
neq; paueas isrl quia ecce ego saluete de terra longinqua
& sementiuū deleuere captiuitatis eorū. & reuertetur iacob
& quiescat & curabit a flua & non erit quem formido
qm̄ tecum ego sum ait dñs ut saluante faciam enim
consummationem in uentis gentib; In quibus dispersite-
ritatem non faciam in consummationem sed castigabo
te in iudicio ut non tibi uidearis innoxius. ; quia
haec dicit dñs In sanabilis fractura tua pessima plaga
tua non est qui ludicat ludicium tuum ad ali-
gandum curtionum utilitas non ē tibi. ;
Omnes amatores tua oblitescunt tute non quaerent.

plaga enim inimici percussit te castigatione tua crudeli
 propter multitudinem iniquitatis tuae dure facta sunt
 peccata tua quid clamas super contritione tua insanabilis est.
 dolor tuos propter multitudinem iniquitatis tuae & dure
 peccata tua feci haec tibi; Propterea omnes qui comedunt
 te dabo robur & universis hostes tui in captivitate ducentur
 & quae vastant vastabunt cunctosque praedatores tuos dabo
 in praedam; **¶** **¶** Obducam enim cicatricem tibi & auulne
 ribus tuis sanabote dicit dominus; Quia etiam vocaverunt te
 sion haec est quae non habet requirentes; Haec dicit dominus ecce
 ego conaestam conversionem iacob tabernaculoz & redas eus
 miseret & aedificabit civitas in excelso suo & templum iuxta
 ordinem suum fundabit & egredietur de eis laus voxque lau
 dantium & multiplicabo eos & non minuentur & gloriifi
 cabo eos & non actenuabuntur & erunt filii eius sicut
 a principio & coelus eius coram me permanebit & iustitabo
 aduersus omnes qui tribulant eum & erit dux eius ex eo
 & princeps de medio eius producat & adplicabo eum &
 accedet ad me. Qui enim est iste qui adplicet cor suum
 & adpropinquet mihi ait dominus; & eritis mihi in populum
 & ego ero vobis in deum ecce turbo deum furor egredietur
 procella ruens in capite impiorum conquiescat non aucta
 irem indignationis domini donec faciat & compleat cogitatione
 cordis sui in novissimo dierum intellegitis ea;
 in tempore illo dicit dominus ego sum deus universis cogitationibus;
 & ipsierunt mihi in populum; haec dicit dominus in uent
 ure iam in conspectu in deserto populus qui remanserit
 glacie uacua ad requiem suam isrl; Longe apparuit
 mihi & in caritate perpetua diligite ideo adinroxite

miserens rursus quae aedificabote & aedificaberis uirgo isrl.
Adhuc cornaberis tympanis tuis & excederis in choro laudentium.
Adhuc plantabis uineas in montibus samariae ^{plantabunt} plantantes & donec
tempus ueniat non uindemiabunt. Quia erit dies in qua dama-
bunt custodes in monte effitum surgete & ascendamur in sion
ad dnm dnm. Quia haec dicit dnm exultate in laetitia
iacob. & in monte conuincite capud gentium personate canite & dice-
te salua dicit populu tuu reliquias israhel. Ecce ego addu-
cameos de terra aquilonis & congregabo eos ab extremis terrae.
Inter quos erunt caecus & claudus. Pregnans & pariens.
simul coelus magnus reuertentium. Huc in flumem
& in precipibus deducam eos. adducameos per torrentes aqua-
runt in uia recta & non impingent in ea quia factus sum
israhel pater & sicut primogenitus meus e. CXXV.

Audite uerbum dnm gentes & adnunciate in insulis quae procul sunt
& dicit qui dispersit isrl congregabit eum & custodiet illu-
sicut pastor gregem suum. Redemit enim dnm iacob. & liberat
ut de manu potentioris. & uenient & laudabunt in monte
sion & confluent ad bona dnm sup frumento uino & oleo &
felis pecorum. & armentorum eruntque anima eorum quasi otus
in riuo & ultra non esurient. Tunc laetabit uirgo
in choro & iuuenes & senes simul & conuertam luctum eorum
in gaudium. & consolabor eos & laetificabo ad iolostes suo & in-
ebriabo animam sacerdotum pinguedine & populus meus
bonis meis seplebitur ait dnm. Haec dicit dnm.
uox in excelsis audita est lamentationis flatus & luctus
rechel plorantes filios suos & nolentis consolari super
quia non sunt. Haec dicit dnm quiescat uox tua
a ploratu & oculorum a lacrimis quia mercis operatio
ait dnm.

& reuertentur filii ad terminos suos; Auchen audiu esurim.
 atheni ingentem castigatime & eruditissimam quasi luuenculum
 Indomitus; Conuerteme & reuertar quia tu dnr dicit mens
 postquam enim conuertistime egi paenitentiam & postquam offen
 disti mihi percussifemur meum. Confusus sum & erubui quoniam
 sustinui opprobrium adulescentiae meae; Si filius honorabilis mihi
 etiam sepius delictis quia ex quo locutus sum deo adhuc reue
 dabat quia; Idcirco conturbata sunt uiscera mea super eum
 miserans miser. Reuertat quia dnr; Statue tibi speculam pone
 tibi a maritibus dnr dicit cor tuum in uiam directam inquam
 ambulasti; Reuertere uirgo israhel reuertere ad ciuitates tuas
 istas usque quo dulcis disolueris; filia uirga quia creauit dnr
 uum super testem ei femina circum dabit uirum; haec
 dicit dnr & exercituum dnr israhel adhuc dicit uerbum istud
 interit iuda & iurbibus eius cum conuertero captiuitatem
 eorum; Benedicet tibi dnr pulchritudo iustitiae; mons ser
 & habitabunt in eo; iudas & omnes ciuitates eius simul agricolae
 & amantur greges quia inebriaui animam lassam & omnem
 animam esurientem saturauit. Ideo quasi de somno suscitatus sum
 & uictus somnus meus dulcis mihi; E cedies uenient dicit
 dnr & seminabo domum israhel & domum iuda semine hominis;
 & semine lumen iox & sicut uigilaui super eos ut euertirem
 & dissiparem & adfligerem sic uigilabo super eos ut aedificarem
 & plantem ait dnr; In diebus illis non dicent ultra patres
 comederunt uuam aceruam & dentes filiorum obstupuerunt;
 sed unusquisque iniquitates suas morietur omnis homo qui
 comederit uuam aceruam obstupescant dentes eius; E
 cedies uenient dicit dnr & feriam domum israhel & domum
 iuda foedus nouum non secundum pactum quod pepigi

cum patribus eorum in die quando adprehendi manu
eorum ut reducerem eos de terra egypti pactum quod irritum
fecerunt & ego dominatus sum eorum dicit dominus sed et pactum
quod feceram cum domum israel post dies illos dicit dominus dabo
legem meam in visceribus eorum & in corde eorum scribam eos
& erunt in domum & ipsi erunt mihi in populum & non doce
bunt ultra vir proximum suum & vir fratrem suum
dicens cognosce omnes enim cognoscent me a minimo
eorum usque ad maximum ait dominus qui appropinquabo
iniquitatem eorum & peccatis eorum non ero memor
amplius. Haec dicit dominus quidam solem in lumine
diei ordinem lunae & stellarum in lumine noctis qui
turbat mare & sonant fluctus eius dominus exercituum nomen
illud si defecerint leges istae contumedit dicit dominus tunc &
semen israel deficiat ut non sit gens contra me cunctis diebus
Haec dicit dominus si mensuri possunt caelum sursum & in
uestigant fundamenta terrae deorsum & ego abiciam
universum semen israel propter omnia quae fecerunt dicit dominus
Eccedies ueniunt dicit dominus & aedificabitur ciuitas de
Ierusalem a turri Annael usque ad portam anguli & exiit ultra
morma mensurae in conspectu eius super collem zared
& circumbitur gath & omnem uallem cadauerum &
cineres & universam regionem montium usque ad tor
rentem cedron & usque ad angulum portae equorum
orientalis semini non euellatur & non destruetur ultra
in perpetuum. Verbum quod factum est ad hieremiam
a domino in anno decimo sedeciae regis iuda ipsi est annus
octauus decimus nabuchodonosor tunc exercitus regis
babylonis obsidebat iherusalem & hieremias propheta

erit clausus in atrio carceris quoniam in domo regis iuda
 clausus erit enim eum sedecias rex iuda dicens quare uaticinarius
 dicens: haec dicit dñs ecce ego dabo ciuitatem istam in manu
 regis babilonis & loquetur os eius & capiet eam & sedecias rex
 iuda non effugiet de manu chaldeorum sed tradentur in ma-
 nus regis babilonis & loquetur os eius cum ostilius & oculi eius
 oculi illius uidebunt & in babilonem ducent sedeciam & ibi erit
 donec iustitiam eum dicit dñs: sicut enim dimicaueratis aduer-
 sum chaldeos: nihil prosperum habebitis & dixit hieremias.
 factum est uerbum dñi ad medicum ecce anemehel filius sellum
 patris eius uenit ad medicum eme tibi agrum meum *agrum*
 qui est in anatho tibi enim conparat & propinquitate *meum*
 ut emas & uenit ad me anemehel filius patris mei secutus
 uerbum dñi & ad uestibulum carceris & ait ad me posside
 agrum meum qui est in anatho & in terra beniamin quia
 tibi conparat hereditas & tu propinquus ut possideas
 Intellexit autem quod uerbum dñi est & emi agrum ab anemehel
 filium patris mei qui est in anatho & appendi ei argentum
 septem stateras & decem argenteos & scripsi in libris *argenti*
 & adhibui *argenti* & appendi argentum in statera & accipi librum pos-
 sessionis signatum *testificationis* stipulationis & ueta & signa formae
 & de libro possessionis baruch filii neri filii maasiae
 in oculis anemehel patris eius & in oculis testium qui
 scripti erunt in libro emptionis in oculis omnium iudeorum
 qui sedebant in atrio carceris & precepi baruch conuincere
 dicens: haec dicit dñs exercituum dñs isrl: si melibros
 istos librum emptionis hunc signatum & librum hunc qui
 apertus est & poner illos in uasas fictili ut permaneat possit
 diebus multis: haec enim dicit dñs exercituum dñs isrl.

acthuc possidebuntur domus & agri & vineae hinc ista
& ortu ad dnm postquam tradidi librum possessionis
baruch filio neri dicens: heu haem heu ecce dñs dñs
tusecasty caelum & terram in fortitudine sua magna
& in brachio tuo ex toto non erit tibi difficile omne urbium
q̄ uis facis misericordiam in milib; & reddes iniquitatem
patrum in sinu filioꝝ eorum: cxxxvi. Post eos fortissime
magne potens dñs exstatuum non tibi magnus consilio
& incomprensibilis cogitatu cuius oculi apertisunt
super omnes uias filioꝝ adam: ut reddes unaque
secundum uias suas & secundum fructum ad inuenta
onum eius. qui posuisti signa & portenta in terra aegypti
usque ad chem hanc & in israhel & in hominib; & fecisti
tibi romes sicut est dies haec: & duxisti populum
tuū israhel de terra egypti in signis & portentis & in ma
nu robusta & in brachio ex toto & in terra magna
& dedisti eis terram hanc quam iurasti patribus eorum
ut daret eis terram fluentem lacte & melle. & in
gressi sunt & possiderunt eam & non oboedierunt uocu
tae & in lege tua non ambulauerunt omniaque
mandata tua ut facerent non fecerunt & euenierunt eis
omnia mala haec. Et cecuminationis & crudelitatis
aduersum ciuitatem ut caperetur & urbis dante
in manus chaldeorum. qui proeliantur aduersum eam
a facie gladii & famis & pestilentiae & quaecumq;
locutus es acciderunt ut iurasti tibi & iudicasti mihi
dñe dñs eme agrum argenti & adhibe testes cum
urbibus data sit in manus chaldeorum: & factum e
uerbum dñi ad me dicens. Ecce ego dñs dñs uniuersi car
ni

Numquid mihi difficile erit omne uerbum propterea haec
 dicit dñs ecce ego tradam ciuitatem istam in manus chaldaeorum
 & in manus regis babilonis & capie eam & uenient chaldaei
 proeliantes aduersus urbem hanc & succendent eam igni
 & cum burent ea & domus iniquarum dominantibus sacri-
 ficabant bahal & libabant chus alienis libamina ad
 irritandum me erunt enim filii isrl & filii luda ligiter
 facientes malum in oculis meis ab adulescentia filii isrl
 qui usq; nunc exaceruant me in opere manuum suarum
 dicit dñs. Quia in furore & in indignatione mea facta e-
 mihi ciuitas haec adiequa & exasperauerunt eam usq;
 ad diem istum qua auferetur de conspectu meo;
 Propterea malicia filiosum isrl & filios luda qua fecerunt
 ad iracundiam meam uocantes ipsi & reges eorum principes
 eorum & sacerdotes & yphetae eorum uir luda & habitato-
 res hierusalem. & uenerunt ad me terga & non facies
 cum docerem eos de iuculo & erudirem & nolent audire
 ut acciperent disciplinam. & posuerunt idola sua in domo
 in qua in uocatum e nomen meum ut pulluerent eam &
 aedificauerunt excelsa bahal quae sunt in uallem filii ennom
 ut intrarent filios suos & filias suas moloch qd mandauerunt
 ne ascenderunt in cor meum ut facerent abominationem
 hanc ut in peccatu deducerent iudeam & nunc propter
 ista haec dicit dñs dñs isrl ad ciuitatem hanc de qua
 uos dicitis qd tradat in manus regis babilonis in gladio
 & infame & in peste. & ecce ego congregabo eos
 de uersis partibus ad quas eieci eos in furore meo.
 & in ira mea & in indignatione gressi & redocam eos
 ad locum istum & habitare eo facia confidenter

& erunt mihi in populum & ego ero eis in dnm
& dabo eis unum & viam unam ut timeant me
uniuersis diebus; ut beneficit eis & filiis eius post eos
& feriam eis pactum sempiternum & non finiam eis bene-
facere & timorem meum dabo in corde eorum ut non
recedent a me & laborabor super eis cum bene eis fecero
& plantabo eos in terra ista in ueritate; & in
toto corde meo & in toto anima mea; Quia haec
dicit dnm sicut adduxi super populum istum omne
malum hoc grande; sic adducam super eos omne
bonum quod ego loquor ad eos & possidebunt agrum
terrae istae quae uos dicitis quod deserta sit eo quod
non remaneat homo & iumentum & data sit in ma-
nus chaldeorum & arripet eam & scribent in libro
& imprimetur signum & testes adhibent in tribema-
nim & in circuitu hierusalem in ciuitatibus iuda
& in ciuitatibus montanis & in ciuitatibus campestribus
& in ciuitatibus quae ad austrum sunt quia conuersa
captiuitatem eorum ait dnm; & factum est uerbum
dmi ad hieremiam secundo cum adhuc clausus esset in tri-
o carceris dicens Haec dicit dnm qui facturus est dnm
& formaturus illud & paraturus dnm nomen eius clama-
re ad me & exultante & ad nunciandum tibi gaudia
& firma quae erunt; Quia haec dicit dnm dnm israhel
ad domus urbes huius & ad domus regis iuda quae
destructae sunt & ad montionem & ad gladium uenen-
tum ut demerent cum chaldeis & impleant eas
cadaueribus hominum quos percussi in furore meo
& in indignatione mea abscondens faciem meam

Acuitate hac propt̄ omnem maliciam eorum. Ecce
ego abducam eis cicutricem & s̄antatem & cumbo eos
& reuelabo eis deperat̄ionem pacis & ueritatis & conuestam
conuersionem & conuersionem ^{luda} hierusalem. & edificabo
eos sicut a principio & emundabo illos ab omni iniqui-
tate sua in qua peccauerunt mihi & propt̄it̄us ero
cunctis iniquitatib; ear̄. In quib; dereliquerunt mihi
& spererunt me & erunt mihi in nomen & in gaudium
& in laudem & in exultationem cunctis gentibus testis
quae audierunt omnia bona quae ego facturus sum eis.
& pauebunt & turbabuntur in uniuersis bonis & in omni pace
quae ego faciam eis; Haec dicit dñs adhuc audiat̄ur.
In loco isto quem uos dicitis esse desertum. eo quod non sit
homo & lumentum. In ciuitatibus luda & foras hierusalem
quae desolatae sunt absque homine & absq; habitatore
& absque pecore uox gaudi & uox laetiae uox sponsi
& uox sponsae uox dicentiu confitemini dño exercituum
qñm bonus dñs qñm in aeternum misericordia eius.
& potentium uocata in domum dñi reducam enim con-
uersionem reuere sicut a principio dicit dñs.
Haec dicit dñs exercituum adhuc erit in loco isto deserto
absq; homine & absque lumina & in cunctis ciuitatib;
eius habitaculum pastore accubantium gregum in
ciuitatibus montuosis & in ciuitatibus campestribus & in
ciuitatibus quae ad austrum sunt & in ciuitatibus beniamin
& in ciuitate hierusalem & in ciuitatibus luda. Adhuc
transibunt greges ad manum numentibus ad dñs.
Ecce dies ueniunt dicit dñs & suscitabo uerbum
bonum qd locutus sum ad domum israhel.

& domum iuda in diebus illis & in tempore illo germinare
faciam & dicitur germen iusticiae & facies iusticiae & iusticia
intra diebus illis saluabitur iuda & iherusalem
habitabit confidenter & hoc est quod uocatur eam dicitur
iustus noster. Quia haec dicit dicitur non interibit de da
uid uir qui sedeat super thronum domus ioseph
& de sacerdotibus & leuitis non interibit uir a facie
mea qui offerret holocausta & incendat sacrificium
& caedat uictimas cunctis diebus; & factum est uerbu
dicitur ad heremiam dicens. haec dicit dicitur firmiter
fieri potest pactum meum cum die & pactum meum
cum nocte ut non sit dies & nox in te in possessione;

& pactum meum firmiter poterit esse cum dauid seruum meum
ut non sit dies & nox in te in possessione & laeuitas
& sacerdotum ministrorum sicut in numeris possunt
stallae caeli & mariae apertae sicut multiplicabo
semen dauid seruorum & laeuitas & ministros meos;

& factum est uerbu dicitur ad heremiam dicens Numquid
non iusti quid populos istae locutus sit dicens. duas
cognationes quas elegerunt dicitur abiecerunt & popu
lum meum despexerunt. ego dicitur non sustulit uerbum contra eis.

Haec dicit dicitur si pactum meum in te in diem & noctem
& leges caelo & te dicitur non posui & quidem & semini
iacob & dauid seruorum proiciam ut non aedificam
deseruique eis principes seminis habraham & isaac
& iacob. reducam enim conuersionem eorum
& miserabor eis; Uerbu quod factum est ad heremiam
ad dicitur quando nabuchodonosor rex babilonis
& omnis exercitus eius in uersa quae regnata sunt.

quae erit supposita manu eius. & omnes populi bella
 bant contra hierusalem & contra omnes urbes eius dicens
 Haec dicit dñs dñs israhel uade & loquere ad sedeciam
 regem iuda & dices ad eum. Haec dicit dñs ecce ego
 tradam ciuitatem hanc in manu regis babilonis
 & succenda eam igni & tu non effuger de manu eius
 sed comprehensione capieris. & maneris tradent
 & oculi tui oculos regis babilonis uidebunt. & os eius
 cum ostio loquetur & babilone introibit & tamen
 audiuerunt dñm sedecia rex iuda; Haec dicit dñs
 ad te non morieris in gladio sed in pace morieris. &
 secundum combustionem patrum tuorum regnum priorum
 qui fuerunt ante te sic comburent & uas dñe plan
 gent te quia uerbum ego locutus sum dicit dñs
 Locutus est hieremias propheta ad sedeciam regem iuda
 uniuersa uerba haec in hierusalem & exercitus regis
 babilonis pugnabat contra hierusalem & contra
 omnis ciuitatis iuda quae reliquae erant
 contra laicis & contra azecha haec enim
 sup^{er} erant decuitatibus iuda urbes muni
 tae; Uerbum quod factum est a dño postquam
 percussit rex sedecias foedus cum omni populo
 in hierusalem praedicans ut dimitteret unusquisque
 seruum suum & unus quisque ancillam suam
 ebraeam & ebraeam liberos & nequaquam domina
 rentur eis idē. In uidea & in fructu suo

Audierunt ergo omnes principes & uniuersus populus
 qui inierunt pactum ut dedit testem unusquisque
 seruum suum & unusquisque ancillam suam liberos.

& ultimum non dominarentur in eis; Audierunt huius
& dimiserunt & conuerserunt deinceps & receperunt
seruos & ancillas suas quos dum tenerent liberos
& sub iugauerunt Infamulos & Infamulas.

Factum est uerbum domini adhiestema ad domino dicens.
Haec dicit dominus israhel ego percussi foedus cum patribus
uestris in chanaan quae duxi eos de egypto de domo
seruitutis dicens; Cum copulatis fuerint septem annis
dimittat unusquisque fratrem suum ebneum qui
uenditus est ei & serua & tibi & dominis & dimittes
eum de te liberum. & non audierunt patris uestri
me peccatum dinauerunt aurum suum & conuersi
estis uos hodie & fecistis quod rectum est. In oculis meis
ut predicaretis libertatem. unusquisque ad clama
tionem suam & iuramentum pactum in conspectu meo.
In domo in qua inuocatus est nomen meum super eam
& reuersi estis & conmaculastis nomen meum
& reduxistis unusquisque seruum suum & unamquamque
ancilla suam quos dimiseratis ut essent liberi
& suauitatis & subiugastis eos ut sint
uobis serui & ancillae. Propterea haec dicit
dominus uos non audistis me. ut predicaretis li
bertatem unusquisque fratri suo & unusquisque
amico suo. Ecce ego predicabo libertatem
ait dominus gladium & pestem & dabo uos in commo
tionem. cupidus regni israhel & dabo uiros
qui percheantur foedus meum & non serua uerbum
uerba foederis quibus aduersi sunt in conspectu
meo. utulum quem cederunt in chanaan patres

& transierunt inter diuisiones eius principes iuda & princi-
pes hierusalem eunuchi & sacerdotes & omnes populos
terre & transierunt inter diuisionis utuli & dabo eos
in manu inimicorum suorum & in manu quiescentium
animarum & erit mors animarum eorum in escam uolueribus caeli
& bestis terre & sedeciam regem iuda & principes eius dabo
in manu inimicorum suorum & in manu quiescentium animarum
& in manu & erit rex babilonis qui recesserunt a uobis
ecce ego precipio dicit dñs & relucam eos in ciuitatem
hanc & proeliabunt aduersum eam & capient eam & in-
cendent lignum & ciuitates iuda dabo in solitudinem
in quod non sit habitator. Verbum quod factum est ad hieremiam
anno undecimo loacham filii osiae regis iuda dicens
Uade ad domum recharitarum & loqueris & intro-
duces eos in domum dñi in unam & eam thesau-
rorum & dabis ei bibere uinum & acsumpsit & roma
filium hieremias filii basaniae & fructus eius &
omnis filius eius & uniuersam domum recharitarum
& introduxi eos in domum dñi ad gazosrlatum
filium anan filii hiezedelias hominis dñi quod
iuxta gazosrlatum principum scripthei aurum maasias
filius sellum quierit cibus uestipuli & posuicoram
filius domus recharitarum scrippus plenus uino &
calices & dixi ad eos bibite uinum qui responderunt
non bibimus uinum quia lonadab filius rechar-
itarum noster precepit nobis dicens non bibetis
uinum uos & filii uestri usque in sempiternum
& domum non aedificatis & sementem non seratis
& uineas non plantabitis nec habebitis sedintabnaculi

habitabitis cunctis diebus uestris ut uiuatis diebus
multis sup faciem terrae. In qua uos peregrinamini.
Obocchimus ezo uocilonadab filius rechabi patres
nostri in omnibus quae precepit nobis. Ita uos non
bibamus uinum cunctis diebus nostris nos & mulie
res nostrae filii & filiae nrae. & non edificaremus
domus ad habitandu & uinea & agrum & semente
non habuimus sed habitauimus in tabernaculis.

& oboedientes fecimus iuxta omnia quae precepit
nobis lonadab pater noster. Cum autem ascen
dissemus in babiloniam ad castrum nostrum diximus
uenite & ingrediamur iherusalem a facie exercitus
chaldeorum & a facie exercitus syriae & man
simus in iherusalem. & factum est uerbum domini
ad iheremiam dicens. Haec dicit dominus exercituum
deus israel uade & dic uiris iuda & habitatoribus
iherusalem numquid non recipiatis disciplinam.
ut oboediatis uerbis meis dicit dominus. praeualuerunt
sermone lonadab filii recha quos precepit filius suus
ut non biberent uinum & non biberent usque ad diem
hanc quia oboedierunt precepta patris sui.
Ezo autem locutus sum ad uos de mane consurgens
& loquens & non oboedistis mihi. nisi que ad uos om
nes seruos meos prophetas consurgens de iuculo
mittens que & dicens. Conuertimini usque anima sua
pessima & bona facite studia uestra. & nolite
sequi deos alienos neque colatis eos & habita
bitis in terra quam dedi uobis & patribus uestris
& non inclinastis aurem uestram neque audistis
me

Immauerunt Igitur filii Ionadab filii rechae precepta patris sui
 quod preceperat eis. Populus autem iste non oboediuit mihi
 a circo haec dicit dñs dñs israhel exercituum. Ecce ego addu-
 co sup iudam & sup omnes habitatores hierusalem uniuersam
 ad fluctationem qua locutus sum eos. Cogit locutus sum ad illos
 & non audierunt uocari illos & non responderunt mihi.

Domui autem rechae habitatorum dixit hieremias haec dicit dñs
 exercituum dñs israhel pro quod non oboedistis preceptum lona-
 dae patris uestri & custodistis omnia mandata eius & fecistis
 uniuersa quae precepit uobis. Propterea haec dicit dñs ex-
 ercituum dñs israhel non deficiet uis de stirpe Ionadab filii
 rechae stans in conspectu meo cunctis diebus. cxiij

factum est in anno quarto ioachim filii ioseph regis iuda
 factum est uerbum dñi hoc adno dicens tolle uolumen
 libri & scribe in eo omnia uerba quae locutus sum tibi aduer-
 sum israhel & iuda & aduersus omnes gentes ad haec quae locutus sum
 tibi & diebus ioseph usque ad diem hanc si forte audierit de domo
 iuda uniuersa mala quae ego cogito facere eis reuelatur
 unusquisque animasua pessima & propicius ero iniquitati
 & peccata eorum. Vocauit ergo hieremias ^{baruch} filium neriiae
 & scripsit baruch & ostendit hieremiae omnes sermones dñi
 quos locutus est ad am in uolumine libri & precepit hie-
 remiae baruch dicens ego clausus sum nec ualeo ingredi domum
 ingredi eorum & legere de uolumine in quo scripsisti sermo-
 nem uerbum dñi audiet populo in domo dñi in die
 ieiunij. Insuper & audiet uniuerso iuda qui uenerunt
 de ciuitatibus suis legentis si forte cadat otio eorum
 in conspectu dñi. & reuelatur unusquisque
 animasua pessima qm magnus furor & indignatio

quam locutus est dominus adversum populum hunc & fecit baruch filius
neeriae iuxta omnia quae praecepit hieremias propheta legens & volumi-
ne sermones domini in domo domini; Factum est autem in anno quinto
xlviij loachim filii ioseph regis iuda In mense nono praedicaverunt
letunium in conspectu domini omni populo in hierusalem & universa
multitudine quae confluxerat de civitatibus iuda in hierusalem
Legitque baruch & volumine sermones hieremiae in domo domini in
gazo filio zamariae filii sasan scribae in vestibulo superiori in in-
troitu portae novae domus domini. Audiente omni populo; Cumque
audisset michas filius zamariae filii sasan omnes sermones domini
& libro discendit in domo regis a gazo filio scribae. & ecce ibi
omnes principes sedebant elisama scribae & dalaias filius semeiae
& elmathan filius achobae & zamarias filius sasan & sedecias
filius ananiae & universi principes & nunciaverunt michas omnia
verba quae audivit legentem baruch & volumine in auribus populi
miserunt itaque omnes principes ad baruch iudaeum filium nathaniae
filius elbiae filii chusi dicentes volumine & quod legisti audiente populo
sumus in manus tua & veni tunc tergo baruch filius neeriae volumine
in manus tua & veni ad eos & dixerunt ad eum sedes & lege haec in au-
ribus nostris & legit baruch in auribus eorum; Tunc cum audissent
omnia verba ostenderunt unusquisque ad proximum suum
& dixerunt ad baruch nuncias & debemus regi sermones istos
& interrogaverunt eum dicentes Indica nobis quomodo scripsisti
omnes sermones ^{istos} & dixit autem eis baruch & ego sicut
loquebar quasi legens ad me omnes sermones istos & ego scri-
bebam in volumine a domino; & dixerunt principes baruch
Vade & absconde te & hieremias & nemo sciat ubi sitis; & in-
gressi sunt ad regem in atrium porro volumine commem-
daverunt in gazo filio elisamae scribae & nunciaverunt

Auchente rege omnes sermones. misitq; rex luda uolumen & uolumen
 quatuor illud dezazo filatio elisamae scribae legit auchente rege
 & uolumen principibus qui stabant circa rege. Rex autem sedebat
 in domo hiemali in mensa sono & posita erat arula coram eo plena
 prunis cumq; legisset ludi tres pagellas uel quatuor scidit illud scalpello
 scribae & proiecit lignem qui erit sup arulam donec consumatur omne
 uolumen igni quiescit in arula & non amuerunt neq; sciderunt uesti
 menta sua. Rex & omnes seruis qui audierunt uniuersis sermonibus istos
 uerunt amos ebrahan & dalaras & zamarias contate dixerunt regine
 comburent librum & non auctu eos. & precepit rex hieremahel filio
 amelech & saruiae filio hedrihel & selemiae filio abdehel ut
 comprehenderent baruch scribam & hieremiam propheta. & condita autem
 eos dñs & factum est uerbum dñi. Ad hieremiam postquam comburent
 uolumen & sermones quos scripsit baruch & ore hieremiae dicit
 parum tolle uolumen & lude scribae in eo omnes sermones priores
 quos scripsit in uolumine primo quos comburit loachim rex luda
 & ad iochim rex luda dicit haec dicit dñs tu comburisti uolumen illud
 dicit quare scripsisti in eo adnuncians seditus uenit & rex babilonis &
 uastabit uerbum hanc & cessafaci & scilla hominon & lumertum
 propterea haec dicit dñs contra loachim regem luda non erit sceo
 qui sedet sup solium dauid & cadauer eius proleuetur ad aethiun pa
 diem & zelum p̄nocton & iustabo contra eum & contra semes qis
 & contra seruos qis iniquitates suas & adducam super eos & super
 habitatores hierusalon & sup uiros lucla omnem malum qd locutus sum
 ad eos & non audierunt. Hieremias autem tulit uolumen aliud
 & dedit illud baruch filio neriae scribae qui scripsit in eo & ore hieremiae
 omnes sermones libri quibz comburent loachim rex luda igni.
 & insup addita sunt sermones multo plures quam antea fuerunt
 & regnauit rex sedecias filios losiae & ieconia filio loachim quon consti
 tuit

regem nabuchodonosor rex babilonis in terra iuda
& non obediuit ipse & serui eius & populus terre urbis
dñi quae locutus est ^{in manu} hieremias prophetae. & misit sedecias rex
iacal filium semelae & sofoniam filium maasiae sacerdotem
ad hieremiam prophetam dicens. O rex pro nobis ad dñm dñm
nr̄m. hieremias autem liber ambulabat in medio populi
non enim miserunt eum in custodiam carceris. Tunc
exercitus pharaonis egressus est de aegypto ut audiret chaldei
qui obsidebant hierusalēm huiusmodi nuncium rece-
serunt ab hierusalēm. & factum est uerbum dñi ad hieremiam
prophetam dicens. haec dicit dñs dñs israhel sic dicitur regi iuda
qui misit uos ad me in terrore. ecce exercitus pharaonis
qui egressus est uobis in auxilium reuertetur in terram suam in
aegyptum. & reuertentur chaldei & bellabunt contra ciuitatem
hanc & capient eam & succident lignum. haec dicit dñs.
Nolite decipere animas uestras dicentes eunt habebunt
& recedent a nobis chaldei quia non habebunt sed & si per-
cussit omniū exercitū chaldeorum qui proeliantur
ad uersum uos & destituti fuerint & erit aliqui uulnerum
singuli de uentris suo confurget & incendet ciuitatem hanc
lignum. Ergo cum recessisset exercitus chaldeorum ab hierusa-
lēm propter exercitū pharaonis. Egressus est hieremias de
hierusalēm ut iret in terram beniamin & diuideret ibi
possessionem in conspectu ciuuium. Cumque peruenisset
ad portam beniamin. erant ibi custus portae pharaonis.
nomine herias filius selemiae filii ananias. & apprehen-
dit hieremiam prophetam dicens ad chaldeos & fugis.
& respondit hieremias. falsum est. Non fugio ad chaldeos.
& audiuit eum sed comprehendit herias hieremiam

100
Adduxerunt eum ad principes. quia obreminati principes
centum hieremia caesum eum miserunt in carcerem qui erat
in domo ionathan scribae. Ipse enim prepositus erat super carcerem;
itaque ingressus est hieremias in domum laici in ergastulo & sedit ibi
hieremias diebus multis; Mittens autem rex sedecias tulit eum
& interrogavit in domo sua in abscondito & dixit; Putas
ne est sermo ad domino & dixit hieremias; est; & ait; In manu regis
babylonis traderis; & dixit hieremias ad regem sedeciam; Quid
peccavi tibi & servis tuis & populo tuo quia misisti me in domum
carceris ubi sunt prophetae uestri qui prophetabant vobis & dice-
bant; Non veniet rex babylonis super vos & super terram hanc;
Nunc ergo audi obsecro mi domine rex valeat deprecatio mea in
conspectu tuo. & nunc remittas in domum ionathan scribae
memoriar. Ibi; Praecepit ergo rex sedecias ut traderetur hie-
mia in vestibulo carceris & daretur ei torpanis cottidie
& capro pulmento donec consummerentur omnes panes civitatis;
& mansit hieremias in vestibulo carceris; Tudiunt autem
salsias filius mathan & hiezedelia filius sasar & nichal
filius semeliae sermones quos hieremias loquebatur ad
omnem populum dicens; Haec dicit dominus qui cum que-
manserit in civitate hac morietur gladio & fame & peste;
& non profugerit ad chaldeos; vivet; & erit anima eius
sepulchrum & vivens; Haec dicit dominus. tradenda tradetur civitas
hac in manu exercitus regis babylonis & capiet eam;
& dixerunt principes regi; Rogamus ut occidatur homo istae
dandus tria enim dissoluti manus virorum bellantium
qui remanserunt in civitate hac; & manus universi populi
loquens ad eos iuxta verba haec siquidem homo hic
non querit pacem populo huius sed malum;

& dixit rex sedecias ecce ipsi in manibus uestris est. nec enim fave-
re gnomis quicquam negasti; Tulerunt ergo hieremiam
& proiecerunt eum in lacum melchie filii melchel qui erat
in uestipulo carceris. & sum miserunt hieremiam in funibus
& in lacu ubi non erat aqua sed lutum; Descendit itaque hieremias
in caernum. Auduit autem abedemelech aethiops uir eunuchus
qui esset in domo regis quod miserunt hieremiam in lacum;

Porro rex sedebat in porta beniamin. & egressus est abedemelech
de domo regis & locatus est ad regem dicens; Domine mihi male
fecerunt uiri istae omnia quaecumque populus inuenerunt
contra hieremiam prophetam; Mittentes eum in lacum
ut moriatur; Ibisane non sunt enim panes ultra in caernum

Procepit itaque rex abedemelech aethiopi dicens; Tolle
tecum triginta uiros. & leua hieremiam prophetam de lacu
antequam moriatur; Adsumptis ergo abedemelech secum
uiris. & ingressus est domum regis qui esset sub cellario
& tulit ueteres pannos & antiqua quoque conputruerunt.
& submisit ea ad hieremiam in lacum per funiculos dixitque
abedemelech aethiops ad hieremiam; Pone ueteres pannos
& haec scissa & putrida sub cubitum manuum tuarum
& super funis; fecit ergo hieremias sic; & extinxerunt
hieremiam funibus eduxerunt de lacu; & viii

In ansit autem hieremias in uestipulo carceris; & misit
rex sedecias & tulit ad se hieremiam prophetam. ad
ostium uerum quod erat in domo domini; & dixit rex
ad hieremiam; littero ego tibi sermonem. ne abscondas
a me aliquid; Dixit autem hieremias ad sedeciam;
si adnuncia uero tibi. Numquid non interficies me.
& si consilium tibi dederit non mea uides;

Tunc ait ergo sedecias hieremias clam dicens. Vivit dominus
 qui fecit nobis. Animam hanc proccidite. & sicut dero in ma-
 nu virorum istorum qui quaerunt animam tuam. & dixit hieremias
 ad sedeciam. Haec dicit dominus deus israel. Si profectus
 fueris ad principes regis babilonis. vivit anima tua. & civitas haec
 non faccendatur igni. & salus eris tu & domus tua. si autem non fueris
 ad principes regis babilonis. tradetur civitas haec in manu chaldeorum
 & faccendent eam igni. & tu non effugies de manibus eorum. & dixit
 sedecias ad hieremiam. sollicitus sum propter ludaeos qui quoniam fugerunt
 ad chaldeos. nescias quid datur in manus eorum. & in ludavit michi.
 Respondit autem hieremias. Non te timebit audi quae sive vocaverit
 quae ego loquar ad te. & bene habebit anima tua.
 Quod si nolueris. ezechiel. iste est sermo quoniam ostendit michi dominus.
 & ecce omnes mulieres quae remanserunt in domo regis iuda
 educentur ad principes regis babilonis. & ipse dicit.
 seduxerunt te. & prope valuerunt adhibere te. ut irapacis ortui de-
 merserunt in caeno. & lubrico pedes tuos. & recesserunt a te.
 & omnes uxores tuae & filii tui educentur ad chaldeos. & non
 effugias manus eorum. sed in manus regis babilonis capieris. & civi-
 tatem hanc comburent igni. Dixit ergo sedecias ad hieremiam.
 Nullus sciat verbum haec. & non morieris. si autem adierint
 principes qui locutus sum tibi. & venerint ad te. & dixerint tibi.
 Indica nobis quid locutus sis cum rege. nec eley nos. & non te inter-
 ficiemus. & quod locutus est tibi. & dices ad eos. Prostratu
 ergo prope cesinas coram rege. Nemo reducat te in domum
 lonadaph & ibi morieris. Venerunt ergo omnes principes
 ad hieremiam. & introierunt eum. & locutus est eis iuxta omnia
 verba quae prope ceperat eis. & cessaverunt ab eo nihil
 enim fuerat ductum. Mansit vero hieremias in vestipulo

carceris usque ad diem quocapitae hierusalem; & factus ut caperetur
hierusalem Anno sedeciae regis iuda mensedecimo. uenit nabucho-
donosor rex babilonis & omnes exercitus eius ad hierusalem & obside-
bant eam; Undecim autem Anno sedeciae mensis quarto quinta
mensis apertae ciuitas. & ingressi sunt omnes principes babilonis &
sedecius in porta media nerezel. sereser & semeczer nabuzarasacham
nabuzares nerezel sarar. rebmag. & omnes reliqua principes regis
babilonis; Cuius uiderunt eos sedecias rex iuda & omnes uir bella-
tores fugerunt; & egressi sunt nocte decuitate per uia hortae regis
& per portam quae eret intus duos muros. & regressi sunt ad
uia deserti. Persecutus est autem eos exercitus chaldeorum
& comprehenderunt sedeciam in campo solitudinis iericho.
& captum adduxerunt nabuchodonosor regem babilonis in
rebatha quae est inter emath. & locutus est ad eum iudicia
& occidit rex babilonis filium sedeciae in oculis eius in rebatha
& omnis nubilus iuda occidit rex babilonis oculos quoque sede-
ciae eruit & unxit eum campech; ut duceretur in babilonem
domum quoque regis & domum uulgi succenderunt chaldei
igni & murum hierusalon subuerterunt & reliquias populi
quae manserunt in ciuitate & per fugas qui uenerunt fugerunt ad eum
& super fluos uulgi qui manserunt transiit nabuzanadan
magister militum in babilonem & de plebe pauperum qui nihil
habebant dimisit nabuzanadan magister militum inter
iuda & dedit eis uineas & cisternas in die illa praecipit
autem nabuchodonosor rex babilonis de hieremiam
nabuzanadan magistro militiae dicens tolle illum
& pone super eum oculos tuos nihilque ei mali facias sed ut
uoluerit sic facias eum. Misit ergo nabuzanadan
princeps militiae & nabu & serban & nabzanes nerezel

& iherosolima & rethmag & omnes optimates regis babilonis miserunt
 & tulerunt hieroniam de uespulo carceris & tradiderunt eum go
 dolias filio haicam filii sasan ut inueniret domum & habitaret in populo
 d) Hieremia autem factus fuerat sermo domini cum clausus esset in uespulo
 carceris dicens: Uade & dic ad melech aethiopicum dicens: Haec dicit
 dominus exercituum deus israel: ecce ego inducam sermone meo super ciuitatem hanc
 in malum & non in bonum & eris in conspectu tuo in die illa: & liberabo
 te in die illa a manu domini: & traderis in manus uirorum quos tu formidasti: sederu
 eris liberabore & gladio non cades: sed erit tibi anima tua in salutem quia
 d) In me habuisti fiduciam ait dominus: sermo qui factus est ad hieremiam a domino
 postquam dimissus est a nabuzardan magistro milicie de rama. quando tulit
 eum uincta catenis in medio omnium qui migrabant de iherosolima & iuda
 & ducebantur in babilonem. Tollens ergo princeps milicie hieremiam
 dixit ad eum: dominus deus tuus locutus est malum hoc super locum istum & adduxit
 & fecit dominus sicut locutus est: quia peccasti domino & non audisti uocem eius
 & factus est nobis sermo tuus hic: Nunc ergo soluite hodie decatenis quae sunt
 in manibus tuis: si placet tibi ut uenias mecum in babilonem ueni & ponam
 oculos meos super te: si autem displicet tibi uenire sed mecum sed mecum
 re sedere: ecce omnis terra in conspectu tuo quod elegeris: & quod pla
 cuerit tibi ut uadas illuc proge: & mecum noli uenire sed habita
 apud godoliam filium haicam filii sasan quem preposuit rex babilonis
 ciuitatibus iudeae: habita ergo cum eo in medio populi uel quo cumque
 placuerit tibi ut uadas uade dedit quoque ei magister milicie cibaria
 d) & munuscula & dimisit eum: Uenit autem hieremias ad godoliam
 filium haicam in massath & habitabit cum eo in medio populi qui relictus
 fuerat in terra: Cum ergo audissent omnes principes exercitus
 qui dispersi fuerant per regionem ipse & socueorum quod presecisset rex
 babilonis godoliam filium haicam terrae: & quod cum mendas
 set uiros & mulieres & paruulos & de pauperibus terrae qui non fue
 rant.

transiit in babilonem; uenerunt ad godoliam in massah
& simad filium si natane & monadap & monathan filium &
saras filium tenebris & filii ossi qui erant de rebus facti &
hiezonias filius magchati ipse uir reorum; & uenerunt eos
godolias filius haicam filius sasan & comitibus eorum dicens
Nolite timere chaldeis seruite habitate in terra & seruite regi babilonis
& bene erit uobis; Ecce habito in massah ut respondeam
precepta chaldeorum qui mittunt ad nos; Uos autem colligite
uindictam & messon & oleum & condite in uasis uestris; & ma-
nele in arbibus uestris quasi tenetis seculum omne iudei qui erant
in moab & filii ammon & in dumea & in uariis regionibus;
Auditio quod dedit rex babilonis reliquias iudea & quod
precepisset super eos godoliam filium haicam filii sasan;
Reuerserunt inquam iudei omnes de uariis locis ad que per-
tinent & uenerunt in terram iuda ad godoliam in massah
& collegerunt uinum & messon multum in his; lohanan autem
filius care & omnes principes exercitus qui disperserant
in regionibus uenerunt ad godoliam in massah & dixerunt
Secundo quia babilis rex filiorum ammon misit ismahel filium
natanae propterea animam tuam & non est dicit eis godolias
filius haicam; lohanan autem filius care dixit ad godoliam
seorsum in massah loquens; Ibo & per curiam ismahel filium
natanae nullo sciente neque faciat animam tuam &
dissipent omnes iudei qui congregati sunt ad te & peribunt
reliquiae iuda & ait godolias filius haicam ad lohanan
filius care & disfacere uerbum hoc falsum cum tu loqueris
de ismahel; & factum est in mense septimo uenit
ismahel filius natanae filii elisama de semine regali
& optamator regis & decem uirum eo ad godoliam filium haicam

Inmassach & comederunt ibi panes simul Inmassach surgit autem
 ismahel filius nathanae & decem viri quierunt cum eo & percusserunt
 zodolia filium haica filium sasin gladio & int fecerunt eum quem persecutus est babilonis
 terrae omnes quoque iudeos quierunt cum zodolia Inmassach & chaldeos quere
 perunt ibi & viros bellatores percussit ismahel. secundo autem die postquam
 occidit zodolia nullo adhuc sciente uenerunt viri desichem & de
 filo & desamaria octo ginta viri vestibus barbaram & sassis uestibus & squalentes
 manerunt & thus habebant In manu ut offerrent In domo dei. Egressus
 ergo ismahel filius nathanae In cursu eorum de massaphat
 lacerat & plorat & flet cum autem occurrit illis dixit ad eos uenite
 ad zodolia filium haicam quia cum uenisset ad medium ciuitatis Intra
 fecerat ismahel filius nathanae circa medium lacus ipse & viri qui
 erant cum eo decem autem viri repulsi Intra eos quid dixerat ad ismahel
 nolite occidere nos quia habemus thesauros In agro frumenti & olei &
 mellis & cessauit & non interfecerat eos cum fratribus suis lacus autem
 In quem proiecerat ismahel omnia cadauera uirorum quos percussit
 propter zodoliam ipse est quem fecit rex assa propter causa reze
 israel ipsum repleuit ismahel filius nathanae occisis & captiuis
 duxit ismahel omnes reliquias populi quierant Inmassach filias regis
 & uniuersum populum qui remanserat Inmassach quos commen
 dauerat nabuzardan princeps militiae filio haicam & capti
 eos ismahel filius nathanae & habitavit ut transiret ad filium
 ammen. Audiuit autem iohanan filius carae & omnes principes
 bellatorum quierant cum eo omne malum quod fecerat ismahel
 filius nathanae & adsumptis uniuersis uiris perfectis sunt ut bellarent
 aduersum ismahel filium nathanae & inuenerunt eum ad aquas
 multas quos In zubao cum qui disset omnes populos quierant
 cum ismabe iohanan filium carae & uniuersos principes bellato
 quierant cum eo & reuersi sunt omnes populos quem ceperat

ismahel inmassat puerusque habit ad iohanan filium eay
ismahel autem filius nathanae fugit cum octo uiris a facie iohanan
& habit ad filium ammon. Tunc ergo iohanan filius eay & omnes
principes bellatorum qui erant cum eo uniuersas reliquias
uulgi quas re duxerat ab ismahel filio nathanae de massat
postquam percussit zodoliam filium haicam foster uirum ad plū
& mulieres & pueros & eunuchos quos re duxerat de zabaon.
Habuerunt & sederunt peregrinantes in camalam que est
iuxta bethleem ut perzerent & introirent uegyptum a facie
caldeorum timebant enim eos qui percusserat ismahel filius
nathanae zodoliam filium haicam quem proposuerat rex babilonis
intra uida; Cuius. & accesserunt omnes principes bellatorum iohanan
filius eay & thomas filius osiae & reliquum uulgi aparu
usque ad machimum. Dixitque ad hieremiam ppheta cadat ora
nostra in conspectu tuo & orap nobis ad dnm dnm tuum & uniuersis
sistis quia de relictis sumus pauca de pluribus sicut oculum nos
inuentur. & adnunciat nobis dnm dnm tuus uiam per quam pergamus
& uerbum quod faciamus. Dixit autem ad eos hieremias ppheta
audiu ecce ego oro ad dnm dnm uestrum secundum uerba
uostro omne uerbum quod cum que responderit mihi in die abou
ne celabo uobis que quam. & illi dixerunt ad hieremiam sic dnm
in nos testes ueritatis & fidei sinamuxu omne uerbum in quo miser
te dnm dnm tuus ad nos si faciamus siue bonum est siue malum uerbi dnm dnm
ad quem mittemus te obue diemus ut benefu nobis cum audierim
uocem dnm dnm tui. Cum autem compluissent decem dies factum est
uerbum dnm ad hieremiam uocauitque iohanan filium eay & omnes
principes bellatorum qui erant cum eo & uniuersum populum ammi
mo usque ad machimum & dixit ad eos haec dicit dnm dnm isrl ad quem
misistis me ut pfererem pces uestras in conspectu eius si quis

(centes manserunt in fine hae)

107
edificabo uos & non destruoam plantabo & noue uellam tamen
placatus sum sup malo quod feci uobis nolite timere a facie regis
bubilonis quem uos pau di formidatis. Nolite enim mouere
dicit dñs quia uobis cum sum ego ut saluos faciam uos & eruum
de manibus & dabo uobis misericordias & miserabor uestri
& habitare uos faciam inter uos si autem dixeritis uos non
habitabimus int̄ iuda nec audiemus uocem dñi di dicentis ne qua
quam sed ad terram aegypti per ziam ubi non ui debimus bellum
& clangorem tubae. n̄ audiemus & famem. n̄ sustinebimus & non
habitabimus. Propter hoc nunc audite uerbum dñi reliquie
iuda haec dicit dñs exercituum dñs isrl̄ si posueritis faciem uestram
ut ingrediamini in aegyptum & intraueritis ut ibi habitetis gladium
quem uos formidatis ibi comprehendit uos in terra aegypti & famem
pro qua estis solliciti adheret uobis in terra aegypti & ibi moriemini
omnes quae uiri qui posuerint faciem suam ut ingrediantur
in aegyptum & habitent ibi morientur gladio & fame & peste &
nullus deus remanebit nec effugia a facie mali quod ego
adferam super eos quia haec dicit dñs dñs isrl̄ sicut constat est
furor meus & indignatio mea sup habitatores iherusal̄on sicut
scitis indignatio mea sup uos cum ingressi fueritis aegyptum
& eritis in uisum in celo & stuporem & in male dictum & in obse
prium & nequa ^{qua} ultra uidebitis locum istum. Verbum dñi
sup uos reliqua eluda nolite habere aegyptum scientes scitis quod
obtestatus sum uobis hodie quia decepistis animas uestras
uos enim misistis me ad dñm dñm nr̄m dicentes omnes nob̄
ad dñm dñm nr̄m & iuxta omnia quaecumque dixerit
tibi dñs nr̄ sic adnunciamus & faciemus & adnunciamus
uobis hodie & non audistis uocem dñi di uestri sup
uniuersis pro quibus misit mea duos nunc ego scietis.

scitis quia gladio fame & peste moriemini in loco ad quem uolueris
clvi intrare ut habitaretis ibi. **F** adume. autem cum coepisset hieremias
loquens ad populum uniuersus autem sermones domini
eiusum. pro quibus miseratus est eorum. ad illos omnia haec dixit
azarias filius iosiae & iohanan filius carae & omnes uiri
sup bi dicentes. ad hieremiam mendacium tu loqueris non misit te
dominus deus noster dicens. nungrediamini in aegyptum ut habitetis
illuc. sed baruch filius neriae in ciuitate aduersum pos.
ut tradat pos in manibus chaldeorum ut interficiat pos &
trans duci faciat in babilonem & non audiuit iohanan filius
carae & omnes principes bellatores & omnes populos uocem
domini. ut manserunt in terra iuda factolens iohanan filius carae
& uniuersi principes bellatores uniuersus reliquias iuda qui
reuerfi fuerunt decunctis gentibus ad quas fuerunt.
ante dispersi ut habitarent in terra iuda uiros & mulieres
& paruulos & filias regis & omnem animam quam reliquerat
nabuzardan princeps miliciae cum zodolia filio haicam
filii si sasar & hieremiam propheta & baruch filium neriae
& ingressi sunt aegypti quia non oboedierunt uocem domini.
& uenerunt usque ad thebas. **F** adume. sermo domini ad hieremiam
in thebis dicens. fume in manu tua lapides & gressus & absconde
eos in crypta quae est sub muro lateritio in porta domus
farao in thebis. cerneratis uirus iudeis & dices ad eos.
Haec dicit dominus exercituum deus israhel ecce ego mittam
& ad sumam nabuchodonosor regem babilonis seruum
meum & ponam thronum eius sup lapides istos quos
abscondi & statuit solum suum sup eos ueniensque
percutiet terram aegypti quos in moestas in mostem.
& quos in captiuitate in captiuitatem & quos in gla
dio

163
In gladio succendit ignem in delubris deorum aegypti & comburunt
& captiuos ducunt illos & amicus dicitur terra aegypti sicut amicus dicitur
pater pallio suo & regredietur in delubra & cooptentur statuas domus
solis quas sunt in terra aegypti & delubra deorum aegypti comburent
in. Verbum quod factum est. Adherentia ad omnes iudeos
qui habitant in terra aegypti habitantes in magdolo & in taphis
& in menfis & in terra fatyses dicens. Haec dicit dominus deus israel
Isaia. uos uidistis omnino malum istud quod adduxi
super iherusalem & super omnes urbes iuda & recesserunt de terra
nocte & non est in eis habitator propter malitiam quam fecerunt
ut me adire cum diis pro uocarent & in eis sacrificarent & colerent
deos alienos quos nesciebant & illi & uos & patres uiri & misi
ad uos omnes seruos meos prophetas de nocte consurgentes
mittens quos dicens. Nolite facere abominaciones huius
quomodi & non audierunt nec inclinauerunt aurem suam
ut non uiderentur a malis suis. & non sacrificarent diis alienis
& conflata est indignatio mea & furor meus & succensa est
in ciuitatibus iuda & in plateis iherusalem & uersae
sunt in solitudinem. Quasi tunc secundum quem hanc
& nunc haec dicit dominus deus israel uos facite
ut malum gerente costringam uos uestras ueliteret
& uobis uir & mulier paruulos & lactans de mecholuclae
nec reliquat uobis quicquam pro uocantes in operibus
manuum uestrorum sacrificando diis alienis in terra
aegypti inquam ingressi estis ut habitetis ibi & disperseritis
& sitis in maledictione non & in obprobrio cunctis gentibus
terrae num quid oblitae estis mala patrum uestrorum
& mala patrum iuda & mala uxorū uestrorum & mala uestrorum
& mala uxorū uestrorum quae fecerunt in diebus

In terra iuda & in regionibus hierusalem non sunt mundati
usque ad chon hunc & non timuerunt & non ambulauerunt
in lege domini & in preceptis meis quae dedit dominus uobis
& conparibus uestris. Ideo haec dicit dominus deus israel
deus israel. ecce ego posui faciem meam in uobis in
malum & disperdam omnem iudam & ad summa reliquias
iudae quae posuerunt facies suas ut ingredere tur terra aegypti
& inhabitarent ibi & consumerent omnes terrae aegypti eadem
in gladio & fame & consumerentur animo usque ad maximum
in gladio & in fame morientur & erunt in sustinendum & in mure
culum & in maledictionem & in opprobrium & in uitio habitati
onem terrae aegypti sicut in uisum super hierusalem in gladio in
fame & in peste & non erit qui fugiat & sit residuus de reliquis
iudae qui uadunt ut peregrinentur in terra aegypti & reuertantur
in terram iudae ad quam ipsi eleuauerunt animas suas ut reuertantur
& habitent ibi & non reuertentur nisi qui fugerint. Responde
runt autem hieremias omnes uiri sciens quod scilicet seruus
domini dicitur alienis uxores esse & in uero remulieres quarum stabat
multitudo grandis & omnes populus inhabitantium in
terra aegypti in facibus dicens sermone quoniam locutus est ad
populum in nomine domini non ex audiemus quia se facti sumus
omnes ^{uobis} quod dicitur deos nostros ut sacrificemus
regine caeli & libemus ei libamina sicut fecimus & patres
nostri regum nostri & principes nostri in urbibus iuda
& in plateis hierusalem & facti sumus sumus panibus & bene
nobis erit malum quod non uidimus & fecimus quod
cepimus sacrificare regine caeli & libare ei libamina
in diebus omnibus & in gladio & fame coram sumptis sumus
Quod si non sacrificamus regine caeli & libamus ei libamina

109
Numquid sine uis nostris fecimusque placitas adcolendum
eam & prohibendum. & dixit hieremias ad omnem
populum ad uniuersos uiros & ad uniuersas mulieres
& ad uniuersam uniuersam plebem qui responderunt
ei uerbum dicens. Numquid non sacrificium quod
sacrificasti in ciuitatibus iuda & in plateis hierusalem
uos & patres uestri regi uis & principes uestri
& populus terre horum recordatus est dominus & ascendit
super eorum & non poterat ulterius portare propter
maliciam studiorum uestrorum & propter abominaciones
fecistis & facta est terra uestra in desolationem & in
stuporem & maledictum eo quod non sit habitator
sicut est dies haec. Propterea quod sacrificaueris idolis
& peccaueris domino & non audieris uocem domini & in
lege & in preceptis eius non ambulaueris. Idcirco eueniet uobis mala haec sicut est dies
haec. Dixit autem hieremias ad omnem populum & ad uniuersas
mulieres. Audite uerbum domini iuda qui estis inter ne & aegyptum haec
inquit dominus exercituum deus israel dicens uos & uxores uestre locuti
estis ore uestro & in corde uestro in plerisque dicentes faciamus
uota nostrae que uouimus ut sacrificemus regine caeli & libe
mus eilabamina in plerisque uota uestre & operis prope uestis
ea. Ideo audite uerbum domini omnes iuda qui habitatis in ne
& aegypti. Ecce ego ueni in nomine meo magno ait dominus
quia nequaquam uult ne nomen meum uocabitur. Et con
turbabit omnes uiros iuda dicens ueni dominus deus israel. Et
ecce uisus habeo super eos in malum & non in bonum & consumen
tur omnes uiri iuda qui sunt inter ne & aegypti gladio & fame
donec penitus consumantur & qui fuerint gladium

revertuntur de terra aegypti in terra iuda usque pauci & facti omnes
reliquiae iudae in gredientium terram aegypti ut habet ibi

Cuius sermo compleat meum de illorum & hoc uobis signum dicitur
quod uisum ego super uos in loco isto ut sciat quia ueste comple-
buntur sermones meos contra uos in malum. Haec dicit dominus ecce ego
trahe pharaonem regem aegypti in manibus meis & in ma-
nu quaerentium animam illius sicut trahebat secliam regem iuda
in manu nabuchodonosor regis babilonis in misericordia & quaerentium
clx animam eius. Verbum quod locutus est hieremias propheta ad baruch
filium neriae cum scripsisset uerba haec in libris de ore hieremiae anno
quarto ioachim filii iosiae regis iuda dicitur. Haec dicit dominus deus israel
ad baruch dixisti uae miseris mihi quoniam addidit dominus dolorem ad domum
meam laborum in gemitum meo & requiem non inueni. Haec dicit ad eum sic
dicit dominus ecce quos aedificavi ego destruo & quos plantavi ego euello
& destruam terram istam hanc & tu quiesce tibi gratiam. Noli quaerere
quia ecce adducam malum super omnem carnem ad dominum & dabo tibi ani-
mam tuam. In salute in omnibus locis ad quae cumque proceperis quod factum

clxi uerbum domini ad hieremiam prophetam conuergens aegyptum aduersum
exercitum pharaonis ^{Nichau} regis aegypti quem iuxta flumen eufraten in
charchanis quem percussit nabuchodonosor rex babilonis in quarto anno
ioachim filii iosiae regis iuda parate scutum & clipeum & procechi-
te ad bellum iungite de quos & ascendite equites stare in galas polite-
lineas induite uos loricas quid dicit uidi ipsos paucos & terra uidentes
fortes eorum caesos fugerunt concitati nec respexerunt terram undique ait dominus
non fugiat uelox nec saluare se putet fortis ad aquilonem iuxta flumen
eufraten uiderunt & erubuerunt quia istae qui quasi flumen ascendit
& uelut flumina in amiscunt gurgites aegypti fluminis in
stat ascendit & uelut flumina mouebuntur fluctus eius
& dicit ascendens operabitur in per clam ciuitatis & habitantibus

165
ascendentes equos & sulcare iuguribus & procedant socios ad hunc
alibus venientes pueri trahi arripientes & ceteros sagittas desu-
telle cum hinc erant de falconibus ut sumat undecim de
inimicis suis de monte gladius & facinorabitur & metribitur
sagittis eorum in prima eundem exercitum interit aquilo in
uero flumen euertit ascendit in galad & tollit a sinu uir-
gilia egypti frustis multiplicis medicina sanctas
fentibi dicit gentes innotuam tua & ululatus cum
repleat terram qui a facies impij in inferum ambo pariter
conclerunt. Verbum quod locutus est dñs ad heremiam pphetam
super eo quod uenit iherosolima nabuchodonosor rex babilonis & per-
cussurus est terram aegypti ad nunciare aegyptio & auditu facite
mazdolo & persona hominis & in terris dicitur sta & prepara-
quia deuorabit gladius & aques circumstantium sunt quare compu-
truit fortes eius non sicut qm dñs subuertit eum multiplicauit
pueris ceciditque uir ad pps ximū suū & dicitur suze & ur
uestamur ad populum nostrum; & ad terram natuuitates
nostre a facie gladii columbe uocate nomen nophateo
rege egypti tumultu adduxit tempus uiuo egypti
dñs exercituum nomen eius qm sicut thabor in montibus & sicut
carnelus in mari uenia uas faciens in zine eorum facibus habitaculis ha-
egypti quia mensis insolitudine erit & deseretur inhabitabilis uentile
legas ad que semose egyptos stimolator ab aquilone uenia & ei
mercennari quoque eius qui uersabantur in medio eius quasi in
tuli saginati uersisunt & suzerunt simul nec stare potuerunt
quia dies nre seccionis eorum uenia sapeos tempus uisitacionis eoz
uox eius quasi ceteris sonabat qm cū exercitu ppererunt
& cum securibus uenientes qualigna cedentes succedunt
salutem eius ait dñs qui sub pueri nro test multiplicati sup lucas sta

& non est eis numerus confusa est filia aegypti & tradita
in manu populi aquilonis; Dixit dñs ex er quum dñs isrl
Ecce ego uisitabo super tu multum alexandriae & super
pharaon & super aegyptum & super deos eius & super
regis eius & super pharao & super eos qui confidunt meo;
& dabo eos in manu querentium animas eorum & in manu
nabuchonossor regis babilonis & in manu seruatorum eius;
& post haec habitatur sicut diebus pristinis ait dñs; & tu noli
meus seruus meus iacob & neq; paueas isrl; quia ecce ego
saluum te faciam de longinquo & de semituum de terra cap
tuitatis suae & reuertetur iacob & requiescat & prospera
bitur & non erit qui q; terreat eum; & tu noli time re
seruus meus iacob ait dñs quatecum ego sum quia confu
man ego cunctas gentes ad quas eicite te uero non consuma
sed casti gabote in iudicio nec quasi in nocenti parcamtib;
Quod factum est uerbum dñi ad hieremiam p'ph'etam
contra palestinos antequam percuteret pharaon zaton;
haec dicit dñs; ecce aquae discederunt ab aquilone &
erunt quasi torrentes in uindans; & operient terram & ple
nitudinem eius urbem & habitatores eius clamabunt
homines & ululabunt omnes habitatores terrae a streptu
pompaerum armorum & bellatorum eius a comotione
quadrigarum eius & multitudinis rotarum illius
non resp'erunt patres filius manibus dissolutas pro
aduentu diei in quo uastabantur omnes philistinim & dis
sipabatur tr'rus & s'rdon. cum omnibus reliquis auxiliis
suis depopulatus est enim dñs palestinos reliquis in sile
cappadociae. Uenit caluicium sup zaton contigit
ascalon & relique uallas earū usque quo conuideris

156
mueri dñi usque quo non requiesces ingrediare in uazimā
tuam refrigerare & sile quomodo quiesces cum dñs p̄ca
perit ei aduer sum ascalonem & aduer sum maritimas
eius regionis ubique con dixerit illi ad mo ab; Haec dicit
dñs exercituum dñs isrl̄. Uie super nabo qm̄ uasta
ta est & confusa capta est chariatham confusa est fortēs
& tremuit non est ultio & ultatio in mo ab contra sebon
contitauerunt malum uenite & disper damus eam de fine
er go silens conticesces sequitur que agladius; Uox clamo
ris de oronam uastitas & contritio magna contrita est mo
ab adnuntiate clamorem par uolis eius pas census em̄
luath plorans ascendit in flēo qm̄ in dis cesso oronam
hostes ululatum contritionis audierunt; Fugite saluate
animas uestras & eritis quasi mir ricas in deserto p̄ eo
quod habuistis fiduciam in munitio nibus tuis & thesau
ris tuis tu quoq; capieris & ibit chamos in tuis migra
tionem. sacer dotes eius & principes eius simul & ue
niā p̄do ad om nem urbem & urbs nulla saluabitur
& peribit uallis & dissi pabuntur eam p̄stria qm̄ dixit
dñs dace florem mo ab quia florens egredi & ur
tates eius desertae erunt & inhabitabiles; Maledic
tus qui facit opus dñi frau dulon ter. & maledictus
qui p̄bet gladium suum a sanzuno fertilis fuit mo ab ab
aduliscencia sua & requieuit in fecibus suis nec trans
fusus est de uas in uas & intrans migratione non habuit,
Idorco p̄ mansit iustus eius in dō & odor eius non est
mutatus; Propterea ecce dies ueniunt dicit dñs &
mittam eis ordinatoris & stratores lazuncularum
& sternent eum & uasa eius & aurent & lazonas eorū

clvi

clv

conludat & confundat moab achemos. sicut conludat moab
ab ebel in qua habebat fiducia. quomodo dicitur. sicut conludat
& cum robusti ad proelium uastatae moab & conludat illi
ascenderet & dicitur. luenus eius descendit in occisionem dicitur
dicitur scilicet in nomine eius. sicut dicitur. moab ut ueniat in
lumen eius uelut dicitur. nimis consolamini eum pauor
eade insonam & quae consilium dicitur. capite laqueo.
Ad ducam eum sup moab. Annum uastationis eorum die dicitur
in umbra esebon. sicut dicitur. fugietis quia ignis egeris est
de esebon & flamma de medio sion & eleuabit partem
moab & uastat filios tumulos. Uastabit moab peris
populo camos quia conludat sunt filii & filiae
in captiuitate & conludat captiuitatem moab. In nouis
simis diebus dicitur. hucusque ludicia moab ad filios amon
Haec dicit dicitur. numquid non sunt israhel & heres non est
cur igitur hereditatem possedit melcum zad & populus
meus in herbibus eius habitabit. Idcirco ecce dies ueniunt
dicitur. & audiam faciam sup rebbath filiorum
Ammon frumentum proeli & erit in tumulum dissipata
filiae quae eius ignis succenditur & possidebit israhel
possessores suos dicitur. ulula esebon quia uastata est
haec. clamate filiae rebbath dicitur. uos alienis.
plantate & cisternam uiae per sepes quia melcum in
migratione ducatur sacerdotes eius & principes eius
simul. quia gloriati in uallibus. Desluxit uallis tua
filia delicta quae confidebas in thesauro istius &
dicebas. quis uenit ad me ecce ego inducam sup te
terram achemos dicitur. exercituum ab omnibus qui
sunt in castris tuis & dispergimur singula conspectu
uero

Omnes quibus in terra regis & universis quibus nominis & in terra regis
 confitebor ante faciem tuam deus deus deus. Deinde gloria & in terra regis
 habuero gloriolam quoniam in terra regis morabundus ad te dissipant munera
 vestras inuasa & prospice lubricatio haroher in terra regis deum
 quoniam in terra regis confusio moab quoniam in terra regis uoluntate & clamore
 & in terra regis in armon. quoniam in terra regis moab & ludicu uenit ad te in
 compositum sup haclam & sup hies. & sup mesach & sup dion. & sup nabo
 & sup domum deblatum & sup curiathum & sup bach zamul & sup bach waon
 & sup carioch & sup busire & sup ciuitates terra moab quae longe & quae
 praesent absque cornu moab & bethuimque contrarium. Dixit dominus
 in terra regis quoniam in terra regis quod dicitur & allidit manum moab in uentre
 suo & in terra regis & iam praesent enim in terra regis abasichel
 quoniam in terra regis papperissem propter uerba ergo tua quae aduersus
 domum eius captiuus ducisti relinquitur ciuitates & habitatores in praesent
 habitatores moab & estote quasi columbae nichilam in terra regis in terra regis
 foraminis & aduim sup biam moab sup bis & ad te & ad uentum
 eius & ad rogantiam & supbia & ad uentum coctis illis ego sciedit
 in terra regis & quod non sit luxtaem in terra regis nec luxta
 quod potuit conata facere. Ideo sup moab heulabo & ad moab
 uniuersa clamabo ad uros inuiri scilicet lamentantes de planctu
 lazer. plorabo tibi in terra regis abam propagne tuas transierunt
 mare usque ad mare lazer peruenit super messentiam & uindictam
 annam pcedo inuiri ablatae laucia & cultatio decernit
 ad deum moab & uinu de orculis tuis sustulit nequaquam ad deum
 uniuersa caeleuma ca tabu declamare & ebor usque eleale
 & ad deum uocem sua ad deum usque ad oroniam uicula
 confertantem & quae nembrim pessime erunt & a uise
 tem demoab offerentem in terra regis & sacrificium dicitur quod
 in terra regis corneum ad moab quae tibi resonabit & corneum ad uros
 in terra regis dabit sonitu tibi quia plus fecit quam potuit

I dicitur peccatum omnes enim capud caluram & omnis barba posuit
audis manibus conluzatio & sup omne dorsum cilicium sup omnia telamoad
& implentur eis omnis plandus quod dicitur moab sicut uas inutilean dicitur
quomodo uidetur & ululauerunt quomodo dicitur ceruicem moab & confusae erant
moab in dicitur & in exemplum omnibus & in castitatis suo. Haec dicitur ecce
aquile uolabit & extendat alas suas ad moab captas carioth & munitiones con
prehenses sunt & est cor fortium moab in chella sicut mulieris pasturas &
cessabit moab esse populos quoniam con turrim gloriatu & pauca & fouea & la
us super. O habitator moab audis quis fuit asarie pauoris cadet in
fouea & qui conscendit de fouea capitur laqueo. Ad ducem sup moab
annum uisitacionis eorum dicitur in umbra ebron steterunt fugerunt que
lyris egressus de ebron & flamma de methosion & deuorabit partem moab
& ueritace filiorum tumultos. Uas ibi moab post populo amos quia cor
prehenses sunt filiarum & filiarum in captiuitate & conuersa captiuitate
moab in nouissimis chebis audis huc usque iudicia moab & filios anno

Hae dicitur nunquid filii sunt huius dicitur heresione & cur huius hereditatem
possedit melchizedec & populus meus in urbis eius habitabit.

Ideo ecce heres uentur dicitur & auctus facia sup ierusalem filiorum Ammon
fronitapeli & erit in nubem dissipata filii egressus huius succendetur &
possidetur ius possessores suos dicitur ulula ebron quoniam uastatae haec clam
tes filii & ierusalem & conuictos alius plantae & caru itae piper quoniam mel
intrans in uictorie ducatur sacerdotes eius & principes eius simul qui gl
aris in uallibus. Defluxit uallis tua fili dicitur que confidit in huius saur
tuis & chor quis uenit achme ecce induci super terram audis huius p
Ab omnibus qui in arcu tuo & in pinnis tuis & in conspectu tuo nec er
qui congrege fugerunt & post haec reuertetur captiuos filiorum Ammon
dicitur achdumea Haec dicitur secretum nunquid non ultra sapientia
in theman per consilium filii in ualibus factus sapientia eorum fugat ter uastata
descendat in uirgine habitatores dicitur quoniam perditione eorum ad dicitur
sup omnis.

deo cado. I ueneres eius. In plateis eius et in conspectu eius conticescat. In challo
deus dñs exercituum et fac conclam lignem. In musto clamas ei et deuorabit
moema benedict cedat et ad regna. Asor que passit nabuchodonosor rex
babylonis. Haec dicit dñs surgite et ascende ad cedat et uitate filios for
entis tabernaculorum et gregeorum capris et pellis eorum et onta uas eorum et camelos
eorum tollite sibi et uocabunt super eos formidinem. In circuitu surgite habite
uehementer. In uocoginibus sedae qui habitatis asur ad dñs. In uenim
corpeo nabuchodonosor rex babylonis consiliu et cogitauit aduersam
uocogitationis. Consurgite et ascende ad regem quia cum et habi
tante confidit. Ter ad dñs non ostia n ueteres eis soli habitant et erunt
cameli eorum. In direptionem. et multitudo luminum. In pdam et in spum
eos. In non e uerum. quise ad consi. In comā. et commū. In consi. In ad dñs
bueritū super eos. ad dñs. et erit asur. In habitaculu. In dñs. In dñs. In dñs.
usq. In uerū. et manebit ibi. nec in uolē. et filius hominis.
Quoc factus uerbu dñi ad heremia ppheta aduersu helā. In principio
regni babilonis regis ludā dicens. Haec dicit dñs exercituum deus
confringā arcū helā. Summa fortitudinō eorū. et inducam sup helam quattu
ueris. aqua in quatuor plagis eorū. et uelabo eos. In non e uerū. In dñs. In dñs. In dñs.
n pueniat p ruzi helam et pauca facia. helam totam. In inimicū suū. et in conspectu
querentiū animā eorū. et adducam sup eos malū. In dñs. In dñs. In dñs.
et emittā post eos gladiū. donec consumā eos. et ponā solū eū in helam
et pdam. In dñs. et principes ad dñs. In nouissimis autē diebus reuertī fa
ciam captiuos helam. In dñs. Verbu quo dicitur dñs de babilone
et dicitur chaldeis. In manu hieremie pphete. Adnunciate. In dñs. In dñs.
et auditū facite. leuate signū. In dñs. In dñs. In dñs. In dñs. In dñs.
babylon confusus est. et uultus emaro dach confusus sunt omnia
sculptilia eius. super uitas et lolae eorū. quim ascendit contra eā. In dñs.
ab aquilone. que ponā respiciam eus. In solitudine. et in quatuor. In dñs.
et linea ab homine usque ad specū. et motus sunt et habitus. In dñs.

109

Incubis illis & in tempore illo dicitur uenit filius israel & dicitur luda simul
 ambulauerunt & dicitur ppebunt & dicitur in suum quere in sion interrogabunt
 uia & hic facit eoz uenit & ponit additione foalete sempiterno qd nulla
 obliuione celebrat & ppebunt factus e populus nri; Pastores eoz seduxerunt
 facti q; uagare in montibz demone in collon traxerunt oblati e cubilibz
 omnes qui in uenit comederunt eoz & hostiaz dixerunt ppebunt eoz qd peccauerunt
 dno dicitur iusticie & ppebunt ppebunt dno. peccauerunt in celobalonis & dicitur
 chaldeoz exredimunt & estote quasi hec ante regis qm ecce ego suscito & adduca
 in babilonem congregacionem magnam gentium dicitur aqulonis & ppebuntur
 ad uia sumea & inde capientur sagittas qz quasi in hostiaz in fectoris in uenit
 uacua & dicitur in celobalonis dno in uenit eoz & ppebuntur in celobalonis
 & magna loquuntur diripientes hereditatem eam qm e suscito sic utulus super herba
 & in uenit uenit confusa e mat uico nuntis & ad loquuntur puluiri quere ad uenit
 eoz & canouissima eoz in genitibz dicitur in uenit & dicitur abire dno non habitabitur
 in celobalonis totali solitudine omnes qui in uenit p babilonem stupebit & sibilabit super
 uniuersis plagis eoz. ppebuntur in celobalonis ppebuntur omnes qui in uenit
 dicitur uenit debetate eam nparatus laculis qui ad no peccauerunt clamate ad uniuersis
 eoz ubique dedit manu & ceciderunt fundate metagis dicitur in uenit murienus qm
 ultra dicitur ultione accipite dicitur in uenit ppebuntur dicitur in uenit
 de babilonem & dicitur falcom in tempore messis dicitur in uenit columbe unus
 quisque ad populu suu conuertatur & in uenit ad dicitur suu fugient & dicitur
 dicitur in uenit leones eiecerunt primus comedit eoz & dicitur in uenit
 dicitur in uenit nabuchodonosor rex babilonis. ppebuntur hec dicitur in uenit
 dicitur in uenit ecce ego uenitabo regem babilonis & dicitur in uenit
 dicitur in uenit ad habitaculum suu & dicitur in uenit dicitur in uenit
 dicitur in uenit & dicitur in uenit anima gis. Incubis illis & in tempore illo dicitur
 dicitur in uenit & dicitur in uenit luda & dicitur in uenit quere in sion
 dicitur in uenit dominatum dicitur in uenit uenit in uenit
 dicitur in uenit postea sunt dicitur & fac iusta omnia que ppebuntur tibi

uerebelli inuēti sunt magna quomodo conuersa ē in dōm malle
uenerunt in ierusalem quomodo conuersa ē iudaeis iūm babylonis quomodo
ante dēscēdit ierusalem in ierusalem ierusalem quomodo
prouocasti. Aperiuit dñs thesaurum suū & p̄tulit uas auroe q̄m opus
ē dñs dō gerciaū in ier chaldanz uenit ad eam ab ierusalem ierusalem
aperuit eam quoniam uas ea tollit dē dōm lapides & dē dōm
auros & in ierusalem ea nec sit quicquā reliquum. dē dōm uenerunt
fostes eius dēscendunt in occasione. Uases qui uenerunt dē dōm tempus
uiscitationes eoz uox ierusalem & eoz querentes dē dōm babylonis
uadunt in ierusalem ultionē dñi dē dōm ultionē templis. Adhuc
et ierusalem plus minus uadunt dē dōm consistit. Adhuc ierusalem
p̄grā & nullis euadat ierusalem secundum opus suū iuxta
omnia que fecit facit illi quomodo dē dōm dē dōm aduersum
semit. Ierusalem cadit ierusalem eius in ierusalem quomodo dē dōm uenit
bellatorum conticescent in ierusalem dē dōm. & ecce ego ad te super bene
dicit dē dōm qui uenerunt dē dōm tempus uiscitationis tue
& cadit ierusalem & corrumpit & non erit qui sustinet eū & succen
dam lignem ierusalem quomodo dē dōm & dē dōm omnia in ierusalem
quomodo dē dōm dē dōm dē dōm dē dōm dē dōm dē dōm dē dōm
& fili iudaei omnes qui uenerunt eos tenent nolunt dē dōm dē dōm
re dē dōm eoz ierusalem dē dōm dē dōm dē dōm dē dōm dē dōm
causam eoz ut dē dōm dē dōm & commoueat habitatores babylonis
gladius ad chadeos dē dōm & ad habitatores babylonis
gladius ad principes & ad sapientes eius gladius ad iuuenos eius
qui stultierunt gladius ad fortes illos qui timebunt. gladius
ad equos eius & ad currus eius & omne uulgus quod est in
medio eius & erunt quasi mulieres. gladius ad chadeos auros
quos qui dē dōm si ceciderit sup aquas eius erit ad dē dōm
quia dē dōm sculptalū ē & in ierusalem gloria ierusalem.

170

Properea habitabunt chaldeos eiusdem sicuti & habitabunt inestru
omni & non habitabit ultra usque ad inemptum nec erit usque
ad generationem & generationem sicut subvertit sodoma & gomorra
si uanas eius archas non habitabit ibi uerum & incola eam filius homi
nis ex populo si abiquilone & gens magna & reges multi consurgent
inimicus tunc arcus & sagitta adprehendent crudelis & immisericus des
uox eorum quasi mare sonabit & super equo ascendent sicut uir paruos
ad caelum cor in te fili ab abrlony C ucluit rex abrlony fama eorum
& dissolutis manus eius angustia adprehendit doloa quasi pasta
mient & ecce quasi ascendit de superbia lordanys ad palchritudini
ne robusta quia subito curreeu facia ad illa & quis erit electus
quem ponam quis enim similis mei & quis sustinebit me & quis e
st paraster quis resistat uultu meo Properea audite consilium
dñi quod mente con cepit aduersum babilonem & cogitationes eius
quas cogitauit super terram chaldeorum nisi destruxerint eos par
uoli regum nisi dissipatus fuerit cūpser habitaculum eorum ad occu
pationem babilonis commota est terra & clamor in terra
auditus est Haec dicit dñs ecce ego suscitabo super babilonem
& super habitatores eius quia ecce sunt uenerunt contumelie quasi uentus
pestilens & in uentum in babilonem uentilatores & uentilabunt
ea & demolietur terra eius quia uenerunt super ea undique In die ad
fationis eius non tendat quatenus arcum suum & non ascendat
loricatus nolite parcere lumenibus eius Inificis & omnem
malicia eius & cident Inificis In terra chaldeorum & in uentum
In generationibus eius quia non fuit uiduatus uir & uida
ad os dñi exercituum terre autem eorum repleta est delictis
ad uirum fugite de medio babilonis & saluati unius quisque
animam suam nolite tacere super iniquitates eius quia in tempore
ultionis est dñs in castitatem ipse retribuet eis

Calcaveat babilon in manu dñi inebriam omnem terram deum san-
ctum. Tunc cecidit babilon & conturbata est. Et cecidit sup
ea tollere spina addoloramq; q̄s̄. Et sanatur circummur babilonem & n̄
sanato. Desperamus eā & clamamus unusquisq; luctum suū q̄m̄p̄uente usq;
ad celos ludicium eius & dolorem usq; ad nubes. Paulatim iusticias n̄ras uenire
& n̄ras in sion. opus dñi dñi n̄r̄i aduersus gentes imple & factus suscitauit
dñs sp̄m̄ s̄ozum moeloz & contra babilonem mens eius. ut plateam
q̄m̄ utas dñs utro templis sup muros babilonis leuare signū angeli
custodiā leuare iustos preparare in sicias quia cogitauit dñs & fecit
quasq; locutus ē contra habitatores babilonis. Quis habitas sup
haec quas multas locuples in thesauris uentis finis pedalis p̄cessio
n̄ras. luctus dñs & d̄ctū panis suū q̄m̄ replebore hominibus
quasi bruce & super celeuma cantabitur. Quis fecit terram in fortitudine
sua p̄p̄auit ubem in sapientia sua & prudentia sua extendit
celos dantes uocem multiplicatur aque in celo quae leuat
nubes ab extremis terre fulgore in pluuia fecit & dixit uentum
de thesauris suis. stultus factus ē. Omnis homo a sciencia confusus
& omnis conflatur in sculptili q̄m̄ mendoxe conflatio eius.
Necē sp̄m̄ eius uanasunt opere & r̄s̄ indigna in tempore iustitacionis
peribunt. N̄ sicut haec p̄ras iacob quia quise cecidit omnia ipse & sit
sceptrum hereditatis eius dñs ex exercituum nomen eius conlidam
in uasabelli & ego conlidam inter gentes & dis p̄dam inter regna
& conlidam in te equum & equitē meus & conlidam in te cur-
rum & ascensorem meus & conlidam in te uirū & mulierem & con-
lidam in te senem & puerū & conlidam in te uenem & uir-
ginem & conlidam in te pastores & gregem meus & conlidam in te
agriculā & iugalem meus & conlidam in te duces & magistratos
& rediam babilonem & cōm̄ in habitatoribus chaldee omnia iustitiam
um quod fecerunt in sion in oculis uestris ait dñs. Ecce ego

171
ad temonem pestiferum ait dominus; Qui corrupisti uniuersam terram &
extendam manum meam super te & euoluam te de pedibus & da-
bo te in montem combustionis & non tollent dextera tua manum
zulum & lapidem in fundamenta sed perditus in aerum
eris ait dominus; Leuate signum in terra clangite bucina in gentibus
sanctificate super eam gentes adnunciate contra regibus ararat
at menru & ascensu numerate contra eam taphsar addu-
cite equum quasi hircum aculeatum sanctificate contra eum
gentes reges mediae duces eius & uniuersus magistratus eius
cunctamque terram potestatis eius & commouebitur terra
& turbabitur quia euigilauit contra babilonem contritio
domini ut ponat terram babilonis desertam in habitabilem
cessauerunt fortes babilonis a proelio habitauerunt in pro-
fidius deuoratum est robore eorum & facti sunt quasi mu-
lieres incensa sunt tabernacula eius contriti sunt uedtes
eius currentes obuiam currenti ueni & nunciis obuiis
nunciandi ut ad nunci ut ad nunci & regibus babilonis quia
captae ciuitas eius a summo usque ad summum & uada prae-
occupata sunt & paludes incensae sunt igni & uiribellato-
res contriti sunt; quia haec dicit dominus exercituum deus
israhel filia babilonis quasi aerae a tempore triturae eius
adhuc modicum & ueni & tempus messiones eius come-
dit me deuorauit me nabuchodonosor rex babilonis
reddidit me quasi uas in anaer absorbit me sicut draco
repleuit uentrem suum tenere crudine mea & eiecit
me iniquitas aduersum me & caro mea super babilo-
nem dicit habitatio sion & sanguis meus super habitato-
res chaldaee dicit hierusalem propterea haec dicit
dominus; Ecce iudicabo causam tuam & ulciscar ultione

tuam & desertum faciam mare eius & siccabo uena eius & uentus
babilon intumulus habitatio draconum stupor & sibilus eo
quod non sit habitator simul ut leones ruzient & cucient
comas uelut ca tu las leonum in calore eorum ponā po
tus eorum & in lebrabo eos ut sopiantur & dormiant
somnia sempernum; & non consurgant dicit dñs.

De uocam eos quasi agnos ad uictima quasi arietes cum hedis quo
modo captas szech & conphensae in brta uniuersos resnes quo
modo factas in stuporem babilon in reges. Ascendat sup babilonē
in se multitudinē sudum eius opstas fidesunt ciuitatesque
in stuporōm resne inhabitabilis & deserta in qua nullus habitet
ne transcat p ea filius hominis. & uisitabo sup bel in babilonē
etiam quod abscebuert deorsus & non consueunt abrogat
siquidem simul de babilonis corrūet. Egredimini domosque
populos meos uersalud unusquisque animasua abire furctis
dñi & in se forte molliet cor eum & timeat auditū qui audidit
in se in anno auditio & post hunc auditio & iniquitas hinc
& dominator sup dominatōem. Propterea ecce dies ueniunt & uisitabo
sup sculptalia babilonis & omnis res que confundeat & in unum
in se res que cadent in medioque & laudabunt sup babilonē celi
& cetera & omnia que in eis sunt. Quia ab aquilone ueniet q. pcedo
res dicit dñs. & quomodo fecit babilon ut cadent occisi in se hel
sede babilonem cetera occisi in uniuersitate qui fugerit gladiū
uente nolite flere recordamini p caldū & hierusalem. Ascendat
sup cor uerū confusi sumus quoniam audiuimus opstam
operat in nomina facias nras quia uenerit alieni sup
sificationōm domus dñi. Propterea ecce dies ueniunt de dñs
& uisitabo sup sculptalia eius & in omni resne eius in uis
uulnētus si ascendat babilon in celum & firmauerit

In excelsis roboratum amenerit vastatores dicitur Vox clamoris
 de babilone & contritio magna dicitur chaldeis quoniam vastandis
 babilone & perdidit terra vocem magna & sonabunt fluctusque quasi
 aque multae delectatione uocem quia uenit super ea deus super babilone
 p[ro]pheta & dicitur h[ic] fuit fortis eius sicut mare dicitur eorum quia fortis ultra
 dicitur reddens retribuat sine briabo principes eius & sapientes eius
 & ueritatem & magistros eius & fortis eius & dormientem somnum sempiternum
 & non spergetur. Dicitur dicitur eorum nomen eius. Haec dicit d[omi]n[us] exercituum
 murus babilonis in elatissima suffusione suffocabitur & postquam
 excelsus igne comburentur & labores populorum ad nihilum & gentium
 in ignem erunt & disperibunt. Uerbum quod precepit hieremias pro clxxx
 phas sarris filio nerie filii maasie cum p[ro]phetia sedechie regi
 in babilone in anno quarto regni eius sarris autem esset
 princeps p[ro]pheta & scripsit hieremias d[omi]n[us]ne malum quod
 uenturum esset super babilone in libris uno omnia uerba haec
 quae scripta sunt contra babilonem. & dixit hieremias ad sarrisiam
 cum ueneris babilonem & uideris & legeris omnia uerba haec
 dicit d[omi]n[us] tu locutus es contra locum istum ut dicit d[omi]n[us] eum nescit
 qui in eo habitet ab homine usque ad pecus & uisus prope solitudo.
 Cumque compleueris legere librum istum ligabis ad eum lapidem
 & proieceris illum in mediu[m] eufraten & dices sic submergetur
 babilon & non consurgat a facie ad fluidionis quae ego adduco
 super eam & dissoluetur. Huc usque uerba hieremie filii
 uiginti & octo anni regnauit in hierusalem & nomen matris eius
 amital filie hieremie de lomna & fecit malum in oculis d[omi]n[us]
 iuxta quae fecerit ioachim quoniam furor d[omi]n[us] erit in hierusalem
 & uada usquequo proiecerit eos a facie sua & recessit sedechias
 rex babilonis. Fadum est autem in anno nono regni eius in
 mense decimo mensis uenit nabuchodonosor rex babilonis

ipsumque omnem civitatem adversum hierusalem obsiderunt
et circumvallaverunt eam per unum mensem. Incertum est si fuerit obsessa
usque ad ultimum. Anno regis sedecie mense autem quarto nona
mensis operavit fames in civitate. Et non est tunc alimenta populo
relinere et de rupta civitate. Et omnes viri bellatores fugerunt et se
erupit de civitate nocte per viam portae quae est inter duos muros
et ducit ad portam regis chaldei obsiderunt urbem. In agro et
habuerunt primum quae ducit in hesbim. Persecutus est autem
secretae chaldaeorum regem et apprehendit sedeciam in deserto quod
est iuxta hiericho. Et omnis comitatus eius diffugit ab eo.

Cumque comprehendisset regem adduxerunt eum ad regem
babylonis in eblatha quae est inter duos amath et locu
tuse ad eum ludicia et iugulavit rex babylonis filius
sedecie in oculis eius. Sed omnes principes iude occidit
in eblatha et oculos sedecie eruit et iugulavit eum compe
dibus et adduxerunt eum rex babylonis in babylonem in
babylone et posuit eum in domum carceris usque
clxxx ad chelam mortis eius. In mense autem quinto decima
mensis ipse annus nonus decimus nabuchodonosor
regis babylonis. Venit nabuzardan princeps milium
qui stabat coram^{re} babylonis in hierusalem et incendit
domum domini et domum regis. Et omnes domus hierusalem
et omnem domum magnam ignem combussit et
totam muram hierusalem per circuitum destruxit
cunctas secretae chaldaeorum quae erant cum magis
tro milicie. De pauperibus autem populi et de reliquo
vulgo quod remanserunt in civitate et de fugis
quae transfugerunt ad regem babylonis et ceteros
et multitudine transfudit nabuzardan

173
De pauperibus tunc reliquid nabuzardan principis milicie
agricolas columnas quoque aetas que sunt in domo d
aerum quod erat in domo dñi confringet chaldaei omne aes
in babilonem & lebas & aeneas & sabanasiatas & mostariola & omnia
vasa aerea que in ministerio fuerant tulerunt & herodias & thormiataria
& aureos & pelles & candelabro & mostaria & ceteros quod quod aurea & aurum
& quod quod argentea & argentea tulit magister milicie columnas duas & mare
unum utulus duodecim aetas querebant subuasibus quas fecerat rex
salomon in domo dñi non erat pondus auri omnium vasorum
horum decolum nis auri decim & octo cubiti altitudinis in colum
na una & funiculos duodecim cubitum circumbat eam post
gratitudo eius querebant cubitum & utrumvisque uacua erat
& capitella sup utrumque aeta altitudo capitelli unus quinq;
cubitum & reiacula & malaginata nonaginta & dependencia
omnia mala querebant & cum reiaculis circumdabantur & tulit
magister milicie sanctam sacerdotem primum & sisoniam sac
dotem secundum & tres custodes uestipuly & decuratore tulit eunuchum
quebat prepositus sup uiras bellatores & septem uiro debis
qui uidebant faciem regis qui inuestisunt in ciuitate & scribam
principem militum qui probabat tirones & sexaginta uiros
depopulatores qui inuestisunt in medio ciuitatis tulit autem
eos nabuzardan magister milicie & duxit eos ad
regem babilonis in bethatha & percussit eos & babilonis
& interfecit eos in bethatha in terra emath & tirones
latius est iudaeos suos & flos & populus que tirones
tulit nabuchodonosor In anno septimo iudaeos
seamilia & uiginti tres In anno octauo decimo
nabuchodonosor de iherusalem animas octingentis
triginta & duas in anno uicesimo tertio nabuchodonosor

transiit Nabuzardan magister milicie ludaeorum animas
septingentas quadragintas quinque. Omnes ergo animas
quattuor milia sexcentas. Et factum est in tricenisimo & septimo
anno transmigrationis. loachim rex iudae duodecimo mense
uicesima quinta mensis eleuauit heul merodach rex babilo-
nis ipso anno regni sui apud loachim regis iudae & eduxit eu-
m de domo carceris & locutus est cum eborra. & posuit thronum eius
sup thronum regum quiescentem post se in babilone. & muta uit
uestime. In carceris eius & comedebat panem cotinuo semper
cunctis diebus uitae suae & orbaria eius orbaria pro sua dabatur
in babilone statuta per singulos dies usque ad diem mortis
sue cunctis diebus uitae suae. **INCIPIT LIBER TERTIUS. QUODAM**
MODO CIVITAS PLANA POPULO. FACTA EST QUASI
UTRUMQUE DE CAMPANA. ET TITUM.

Titum princeps prouinciarum. facta est subterbita. **PL**
nonis ploravit in nocte. & lacrima eius in maxillis eius
non est qui consolatur eam. & omnibus carnis eius. omnes
amici eius speruerunt eam. & facti sunt ei inimici. **II**
Cum plerumque in regnum iudae. propter adulationem
& multitudine seruitutis habitauit in reges. nec inuenit
requiem. omnes perdidit res eius. apprehenderunt eam in angustiis
DE LIBRO TERTIO. UESION LUZER. QUOD NON SIMILIS QUI UENIAT
AD SOLEMNITATE. OMNES PORTAE EUS DESTRUCTAE. SACERDOTES EUS
ZEMENTER. VIRGINES EUS SQUALIDAE. & IPSA OPPRESSA AMARITUDINE
FACTI SUNT HOSTES. INCIPIUNT INIMICI ILLIUS LOCUPLETATI SUNT
qui aduersus locutus est super eam. propter multitudinem iniquitatum eius
paruclius ductus captiuitatis. amefaciam tribulantis. **IIA**
& egressa est filiation. omnis deus qui factus princeps eius uoluit

Arise non inuenies Ter parauit. Laberunt absq; soliditudine. Antefaciam sub
sequit. **Zab:** Recordata est iherusalem. dieru adflictionis suae. &
prouariationis. omnium desiderabilium suorum. quae habuerunt adiebus
Antiquis. cum ceciderit populus eius. In manu hostili. & non esset auxiliator.
uiderit eam hostes. & deriserunt sabbata eius. **hsh:** uita peccatum pecc
uit iherusalem. & iherusalem. propterea sperauerunt illam. Instabilis facta est. omnes qui
glorificabant eam. sperauerunt illam. quia uiderunt ignominiam eius. Ipsa dicitur gaudens.
Karyneta storsum. **Thsh:** bosiam. Sordes eius. In pedibus eius. nec recordata
fuit sui. deposita est. uehementer. Non habens consolatorem. uide dicitur adflictio
nem eam. quoniam est deus humilis. **Joth:** principium. in animum suum misit
hostes. ad omnia desiderabilia eius. quia uidit gemitus. Ingressas sunt in suum.
dieribus praecipites. nunciatorem in necessitatem tuam. **Caph:** ius. Omnes
populos eius gemitus. & querens panem. dedit preciosa quaeque pro uerbo.
ad consolandum animam. uide dicitur. Considera quia factus sum uisus.
Lamsh: disciplinae. Ouos omnes qui transierunt per uiam. ad terram dicitur &
uide dicitur. sicut dicitur sicut dicitur meus. quoniam uindictam uult me. uide dicitur dicitur.
Inde huc fororis suae. **manh:** seipsis. Deceit somisit igne in ossibus meis.
& quid uult me. & pandit me pedibus meis. conuersit me retrorsum. &
posuit me desolatam. tota die merore confectam. **Num:** seipsum uult
Uoluit lazum iniquitatum meam. In manu eius conuolutae sunt. & inpositae
olomeo. Infirmatae uisus mea. dedit me dicitur in manu. de qua non potero surgere.
Samah: ad uocatum. Obstulit dicitur omnes magnificos meos. de me dicitur
uocauit. Aduersum tempus ut conuerteret. ele dicitur meos. torcular calcant
dicitur uirginis filiae iudae. **Ahu:** fons sive oculos. Idcirco ego plorans
loculus meus declucens aquam. quia longe factus est a me. consolator. con
uersus animam meam. factus sum filium perditum. quoniam inualuit humilis.
Teos: & pandit dicitur manus suas. Non est qui consolatur eum. manducato
dicitur aduersum iacob. Incurtueuit hostes eius. facta est iherusalem. quasi
polluta menstruis. inter eos. **Sa:** de iusticia. Iustus est deus

quia oſeuiſ; ad inuicem ad inuicem prouocauit | Audite obſecro uniuerſi populi
ſicut delecto rem meum | uirginis meae & lumen mei abierunt in captiuitate

Coph uocatio Uocauit amicos meos & ipſi deceperunt me | ſacerdotes mei
& ſenes mei in urbe conſumpti ſunt | quia queſierunt orbem ſibi uerſoſque
animam ſuam. **RES CAPITES** Uide dicitur tribulatio uenerunt meo co-
turbatus eſt | ſub uerſum eſt cor meum in membra ipſo | quoniam amaritudine plena ſu-
foris inſeruit gladius & domi mors | ſimilis eſt. **SEN. DE IUUA**

Audierunt quia abſque meo ego. & non eſt qui conſolatur me | omnes inimici
mei audierunt malum meum | Labatur ſunt quoniam tu feciſti | ad duxiſti dicitur
conſolationis & ſicut ſimilis mei. **THAU SIANA** Ingreſſus eſt omne

malum eorum conuulſe. & uindictam eſt ſicut uindictam meam pro
omnes iniquitates meas | multatum gemitus meo & cor meum meſum;

ALPH Quomodo obſeruit caligine. Inſuſcepit dñs filiam ſion protegit
de celo in terram in claram iſrl | & non eſt recordatus ſcabbelli pedum ſuarum

In die furoris ſui. **BETH** Praecipitauit dñs neceperit. omnia ſpectoſa
Iacob | deſtruxit in furore ſuo munitiones. uirgines Iuda deiecit in terram

polluit regnum & principes eius. **CIMEL** Conſegit hunc furoris
omni cornu iſrl | Auertit iram ſuam de gentem ſuam. & facie inimici

& ſuccendit in Iacob. quaſi lignem flamme deuorantem. In agro. **DAL**

Terrendit arcum ſuum quaſi inimicus. firmavit deſertum ſua quaſi
hoſtis. & occidit omne qd pulchrum erat uſu in tabernaculo filiae

ſion. effudit quaſi lignem indignationem ſuam. **YHE** Facit eſt dñs
uclat inimicus. praecipitauit iſrl. praecipitauit omnia moenia ad

diſſipauit munitiones eius. & repleuit in filia Iuda humiliatum.
MEM & diſſipauit quaſi hoſtum tentorium ſuum. demolit uſo

tabernaculum ſuum. obliuioni tradidit dñs in ſion feſtiuitatem
& ſabbatum. & obprobrio. in indignatione furoris ſui. ſacerdotem. **LA**

Reppulit dñs altariſuum. malechit ſcificatio
in ſac. & uclat in manus inimici muros iheruſalem. uſo deſertum

In domo edificata in iherosolymis. **hach** Cogitauit enim dissipare murum filiesion
et tendit funiculum suum. & auest manum suam ad ditionem luxuriam. Antemurum
le. & murus pariter dissipatus est. **Tah** Desiderauit intestinum postea eius.

perdidit & contriuit uenter eius. **rezemeus** & **prinapes eius** in gemitibus;
Thah Non est; & **propheta eius**. Non inuenit uisionem ad dno. **JOTH**

Secerunt intestinum. contacuereunt senes filiesion. consperserunt cinere capita sua
acciderunt aliam. abierunt in uentre capita sua. uirgines iherusalem;

capitulum Desecerunt pro lacrimis oculorum. conturbata sunt uiscera mea
effusa sunt. In terra lecta meum. super contritione filiae populime. cum

desiderat parubus & lactans. in plateis oppidi. **Lamedh** Matribus
suis exierunt. ubi est triticum & uinum. cum desecerunt quasi uulnera in

plateis ciuitatis. cum exaltauerunt animas suas. in sinu matrum suarum.
meah Cum comparuere uel ad uel ad similes uel ad filias iherusalem.

cuius equa uel uirgo filia uel magna domus uel ut mare contritione
quis in dicitur tui. **NUN** Prophetae tui uiderunt tibi falsa & stulta

ne capere uel iniquitatem tuam ut te ad penitentiam prouocaret.
uiderunt autem tibi adsumptiones falsas & aeditiones. **Sameh**

Plauerunt super te manibus. omnes transeuntes per uiam sibi
lauerunt & mouerunt caput suum. super filiam iherusalem.

habet est. ubi dicentes. perfecti decori & gaudium uniuersae
terre. **ph** Aperuerunt super te os suum omnes inimici tui.

sibilauerunt & fremuerunt dentibus. & exierunt de uora
uiscerum. **en** istae dies quae expectabamus. in ueni in uisceribus

ab in fecit enim quae cogitauit. compleuit sermonem suum
quem cepit. ad diebus antiquis. destruxit & in peperit.

& letificauit super te inimicum. & exaltauit
cornu hostium tuorum. sacle. clamauit cor eorum

ad dno. super muro filiesion. deduc quasi torrentem
lacrimas. per diem & per noctem. non desiquem tibi.

nequē locat pupilla oculi tui, **Coph** Consurge & lauda in modo. In principio
ingloriū effunde sicut aquam cordi tui. Ante conspectu tui. **L**eva ad tum
manus tuas. p ammaparulos tuos. quid fecerit infame. In capite omnium
comptorū. **Res** Uide & considera. quem unum demaueris. In ergo ne come
det mulieres fructum suum. paruolas ad mensuram palme. **S**occidit in sauiam
ad nū. sacerdos & propheta. **SEN** Jacuerit inter foris. puer & senex. iurga
nes meae & iuuenis mei ceciderunt in gladio. Intecisti in die furoris tui.
percusisti nec miseratus es. **THA** Uocasti quasi ad nomen sollempnem. qui
cor erant me decurant. & non fuit in die furoris dñi. qui effugeret &
relinqueretur. quos educam & uenturum. Inimicus meus consumpsit eos.

ALeph Et gauruidens paupertate meā. In iurga indignationis eius.
ALeph Meminuit. & adduxit in tenebris & in lucem. **ALeph**

Cantum in me uestit & conuertit manus uā torachē. **BEH** Uoluit
fecit pellem meā & cornū meā corruuit ossa mea. **BEH** Aedificauit in gromes &
circū dedit me felle & labore. **BEH** In tenebris conlocauit me. quasi motuos
sempiternos. **Q**uoniam. Circum aedificauit aduersum me. ut in egrediar. ad gromes
ut conpedem meam. **Q**uoniam. Sed & cum clama uero & conuero. & duxit
tionē meā. **DELEH** Conclustus es meas lapidibus quachis. semitas meas sub
uectis. **Q**uoniam. Ursus insidians factus mihi leo in absconditis. **DELEH** semitas
meas subuectis & confregit me. posuit me desolatum. **DELEH** Tēdit arā suā.
& posuit me quasi signū ad sagittā. misit in renibus meis. filia sarothos suae.

HAe factus sum in derisum omnium populorum. caritū eorū torachē. **HAe**
Replet me amaritudinibus. Inebriauit. abstinio. **UAUH** & ssegit ad numorū
dentes meos cibauit me cinere. **UAUH** & repulsa ē anima mea oblitus
sum bonorū. & dixerit finis mī. & spes mea dño. **QAI** Recordare
paupertatis. & transgressionis meae. absinthiu & fellis. memoria me
morā. & tabesca in me anima mea. **QAI** Hoc incolens in cae de
meo. ideo sperabo. **HEH** ^{mube} mīstū che dñi quāsumus consumpti.
quā non desecet misericordiam tuā. **HEH** Jouit de laculo multas miserias
tuas.

ALeph Et gauruidens paupertate meā. In iurga indignationis eius.
ALeph Meminuit. & adduxit in tenebris & in lucem. **ALeph**

Cantum in me uestit & conuertit manus uā torachē. **BEH** Uoluit
fecit pellem meā & cornū meā corruuit ossa mea. **BEH** Aedificauit in gromes &
circū dedit me felle & labore. **BEH** In tenebris conlocauit me. quasi motuos
sempiternos. **Q**uoniam. Circum aedificauit aduersum me. ut in egrediar. ad gromes
ut conpedem meam. **Q**uoniam. Sed & cum clama uero & conuero. & duxit
tionē meā. **DELEH** Conclustus es meas lapidibus quachis. semitas meas sub
uectis. **Q**uoniam. Ursus insidians factus mihi leo in absconditis. **DELEH** semitas
meas subuectis & confregit me. posuit me desolatum. **DELEH** Tēdit arā suā.
& posuit me quasi signū ad sagittā. misit in renibus meis. filia sarothos suae.

HAe factus sum in derisum omnium populorum. caritū eorū torachē. **HAe**
Replet me amaritudinibus. Inebriauit. abstinio. **UAUH** & ssegit ad numorū
dentes meos cibauit me cinere. **UAUH** & repulsa ē anima mea oblitus
sum bonorū. & dixerit finis mī. & spes mea dño. **QAI** Recordare
paupertatis. & transgressionis meae. absinthiu & fellis. memoria me
morā. & tabesca in me anima mea. **QAI** Hoc incolens in cae de
meo. ideo sperabo. **HEH** ^{mube} mīstū che dñi quāsumus consumpti.
quā non desecet misericordiam tuā. **HEH** Jouit de laculo multas miserias
tuas.

ALeph Et gauruidens paupertate meā. In iurga indignationis eius.
ALeph Meminuit. & adduxit in tenebris & in lucem. **ALeph**

Cantum in me uestit & conuertit manus uā torachē. **BEH** Uoluit
fecit pellem meā & cornū meā corruuit ossa mea. **BEH** Aedificauit in gromes &
circū dedit me felle & labore. **BEH** In tenebris conlocauit me. quasi motuos
sempiternos. **Q**uoniam. Circum aedificauit aduersum me. ut in egrediar. ad gromes
ut conpedem meam. **Q**uoniam. Sed & cum clama uero & conuero. & duxit
tionē meā. **DELEH** Conclustus es meas lapidibus quachis. semitas meas sub
uectis. **Q**uoniam. Ursus insidians factus mihi leo in absconditis. **DELEH** semitas
meas subuectis & confregit me. posuit me desolatum. **DELEH** Tēdit arā suā.
& posuit me quasi signū ad sagittā. misit in renibus meis. filia sarothos suae.

HAe factus sum in derisum omnium populorum. caritū eorū torachē. **HAe**
Replet me amaritudinibus. Inebriauit. abstinio. **UAUH** & ssegit ad numorū
dentes meos cibauit me cinere. **UAUH** & repulsa ē anima mea oblitus
sum bonorū. & dixerit finis mī. & spes mea dño. **QAI** Recordare
paupertatis. & transgressionis meae. absinthiu & fellis. memoria me
morā. & tabesca in me anima mea. **QAI** Hoc incolens in cae de
meo. ideo sperabo. **HEH** ^{mube} mīstū che dñi quāsumus consumpti.
quā non desecet misericordiam tuā. **HEH** Jouit de laculo multas miserias
tuas.

ALeph Et gauruidens paupertate meā. In iurga indignationis eius.
ALeph Meminuit. & adduxit in tenebris & in lucem. **ALeph**

Cantum in me uestit & conuertit manus uā torachē. **BEH** Uoluit
fecit pellem meā & cornū meā corruuit ossa mea. **BEH** Aedificauit in gromes &
circū dedit me felle & labore. **BEH** In tenebris conlocauit me. quasi motuos
sempiternos. **Q**uoniam. Circum aedificauit aduersum me. ut in egrediar. ad gromes
ut conpedem meam. **Q**uoniam. Sed & cum clama uero & conuero. & duxit
tionē meā. **DELEH** Conclustus es meas lapidibus quachis. semitas meas sub
uectis. **Q**uoniam. Ursus insidians factus mihi leo in absconditis. **DELEH** semitas
meas subuectis & confregit me. posuit me desolatum. **DELEH** Tēdit arā suā.
& posuit me quasi signū ad sagittā. misit in renibus meis. filia sarothos suae.

HAe factus sum in derisum omnium populorum. caritū eorū torachē. **HAe**
Replet me amaritudinibus. Inebriauit. abstinio. **UAUH** & ssegit ad numorū
dentes meos cibauit me cinere. **UAUH** & repulsa ē anima mea oblitus
sum bonorū. & dixerit finis mī. & spes mea dño. **QAI** Recordare
paupertatis. & transgressionis meae. absinthiu & fellis. memoria me
morā. & tabesca in me anima mea. **QAI** Hoc incolens in cae de
meo. ideo sperabo. **HEH** ^{mube} mīstū che dñi quāsumus consumpti.
quā non desecet misericordiam tuā. **HEH** Jouit de laculo multas miserias
tuas.

ALeph Et gauruidens paupertate meā. In iurga indignationis eius.
ALeph Meminuit. & adduxit in tenebris & in lucem. **ALeph**

Cantum in me uestit & conuertit manus uā torachē. **BEH** Uoluit
fecit pellem meā & cornū meā corruuit ossa mea. **BEH** Aedificauit in gromes &
circū dedit me felle & labore. **BEH** In tenebris conlocauit me. quasi motuos
sempiternos. **Q**uoniam. Circum aedificauit aduersum me. ut in egrediar. ad gromes
ut conpedem meam. **Q**uoniam. Sed & cum clama uero & conuero. & duxit
tionē meā. **DELEH** Conclustus es meas lapidibus quachis. semitas meas sub
uectis. **Q**uoniam. Ursus insidians factus mihi leo in absconditis. **DELEH** semitas
meas subuectis & confregit me. posuit me desolatum. **DELEH** Tēdit arā suā.
& posuit me quasi signū ad sagittā. misit in renibus meis. filia sarothos suae.

HAe factus sum in derisum omnium populorum. caritū eorū torachē. **HAe**
Replet me amaritudinibus. Inebriauit. abstinio. **UAUH** & ssegit ad numorū
dentes meos cibauit me cinere. **UAUH** & repulsa ē anima mea oblitus
sum bonorū. & dixerit finis mī. & spes mea dño. **QAI** Recordare
paupertatis. & transgressionis meae. absinthiu & fellis. memoria me
morā. & tabesca in me anima mea. **QAI** Hoc incolens in cae de
meo. ideo sperabo. **HEH** ^{mube} mīstū che dñi quāsumus consumpti.
quā non desecet misericordiam tuā. **HEH** Jouit de laculo multas miserias
tuas.

ALeph Et gauruidens paupertate meā. In iurga indignationis eius.
ALeph Meminuit. & adduxit in tenebris & in lucem. **ALeph**

Cantum in me uestit & conuertit manus uā torachē. **BEH** Uoluit
fecit pellem meā & cornū meā corruuit ossa mea. **BEH** Aedificauit in gromes &
circū dedit me felle & labore. **BEH** In tenebris conlocauit me. quasi motuos
sempiternos. **Q**uoniam. Circum aedificauit aduersum me. ut in egrediar. ad gromes
ut conpedem meam. **Q**uoniam. Sed & cum clama uero & conuero. & duxit
tionē meā. **DELEH** Conclustus es meas lapidibus quachis. semitas meas sub
uectis. **Q**uoniam. Ursus insidians factus mihi leo in absconditis. **DELEH** semitas
meas subuectis & confregit me. posuit me desolatum. **DELEH** Tēdit arā suā.
& posuit me quasi signū ad sagittā. misit in renibus meis. filia sarothos suae.

170
habet pars meam dixit animam meam propterea spectabo eam, **Et h**
miseretur spiritibus in eum. **Et** anime quiesce in illam, **Et** bonae praesulda silentio
saluamini. **Et h** bonae cupotauerit iuzum ab illis in iusticia. **Joth**
adhibet solutus & accedit. quia leuauit super se. **Joth** pone in puluere ossu si forte respiciet.
Joth Dabitur curio in semagallam. faceret obprobriis. **capit** qz in ipse in spiritum dicit
capit quasi abiecti. & miseretur. sed multitudinē misericordie diaru suaru. **capit**
enim humiliavit se corde suo. & abiecti filius hominis. **Lameth** Ut in me
labellis suis omnes undos tollere. **Lameth** Ut declinaret iudicium uiri. In
inspectu uultus abissimū. **Lameth** Ut per uerba ei hominē in iudicio suo dicit
ignotum. **memh** Quis est ista quid dixit ut fieret dno. Non uide. **Je** memh.
& oratissimi non egredientur. nec mala nec bona. **memh** Quis
miser misit homo iuuenis uir pro peccatis suis. **Nun** Seruamus uias
nras & quaeremus. & reuertamur ad dnm. **Nun** Haec enim corda nra
cum manibus ad dnm in caelos. **Nun** Nos inique egimus. & ad inuicem di
prouocauimus. Idcirco tu in gombilus es. **Sameth** Operuisti in superos
& percussisti nos. occidisti nec pepercisti. **Sameth** opposuisti nubem tibi in conspectu
de oratio. **Sameth** Et in cationem & abiectionem posuisti me. In medio
populorum. **Fae** Aperuerit super nos ossu omnes inimici. **Fae** formido
& laqueus. facta est nobis uatinatio & costrictio. **Am** diuitiones aquae
deluxit oculus meus. In contritione filiae populi mei. **Am**
uultus meus defluctus est. ne da cur. eo quod non est requies. **Am** Donec
spem & quidem. dicit de oculis. **Am** Oculus meus de prece. atque est
an nā. Incandat filius urbis meae. **S adē** Ueracitate ceperunt me
uasi autem inimici mei gemitus. **S adē** Lapsa est in lacu uita mea
& posuerunt lapidem super me. **S adē** Inundauerunt aquae
super caput meum. dixi per u. **capit** Inuocaui nomen dno. de lacu
suo nouissima. **capit** Uocem meam audisti. ne auertas a uocem meam
a singulis tunc. **capit** Adpropinquasti michi. quando inuocaui
te. dixisti nomen meum. **Res** Iudicasti dno causam animae meae.

...
RES Uidisti dñe iniquitatem aduersum me
iudicialudicium meum **RES** uidisti omnem furorē. uniuersas
cogitationes eorū aduersum me **SENh** Adhuc obpropria eorū dñe
omnes cogitationes eorū aduersum me **SENh** Labia insurget
mihi & meditationes eorū aduersum me. iracundie **SENh** sessionem
eorū & resurrectionem eorū uide eorum psalmus eorū **Tha** Redde
eis in cem dñe. iuxta operem manū suarū **Tha** Adhibe eis scutum
cordis. labor manuum **Tha** Persequere in furorē. & confitebor
sub caelis dñe; quomodo obscuram ē uisum mutatus ē color
optimus. disperserunt scōari ^{lapides} in capite omnium platearum **Tha**

Filiis in ebria & amicti dno primo. quomodo sepultis sunt in
uasa testea. opus manū figuli **Q** uia. Sedaclamae nuda
uerunt mam mam. lactauerunt catulos suos. filii populi me
crudelis. quasi strucio in deserto **De** Adhuc in lingua adamas.
ad palatum eius in scapulis perierunt panem. & non edet qui
frigeret eis **h** qui uescabantur uoluptuose. interierunt in
uis. qui nutrebantur in croceis. amplexatus stercore **u**

Quam maiora factas iniquitas filiae populime. peccatos domorum.
quae sub uertice in mome Jo. & non cooperunt in ea manus. audi
diores nazareth eius nuae. pidiiores lacte rubicundiores ebore
auri quas affiro pulchriores **h** aec denigretas sup carbonē
facies eorū. & non sunt cogniti in plateis. adhesit ams eorū ossibus.
auri & factas quas lignū **Tha** melius fuit occisus gladio
quam interfectus fame. qm ista est tabuer. consumpta a sterilitate
terre **Jo** Manus mulierū misericordiu. coxerunt filios
suos. factis sunt cibos eorum. in cogitatione filiae populime
Cap compleuit dñs furorē suū. & effudit iram indignationis
suae. & succendit ignē in sion. & denoncuit fundamēta eius
L non ediderunt roza carne. & uniuersi habnatores
arby

qm̄ ingredieris hostes domus. perpositas iherusalem. **manh**

Populi peccata prophetarum eius. Iniquitates sacerdotum eius.
quos desiderat. In medio sanguinis iustus. **NON** Erubuerunt
caeci in plateis. polluerunt sanguine. cumque non possent. tenuerunt
lacrimas suas. **Sameth** Recedite pulli. clamauerunt. Tei.

Recedite abite. nolite anget. Iurzati quippusunt & commoti.
dixerunt inter gentes. non addet ulterius ut habueris. **Fae** Fa
cies dñi diuisiteos. non addet ut respiciat eos. facies sacerdotum
non erubuerunt. neque senum miserisus. **Ain** Cum adhuc sub

stiteremus. defecerunt oculi nri. ad auxilium nrm̄ uanum.
cum respiceremus. attendi ad gentem. que saluare non poteret.

Jade Lubricauerunt uestigia nra. In timentis plateis
nostri. Adpropinquauit finis nra. completisunt dies nri.

quia uenit finis noster. **Caph** Ueluciores fuerunt persecuto
res nri. Aquilae caeli super montes persecutusunt nos. In deserto
insidiatusunt nobis. **Res** sp̄s oris nostri xpi dñs. captus e
In peccatis nris. cui diximus. In umbra tua uiuimus in

gentibus. **Sen** Gaude & laetare filia edom. que habuit
Inierit ipsius. ad te quoque peruenerit calix. Inebriaberis atq;
nudaberis. **Thau** Completa e iniquitas tua filia sion. non

addet ulterius ut transmigratio. uitaunt iniquitatem tuam
filia edom. discoperunt peccata tua. **ORATIO** recor
dare dñe. qui lacus dedit nobis. In tueri & respice obprobrium
hereditatis nrae. uersa e ad alienos. domus nra ad detinens.
populus factus sumus. Absque patre. matrem nostram quasi uidue.
aquam nostram pecunia bibimus. ligna nra pro conpate
uimus. In manibus nris adferrebamus panem. nobis astu
et lacu. In deserto ceruicibus. Ominabamur. lassus non

dabatur requies. ad egypto dedimus manum. & assirius.

desatiemur pane; Patrumque peccauerunt & non sunt. & nos iniquitates
eorum portauimus; serui dominati sunt nostri non fuit qui redemeret dona
nueorum; In animabus nostris. adhibebamus panem nobis. a facie gladii
In deserto. pellis nostra quasi drabanus scustae. a facie tempestatum
famuli mulieres In syon humiliauerunt. uirgines In ciuitatibus iuda;
Principes manu suspensi sunt. facies senum non erubuerunt. ad huluscen
tibus. In pudice abusi sunt. & pueri In ligno conruerunt. senes
depositi defecerunt. iuuenes de choro psalterium. defecit
Gaudium cor d. n. r. uersum est In ludium chororum. caecidit coro
na capitis n. r. uas nobis quia peccauimus; propterea maestum
factum est cor nostrum. deo tenebrae factae sunt oculi n. r. propt
montem syon quia dispersit. uulpes ambulauerunt In eo;
Tu autem d. n. e. In aeternum permanebis. solum tuum
In generatione. & generatione; quare In perpetuum
oblisceris n. r. delinques In longitudinem dierum.
Conuertere nos d. n. e. ad te & conuertemur. In noua dies n. r. s.
sicut a principio dierum; sed proiciens repulisti nos. In cauis
et co. n. r. nos uehemens. Ter.

EXPLICIT LIBER IEREMIAE

INTEPT OSEAE PROPHETAE

LEBVM ON IVDIAV EST

ad osae filium beheri In diebus oziae iothamachas
ezec hie regum iuda & In diebus leroboam
filii loas regis n. r. principium loquendi d. n. In osae
& dixit d. n. ad osae uade & sum tibi uxorem fornicatio
nū & fac filios fornicationū qui fornicans fornicabūt tū.

Adhuc & accepit zoma filia debelam & non concepta & peperit filium.
 & dixit dñs ad eum uoca nomen eius lezrahel qm̄ adhuc modicum & uisi
 tabo sanguinon lezrahel sup domū huius & quiesce facia rognū domus ista
 & in diella cogitatum dñm ista in ualle ezeā & concepta adhuc peperit filiam
 & dixit uoca nomen eius absq; misericordia quia non addam ultorē misericordi
 domui ista sed obliuione obliuiscaror & domui ludam scēba &
 saluabo eos in dño dō suo & non saluabo eos in arcu & gladio & in bello & in
 aquis & in equitibus & in laqueo ea que erant absque misericordia & cogit
 concepta & peperit filium & dixit uoca nomen eius non populus m̄s quia uos
 non populus meus & ego non ero uester; & erit numerus israel quasi
 harena maris que sine numero sunt & non numerabitur & erit in loco
 ubi dicitur non populus meus uos dicitur eis filii iugiter & cogit
 gregabitur filii iuda & filii ista pariter & ponet sibi in caput lunum
 & ascendet de iherusalem quia magnus dies ierusalem dicitur sicut uobis uestris;
 populus m̄s & soror uestre misericordia consecuta; Judicate matrem
 uam ^{iudicet} quia ipsa in uxor mea & ego non uir eius; Auferet fornicationes
 suas a facie mea & adulterio sua de medio uberum suorum; Nefos de
 ex polium eam nudam & statua mea secundum chem patuitatis
 sue & ponā eam quasi solitudinem & statuā eā uelut iherusalem
 & interfaciem eam in siti & filioz illius non miserebor. Qm̄ filii
 fornicationū sumus quia fornicatāe matroz. Cogitatur que concepta
 eos qui dicit. Uadam post amatores meos qui dant panem meos in
 & aquas meas lanā meam & linum meū & oleū meū & potum meū.
 Et hoc ecce ego sapia uatua spinis & sepiā eā maceria & semitas
 suas non inueniet; & sequitur amatores suos & non adprehendet eos
 quia eos & non inueniet. & dicit. uadam & reuestar ad uirum meū
 priorem. qui benemihiet tunc magis quā nunc; & haec
 nesciuit quia ego dedi ei frumentum & unum & oleum & argentum
 multiplicauit. & aurum quia fecerunt bahal. Idcirco conuestar

UT LIBER TU

OSEE PR

ON

cum debet
 regum
 ornatum
 uac
 imitatio

etiam frumentum meum in tempore suo. et unum meum in tempore suo
et liberabolanam meam et libitum quae operiebat ignominiam eius. Et nunc
reuellabo stulticiam eius in oculis amatorum eius. et aruenerunt cum de
manu mea et cessare faciam omne gaudium eius. sollemnitatem eius
et nomen eius et sabbatum eius et omnia festa temporum eius. et circumpan
uineam eius et sicum eius de quibus dixit. Mercedes haec mea est. et
quae dederunt mihi amatorum meorum et ponam eam in altum et comedent illam
bestia agrorum et uisitabo super eam dies baalam quibus accendebat incensum
et ornabatur in aurea sua et uolucres caeli et reptalia terrae et in oleo suo et ibat
post amatores suos et mei obliuiscetur dicit dominus. propter hoc
ecce ego lactabo eam et ducam eam in solitudinem et loquar
ad eam et dabo ei uinitores eius in eodem loco. et uallem
nachor ad aperendam spem. et canit ibi iuxta dies iuuen
tutis suae. et iuxta dies ascensionis suae de terra aegypti.
Et erit in die illa. ait dominus. uocauit me uir meus. et non uo
cauit me ultra baalam. et auferam omnia baalam de ore eius.
et non recordabitur ultra nomen eorum. et percussam eis foedus
in die illa cum bestia agrorum et cum uolucris caeli et cum reptalia terrae.
Et arcum et gladium et bellum continebam de terra. et dormire
eos faciam fiduciam et sponsabore mihi in sempiternum.
et sponsabore mihi in iustitia et iudicio. et in misericordia.
et in misericordibus et sponsabore mihi in fide et scies quia ego dominus. et
erit in die illa et uocatum dicit dominus et iudicium caelos. et illi et audiet
terram. et iudicium gaudium et iudicium. et unum et oleum. et haec et
audient ierusalem et seminabo eam mihi in terram et miserabam eius
quae sunt absque misericordia. et dicam non populo meo. populos
meos et ipse dicit dominus meus est. et dicit dominus ad me ad huc uade
et dilige mulierem dilata amicos et ad huc uade sicut diligit dominus filios
suis et ipse respiciat ad eos alienos et diligit iuxta uiam uiam

179
et factam mihi quindocim Argentes & choro bardi & similia
choro chori & dicitur ad eam dies multos separatis sine non formidant
et non est alium sed de ego pedatore quia dies multos sedebunt
filii tui sine rege & sine principe & sine sacrificio & sine altare & sine
& sine choro & post haec reuertentur filii tui & quarentur dominum
suum & dicitur regem suum & pauebunt ad dominum & ad bonum eius in nouis
simonem. Audite uerbum domini filii tui quia iudicium domini cum habitato
ribus terrae. Non est misericordia & non est misericordia & non est scientia
de hinc, maledictum & mersum & homicidium & furtum
& adulterium inuidia & sanguis sanguine religio. Propter hoc
lugebit terra & infirmabitur omnis qui habitant in ea in bestia
agri & in uoluce caeli. sed & pisces maris congregabuntur. Verum
tamen unusquisque conuictus & non arguatur uis; populus
emittitur sicut iniqui contra dicitur sacerdoti. Et corruet hodie
& carnis & iam propheta tecum nocte & corruet matrem tuam
conuictus populos in eos eo quod non habuerit scientiam; qui uis scien
tiam repulisti repellam te ne sacerdotio fungaris mihi, &
oblitus legis dicitur, Obluiscaris filiorum tuorum; & ego sedem multi
tudinem eorum sic peccauerunt mihi gloria eorum in ignominiam commutabo
et ecce populus meus comedent & ad iniquitatem eorum subleuabunt
animas eorum & erit sicut populus sicut sacerdos; & uisita bos super eum
uisus & cogitationes eius redelam; & commedent & non
saturabuntur fornicationem & non cessauerunt, quoniam dominum
dereliquerunt in non custodiendo formationem & unum & ebrietas
et deos populus meus in lignosis interrogabit & baculus eius
ad inuicem; pro enim fornicationum deceptores & forni
cationem ad os suo super caput mortuum sacrificabant & super
eum accendebant thymama subius quercum & populum &
theribitum qui abona erit umbra eius; Ideo fornicabantur

puerum et sponsas suas aduocavit non uisitabo super filios uestras
cum fuerint fornicatae et super sponsas uiras cum adulterare cum adulteris
tunc fuerint quoniam ipse cum meretricibus conuersabantur et cum effeminatis
sacrificabant et populus non intellegens uapulabit si fornicariis tu
is non delinquant salom luda et nolite ingredi in galgala et ne uen
deritis in belhauen neque luxuueritis uirtutibus quoniam sicut uacca
lasciuens declinauit isrl nunc pascale eos dicit quasi agnum in
latitudine pasceps idolorum effraim demitte eum separatim et
copulatum eorum fornicatione fornicatae dilixerit ad ferre in nomina
protectores eius ligauit spiritus in alissius et confundentur ad sacrificis
suis causa ruinae populi sacerdotum mali Audite hoc sacerdotes
et adtendite domus isrl regis auscultate quia uobis iudicium est
quoniam laqueus factus estis speculatione et relespansum super habet
et uirtutes declinastis in profundum et ego eruditor omnium me ego
scio effraim et isrl Non est absconditus ante quoniam uinc fornicatus est
effraim et iaminatus isrl; Non dabunt cogitationes suas ut uentus in tur
ad delinsum quia ipse fornicationis in medio eorum et dnm non cognouit
et respondebit ad rogantia isrl in facie eius et isrl et effraim uentus
iniquitates sua rube et scia ludas cum eis in gregibus suis et in armis
suis Uadent ad querendum dnm et non inueniet ablati sunt ab eis
in dno preuaricati sunt quasi filius alienus genuerit nunc de uocante eos
mensis cum patribus suis clangite bucina in gaba a tuba in roma
ulula te in belhauge post tergum tuum beniamin effraim in desolatione
erit in die corruptionis in tribubus isrl ostendit fidem facti sunt principes
luda quasi ad sumen in terminu super eos effundit quasi aquam in humeris
calumnia patiens effraim factus ludicio quoniam coepit abire post factam
et ego quasi tinea effraim et quasi puris in celo domui luda et iudice effraim
longiorem suum et iudas uinculum suum et abire effraim ad asur
et misit ad regem ultorem et ipse non poterit sanare uos nec soluet

150
poterit duobis unculum quoniam ego quas lacenam efformi & quas
catulus leonis domuluda ego capia & uadam & uadam tollam
& non est qui ueniat uadens reuertar ad locum meum donec
deficiatis & quaeratis faciem meam In tribulatione sua mane
consurgunt ad me uenite & reuertamur ad dominum quia ipse cepit
& sanauit nos percussit & curauit nos uiuificauit nos post duos
dies in die tetra suscitauit nos & uiuemus In conspectu regis scire
sequamurque ut agnoscamus dominum quasi de luculo prope arcaus est
egressus eius & uenit quasi riber nobis temporarius & serotinus reuert
Quid faciam tibi efformi quid faciam tibi luda misericordia tua
quasi nubes matutina & quasi ros mane protransiens prope
hoc ad uulniphelis occidit eos In uerbis oris meo & ludiciatua
quasi lux egressa est quia misericordia tua uolo & non sacrificium
& scientiam dei plusquam holocausta ipsa autem sicut adam trans
gressus sunt pactum tibi prope uarietas sunt In megalad ciuitas
operatum idolum subplantata sanguine & quasi facies uiro
latronum pasticeps sacerdotum In uia interficientium per gener
desichem quasi celus operatus sunt In domo israhel uicli horrendam
liberacionis efformi Contaminatus est israhel sed & luda
ponem esse tibi cum conuertero captiuitatem populi meo
cum sanare uellem israhel reuelatae Iniquitas efformi &
malicia amariae quia operatus sunt mendacium & fur
Ingressus est spoliatus latrunculus foris & ne forte dicant
In cordibus suis omnem maliciam eorum mercede datum nunc
circum dederunt eos ad inuentioem suam coram facie mea
facta sunt In malicia sua luda uisificauerunt regem & In
mendacis suis principes omnes adulterantes quasi clibanus
succensus de coquerite quieuit paulum ciuitas de conuixione
fimegi donec firmentare tur totum dies regis nostri;

Coeperunt principes surre auno & tendit manum suam
Cum latoribus quia adphi euerunt quasi clibanum cor suum
Cum insidiamur eistota nocte dormiunt coquens eos manes ipsa
succensus quasi ignes flamme omnes calefacte sunt quasi clibanum
& deuorauerunt uices suos omnes rezes eos ceciderunt non
quidam & in eis ad me effra in impopulus ipse commiscebatur
Effra factus est subcenericus quia non reuersatur ut
Comederent aliam roborem eius & ipse nesciunt sed & carne effra
sunt meo & ipse ignorauit & humiliabitur superbiat
In facie eius nec reuersis ad dnm dmsuum & non quiesierunt
eum in omnibus his & factus est effra quasi columba
seducta n̄ habens coregrum Inuocabat ad asinos sibi
erunt & cum perfecti fuerunt & pandam super os retem
meam quasi uolucres caeli de rābameos ce dāmeos secun
dum auditionem corū eorum uacens quā recesserunt Ame
uastabitur quia prouari cati sunt In me & ego relemas
& ipse locuti sunt contra me mendacia & non clamauerunt
ad me In caedesuo sedululaban Incubilibus suis super triticum
& uinum ruminabant recesserunt Ame & ego eradiui &
confortauit brachia eorum & In me cogitauerunt maliciam
reuersis sunt ut esset ab que luza factus sunt quasi arcus dolosis
C Ad gladio principes eorum & furor linguae suae In sub
sannatio eorum In terra aegypti In gutture suo sicut aqua
sub domum dñi pro qua transgressus sunt foedus meum & legem meam
prouari cati sunt me In uocabat dñs meis cognouimus terram
proiecit michi bonum diabolos Inimicus persequatur eum
In terra nauerunt & In uocame principes gestolerunt & non
cogitauit Argentiū suum & aurum suum fecerunt sibi idola
ut in terra proiecit ut uoluit Inimicus Inimicus est
(fura m̄ In eis)

181
usquequo non poterit emperari quia ipse a pro
etiam quoniam in manu arum telas erit utulus samariae quare
feminae et turbiditatem meam et culnis stovis pectus gongis non facit
firmam quod si fecerit alieni comedet eam deo vocat et israeli iure
sacris emnationibus quasi vas immundum quia ipsi ascenderunt ad asir
onager solitarius sibi effraem munere dederunt amatoribus suis
sed et cum mercede conduxerunt nationis nunc congregetur eos et
quiescit paulisper ab onere regis et principum et qui amulificavit effraem
altaria ad peccandum facta sunt et dicitur delictum scribamque multi
plices leges meas quae velut alienae computatae sunt ostias adferunt
immolabunt carnes et comedent dominus non suscipiet eos nunc stercora
bitur iniquitates eorum et visitabit peccata eorum ipsi aegyptum con
pulerunt et oblitus est israel factorum suorum et aedificavit delubra et
luda multiplicavit urbes munitas emit tam ligni incertitatis
eius et denotavit aedes illius noluit aedificare noluit cultare
sicut populus qui fornicatus est ad otio dilexit mercedem super omnes
lites tritici area et roscula non pascebat et unum moriatur
non habitabunt in terra domini reversus est effraem aegyptum in assiris
pollutum comedit non libabunt dominum unum et non placebit sacrificia
eorum quasi panis lugeatum omnes qui comedent eam contaminabun
tur qui panis eorum anima ipsorum non intravit in domum domini
quia facialis in dies sollemni in dies festivitatis domini enim profec
tus est a vastitate aegyptus congregetur eos in memphis septuaginta
et desiderabili argenti eorum urtica hereditabit lappala
tabernaculis venerunt dies visitationis venerunt dies retribu
tionis factores sunt stultum propheta in sanum virum
spiritalem propter multas domos iniquitates tuas et multi
tudo amarae speculata effraem cum domo propheta
laqueos ruinas super omnes vias eius insana in domo eius

profunde peccauerunt sicut in diebus zabaa recedebatur
iniquitates eorum & iustitabo peccata eorum quasi uas in deserto
inueniunt quasi prima poma ficulnea in cacumine eius
Uidi patres eorum ipsi autem inuenerunt ad beel segee & ab alie
natis sunt in confusione & facti sunt abominabiles sicut
ea que diligerunt effraim quasi aurum auclauit quasi
gloria eorum apertu & ab utero & accepto quod si & emu
trig filios suos absque liberis eos faciat in hominibus.
sed eluase eius cum recessero effraim ut uidit tyris erit
fundata in pulchritudine & effraim ad interfectores
filios suos dauid dicit quid dabis eis dauid uulua sine liberis
& ubere dicit omnes nequitias eorum in galgal quibus
osus de domo mea eiciam eos non ad clamor ualigameos
omnes principes eorum recedentes percussus est effraim rex
eorum & siccatum fructum nequaquam facit quasi &
interficiam amarissima uteri eorum ab icel eos deus meus
quia non audierunt eum & erunt uagi in nationibus
utis frondosa sunt fructus ad aequatus est secundum
multitudine fructus sui multiplicauit altaria
luxta ubertatem terree sue & uerberauit simulacris
diuisum est cor eorum nunc interibunt ipse confringet
simulacra eorum depopulabitur & desecum quia
nunc dicit non est rex nobis non enim timemus deum
& rex quid faciat nobis loquimini uerba uisiones
inutilis & ferax foedus & germinabit amaritudo
iudicium super sulcus agri uaccas belhaug coluerunt
habitatores samariae quia luxit super eum populos
eius & aedificauerunt super eum & cultauerunt in gloria
eius quia migrabit ab eo siquidem & ipse in assur.

delatit e minus regis ultor conspici effrem caput et confunditur

Inuoluitur sua tunc in fectt samaria regensuum quasi spumam sup
 faciem aque et dissipatur idola peccati ist lappa et tribulus
 ascenda sup anse eoz et dieq montabis operitenos et collibus cadde eoz
 ge diebus galaa peccauit ist ibi stala noy comprehende eoz in gaba a
 prolium sup filis iniquitatis luxta clisterium meum castipiam eoz con
 gregabuntur sup eoz populy cum corripietur propit iniquitatis suas effrem
 uicula docta dilegere tritura et ego tunc inu sup pulchritudinem
 colligis **A** scendam sup effrem dicit ludas confringet sibi
 sulcos iacob seminate uobis iniusticia et merite Inoremisericordiae
 inuouate uobis nouale tempus diciton requirendi dnm. Cum uenerit
 quid cebit uos iusticia dicitis impietaton iniquitatem messuistis
 comedistis frugem megdacu quia confusus es iniustus in
 multitudinis fortium tuoru consurgat tumulos in populotuo
 et omnes munitiois tuas uastabuntur sicut uastatus e salmaja
 domus eius qui iudicauit babal in die proeliu matres sup filios allisa
 sic fecit bebel a faciemaliciae sequitatu uestroru sicut mane
 transiit p transiit regitit qui apuerit et dilexit eum **E**gypto
 uocauit filiu meu uocauerunt eoz sic abierat facie eoz babalum in mo
 labat et simulacris sacrificabat et ego quasi puerit uis effrem
 portabam eoz in brachiis meis et nescier quod amarem eoz
 in funiculis adam tenebam eoz in funiculis caritatis et ero eis
 quasi scabans luzum sup maxillas eoz et declinaui ad eum
 ut uerteretur non reuertetur in terra egypti et assur ipse rex eius
 qm noluerunt conuersi coepit gladius in ciuitatibus eius
 et consumat electos eius et comedit capita eoz et populus mis
 pendebit ad reditum meu luzum autem inponetur ei simul
 quod non auferetur quomodo dabo te effrem protegam te
 ist quomodo dabo te sicut adam ponante ut se boni conuer
 sunt in meca meu

partem conturbatae plenitudine non faciam firmiter inueni
non conuertar ut desperam effraim quia ego & non homo in
dicitur & non ingrediar ciuitatem postquam ambulabunt
quasi leorugiae & quia ibi rugiae & formidabunt filii maris
& uolabunt quasi auis egypti & quasi columba de caetero
asirorum & collocabos in domibus eius dicitur. Circumdatione
in negotiatione effraim & in dolo domus israhel. Judas autem
descendit cum dolo & cum sermone ^{deus} pascit uentum & sequitur
aestum tota die mendacium & uastitatem multiplicat &
foedus cum assiris hinc & oleum in aegypto serbat iudicium
ergo dnm cum iuda & uisitatio sup iacob luxta uia eius &
luxta ad inuestigationes eius reddat. In uero subplantauit
fructum suum & in frustra gressus suos rediit cum angelo
& inualuit ad angelum & ego sustinuit & fleuit & rogauit
eum in bethel inuenit eum & ibi locutus est iacob cum
& dicitur exercituum dnm memoriale eius & tu addm tuum
conuertens misericordiam & iudicium custodi & spera
in dolo tuo semper charinan in manu eius statere dolosa
calumniam dilata & dicit effraim in ueritate amen dicit
effectus sum in uenidolum mihi omnes labores mei inue
niet mihi iniquitatem quam peccaui. & ego dnm dicitur
ex terra aegypti adhuc sederet faciam in tabernaculis
sicut in diebus festiuitatis & locutus sum super pphetas
& ego uisionem multiplicabo & in manu pphetarum ad simi
lapsum sicut al idolum tamen frustrum erunt in galgal
bobus immo laetes nam & altaria eorum quasi acervi super
sulcos agrorum iacob in regionem siriae & seruauit
israhel in uero & in uero seruauit in propheta autem eduxit
dnm israhel de aegypto & in ppheta seruatus est admiranda

inprocauit effracem In amaritudinibus suis & sanguis eius super
 uenas obprobriū eius restituitque dñs suos. Loquage effracem horra
 effracem Inuasit isrl & desolauit iherusal & mortuus ē & nunc
 addiderunt ad peccandum fecerunt que sibi conflatile de argenteo
 suo quasi similitudinē idolorū facturo artificum totum est.
 his ipsi dicunt Inmolate hominis utulus ad orientes. Idcirco
 erunt quasi pubes & sicut ros matutinos proletrius. Sicut
 puluis turbine proptus & arena & sicut fumus de fumario.
 Ego autem dñs dñs tuus ex terra aegypti & dñm absque me
 nescies & saluatoris. Non ē proletrius ego cognouit in
 deserto In terra solitudinis iuxta pascuasua ad implacitū
 & satumta eleuauerunt cor suum & oblitū sunt me. & ero eis
 quasi leuia sicut pardus In uia aethiopy occurrām eis quasi
 ursa raptus catulus & distrumpam In interiorē lecorū eorū
 & consumā eos ibi quasi leo bestia agri scindat eos perdit motua
 isrl tantum modo In me auxilium ubi ē retius maxime
 puer salua te In omnibus ubi bus tuus & iudices tui de quibus
 dixisti dānib regōn principes dabo tibi regem In furore meo
 & auferam hunc dignatione mea. Conligata ē Iniquitas
 effracem absconditum peccatū eius dolores parturientis
 uenitque ipse filius non sapiens nunc quum non stabit In con
 tritionem filiorū de manu mortis liberabo eos de morte
 redemam eos eromortua omort eromortuus In ferno
 ondatio absconditae ab oculis meis quia ipse hinc fuerit
 diuidat adduceat uertem uentum dñs de deserto ascendit
 & sicauit uenas eius & desolauit fontes eius & ipse diripiat
 thesaurum & omnes desiderabile per uiam maria quā
 ad amaritudinē conuertunt dñm suū & gladio percut
 paruuli eorū elidantur & prophetae eius scindantur

conuerserunt ad dñm dñm tuu quoniam costruisti in iniquitatem
tuā tollite uobiscum uerba & conuersumini ad dñm dicitis
omnem aufer iniquitatem & accipe bonum & reddemus
uitulus labiorū nostrorū dñs non saluabit nos super
aequum non ascendemus nec dicemus utque dñi opere
manū nostrerum quia eius qui in te est miserere uis populo
sanabo costrationis eorū diligam eos spontaneas quia uersis
est furor meus ab eo ero quasi ros sicut germinauit quasi
si erumpat redierit eius ut libani ibunt romigis & erit
quasi oliua gloria eius & odor eius ut libani conuestet Tur
sedentes in umbra eius uiuent tritico & germinabunt quasi
uinea memoria legis sicut uinum libani effracim quid
mihi ut dixit idola. Ego gaudeā & dirigam eum ego
ut habitem in seipsum gemessudus tuus in uisus
quis sapiens & intellegit ista intellegens & sciens haec
quia redit uiae dñi & lustrā abulabunt in eis praecipua
tores uero costruet in eis. **INCIPIT IOEL PPH & A**

Ad dñm quod factum est. adiohel filius fatuel
audite hoc senes auribus percipite omnes
habitatores terrae si factum est istud in diebus
uestris. Aut in diebus patrorum uestrorum
sup hoc filius uirum patres & filii uestri filii
suis & filiorum generationi altera. Residuum eruce comedit
lucusta & residuum lucustae comedit bruchus & residuum
bruchus comedit rubigo. & pergisamini a ebru & fleat & ululat
omnes quibuscumque uinum. Indulcedine quoniam perit ab ore uro
gens enim ascendit sup terram meam fossa & innumerabilis
de tagis ut dentes leonis & mulares eius ut catuli leopu posuit
uinea mea in desertum & ficum meum deoracauti pudans

184
et spoliavit eam et proiecit altitatis suae remigis plange quoniam
uirgo accincta sacco super virum pubertatis suae perire sacrificium
et libatio de domo domini luxerunt sacerdotes ministri domini depopulatae
regio luxit humus quoniam deuastatum est terrarum confusum est vinum
et anguit oleum confusum est. Agriculae ululauerunt uinctores
super frum. To et ordeo quia perit messis agri uinea confusa est.
et ficus et anguit mala granatum et palma et palma et malum
et omnia ligna agri aruerunt quia confusum est gaudium a filiis hominum
et congreuor et plange sacerdotes ululate ministri altaris in
gradimini cubate in sacco ministri domini quoniam de domo dei
sacrificium et libatio sanctificatio leuimum uocate eos in congregato
senes omnes habitatores terrae in domum dei uiri et clamate ad
dominum AAA diei quia prope est dies domini et quasi uastitas a
poterit uenire et numquid non coram oculis uiris alimentaperior
de domo dei iuri laetitia et exultatio. Conputruerunt lumina
in stercore suo demolitas horrea dissipatae sunt apothecae
quoniam confusum est terrarum quid in gemunt animal mugierunt
greges armentis quia non pascuuntur reddet greges pecorum
disperierunt. Ad domino clamabo quia ignis comedit
speciosa deserta et flamma succendit omnia ligna regionis
sedet bestiae agri quasi area sciens umbram susperit
ad te quoniam ex siccatis fontes aquarum et ignis deuorauit
speciosa deserta. Canto tuba in syon ululate in monte
domini meo conturbetur omnes habitatores terrae quia uenit
dies domini quia prope est dies tenebrarum et caliginis dies
nubis et turbinis quasi in ane et pansam super montem
opulus multas et flos similis non fuit a principio
et postea non erit usque in annos generationis et genero
tionis ante faciem eius ignis uorons et postea eurus.

flamma quasi hostis uoluntatis testis conuenio & postquam
solitudo deserti nequee que effugaleum quasi aspectus
aequor aspectus eorum & quasi aequitas sicut in sicut sonitus
quadrigrarum super capita montium & silens sicut sonitus flam
mae ignis deuorantes stipulam uelut populus fortis
prope arborum ad proelium a facie eius cruciabitur popu
li omnes uultus dirigentur in ollam sicut fortis current
quasi uir bellatoris ascendent murum uiri in uis suis
gredietur & non declinabunt a semitis suis unusquis
que fructum suum non castabit singuli in cello suo
ambulabunt sedes per fenestras cadent & non demoli
entur urbem ingredientur in muros current domus
conscendent per fenestras in robur quasi fur a facie eius
contremunt testis motus sunt celi sol & luna obtenebruit
& stellas & uoxerunt splendorem suum & dominus dedit
uocem suam ante faciem exercitus sui quia multas sunt
numis castrorum eius quia fortia & patientia uerbum eius
magnus enim dies domini & terribilis ualde & quis sustine
bit eum nunc ergo haec dicit dominus conuertimini ad me
in toto corde uro in uerbo & in flatu & in planctu & in
dite cor de uro & non uelamentum uro & conuertimini
ad dominum uro qui ab benignus & misericors & patiens
& multum misericors praestabilis super malicia qui
scit si conuertatur & ignoscat & relinquat post se bene
dictionem post sacrificium & libamen deo deo nostro
C ante tuba in sion sanctificate ieiunium uocate coelum
congregate populum sanctificate ecclesiam coadunate
senes congregate paruulos & iuuentus subent. Et gredietur
sponsus de cubiculo suo & sponsa de thalamo suo;

inter vestibulum & altare plorabunt sacerdotes ministri domini
dicent parce domine parce populo tuo & nede hereditatem tuam
in opprobrium & dominentur esnationes quare dicitur in populo ubi dicitur
et datus est testimonium suum & pepercit populo suo & respondit dicitur
et dixit populo suo. Eccc mitto ad vos frumentum & vinum
& oleum & implebitur eorum & non dabovos ultorem ob proprium linguam
& eum qui ab aquilone est pulsacia duobus & expellam eum
inter duos lunas & desertam & faciem eius contra mare orientale
& mare eius ad mare novissimum & ascendet facies eius & ascendet
curio eius qui a super be eza nolit mentem terrae sculta & lea
quoniam magnificavit dicitur ut facere nolite timere animalia regionis
quia germinaverunt speciosa deserta quia lignum ac tulu fructu
suum ficus & vinea dederunt virtutem suam & filii sion scultate
& letamini in domino deo uestro quia dedit vobis doctorem iusticie
& discendere faciet ad vos in brem matutinum & serotinum
in principio & implebuntur agrae ac frumento & redundabunt
curcularia vino & oleo & reddam vobis annos quosco medu
lucusta bruchus & rubizo & cruca fortido mea magna qua
misi in vos & comeditis vescentes & saturabimini & laudabitis
nomen domini dei uestri qui fecit nobis cum mirabilia & non confundetur
populus meus in sempernum & scietis qui a me dicitur
et ego dominus deus uester & non est amplius & non confundetur
populus meus in aeternum & erit post haec effundam de spiritu meo
super omnem carnem & prophetaabunt filii uestri & filii ac uestri
nes uestri somnia somnabunt & iuvenes uestri visionis videbunt
& super servos & ancillas. In diebus illis effundam spiritum meum
& dabovoz digna in caelo & interra sanguinem & ignem & vapores
et unum sol conuertetur in tenebras & luna in sanguinem ante
quam veniat dies dominus magnus & horribilis & erit omnis

quibus dicitur in nomine dñi factus est. Quia in iherosolymis & in iherusa-
lem est saluatio. sicut dixit dñs & in iherusalem quos dñs uocauerit. quia
ecce in diebus illis & in tempore illo cum conuerterero captiuitatem iuda
& iherusalem. Congregabo omnes gentes & deducam eas in uallem
iosaphat & disciprabo cum eis ibi sup populo meo & hereditatem eam. sicut
quos disperserunt in nationibus & terrarum meam diuiserunt & sup populum meum
miserunt sordem & posuerunt puerum in stabulum & puellam uendiderunt pro uino ut
biberent uerum quid uobis & in iherusalem & in domo & in omni terminus palistinay
num quid uobis. uos respicite mihi & pulchritudinem uos. cor meum uelociter
ut uelam uos sicut dicitur uobis sup caput uos. Argatum equum meum & aurum tu-
listas & desiderabilia mea & pulcherrima mea in iherusalem. In diebus illis
& filios iuda & filios iherusalem uendiderunt filios grecorum ut non gefacerunt
eos de finibus suis. Ecce ego suscitabo eos de loco in quo uindidistis eos
& conuertam in tributionem uos in caput uos & uendam filios
uos & filias uos. In manibus filiorum iuda & uenudabunt eos sabas
gentes iniquae quia dñs locutus est. Clamate hoc in gentibus sicut
fuit bellum suscitabo robustos. Ascendant omnes uos bellatores con-
ad te uenite uos in gladios & in zona uos in lanceas infirmus dicat
quia fortis ego sum erumpite & uenite omnes gentes de circuitu & con-
gredamini ibi occumbere faciat dñs robustus consurgat & ascendant
gentes in uallem iosaphat quia ibi sedebit iudicem omnes gentes
in circuitu matris salis quoniam in maturo uite messis uenite & ascendi-
te quia plenus torcular erubescet & cularia quia multiplicatae
maliciae & populi in ualle confessionis quia luxtae dies dñi in
ualle confessionis sol & luna obtenebratae & stelle in uos
spandentur & dñs desion rugiat & de iherusalem dabit uos
& mouebuntur caeli & terrae & dñs spargit populum suum & fortitudo filiorum
uostri & factus quia ego dñs & uos uos habitans in iherusalem in iherusalem meo
& iherusalem & aliam non uos uos per ea. Amplius.

186
Et erit in die illa stillabunt montes dulcedine & colles fuentibus
& per omnes riuos iuda lous & aqua & fons de domo dñi egredietur &
irrigabit totam terram spiritu aegypti in desolatione erit & idumea
in desertum perditionis pro eo quod iniqui egerunt filios iuda & effuderunt
sanguinem innocens in terra & iudea in aeternum habitabitur &
hierusalem in generationem & generationem & mundabo sanguinem
eorum quoniam mundauerunt & dñs commouebitur in ira.

IN LIBRO AMOS PROPHETA

Amos qui fuit in pastoribus de
theis quae uidit sup isrl in diebus oziae
regis iuda & in diebus hieroboam filii
ioas regis isrl ante duos annos terrae
motus. & dixit dñs de sion rugia & de
hierusalem dabit uocem suam & lu
xerunt speciosa pastorum & siccatus est uertice carmeli.
haec dicit dñs sup tribus sceleribus damasci & sup quattuor
non conuertam eum eo quod triturae uenerunt in plaustris fer
reis galaad & mittam ignem in domum azabel & deu
orabit domus benabab & conterem uerticem damasci & dñs
pauca habitatores de campo idoli & tenentem sceptrum
de domo uoluntatis & transferet eum populus siriae cirenen
dicit dñs. haec dicit dñs sup tribus sceleribus gaziae
& sup quattuor non conuertam eam eo quod triturae uenerunt cap
tuitatem perfectam ut concluderet eam idumea. & mittam
ignem in murum gaziae & deuorabit aedes eius & dñs
pauca habitatores de azoto & tenentem sceptrum de asca
lone. & conuertam manum meam sup accaron & peri
bunt reliqui philistorum dicit dñs dñs. haec dicit dñs

sup tribus sceleribus tiri & sup quat tuor non conuertam eu eo qd
conduferunt captiuitatem perfectam iudinea & non sunt recor
diti foederis patrum & emittam ignem immurum tiri & de
uorabit aedes eius. Haec dicit dñs sup tribus sceleribus edom
& sup quat tuor non conuertam eum eo qd persecutus sit in gla
dio fratrem suu & uolauerit misericordiam eius & tenuerit
ultra furorem suu & indignationem suam seruauerit usq;
in finem mittam ignem in bethan & deuorabit aedes bostre.

Haec dicit dñs sup tribus sceleribus filiorum ammon & sup
quat tuor non conuertam eum eo qd dissecuerit pregnantes
galaad addilatandu terminum suu & succendam ignem
in muro rebbae & deuorabit aedes eius in ululatu in die
belli & in turbine & in die belli commotionis. & ibi melch
in captiuitatem ipse & principes eius simul dicit dñs. Haec
dicit dñs sup tribus sceleribus moab & sup quat tuor non con
uertam eum eo qd non incenderit ossa regis iudumae usq;
ad cinerem & mittam ignem in moab & deuorabit aedes ca
rioth & in ore eius insonitu moab in clangore abae & dissipabo
iudicem de medio eius & omnis principes eius interficiam
cum eo dicit dñs.

Haec dicit dñs sup tribus sceleribus iuda & sup quat tuor
non conuertam eu eo qd abiecerunt
legem dñi & mandata eius non casto dierunt deceptorum
enim eos idola sua post quae abierunt patres eorum
& mittam ignem in iudam & deuorabit aedes hierusale
Haec dicit dñs sup tribus sceleribus isrl & sup quat tuor
non conuertam pro eo qd uender argentum istu & pau
perem pro calciamentis qui conter sup pulue po terra
capita pauperum & iniam humiliu declinavit filius ac pat
eius ierunt ad puellam ut uiolarent nom sem meū & super

187
ut famens pigneratis accubuerint iuxta omne altare & iuua
damnatorum bibebant in domo dei sui. Ego autem & determinavi
amorem a facie eorum cuius altitudo caelorum altitudo
eius & fortis ipse quasi quercus & contrarii fructos eius
de super & iudicem eius subter. Ego sum qui ascendere
uos feci de terra aegypti & eduxi uos in deserto XL annis
ut possideretis terram amorrei & suscitavi de filiis uestris
in prophetas & de ueneribus uestris nazarenos. Numquid
non ita est filius israhel dicit dominus & propinabatis nazarenis
uino & prophetas mandabatis dicentes ne prophetas. Ecce ego
stridebo super uos sicut strida plaustrum onustum faeno & peri
bit fuga a uelocitate & fortis non obtinebit uirtutem suam
& robustus non saluabit animam suam & tenens arcum
non stabit & uelox pedibus suis non saluabitur. & asconfor
tequi non saluabit animam suam & robustus corde inter
fortes nudus fugiet in die illa dicit dominus. Audite uerbum
quod locutus est dominus super nos filii israhel super omni cognatione
quam eduxi de terra aegypti dicens. Tantum modo uos cog
nouit & omnibus cognationibus terrae. Idecirco iustabo
super uos iniquitates uestras. Numquid ambulabunt duo pariter
nisi conuenerit eis. Numquid pugiet leo in saltu nisi ha
uerit praedam. Numquid dabit catulus leonis uocem
decubili suo. nisi aliquid adprehenderit. Numquid cadit
avis in laqueum terrae absque aucupe. Numquid auferentur
laqueus de terra antequam quid coeperit sic lingua & tuba
in ueritate & populus non sepauescet si erit malum in ciui
tate quod dominus non fecit quia non faciet dominus de uerbum nisi
reuelauerit dominus secretum suum ad seruos suos prophetas
leo pugiet quis non timebit dominus deus loquutus est. quis non

propheta. Audite facite & in aedibus aroo & in aedibus
aegypti. & dicite congregamini super monte samariae & in domo
infamas multas in medio eius & calumnia sustinentes in paene
trahilibus eius & nescient facere recta dicit dñs dñs. Thesau
rizantes iniquitate & iras in aedibus suis. Propterea
haec dicit dñs dñs tribulabitur & erudietur terra & desin
hentur & te fortitudo tua & deripientur aedes tuae. haec
dicit dñs. Quomodo si eruat pastor de ore leonis in erunt
aut & erunt auriculae sic eruentur filii isrl qui habitant
in samaria in plaga lettuli & in damasco grabat. Audite
& cōtestamini in domo iacob dicit dñs dñs exercituum quia
in die cū uisitare coepero praueuaricationis isrl super
uisitabo & super altaria behel & amputabuntur cornua
altaris & cadent inter nem & pecuniam domū hiemalem.
cū domo aestiua & peribunt domos aebor neae & dissipabuntur
aede multae dicit dñs. Audite uerbu hoc uaccae
pinguis utuli qui estis in monte samariae quae calumniam
factis aegenis & confringitis pauperis quae dicitis do
minis uestris adferre & bibemus. Iuxta dñs dñs in scro
suo quia ecce dies uenient super uos. & leuabunt uos in
cunctis & reliquias uestras in ollis feruentib; & per
apturos & hibitis alteri contra alterum & picemini
in aer mon dicit dñs. uenite ad behel & impie agite
ad galgalam & multiplicati praueuaricationis & offerre
mane uictimas uestras trib; diebus decimas uestros
& sacrificate de serm̄tato laudom & uocate uolunta
riam oblationes & adnuntiate sic enim uoluitis filii
isrl dicit dñs dñs. Unde & ego de duob; stupo sem dentem
in cunctis urbibus uris & diligentiam panū in omnibus

& non estis reversi ad me dicit dñs. Ego quoq; prohibui
 vobis urbem cum tres menses superessent usq; ad messem.
 & plus super civitatem una & super civitatem alteram non plus
 pars una compluta est & pars altera super quam non plus arripuerunt
 venes duae & tres civitates ad civitatem unam utberent
 aquam & non sunt satiate & non redistis ad me dicit
 dñs. Percussi vos in vento urente & in aurugine multi
 di nem ortorum uestrorum & vinearu uestroaru
 olivaria uestra comedit eruca & non redistis ad me
 dicit dñs. Misi in vos mortem in via aegypti percussi
 gladio iuvenes vros usq; ad captivitate aequorum
 uestrorum. & ascendere feci putredinem castrorum
 uestrorum in nases vras & non redistis ad me dicit dñs.
 Subverti vos sicut subvertit dñs sodomam & gomorrham
 & facti estis quasi turris ruptas de incendio & non redistis
 ad me dicit dñs. Quia propter haec faciam tibi isrl. postquam
 autem hoc fecero pparare in occursum dñi tui isrl quia ecce
 formans montes & creans ventum & adnuntians homini
 eloquium suum faciens matutinam nebulam & gradiens super
 excelsa terrae dñs dñs exercituum nom eius. Audite
 verbum istud qd ego levo super vos plandam domus israhel.
 Cecidit non adiecit ut resurgat virgo isrl plecta e intra
 suam non e quis suscitaverit eam. quia haec dicit dñs dñs. Urbs
 de qua egrediebatur mille relinquentur mea c. & de
 qua egrediebantur c. relinquentur mea x. in domo isrl
 quia haec dicit dñs dñs in isrl. Quae rite me & iudicis
 & nolite quaerere bethel & in galgala nolite intire
 & in berysabee non transibitis quia galgala captiva
 ducetur & bethel erit inutilis. quae rite dñm & iudicis

Nefor te conbunetur uerignis domus ioseph & denouent & non
erit qui & cingat bel hel qui conuertit as in absinthiu iudicium
& iustitiam in tpe. reliquias faciem in arcturum & orione
& conuertentem in mane tenebras & diem nocte mutantem
qui uocat aquas maris & effudit eas sup faciem terrae dñs
nomen eius qui subridet uastitatem sup robustos & depo-
pulationem sup potentem adfert oculo habuer impor-
ta corripientem & loquentem perfecte ab hominibus
Ideo pro eo qd diripiebatis pauperem & praedam ele-
tollebatis ab eo domus quadro lapide aedificabitis & non
habitabitis in eis. Uineas amatis simas plantabitis & non
bibetis uinum earu quia cognoui multa scelera ura & for-
peccata ura hostes ustra accipientes munus & pauperes
impor- ta deprimentes. Ideo prudens in tempore illo
tacebit quia tempus malum est quaerite bonum & non malum
uiuatis. & erit dñs dñs exercituum uobiscum sicut dixistis
odite malum & diligite bonum & constitute iudicium impor-
tatum iudicium si forte miseretur dñs dñs exercituum reliquias ioseph
Propterea haec dicit dñs dñs exercituum dominator in omnibus
placitis planetis & cunctis quae foris sunt dicitur. Uae
uae. & uocabunt agricolam ad luctum & ad planctum eos qui
seuunt plangere & in omnibus uiribus erit planctus quia
pertransibo in medio tui dicit dñs. Uae desinentibus diem
dñi ad quid erant uobis dies ista dñi tenebrae & non lux.
Quomodo si fugiat uir a facie leonis. & occurrat ei ursus
& ingradatur domum & inuitatur manu suam super
parietem & mordet eum coluber. Numquid non tenebrae
dies dñi & non lux & caligo & non splendor
in ea oculus & proieci festiuitatis uestras & non capiam

189
odas em coelum uisorum. quod si adtolle ritus mihi holocausta
et munera uisum non suscipiam & uota pinguium uisum non res-
piciam auferam a me tumultum carminum tuorum & calice-
lume tue non audiam & reuelabitur quasi aqua iudicium &
iustitia quasi torrens foras. Numquid hostis & sacer-
dotum obtulisti mihi in deserto xl. annis domus israhel
domus & portasti tabernaculum moloch. uisum & imagine
adolorum uisum & fidas de uisum rem fanfiguris quas fa-
cisti uobis ad uisum eas & migrare uos faciam transclamas
cum dixit dñs dñs exercituum nom eius. Uos qui o potenti-
estis in israhel & confiditis in monte samariae optimates
capite populorum ingredientes pum patice domum israhel
transite in chabanne & uideat & ite inde in emath mag-
na & descendite in gal. palistinorum & ad optima quaeq;
pogna horum silator terminos eorum terrano uos pae-
qui separati estis in diem malum & ad p piquatis salio iniqui-
tatis quidom in itis in lectis eban neis & lasciuatis in st r dñs is-
rahel qui comeditis agnum de grege & uiculos de medio armento
qui carnis ad uocem psalterii dauid patauer se habere
Uasa eanti bibentes in folis uini & optimo ungento dilibati
nihil patiebantur sup contritione ioseph. Qua p p nunc
migrabit in capite transmigrantiu & auferetur faecio
lasciuentiu. Iurauit dñs dñs in anima sua dicit dñs dñs
exercituum de estor ego superbiam iacob & domus eius
odi & erudam ciuitatem cum habitatoribus suis. Quo-
si reliqui fuerint de omni uisum in domo una & ipsi mo-
rientur & tolle eum p piquos suos & conbure eum
ut effeuerit ossa de domo & dicat ei qui in paena & uilib

domus est. Numquid adhuc est apud te & respondebe-
fines est. & dice ei tace & non recorderis nominis
dñi. Quia ecce dñs mandavit & percutiet domum maiore
ruinis & domum minorem scissio nibus. Numquid currite
quasunt imperis aequi aut auge potest inbabalis
qm̄ conuerstus in amaritudinem iudicii & fructu
iustitiae in absentia eius quibaciamini inuicibilis quid dicit
Numquid non infortitudine nostra adsumsimus cor ma
nobis. Ecce enim suscitabo super uos domus isrl̄ dicit
dñs dñs. & erigam gentem & conuertent uos ab inrota
emach usq. ad torrente deserti. haec ostendit
mihi dñs dñs. & ecce fructus locustae in prin
cipio germinant in serotini umbres & ecce sero
tinus post temporem gregeſi & factus est uen consum
massae comedere herbam trae. & dixi dñs dñs p̄p̄tius
esto obsecro. quis suscitauit iacob quia paruulus est
miseratus est dñs sup hoc non erit dixit dñs. haec ostendit
mihi dñs dñs. & ecce uocabit iudicium ad ignem dñs dñs
& deuorabit abris su multam & comedet simul partem.
Et dixi dñs dñs. quis es obsecro quis suscitauit iacob quia
paruulus est miseratus est dñs sup hoc. sed & istud
non erit dixit dñs dñs. haec ostendit mihi dñs
dñs. & ecce dñs stans sup muru lita & inmanueus
trulla cementaru. & dixit chisachne. Quid tu
uides amos. & dixi. trullam cementaru. & dixit
dñs. Ecce ego ponam trullam in medio populi noi
isrl̄. non adiciam ultra sup inducere eum & demoli
entur excelsa idoli & scificationis isrl̄ de solabuntur

190
& confurcam sup domū hieroboam in gladio & misit amassias
sacerdos bachel ad hieroboam regem isrl dicens. Rebel
laui contrecte amos in medio domus isrl non poterit terne
sustinere uniuersos sermones eius. Haec enim dicit dñs
in gladio morietur hieroboam & isrl captiuus migrabit de
terre sua. & docuit amassias ad amos. Quid uides quod dore
fuge in terram iuda & comede ibi panem & ibi pphēabis & in
bachel pon adicies ultorū ut pphēes quia sacrificatio regis est
domus regni est. & respondit amos. & dixit ad amassias
non sum pphēa & non sum filius pphēae sed armentarium
egressum uellens sicomoros. & tulit me dñs cum sequeretur
regem & dixit ad me dñs. Uade pphēa ad populū meū isrl.
& nunc audi uerba dñi. Tu dñs non pphēabis sup isrl &
non stillabis sup domū idoli ppter hoc. Haec dicit dñs. Uxor
tua in ciuitate fornicabitur & filii tui & filiae tuae in gla
dio cadent & humus tuae funiculo mactetur & tu in terra pol
luta morieris. & isrl captiuus migrabit de terra sua. Haec
ostendit mihi dñs dñs. & ecce uncinus pomorū. & dixit. Quid
tu uides amos. & dixi uncinū pomorum. & dixit dñs ad me
uenit finis sup populū meū isrl. non adiciam ultorū ut per
transcam eum & stridebunt cardines templi in die illa
dicit dñs dñs. Multi morientur in omni loco ppter silentiū.
Audite hoc qui conteritis pauperem & deficere facitis
egenos terre dicentes. Quando transibit messis & uenim
dabimus merces & sabbatum & aperiemus frumenta
ut inungamus. messuram & augeamus sicut lumen & subponam
fictiones dolosas ut possideamus in argento egenos & pau
peres p calciamenas & quis quilia frumenti uendamus sursum

in superbia. Si oblitus fuero usque ad finem. Omnia operetur
peora. Num super istud non commouebitur terra & tugebit omnis
habitator eius & ascendet quasi flumens uniuersos exercitus
& defluet quasi riuus aegypti. Erunt in die illa dicit
Occidit sol meridie & tenebrescens faciam terram in
die luminis & conuertam festiuitates uestras in luctum
& omnia cantica uestre in planctum & inducam super omne
dorsum uestrum sacco & super omni capite caluitium & ponam eam
quasi sultum unigeniti & nouissima eius quasi diem amarum.
Ecce dies ueniunt dicit dominus & emittam famem in terram
non famem panis neque sitim aquae sed audiendi uerbum
domini & commouebuntur a mare usque ad mare & ab aquilone
usque ad orientem circumibunt quae penes uerbum domini. &
non inuenient in die illa deficiunt uirgines pulchrae & ad
ulescentes insiti qui uixent in delicto samariae. & dicunt
uero dominus uisus clarus & uisus uia bethsabae & cadent & non
resurgent ultra. Uidi dominum stantem super altare & dixit
percutite cardinem & commouebuntur super liminaria
auaritia enim in capite omnium & nouissimu eorum in
gladio interficiam non erit fuga eis fugia & non salua
bitur & eis qui fugerit si descenderint usque ad infernum
inde manus mea educa eos & si ascenderent usque ad
caelum inde deyncham eos & si absconditi fuerint in uertice
carmeli in deserto auferam eos. & si caelauerint
se ab oculis meis in fundo maris ibi mandabo serpenti
& mordebit eos & si abierint in captiuitatem eorum inimicis
suis ibi mandabo gladio & occidit eos & ponam oculos meos
super eos in malum & non in bonum & dominus deus exercituum qui tangit

191
terram & tabesca & lugebunt omnes habitantes in ea
& ascendet sicut riuus omnis & defluet sicut fluuus aegypti
quia edificat in caelo ascensionem suam & fascicula suam
sup terram fundauit qui uocat aquas maris & effundit
sup faciem terrae dñs nomen eius. Numquid nouit filii
aethiopi uos estis mihi filii isrl aut dñs. Numquid nouit
ascendere feci de terra aegypti & palestinos de cappa
dota & syros de terris. Ecce oculi dñi super regnum
peccatis & contumeliam illud a facie terrae. Utrum tam
contemns non contemam domu iacob dicit dñs. Ecce enim
ego mandabo & contumeliam in omnibus gentibus domus isrl
sicut concitatus in erubro & non cadet capillus sup terra
in gladio morientur omnes peccatores populi mei qui dicunt
non adpropinquabit & non ueniet sup nos malum. Indie illos
citabo tabernaculu dauid qd cecidit & reaedificabo aperturus
muros eius & ea quae corruerunt instaurabo & reaedifi
cabo eu sicut in diebus antiquis ut possideant reliquias idu
meas & omnes nationes eo qd inuocatu sit nom meum sup eos
dicit dñs faciens haec. Ecce dies ueniunt dicit dñs &
comprehenda arator messorem & calcator uinae mittere
semen & stillabunt montes dulcedinem & omnes colles culti
erunt & conuertam captiuitatem populi mei isrl. & aedi
ficabunt ciuitates desertas & habitabunt & plantabunt
uineas & bibent uinum earum & facient ortus & comedent
fructus eorum & plantabo eos sup humum suam & non uellam
eos ultra de terra sua quam dedi eis dicit dñs dñs tuus

NEPTABDAS PROPHETA

ABDIAS. qui interpretatur seruus dñi per tonat contra
edom & sanguineu terrenūque fratris quoq; iacob semp
aemulu hasta percussit spiritali.

Visio abdiae. haec dicit dñs dñs ad edom. auditu audiuim
ad dño & legatu ad gentes misit surgite & consurgamus
aduersus eu in proeliu. Ecce paruulu te dedi ingenibus
contemptibilis tu es ualde superbia cordis tui & tollit te
habitantem in scissuris petrae & saltantem solui suu qui
dicit quere de suo quis de trahat me in terram. si & saltatus
fueris ut aquila & si inter sidere posueris in die tuum
inde te de traham dicit dñs. si faures introissent ad te sicut
trones p noctem quomodo conticuisse. nonne superati esset
sufficiencia sibi. si uiderunt te introissent ad te. numquid
saltem nocemus reliquissent tibi. Quomodo scrutati sunt
esau inuestigauer abscondita eius usq; ad terminu emisit
omnes uiri foederis tui. inluser tibi in ualuer aduersus te.
uiri pacis tuae. qui comedunt tecu ponent insidias sub te
non est prudentia in eo. Numquid non in die illa dicit dñs p dam
pauentes de idumea & prudentiam de monte esau. & timebit
fortis tu a meridie ut intereat uir de monte esau. propt
interfectionem & ppter iniquitate in fratre tuu iacob
operata te confusio & peribis in aeternu in die cu staret
aduersus quando capiebant aliam exercitu eius & extranei
ingrediebantur portas eius & sup hierusalem mirabant
fortem. Tu quoq; eris quasi unus & non despiciens
in die fratris tui in die peregrinationis eius. & conlacaberis
sup filius uida in die pditionis eoru & non magnificabis os tuu
in die angustiae neq; ingredieris portam populi mei. In die

192
rumae eorum neque dispiciet & cum malis eius in die uastitatis illius
& non erunt tibi aduersarij & exercitum eius in die uastitatis eius
neque stabis in exercitijs ut inter facias eos qui fugerint
& non concludes de reliquos eius in die tribulationis quoniam
iuxta est dies domini super omnes gentes sicut fecisti sic ubi
post tribulationem tuam conuertat in caput tuum. Quo modo enim
bibisti super montem sem meum bibent omnes gentes iugiter
& bibent & obsorbent. & erit quasi non sint & in monte
sion erit saluatio. & erit sicut & possidebit domus iacob
eos qui possederunt. & erit domus iacob ignis & domus
ioseph flamma. & domus esau stipula & succendentur
meis & deuorabunt eos. & non erunt reliquiae domus esau
quia dominus locutus est. Et hereditabunt hi qui ad austrum
montem esau & qui in campis sribus philistin & posse-
debant regionem essraim & regionem samariae &
beniamin possidebit galaad & transmigratione exercitus
huus filiorum israhel ad omnia channanneorum usque ad
sarephtam & transmigratione hierusalem quae in bosforos
est possidebit ciuitates austrum. & ascendent saluatores
in montem sion iudicare montem esau. & erit dominus regnum dno

INCIPIT IONAS PROPHETA

Et factum est uerbum domini ad ionam filium amathi dicens.
Surge uade in ninive ciuitatem magnam & predica in ea
quia ascendit malitia eius coram me. Et surrexit
ionas ut fugeret in tharsis a facie domini & descendit in oppen
& inuenit nauem euntem in tharsis & dedit nauulum eius &
descendit in eam ut iret cum eis in tharsis a facie domini. Dominus

autem misit uentus magnus in mari & facta est tempestas
magna in mari & nauis periclitabatur conteri & timuerunt
nauite & clamauerunt uiri ad dnm dnm suum & miserunt uasa
quae erant in nauis in mare ut alleuarentur ab eis & ionas
descendit ad interiora nauis & dormiebat soporignus.
& accessit ad eum gubernator & dixit ei. Quid tu sopo-
des pmeris. surge & inuoca dnm tuum si forte recogita-
de nob & non periamus. Et dixit uir ad collegam suum
Uenite & iuramus sortes & sciamus quare hoc
malum sit nob & immiserunt sortes & cecidit sortis sup ionam
& dixerunt ad eum indica nob cuius causa malum istud nob
quod est opus tuum quia e. terra tua & quo uades uel &
quo populo es tu. & dixit eis. haebreus ego sum & dnm
dnm caeli timeo qui fecit mari & aridam & timuerunt uiri
timore magno. & dixerunt ad eum. Quid hoc fecisti cognouerunt
eum uiri quod facie dnm fuerit quia indicauerunt eis. & dixerunt
ad eum. Quid tibi faciemus & cessabit mare a nob quia man-
ibat & intumescibat & dixerunt ad eos tollite me & mictite
in mare & cessabit mare a nob. scio enim quia propter
me tempestas grandis haec sup uos & iurabant uiri
ut reuerterentur ad aridam & non ualebat quia man-
ibat intumescibat sup eos. & clamauerunt ad dnm & dixerunt
Quaesumus dne ne periamus in anima uiri istius & ne des-
sup nos sanguinem innocentem quia tu dne si ce uoluisti
fecisti & tolle ionam & miserunt eum in mare & stetit mare
a feruore suo & timuerunt uiri timore magno dnm & immo-
lauerunt hostias dno & uouerunt uota & pparauerunt dnm p se
grandem ut deglutiret ionam. & erat ionas in uentre

p[er]fectis t[er]tib[us] diebus & t[er]tib[us] noctibus. & operuit iona de uero
 p[er]fectis ad d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m suum & dixit. Clamaui in tribulationem mea
 ad d[omi]n[u]m & exaudivit me de ventre inferni. Clamaui & exaudivisti
 uocem meam & precisti me in profundu[m] in corde maris & flumen
 circumdedit me omne gurzites tui & fluctus tui super me tran
 siet. & ego dixi. Abieci sum a conspectu oculoru[m] tuoru[m]
 uoluntatem p[er]suis uidebo templu[m] sem[ini] tui. Circum dedit me usq[ue]
 usq[ue] ad animam abissus uallauit me pelagus operuit caput meum.
 & gressu[m] montu[m] descendi terrae ueltes conclusit me in a[n]i[m]a
 & sibilis uabis me de corruptionem uitae meae d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s meus. Et cu[m]
 angustia uer[ba] in me anima mea d[omi]n[u]m mei recordatus sum ut ueniat
 ad te oratio mea ad templu[m] sem[ini] tui qui custodiant uanitatem
 frustre misericordiam tuam de relinquet. Ego autem in
 uoce laudis immolabo tibi quaecumq[ue] uoueri reddam psalutare d[omi]n[u]s.
 & dixit d[omi]n[u]s p[er]fectis & euomuit ionam maridam. & factu[m] est
 uerbu[m] d[omi]n[i] ad ionam secundo dicens. surge uade ad ninive
 ciuitatem magnam & p[re]dica in ea p[re]dicationem qua[m] ego loquor
 ad te. & surrexit iona & abiit in ninive iuxta uerbum d[omi]n[i].
 & ninive erat ciuitas magna tunc d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m. & coepit
 iona in ciuitate in ciuitate in ciuitate in ciuitate in ciuitate in ciuitate
 dixit. adhuc xl dies & ninive sabuer[is] totu[m]. & credideru[n]t
 uiri ninuite in d[omi]n[o] & p[re]dicaueru[n]t ieiuniu[m] & uestiu[n]t sunt facies
 amaro[r] usq[ue] ad minore[m] & peruenit uerbu[m] ad r[eg]em ninuite
 & surrexit de folio suo & abiicit uestimenta sua se & indutus
 sacco & sedit in cinere & clamauit & dixit. In ninive se
 ore r[eg]is & principu[m] eius dicens. Homines & iumenta
 & boues & pecora non gustant quicquam nec pascantur &
 & aquam non bibant & operiantur sacco[m] homines & iumenta

& clamant ad dñm in fortitudine & conuertatur uir a malis
& ab iniquitate quae est in manibus eorū. Quis est sic conuertatur
& ignoscat dñs & reuertatur a furore irae suae & non per eam.
& iudic operum eorū quia conuersi sunt de malis suis. & miseratus
est dñs sup malitia quam loquutus fuerat ut faceret eis & n̄ fecit.
& afflictus est iona ad afflictionem magnam & inuocatus est & orauit
ad dñm & dixit. Obsecro dñe. Numquid non hoc est uerbum
cū adhuc essem in terra mea. propt̄ hoc p̄occupauit fugam
in tharsis. scio enim quia tu es dñs clemens & misericors pater
& multae miserationis & ignoscens sup malitia. Et nunc dñe
tolle quaeso animam meam a me quia melior mihi est mors quam
uita. & dixit dñs ad ionam. putas ne bene irasceris tu. &
egressus est ionas de ciuitate & sedit contra orientem ciuitatis
& fecit sibi ibi umbraculū & sedebat sub eo in umbra donec
uideret quid accideret ciuitati & p̄parauit dñs dñs hederem
& ascendit sup caput ionae ut esset umbra sup caput eius &
p̄ceperat eum laborauerat enim. & lacrimatus est ionas super
hederem lacrima magna & parauit dñs uermem ascensu dilu
culi in crastinu & percussit hederem & scaruit. & cuoratus
fuit & sol p̄cepit dñs uento calido & urenti & percussit sol
sup caput ionae & aestuabit & p̄ceperit animae suae ut mo
reretur. & dixit dñs ad ionam. putas bene irasceris tu sup
hederem. & dixit bene irascor ego usq; ad mortem. & dixit
dñs tu doles sup hedera in qua non laborasti neq; fecisti
ut cresceret quae sub una nocte nata est & una nocte perit
& ego non parciam nimie ciuitati magna in qua sunt plus qua
e. xx milia hominū qui nesciunt quid sit dexteram quid
sinistram suam & iumenta multa. FINIT IONAS p̄ph̄t

melius est in huiusmodi quam uiuere

194
M^{icha} demoni tui coheredes sibi uastatione in
admonita filiae latrones & obsidionem ponit
contumaciam quia maxillam percussere ta
dices israhel

NOPT MICA PROPHE

Verbu dñi qd factu est ad micha mones iherusalem in dieb
ioatham adcaz ezechie regu iuda qd uidit sup sama
riam & iherusalem. Audite populi omnes & ad
tenda terra & plenitudo eius. & sic dñs dñs uobis in iherusalem
dñs deus iherusalem. Quia ecce dñs egredietur de loco suo &
descendit & calcabit sup excelsa terre & consumentur
montes subtus eum. & ualles scindentur sicut castra.
a facie eius sicut aquae quae decurrunt in praecipitiis.
in scelerum iacob omnes eius. & in peccatis domus israhel.
quod scelerum iacob nonne samaria & quae excelsa iude.
Nonne iherusalem. & ponam samariam quasi acerrum
lapidum in agro cum plantatorum uinea. & daracham
in uallem lapides eius & fundamenta eius reuelabo. & o
mnia sculpalia eius conciderunt. & omnes meredes
eius comburentur igni. & omnia idola eius ponam in p
ditione. quia de mercedibus mercedibus reuertentur
super hoc. plantam & uululabo uadam & spoliatus & nu
dus. faciam planctum sicut draconum & luctum quasi
structionum. quia desperata est. plagas eius quia uenit.
usque ad uadam. tetigit portam populimeus usque ad
iherusalem. in zc h. nolite adnunciare lacrimis.
ne ploratis in domo pulueris puluere uos conspargite.

& transiite uob habitatio pulchra confusa ignominia. Non
egressa quae habitat in scitu planctu. Domus diuinae accipiet
scelus quae stetit sibi in quia infirmata est in bonu quae habitat
in amaritudine. Quia descendat malum incho in portam ierusalem
tumultus quadrigae stuporis habitanti in lacu prin
cipii peccati est filiae sion. Quia inuenta sunt scelera ista
propterea dabit emissarios sup hereditate & h. domus mea
datur in deceptionem regib; ista adhuc heredom adducam
tibi quae habitas in amara ipsa usq; ad ollam uenia gloria
ista de caluare & condere sup filios dilecti tui tui. Dilata
caluitia tui sicut aquila qm captiui ducti sunt & cetera. Uas qui
cogitatis inutile & operum mala incubilibus uis. In lucis
matutina faciunt illud. Qm contredm e manus eoru & con
cupier agros & inuolent tuler & domus rapuerunt & calum
in abantur uiru & domum eius uirum & hereditatem eius. Id
circo haec dicit dñs dñs ecce ego cogito sup familiam istam alium
unde non auferetis colla uestra. & non ambulabitis superbi
qm tempus pessimum e. Iudicilla sumetur sup uos parabula
& cantabitur canticu cum suauitate dicentiu de populatione
uastatissimus pars populi mei conuata est. Quomodo reco
de amo cum reuertetur qui regiones nostras diuide
Propter hoc non erit ibi mittens fumeolum foras in coelum
dñi. uel o quamini loquentes non sillabit sup istos non conphon
das confusio dicit domus iacob. Numquid ad breuiatus e sps
dñi aut tales sunt cogitationes eius nonne uerba mea bona
sunt cum eo qui recit traditur & contrario populus meus
in aduersarios consur regit desup tomcam pallium sus
tulistis eos qui transibunt simpliciter conuertit in ballu.

malis populi mei ierocistis de domo diliciarū suarū aparuuus eorū
177
taliter laudem meam inperpetuū. surgite & item quia non habetis hic
requiem pp̄t in mundiciā eius corrupcāis putredine pessima
Utinam non essem uir habens spm & mendaciū potius loque per stil
labo tibi inuimū & in aebriatē & erit sup quem stillatur populus
iste congregatiōe congregabo iacob totū te in unum conuocam
reliquas isrl̄. parit ponam illū quasi grezem in monti quasi pecus
in medio caularū tumultuabuntur amulatiudine hominū ascende
tūm pandens iter ante eos diuident & transibunt por tam &
egredientur p̄ eam & transibit r̄x eorū coram eis & dñs in ca
pite eorum. & dixit audite iacob & duces domus isrl̄. Num
quid non uisum est scire iudiciū qui odio habetis bonū & diligitis malu
quid uolent tollas pelles eorū de sup̄ eis & carnem eorū de sup̄
ossibus eorū qui comedet carnem populū mei & pelle eorū
de sup̄ & coriauer & ossa eorū confreger & concider sicut
in lebitē & quasi carnem in medio ollae. Tunc clamabunt
ad dñm & non exaudiet eos & abscondit faciem suam ab eis. In
tempore sicut nequit eger in aduentionibus suis. Haec dicit
dñs sup̄ pph̄as qui se ducunt populū meū qui mordent dentibus
suis & praedicant pacem. & si quis non dederit more eorū
quippiam sc̄i sicut sup̄ eum proelū. propter ea nox uobis
p̄uisione erit & tenebrae uob̄ p̄dinatione. & occumbat sol
sup̄ pph̄as & obtenebretur sup̄ eos dies & confundentur
qui uident uisiones & confundentur diuini & operient uultus
suis omnes quia non responsū dī. Uerū tam̄ ego repleuis
sū fortitudine sp̄s dñi iudicio & uirtute ut adnuntie iacob
scelus suū & isrl̄ peccatum suū. Audite haec principes do
mus iacob & duces domus isrl̄ qui ab hominamini iudicium &

omnia reuera puer dñs quia edificauit sion in sanzambus &
hierusalem in iniquitate principes eius in muneribus iu
dicabant & sacerdotes eius in mercede docebant & pro
phete eius in pecunia diuinabant & sup dñm requiesce
bant dicentes Numquid non dñs in medio nostrorum
non uenient sup nos mala propter hoc causa uestra sion
quasi ager arabitar & hierusalem quasi aceruis la
pidum erit & mons templi in excelsa sicut uanū & inuo
uis sicut dierum erit mons dñi p̄paratus in uertice
montiū & sublimis sup colles & fluent ad eum populi
& p̄perabunt gentes multae & dicent uenite ascendamus
ad montē dñi & ad domum dī iacob & docebit nos deus
suis & habitabis in semitis eius quia de sion egredietur lex &
uerbum dñi de hierusalem & iudicabit inter populum mul
tum & corripiet gentes fortis usq; in longum quum & con
cident gladios suos in uolueres & hastas suas in ligones
non sumus gens aduersum gentē gladium & non discunt
ultra belligare & sedebit uir sub arborē suam &
sub uisum ficum suam & non erit qui decerpereat quia os
dñi exercituum locutum est quia omnes populiambu
labunt unus quisq; in nomine dī sui nos autē ambulabimus
in nomine dñi dī nr̄i in aeternum & ultra in die illa dicit
dñs congregabo claudicantem & eam quam eiecerā colligam
& quam adflixerā & ponā claudicantem in reliquias & eā
quam elaborauerat in gentē robustam & regnabit dñs sup
eos in monte sion & hoc nunc & usq; in aeternum & uer
bis reges nebuloza filia sion usq; ad te ueni & potestas
prima regnum filiae hierusalem nunc quare mētere

196
contra heris. numquid non tibi aut consiliarios tuos.
perit quia comprehendit te dolor sicut parturientem.
dole & satage filia sion quasi parturiens quia nunc ege-
deris decuitatem & habitabis in ruinatione & uenies
usque ad babilonem ibi liberaberis ibi redemit te dñs
de manu inimicorum tuorum & nunc congregatae sunt super
te gentes multae quae edicunt lapidant & aspiciat in
sion oculos noster ipsi autem non cognouerunt. cogitationes
dñi. & non intellexerunt. consilium eius quia congregauit
eos quasi faenum areae surge & triturata filia sion quia
cornutum ponam ferreum & ungulas eorum ponam aere-
as. & conminues populos multos & interficiam dño ra-
pinae eorum & fortitudinem eorum dño uniuersae terrae.
nunc uastaueris filia latronis & obsidione posuerunt.
super nos murga percutiant maxilla iudicis. isrl. &
tubam eufratha paruulus es in mulibus iuda & temiln
egredietur quisit dominatur in isrl. & egressus eius ab ini-
tio adiebus a desertis propter hoc dabit eos usque
ad tempus in quo parturient paria & reliquiae fratrum
eius conuertentur ad filios. isrl. & stabit & pascet
in fortitudine dñi in sublimitate nominis dñi dñi sui &
conuertentur quia nunc magnificabitur usque ad
terminos terrae & erit iste pax dicit dñs assirius.
cum uenerit in terram nostram & quando calcauerit in
domibus nostris & suscitauimus super eum septem pas-
tores & octo primates homines & pascent terram.
asur in gladio & terram nemrod in lanceis eius.
& liberabit ab asur cum uenerit in terram nostram.

& cū calcaberit in sinibus nostris. & erunt reliquiae iacob
in medio populorū multorū quasi rosa dño & quasi stillae
sup herbam quae non expectat uirū & non praestolat filios
hominū. & erunt reliquiae iacob in gentib; in medio populorū
multorū multorū quasi leo in uerticibus siluarū & quasi catulus
leonis in gregib; pecorū qui cū transierit & conculcauerit
& coeperit non est qui eruat & saltabitur manus tua super
hostes tuos & omnes inimici tui interibunt. & erit in die
illa dicit dñs. Auferam aequos tuos de medio tui. & disperdam
quadrigas tuas & perdam ciuitates terrae tuae & destrui
omnes montiones tuas & auferam malificia de manu tua
& diuinationes non erunt in te. & perire faciam sculptilia tua
& statuas tuas de medio tui & non adorabis ultra opere
manuū tuarū. & euellam locustas tuas de medio tui.
& conteram ciuitates tuas. & faciam in furorē & in
indignatione ultionem in omnib; gentib; quae non audi
erunt. Audite quae dñs loquitur. surge contende iudicio
aduersus montes & audiant colles uocem tuam audiant
montes iudiciū dñi. & fortia fundamenta terrae quia
iudiciū dñi cū populo suo. & cū isrl̄ diiudicabitur popule
meus quid feci tibi & quid molestus fui tibi responde
mihī qui eduxite de terra aegypti de domo seruien
tum libere uenite & inisi ante faciem tuam moyses
& aaron & mariam popule meus. Nemento quae
quid cogitauerit balaac reemoab & quid responderit
ei balaam filius beor desedechim usq; ad zalgalam
ut cognosceret iustitias dñi. quid dignū offeram dño
curuabo genua dō excelsō. Num quid offeram ei holocau
mata

Et dicitur Anniculus Num quid placere potest dñs In milibus agrorum
aut In multo milibus hircorum pinguium Numquid dabo primogenitum
meum pro clauis fructum agrorum meo pro peccato animarum mearum
dicabo tibi homo quid sit bonum & quid dñs sequatur dicit utique
facere iudicium & diligere misericordiam & sollicitum ambulare
cum deo uox dñi ad ciuitatem clamat & erit salus
tunc tibi uocatum Audite tribus & qui respondit illud adhuc
ignis In domo impiorum thesauri Iniquitatis & mensura mina
uestera Numquid iustificabo statorem Impia & scella pondero
deorsa In quibus diuites eius repleti sunt iniquitate & habitas
In ea loquebantur mendacium & lingua eorum fraudatosa In ore eorum
& ego ergo coepi percutere te perditione super peccatis tuis
tu comedes & non saturaberis & humiliatio tua In mecha tua & ad
prehendis & non saluaberis non miseris tunc te quebis & quos saluaberis
In gladium & laborum seminabis non metes tunc te quebis diuina & non ungeris
oleo & mustum & non bibes uinum & custodisti precepta umbra & omne
opus domus achab ambulasti in uerbis eorum ut claresceret In perditione
& habitas In ea Inuisibile & in opprobrium populime postabit
Ueni mihi qui a factus sum sicut qui colligit In autumno uocemus
uindictam non es biturus ad comedendum proceas fias desiderauit
Anima mea perit ser delectare & redit In omnibus non est omnes
In sanguine In siditatur uir fixit rem suam uenatur ad mortem
mali manu suam dicit bonum princeps postulat & ludas
& magniloquus est desiderium anime sue & conturbauerunt eam
qui oblitus est In eis quas paluirus & qui redit quasi spina de sepe
de speculationibus tuis uisitatio tua uenit punit erit uastitas eorum
non recedens Amico & nolite confidere In duce ab ea que dormit
In sinu tuo custodi

claustrum oristui quia filius facit contumeliā facit
patris filia confurget aduersus matrem suā nupti contra
sororum suam inimici hominum domestici eius. Et ego autē
ad dñm aspiciā expectabo dñm saluatorem meum; Audiet
meus meus ne gloriis inimica mea sup^{me} qui a ceteri
confurzam cū sedero in tenebris dñs lux mea ē. In omni dñi
postabo quoniam peccauit donec iudicet causam meā
et faciat iudiciū meū et luceat mihi in lucem uidebo lusti
ciā eius et aspiciat inimica mea et operietur confusio
nem quod dicit ad me ubi ē dñs dñs tuus oculi mei uidebunt
linea in conculcatione ut iustitiae platearū dies ut aedificetur
macherae et sup. Indiella longepi et lex Indiella et usque
ad uentum assur et usque ad uirtutis munitas et ac uirtu
tabus munitas usque ad flumen et amare de mari. Et ad
montem de monte. Et erit tunc in dorationem propter
habitatores suos et ppter fructū cogitationū eorū. Pasce
populū tuū in uirgata gregem hereditatis tue habi
tantes solus in saltu in medi carmeli pascentur basan
et galaad iuxta dies antiquos scdm dies egressionis
tae de iherosolyma ostendam ei mirabilia. Uidebunt
gentes et confundentur sup omnifortitudines sua
ponent manus sup os. Auror eorū surde erunt in linguam
puluerem sicut serpens uelut reptā tēpore turbabunt
de hedi bus suis dñm dñm nr̄m desiderabunt et timebunt
te qui es similis tui qui auferit iniquitatē et uentis
peccatū reliquias hereditatis tue non in mitta ulterius
furorem suū quoniam misericordia ē reuelatur et mise
rebi nr̄i

deponet iniquitates nostras & precor in profundum maris omnia peccata
nostra dabis ueritatem iacob misericordiam haberehamque lu
restipatribus nostris adiebus antiquis.

198

Quemulat & ulciscens dominus ulciscens dominus & habens
honorem ulciscens dominus in hostes suos & horrens
in inimicos suos dominus paciens & magnus fortitudine
& mundans facies innocentes dominus in tempestate & turbine
uigens & nebule puluer pedum eius in crepans mare & ex
sicans illud & omnia flumina ad desertum deducens.
Infirmatus baysan & carmelus & fons libani & langur montes
commoti sunt ab eo & colles ad solatium & contremuit testre
a facie eius & urbes omnes & habitates in eo a te faciem in
dignationis eius effusae ut ignis & petre desolite sunt ab eo
bonus dominus & confortans in die tribulationis & sciens sperantes in
se & in diluuiio pretereunte consummatione facies locis
inimicos eius persequetur tenebrae quid cogitatis contra deum
consummatione facies non consurgat duplex tribulatio quasi cicut
spine selnuicem complectunt sic conuiuuii eorum pariter putantium
consumentur quasi stipula ariditate plena esse se sibi cogitans
contra deum mala mente pertradans per uariatione.
edicit dominus super fedis fuerit & ita plures sic quoque adonde tur
in & prensibit ad fluxite & non ad fluxante ulexe & nunc
contere uirganeus de deo tuo & unculatua dirumpat
& spicula super te dominus & non seminabit se nomine tuo. amplius
de domo di cui in facia sculpta & conflata lepore nam
sepulchricum quia in honore tuo est. Ecce super montes pedes
euangelizantes pacem. Celebre iuda festum
questus

Et reddeuotata quia non adiciet ultra utpote transierit
lute beial uniuersus Interit Ascendit qui pdis pgar
concomite quicustodit obsidionem contemplare uiam
confos ta lumbos robusta uirtutem ualde quia reddat dñs
supbie In iacob sicut sicut supbie In iust quia a a sator
dissipauer eos & p pagnis eoz corrupe d p p p fofa uum
euz l g r a u s u r i g e r e r a u s In c o c c i o n e s l g n e s h a b e n e
c u r r u s . In d i e p u a r i c a t i o n i s e u s . & a g r a t o r e s c o n s u m p t e
s u n t t e n e r i b i s c o n t u r b a t i s q u a c h r i z e c o n l e s i s u n t In p l a t a s
a s p e c t u s e o z q u a s i l a m p a d e s q u a s i f u l g o r e d i s c u r s e r a t a
r e c o r d a b i t f o t i o n e s u o z r u e n t In i t i n e r i b i s s u i s u e l o c i t
a s c e n d e n t m u r o s e u s . & p p a r a t u r u m b r o c u l u m
p o t r e f l u u i o z a p t e s u n t & t e m p l u m a s o l u m i d e r u p t u m
& m i l e s c a p a u u s a d d u c t u r e . & a n c i l l e g i s m i n a b a t u r
g e n e n t e s u t c o l u m b e m u r m u r e n t e s In c o e d i b i s s u i s
& m i n u e q u a s i p i s c i n e a q u a r a q u e e u s . I p s i u e r o
f u z e r f t a c e f t a c e & n o n e q u i r e u e s t a t u r d i r i p t e
a u r u m & n o n e & f u s s a & d i l a c e r o t a & c o r t a b e s
c e n s . & d e s o l u t i o g e n i c u l o z & d e s e d i o In c u n d i s s e n i b ;
& f a c i e s o m n i u m s i c u t n i g r i d o o l l e u b i e h a b i t a c u
p l u m . l e o n u m & p a s c u a c a t u l o z l e o n e m a d q u a m l u n t
l e o c o e p t s u f f i c i e n t u t In g r e d e n t u r i l l u c . C a t u l u s l e o n i s
& n o n e q u i e s t e r e a t o l e o c o e p t s u f f i c i e n t c a t u l u s s u s
& n e c a u n t l e a e n i s s u s & I m p l e u n t p r o e d a s p e l u n c a s
s u a s & c u b i l e s u u r e p i n a . E c c e e g o a d t e d i c i t d n s
g e r o t a u u s u c c e n d a m u s q u e a d s u m u q u a d r i z a s e u s
u t l e u n c u l o s c o m e d i t g l a d i u s & e t e r m i n a b o
d e l e t u r

177
predicant tuam & non audierunt ultra uox nuntiorum tuorum
In acuitas sanguinum uniuersa mandati de laceratione
plena & non recedat a te. uox pinnarum uox plagi & uox
impulsus rotae & de quibus frumentis & quadragesimas tuis &
de quibus ascendentes & micantes gladii & fulgorentes haste
& multitudinis infectis & gregibus ruinas finis non est
caduerum & corruent in corporibus suis propter multitudinem
fornicationum meretricis speciosae & greges & habentes
maliciae que uendit gentem in fornicationibus suis &
familias in malis suis. Et ecce ego ad te dicit exercituum
& reuelabo pudentiam in facia tua & ostendam gentibus
iudicium tuum & regnum in nomen tuum & peccata super te
ab hominibus & contumelias te ad faciam & ponam in exem-
plum & erit omnis quid erit tibi res illa & ait & dicit uastatae
sineus qui commisit super te caput uis de quibus considerantibus
unquid meliores ab alexandria populorum qui habitant in fluminibus
bus aqua in circuitibus. Cuius diuitias maris aquae maris
& thropia fortitudo & aegyptus & non sunt affrica & libies
fuerunt in auxilio tuo & sed a ipta in transmigratione ductae
in captiuitate paruulorum; Et si sunt in capite omnium
uult & super in helioteus miseris solum & omnes optimates
ad fluxum in compectis & tu ergo in ebriabitus eris despectus
& tu queres auxilium ab inimico omnis monitionis tuae
sicut ficus cuius gressus suis sicut concussus fuerint cadent in nos
comedentis. ecce populus tuus mulieres in medio tui in mi-
cistuis ad aptatione pendente post te tibi tuae. de uocant
ignis uel testis aqua propter obsidione auribus tuis
munitionis tuas

Intravit utrumque et calcas ubi gens tene lateram ibi comedi-
tis ignis peribis gladio deuorabitur bruchus Congregare
ut bruchus multiplicare ut lupus ta plures fecit negotio
nisi tuas quas tellesunt celebratus et sparsus et uolauit
custodisti quasi locuste et paruulatu quasi locuste
locustaru quae confidunt in sepiis in die frigoris sol-
otus est et auolauerunt et non cognitus. Locustaru ubi
fuerunt dormitauerunt pastores tui. Rex assur sepelietur
princeps tui latitauerunt populi tui in montibus et non
qui conyegat et non obscurus contritio tua pessima est
placet tua omnis qui audierunt. Auditione tua compresserunt
manu super te quem non transiit malicia tua semper

Tis que quod ne clamabo et non audies uociferabo ad te
uim patiens et non saluabis quare ostendisti mihi ini-
quitate et laborem uidere preda et iniusticia contra
me et factum iudicium et contradictio potentiae.

Propter lacertae leges et superuenit usque ad finem iudicium
quia impius preualat aduersus iustum propterea
egreditur iudicium peruersum aspice in gentibus
uidete et adiuuamini et obstupescite quia opus
factum est in diebus ueris quod nemo credit cum nascitur
quia ecce ego suscitabo chaldeam gentem amaram
et uolocem ambulantem super latrachinem et seruo
ut possideat tabernacula non suabornibilis et ter-
ribilis est semetipsa iudicium et onus eius egreditur.

200
+200^e
Leuiores pardis aequiores & uoluciores lupis uespertinis
& diffundentur equites eius equites p̄q; eius de lon
ge uenient uolabunt quasi aquila festinans ad comedendū
omnes ad procedam uenient facies eorū uentus uariens &
congregabit quasi astra captiuitatem & ipse de se gub̄n̄rium
phauit & tyranni ridiculi eius erunt ipse sup̄ omnem munitionem
ridebit & conpositabit agerem & capite eum tunc
mutabitur sp̄s & pertransibit agere & cōtra haec
festitudo eius dies sui Num quid non tu a principio dñe d̄m̄
sc̄m̄er & non moriemur. Dñe In iudiciū posuisti eū
& forte m̄ & cōstriperes fundatū mundi sunt oculi tui
ne uideant malum & respicere ad iniquitatem. Si poteris
uax non respicis sup̄ iniqua agerem & taces deuorante
Impio lustiorem se & facies homines quasi pisces maris
& quasi reptale. Si habens principem totum In amo sub
leuauit traxit illud In sagina sua & congregauit In uis
sup̄ hoc labit & exultabit Propterea Immolabit sagina
sua & sacrificabit. Quia In uis Ingressa est
partis eius & erbus eius electus sp̄s hoc ergo expandit sagi
nā suā & semp̄ interficere gentes non pareat sup̄ custodia
meā stabo & figam gradum sup̄ munitionem & contē
plabō ut uideā quid dicatur mihi & quid respondeā
ad arguentem me & respondit mihi dñs & dixit scribe
uisum & exemplana eum sup̄ tabulas ut p̄cussor
qui legerit eum quia adhuc uisus paul & apparabit
In finem & non nunciatur simoni fecerit spectat illū
quia ueniens ueniat & non tardabit ecce qui In ore d̄m̄

Non erit redita anima eius In semetipsa Iustus autem
Infide sua uiua & quomodo unum potentem decipit
fuerit Uir superbus & non decorabitur quid dilatauit
quasi Infernus anima sua & ipse quasi mors
et non adimplatur & congregauit ad se omnes gentes
& coacerbabit ad se omnes populos Num quid
non onerasti super eum parabula sumens & loquella
enigmatum eius & dicent uae ei qui multiplicat
non sua usquequo & ad grauat contra se densum
luttum num quid repente consurgent qui mordebunt
& suscitabunt lacerantes te & eris in xpinā eius
quia tu spoliasti gentes multas spoliabunt te
omnes qui reliqui fuerint de populis propter sanguinem
hominis & iniquitatem totius ciuitatis & omnium
habitantium In ea uae qui congregat auricula mala
domus suae ut sit in se celsio nuchis eius & liberis
sepulta de manu mali cogitasti confusionem
domus tuae concidisti populos multos & pecca
uit anima tua quia lapis de pariete clamabit
& lignum quod in te uindictas aedificatioque respon
debit uae qui aedificat ciuitatem in sanguinibus
& praeparat urbem In iniquitate Num quid
non haec ad dno sunt & exercituum labo robunt enim
populi In multo ligni & gentes In uacuum & deficient
quia plebitur Erre ut cognoscat gloria dmi quasi
aque operient mare Uae qui potum dat
Amico suo mitem falsum & inebrians ut aspiciat

200
201
Nuditatem eius replatur & ignominia pro gloria
bibula quoque & consopire circum dabit te calix
dexter te dñi & uomitus ignominiae sup gloria
tua quia iniquitas libani operis & & uastitas
animalium de terrebis eos de sanguinibus hominis
& iniquitate testis & iniquitas hominum habitan
tium in ea quid prodest sculptor qui a scalpsit
illud fictur simul confatilis & imaginē falsam
quia spercut infigmentis fictor eius ut facerent
simulacra multa. Uae qui dicit ligno & pergesce
re surge lapidi tacerit nunquid ipse docere poterit
ecce ipse opus est auro & argento & omnes
sp̄s n̄. In uisceribus eius. Dñs autem in templo
sco suo sileat a facie eius omnis testis.

One audiu auditionē tuā & amui. Consi
dere in operetua & sepau. Dñe opus tuū
in medio annorū uiuisa illū in medio annorū
notum facis cū innotus fueris misericordia recora
daberis. Dñs ab austro uenit & dñs de monte
phanon semp. Operuit celos gloria eius & lau
de eius plena ē terra. Splendor eius illuxerit cor
nuasunt in manu eius. Ibi abscondita ē fortitu
tudo eius ante faciem eius ibi moys. &
egredietur drabulus ante pedes eius stetit & inen
sus ē testis. Dissipat & dissoluit gentes & con
asunt montes sc̄li incuruatis colles mundi
de tineribus de eternitatis eius pro iniquitate

uidit tentoria & hropie turbabatur pelles tethrae
madian. Numq[ue] in fluminibus innotuit d[omi]n[us]
aut in fluminibus furor tuus uel in mare indigna
tio tua qui ascendens super aequos tuos & qua
dras tuas saluatio suscitans suscitabis arcum
tuum luxumentā tribubusq[ue]; loquutus es semp[er]
fluuus scin des tethra uiderit te aquae & doluerit
montes aquarū transiit. Deest Abrisus uocem
suā ablatu do manus suas leuabit. sol & luna
steter in habitaculo suo in luce agitant uant ibunt
in splendore fulgoris tethrae. In fremtu
conculcabis tethra in furore ostupefacies gentes
Egressus es in salutem populatui in salutem
cum xpo tuo; P[er]cussisti capud de domo impu
denuclasti fundamta usque ad collū. male
dixisti sceptris eius capita bellatorū eius uenientibus
ut turba ad dissipandum me. & ultatio eorū
sicut eius qui deuorat pauperem in abscondito.
Uiam fecisti in mare aequis tuis in luto aquarū
mutant. ductum & conturbatus ē uentū m[er]
duoce contremuer labia mea. In die & ur
pitri do in ossibus meis & subas me scateat.
Ut requiescam in die tribulationis ut ascenda
ad populū accindum n[ost]rū ficienim non
florebit & non erit gōmen in uineis men
a & uropus oliue & aruan adferent orbis
Abscedat de oliue pecus & n[on] erit arimā in p[ro]
sepibus

201
207
Ego autem in domino gaudebo & exultabo in domino
in humero domini domini fortitudo mea & ponam pedes
meos quasi ceruorum & super exelsamea deducet
me uictor in psalmis. & propheta ABACUC
PROPHETA INCIPIT SOPHONIA

Uerbum domini quod factum est ad sophoniam
filium chusi filium godolie filiam amariae
filii pzechiae. In diebus iosuae filii ammon
regis iuda congregans congregabo omnia
a facie domini dicit dominus congregans hominem
specus congregans uolucres caeli & piscis maris.
Inruens impiorum est & dissipanda homines a facie
eius dicit dominus. & extendam manum meam super iudam
& super omnes habitantes hierusalem & dissipanda
de loco hoc reliquias babiloniae & omnia felitiorum causa
cordotibus & eos qui adorant super tecta maliciae
caeli & adorant & luxent in domino & luxent in mel
chom & qui auertunt de posterum domini &
qui non quisierunt dominum nec inuestigauerunt eum.
sileat a facie domini quia iuxta est dominus dominus quia
preparauit dominus hostiam sacrificauit dominus uoca
tus suos & erit in die hostiae domini uisitabo super
principes & super filios regis & super omnes qui
induti sunt ueste peregrina & uisitabo omnes
qui arroganter ingrediuntur super limen iudae illa
qui complent domum domini discursu. Iniquitate
& dolo & erit in die illa dicit dominus Vox clamoris

Apotrapiscum & ululatus a secunda & conterritio
magna ad collibus ululatus habitatores pile
conticuit omnis populus chanaan disperierunt
omnis inuoluti argento & erit in tempore illo
scrutabo hierusalem in lucernis & uisitabo super
uiros defixos in facibus suis qui clauit in coedi
bus suis non faciat dominus bene & non faciat male
& non erit fortitudo eorum in dispositione & do
mus eorum in desertum & aedificabunt domus
& non habitabunt & plantabunt uineas
& non bibent uinum earum iuxta dies domini magni
luxta & uelux nimis. Uox diei domini amara
tribulabitur ibi sicut dies irae die illa dies
tribulationes & angustiae dies calamitatis &
miseriae dies tenebrarum & caliginis dies nebu
le & turbis dies tube & clangoris super ciuitatis munitas
& super angulos excelsus & tribulabo hominis & ambula
bunt ut ceci quia domino peccauerunt & effundetur san
guis eorum sicut aquae & corpus eorum sicut stercore
sed & argentum eorum & aurum eorum non poterit liberare
eos in die ire domini in igne zelus eius deuo rabitur omnes ter
re quia consumatione confestinatione faciat cunc
tis habitantibus terra. Conuenite congregamini gens
Non amabilis prius quam paratus sitio quasi puluerem
uenientem diem ante quam ueniat super nos dies
furoris domini Querite dominum omnes mansueti corde
qui iudicium eius estis operati querite iustitiam querite
mansuetum

203
si quando abscondamini in die furoris dñi qui gaza
destruata erit & ascalon in desertum & motum in mē-
die eiecit & accharon exedificabitur Uae qui habitatis
funiculum maris gens perditioꝝ; Verbum dñi super
ibit canaan terram philistinorū & disperdante
cum ita ut non sit habitatio & erit funiculum maris
& reliquies pastoz & caule peccoz & erit funi-
culus eꝝ qui remanserint in domo ludā ibi pascent
in domibus ascalonis ad uas pacem requiescent quia
iustabit eos dñs dñs eoz & auertat captiuitatem eoz
audiu obprobriū moab & blasphemias filioꝝ amon
quasi p̄brouer̄ populū meo & magnificatis super
terminos eoz Propterea uiuo ego dicit dñs scer-
tū dñs quia moab & sodoma erit & filii amon
quasi zomothre siccitas spinarū & aceruis salis
& desertū usq; in aeternum reliquies populū meꝝ
diripient illos & idus gentes meae possidebunt eos.
hoc est uenia p̄ supbia sua quia blasphemauer̄
& magnificatis sup populū dñi scerctuum
hostibilib; dñs super eos & adiuuabit omnes deos
t̄re & adorabunt eum uiri de locis suis omnes in
sile gentiū sed & uos & h̄opes inter sed & gla-
dia meo eritis & extendit manū sup aquilonē
& perdet̄ asur & pona speciosam insolentia
& iniquum & quasi desertū & accubabunt
in medio eius grezes omnes bestiae gentium
& onacritalus & ericis in liminibus eius

morte buntur Uox cantantes In fenestris coruui
In sup luminari qm amuabo robor eius haec e
ciuita gloriosa habitans confidit quae dicebat
In corde suo ego sum & exiit me Ne alia ampli
us quomodo facta e In deserto cubilae
bestiae omnis qui transiit per eam sibilabit cor
mouebit manu sua Ua exuocatis & rai
redempta ciuitas colum non audiuit uocem &
non suspicit disciplinam In dno non confusa ad
dnm suum Non adpropinquauit principes eius
In medio eius quasi leonis rugientes In die eius
lupi uespere non derelinquabunt In mane pro
phetae eius uersam uiri infidelis sacerdotes eius
non facia Iniquitatem; mane mane iudicium
suum dabit In luce & non absconditur nesciunt
autem Iniquus confusionem disperdidit gentes
& dissipatas angulorum desertas fecerunt
dum non qui transiit desolates sunt ciuitates
non remanente uero nec ullo habitatore Dixit
in tenebris me suspicies disciplinam & non peribit
habita culum eius propter omnia In quibus
iustitiam eam Uerum tam diluculo surgentes
corruerunt omnes cogitationes suas quia propter
& sperata me dicit dnr In die resurrectionis meae
In siturum quia iudicium meum ut congregem gentes
& congregem regna ut effundam sup eas In
dignationem meam omnem iram furoris meae

~~Notandum est quod~~

Inigne enim & elimeu deuorabitur omnes tunc quia
tunc redclam populis labium electum ut inuocent
omnis nomen dñi & seruient ei numero uno ultra
flumina & hropiae in desupplere mei filia dypsoy
meorū defferent munus mihi in die illa nō funderis
sup cunctis adinuetionibus tuis quib; suaricater
in me quia tunc dñm de medio tui magni loquor supbie
tū & nō adicies & abtari amplius in monte scō meo
& deplinqūa in medio tui populū pauperem & egenū
& sperabunt in nomine dñi. reliquias nō facient in
quitate nec loquent mendacium & nō inueniatur in ore
eorū lingua dolosa quā pascentur & accubabunt
& non erit qui seceat lauda filia sion iubilare isit
luciae & acuta in nō corda filia hierusalem
obtulit dñs iudiciū tuū dñe dñe inimicos tuos & isit
dñs in medio tui nō tamen malū ultra in die dice tur
hierusalem nolite metere sion nō desoluantur manus tue
dñs dñs tuus in medio tui fons tuus ipse saluabit gaudebit
sup te in laetitia silebit in dilectione tua & cultabit
sup te in laudem tuam quia legero cesser congregabo
quia sece est ut non ultra habeas sup eis obprobrium
& ecce ego in tūcia omnes qui adfluxerunt in tempore
illo & saluabo & ponā eos in laudem & in nō in nō
tū confusionis eorū in tēpō illo quod adducā uos & in tēpō
quo congregabo uos dabo enim uos in mer & in laudem
omnibus populis tūce cum conuestere captiuitatē
uestram coram oculis uestris dicit dñs

INCIPIT ACTUS V. REPERTA

in anno secundo daru regis in mense secundo Induene mensis factum
uerbum dñi in manu azzei pphete ad zorobabel filium
salathiel ducem iuda & ad him filium ioseph hec sacerdotum
magnum dicens haec ait dñs exercituum dicens. populus iste dicit
Nondum uenit tempus domus dñi aedificande & factum
uerbum dñi in manu azzei pphete dicens Numquid
tempus uobis est habitaculis in domibus laqueatis & domus
ista deserta & nunc. Haec dicit dñs exercituum ponce
corda ur̄o sup uias ur̄as seminastis multam & intulistis
parum comedistis & nescis saturari bibistis & non
estis in ebrietate operuistis uos & non estis calefacti &
qui mercedem congregauit misit eas in sacculum per uisum.
Haec dicit dñs exercituum ponce corda ur̄a
sup uias ur̄as ascendite in monte portate lignum &
aedificate domum & acceptabilis mihi erit & glorificabor
dicit dñs. Respexistis ad amplius & ecce
factus est minus & intulistis in domum & sufflauit
illud quam ob causam dicit dñs exercituum quia domus
mea deserta est uos festinatis unus quisq; in domum suam
propt̄ hoc sup uos phibita sunt caeli ne darent porum
& terra phibita est ne daretur germen suum & uocam
siccitatem sup terram & sup montes & sup triticum
& sup uinum & sup oleum & quaecumq; profert humus
& sup homines & sup uimta & sup omne laborem
manuum. & laudauit zorobabel filius salathiel

204
205
& ih̄s filius losedeck sacerdos magnus & omnes reliqui populi
uocem d̄i sui & uerba azzei prophete. sicut misit eum d̄s
eoy ad ipsos & timuit populus a facie d̄i & dixit azzeus nuncius
d̄i. Denuncius d̄i populo dicens & ego uobiscum sum dicit d̄s.
& suscitauit d̄s sp̄m zorobahal filius alathiel ducis iuda
& sp̄m ih̄m filii losedeck sacerdotis magni & sp̄m reliquorū
de omni populo & ingressi sunt & faciebant opus in domo d̄i
d̄i sui. & exercituum in die uicissima & quarta mensis in sexto
mense in sexto anno claris regis in vii mense uicissima &
prima mensis factum ē uerbum d̄i in manu azzei prophete
dicens. Loquere ad zorobahal filiū salathiel ducem iuda
& ad ih̄m filium losedeck sacerdotem magnū & ad reliquos
populi dicens. Quis in uobis derelictus qui uidit domum istā
in zoria sua prima & quatuor uicibus hanc uicē. Numquid
non tūc quasi quinis in oculis uestris & nunc confortare zoro
bahel d̄s & confortare ih̄m filii losedeck sacerdotis magni &
confortare omnes populum d̄s d̄s exercituum & factus quoniam
ego uobiscum sum d̄s d̄s exercituum uerbum quod placuit uobis
& ingredimini de terra egypti & sp̄s m̄s erit in medio uestrum pedu
umest. Quia hec d̄s d̄s exercituum adhuc modicum ē &
ego commouebo omnes gentes & ueniet desideratus
cunctis gentibus ista gloria d̄s d̄s exercituum meum est
argentum & meū aurū d̄s d̄s exercituum magna erit glo
ria domus istius nouissimē plus quā primē. D̄s d̄s ex
ercituum & in loco isto dabo pacem. D̄s d̄s exercituum in uicis
sima & quarta nona mensis in anno sexto dari factum ē
uerbum d̄i ad azzeum propheta dicens. Hæc dicit d̄s
exercituum Interroga sacerdotem dicens leges tulerit homo
carnem sanctificatam in oro uestimentis suis & tangerit desummita
te eius.

panem aut pulmentum. aut uinum aut oleum aut omnem cibum
numquid sanctificabitur. Respondentes autem sacerdotes
dixerunt contaminabitur. Et respondit Aggeus et dixit
sic populus iste et sic gens ista. Antefaciem meam die dominus
et sic omniopum manuum earum et omnia que obtulerunt
ibi contaminata est. Et nunc ponite corda uestra ad hoc
hac et supra ante quam poneretur lapis super lapidem
In templo domini cum accederitis ad aceruum. xx. modiorum
et fierent x. Intraueritis ad torcular ut exprimeretis
li. Laqueum et fiebat xx. et percussi suos uento
uente. et aurigine et gundine omnia opere
manuum uestrarum et non fuit in uobis qui reuertetur ad me
die dominus. Ponte corda uestra et die ista et in futurum
die. xx. et iiii. Nisi ad hoc quas fundamta lactasunt templi
domini ponte super cor uestrum. Numquid iam semen in germine
est. et adhuc uinea et ficus et manna gyonatum
et lignum oliuae non floruit et die ista benedicam
factum est uerbum domini secundo ad Aggeum In uicinis
ma et iiii mensis dicens. Loquere ad Zorobabel ducem
Iuda dicens. Ego mouebo celum partem et terram et sub
uestam soluum signorum contra fortitudinem gentium
et sub uestam quadrigam et ascensorem eius et discendent
equi et ascensores earum uir in gladio fuerit. In die illo
dicit dominus exercituum. Ad summam te Zorobabel filius
Salathiel seruemus die dominus et ponam te quasi signum.
quia te elegeri dicit dominus exercituum.

INCIPIT ZACHARAS PROPHETA

Et non dicit Aggeus erit uisus et elegerit pullum in manu omnibus his nunc

in mense octauo secundo darii factum est uerbum dñi ad zacharia (205)
filium baruchie filium addo propheta dicens. Intraus est dñs sup patris . 206
uost. Incauidia & dicit ad eos. Haec dicit dñs exercituum con
uertimini ad me dicit dñs exercituum & conuertam ad uos dicit dñs
exercituum. Nestis sicut patris uiri ad quos clamabant prophete
prioris dicentes. Haec dicit dñs exercituum conuertimini deus
uestris malis & cogitationibus uestris pessimis & non au
dierunt neq; adtender ad me dicit dñs. patres uestri
ubi sunt & prophete. Num quid in sempiternum uiuent.
Utrum tamen uerba mea & legitima mea que mandau
i seruis meis prophetis. Num quid non comprehendit patres uros &
conuersi & dixerunt sic cogitauit dñs exercituum faceret nob
secundum uias nostras & secundum adinventiones nostras fecit nob
In die xx & uir undecimi mensis sabbat in anno secundo
darii factum est uerbum dñi ad zacharia filium baruchie
filium addo propheta dicens. uidi per noctem & ecce uir ascen
dens sup aequum rufum & ipse stabat in interrueta que erant
in profundo & post eum aequi rufi uari & albi & dixi quid
sunt istae tibi mi & dixit ad me angelus loquebatur in me
ego ostendam tibi quid sup istae. & respondit uir qui
stabat. In interrueta & dixit istas uisus quos misit dñs sup abulenti
tunc & respondit angelo dñi qui stabant in interrueta & dixerunt
perambulauimus terram & ecce omnis terra habitata & quiescit
& respondit angelus dñi & dixit dñs exercituum usque quatuor
non misereberis in iherusalem & iherosolimam quibus intraus est iste
Lxx annos est & respondit dñs angelo. qui loquebatur in me uerba
bona uerba consolatoria & dixit ad me angelus qui loquebatur
in me. Clama dicens. Haec dixit dñs exercituum.

et elatus sum hierusalem & sion & domus magna & in magna
egressus cor supergentes opulentas quia ego inatus sum parum
ipse uero adiuuet in malum. Propterea haec dicit dominus reuer-
tar ad hierusalem in misericordia eius domus mea aedificabitur
in ea ait dominus exercituum & ppon diculum extendetur super hierusalem
Adhuc clamans dicens haec dicit dominus exercituum Adhuc fluent
curtatis meae bonis & consolabitur dominus Adhuc sion & elgetur
Adhuc hierusalem & leuavi oculos meos & uidi ecce in cornua
& dixit ad angelum qui loquebatur in me quod haec & dixit ad me
haec sunt cornua quae uentilauerunt iuda & ierusalem & hierusalem
& ostendit mihi dominus in fabros & dixit quod isti ueniunt facite
quod ait dicens haec sunt cornua quae uentilauerunt iuda per singu-
los uiros & nemo eorum leuauit caput suum & uenerunt istae
deletrare ea ut deletrant cornua gentium quae leuauerunt
cornua super ierusalem iuda ut dispergerent eam & leuavi
oculos meos & uidi & ecce uir & in manu eius funiculum
mensurarum & dixit quod uadit & dixit ad me ut inciar
hierusalem & uideam quantam latitudinem eius & quan-
tam longitudinem eius & ecce angelus qui loquebatur in me
egrediebatur & angelus alius egrediebatur in occursum
sum eius & dixit ad eum curre loquere ad puerum
istum dicens absque muro habitabitur hierusalem
per multitudinem hominum & iumentorum in medio eius & ego
ero et ait dominus murus lignis in circuitu & in gloria ero in medio
eius omnia fugas delectrae aquilonis dicit dominus quoniam intrantes eam dis-
persuros dicit dominus sion fugas quae habitas apud filium babilonis
quia haec dicit dominus exercituum per gloriam misit me ad gentes quae spo-
liauerunt uos & emiserunt uos tangit pupillam oculi mei

Quia ecce ego leuo manum ^{meam} super te & erunt prole hys qui serui-
erunt tibi & cognoscent quia dñs exercituum misit melauda &
laila & filiasion quia ecce ego uenio & habitabo in medio tui dñm.
applicabitur gentes multe ad dñm in die illa & erunt mihi in populu
& habitabo in medio tui & serua ego dñs exercituum. In ista me-
ate & possidebit dñs iudā partem suā in tunc scificata & elogit
adhuc hierusalē sicut oner caro dñi quā consergent de habitac-
ulo scō suo & ostendit mihi lesū sacerdotem magnū stantem corā
angelo dñi & satan staba ad dextris eius ut aduersarius ei &
dixit dñs ad satan. In crepā dñs in satan & increpat dñs in te
qui elogit hierusalem Numquid nistis curris erit ut deigne
& hys in dicitur erit uestibus sordidus & stabat ante facie angeli
qui respondit & ait ad eos qui stabant conserdians. Auferte uestimenta
sordida ab eo & dicit ad eū. Ecce abstulit tibi iniquitatem tuā & induit
mutatoris & dicit penite eadrim mundam sup caput eius & induet
eum uestibus & angelus dñi stabat & crestabat angelus dñi ihu dicens
hoc die dñs dñs exercituum sumiuu meū ambulaueris & mandata mea
custodiaris tu quoque luctuā domū meā & abstochi dñi meā
& dabo tibi ambulantes dñi quā hic adstant. Audi hys sacerdos
magn tu & amicitui qui habitant conserre quia uiri potentes sunt
& ecce ego adducā seruum meū orientem qui a caes lapos quem
dedicorā ihū & sup lapidem unū vii. Ecce ego celabo scalpū meū
ait dñs exercituum & auferā iniquitatem tñ illius in die una
in die illa dñs exercituum Vocabit uir amicu suū sub uinea
& sub ficū & reuertetur angelus dñi qui loquebat in me & suscitauit me
quasi uirum qui suscitauit de somno suo & dicit ad me getu uider
& dicit michi & ecce candelabru aurū totū & lampades eius
sup caput eius & vii lucerne eius sup illud unū & vii. In susoria

lucernis q. erant sup cap. ej

Et duas oliuas super illud una ad dexteris lampadis & una
ad sinistris eius & respondit dno. Angelum. quiloquebat
Inmedicens qd̄ haec dñem & respondit Angelus dñi.
quiloquebat In me & dix̄ ad me. Numqd̄ nescis qd̄ haec
& dixi n̄ dñe mi. & respondit & ait ad me dicens. hoc ē uerbū
ad sorobahel dicens Non In exercitu dñi In robore sed In sp̄m
meum dicit dñs exercitū. Quis tu eris. magna cā sorobba
hel. In panū & edat & lapidem primariū & sequatur
graciā graciā eius & factum ē uerbū ad me dicens.
manus sorobahel fundauer̄ domū istā & manus eius pro
ficiant eā & scis quia dñs exercitū misit me ad uos quis
enim despex̄ dies paruos & lababunt̄ & uider̄ lapidē
stagneā In m̄nu. sorobahel. Tu istū oculi dñi quid discer
runt In uniuersa terra. & respon di & dixi ad eum qd̄
sunt haec oliuae istae ad dexteram candilabri & ad sinistrā
eius & respon dissecundo & dixi ad eū quid s̄ duae sp̄cae
oliuae quae iuxta duo rostra aurea In quibus sunt
suffusoria & auro & ait ad me dicens. Numquid nescis
quid sunt haec & dixi n̄ dñe & dix̄ isti duo filii olei splendo
res q; assistunt dominatori uniuersae terrae & conuer
sus sūt & leuaui oculos meos & uidi & ecce uolum̄ uolans
& dix̄ ad me quid tu uider̄ & dixi ego uide uolum̄ uolans
longitudo eius xx cubitoꝝ latitudo eius x. cubitoꝝ & dix̄ ad
me haec ē maledictio q; egredietur sup̄ facie dñi & r̄ce.
Quia omnis fur sicut ibi scriptū ē ludicabitur & omnis lu
rens & hoc similiter ludicabitur. & ducā illud dicit dñs
& exercitū & ueniet ad domū furis & ad domū lucentis
Intra minimeo mendacit̄ & cōmorabit̄ In medio domus

Et consumit eum et ligna eius et lapides eius. Et egressus est
 angelus qui loquebatur in me et dixit ad me. Leua oculos tuos et uide
 quid est hoc quod egrediar et dixi quid nā est. Et ait haec est
 afora egrediens et dixit haec est oculos eorum in uniuersa aere et ecce
 talentum plumbi postabatur. Et ecce mulier una sedens in
 medio amphorae et dixit haec est impietas et proiecit eam in medio
 amphorae et misit massam plumbeam in os eius et leuaui oculos meos.
 Et uidi et ecce duae mulieres egredientes et sp̄ in alysearū et habebant
 alas quasi alas milui et leuauerunt amphorā in t̄ celū et t̄ t̄ et dixi ad
 angelum qui loquebatur in me quoniam deserit amphorā et dixit ad me
 Uedificabitur ei domus in t̄ne sinar. et stabiliat et ponatur ibi sup basem
 suā et conuersus sum et leuaui oculos meos. Et uidi et un quadrig
 egredientes de medio duarū montium montes arietis in quadriga
 prima equi rufi et in quadriga secunda equi nigri et in quadriga
 tertia equi albi et in quadriga quarta equi uariifosfos. Et respon
 dit et dixi ad angelum qui loquebatur in me quid haec dñm. Et respon
 dit angelus et dixit ad me. istis sunt uenti celi qui egrediuntur ut
 stent coram dominatore uniuersae omniū terrarū et quocumque uenti
 nigri et egrediebantur in t̄ne aquilonis et abbi egressi sunt p̄ eos et uariū
 egressi sunt a t̄ne austri quia t̄ne er̄ robustissimi gētes et querebant
 hanc et discussit p̄ omne t̄ne. Et dixit t̄ne p̄ a bulate t̄ne.
 Et ambulauerunt t̄ne et uocauit me et locutus est ad me dicens. Ecce
 qui egrediuntur in t̄ne aquilonis et requiescere fecerunt sp̄m meū in t̄ne aquilo
 nis. Et factū est uerbum dñi ad me dicens. sume a t̄ne in migratione
 aboldai. et acobia. et abidai. et uenietu Indicilla et in t̄ne domū
 lesie filii suffoni qui uenerunt de tabilone et sumer argetum et aurū
 facies coronas coronas et ponet in capite ihū filii losedelech sacerdotis
 magni et loqueris ad eū dicens. In aet̄ dñe dñs exercituum dicens.

Ecce erit orientis nomen eius & subter euoritur & edificabit
ut templum dño & ipse & truat templū dño & ipse portauit
gloriam & sedebit & dominabitur super solū suū; &
erit sacerdos sup solio suo & consiliū pacis erit int̄ illos & co
rone er̄ hōlem & tobie & idarie & ben filio sofome memo
riale int̄ plodñe & qui procul s̄ uomen & edificabunt
int̄ plodñi & seieus quadis exercitū misit me ad uos;
Ertauit hōes auditu audierit & is uocem dñi dñi uestri;
& factū ē in anno. iii. daru regis; & factum est
uerbum dñi azacharia in iumiensis nom. q. ē chasleu
& misit ad domū dñi sarar & rezo meloch & uiriquerax
cum eo & ad deprecandum faciem dñi. ut dicerent sacer
dotibus domus dñi exercitū & ypha'is loquentes. Nū
quid flendū mihi ē. Imense quanto uel seificare me debeo
sicut feci nā multis annis & factum est uerbum dñi exer
cituū ad me dicens loquere ad omne populū terre
& ad sacer dotes dicens. Cū uenaueritis & plangeris
in u. & in uuphos lxx annos; Nūquid ieiunū ieiunastis
mihi & cōcome dāis & cōbbitis; Nūquid n̄ uobis comedistis
& uobis mā ipfis bibistis nūquid n̄ sū uerba que locu
tus ē dñs in manus ppha'ar̄ priorū cū adhuc hierusa le
habitatorē & essā opulenta ipsa & urbes in circuitue
ius & ad austrū & in cāpestris habitaueris & factū
ē uerbum dñi ad azacharia dicens. Haec ait dñs exer
cituū iudiciū uero iudicatis & miserias diā & misere
tiones. Facite unū quis que cum fratre suo & uiduam
& pupillam & uenā & pauperem. Nolite calumpnia
ri & malū uir fratris suo n̄ cogit & in corde suo & noluer

Attendere

209
Et uerter scapulā recedentem & aures suas ad genuer ne audierint
& cor suū posuer ad adamantem ne audierint legem & uerbaq;
misit dñs exercituum In spū suo p manū prophetarū priorū &
factum ē indignatio magna ad dñm exercituum. & factum
ē. & n̄ audier sic clamabunt & non gaudia dñe dñs ex
ercituum & dispersos pro omnia regna q̄ nesciunt &
terra desolata ē ab eis & oq̄ n̄ ē intransiens & reuertens
& posuer terrā desiderabilem In desertum: & factū
ē uerbum dñi exercituum dicens In aec die exercituum
zelatus sum sion zelomagnis & indignatio magna zelatus sum
eā In aec die dñs exercituum reuersus sū ad sion & habitabo
In medio hierusalēm & uocabit hierusalem ciuitas ueritatis &
mons dñi exercituum mons sc̄ificatus. In aec die dñs exercituum adhuc
habitabunt senes & annos In plateis hierusalem & iuribaculus
In manu eius p̄ uice multitudinis dierū & platea ciuitatis com
plebuntur Infantibus & puellis ludentibus In plateis eius;
In aec die dñs exercituum difficile uidebatur In oculis reliquarū
populi huius In diebus illis Numq̄ In oculis meis difficile erit dicere
dñs exercituum In aec die dñs exercituum. Ecce ego saluabo po
pulum meū de terra orientis & de terra occasus solis & adducā
eos & habitabunt In medio hierusalem & er̄ mihi In populum &
ego ero eis In dñm. In ueritate & iusticia. In aec die dñs exer
cituum confortentur manus uirū qui audier In diebus huius sermo
nes istos per oī prophetarū In die In qua fundata ē domus dñi exercituum
& templum deificabitur siquidem antea dies illos mercas
hominū n̄ erot nec merces iumentorū & nec neque intro eunti
& exiunti erot pax & tribulatio & dimisi omnes hominis unum
quemq; contra proximū suū Nunc autem non luxta dies priorū

Et gratia reliquis populi huius dicitur exercituum sed
sem pacis erit uinea dabit fructum suum et terra dabit
germen suum et celi dabunt germen suum et possideat gratia
reliquas populi huius in uniuersa haec et erit sicut exercitus
maledictio in gentibus domus iuda et domus sic laudabo
uos et eritis benedictio. Nolite timere confortentur manus uestrae
quia haec dicit dominus exercituum sicut cogitavi ita defugerem uos
cum mea ad iracundiam pro cassent patres uestri dicit dominus
et non misistur sic conuersus cogitavi in diebus istis ut bene
faciam hierusalem et domui iuda nolite timere haec ergo uer
ba quae facielis loqui mini ueritatem unusquisque cum proximo suo ueri
tatem et iudicium pacis. Iudicate in posituris et unusquisque
malum contra amicum suum et cogitatis in cordibus uestris et
luxum mentium mendax ne diligitis omnia haec sunt quae odiu dicit dominus
Et factum est uerbum domini exercituum ^{et ad me} dicens. Haec dicit dominus ex
ercituum Ieiunium quatuor et ieiunium v. et ieiunium vii. et ieiu
nium x. erit domui iuda et gaudium et in leticia et in sollemni
tate per claris ueritatis tantum et pacem diligit. Haec dicit
dominus exercituum Usquequo ueniant populi et habitent in ciui
tibus multis. Et uadant habitatores unus ad alterum
dices. Terreamus et deprecemur faciem domini ut queremus dominum ex
ercituum Uadate ad me ego et ueniant populi multi et gentes robuste
Ad querendum dominum exercituum in hierusalem et deprecandam
faciem domini. Haec dicit dominus exercituum in diebus illis in quibus
adphen dent et homines omnibus linguis gentium et adprece
hendent simbria uiri iudei dicentes. Uimus uobiscum ad ueni
mus enim quoniam dominus uobiscum est. Onus uerbi domini in ierusalem et
damasoi requiret eis quia dominus oculos hominis et non tribuit
isrl

Emath quoque interminisetur & tyrus & sidon adsumpsit
quasi per se sapientiam ualde & edificauit tyrus munitionem suam
& coaceruauit argentum quasi humum & aurum uelutum platorum.
Ecce dominus possidebit eam & percuta & in mari soluetur eius &
haec igni deuorabitur uidebit ascalon & timebit Gaza & do-
lebit nimis & accaron quoniam confusa est spes eius & peribit rex de Gaza
& ascalon non habitabitur & seclibit se papas In azoto & disperda
superbia filistinorum & austeram sanguinem eius deorsum eius & abho-
minationis eius de medio dentium eius & reliquatur & iam ipse
denro & erit quasi dux in iuda & accaron quasi lebusos &
circum dabo domum meam & his qui militauerunt mihi & untes &
reuerterentur & transibit super eos ut iuxta exaltos quia tunc uidi
in oculis meis & utasatis filiasion labila filia iherusalem
Ecce rex tuus uenit tibi iustus & saluator ipse pauper ascendens
super asinam & super pullum filium asinae & disperda quadriga & effraim
& equum de iherusalem & dissipabitur arcus belli & loque-
tur pacem gentibus & potestas eius amari usque ad mare &
ad flumibus usque ad fines terrae tu quoque in sanguine testam-
enti emisisti uinctos tuos dalacu^m quo non est aqua conuersa
mini ad munitionem iudaei sper hodie quoque adnuntians
duplura reddat tibi quoniam ex tendi mihi ludam quasi arcum impleu-
effraim & suscitabo filios tuos sion super filios tuos greca
& ponate quasi gladium furtiuum & dominus deus super eos iudabitur
& scribitur fulgor laculum eius & dominus deus in tabacana
& uade in turbin a austri dominus exercituum pater & deuorabitur
& subiciantur lapidibus funde & bibentes inebriabuntur
quasi uino & replebuntur ut fialas & quasi cornua altaris
& saluabunt eos dominus deus eorum in die illa ut grege populisui.

209
210

quia lapides sibi eleuantur super thronum eius. quid enim bonum eius est
& quid pulchrum eius nisi frumentum electorum & uinum ger-
minans uirgines & replebunt ut fialae & quasi carnia
altaris patris ad domino pluuia in tempore serotino & dominus
faciet nubes & pluuia imbres dabit eis singulis
herbam in agro quia simulacrum locutus est inutile &
dum uiderent mendacium & somniantes frustra locuti
sunt uane consolabuntur idcirco abducti sunt quasi grex
affligentur quia non est eis pastor super pastores.
Innotuit est furor meus & super hircos uocabo. quia uisitauit
ut dominus exercituum gregem suum domum iuda
& posuit eos quasi aequum gloriae suae in bello &
ipso angelus & ipso pax illius & ipso parcus proeli
& ipso egredietur omnis & ad eos simul & erunt quasi
fortes conculcantur lutum uiae pelio & bellabunt quia
dominus cum eis & confundentur. ascensores equorum
& confortabo domum iuda & domum ioseph saluabo.
& conuertam eos quia miseretor eorum & eris sicut fueris
quando non piecerunt eos ego enim dominus deus eorum & audiam
eos & erunt quasi fortes effrem & labantur cor eorum
in domino sibilabo eis & congregabo illos quia redemio eos
& multiplicabo eos sicut antea fuerunt multiplicati & semi-
nabo eos in populis & de longe recordabuntur me & u-
uent cum filiis suis & reuertentur & reducam eos
de aegypti & de assyriis congregabo eos & adducam
galaad & libani adducam eos & non inuenietur eis locus
& transiunt in mariis fretum & percuti & in mari fluctus
& confundentur omnia profunda fluminis & humiliabit
superbia

Assur & sceptrū aegypti rececit & confortabo eos. Inclino &
 in nomine eius ambulabunt dicit dñs. **P**er libani postas
 tuas & comedat ignis cedros tuos ululabier quia cecidit
 cedros quoniam magnifici uastatis ululate quercus basan quoniam
 succisus est satus munitus. Uox ululatus pastoz quia uastatae
 magnificentia eoz. Uox rugitus leonū quoniam uastatae
 supbia lordanis. **H**aec dicit dñs dñs noster pasce pecore occisi
 onis qui possederent occidebant & n̄ dolebant
 & uende bant ea dicentes. benedictus dñs diuites facti sumus
 & pastores eoz n̄ parcebant eis. **E**go n̄ parca ultra
 sup habitantes terram dicit dñs. **E**cce ego tunc dam hominē
 unū quēq; in manu proximi sui & in manu regis sui &
 ceciderunt terram & n̄ eruat de manue eoz & pasca pecus
 occisionis propt̄ hoc o pauperis yezis. **A**dsumpsi mihi
 duas uirgas unā uocaui decorem & alterā uocaui funicu
 las & paui gregem & succidi tres pastores in mense uno
 & contredixit. **A**nima mea in eis siquidē anima eoz
 uariavit in me & dixi in pasca uos q̄t moriat̄ moriat̄
 & q̄t succidatur succidatur & reliqui deuenerunt
Unus quisque carnes proximisui & tula uirgā meā
 que uocabatur decus & abscidit eā ut irritum facerēt
 foedus in eū q̄t percussit cum omnibus populis &
 irritum deductū est in die illa & cognouerūt sic pau
 peres gregis custodiunt mihi quia uerbum dñi ē.
 & dixi ad eos si bonū ē in oculis uestris. **A**dferite mer
 cedem meā si non quiescite & appeterunt merce
 dem meam xxx argenteos & dixit dñs ad me
 proice illud ad scuarum decorem precium q̄t ad proce
 ciatissimū

Abey & tui xxx Argenteos & proice illo in domū dñi
Adseuarium & pcediur zammeā secundum que appella
batur funiculus ut dissoluerem germanitatem in
ludam & inter ist. & dixit ad me Adhuc sum & libi
uasa pastores stulti quia ecce suscitabo pastorem
inter te quid derelicta non uiscabit dispersum n̄ queret &
contritum non saluabit & id q̄ stat non enutrit
& carnes pinguiū comedit & unguis eorū dissoluat
opastor & idolum derelinquens gregem gladius sup
brachium eius & sup oculum dextrum eius brachiū
eius a rectitate siccabitur & oculos dexter eius
tenebriscens obscurabitur. O nas uer bichū sup ist
dixit dñs ex ten dens celum & fundans terra & auget
sp̄m hominis in eo. Ecce ego ponā hierusalem sup limi
nare crepule omnibus populis in circuitu sed &
luda erit in obsidione contra hierusalōn. &
erit in die illa ponā hierusalem lapidem oneris cunc
tis populis omnes qui leuabunt eā concisione lace
rebuntur & colle gentur aduersum eā omnia
regna terre in die illa dicit dñs percuciat omnem
de quum in stuporem & ascensorem eius in amicitā
& sup̄ domum luda. Aperiā oculos meos & onē
populorū percuciat in caritate & dicent duces luda
in corde suo confortentur mihi habitatores hier
usalem in dño exercitū dño eorū in die illo ponā
duces luda sicut caminū ignis in lignis & sicut
faciem ignis inferno & deuorabant ad dexteram
& ad sinistram omnes populis in circuitu.

212
& habitabitur hierusalem rursus in loco suo in hierusalem
& h saluabit dñs tabernacula iuda sicut in principio magnifice
glorietur domus dei & gloria habitantium in hierusalem
contra iuda in die illo proteget dñs habitatores hierusalem
& erit qui offenderit se eis in die illa quasi dauid & domus
dauid quasi dau. sicut angelus dñi in conspectu eius & erit
in die illa quem conterere omnes gentes qui ueniunt contra
hierusalem & effundam sup domū dauid & sup habitatores
hierusalem spm znoe & p̄uocū & aspiciant ad me quem
confixer̄ & placent eū plantū quasi sup unum gentū & dole
bunt sup eum ut doleris sola in mortem primo genti in die
illam agnus erit plantus in hierusalem sicut plantatus adae
demon in campo magedon & plantus terra familie & fami
liae seorsum familie dauid seorsum & mulieres eoz seorsum
familie domus nathan seorsum & mulieres eoz seorsum fami
lie domus leui seorsum & mulieres eoz seorsum familie semer
seorsum & mulieres eoz seorsum omnes familie relique familie
& familie seorsum & mulieres eoz seorsum. In die illa erit fons
patens domus dauid & habitantibus hierusalem in ablutio
nem peccatorū & menstruate & erit in die illa dñs
secretū dñi & clam nomina idolorū de terra & non numeren
buntur ultra & pseudo prophetas & spm in mundum auferen
de terra. & erit cum ppheta uerit quispiā ultra dicente pat̄ eius
& mat̄ eius qui genuer̄ eū. Non uues qui mendaciū locu
tus est in nomine dñi & confitent eum pat̄ eius & mat̄
eius genitor̄ eius cum ppheta uerit & erit in die illa confun
dentur pphete unus quisq; & uisione sua cū ppheta uerit
& cooperientur palleo sacco ut m̄ aiant sedes & nisi ppheta

homo agricola e zosum quoniam adam exemplum meum adulescentia
mea & dicatur ei quid sunt placentie in medio manuum tuarum
& dicat his placentis sum in domo eorum quid legebant me
fratres suscitare super pastorem meum & super iura coherentes
mihi. dicit dominus exercituum pater pastorem & disperdentur oves
& conuertita manuum meam ad paruolos. & erit in omni terra
dicit dominus partes duae hic ad disperdentur & deficient & tunc
cuius partes relinquentur mea & ducam remanentem partem pignori
& curam eos sicut uritur argentum & probabo eos sicut probatur au-
rum. Ipse uocauit nomen meum & ego & audiam eum dicit
populus meus es & ipse dicit dominus deus meus. Ecce dies ueni-
unt dicit dominus & diuidentur sol & luna in medio mari & congre-
gabo omnes gentes ad hierusalem in proelium & captiuam
civitas & uastabuntur domus & mulieres uiolabuntur &
egredietur media pars civitatis in captiuitatem & reliquum
populi non auferetur & erit & egredietur dominus & proelia-
bitur congregantes illas sicut proeliatum est. In die certami-
nis & stabunt pedes eius in die illa super montem oliuarum
qui est contra hierusalem ad orientem & sanctorum mons
oliuarum & media parte sui ad orientem & occidentem
prerupto gurgitibus ualde & separabitur medium montis
ab aquilone & medium eius ad meridiem & fugietis
ad uallem moncium eorum quoniam conuincetur. Vallis
moncium usque ad proximam & fugietis sicut fugistis
a facie terrae motus in diebus omnis regis iuda & uenit
dominus deus meus omnes quiescent cum eo & erit in die illa non erit
lux sed frigus & zelus & erit dies una quae notatur domino
non dies neque nox & in tempore uespere erit lux

212
23

Et erit in die illa exibunt que uiuunt de hierusalem mecha
earu ad mare orientale & mechu earu ad mare nouissimu
In estate & hieme erit. Et erit dñs rex sup omne terru In die illa
erit unus & erit nom eius. - unu & reuertetur omnisterru usq;
ad desertu de colle emmon ad austrum hierusalem & exalta
bitur & habitabit in loco suo. A porta beniamin usq; ad locu
poste prioris usque ad portu Anzuloz & turres ananibel
usque ad torcalurayoz & habitabunt in ea & anathema
non erit amplius sed sedebit hierusalem securu & hec erit
plaza quap cunctis dñs omnes gentes que pugnauerunt aduer
hierusalem. Tabescent carouuus cuiusque stantis sup pedes suos
& oculi eius contabescunt. In fine minibus & lingua eorum contabescunt
In ore suo In die illo erit tumultus dñi magnus In eis & adp dñi uir
manu proximi sui ut & conseruetur manus eius sup manus proximi
sui sed & ludas aduersus hierusalem & congregabunt diuicias om
niu gentiu In circuitu auru & argentu & uestes multas facis &
ficerit uina aequi & muli cameli & asini & oniu luminoz que
fuerit in castris illius sicut ruina. Hec & omnes relique
fuerint de humeris gentibus que uenerunt contra hierusalem
Ascendent ab anno In annu ut adorent regem dñm exercituu
& celebrent festiuitatem tabernaculoz & erit quu ascenderit
de familia rethra ad hierusalem ut adoret regem dñm exercituu
Non erit super eos hinc qd si & familie & gptia ascenderit
& non uenerit nec super eos erit sed erit ruina quap cunctis
dñs omnes gentes quu ascenderit ad celebrendum festi
uitatem tabernaculoz. Hoc erit peccatu omniu gentiu
quu ascenderit ad celebrendam festiuitatem tabernaculoz
In die illo erit quoc sup frenu aequi sem dño & er omnes leuites
In domo dñi quasi fiale coru altari & erit omnes leuita
In hierusalem & in iudascia sicut dñs exercituu & uenient
omni

immolantes & sementes exent & quoquam in eis & non
erit mercator ultra in domo dñi exercituum in die illo

IN EP MALAS PR PH & A

Dilexi uos dicit dñs & dixistis In quo dilexisti nos & non
frater es tu esau iacob dicit dñs & dilexi iacob
esau autem odio habui & posui montes eius
in solitudine & hereditatem eius in dno oner deserti qd
si dixerit iudaea destructis sumus sed reuestentes
& edificabimus quos desertas. Haec dicit dñs exercituum
isti edificabunt & ego destruam & uocabuntur termini
Impietatis & populus cui inritus est dñs usque in aeternum
& oculi uiri uidebunt & uos dicetis magnificatur dñs
sup terminus isrl filius honore patrem & seruus dñm
suum si ergo pater ego sum Ubi est honor meus & fidus
ego sum Ubi est tumor meus dicit dñs exercituum ad uos

O sacer dotes qui despiciatis nom meum & dixistis In quo
despeximus nom tuum offeris sup altare meum panem
pollutum & dicitis In quo polluimus te In eo quod dicitis
mensa dñi despiciat si offeretis cecum ad immolan
dum Nonne malum est & si offeretis claudum & lan
guidum nonne malum est offer illud dicit tu si placu
erit ei dicit si aperit pacem tuam dicit dñs exercituum

& nunc deprecamini uultum dñi ut miseretur uiri
de manu enim ura factum est hoc si quo modo suscipiat
facies uras dicit dñs exercituum quis est in uobis qui
claudat ostia & incendat altare meum gratuitum
non est mihi uoluntas in uobis dicit dñs exercituum

peccatis mortuus est iustus p in ius tis uos

13
214

Et munus non suscipiā de manu ur̄a ab ostium solis usque
ad occasum magnū ē. nō tūcū Ingentibus & In omni loco sacri-
ficatur & offertur nomine meo oblatio munda quia magnū
nōm meū Ingentibus dicit dñs exercitū. & uos poluistis
illud meo qđ dicitis mens dñi contaminatā. & qđ sup ponitur
contemptibile ē cum igni quod illud deuoret & dixistis ecce
de labore & gessufflasti illud. dicit dñs exercituum & in-
tulistis de re p̄m̄ claudū & languidum. & In tulistis munus
numquid suscipiā illud de manu ur̄a dicit dñs. maledictus
dolose qui habet In grege suo masculum & uomitū faciens.
Immolat debile dño quia rex magnus ego dicit dñs exercitū
& nōm meū horribile Ingentibus. & nunc ad uos man-
datum hoc. O sacerdotes si nolueritis audire & si nol-
ueritis ponere sup cor uestrū gloriā nomine meo dicit
dicit dñs exercitū. Mittam In uos aegritatem
& maleficā benedictionibus ur̄is & maleficam illis
quā non posuistis sup cor. & ego proieciā uobis brechiū
& disp̄gā sup uultū ur̄m. stercus sollemnitatū uestrarū
& adsum & uos secū & scidit quia nisi ad uos mandatū
istud ut ē pactum meū cū leui dicit dñs exercitū
Pactum meū fuit cū eo ut p̄ & pacis & de heritimo-
rem & timuit me & a facie nominis mei pauebat lex
ueritatis fuit In ore eius & Iniquitas. non ē In uenta
In labur eius In pace & Iniquitate. Ambulauit mecū
& multos auertit ab Iniquitate. labia enim sacer-
dotes custodient scientiam & legem requirent.
In ore eius quia angelus dñi exercituum est.
Uos autem recessistis de uia & scandalis astis plurimus
In lege

Juramentum fecistis pactum leui dicit dñs exercituum.
Propter quod ergo de diuof contemptibiles & humili
lis omnibus populis sicut n̄ seruastis uias meas & acce
pistis faciem in lege. Numquid n̄ pater unus om
nium nostrorū. Numquid non d̄s unus creauit nos
quare ergo despicit unusquisque nostrū fr̄trem suū
uiolans pactum patrū nostrorū transgressus ē iuda
& ab hominibus facta ē iniustitia & hierusalem quia contami
nauit lucas sc̄ificationē dñi quā ch̄lexit & habuit
filia dñi alieni disperdat dñs iurū qui faceret hunc
magistrū & discipulum de tabernaculis iacob & offe
rentem munus dñi exercituum munus & hoc rursum
fecistis operiebatis lacrimis altare dñi flōu & mu
gitu trancultra non aspiciā ad sacrificiū nec accipiā
placabile quid de manu ur̄a & dixistis quā obtau
sam quia dñs testificatus ē. Inter te & uxorem
habetatis tuas quā tu dispicisti & herpate p̄ tua
& uxor foederistui non se uirū fecit & residuū
sp̄s eius ē & quid unus querit nisi semen d̄i custodite
ergo sp̄m ur̄m & uxorem ad hūliscentias noli dispi
cere cum odio habuerit dimittite dicit dñs d̄s
iust operiet autem iniquitas uestimentum eius dicit
dñs exercituum custo d̄te sp̄m ur̄m & nolite despi
cere labore fecistis dñm in sermōibus ur̄is & dixis
tis in quos eum fecimus labore in eo cum dixeritis
omnis qui facit malum bonum ē in conspectu dñi
& tales ei placent Aut certe ubi ē d̄s iudicū. Ecce
ego mittam Angelum meum & p̄ncipaliter uocauam

Antefaciem meam & statim uenit & ad templum suum domi-
nator quem uos queritis & angelus testamenta quem
uos uultis & uenit & dicit dñs exercituum & quis pote-
rit cogitare diem aduentus eius & quis habet ad uiden-
dum eum ipse enim quasi ignis conflans & quasi
herba fullonum & seclabit conflans & emundans ut
argentum & purgabit filios leui & colant eo quasi aurum
& quasi argentum & erunt dño offerentis sacrificia
In iusticia & placebit dño sacrificium iuda & iherusalem
sicut cherseth & sicut anni antiqui & accedat uos In iudi-
cio uelux magnificis & a cluteris & peruersis & quidam
matte mercedem mercenarii & uiduas & pupillos
oppugnant peregrinum nec timetis me dñs exercituum
Ego enim dñs & n̄ moueor & uos fili iacob n̄ estis consumpta
Achabus empatri uirga recessistis & legitimum meum
& n̄ custodistis reuertimini ad me & reuertar ad uos dñs
dñs exercituum & dixistis In quo reuertemur si adsi-
git homo dñm quia uos confixistis me & dixistis In quo
confiximus te In decimas & In pronitibus In penoria uos male-
dixi estis & me uos confixistis gens tota In fite omne decima
In horreum & sic oribus In domo mea & probate me sup hoc die
dñs si non aperuerit uobis catarractas celi & effundero uob
benedictionem usque ad habundantiam & In crepabo uos
cleuorem & corrumpet fructum uine uis nec erit sterilis
uinea In agro die dñs exercituum & beatus uos dicent omnes gentes
ertis enim uos in desiderabilis die dñs exercituum In ualuerit sup me
uerba uis die dñs & dixistis quid illo cuti sumus contra te
dixisti uanus es quis erunt aq̄ demuluntū quia custodimus
p̄cepta eius

quia ambulauimus iusto coram domino exercituum. Ergo
nunc beatus elucimus adrogantes elucimus siquidem aedifi-
catisunt facientes impudat & temptauerunt dominum & salui
factisunt. In celo autem timentes dominum unusquisque
cum proximo suo. & attendit dominus & laudauit & scripta sunt
liber monumeti commo timentibus dominum & cogitantibus
nomen eius & erunt nomen domini exercituum. In die qua ego
facio in populum & parceret sicut parceret filio suo
seruus tibi. & conuertimini & uidebitis quid sit in ius-
tium & impium & interseruientem deo. & interseruiem
ei. Ecce enim uenit succensa quasi caminus & erunt
omnes superbi & omnes facientes impudatm stipula & in
flammauit eos dies ueniens die dominus exercituum quem deselin-
quit eis iudicium & germen & oritur uobis timentibus
nomine meum sol iusticie & sanctas in pinnis eius & egredien-
ti & saluatis sicut urculi de armento & calcabitis impio cum
fuerint cinis sub planta pedum uestrorum In die qua ego facio die
dominus exercituum. Memore legis moysi serui meae qua manda-
ui in choro & ad omnem precepta & iudicia. Ecce ego
mittam uobis heliam prophetam ante quam uenit dies domini mag-
nus & horribilis & conuertite cor patrum ad filios & cor filiorum ad
patres eorum ne sit reuerentia & percutia uestram Anathemate

EXPTIBR RRETAR
FEL ETERRAMEN